

СВОБОДНАЯ МЫСЛЬ

ЧИТАЙТЕ БУДУЩЕ

Oleg Smolin
Edukado estas la
fundamento de kulturo

Sergej Maksudov
La kvara demografia katastrofo

Elena Ponomareva
Sekretoj
de la "kolorrevolucioj"

Miĥail Delyagin
Tutmonda
kontrolklaso

Anatolij Rakitov
Ŝanĝo de pensmaniero

Vladislav Loskutov
La komenco de la rakonto

Boris Slavin
Buĥarin kaj Gramsci: du
vidoj pri historio

Miĥail Smirnov
Jaro de rusa
ŝtatiĝo

Miĥail Babkin
Ĉu la Pastraro
superas la Regnon?

Sergej Moŝkin
Transcarpathia - la "hazarda"
akiro de Stalin

Andrej Okara
En la ĉirkaŭaĝo de nova
Konstantinopolo

Konstantin Puzyrev
Korsika separismo

same kiel recenzoj kaj recenzoj
A. Dyukova, V. Simindeya, O. Aurova, P.
Aleksandrova-Derkachenko

СВОБОДНАЯ МЫСЛЬ

n-ro 1/2 (1631)
2012

ENHAVO

Miĥail Delyagin
Alvoko al legantoj. 5

PERSONA GRATA DEZIRinda PERSONECO

Oleg Smolin
Edukado estas la fundamento de kulturo. 7

En iu civilizita socio, edukado estas la plej grava ero, la fundamento de kulturo. Kaj la celo de kulturo estas la reproduktado de homo mem kiel socia, triba estaĵo. En ĉi tiu senco, kulturo certigas la atingon de du ĉefaj celoj: la translokigo de socia sperto, inkluzive de kultura tradicio, kaj la disvolviĝo de la kapablo krei kaj krei ion novan.

RES PUBLICA

Komuna KAŬZO, STATO, RESPUBLIKO

Sergej Maksudov
La kvara demografia katastrofo. 24

La demografiaj katastrofoj faciligas la vojon al totalismo. Sen multmilionaj perdoj dum la unua mondmilito, la bolŝevikoj ne povintus venki. Sen la abomenaĵoj de la Civita milito kaj la amasa morto de la loĝantaro, ne estus monstra kolektivigo. Kaj sen la brutaleco, la malkresko de moralo, tradicioj kaj homaro dum senposedigo kaj dum la malsato, la subpremoj de 1936-1938 ne estus eblaj.

Anatolij Rakitov
Ŝanĝo de pensmaniero. 40

La plej riĉaj landoj moviĝas laŭ la vojo de industria evoluo, kaj precipe la evoluo de altaj teknologioj bazitaj sur la plej novaj atingoj de la moderna scienco. Tio determinas la ĉiam kreskantan rolon de scienco kaj alteduko en superindustriaj socioj.

Ĉefredaktoro: MIKHAIL
DELYAGIN

Eldonisto: Politizdat LLC.

REDAKCIA TEAM

DELYAGIN Miĥail Gennadieviĉ
(Ĉefredaktoro)
ALEXANDROV-DERKAĈENKO Petro
Petroviĉ
(vicĉefredaktoro)
ANTIPOV Aleksej Ivanoviĉ
INOZEMTSEV Vladislav Leonidoviĉ
SIBIRYAKOV Nikita Nikolajeviĉ
SMIRNOV Miĥail Aleksandrovviĉ
SMOLIN Oleg Nikolajeviĉ
ŜEJANOV Vjaĉeslav Vladimiroviĉ

La revuo estas publikigita ekde aprilo 1924. Eldonita sub la titoloj "Bolŝeviko" (1924-1952) kaj "Komunisto" (1952-1991). Ekde 1991, la revuo estas sendependa internacia publika publikaĵo

kaj estas publikigita sub la nomo "Libera Penso".

Atestilo pri registriĝo de la revuo PI n-ro FS77-24420 estis eldonita de la Federacia Servo por Kontrolo de Konformeco al Leĝaro en la Sfero de Amasaj Komunikadoj kaj Protekto de Kultura Heredaĵo la 4-an de majo 2006.

Redakcia adreso: 121069, Moskvo, Trubnikovskij lane, 15, konstruaĵo 1.

Tel. / Fakso: (495) 917-8178.
Retpoŝto: svobodnaya_mysl@mail.ru,

La revuo estis presita fare de Garth Publishing kaj Printing Company LLC.

Presejo adreso: 105082 Moskvo, M. Pochtovaya st., 12.

Cirkulado 2000 ekzempleroj. Ordo Nr. .

Ĉambro-prepara grupo:

M. G. Delyagin (administra sekretario), B. A. Azarov, P. P. Aleksandrov-Derkachenko, O. V. Aurov, V. G. Bushuev, A. A. Lebedeva, A. N. Nemov, E. B. Pshenitsyna

REDAKCIA KONSILO

SMOLIN

Oleg Nikolaevič -

Prezidanto de la Redakcio, Dr. Sc., Unua Vicprezidanto de la Ŝtata Duma Komitato pri Edukado, Prezidanto de la Scio-Socio de Rusio, Korespondanta Membro de la Rusa Malferma Societo

ALEXANDROV-DERKACHENKO

Petr Petrovič -

Vicprezidanto de la Redakcio, Prezidanto de la Rusa Historia Societo

ANNINSKY Lev

Aleksandrovich -

literaturrecenzisto, verkisto, publicisto

AN QINGYAN -

Profesoro en la Ĉina Popola Universitato

ARBATOV

Alexey Georgievich - doktoro pri scienco Sc., Estro de la Centro por Internacia Sekureco, IMEMO

RAS, Korespondanta Membro de la RAS

Zygmunt BAUMAN -

Honora Profesoro ĉe la Universitato de Leeds (UK)

Immanuel WALLERSTEIN -

Profesoro en Universitato Yale (Usono)

GLAZYEV

Sergey Yurievich - Doktoro

pri Ekonomiko Sc., Ĝenerala Vicsekretario de la EurAsEC, Akademiano de la Rusa Akademio de Sciencoj

DELIAGIN

Miĥail Gennadievich - doktoro pri ekonomio Sc., Direktoro de la Instituto de Tutmondiĝo-Problemoj, Honora Profesoro de Jilin University (Ĉinio), Esplora Profesoro ĉe MGIMO, Akademiano de la Rusa Akademio de Natursciencoj.

JUKOV

Alexander Dmitrievich -

Vicprezidanto de la Registaro de Rusio (en persona kapacito)

INOZEMTSEV

Vladislav Leonidovič - doktoro pri ekonomio Sc., Direktoro de la Centro por Esplorado pri Post-Industria Socio, Estro de la Plenuma Direktoro de la Monda Politika Forumo

Vladislav Loskutov

La komenco de la rakonto. 57

Malgraŭ la ŝajna prospero kaj ekstera publika paco, rusaj civitanoj ĉiam pli konscias pri la kreskanta minaco de socia malordo, kaj kelkaj politikistoj eĉ antaŭdiras la verŝajnecon, ke se la nunaj kondiĉoj daŭras, la registaro "disŝiros" kaj en kelkaj lokoj, "eble ne nur politike." , sed ankaŭ fizike."

STATUS RERUM

STATUSO

Miĥail Delyagin

Tutmonda kontrolklaso. 74

La nova tutmonda klaso de posedantoj kaj administrantoj alfrontas sociajn dividitajn per ŝtatlimoj kiel ne nur samtempaj posedanto kaj administranto, sed ankaŭ tutmonda, tio estas, ampleksa strukturo.

Elena Ponomareva

Sekretoj de la "kolorrevolucioj". 87

"Kolorrevolucio" estas puĉo farita ĉefe per metodoj de neperforta politika lukto, fare de la fortoj de la "kolora" movado, kutime, "en la interesoj kaj kun rekta reganta partopreno en planado, organizado. kaj financado de eksterlanda ŝtato, grupoj de eksterlandaj ŝtatoj, publikaj aŭ komercaj organizaĵoj.

Miĥail Smirnov

Jaro de rusa ŝtatiĝo. 99

La jaro 2012 restos longe en la historia memoro de la popolo de la Rusa Federacio ĉar ĝi kombinis kaj la venontan "rondan" datrevenon de la ŝtatiĝo de Rusio kaj la defiojn de la modernaj tempoj kiujn ĝi alfrontas en la formo de antaŭ- kaj post. -elektopolitikaj diskursoj.

THEATRUM MUNDI

MONDA ARENO

Konstantin Puzyrev

Korsika separismo. 115

Tamen restas la demando: ĉu korsikanoj estas francaj? La demando ne estas senutila - ĝi ĉiam estis sufiĉe akra en la lando, kaj precipe en Korsiko mem. Ni memorigu al vi, ke geografie la insulo estas pli for de Francio ol de Italio.

QUO VADIS?

KIEN VI VENAS? KIEN VI IRAS?

Miĥail Babkin

Ĉu la Pastraro superas la Regnon? 125

El la vidpunkto de la historia kaj teologia problemo de la "pastraro-regno", la rilato inter la Rusa Ortodoksa Eklezio kaj la supera potenco (en la establita, sed ne tute ĝusta formuliĝo de "la rilato inter la eklezio kaj la ŝtato". ") estis tre detale studita rilate al la antaŭpetrina Rusio, al la regadoj de Petro la 1-a kaj Katarina la 2-a.

MODUS VIVENDI

VIVESTILO

Boris Slavin

Buĥarin kaj Gramsci: du vidoj pri historio. 129

En la historio de la socia penso estas tekstoj, kiuj kun la tempo ne perdas, sed fariĝas ĉiam pli gravaj, ĉar ili tuŝas profundajn filozofiajn demandojn, kiuj determinas la scion kaj mondkoncepton de multaj homoj. Tiaj tekstoj inkluzivas la libron de Nikolao Buĥarin "La Teorio de Historia Materialismo. Populara lernolibro pri marksisma sociologio" kaj la rilataj "Kritikaj notoj pri la provo krei "Popularan Eseon pri Sociologio", verkita de la fondinto de la Itala Komunista Partio, Antonio Gramsci.

PRO MEMORIA

POR MEMORO

Sergej Moŝkin

Transcarpathia - la "hazarda" akiro de Stalin. 145

Male al la plej multaj el la teritorioj kiuj iĝis parto de Sovetunio en la antaŭ- kaj postmilitaj periodoj, Transcarpathia neniam estis parto de la Rusa Imperio, des malpli Sovet-Unio. Ĝis 1945, Sovetunio neniam faris postulojn pri tiu ĉi teritorio; tamen, en 1945 ĝi iĝis parto de Sovetunio.

PRO ET KONTRA

PROVAJ KAJ KONSULOJ

Andrej Okara

En la ĉirkaŭaĵo de nova Konstantinopolo. 157

Rusio, Ukrainio, Belorusio kaj aliaj kulture rilataj landoj estas nuntempe ĉe modernigo kaj civiliza vojkruĉo - ili estas en stato de serĉado de sia loko en la mondo de la nuntempo kaj estonteco, tial la graveco de civilizacia memkonscio por ili estas ege bonega. Ni provos amplekse analizi la kulturajn kaj civilizaciajn trajtojn de la landoj de la orienta kristana areo kaj modeloj elektojn por efika disvolvigo en kondiĉoj de tutmonda sociopolitika turbuleco.

AD LITTERAM

eLIBRO eLIBRO

Serĉante Paradizon. 173

James Aldridge

Enemies of Culture on Our Doorstep (1982). 175

La politiko de ekskomuniki okcidenteŭropaj landoj el la kulturo, kiun la usona kapitalismo persekutas kun la koniveco de la monopola elito en la okcidenta parto de nia kontinento, hodiaŭ ne plu kontentiĝas pri la sfero de socia influo. Ŝi iras plu, minacante la katastrofon de atommilito.

KAPUSTIN Boris

Guryevich - Ph.D. Sc.,
profesoro en Universitato Yale (Usono)

KARPOV

Sergey Pavlovich - doktoro
pri scienco Sc., Dekano de la Fakultato
de Historio, Moskva Ŝtata
Universitato. M. V. Lomonosov,
Korespondanta Membro
de la Rusa Akademio
de Sciencoj Stephen COHEN -
Profesoro en New York University,
Profesoro Emerito

KROTOV

Miĥail Josifovich - doktoro pri
ekonomio Sc.,
Profesoro, St. Petersburg State
University

CHIESA Giulietto - loĝanto
de la MegaChip-unuiĝo (Italio)

MEDVEDEV

Vadim Andreevich - estro
de esplorprojektoj de la
Gorbaĉov Fundamento,
responda membro de la Rusa
Akademio de Sciencoj

Miĥailov Vjaĉeslav

Aleksandroviĉ - doktoro pri ekonomio Sc.,
profesoro, estro de la sekcio de naciaj kaj
federaciaj rilatoj de la Rusa Prezidenta
Akademio de Nacia Ekonomio kaj Publika
Administrado sub la Prezidanto de la Rusa Federacio

MOLCHANOV

Andrey Yurievich - doktoro
pri ekonomio Sc., Prezidanto de la
Federacia Konsilio-Komisiono
pri Ekonomia Politiko

NEKIPELOV Alexander

Dmitrievich - Akademiano de la Rusa Akademio
de Sciencoj, Vicprezidanto de la Rusa Akademio de Sciencoj

OHMANN Cornelius - altranga
eksperto pri rus-eŭropaj rilatoj ĉe la
Bertelsmann Foundation (Germanio)

ROGOV

Sergey Mikhailovich - Doktoro pri Scienco kaj
Teknologio Sc., Direktoro de la Instituto de Usono kaj
Kanado de la Rusa Akademio de
Sciencoj, Korespondanta Membro de la Rusa Akademio de Sciencoj

ĈAIKOVSKIJ

Evgeniy Valerievich -
Ĉefo de kunlaborantaro de la
Federacia Konsilio-Komitato pri Ekonomia
Politiko

SHEYANOV

Vjaĉeslav Vladimirovich -
Ph.D., Unua Deputito Ĝenerala
Direktoro de JSC Scienca Esplorinstituto
de Aviada Ekipaĵo.

POSTULOJ POR MANUSKRIPTOJ

La revuo estas inkluzivita en la listo de gvidaj kunreviziitaj sciencaj revuoj kaj publikaĵoj en kiuj la ĉefaj sciencaj rezultoj de disertaĵoj por la akademiaj gradoj de Doktoro kaj Kandidato de Scienco devus esti publikigitaj. Verkintoj, kiuj sendas siajn artikolojn al la revuo, rekomendas aliĝi al la sekvaj formatreguloj:

Formato de manuskripto

La manuskripto estas sendata al la redaktisto elektronike en Word-formato por Vindozo. Tiparo Times New Roman, grandeco ne malpli ol n-ro 12. Linia interspaco - unu kaj duono. La volumo de la artikolo ne superu la paĝon de unu aŭtoro (tio estas 40 mil signoj, inkluzive de spacoj). La volumo de recenzoj estas ĝis 1/2 de la paĝo de la aŭtoro. Referencoj estas provizitaj kiel resumitaj piednotoj ĉe la fino de ĉiu paĝo. La aŭtoro de la publikigo respondecas pri la precizeco de la informoj.

kaj ligiloj al uzata

fontoj kaj literaturo.

Formato de tabeloj kaj ilustraĵoj

Tabeloj estas enigataj en la tekston de la artikolo. Samtempe, ili devas havi titolon metita super la tabelkampoj. Ilustraĵoj estas provizitaj en la jenaj formatoj: por rastrumaj objektoj - tif, psd aŭ jpg (sen pligrandigi la originalon) kun rezolucio de almenaŭ 200 dpi; por vektoraj objektoj - eps, pdf, ai. Grafikaĵoj kaj diagramoj faritaj en MS Excel estas provizitaj en la formato de la originala programo. Ĉiu desegnaĵo postulas bildotekston. Kiam oni uzas plurajn tabelojn aŭ figurojn en artikolo, ili devas esti numeritaj sinsekve.

La artikolo devas esti akompanata de informoj pri la aŭtoro: Plena nomo. (plene), laborloko, pozicio, akademika grado kaj kontaktinformoj (adreso, telefonnumero, retadreso).

Manuskriptoj kiuj ne plenumas ĉi tiujn postulojn ne estos konsiderataj de la redaktisto.

Artikoloj estas submetitaj al deviga revizio laŭ la parametroj de teoria kaj praktika

signifo kaj stilo.

La opinioj de la aŭtoroj ne nepre reflektas la opiniojn de la redaktistoj. Dum represado kaj citado necesas ligo al la revuo.

Verkintoj ne pagas kotizon por eldonado de siaj materialoj.

Sendu materialojn al la sekva adreso: svobodnaya_mysl@mail.ru

MARGINALIA

NOTOJ EN LA MARGINALIO

Aleksandro Djukov, Vladimir Simindey
Kaptita de etnokratio. 188

Komencante de 1990-1991, kompleta revizio de ideoj pri la okazaĵoj asociitaj kun la periodo kiam la respubliko estis parto de Sovetunio komencis esti utiligita en Latvio sur la ŝtatnivelo kiel ilo por reformigado de publika konscio kaj plifirmigi la novan potencon. La "nacia" ideologia konstruo baziĝis sur la tezo de latvaj elmigrantaj rondoj pri la baltaj landoj kiel viktimoj de du totalismaj reĝimoj, laŭ kiuj la sovetia reĝimo estis prezentita kiel "pli danĝera kaj pli malbona" por la titularaj baltaj popoloj ol la nazia reĝimo. .

EX LIBRIS

EL LIBROJ

Petr Aleksandrov-Derkachenko
Pri unu neatendita rezulto de la batalo kontraŭ falsaj juroj de la historio. 205

("Al la 70-a datreveno de la komenco de la dua mondmilito. Esploroj, dokumentoj, komentoj." Kol. monografio. Ĉefredaktoro A. N. Saĥarov, V. S. Ĥristoforov. Aŭtoro kol.: A. N. Saĥarov, V. S. Ĥristoforov, Yu. L. Dyakov, L. P. Kolodnikova, T. S. Bushueva, A. V. Seregin. M., Eldonejo de la Instituto de Radiosciencoj de la Rusa Akademio de Sciencoj, 2009. 488 p.)

Oleg Aŭrov
Novaj libroj pri la Granda Patriota Milito. 211

("Agreso. Malsekretigitaj dokumentoj de la Fremda Spionservo de la Rusa Federacio, 1939-1941." Kompilata de L. F. Sotskov. M., "RIPOL-klasika", 2011. 576 p.; V. R. Medinsky. Milito. Mitoj de Sovetunio. 1939-1941. M., ZAO OLMA Media Group, 2011. 656 p.; A. R. Dyukov. „La rusoj devas morti!“ De kio savis nin la Ruĝa Armeo. M., „Jauza“; „Eksmo“, 2011. 480. p., malsana.)

VARIA

DIVERSAJ

Noto al abonantoj. 224

MIJHAIL DELIAGIN

Alvoko al legantoj

Karaj Kolegoj!

Post mallonga, kvankam bedaŭrinda paŭzo kaŭzita de komercaj kaj politikaj cirkonstancoj, ni rekomencas la eldonadon de la publika teoria revuo "Libera Penso".

Ĝi komencis esti publikigita sub la nomo "bolŝeviko" en aprilo 1924, baldaŭ post la morto de V.I. Lenin, kaj en 1952, dum la vivo de I.V. Stalin, post la renomado de la CPSU (b) en la CPSU ĝi komencis esti nomata "Komunisto" - kaj dum ĉiuj 67 jaroj, dum nia ŝtato bezonis socian teorion, restis la ĉefa teoria revuo de la lando. La revuo ricevis sian nunan nomon en 1991 post la Ŝtata Kriz-Komitato, kaj ĝi, antaŭ 21 jaroj ŝanceliĝanta sur la rando de kaskulata taŭtologio, hodiaŭ sonas ribeleme trafa.

Mia patro abonis kaj zorge studis la revuon Kommunist, kaj studante en Moskva Ŝtata Universitato mi konstante studis ĝin inter aliaj socipolitikaj kaj ekonomiaj eldonaĵoj. Okazis, ke mia unua artikolo en ĝi estis publikigita tuj post la nomŝanĝo - en la unua numero, eldonita sub la standardo de "Libera Penso".

Mi neniam forgesos la plej zorgan, zorgeman redaktadon, kiu inkludis referencojn al ĉeffontoj en frazoj kiujn mi sincere konsideris popolaj diraĵoj.

Ĉi tiu revuo estas io pli granda ol ni ĉiuj, io pli granda ol eĉ nia komuna memoro kaj historio; ĉi tiu estas unu el la fadenoj, kiuj ligas nin kun la pasinteco de nia granda lando kaj niaj grandaj homoj en ununuran civilizacion.

Ni ne kreis ĝin, kaj ne estas al ni permesi ĝin esti fermita, precipe en la momento de la reveno de la kategoria bezono de nova teoria kompreno de socia evoluo.

Dum sia historio, la homaro transformis la mondon ĉirkaŭ ĝi. En la turno de la 1980-aj kaj 1990-aj jaroj okazis turnopunkto, komparebla kun la komenco de signifoplena laboro: la teknologia progreso faris la plej profitan el la disponeblaj agadotipoj - kaj do la plej disvastigitan okupon - la formadon de la homa konscio. Kutimiĝintaj ŝanĝi la mondon ĉirkaŭ ni, jam de sufiĉe da tempo ni ĉiam pli okupiĝas ne pri ĝi, sed nur pri la transformo de nia percepto - kaj dum pli ol du jardekoj ni sukcesis ne rimarki ĉi tiun revolucion, nekredoblan laŭ ĝia amplekso. kaj profundo!

En ĝia fono okazas malpligrandskala —sed nur kompare kun ĝi—ŝanĝo de teknologia kaj socia paradigmo. Ĉiuj sociaj rilatoj de la moderna homaro estas adaptitaj al industriaj teknologioj, kaj la transiro al postindustriaj teknologioj, en ĉi tiu etapo - informaj teknologioj, kondukas al fundamenta ŝanĝo en sociaj rilatoj sur ĉiuj niveloj senescepte - de la familio al tutmonda konkuro.

ADRESO AL LEGANTOJ

La nesolvita naturo de ĉi tiuj aferoj, la manko de evoluo de la problemoj asociitaj kun ili, breĉoj en la publika kaj scienca konscio kiel hontindaj fiaskoj kiuj minacas ne nur nian socion kun historia blindeco kaj malorganizo.

Sed, krom ĉio ĉi, ni havas antaŭ ni alian kvalitan transiron – la revenon de la subjektiveco, la restarigo de la historia volo, la akiro de komuna celo. Ĉi tiu transiro devos esti farita ne nur en kondiĉoj de la rusa sistema krizo mem, sed ankaŭ en senprecedenca necerteco, kaj eĉ kaotigo de la tuta monda evoluo.

Tiu ĉi perspektivo estas ne nur alarma: ĝi prezentas taskojn de kolosa komplekseco por la sociaj sciencoj, kiuj eĉ pli timigas sur la fono de la profunda dogma kaj skolastika malkresko, en kiu troviĝas la plejparto de tiuj sciencoj.

Por plenumi la postulojn postulitajn de la moderna turniĝo de la historia evoluo de la homaro, la sociaj sciencoj devas iĝi malsamaj – ne nur en sia strukturo, ne nur en la studado, ne nur en la uzataj metodoj.

Ili devas respondi al la bezonoj de la nova stato de la homa konscio mem, kiu radikale ŝanĝiĝis ekde la Renesanco, kiu kreis modernajn sciencojn, kaj al la morgaŭa radikale nova strukturo de la organizo de la socia vivo, por la klasika ŝtato kreita de la Vestfalia Paco. fariĝas pasinteco post klasika pensado.

Ni ne scias kien ĉi tiu vojo kondukos nin, sed ni sekvas ĝin ĝis ni havos la forton kaj inteligentecon, konservante laŭ tiu ĉi vojo la tutan historian heredaĵon de nia kaj la monda civilizacio, alirebla por nia kompreno kaj imagoj.

Kaj ni fidus je via helpo, karaj legantoj. Ĉar la revuo "Libera Penso" fariĝis vivanta organismo, kies redaktoroj, aŭtoroj kaj legantoj estas kunfanditaj en nedisigeblan tuton.

Rigardante nian laboron hodiaŭ, komence de ĝia nova etapo, ni vidas pli pli da demandoj ol respondoj.

Sed tio, kion ni vidas sufiĉe klare, estas la bezono fidi junulojn. En Rusio, nova, sendependa generacio de junaj sciencistoj kaj analizistoj kreskis en la kampo de sociaj sciencoj. Lia voĉo estas ankoraŭ malforta kaj necerta; ĝi tro ofte devas esti aplikata al malmodernaj dogmoj kaj malmodernaj ideoj truditaj al la lando de administrantoj de scio ripozantaj sur siaj laŭroj.

La redaktoroj de Svobodnaya Mysl, revuo, kiu dum sia historio, eĉ en la plej malkonvenaj tempoj por tio, donis la ŝancon al diversaj junaj esploristoj insisti pri sia praveco, opinias sian rektan devon restarigi tiun ĉi funkcion plenvolume.

Ni scias, ke, malgraŭ ĉiuj niaj klopodoj, atendas nin grandaj skuoj, en kiuj ni devos rekonstrui ne nur nian landon, sed la tutan mondon, la tutan homaron. Kaj ĉe la sojlo de ĉi tiuj malordoj, ni devas ekipi nian popolon per klara kompreno pri tio, kio okazas kaj kio devas esti farita.

Ni invitas vin labori kune.

Kune ni lernos la veron, kaj ĝi ne nur liberigos nin.

Konklude, mi esprimas mian plej profundan dankemon al mia antaŭulo kiel ĉefredaktoro de Svobodnaya Mysl, V.L. Inozemcev, kiu subtenis la revuon per sia tuta forto en la plej malfacilaj momentoj de ĝia moderna historio, kaj en la lastaj jaroj, certigis ĝian eldonadon. mem.

Miĥail Delyagin, doktoro pri ekonomio, ĉefredaktoro de la revuo "Libera Penso", direktoro de la Instituto pri Tutmondiĝaj Problemoj

Edukado estas la fundamento de kulturo

Oleg Nikolajeviĉ Smolin ne bezonas specialan enkondukon al la legantoj de Libera Penso. Membro de la Ŝtata Dumao de Rusio ekde 1995, unua vicprezidanto de la Ŝtata Dumaa Komitato pri Edukado, prezidanto de la Scio-Socio de Rusio, prezidanto de la publika movado "Edukado por Ĉiuj", profesoro, Doktoro pri Filozofio O. N. Smolin plurfoje publikigis sur la paĝoj nia revuo, defendante la interesojn de rusa edukado kaj scienco.

Estante nesuperita specialisto en aferoj de ŝtata eduka politiko en Rusio kaj eksterlande, eĉ per la rekono de siaj politikaj kontraŭuloj, Oleg Nikolaeviĉ en ĉiuj siaj paroladoj daŭre persiste pravas la vanecon kaj katastrofon de la ekzistanta stato de aferoj en enlanda edukado por Rusio.

Al demandoj pri kiel ekzakte hejma edukado disvolviĝas hodiaŭ, kiajn ŝanĝojn en la kampo de edukado ni, civitanoj de Rusio, povas atendi de la landa gvidado en proksima estonteco kaj pri multe pli, Oleg Nikolaeviĉ konsentis respondi sur la paĝoj de la malfermo. numero de la revuo "Libera Penso" nova eldonjaro.

— Kara Oleg Nikolajeviĉ, ni komencu de la komenco mem, "de la komenco": kio la signifo de edukado en la moderna mondo?

— En iu pli-malpli civilizita socio, edukado estas la plej grava komponanto; mi diros pli, la fundamento de kulturo. Kaj la celo de kulturo, kiel ni scias, estas la reproduktado de la homo mem, sed ne kiel biologia specio, sed kiel socia, triba estaĵo. En ĉi tiu senco, kulturo certigas la atingon de du ĉefaj celoj: la translokigo de socia sperto, inkluzive de kultura tradicio, kaj la disvolviĝo de la kapablo krei kaj krei ion novan.

Estas klare, ke dum la teknologia progreso akcelas, pligrandiĝas ankaŭ la graveco de la dua tasko rilate al la unua. Tamen, io alia estas ankaŭ klara: tiuj, kiuj regis antaŭan sperton, havas la kapablon esti kreemaj en multe pli granda mezuro. Ne estas hazardo, ke Isaac Newton diris: "Se mi vidis pli ol aliaj, tio estas ĉar mi staris sur la ŝultroj de gigantoj." Kiel antaŭ multaj jaroj, moderna edukado solvas tri ĉefajn problemojn: trejnado de kvalifikita laboristo; la formado de civitano de lando aŭ grupo de landoj - persono apartenanta al certa kulturo, kaj multflanka, inkluzive de spirita kaj morala, persona evoluo. Kaj kiom ajn rapidaj estos la teknologiaj ŝanĝoj, kiuj okazas kaj atendas nin, mi ne pensas, ke ĉi tiuj taskoj radikale ŝanĝiĝos en la venontaj du jarcentoj. Nur ilia enhavo, korelacio kaj signifo ŝanĝiĝos.

— Kiuj estas la ĉefaj tendencoj en edukaj procezoj en evoluantaj landoj?

— Estas du plej gravaj tendencoj en la disvolviĝo de la monda edukado. En teknologiaj terminoj, la rapida disvolviĝo de informado kaj komunikado

OLEG SMOLIN

ciferecaj edukaj teknologioj (e-lernado), inteligenta lernado, ktp.; en sociaj terminoj - vastigi aliron al edukado, plialtigi la edukon nivelon de la loĝantaro, almenaŭ esprimitan en la nombro da jaroj de edukado. La unua tendenco akiras impeton tiel rapide, ke multaj fakuloj parolas pri ŝanĝi la tipon de eduka sistemo. Laŭ kelkaj esploristoj, informaj kaj komunikadaj teknologioj en la "scio-socio" devus fariĝi dominaj - same kiel la sistemo "instruisto-lernanto" regis en la antaŭindustria epoko, kaj la klasĉambra sistemo dominis en la industria epoko.

Koncerne al la dua tendenco, ĝi havas almenaŭ du kialojn. Unue, teknologia: novaj teknologioj postulas pli kvalifikitajn, kaj do edukitajn, laboristojn. Antaŭ preskaŭ 40 jaroj, la kreintoj de la koncepto de postindustria socio formulis antaŭvidon, laŭ kiu nur tiuj nacioj, kiuj certigus, ke almenaŭ 60 procentoj de la laborista loĝantaro havu homojn kun pli alta aŭ pli alta edukado, povos atingi novan. etapo en la evoluo de civilizacio. Kaj kiam mi aŭdas, ke estas tro da universitatoj kaj studentoj en nia lando, nevole staras la demando: kien la rusa registaro kondukos sian popolon - en la estontecon aŭ en la pasintecon?

En la lastaj jaroj, kritiko de la agadoj de rusaj universitatoj disvolviĝis en la lando, inkluzive de alvokoj por ilia amasa redukto. La plej fama ĉi-rilate estis la deklaro de la Ministro pri Edukado kaj Scienco de la Rusa Federacio A. A. Fursenko de la 24-a de julio 2008 ĉe la Moskva Inĝenieristiko-Fizika Instituto pri la bezono redukti la nombron de universitatoj en Rusio de proksimume 1 mil al 150. —

200. En postaj deklaroj de la ministro ŝanĝiĝis la indikiloj de ne nur la nombro da universitatoj, kiuj devus esti konservitaj, sed ankaŭ la nombro de operaciaj altlernejoj (kio indikas la kvaliton de la ministeriaj edukaj statistikoj) ŝanĝiĝis, sed la linio restis la sama. Dume, en Aŭstralio estas unu universitato po 52 mil civitanoj, en Belgio - po 55 mil, kaj en Rusio - po 130,5 mil, inkluzive de publikaj kaj privataj universitatoj. Vere, en brazilaj universitatoj, kiel regulo, estas de 100 ĝis 270 mil studentoj. Kun ĉi tiu modelo, restu 30-75 universitatoj en Rusio, sed tiam ni devos forgesi pri la kvalito de edukado. Cetere, ĝuste 150 universitatoj funkciis en Rusio antaŭ la antaŭaj tagoj de 1917. En la sama tempo, la populacio estis 91 milionoj da homoj, kaj duono de ĝi restis analfabeta. Estas neverŝajne, ke post preskaŭ 100 jaroj ni revenu al ĉi tiu nivelo. Sammaniere, ŝajnas dubindaj la senfinaj deklaroj de la landaj gvidantoj kaj de la Ministerio pri Edukado kaj Scienco, ke estas tro da studentoj en Rusio. Tiel, laŭ oficialaj datumoj, en nia lando en 2007, el 1 mil diplomiĝintoj de mezlernejoj, 554 homoj (tio estas, 55,4 procentoj) eniris universitatojn, dum en Latvio - 73, en Litovio - 72, en Grekio - 74, en Usono kaj Svedio - 83, en Sud-Koreio 85 (laŭ aliaj fontoj - 87,5 procentoj), en Finnlando - 88 procentoj¹. Pro tio verŝajne la ekonomioj de Sud-Koreio, Usono aŭ la skandinavaj landoj estas multe pli novigaj ol tiuj de Rusio. Nuntempe, estas malfacile antaŭdiri kiom da studentoj la Ministerio de Edukado kaj Scienco de la Rusa Federacio atendas tranĉi kiel rezulto de la fermo kaj reorganizado de universitatoj.

La dua kialo por vastigi aliron al edukado havas socian karakteron: en la dudeka jarcento, sub la influo de politika lukto, inkluzive de studentaj movadoj,

¹ Vidu Yu. S. Davydov. Kiom da universitatoj Rusio bezonas? — "Novaĵoj de la Rusa Akademio de Edukado." 2008. n-ro 1. P. 31-39.

EDUKADO ESTAS LA FUNDO DE KULTURO

nenia kaj soveta sperto, la ideo de publika edukado (edukado por ĉiuj), sendube maldekstema en sia historia origino, fariĝis ĝenerala civilizacio. En Okcidento, devioj de ĉi tiu ideo estas perceptitaj kiel kruda maljusto, inkluzive de reprezentantoj de la ekonomia kaj politika elito. Tiel diris la plej riĉa viro de la planedo, Bill Gates, antaŭ la aplaŭdoj de usonaj guberniestroj: „Ĉiu, kiu komprenas kiom grava estas edukado kaj kredas je la sankteco de la principo de egaleco de ŝancoj, sen mencii tiujn, kiuj, per ilia statuso, devus zorgi pri la publika bono, ni devas konfesi: milionoj da lernejoj en nia lando estas senigitaj je la ŝanco ricevi senpagan edukadon... Nur malgranda parto de niaj infanoj ricevas kvalitan edukadon. Kaj se ni akceptas, ke infanoj el malriĉaj familioj aŭ tiuj, kiuj apartenas al etnaj minoritatoj estas senigitaj je la ŝanco ricevi kvalitan edukadon, tiam povas esti nur du klarigoj por tio: aŭ ili ne kapablas lerni, aŭ ni kredas, ke ne necesas instrui ilin. La unua argumento estas malvera, la dua estas malmorala.”²

Estas klare, ke la kolapso de Sovetunio kaj "reala socialismo" akre malfortigis la maldekstran tendencon, inkluzive en eduka politiko. Nuntempe, ni konstante aŭdas, ke la nivelo de sociaj garantioj en Okcidento superis akcepteblajn limojn, kaj en kelkaj landoj ni observas malakcepton de demokratiaj principoj en eduka politiko. Tiel, en Britio, la koalicio de radikalaj liberaluloj kaj radikalaj konservativuloj kiuj venis al potenco komenciĝis per deklaro pri triobligo de instrukotizoj por studentoj. Pli konkrete, en la edukaj reformoj faritaj de alte evoluintaj landoj, mi iam identigis preskaŭ dudekduajn ĉefajn elementojn, kunigitajn en kvar temajn blokojn: - strukturo kaj administrado de la eduka sistemo; - daŭro de trejnado; — enhavo de edukado kaj certigado de ĝia kvalito; — evoluo de la profesia eduka sistemo³. Siavice, analizo de la moderna enlanda eduka politiko permesas al ni aserti, ke ĝia ĉefa direkto diferencas de la tutmonda, kiu implicas la demokratiigon de edukado, kaj povas esti difinita kiel turniĝo al ĝia elitismo. Interalie, tion pravas du konataj faktoj. Unuflanke, sekundara (kompleta ĝenerala) edukado en la lando estas deviga laŭleĝe, sed ĉi tiu postulo montriĝas malfacile plenumbla rilate al neglektitaj kaj senhejmaj rusaj infanoj, kies tuta nombro ne estas oficiale establita. Gvidantoj de la Ministerio pri Edukado, parolante en la ĉambroj de la parlamento, en malsamaj tempoj taksis ĉi tiun nombron de 200 mil (ministro V.G. Kinelev) ĝis 3,5-3,7 milionoj da homoj (vicministro pri Edukado M.N. Lazutova); reprezentantoj de la Ĝenerala Prokuroro - ĉirkaŭ 2 milionoj; kaj gazetoj raportis 4 milionojn da stratinfanoj. Aliflanke, kreskas la nombro de studentoj en profesiaj edukaj institucioj - sed ekskluzive pro eksterbuĝetaj (plejparte pagataj de civitanoj) edukaj lokoj.

² Renkontiĝo de la US Governors Association (NGA) dediĉita al trovado de manieroj plibonigi lernejan edukadon je nacia skalo, februaro 2005. Vidu pri tio: www.workandtravel.ru/news/26058/; www.gazeta.ru/education/2005/03/02_a_247348.shtml

³ Por pliaj detaloj, vidu O. N. Smolin. Edukado. Politiko. Juro: Federacia leĝaro kiel faktoro eduka politiko en moderna Rusio. M., 2010. pp 652-669.

OLEG SMOLIN

Se ni tre mallonge resumas la rezultojn de komparo de la ĉefaj elementoj de eduka reformo en industriaj landoj kun simila rusa sperto, rezultas, ke el 18 elementoj de reformoj analizitaj de la aŭtoro samtempe en Rusio, 12 estas planitaj, parte. aŭ plene efektivigita. Tamen, el ili

— du komponantoj ekzistas nur je la koncepta nivelo (dek du jaroj da ĝenerala edukado, faka trejnado);
- unu, rilata al la ekonomio de edukado (la sistemo de financado de edukado kiel ekonomia levilo por ĝin administri), estas la sama nomo, sed havas ĝuste la kontraŭan enhavon: en Okcidento - altiri pliajn monrimedojn al la eduka sistemo, en Rusio - la tiel nomata restrukturado kaj optimumigo, tio estas redukto de la nombro de institucioj;

— ses estas realigitaj je unu grado aŭ alia;
- nur tri tute koincidas kun tutmondaj procezoj (integriĝo de niveloj de profesia edukado, plurnivela supera edukado, partopreno en la Bolonja procezo). Samtempe, la plej grandaj diferencoj kun mondaj procezoj pruviĝas per la sperto de la hejma bloko de reformoj asociitaj kun la daŭro de edukado, precipe kun la efektivigo de la Unesko-slogano "Edukado dum la tuta vivo".

— Kiuj estas la ĉefaj naciaj modeloj de eduka organizo, kiuj estas iliaj avantaĝoj kaj malavantaĝoj, al kiu modelo nia lando estas pli proksima? — El soci-politika vidpunkto, en la moderna mondo, edukaj modeloj estas pli internaciaj ol naciaj. Tiusence ili pli-malpli respondas al du ĉefaj ekonomiaj modeloj: socia (socialdemokrata) kaj liberal-konservativa. Interalie, ili malsamas en la maniero kiel ili disponigas aliron al edukado. Ekzemple, la proporcio de buĝetaj studentoj en la bonfaraj ŝtatoj de Eŭropo estas tre alta: en Germanio - pli ol 90 procentoj, en Francio - pli ol 80 procentoj. Male, en Usono kaj Britio estas malmultaj tiaj studentoj (ne pli ol triono), sed ekzistas evoluinta sistemo de edukaj pruntoj, kiu permesas al civitano pagi por edukado post kiam ĝi estas ricevita, kaj tre prefere. terminoj.

Se ni parolas pri la efektivaj naciaj modeloj de edukaj sistemoj, ili diferencas prefere laŭ sia socikultura orientiĝo. Iuj estas pli orientitaj al klasikaj ideoj pri la enhavo de edukado kaj naciaj tradicioj (ekzemple Japanio, Francio), aliaj - al modernismaj ideoj kaj tutmondismaj (sennaciaj) sintenoj (kelkaj eŭropaj landoj).

Kiel oni scias, en la postsovetia periodo Rusio ricevis la tiel nomatan negativan konverĝon. Kontraŭe al la antaŭvidoj de la kreintoj de tiu ĉi teorio (D. Galbraith, A. Saĥarov, ktp.), ni kunigis ne la atingojn, sed la malvirtojn de la du ĉefaj mondsistemoj - merkatakapitalisma kaj planisma socialisma. Ĉi tio parte validas por edukado, kie la restaĵoj de la sovetia sistemo estas bizare kombinitaj kun distorditaj ekzemploj de la anglo-amerika modelo. Mi emfazas: kun distorditaj, ĉar la atingoj de ĉi tiu modelo, kiel impostaj avantaĝoj por edukado, la eduka pruntedonado, ktp, ne estas uzataj en Rusio. Aliaj, kiel dirite supre, kvankam similaj laŭ formo, havas la kontraŭan enhavon.

EDUKADO ESTAS LA FUNDO DE KULTURO

— Kiel la tutmonda profesia komunumo vidas la idealan edukadon de la estonteco

hodiaŭ? — La tutmonda profesia komunumo kaj edukaj kaj politikaj elitoj ne havas komunan ideon pri la ideala modelo de edukado. En la moderna mondo ĝenerale kaj post-sovetia Rusio precipe, estas lukto inter du direktoj en eduka politiko - demokrata (socia) kaj kontraŭdemokratia (elito).

Propagandantoj de ĉi-lastaj opinias, ke kvalita edukado devus esti disponebla por homoj kun altaj enspezoj aŭ pozicioj, kaj, en la plej bona kazo, ankaŭ kun esceptaj kapabloj. Ĝuste tiu ĉi direkto regis en la lando nuntempe: la federacia registaro fakte forlasis la principojn de eduka politiko, leĝdonitaj en 1992, kaj faras burokratajn kontraŭreformojn. Subtenantoj de la unua direkto estas certaj, ke la vojo al edukado estu malfermita al ĉiuj, kiuj volas kaj kapablas ricevi ĝin, sendepende de enspezo, loĝloko, nacieco, ktp. Cetere, por ke la rajto al edukado estu vere egala, Dum la studperiodo necesas ŝtataj subtenaj mezuroj por malriĉaj homoj, orfoj, handikapuloj, infanoj kaj studentoj el kamparaj regionoj.

Edukado vere alirebla por ĉiuj estas ne nur humanisma postulo kaj necesa elemento de socia ŝtato, sed ankaŭ kondiĉo por moviĝi al "scio-socio". Se en la ekonomio de pasintaj jarcentoj sufiĉis uzi la kapablojn de la minoritato por la prospero de la elito, tiam en la 21-a jarcento homa potencialo fariĝas la ĉefa rimedo por efika disvolviĝo, nacia sekureco, konkurencivo, kaj plej grave, alta. vivokvalito por civitanoj.

Kiel jam dirite, el la vidpunkto de socikulturaj orientiĝoj ankaŭ la eduka komunumo estas dividita. Iuj opinias necesa konservi la klasikan kanonon de edukado, la tiel nomatan "ora standardo", tio estas, antaŭ ĉio, instrui al infanoj kaj studentoj la bazojn de fundamenta scienca scio kaj klasikaj ekzemploj de kulturo. Oni supozas, ke, surbaze de ĉi tiu fundamento, homo mem povos alkutimiĝi al la moderna socikultura spaco kaj facile apartigi la "tritikon de la grenventumaĵo" en ĝi. Male, subtenantoj de la modernisma movado opinias, ke la ĉefa tasko de edukado estas konigi la studenton (en la larĝa senco de la vorto) al sia nuntempa kulturo, kaj lasi la klasikaĵojn al historiistoj kaj muzeoj. Estas klare, ke ideale oni kombini ambaŭ, sed la lernejoj, programoj kaj horoj asignitaj por tio klare ne sufiĉas. La historio kaj filozofio de edukado, teoria pedagogio kaj eduka politiko konas periodojn de regado de unu aŭ alia direkto. "Modernistoj", kutime, akiras avantaĝon dum periodoj de reformoj kaj revolucioj (en Rusio ĉi tiuj estas la 1920-aj kaj 1990-aj jaroj), dum "klasikoj" - dum periodoj de pli trankvila evoluo.

Mi estas konvinkita, ke sen kono de klasika kulturo, provo kompreni ĝian nunan staton ne havas perspektivojn.

— Kiel aspektis la sovetia eduka sistemo sur la ĝenerala fono? Kiu problemoj akumuligis

en ĝi? — Sur la tutmonda fono, la sovetia eduka sistemo en la klasika epoko La periodo de ĝia evoluo (1960-1980-aj jaroj) distingiĝis per la sekvaj ĉefaj trajtoj.

1. Ĝenerala alirebleco kaj universala kovrado - je la nivelo de antaŭlerneja edukado kaj lernejo. Longperspektivaj atendovicoj por infanĝardenoj kaj amasaj fermoj de lernejoj dum tiu periodo estis neimageblaj. Male, infanĝardenoj kaj lernejoj estas malfermitaj

OLEG SMOLIN

falis amase. En la 1970-aj jaroj, universala sekundara edukado estis proklamita. Samtempe, la reverso de ĉi tiu atingo estis la tielnomita procentomanio - atribui pozitivajn notojn al studentoj preskaŭ sendepende de la kvalito de scio (laŭ la formulo "ni skribas tri - du en nia menso").

2. Alta nivelo de buĝeta financado kaj, kun iuj esceptoj, senpaga edukado por civitanoj. La parto de elspezo por edukado de malneta enlanda produkto en la 1950-aj jaroj atingis 10 procentojn; en 1970, laŭ la Monda Banko, ĝi estis 7 procentoj. Gepatroj parte pagis por la prizorgado (sed ne la edukado kaj edukado) de infanoj en infanĝardenoj, en kelkaj loĝlernejoj, same kiel trejnado en kromedukaj institucioj (muziko kaj artlernejoj). Samtempe, por familioj kun malaltaj enspezoj ĉi tiu pago estis simbola, sed por homoj kun altaj salajroj laŭ sovetiaj normoj, la salajro pliiĝis signife. 3. Elekto de la enhavo de edukado laŭ la klasikaj kanonoj kaj ĝia fokuso al la internaj bezonoj de la lando. Tiusence, la plej multaj fortoj de la sovetia lernejo estis:

— altnivela scio en fakoj de matematikaj kaj natursciencaj cikloj. Eĉ komence de la 1990-aj jaroj, la fama raporto de la Monda Banko "Rusio en Transiro" rekonis, ke en ĉi tiuj fakoj rusaj lernejoj estas signife superaj ol la plej multaj landoj de la Organizo por Ekonomia Kunlaboro kaj Evoluo;

- klasika aro de temoj, kiuj provizas multfacetan trejnadon kaj la ŝancon elekti ajnan profesionan karieron en la estonteco. Lernejoj kun profunda studado de fakoj (fiziko kaj matematiko, "angla", ktp.) ne atendis malpliiĝon de la nivelo de trejnado en aliaj fakoj. Ofte estis kazoj kiam diplomigintoj de fizikaj kaj matematikaj lernejoj elektis homarajn universitatojn kaj inverse;

- la eduka naturo de edukado ĝenerale kaj trejnado aparte. Laŭ la esploro de la usona profesoro W. Bronfenbrenner, farita de li en la 1960-aj jaroj kaj priskribita en la libro "Du Mondo de Infanaĝo", sovetiaj infanoj estis signife superaj ol siaj usonaj kunuloj laŭ pozitivaj sociaj orientiĝoj, sed estis malsuperaj. al ili en sendependa decidado;

- ĉefe persona, prefere ol funkcia, naturo de la rilato inter instruistoj kaj studentoj. Kvankam la termino "pedagogio de kunlaboro" aperis poste, la klasikuloj de sovetia pedagogia penso serĉis ĝuste tian rilaton. La tiel nomata serva pedagogio en tiu tempo eĉ ne povus esti songita en koŝmaro.

4. La egaleca karaktero de la eduka sistemo, la deziro havigi al ĉiuj civitanoj egalajn ŝancojn aŭ, almenaŭ, minimumigi la socian malegalecon, kiu daŭris en la lando per edukado. Krom senpaga edukado por civitanoj, krom avantaĝoj por pagado de bontenado en infanĝardenoj, internulejoj kaj trejnado en aldonaj edukaj institucioj por homoj kun malaltaj enspezoj, ĉi tiu celo

kongruis:

— preparaj fakoj en universitatoj por infanoj de laboristoj, kamparanoj kaj junuloj, kiuj deĵoris en la armeo;

— faciligis universitatajn konkursojn por infanoj el la vilaĝo kaj "armeoj";

- relative alta nivelo de stipendioj.

Dum la sovetia periodo, la minimuma vivsalajro, neoficiale kalkulita fare de ekonomiistoj, estis:

EDUKADO ESTAS LA FUNDO DE KULTURO

- en universitato - 80 procentoj;

— en kolegio — 55 elcentoj;

- en faklernejoj - 80 elcentoj.

Nuntempe ĝi estas, respektive:

- en la universitato - ĉirkaŭ 20 procentoj;

— en kolegio — 7 procentoj;

- en faklernejoj - 7 procentoj.

Male, al la malfortoj de la sovetia eduka sistemo, mia opinio

vido, la sekvanta povas esti atribuita:

— troa unuformeco, kiu malfaciligis trovi novajn formojn kaj metodojn de edukado, inkluzive de pedagogiaj eksperimentoj;

- troa ideologio. Estas evidente, ke edukado ekster la ideologio de la ŝtato nenie ekzistas. Tamen, en kazoj kie la tielnomita "Sovetia Marksismo" iĝis analogo de la Leĝo de Dio, ĝi kaŭzis reagon ĉe gimnazianoj kaj studentoj kiu estis kontraŭa al la celoj fiksitaj;

- relative malalta nivelo de scipovo en fremdaj lingvoj. Eĉ en tiuj kazoj, kie ili estis sufiĉe bone instruitaj, la manko de praktiko rapide senigis lerneajn kaj universitatajn diplomiĝintojn de la akiritaj kapabloj.

Kiel rezulto, malgraŭ la priskribitaj malfortoj, la sovetia eduka sistemo montriĝis unu el la plej progresintaj en la mondo. Komparaj internaciaj studoj de la intelekta nivelo de juneco estas konataj, metante la sovetian generacion de la 1960-aj jaroj inter la supraj tri plej kleraj.

— Kion celis la eduka reformo kaj kiajn verajn celojn ĝi celas?

— Antaŭ ĉio, mi volas klarigi: tio, kion ni kutime nomas eduka reformo, estas fakte en sia esenco, prefere kontraŭreformo. Almenaŭ rilate al eduka leĝaro. Mi memorigu vin, ke la Leĝo de la Rusa Federacio "Pri Edukado" en la eldonoj de 1992 kaj 1996 baziĝis sur du valorsistemoj:

Kion ni kutime nomas eduka reformo estas, fakte, esence, prefere kontraŭreformo.

— demokratia (libereco de partoprenantoj en la eduka procezo);

- socia (garantioj de la rajto al edukado por tiuj, kiuj studas, kaj alta socia statuso por instruistoj).

Unesko kaj la Eŭropa Asocio de Eduka Juro agnoskis ĉi tiun leĝon kiel unu el la plej bonaj en la mondo. Tamen, ĝi estis ekzekutita hontige: la kolapso de la 1990-aj jaroj, kompare kun kiu la Granda Depresio en Usono estis simple infanludo, same kiel la rabema redistribuo de nacia riĉaĵo favore al la "oligarkoj" kaj burokratio estis malkongruaj kun socie orientita eduka politiko.

Federacia Leĝo n-ro 122 kaj poste, pardonu la esprimon, "novaĵoj" aligis edukan leĝaron al reala politiko - ili abolis la plej multajn sociajn garantiojn kaj akre limigis liberecon en edukado. Rilate al la antaŭa etapo de leĝfarado, ĉi tio kompreneble estas kontraŭreformo. Ĝiaj oficiale proklamitaj celoj estas la plej bonaj. La veraj estas "esprimitaj" malofte kaj preskaŭ ekskluzive por "sia".

OLEG SMOLIN

Estas tri ĉefaj celoj:

- unue, banala financa ŝparado;
- due, simpligo de politika administrado, aŭ pli precize, manipulado. La suspektoj de multaj reprezentantoj de la politika opozicio, ke la aŭtoritatoj ne zorgas pri altigo de la eduka nivelo de la popolo, ĉar la nekleruloj estas pli facile regeblaj, ne estas sen fundamento;

— trie, "reideologigo", se tiel diri, "redirekto", de edukado, tio estas, radikala revizio de ĝia ĉefa celo. Jen kion raportis ekzemple Literaturnaja Gazeta: "Parolante en

konferenco okazinta kadre de la Tutrusa junulara forumo "Seliger-2007" organizita de la movado Naŝi, ministro pri Edukado Andrej Fursenko

plendis pri la inerta sistemo postrestinta de sovetia tempo en lia fako, kiu obstine provas trejni homan kreinton. Nun, laŭ la ministro, la ĉefa afero estas kulturaj konsumantoj, kiu povas ĝuste uzi la atingojn kaj teknologiojn evoluigitajn de aliaj.⁴ Kompreneble, post tio, kelkaj gazetoj, kiuj konservis relativan sendependecon, provis demandi la aŭtoritatojn: kien la "nova Rusio" intencas akiri siajn kreintojn? Ja ĝis nun ĝi preskaŭ ekskluzive eksportas "cerbojn"! Tamen, kiel oni povus atendi, ne estis respondoj al tiaj demandoj.

Ŝajnas, ke en la postsovetia periodo ni atestas la rapidan malaperon de socia grupo, kiu en antaŭaj epokoj, ekde la mezo de la 19-a jarcento, estis nomita la rusa intelektularo. Kompreneble, ni ne parolas pri sociologia

...en la postsovetia periodo ni atestas la rapidan malaperon de socia grupo, kiu en antaŭaj epokoj, ekde la mezo de la 19-a jarcento, estis nomita la rusa intelektularo.

la logika signifo de ĉi tio

termino, siatempe esprimita per la difino de M. Rutkevich: la intelektularo estas granda socia grupo de homoj okupiĝantaj pri

ĉefe tre kvalifikita mensa laboro, postulanta, kiel regulo, superan aŭ sekundaran profesion

edukadon. Male, tio signifas ĝian kulturen signifon, kiu ofte estas akompanata en eksterlandaj enciklopedioj per la marko "rusa". Forlasante la daŭrajn diskutojn pri tiu ĉi afero, mi donos priskribon de tiu ĉi kultura fenomeno, kiun mi iam aŭdis de la elstara Omska literaturrecenzisto M. Jakovleva: la intelektularo komenciĝas, kie kleraj homoj komencas pensi pri la homoj.

Oni povas diskuti pri kiam la rusa intelektularo estiĝis en ĉi tiu kompreno. Tamen, ĝi estas evidente: ĝi postvivis reĝojn kaj ĝeneralajn sekretariojn, sed rapide mortas sub prezidantoj. Ĝi mortas ĝuste ĉar en la postsovetia epoko alvenis en la landon la vera (tio estas primitiva, sen romantikaj aŭ socialismaj aldonaĵoj) burĝaro, antaŭvidita de N. Berdjaev. Cetere, ĉi tio ankaŭ estis registrita de sociologoj. Tiel, datumoj de transkulturaj studoj en 40 landoj indikas tion

⁴ " Literatura gazeto " . 08.08.2008.

EDUKADO ESTAS LA FUNDO DE KULTURO

En la lastaj jardekoj, postmaterialaj valoroj akiris tutmondan dimension. Tamen ili ankoraŭ restas je malalta nivelo en la landoj de Suda Azio, Ekvatora Afriko, kaj en iamaj socialismaj ŝtatoj, inkluzive de Rusio (11 elcentoj de la enketitoj)⁵.

Estas klare, ke unu el la ŝlosilaj enkarniĝoj de la rusa intelektulo, kune kun la verkisto kaj kulturfiguro ĝenerale, estis la figuro de la instruisto. Estas klare, ke la rapida malapero de la rusa intelektularo kiel kultura fenomeno ne povas ne influi la situacion en edukado, kaj en la direkto de klara malkresko de ĝia spirita komponanto. Estas klare, ke unu el la ĉefaj specifaj manifestiĝoj de ŝanĝoj en ĉi tiu situacio estas la sekva "retaksado de valoroj": instrua laboro estas interpretata ne kiel servo, sed kiel servo, kune kun la laboro de ŝoforo aŭ vendisto. Laŭ la pozicio de la instruisto, ankaŭ la sinteno de studento aŭ pli maljuna studento al li ŝanĝiĝas: ja tiu, kiu provizas servojn, devus esti nomita servopersona aŭ simple "servisto". Tamen ĉi tio estas temo por aparta diskuto.

— Kiu estas la pozitivaj aspektoj de la transformo de la moderna rusa eduka sistemo? voki? Kio pravas pri reformo?

— Estas malfacile paroli pri reformo entute, ĉar la historio de eduka politiko en la lastaj sovetaj jaroj kaj postsovetiaj tempoj klare falas en plurajn periodojn.

Unua periodo: 1984-1991 - edukaj reformoj kadre de la landa reformo. La "limaj signoj" de la periodo estis, unuflanke, la lasta eduka reformo de la periodo de "administrativa socialismo", kaj aliflanke, la detruo de la sovetia eduka sistemo kune kun Sovetunio kaj la komenco de la ekzisto de la eduka sistemo de la Rusa Federacio.

Figura karakterizaĵo de la periodo povus esti la formulo: libereco de edukado jam estas donita, sed la mono ankoraŭ ne estas forprenita. La ĉefa organiza kaj administrativa novigado estas la unuigo de tri edukaj fakoj kaj la kreado de la Ŝtata Eduka Komitato de Sovetunio. La eduka sistemo plejparte liberigis sin de paperlaboro, formalismo kaj komando kaj administrativa enmiksiĝo en la vivanta pedagogia procezo. Tio estis unu el la kialoj de la pliiĝo de novigaj pedagogiaj konceptoj, ĉefe "koopera pedagogio." Ĝia ideologia kredo, en eksplicita aŭ implicita formo, iĝis "socialismo kun homa vizaĝo." En la etapo de 1988-1991 okazis ĝuste la reformo de la eduka sistemo, kaj ne ĝia restrukturado, kaj precipe ne revolucia detruo. Tial ĉi tiu etapo devus esti taksita kiel la plej produktiva en la lastatempa historio de eduka politiko.

Dua periodo: 1992-1995. Ĝi esence koincidas kun la revoluciuo periodo de la socipolitika procezo, kaj kiel ĝiajn limojn oni proponas konsideri, unuflanke, la jam menciitan transiron de la eduka sistemo de Sovetunio al simila sistemo de la Rusa Federacio, kiu funkcias ankaŭ en merkata kapitalismaj kondiĉoj, kaj aliflanke, la eniro en la dua eldono de la Leĝo de la Rusa Federacio "Pri Edukado" ekvalidis en januaro 1996. Figura karakterizaĵo de la periodo povas esti formulita jene: mono estis forprenita de edukado, sed libereco estis plejparte konservita.

⁵ Vidu G. G. Diligensky. Tutmondiĝo en la homa dimensio. — "Monda ekonomio kaj internacia novaj rilatoj." 2002. n-ro 7. P. 8.

OLEG SMOLIN

La tendencoj en la evoluo de eduka politiko en ĉi tiu periodo estas ege kontraŭdiraj: unuflanke, "de malsupre" en multaj lernejoj daŭris la humanismaj transformoj de la antaŭa etapo en la direkto de diverseco, malburokratigo kaj pedagogiaj eksperimentoj. Krome, en julio 1992, la unua eldono de la Leĝo de la Rusa Federacio "Pri Edukado" estis adoptita. Tamen, dum ĉi tiu periodo, la elspezo por edukado en realaj terminoj malpliĝis je ne malpli ol 4 fojojn (en la profesia eduka sistemo - je 7 fojojn), kaj la nivelo de patriota konscio de junuloj malpliĝis ol en iu ajn evoluanta lando. Fakte, la registaro ne provis reformi edukadon, sed revolucii sian antaŭan modelon, anstataŭigante ĝin per nova, konstruita sur distorditaj okcidentaj modeloj.

Tria periodo: 1996 - aŭtuno 1998. Kronologie ĝi estas proksima al la postrevolucia periodo de la politika procezo entute (aŭgusto 1996 - decembro 1999), kvankam ĝi komenciĝas pli ol ses monatojn pli frue kaj finiĝas preskaŭ unu kaj duonon poste, kompare kun sia ĝenerala historia ekvivalento. . La limoj de la periodo estas, unuflanke, la elekto de la Ŝtata Dumao de la dua kunvoko, kie maldekstre-patriotaj frakcioj dominis sen plimulto, kaj la ekvalidiĝo de la dua (plej socie orientita) eldono de la Leĝo. de la Rusa Federacio "Pri Edukado"; aliflanke, la ekpotenciĝo de la registaro de E. Primakov kaj, kiu ĉi-kaze estas tre grava, la nomumo de V. Matvienko kiel vicĉefministro pri sociaj aferoj, kaj V. Filippov kiel ministro pri edukado de la Rusa Federacio.

Dum la periodo de la aŭtuno 1997 ĝis aŭgusto 1998 estis anoncita la tiel nomata sekva etapo de reformado de edukado. La koncipa kerno de la reformo dum tiu periodo estis ŝanĝo en la financa mekanismo en la eduka sektoro. La ekonomia signifo de la "Sekva etapo de eduka reformo" povas esti esprimita per figura formulo: eltiri parton de la mono el edukado, kaj dividi la ceterajn malsame. La kvintesenco de ĉi tiu etapo estis la adopto de la registaro de S. Kiriyyenko de la Rezolucio n-ro 600 de la 17-a de junio 1998, kiu antaŭvidis la enkondukon de super-ŝpareca reĝimo en edukado. Tamen, la efektivigo de tiu rezolucio estis malhelpita per ŝanĝo de registaro, inkluzive de la Ministro de Edukado.

La kvara periodo en la historio de moderna enlanda eduka politiko kovras la tempon de la aŭtuno de 1998 ĝis marto de 2004, koincidante kun la ofico de V. Filippov kiel Ministro de Edukado. El la vidpunkto de eduka administrado ĉe la federacia nivelo, ĉi tiu periodo ŝajnas esti la plej bona en postsovetia historio. Samtempe, kadre de la agado de unu ministerio kaj unu ministro, la periodo enhavis plurajn etapoj, ene de kiuj eduka politiko entute havis alian (eĉ kontraŭan) direkton, kaj tial ĝiaj ĝeneralaj trajtoj povas esti limigitaj al la plej ĝenerala formulo: fluktuoj de maldekstre-de-centro al la granda

al centrismo.

La atingoj de ĉi tiu periodo inkluzivas:

— nuligo de la ĉefaj kontraŭsociaj dispozicioj de la registara dekreto n-ro 600 de S. Kiriyyenko de la 17-a de junio 1998;

— disvolviĝo (kune kun reprezentantoj de parlamentaj komitatoj, la Rusa Akademio de Edukado kaj kelkaj publikaj asocioj) de la projekto "Nacia Doktrino de Edukado en la Rusa Federacio", kies teksto estas skribita el la vidpunkto de ŝtataj interesoj kaj protekto. de la rajto je edukado por ĉiuj civitanoj;

EDUKADO ESTAS LA FUNDO DE KULTURO

— kreado de diversaj publikaj konsilioj sub la ministerio por publika ekzameno de normigaj dokumentoj kaj evoluintaj decidoj.

Tamen, ekde decembro 2001, sub premo de dekstrulaj liberaluloj reprezentitaj fare de la Ministerio pri Ekonomia Evoluo kaj la Supera Lernejo de Ekonomiko, same kiel parte alkutimiĝi al nova rolo (ekzemple, rilate al la Unuigita Ŝtata Ekzameno), la ministro pri edukado iom post iom drivis dekstren - de maldekstre-de-centro al dekstre-de-centro, de -virineca socieco al esprimitaj koncedoj al la elitisma direkto en eduka politiko. Tamen, por doni al la ministro sian meriton, oni devas rimarki, ke li komence serĉis translokigi klare nepopularajn decidojn en eksperimentan reĝimon, kiu reduktis, unuflanke, la verŝajnecon de eraroj, kaj, aliflanke, publika rezisto.

Kvina periodo: de printempo de 2004 ĝis nun - kontraŭreformo de edukado ĝenerale kaj de eduka leĝaro precipe. La ĉefaj trajtoj de la kontraŭreformo de edukado kaj eduka leĝaro estis la tiel nomata malplenigo de la antaŭa eduka leĝaro, kaj poste la efektiva forigo de ĝiaj plej gravaj atingoj; la forigo de la plej gravaj soci-orientitaj dispozicioj enhavitaj en antaŭaj dokumentoj de la ekzekutivo (inkluzive de la Programo por la modernigo de rusa edukado ĝis 2010), kaj la adopto de kelkaj strategiaj dokumentoj kun klara biaso al konstruado de elita eduka sistemo. (inkluzive "Pri prioritataj direktoj por la disvolviĝo de edukaj sistemoj de la Rusa Federacio").

Se ni ankoraŭ taksas la situacion entute, tiam la ĉefa eduka atingo de la postsovetia epoko devus esti rekonita kiel diverseco aŭ, kiel oni kutime diras, ŝanĝebleco de edukado. Edukprogramoj, teknologioj, lernolibroj kaj instruhelpoj, specoj kaj specoj de edukaj institucioj, iliaj organizaj kaj juraj formoj kaj formoj de proprieto fariĝis pli diversaj. En normalaj kondiĉoj, diverseco estas la fonto de evoluo; en la nenormala postsovetia situacio, diverseco nur heligas la ĝeneralan malrapidan degradadon.

Ŝajnas, tamen, ke ĉi tiu, eble la sola postsovetia atingo, estas nuntempe minacata. Tiel ministro A. Fursenko postulas, ke la nombro da lernejoj lernolibroj pri iu temo ne superu tri aŭ kvar. Samtempe, en la lando estas regulaj lernejoj, korektaj lernejoj, kun profunda studado de fakoj, fakaj lernejoj, laborantaj pri diversaj, inkluzive de evoluaj, psikologiaj kaj pedagogiaj sistemoj, inkluzive de metodoj, teknologioj kaj teknikoj. Estas klare, ke estas neeble enmeti en tri aŭ kvar lernolibrojn.

Lastatempe, en renkontiĝo kun universitataj rektoroj, la gvidado de la Ministerio de Edukado kaj Scienco anoncis "novajn" alirojn al financado de la edukado de buĝetaj kaj nebuĝetaj studentoj. Se ĉi tiuj "novaĵoj" fariĝos realaĵo, ĉiu universitato ricevanta buĝetan monon devos postuli de iu ajn studento, kiu volas ricevi edukadon laŭ pagita bazo, ĝuste la saman kvanton, kiel la ŝtato asignas por trejnado en simila fako. Cetere, sendepende de la regiono! Mi memorigu vin: financado por rusa edukado estas proksimume duono de la minimuma postulo, kaj la breĉo en la normoj por ĉi tiu financado por studento en la lando atingas 10 fojojn. Konsiderante ĉi tiujn cirkonstancojn, la sekvoj de la sekva eksperimento sur homoj estas evidentaj:

— enspezo de Moskvaj universitatoj el instruado de pagitaj studentoj, kaj tial kaj la salajroj de instruistoj malpliigoj;

OLEG SMOLIN

- la kotizoj por supera edukado en la regionoj signife plialtiĝos;
- la havebleco de supera edukado kaj la nombro de studentoj ricevantaj ĝin malpliĝos;

— eĉ pli pliĝos la malegaleco de edukaj ŝancoj. Kaj ĉio ĉi nur en la nomo de "zorgo pri kvalito"?

— Kion vi opinias fundamente malĝusta en la daŭra eduka reformo?

— Respondante al tia demando, oni povus limigi nin al ironia frazo: la malvirtoj de la rusa eduka politiko estas sennombraj. Tial, sen klopodi ĉirkaŭpreni la immensecon, mi nomos nur tri: - falsan filozofian kaj ideologian bazon, kiun mi nomus "la filozofio de la mortinta edukado";

- neakceptebla nivelo de malegaleco de edukaj ŝancoj - figure parolante, eduka apartheid aŭ socia rasapartismo en edukado;

— pro tiuj kaj aliaj kialoj, grava malkresko de la kvalito de la edukado kompare kun la sovetia periodo, kiun agnoskas ne nur la opozicio, sed ankaŭ la aŭtoritatoj.

Ĉar mi parolos pri la unua vico ĉi-sube, mi mallonge tuŝos la duan kaj trian. Mi elstarigos, precipe, la jenajn tipojn de artefarita divido de la eduka sistemo, kiuj kreas malegalecon en la edukaj ŝancoj de civitanoj:

1. Divido laŭ formoj de edukado. Ekzemple, vesperlernejo, kiu en la sovetia tempo funkciis kiel socia lifto, en la moderna Rusio estas asignita la rolo de socia "kolekto".

2. Divido laŭ specoj de setlejoj. Ĝia plej klara manifestiĝo estas la kurso al fermo ligo de kamparaj lernejoj.

3. Apartigo laŭ grandeco de edukaj institucioj. Pro la enkonduko de pokapa financado, malgrandaj lernejoj trovas sin en neegala pozicio kun grandaj kaj estas amase fermitaj, precipe en kamparaj lokoj.

La nombro da lernejoj en Rusio en la postsovetia periodo ŝanĝiĝis jene.

Akademia jaro (komence de la akademia jaro)	Nombro da tagtempaj edukaj institucioj	Nombro de vesperaj (deĵoro) ĝeneralaj edukaj institucioj
1990/1991	67571	2096
1995/1996	68971	1812
2000/2001	67063	1741
2005/2006	61497	1675
2009/2010	51583	1443
2010/2011	48662	1311

Alivorte, en la unua duono de la 1990-aj jaroj, la nombro de lernejoj pliiĝis je preskaŭ 1,5 mil, sed dum la sekvaj 15 jaroj ĝi malpliĝis je pli ol 20 mil. Tiu ĉi procezo precipe akceliĝis en la dua duono de la 2000-aj jaroj pro la transiro al tiel nomata pokapa financado.

4. Dividi la superan edukadon en du nivelojn: unu, proksimume, por dommastrinoj kaj oficejestroj (bakalaŭro), kaj la alia por pli-malpli kvalifikitaj fakuloj (fakulo, magistro). Lastatempe, reprezentantoj de la Supera Lernejo de Ekonomiko aktive reklamis la ideon de la tiel nomata aplikata bakalaŭro. Se ĝi estas efektivigita, la plimulto de studentoj studos ĝeneralajn edukajn fakojn du

EDUKADO ESTAS LA FUNDO DE KULTURO

jaron, kaj poste kelkajn monatojn pli - specialaj temoj. Estas klare, ke tia edukado ne nur ne povas esti rekonita kiel pli alta en la tradicia signifo de la vorto por nia lando, sed laŭ kvalito ĝi estos pli malalta ol ordinara sovetia teknika lernejo, kie specialisto pri la estonta profesio estis instruita nekompareble. pli funde.

ĝisfunde.

5. Disiĝo laŭ formoj de proprieto. Ĝis nun, la aŭtoritatoj praktikis plejparte diskriminacian politikon al ŝtataj edukaj institucioj, ĉefe rilate impostadon.

6. Divido laŭ tipo de edukaj institucioj. Laboristoj en la aldona eduka sistemo konstante sentas sin traktataj kiel duaklasaj instruistoj ("institucia rasapartismo"). Lastatempe, kiam la salajroj de lernejoj instruistoj estis iomete plialtigataj (male al aliaj instruistoj), seriozaj mankoj ankaŭ aperis ene de la instruista komunumo koncerne salajronivelejn.

7. Divido de institucioj en ŝtataj, buĝetaj kaj aŭtonomaj. La unuaj konservas kelkajn buĝetajn garantiojn sen ekonomia libereco; kaj la ceteraj devus ricevi ekonomian liberecon, sed sen ajnaj buĝetaj garantioj (organiza kaj jura apartismo).

8. Malegaleco de edukaj ŝancoj depende de la nivelo de antaŭ-movoj (socioeduka rasapartismo).

Koncerne la malkreskon de la kvalito de edukado, ni notos nur kelkajn el ĝi helaj manifestiĝoj:

— Prezidanto D. Medvedev diris: la lando retiriĝis de sia gvida pozicio en edukado; - Ĉefministro V. Putin deklaris: salajroj

en universitatoj estas pli malaltaj ol la averaĝa salajro en la lando - 21 867 rubloj kontraŭ 24 mil. Ĉi tiu situacio ne ekzistas en neniu el la G8 aŭ G20-landoj, kaj plej verŝajne en la tuta mondo;

- pedagogiaj esploroj montras: 20 procentoj de rusaj gimnazianoj estas funkcie analfabetoj - ili legas la tekston, sed ne povas kompreni ĝin;

— sociologoj asertas, ke 32 elcentoj de niaj samlandanoj konsideras la Sunon satelito de la Tero, tio estas, ili estas edukitaj je la nivelo de la antaŭkopernika epoko; — ĉiujare la nombro da homoj, kiuj estas konvinkitaj, ke ili antaŭe instruis en la lernejo

pli bona ol nun;

— Sovetunio havis unu el la plej bonaj edukaj sistemoj en la mondo. En 2007, en Ray-Rusio rangis nur 53-a en la Eduka Rangotabelo de UN.

— Kia estu la eduka reformo, kiun vi mem volus realigi?

— Lastatempe, diversaj homoj, inkluzive de G. Zjuganov, S. Mironov, A. Proĥanov kaj eĉ liberalaj politikistoj, diskutante pri kandidatoj por la ministro pri edukado de Rusio, rememoris mian humilan personon. Ĉi tio estas flata, sed tre neverŝajna. Unue, nova eduka politiko estas ebla nur kadre de nova kurso de ekonomia kaj socia politiko entute, kondiĉigita de kreado de koalicia registaro. Due, laŭ seriozaj politikaj sciencistoj, la distribuo de personaj povoj inter la nova kaj malnova prezidanto kaj la eksprezidanto kaj eventuala ĉefministro estos jena: V. Putin transprenos la "siloviki", financon kaj la brulaĵon kaj energion. kompleksa; D. Medvedev ricevos ĉiujn "negravajn" sociajn servojn, inkluzive de medicino, edukado, scienco, infanoj, veteranoj ktp.

OLEG SMOLIN

Mi memorigu vin: estis D. Medvedev, kiu en diversaj tempoj faris jenajn proponojn:

— plurfoje redukti la nombron de rusaj universitatoj (kvazaŭ grandaj universitatoj aŭtomate donos pli bonan edukadon);

- igi plejparton de la pedagogiaj universitatoj en fakultatojn de klasikaj universitatoj (kvazaŭ diplomigintoj ne iras al lernejo ne pro malaltaj salajroj, sed pro signo de diplomita supera eduka institucio!);

- aktive altiri homojn sen pedagogia edukado al la lernejo (tiam, analoge, "resanigantoj" sen medicina edukado devus labori en medicino);

— transformi kotizpagantajn neŝtatajn universitatojn en instituciojn de primara profesia edukado (faklernejoj) (kvazaŭ tiuj, kies infanoj studas en faklernejoj, kapablas pagi por edukado, kaj tiuj, kiuj kapablas pagi por edukado sendas siajn infanojn al profesiaj lernejoj). lernejoj);

— senigi akrediton de universitatoj, kies studentoj estos rigardataj kiel ekstremistoj: tio estas, studentoj iris al nerajtigita mitingo kaj la universitato estis fermita (mi ne memoras, ke eĉ la gvidantoj de la OGPU-KGB proponis tiajn rimedojn!).

Subtenanto de la nova kurso de eduka politiko povas iri al la ekzekutivo nur sub du kondiĉoj: koalicia registaro, unuflanke, garantiita kresko de eduka financado kaj larĝa agadlibereco, aliflanke. Nek estas atendata. Tamen ni ellaboris reformmodelon, kiu estas ne nur dezirinda, sed sufiĉe realisma kaj subtenata de la plimulto de la eduka komunumo. Kaj ne nur je la nivelo de programaj dokumentoj, sed en la formo de preta projekto de federacia leĝo "Pri Publika Edukado". Cetere, en balotoj en diversaj retejoj, nia leĝpropono ricevis de 81 ĝis 92 procentoj de voĉoj, dum la registara projekto "Pri Edukado en la Rusa Federacio" ricevis de 1,5 ĝis 4 procentoj. La ceteraj voĉdonantaj partoprenantoj aŭ ne estas sufiĉe informitaj aŭ ŝatus ricevi trian version de la leĝpropono. El la vidpunkto de la filozofio de edukado, mi nomas la fundamentajn diferencojn en nia aliro. En nia profunda konvinko, en la 21-a jarcento

— edukado ne estas parto de la serva sektoro, sed unu el la ĉefaj elementoj de la socio social production - la reproduktado de la homo mem;

— en sia ĉefa signifo, eduka agado ne estas la provizo merkatservoj, sed socia servo, se vi volas - misio;

- kostoj de edukado ne estas ŝarĝo por la ŝtata buĝeto, kiun oni devas redukti, sed longdaŭraj investoj en homoj, ege utilaj por la ŝtato;

- la ĉefa celo de edukado ne estas la formado de kvalifikita konsumanto (kiel A. Fursenko konstatis ĉe Seliger), sed la multifaceta evoluo de individuaj kapabloj;

— la eduka rilato inter instruisto kaj lernanto en larĝa senco estu ne funkcia, sed persona. Anstataŭ pedagogio de konsumado kaj servoj, ni proponas redoni kreivan pedagogion kaj pedagogion de kunlaboro al la lando;

— edukado devas koncentriĝi ne tiom al pragmataj taskoj (funkcia legopovo, sukceso kaj persona gajno), sed al fundamentaj scioj kaj valoroj (edukado pro kulturo);

— la ŝlosilo por la sukceso de modernigo, homa disvolviĝo kaj nacia sekureco ne estas elitisma edukado (por riĉuloj kaj administrantoj), sed egaleca (edukado por ĉiuj).

EDUKADO ESTAS LA FUNDO DE KULTURO

Mi donos ekzemplojn de diferencoj inter la du leĝproponoj (ministeriaj kaj alternativaj) pri iuj specifaj pozicioj. La registaro plejparte ignoras aferojn de ŝtataj financaj garantioj por la disvolviĝo de edukado. La Financministerio ŝajne kredas, ke estas neeble korupti la homojn per mono, alie la "oligarkoj" ne havos sufiĉe. En alternativa projekto, ni proponas pliigi elspezojn por edukado al ne malpli ol 7 procentoj de la malneta enlanda produkto ene de tri jaroj. Tion ni ne volas: ni volas pli. Sed ĉi tio estas io sen kiu vi ne povas vivi. Ĉiuj landoj en la mondo kiuj modernigis pliigis siajn investojn en edukado, kaj neniu efektivigis modernigon je kosto sub 7 procentoj de MEP. Ni proponas, paralele, altigi la elspezojn por supera edukado al 7 procentoj, sed ĉi-foje el federaciaj buĝetaj elspezoj, kaj liberigi la edukadon de ĉiuj impostoj, kondiĉe ke la mono estas reinvestita en la eduka procezo. Similaj praktikoj ekzistas en ĉiuj evoluantaj landoj.

Pri postenoj rilataj al ŝtataj edukaj normoj, do, malsame de la registaro, ni proponas fiksi rekte en la leĝo liston de devigaj edukaj fakoj, la tiel nomatan "ora normo", kiun ĉiu lerneĵano devas studi. Nur tiam li fariĝos vere klera homo. Se, kiel proponis la grupo de A. Kondakov, lerneĵanoj studas "ĉifonan kovrilon" de elekteleblaj fakoj, ĉiuj modernigaj programoj devos rezigni. Kiel mi diris pli ol unu fojon en la Ŝtata Dumao, la plej multaj modernaj malkovroj estas faritaj ĉe la intersekcoj de sciencoj. Kaj la mallarĝa specialiĝo de altrangaj lerneĵanoj, kiu estas proponita al ni, kondukos nur al la situacio de A. Raikin: iuj scias nur kudri sur butonoj, aliaj - tegaĝo, kaj sekve, la kostumo finiĝas kun manikoj anstataŭ pantalono. kruroj.

Nunaj normoj postulas, ke ĉiu lernejo havu sportajn kaj dancejojn, naĝejojn, ke la tuta eduka enhavo (enhavo) estu prezentita en elektronika formo, ktp. Novaj sanitaraj normoj kaj reguloj (SanPins) aldonas al tio la devigan pejzaĝon de almenaŭ duono de la lerneja teritorio, du manĝoj ĉiutage, personaj higienaj ĉambroj por studentoj, krom la kabineto de kuracisto, dentokuracado kaj vakcinado, ktp.. Fermiĝas plilongigitaj taggrupoj en lernejoj ĉar ne eblas havigi apartajn dormoĉambrojn por knaboj kaj knabinoj. Sed la ŝtato ne asignas monon por tio. Rezulte, ekzistas nur tri ebloj: fermi lernejojn, monpuni direktorojn, aŭ kolekti monon de gepatroj sub la konata Leĝo n-ro 83 pri aŭtonomaj, buĝetaj kaj ŝtataj institucioj. Nia leĝpropono devas ĉesigi ĉi tiun absurdan teatron. Male al la registaro, ni proponas eksplicite konstati en la leĝo, ke respondecas pri kreado de la kondiĉoj antaŭviditaj de la normo ne apartenas al la lernejo mem, sed al la ŝtato.

Speciala temo estas la ŝtata informa kaj eduka politiko. V. Vysotsky iam argumentis, ke televido povas esti kaj "fenestro al la mondo" kaj "skatolo por idioto". Ĉiuj scias, kio ĝi fariĝis nun. Mi pensas, ke vidante lin, la fama bardo flugus en noblan koleregon. Tamen, la registara leĝpropono pri ĉi tiu temo silentas. Koncerne nin, ni postulas: - restarigi la ŝtatan edukan kanalon en la mezurdistanco;

zono kune kun la Kulturkanalo;

— provizi registaran subtenon per subvencioj kaj impostobatoj al ĉiuj ŝtataj kanaloj, kiuj produktos edukajn programojn kaj edukas la loĝantaron.

OLEG SMOLIN

Cetere, similaj ideoj aperis en la projekto "Konceptoj de la rusa nacia sistemo por identigi kaj disvolvi junajn talentojn". Sed ĉi tio ne malhelpis la registaron doni negativan opinion pri nia leĝpropono.

La sekva bloko estas la statuso de instruistaro. Nia fakturo postulas tion

- la mezaj salajroj (mi emfazas: tarifoj, ne salajroj) de instruistoj kaj antaŭlernejaj instruistoj estis pli altaj ol la meza salajro en la industrio de la regiono, sed ne pli malaltaj ol la meza salajro en la industrio de la Rusa Federacio;

— averaĝaj tarifoj en altlernejoj estas je la nivelo de unu kaj duono averaĝaj salajroj en industrio;

— mezaj salajroj en universitatoj estas je la nivelo de du mezaj salajroj en industrio.

Sub premo de la eduka komunumo kaj de nia leĝpropono, nur unu dispozicio estis inkluzivita en la tria versio de la registara projekto: la meza salajro de instruistoj en edukado devus esti je la nivelo de la meza salajro en la regiono. Tiel, instruistoj laborantaj sub troŝarĝo estas egaligitaj kun ordinara meza laboristo. Kompare kun nia fakturo, salajroj en lernejoj kaj infanĝardenoj estas atendite esti almenaŭ unu kaj duono pli malaltaj. Sen mencii la fakton, ke oficialaj datumoj pri instruista salajro en multaj regionoj respondas al la aforismo: estas mensogoj, estas evidentaj mensogoj, kaj poste estas statistikoj!

Vi ne povas ignori la temon de kamparaj lernejoj. Male al la oficiala, la projekto de leĝo "Pri Publika Eduko" postulas:

— financi kamparan lernejon sendepende de la nombro de lernantoj;

— malpermesi la fermon de kampara lernejo se la distanco de la hejmo de la studento al lernejoj povas superi 2 kilometrojn;

- konservi por la kampara instruisto ĉiujn utilajn avantaĝojn antaŭviditajn de la Leĝo de 1992 "Pri Edukado", inkluzive de libera loĝloko, senpaga hejtado kaj energiprovizo.

Koncerne la Unuigitan Ŝtatan Ekzamenon: malgraŭ tio, ke 70 procentoj de homoj kun supera edukado kontraŭas la devigan Unuigitan Ŝtatan Ekzamenon, la registaro daŭre trudas ĝin en la nova leĝpropono. Ni, kiel la granda plimulto de la loĝantaro, konsentas kun la Unuigita Ŝtata Ekzameno nur libervole. Tio signifas, ke ni protektas ne nur sociajn garantiojn en edukado, sed ankaŭ liberecon de elekto.

La registara projekto proponas elimini la elementan profesian edukadon, sed ni estas favoraj konservi ĝin. La superforta plimulto de la lando estas kontraŭ la pozicio de la registaro: dekoj da akademianoj; profesiaj asocioj kaj individuaj edukistoj; Kuzbass-minejoj kaj Gazprom-strukturoj; la ĉefrektoro de Rusio V. Sadovnichy kaj la inventinto de la sturmpafilo M. Kalaŝnikov. La signifo de la registara pozicio vidiĝas nur en unu afero: ŝpari monon donante al la plimulto de infanoj, kiuj nuntempe studas en faklernejoj, nur elementan profesian trejnadon, kaj sekundaran profesian edukadon nur al la minoritato. Estas klare, ke la eduka nivelo de la loĝantaro kaj la kvalito de trejnado de laboristoj falos kiel rezulto. Kaj ĝenerale: kiu ŝparas por edukado de infanoj kun malaltaj enspezoj, rompiĝos pri malliberejoj.

Ni ne povas ignori la demandon pri sinteno al la Bolonja procezo. La registaro planas daŭre planti ĝin kiel maizon - de la Blanka Maro ĝis la Nigra Maro kaj de Atlantiko ĝis la Pacifiko. Ni postulas, ke partopreno en la Bolonja procezo, strikte konforme al la Bolonja Deklaracio, estu ekskluzive libervola. Alie, la Bologna-procezo iĝas bubprocezo.

Kiel menciite antaŭe, kompare kun la tiel nomata epoko de stagnado en Nuntempe, studentaj stipendioj rilate al la vivkosto forte malpliigis. En la alternativa fakturo, ni postulas, ke la socia subvencio por studento kun malalta enspezo estu egala al la vivkosto. Sekve, ni proponas establi akademiajn stipendiojn por bonfarantaj studentoj proksimume je la soveta nivelo, nome:

- ĉe universitato — 80 elcentoj de la vivsalajro;
- en teknika lernejo — 60 elcentoj de la vivsalajro;
- en primara profesia edukado - 40 procentoj de la vivsalajro (konsiderante la aĝon, kaj ankaŭ la atendatan grandan nombron da sociaj stipendioj en ĉi tiu sistemo).

Estis nenio en la unuaj versioj de la registara leĝo pri la kvanto de stipendioj. Tiam, sub premo de la civila socio kaj nia fakturo, ĉi tiuj grandecoj aperis. Tamen, kompare kun niaj proponoj, ili estas duoble malpli por universitataj studentoj kaj trioble malpli por kolegiistudentoj.

En aferoj de plia edukado, ni postulas tion

- infanoj havis la rajton al kroma edukado senpage;
- la lando subtenis plenkreskulan edukadon laŭ la fama slogano de UN kaj Unesko "Edukado dum la tuta vivo";
- instruistoj de plia edukado havis la saman statuson kaj sociajn garantiojn kiel lernejoj instruistoj aŭ instruistoj de profesiaj edukaj institucioj.

Estas neeble certigi plurflankan personan evoluon nur kadre de edukaj programoj. La soveta sistemo de aldona edukado, sen ia trigo, estis unika kaj la plej bona en la mondo. Estas nia tasko revivigi ĝin.

Koncerne la edukadon de handikapuloj, en inkluzive de handikapuloj, la aŭtoroj de la registara leĝpropono pruntis de ni plurajn provizojn, inkluzive de lernejajn manĝojn tage por tiaj infanoj. Tamen, lasu min atentigi vin pri la ceteraj diferencoj:

- unue, la registara projekto diras nenion pri pliiĝo de la financaj normoj por institucioj implikitaj en edukado de handikapuloj;

- due, registaraj advokatoj "forĝis" inkludi en la tria versio de la leĝpropono la rajton de gepatroj elekti edukan institucion - specialan aŭ integran (inkluzivan) edukadon. Ĉi-rilate, nia leĝpropono ankaŭ donas al la registaro multajn punktojn antaŭen.

Mi ripetas: ni parolas ne nur pri du leĝproponoj, sed pri du fundamentaj sed diversaj kursoj pri eduka politiko.

Kaj unu lasta afero. Siatempo, grupo de Unesko-fakuloj gviditaj de Jacques Delors preparis raporton titolitan "Edukado - la kaŝita trezoro". La celo de vera eduka reformo devas esti igi la kaŝitan malkaŝita kaj alirebla por ĉiuj.

SERGEO MAKSUDOV

La kvara demografia katastrofo

En la 20-a jarcento, Rusio eniris la ĝar de demografia revolucio. Alta naskokvanto, iom post iom komencis malkreski, Morteco falis, urbanizado kaj industriigo okazis, la edukado de la loĝantaro pligrandiĝis, ĝia medicina prizorgado pliboniĝis, la vivo modernigis, almenaŭ en la senco, ke

la bezonoj de homoj alproksimiĝis al la normoj de konsumsocio. Rusio ne estis sola sur ĉi tiu vojo. Tiuj ĉi procezoj komenciĝis eĉ pli frue en la tiel nomataj evoluintaj landoj, kaj meze de la 20-a jarcento ili disvastiĝis tra la mondo. Tabelo 1 montras kiel la ĉefa soci-demografia indikilo ŝanĝiĝis en la 20-a jarcento en Rusio

kaj kelkaj aliaj landoj.

Tabelo 1

Vivdaŭro de novnaskito en kelkaj landoj en 1900-2010

lando	jaro						
	1900	1950	1960	1980	1990	2000	2010
Usono	47.3	68.8	69.8	73.7	75.2	77.1	79.4
Finnlando	42.8	64.5	68.8	73.4	74.9	77.4	79.3
Francio	47.0	65.4	70.2	74.2	76.8	78.8	80.7
Israelo		67.0	71.7	73.9	76.6	78.6	80.7
Japanio	43.5	61.3	67.7	76.1	78.8	80.7	82.6
Meksiko			57.3	66.8	70.8	71.5	76.2
Brazilo			54.8	62.6	66.2	68.0	72.4
Ĉinio			36.3	66.8	68.9	71.4	73.2
Barato			42.3	54.2	59.1	62.5	64.7
Sudafriko			49.2	57.1	61.9	51.1	49.3
Rusio	BONE. 33.0*	BONE. 60.0*	68.8	67.6	69.2	65.3	69.0

* Proksimuma takso bazita sur apudaj tempintervaloj. Ĉi-poste, statistikaj datumoj estas prezentitaj surbaze de la publikigo de informoj de UN, Unesko kaj Monda Banko, kiuj resumas la oficialajn informojn provizitajn de landoj. Ĉi tiuj materialoj estas eldonitaj ĉiujare de la Usona Oficejo pri Loĝantaro-Statistiko (World Population Data Sheet). Krome mi uzis numerojn de la bulteno "Loĝantaro kaj socio", referencajn eldonaĵojn "Loĝantaro de la mondo" (M., 1978), "Loĝantaro de la mondo" (M., 1989), "Demografia Jarlibro de Sovetunio" (M., 1990), "Demografia Jarlibro de Rusio: Monda Almanako kaj Libro de Faktoj."

Sergej MAKSUDOV estas profesoro en Harvard University, historiisto, demografo, kaj matematikisto.

KVARA DEMOGRAFIA KATASTROFO

De la tablo estas klare ke, postrestante laŭ vivdaŭro setlejoj el evoluintaj landoj de preskaŭ 15 jaroj komence de la 20-a jarcento, Rusio (Sovetunio), malgraŭ la teruraj demografiaj katastrofoj, preskaŭ atingis ilin je la mezo de la jarcento. Krome, dum pli malalta ol Usono laŭ vivdaŭro por novnaskitoj, Sovet-Unio en aĝoj pli ol 10 jarojn estis rimarkinde antaŭ Usono en 1958 (vidu Tabelon 2).

Kiel tio povus okazi: finfine la vivnivelo, medicinaj atingoj kaj sanservokostoj estis rimarkeble pli altaj en Usono ol en

LA USSR? En sovetia literaturo en sia tiutempe tiu ĉi sukceso estis fiere nomita Xia socialisma leĝo de loĝantaro. Sed meze de la 1960-aj jaroj, ĉi tiu mirinda leĝo subite ĉesis funkcii. Unue en pli junaj, poste en mezaj kaj fine en pli maljunaj aĝoj, Usono kaj aliaj evoluintaj landoj komencis superi Sovetujon en vivdaŭro. Kaj ne nur ke ŝi kreskis rimarkeble

en ĉiuj okcidentaj kaj eĉ en multaj evolulandoj (vidu Tabelojn 1, 2), kaj ankaŭ en la fakto, ke en Sovetunio, kontraŭe al la tutmonda tendenco, ĝi komencis malkreski.

tabelo 2

Meza vivdaŭro por personoj, kiuj atingis certan aĝon en Sovetunio kaj Usono*

lando	aĝo	jaro	aĝo									
			0	10	20	tridek	40	50	60	70	80	85
Rusio		1897	32	49	41	34	27	20	14	10	7	6
Usono		1900	49	51	43	35	28	21	15	7	5	4
Sovetunio		1927	44	54	45	38	tridek	23	16	10	6	5
Usono		1929	61	56	47	39	tridek	23	16	10	6	4
Sovetunio		1939	47	56	47	39	31	24	17	...	7	5
Usono		1939	64	59	49	41	32	24	16	10	6	4
Sovetunio		1958	69	63	54	45	36	27	19	13	8	6
Usono		1958	69	62	52	43	34	25	17	...	7	5
Sovetunio		1971	70	62	53	44	35	26	19	12	7	5
Usono		1971	71	63	54	44	35	26	19	12	7	5
Sovetunio		1975	68	61	52	43	34	26	18	12	7	5
Usono		1978	73	65	55	46	36	28	19	13	8	6
Rusio m.		2009	60	56	46	37	tridek	23	17	12	8	6
Usono m.		2007	75	66	56	47	38	29	21	14	8	6
Rusio w.		2009	73	69	59	50	41	32	23	16	9	7
Usono w.		2007	80	71	61	52	42	33	24	16	9	7

* Datumoj estas rondigitaj al la plej proksima tuta nombro. Ili foje estis kalkulitaj ne ekzakte por difinita jaro, sed por pluraj najbaraj jaroj, ekzemple: 1896-1897, 1969-1971, ktp. Estas kelkaj diferencoj en la literaturo koncerne individuajn koeficientojn, sed tio ne ŝanĝas la ĝeneralan bildon.

SERGEO MAKSUDOV

Kial la ŝajne sukcesa demografia kaj socia evoluo de Sovetunio renversiĝis meze de la 1960-aj jaroj? Post ĉio, la loĝantaro daŭre moviĝis al urboj, la nombro da edukitaj homoj kreskis, la konstruado de novaj hospitaloj kaj klinikoj daŭris, kaj la nutrado kaj vivkondiĉoj de la loĝantaro pliboniĝis. Kial tiuj evidentaj paŝoj de progreso ne kondukis al la samaj rezultoj kiel en la antaŭmilitaj kaj fruaj postmilitaj jaroj? Ĉi tiu problemo devus esti diskutita pli detale.

Efeko de katastrofo

Miaopinie, la plialtiĝo de la vivdaŭro dum la tempo de Stalin, kiu kondukis al la fakto, ke Sovetunio venkis Usonon, tute ne estis tiom granda kiel ĝi povus ŝajni konsiderante la Tabelon 1. Ĉi tiu rezulto reflektas ne nur soci-ekonomiajn vivkondiĉojn. de la loĝantaro, sed grandparte estas sekvo de la tragikaj eventoj, kiuj okazis en la lando.

En la unua duono de la dudeka jarcento, la lando Mi devis travivi tri terurajn demografiajn katastrofojn. La Unua Mondmilito kaj la Civita Milito

kaŭzis la perdon de 10-12 milionoj da homoj (mortigitaj, mortis pro malsato, infektaj kaj aliaj malsanoj). La malsato de 1921 postulis proksimume milionon pli da vivoj.

Kolektivigo kaj subpremo ankaŭ kostis 10-11 milionojn da homoj (tiuj kiuj mortis pro malsato kaj malboniĝo de la vivkondiĉoj, tiuj mortigitaj dum kolektivigo, tiuj kiuj mortis en karceroj kaj tendaroj).

La Dua Mondmilito kostis al la lando 26-29 milionojn da vivoj. Ĉi tio inkluzivas perdojn de Ruĝarmeaj soldatoj, volontuloj kaj partizanoj, mortoj de civiluloj pro bataloperacioj kaj reprezalioj de faŝismaj okupantoj, mortoj en stalinismaj tendaroj kaj pro subpremoj, pliigita morteco.

nombro da civiluloj en la malantaŭo kaj en la okupataj teritorioj en rezulte de akra malboniĝo de la vivkondiĉoj¹.

Estas tute evidente, ke naciaj tragedioj, kiuj detruis normalajn vivkondiĉojn, kaŭzis ne nur perdojn de loĝantaro, sed ankaŭ rimarkindajn soci-demografiajn kaj etikajn ŝanĝojn. Pri tio skribis la fama rus-usona sciencisto Pitirim Sorokin, kiu estis forpelita el Rusio en 1922. En libro verkita dum la Civila Milito², la aŭtoro diris, ke sub la influo de katastrofoj (militoj, malsatkatastrofoj kaj revolucioj) estas forta ŝanĝo en la personeco de homo: "sensacioj, perceptoj, la mondo de ideoj kaj ideoj, memoro, atento, sentoj kaj emocioj, volo kaj vivpercepto." Samtempe, selektado funkciis "kapre": "Obeemaj, senprincipaj kaj grizaj homoj pluvivas, fieraj, fortaj, elstaraj homoj estas batitaj kaj mortas... Ajna interna milito estas precipe murda tiurilate. En sia esenco ĝi reprezentas falĉilon de morto, intence detruante ambaŭflanke la plej talentan, la plej talentan, la plej fortan.

fortvolaj kaj evoluintaj elementoj... [Estas] superrega morto de honestaj elementoj kun tre evoluintaj soci-leĝaj kaj moralaj refleksoj. Kie ĉiuj ŝtelas kaj ŝtelas, trompas kaj mortigas por akiri manĝaĵon, honestaj homoj, kiuj ne volas tion fari, malsatos, kaj tial formortos. Se ili havas ion aŭ gajnas honeste porvivaĵon, ili estos objektoj de rabo, tial, ili ankaŭ estas kondamnitaj al morto. Fine, ili neeviteble faros

¹ Vidu S. Maksudov. Pertes subies par la population de L'URSS 1918-1958. — "Cahiers du monde russe et soviétique." 1977. Vol. 18. n-ro 3. P. 223-265. Vidu ankaŭ: S. Maksudov. Perdo de Loĝantaro en Sovetunio. NY,

1989. ² Vidu eld.: P. Sorokin. Malsato kiel faktoro. M., 2003.

KVARA DEMOGRAFIA KATASTROFO

aktive batali krimojn, ne povos trakti ilin trankvile, tial,
denove, ili estas en plej granda risko... Ŝancoj de

laŭvorte malaperi... en la loko de Rimskij
ŝtato, estiĝas deviga-statistika socio proksima al la limo. La
ĉefaj manifestiĝoj

tiuj kiuj pluvivas estas senprincipaj
homoj, "kombinantoj", lertaj spekulantoj

vi, friponoj, kuraĝaj rabatakantoj, ktp. Ili
ĉefe grimpos al la ordonaj altecoj de la
socia piramido... La plej altaj kaj plej
kompleksaj de la loĝantaro formortas,
"malŝraŭbi"

Ĉi tiuj estas refleksoj de bonvola kaj
kreema naturo, kiuj en normalaj kondiĉoj
malhelpas la liberan manifestiĝon de
primitivaj bestaj kaj brutalaj refleksoj.
Ĉi-lastaj, ricevinte liberecon, estas
deplojitaj kun potenco kaj ĉefa kaj
kapablas

Ili postulas barbarado kaj brutaligo de
la loĝantaro." Ŝanĝo en moraleco

kondukas, laŭ Sorokin, al disfalo de la socia strukturo
de socio kaj ĝia militarigo. Potenco iĝas absolute senlima,
despota, "ekestas deviga-etika socio proksima al la limo."
Estas kurioze, ke, kiel ilustraĵo, la aŭtoro referencas al la
Romia Imperio de Diokleciano (285-305); Krome, ĝia
priskribo frape koincidas kun la priskribo de la stalinisma
reĝimo:

"Nova akra malboniĝo komenciĝis
la situacio de la amasoj, kaj sekve, pligrandigita malsato.
Kion do ni vidas? Ni vidas kio precize

En la 3-a jarcento, devigita ŝtatismo faris novan
senprecedencan salton supren. La premo de potenco
komencas premi pli kaj pli forte, gardado kaj reguligo

fariĝi universala, aŭtonoma
persona identeco falas al nulo, privata proprieto kaj iniciato
fakte

Sen milionoj da perdoj
dum la unua mondmilito, la
bolŝevikoj ne povus venki.
Sen la abomenaĵoj de
la Civita milito kaj la amasa
morto de la loĝantaro, ne
estus monstra kolektivigo.
Kaj sen la brutaleco, la
mirinda malkresko de
moralo, tradicioj kaj homaro
dum senposedigo kaj
dum la malsato, la
subpremoj de 1936-1938 ne estus eblaj.

de ĉi tiu devigita leviĝo
komunismo estas jenaj: 1. La
potenco fariĝas absolute senlima kaj despota. Ĝia
supera portanto estas diaĵo...

2. Plena centralizo kaj ampleksa gardado de la
loĝantaro kaj ĉiuj ĝiaj de-
aktiveco.

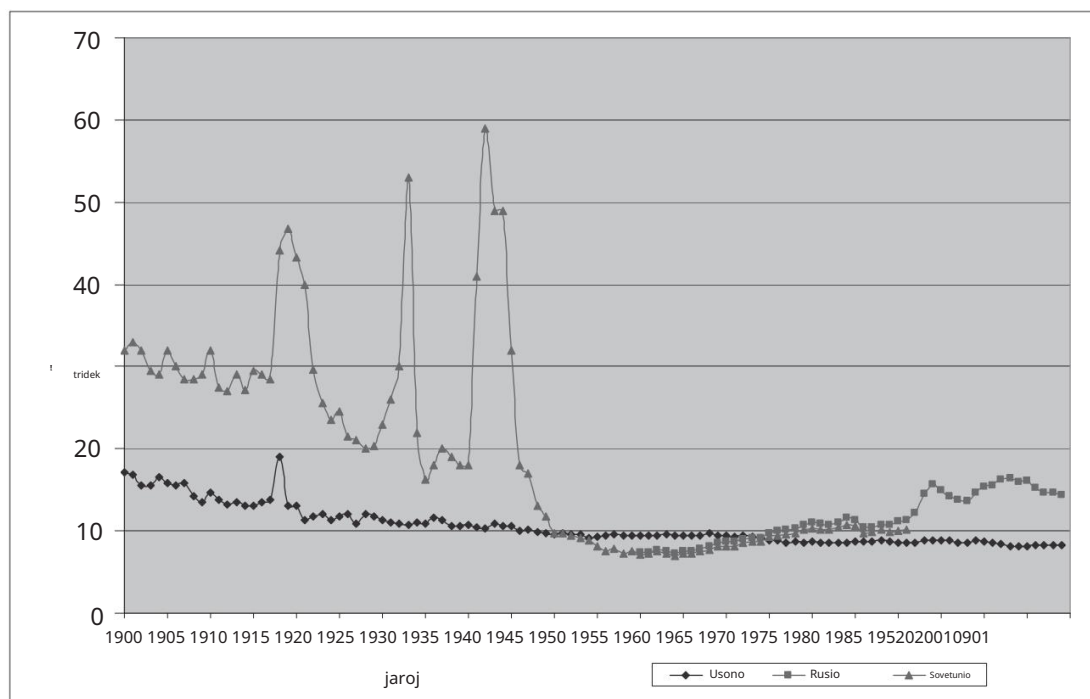
3. Plena perdo de libereco. 4. Ŝtata
"plana" ekonomio kaj detruo de privata industrio kaj
komerco. 5. La efektiva detruo de la malsistemo. 6.
Anstataŭigi ĝin per naturaj ingrediencoj

novajoj.

7. Porciosistemo por malsamaj kategorioj
montoj de la loĝantaro.

8. Senfina armeo de oficialuloj." Mi konsentas kun
Pitirim Sorokin-
signifa en lia aserto ke demografiaj katastrofoj faciligas
la vojon al totalismo. Eĉ antaŭ ol ni scias

SERGEO MAKSUDOV

Fontoj: datumoj prenitaj el sovetiaj referencpublikaĵoj, kaj kalkulitaj de mi por la periodo de katastrofoj. Por la periodoj 1900-1926 kaj 1941-1945 oni uzis koeficientojn por Sovetunio.

Rizo. 1. Mortoprocento de la loĝantaro de Sovetunio — Rusio kaj Usono

Lige kun lia libro, mi skribis plurfoje, ke sen la multmilionaj perdoj dum la unua mondmilito (mortigitaj, vunditaj, kaptitaj), la bolŝevikoj ne estus povintaj venki. Sen la abomenaĵoj de la Civila Milito kaj la amasa morto de la loĝantaro ne estus ekzistinta

monstra kolektivigo. Kaj sen la brutaleco, la mirinda malkresko de moralo, tradicio kaj homaro dum senposedigo kaj dum la malsato, la subpremoj de 1936—

1938

Sed mi volas koncentriĝi ĉi tie pri io alia —la demografia efiko de katastrofoj. Ili havas sanigan efikon al la loĝantaro³. Pri Desegno-

³ Pri tiu ĉi fenomeno mi unue skribis en 1981, kiam en la okcidenta gazetaro aperis publikaĵoj pri demografia katastrofo en Sovetunio, provokita de la malapero de datumoj pri infana morteco kaj vivdaŭro en sovetiaj konsultlibroj (vd. S. Maksudov. Kelkaj kaŭzoj de pliigo. morteco en Sovetunio.- "Rusio", 1981. n-ro 4).

ke 1 estas klare, ke post ĉiu katastrofo la mortoprocento montriĝas rimarkeble pli malalta ol antaŭ ol ĝi

komenciĝis. Kelkajn jarojn post la fino de la Civita Milito, morteco estis 30 procentoj malpli ol antaŭ la Unua Mondmilito. Nek ekonomiaj vivkondiĉoj nek la nivelo de medicina prizorgo en 1924-1926 estis rimarkeble pli malaltaj ol antaŭ la milito. Vere, kelkaj sociaj ŝanĝoj, kiel permesado de aborto, signife reduktis infanan mortecon, sed morteco en 1926-1927 estis rimarkeble pli malalta ol antaŭ la milito (vidu morttabulojn por 1907-1908). En la aĝo de 5-9 jaroj - je 32 procentoj, 30-34 jaroj - 27 procentoj, 65-

69-jara - 41 procentoj⁴.

Post la malsato de 1933, morteco ankaŭ rimarkinde falis, sed amaskuroj

⁴ Vidu S. Maksudov. Kelkaj kaŭzoj de kreskanta morteco en Sovetunio.

KVARA DEMOGRAFIA KATASTROFO

sagoj dum la Granda Teruro ŝanĝis ĉi tiun bildon. Tre baldaŭ post la fino de 2-a Mondmilito, la mortoprocentaĵo estis duono de kio ĝi estis antaŭe. Ĉi tio okazis longe antaŭ la restarigo de la sovetia ekonomio kaj rimarkinde

plibonigi medicinajn servojn
vaniya.

La kialo de ĉi tiu stranga fenomeno la fakto ke rimarkinda parto de la pliigita populaciomalkresko dum la jaroj de la Civita Milito, kolektivigo kaj eĉ 2-a Mondmilito estis homoj kiuj estis malfortaj, kronike malsanaj, kaj ne adaptitaj al vivo. Ĉiu generacio eliris el la katastrofo perdinte sian malfortigitan parton, tio estas, ĝi fariĝis rimarkeble pli esenca.

malstabila. Ĉi

tiu efiko estas foje observita en aliaj landoj - kompreneble, en rimarkeble pli malgranda mezuro ol en Sovetunio. Tiel, en Usono, post la hispana gripepidemio, kiu mortigis pli ol milionon da homoj, la vivdaŭro malpliigis en 1918.

kompate kun la antaŭa jaro je 12 jaroj. Sed en 1919, la vivdaŭro de viroj saltis je kvin jaroj kompare kun 1917, kaj je tri kompare kun la mezumo de la kvin antaŭaj jaroj.

de la jaro.

Sen ĉi tiu artefarita san-pliboniga efiko, vivdaŭro en 1950-1960 estintus rimarkeble pli malalta en Sovetunio. Sed la rolo de ĉi tiu efiko iom post iom malpliigis, kio kaŭzis redukton de vivdaŭro. Estis vere

fakte, restarigi normalan nivelon taŭgan al donitaj vivkondiĉoj kaj medicina prizorgo. Krom katastrofoj, en la 20-a jarcento,

kaj alta infana morteco. Antaŭ la revolucio ĝi estis grandega: sur la unua

30 procentoj mortis en la unua jaro de vivo de beboj, iom pli ol duono vivis ĝis kvin jaroj. En kun-

Dum la sovetiaj jaroj ĝi rimarkinde malpliigis, sed estis pli ol 10 elcentoj antaŭ la dua mondmilito. Ĉi tio ankaŭ estis speco de elekto de tiuj, kiuj estis pli malstabilaj. Tion atentigis iam la famaj sovetiaj demografoj S.A. Novoselskij kaj Ju.A. Korĉak-Ĉepurkovskij, klarigante per tio la pli altan vivdaŭron de rusaj kaj ukrainaj maljunuloj. Ĉi tiu fenomeno okazas ne nur en Rusio. En Usono, la nigra populacio havas pli altan mortoprocenton en pli juna kaj meza aĝo ol la blanka populacio, sed en la plej maljunaj aĝoj, nigruloj havas pli altan vivdaŭron (vidu Tabelon 3). Oni povas rimarki, ke iom post iom en la 20-a jarcento, kiam la situacio de la nigra loĝantaro en Usono pliboniĝas, la efiko de la pli alta vivdaŭro de nigruloj en pli maljunaj aĝoj iom post iom forvelkas.

Ŝajne, komence de la 1980-aj jaroj, la efiko de artefarita resaniĝo finfine malaperis, kaj tiam pozitivaj mezuroj de la aŭtoritatoj por plibonigi edukadon kaj medicinon finfine fariĝis rimarkindaj, ilia efiko kaŭzis iometan pliigon de la daŭro de la vivo.

vigleco de la vivo.

Ĉio ĉi-supra tute ne malpezigas la Breĵnev-registaron de respondeco pri la reduktado de vivdaŭro. Jes, estis objektivaj kialoj

5 Multaj demografiistoj ne rekonas ĉi tiun fenomenon, argumentante, ke malsano kaj malsato dum katastrofaj jaroj, male, subfosas la sanon de la loĝantaro, kaj klarigas la relative longan vivon de rusaj maljunuloj per eraroj en indikado de ilia aĝo. Ambaŭ, laŭ mi, okazas, sed en la konsiderataj kazoj, la artefarita plibonigo de la loĝantaro havas pli rimarkindan efikon ol la kontraŭaj faktoroj. Alie, la pli alta vivdaŭro en Sovetunio kompare kun Usono kaj la plej multaj eŭropaj landoj estas malfacile klarigebla.

SERGEO MAKSUDOV

Tabelo 3

Vivdaŭro de la blanka kaj nigra loĝantaro de Usono rilate al aĝo (jaroj)

aĝo	jaro	blanka						nigruloj					
		Viroj			Virinoj			Viroj			Virinoj		
		1900	1978	2007	1900	1978	2007	1900	1978	2007	1900	1978	2007
0		48.2	70.2	75.9	51.1	77.8	80.8	32.5	65.0	70.0	35.0	73.6	76.8
40		27.7	33.6	38.1	29.2	39.9	42.1	23.1	30.4	33.8	24.4	37.0	39.1
70		9.0	11.1	13.8	9.6	14.8	16.0	9.3	11.6	12.4	9.6	14.8	15.2
85		3.8	5.3	5.7	4.1	6.7	6.8	4.0	7.8	6.0	5.1	9.9	7.1

Fonto: "Usonaj Cenzuristoj. Tabeloj de vivdaŭro.

por tiu ĉi fenomeno. Sed la registaro estas devigata batali tiajn kaŭzojn, kaj la aŭtoritatoj de la plej multaj ŝtatoj sukcese trakti tiajn problemojn. La esceptoj oni povas kalkuli unuflanke: Afganio, Nord-Koreio, Sudafriko kaj pluraj aliaj afrikaj landoj. Investoj en medicino dum la Breĵnev-epoko estis klare nesufiĉaj. La ekipaĵo

estis malmoderna, novaj metodoj kaj medikamentoj estis enkondukitaj kun granda malfruo malantaŭ evoluintaj landoj. Kiel rezulto, meze de la 1970-aj jaroj estis iom da pliiĝo de morteco eĉ inter generacioj naskitaj post 2-a Mondmilito. Tiel, la mortoprocento de novnaskitoj malpliiĝis de 1960 ĝis 1972 je 15 ppm, kaj dum la sekvaj dek jaroj ne nur ne malpliiĝis, sed foje pliiĝis je 2-3 ppm. La malkresko de infana morteco rekomencis nur en 1981. Se ne estus la sensenca armilaro (la ĉeesto de nukleaj armiloj sendube sufiĉis por nacia sekureco), la registaro povus signife plibonigi kaj la vivkvaliton de la loĝantaro kaj ĝian medicinan prizorgon. Tial, la malpliiĝo de vivdaŭro je du jaroj inter 1965 kaj 1980 povas esti konsiderata kiel loĝantarperdo por kiu

la registaro de Breĵnev. Komparo de mortoprocentaĵoj en tabeloj 1965—1966 kaj 1971-1972 spektakloj ke la perdoj estis suferitaj de la loĝantaro pli ol 20-jaraĝa, kaj ili estas pli grandaj kiam la generacio maljuniĝas. Tiel, en aĝokohorto 20-29-jaraj, la troa morteco en 1965-1966 estis 0.1-0.2 ppm, kaj en 50-65-jaraĝaj ĝi atingis tutan ppm⁶. La perdoj de Breĵnev ene de la limoj de Sovetunio sumiĝas al ĉirkaŭ 2 milionoj, kaj por la loĝantaro de Rusio - 1 miliono da homoj.

Iom da respondeco por la malalta indico de malkresko de morteco en Sovetunio ankaŭ estas kaŭzita de la soveto loĝantaro. Meze de la 1960-aj jaroj, la tielnomita unua transiro (la enkonduko de universale haveblaj medikamentoj, higieno, vakcinadoj kaj aliaj kolektivaj rimedoj por plibonigi sanon) estis preskaŭ kompleta. Plue, la persona partopreno de homo en la lukto por konservi sian sanon estis postulata (racia nutrado, ekzercado, rezigni malbonajn kutimojn, ktp.) La soveta popolo estis antaŭ tio.

ne preta.

Oni notu, ke en okcidenta landoj, ĉi tiu procezo ne iris glate. Ŝtatoj kun homogenaj,

⁶ Vidu S. Maksudov. Kelkaj kaŭzoj de kreskanta morteco en Sovetunio.

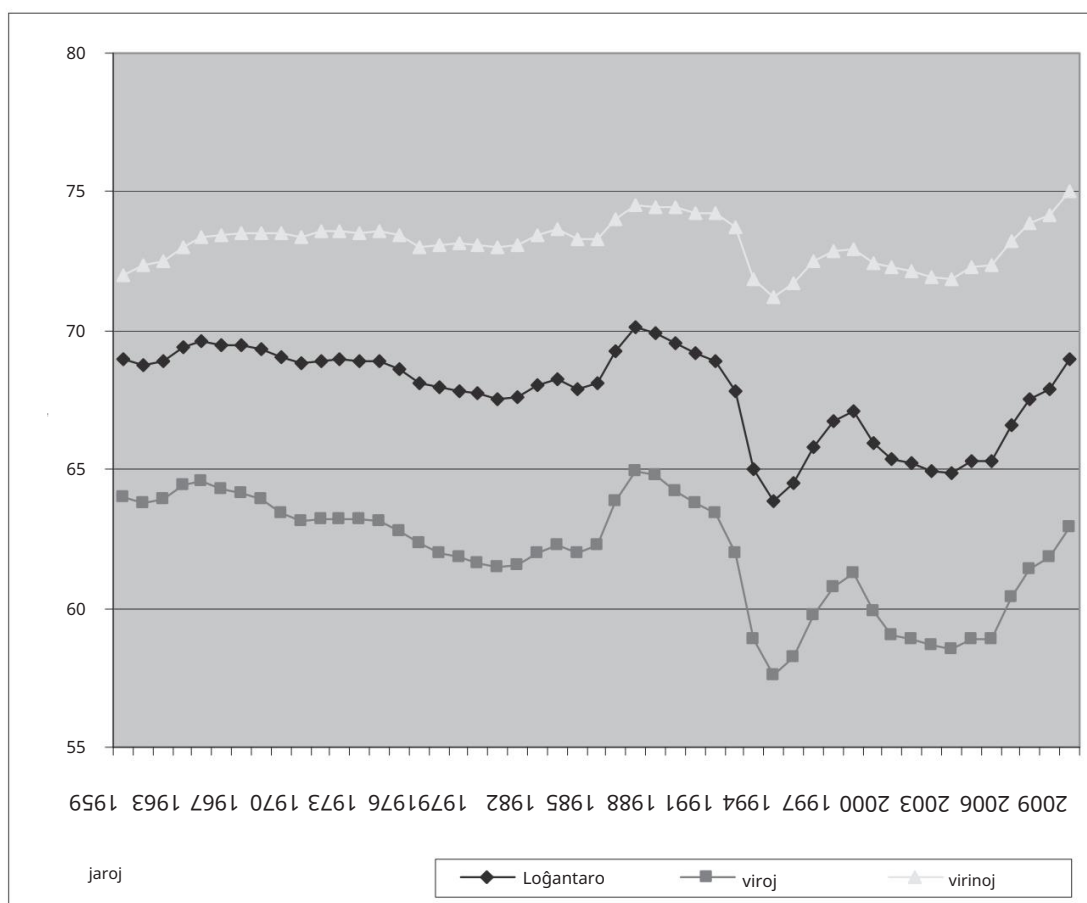
KVARA DEMOGRAFIA KATASTROFO

disciplinita loĝantaro - kiel Finnlando kaj Japanio - facile preterpasis Usonon laŭ pro-

vivdaŭro kaj redukto de infana morteco, kvankam iliaj medicinaj kostoj estas multe pli malaltaj ol en Ameriko. Por usonaj viroj, la mejloŝtono de la dua transiro ne estis facila. Ili ne povis moviĝi de la nivelo de 66.7-66.9 dum 15 jaroj, de 1954 ĝis 1969. Sed en la sekvaj 10 jaroj ilia meza vivdaŭro pliiĝis je kvar jaroj samtempe.

La kvara demografia katastrofo

Kiel jam rimarkite, en la fruaj 1980-aj jaroj la influo de la resaniga efiko multe malpliiĝis, kaj medicina kaj sociaj mezuroj de la ŝtato kaŭzis pliiĝon de vivdaŭro en la lando. Baldaŭ post tio, "perestrojko" komenciĝis, kaj samtempe, la mortoprocento de la loĝantaro multe malpliiĝis, kaj vivdaŭro pliiĝis (vidu Fig. 2).

Rizo. 2. Meza vivdaŭro de novnaskito en Rusio en 1961-2009

La altiĝo de Gorbaĉov kaj poste rapida malkresko estas ĝuste klarigitaj per la decida kontraŭalkohola kampanjo kaj ĝia fiasko. Oni devas tamen konsideri, ke la emerĝanto

En la 1980-aj jaroj, la suprena tendenco en vivdaŭro devis daŭri, kaj la ŝanĝoj en la malfruaj 1980-aj jaroj kaj fruaj 1990-aj jaroj ŝuldiĝis al ĝi. Cetere,

SERGEO MAKSUDOV

ekspansio de ekonomiaj ŝancoj asociitaj kun la kooperativa movado kaj, ĝenerale, kun sento de libereco kaj pliigita agado de la loĝantaro, ankaŭ komence kontribuis al la malkresko.

reduktante la mortoprocenton ĉe viroj kaj virinoj. Tamen, la disvastiĝo de memfarado kaj la laŭpaŝa malkresko en kontrolo de la vendo de alkoholo, same kiel la komenco de la kolapso de la ŝtatsistemo, kaŭzis pliigon de morteco en la malfruaj 1980-aj jaroj kaj fruaj 1990-aj jaroj. Kiel montrite pli frue, la pliigita malkresko dum ĉi tiu periodo ŝuldiĝis ĉefe al la aĝoklasoj plej trafitaj de la malkresko en antaŭaj jaroj. Tio estis speco de kompenso por la morteco prokrastita de la alkoholmalpermeso⁷.

7 A. Višnevskij, V. Ŝkolnikov. Morteco en Rusio malpliigas. - "Demoskopo". 1997. n-ro 23.

La kolapso de la ŝtato kaj la reformoj de Gajdar akre plimalbonigis la vivokvaliton de la rusa popolo, kaj la pluan malkreskon de la vivdaŭro estas determinita de tiuj faktoroj. La kresko de la koeficiento en la 21-a jarcento estas rilata al la restarigo de la registaro

ŝtato, ekonomia kresko, redistribuo de parto de la enspezo el la vendo de krudaĵoj favore al la loĝantaro kaj specialaj mezuroj de la aŭtoritatoj por plibonigi medicinajn servojn

vaniya.

La rusa-tipa tendenco de fluktuoj en vivdaŭro estis observita tra la tuta teritorio de la antaŭa Sovetunio. Kresko en la 1960-aj jaroj, iometa malkresko en la 1970-aj jaroj, nova pliigo en la 1980-aj jaroj, forta malkresko en la 1990-aj jaroj, kaj pliigo en la 21-a jarcento (vidu Tabelon 4).

Tabelo 4

Ŝanĝoj en vivdaŭro en la sindikataj respublikoj (ŝtatoj) sur la teritorio de la antaŭa Sovetunio

lando \ jaro	1960	1970	1980	1989	2000	2009
Rusio	68.8	68.2	67.6	69.2	65.3	69.0
Ukrainio	69.3	70.5	69.2	70.9	66.0	67.9
Belorusio	68.3	72.0	70.6	71.8	68.0	69.0
Kartvelio	63.6	71.7	71.6	72.1	64.5	71.0
Azerbajĝano	64.3	69.0	69.7	70.6	62.9	67.5
Armenio	66.1	72.6	70.5	72.0	66.4	72.0
Latvio	69.8	70.0	69.5	70.4	68.4	72.7
Litovio	69.8	71.0	70.5	71.8	69.1	73.0
Estonio	68.5	70.0	69.1	70.6	69.5	71.4
Turkmenio	56.0	68.2	61.0	65.2	60.9	63.2
Uzbekio	59.1	71.5	67.3	68.5	63.7	69.2
Kirgizio	56.0	67.7	65.5	68.5	63.4	65.9
Kazaĥio	58.5	69.5	66.6	68.7	63.2	67.0
Taĝikio	56.0	69.7	62.3	69.4	64.1	66.7
Moldavio	61.0	68.9	65.5	69.0	64.5	68.9

Fontoj: datumoj por 1960-1989 estas prezentitaj ĉefe el sovetiaj konsultlibroj. En la ŝtatoj kiuj sendependiĝis, iuj informoj estis rekalkulitaj kaj supren kaj malsupren. Estas malfacile juĝi kiom pravigitaj estas ĉi tiuj ŝanĝoj. Ĉiukaze, ĉi tio ne ŝanĝas la ĝeneralan bildon.

KVARA DEMOGRAFIA KATASTROFO

Samtempe, fluktuoj en la indikilo en la baltaj ŝtatoj estis rimarkeble malpli ol en Rusio, kaj en Kaŭkazo kaj Centra Azio ili estis multe pli signifaj. Ukrainio kaj Belorusio falis kaj pliiĝis malpli forte, sed ilia lasta altiĝo ne estas tiel alta kiel en Rusio. Tiel, oni povas argumenti, ke en ĉiuj teritorioj krom la baltaj ŝtatoj, la lastaj 20 sovetiaj kaj 20 postsovetiaj jaroj ne kondukis al

rimarkinda ŝanĝo en daŭro la esencaĵoj de la vivo, tio estas tiurilate, estis forĵetitaj. Tio kaŭzis, ke ĉi tiuj landoj postrestis ne nur evoluintaj, sed ankaŭ evoluantaj landoj, kiuj tra la jaroj multe pliiĝis vivdaŭron (vidu Tabelon 1). La ŝanĝo de vivdaŭro en la landoj de Orienta Eŭropo estis malsama (vidu Tabelon 5).

Tabelo 5

Ŝanĝoj en vivdaŭro en popolaj demokratioj de 1950 ĝis 2011

lando	jaro	1950	1960	1970	1980	1990	2000	2010
Bulgario		63.0	69.2	71.0	71.2	71.6	70.9	73.0
Hungario		61.4	68.0	69.0	69.5	69.3	71.4	73.3
Pollando		60.0	67.7	70.0	70.1	70.9	72.0	75.6
Ĉeĥoslovakio		63.2	70.3	70.3	70.3	71.4	74.5	76.5
Rumanio		63.0	65.5	69.0	69.8	69.7	69.9	72.5

Fontoj: Vidu klarigon de Tabelo 4.

Ne estis gravaj fluktuoj en vivdaŭro en ĉi tiuj landoj. Estis tre malrapida kresko, kiu rimarkeble akcelis post la liberigo de tiuj ŝtatoj de sovetia kontrolo. La sukcesa evoluo de la popolaj demokratioj, same kiel la relative malgrandaj perdoj de la baltaj landoj, montras, ke la fakto mem de ŝanĝo de la ŝtata potenco ne aŭtomate konduku al katastrofo. Ĝi okazis pro la maniero kiel la detruo de la sovetia ŝtato estis efektivigita, kaj pro la agoj de la homoj, kiuj kaptis la potencon en Rusio kaj aliaj landoj, kiuj estiĝis sur la teritorio de la antaŭa Sovetunio.

Antaŭ ĉio, kompreneble, respondeco falas sur Boris Jelcin, ĉar li estis aktiva partoprenanto kaj ekzekutisto de la kolapso de la lando kaj tiel antaŭtempe.

la morto de milionoj da ĝiaj civitanoj. Mi provos taksii, kiaj estis la sekvoj de tiuj soci-demografiaj "transformoj".

Takso de perdo

La forpaso de vivo, la morto de ĉiu homo estas grandega perdo por siaj amatoj. Sed samtempe ni scias, ke la homo estas mortema, kaj statistike certa nombro da homoj neeviteble mortas en la lando pro diversaj kialoj. Ni kutime nomas perdo antaŭ sia tempo. El la vidpunkto de la socio, tio estos perdo, kiu superas la naturan aŭ normalan. La elekto de tia "normo" estas grava paŝo en kalkulado de perdoj. Gravas kompreni, kio povas servi kiel la "normo". Kiel regulo, tia normo estas la nivelo

SERGEO MAKSUDOV

la nivelo de morteco en la periodo antaŭ la katastrofo. Tiel, dum taksado de perdoj dum la Civita milito en

akceptita kiel normala

mortoprocentaĵo en la jaroj antaŭ la ekapero de la Unumondo-Milito. Kiam oni kalkulas la perdojn de kolektivigo, la NEP-jaroj (1925-1927) estos normalaj. La kalkulo de perdoj de la Dua Mondmilito estis farita surbaze de la popolnombradoj de 1939 kaj 1959.

En ĉi tiu kazo, estas tri eblaj elektoj por elekti la komencan naturan nivelon: - la fino de la periodo de stagnado (1981-

1985), kiam vivdaŭro variadis ĉirkaŭ 68 jarojn, iom post iom pliiĝante. La komencaj datumoj estas la informoj de la censoj de 1989 kaj 2002, kaj la morteco estas prenita laŭ la tabeloj de 1985;

- Gorbaĉov periodo (1985—1991) kun ĝia rapida kresko de vivdaŭro en 1986-1988 kaj ioma malkresko en 1988-1991, kaŭzita de la fino de la kontraŭalkohola kampanjo kaj la komenco de la detruo de la ŝtata strukturo kaj ekonomia sistemo. Jes, kaj kontraŭ-

la alkoholkampanjo kaj kooperativoj kontribuis al rapida kresko de la monsumo en la manoj de la loĝantaro, kiu ne estis provizita per varoj;

- kalkulo, kiu konsideras la kreskon de la vivdaŭro sub Gorbaĉov, kaj ankaŭ supozas, ke en la sekva dudekjara periodo la vivdaŭro pligrandiĝis je pluraj jaroj - tio estas, oni atendas kreskon je la nivelo de la baltaj ŝtatoj kaj tia orienteŭropa. landoj kiel Bulgario kaj Rumanio. Ĉi tiu kresko estas multe malpli granda ol en evoluantaj kaj evoluantaj landoj en ĉi tiuj jaroj (vidu Tabelon 1).

La diferenco inter la kalkulrezultoj por ĉi tiuj tri opcioj estas granda. Kun la dua opcio, la takso de perdo devus esti pli alta ol kun la unua, kaj kun la tria - rimarkeble pli granda ol

ĉe la dua. La elekto dependas de niaj ideoj pri la respondeco de la ŝtato al civitanoj. Ŝajnas al mi, ke la tria opcio estas tute legitima. La homoj rajtas atendi de la aŭtoritatoj ne nur

konservante atingitan kvaliton

vivo, sed ankaŭ la enkonduko de modernaj progresoj en medicino kaj ekonomio por krei pozitivajn tendencojn en demografiaj ŝanĝoj, precipe en kazoj kie tio realiĝas en la absoluta plimulto.

najbaraj ŝtatoj. Tamen, en ĉi tiu kazo, la unua, plej konservativa opcio estis elektita. Unue, en miaj kalkuloj mi ĉiam provas unue taksati la minimuman nivelon de perdoj, por ke mi certe povu diri, ke ili estas ne malpli ol la ricevita takso. Due, mi opinias, ke registaroj, kiuj regas pli malbone ol la plej multaj najbaraj landoj, kompreneble devus esti anstataŭigitaj, sed tio ne nepre kondukas al akuzoj pri krimo. La agoj de la aŭtoritatoj, kiuj kondukas al malaltiĝo de la jam atingita vivdaŭro, tio estas, la antaŭtempa morto de multaj samcivitanoj, estas krimaj kaj devas esti kondamnitaj, se ne de krima tribunalo, do almenaŭ de la tribunalo de historio. Kiel pruvo ĉe tia pruvo, la minimuma taksa opcio estas pli taŭga.

Ŝajnus, ke perdoj povas esti taksitaj komparante mortonivelojn. En la 1980-aj jaroj, la mortofteco variadis inter 9,6 (1986) kaj 10,7 ppm (1991); en 1992-1993 ĝi komencis kreski rapide, restante en la intervalo de 13 kaj 15 ppm; kaj en 2006 ĝi komencis iom post iom malkreski. Kompreneble, kiam oni vidas, ke 1 miliono 807 mil homoj mortis en 1992, kaj 2 milionoj 129 mil en 1993, oni povas supozi, ke ĉirkaŭ 300 mil estas

KVARA DEMOGRAFIA KATASTROFO

estas perdoj. Tamen tia komparo, taŭga por najbaraj jaroj, perdas precizecon dum grandaj tempoperiodoj.

akre kiel la loĝantaro maljuniĝas, kiu siavice kondukas al natura kresko de la morteco. Tial por kalkuloj oni uzas tabelojn de morteco, en kiuj elimino

pri la nombro de individuaj aĝgrupoj. Tabelo 6 montras postvivoprocientojn al certa aĝo laŭ mortotabuloj karakterizantaj tri periodojn: la fino de "stagnado", la alteco de la kontraŭ-alkohola kampanjo de Gorbaĉov kaj la reformo Jeltsin-Gaidar.

Tabelo 6

La nombro de viroj pluivantaj ĝis la aĝo de X jaroj el 100 mil naskiĝoj (laŭ tabeloj de morteco de 1985, 1986-1987, 2003*)

aĝo/jaroj	1985	1986—1987	2003
0	97652	97153	98570
5	97011	96173	98205
10	96718	95843	97950
20	95715	95041	96843
indek	92845	93097	92217
40	88163	89870	84473
50	79572	83249	71139
60	64390	70251	51795
70	42077	48253	29895
80	16837	22212	11132
90	2304	4172	1679

* Tabeloj kompilitaj de E. M. Andreev: vidu www.lifetable.de. La kalkulo estis farita movante aĝgrupojn en unujara grupiĝo aparte por viroj kaj virinoj, konataj de la 1989 kaj 2002 censoj. Datenoj de 1989 estas movitaj ĝis 2002 multobligante la grandecon de ĉiu aĝoklaso per ĝia postvivoprociento ĝis la venonta jaro.

Ni vidas, ke la indikiloj por 1985 estas iom pli bonaj ol la datumoj por 1986-1987 por homoj sub 20 jaroj, sed estas pli malaltaj ol similaj informoj por 2003. Tamen, ekde la aĝo de 30 jaroj, la postvivado de viroj en 1985 estas pli alta ol en 2003 kaj estas pli malalta ol la datumoj de 1986-1987. La tabeloj de 1985 taŭgas por niaj celoj kiel kondiĉa normo kaj estas uzataj de ni en pliaj kalkuloj.

Kalkuloj estas ripetitaj por 2002—2008. Informoj pri la unujara nombro da viroj kaj virinoj en la censoj de 1989 kaj 2002 estas prenitaj kiel komencaj datenoj. Krome, la kalkuloj uzis datumojn de la Ŝtata Statistika Komitato pri fekundeco kaj morteco.

La kalkulrezultoj estas prezentitaj en Tabeloj 7 kaj 8 en la kolumno "natura morteco". Surbaze de ĉi tiu informo, bilanco de populacioŝanĝoj estis kompilita

viroj kaj virinoj en 1989-2008. La tabeloj ankaŭ inkluzivas kalkulitan (naturan) mortecon. Perdoj estas taksitaj komparante la valoron de normala morteco kun oficialaj datenoj pri morteco.

ity en la ekzamenata jaro.

Bedaŭrinde, ne estas facile kompari la nombrojn de viroj kaj virinoj akiritaj dum kalkuloj kun oficialaj materialoj, ĉar la bilanco de migrado ne estis enkondukita en la kalkuloj. Informoj pri migrado, kvankam bazitaj sur Goskomstat-datenoj, ŝajnas ne esti tre fidindaj. Ĝi ne estas nur la nekonata nombro da kontraŭleĝaj

8 Vidu "Demografia Jarlibro de Rusio. 2009". M., 2009.

SERGEO MAKSUDOV

migrado. Kelkaj migrantoj de la iamaj sovetiaj respublikoj povis moviĝi en la 1990-aj jaroj sen speciala registrado. Kiam temas pri vojaĝo eksterlanden, ankaŭ ne ĉio estas klara. Ekzemple, la diferencoj inter israelaj fontoj⁹ kaj Ŝtata Statistika Komitato¹⁰ sumiĝas al dekmiloj en kelkaj jaroj. En nia kalkulo, ni taksas migradon surbaze de la bilanco de fekundeco, morteco kaj jara

ŝanĝoj en loĝantaro

nia. Kun la eldonitaj datumoj ĉi tiuj

taksoj kelkfoje rimarkeble diferencas, sed ĉi tio ne gravas, ĉar en la kalkulo ĉi tiuj taksoj ne estas inkluditaj.

El Tabeloj 7 kaj 8 estas klare, ke en 1989— En 1992, la kalkulita mortoprocento estis pli alta ol la registrita. Tio ne estas surpriza, ĉar la mortoprocentaĵo uzata por la kalkulo estis ja pli alta ol en la Gorbaĉov-periodo, kaj eĉ pli alta ol en la komenco de la demografia katastrofo en 1992. Ankaŭ ne estas mirinde, ke perdoj malpliĝas en 2006 kaj tute malaperas en la postaj jaroj. La tuta periodo de pliigita morteco daŭris 15 jarojn.

⁹ Vidu "Demoskopo". 1993. n-ro 105-106. ¹⁰ Vidu "Demografia Jarlibro de Rusio" por 1999, 2002, 2009.

Tablo 7

Laŭtaksoj perdoj de rusaj viroj en 1989–2009 (miloj da homoj)*

jaro	numero ekde la 1-a de januaro	kresko	natura morteco	naskoprocenta morteco migrado perdo			
1988	68082			1205	733		
1989	68714	401	1011	1111	762	52	249
1990	69115	341	950	1021	802	122	148
1991	69456	144	970	923	828	49	142
1992	69600	62	984	817	911	156	73
1993	69662	-77	870	709	1113	327	-243
1994	69585	74	923	725	1226	575	-303
1995	69659	-141	937	700	1168	327	-231
1996	69518	-172	942	671	1084	241	-142
1997	69346	-135	916	648	1029	246	-113
1998	69211	-152	975	661	1014	201	-39
1999	69059	-361	925	626	1113	126	-188
2000	68698	-359	940	653	1180	168	-240
2001	68339	-417	932	676	1204	111	-272
2002	67922	-431	946	720	1250	99	-304
2003	67491	-467	1006	761	1273	45	-267
2004	67024	-421	1016	773	1240	46	-224
2005	66603	-439	1026	750	1245	56	-219
2006	66164	-315	1034	761	1149	73	-115
2007	65849	-132	1046	829	1096	135	-50
2008	65717		1056	881	1091	210	-35
Entute			19405	16621	22511	5890	-2985

* Loĝantaro, fekundeco, morteco kaj migrado estas prenitaj el la konsultlibroj "Demografia Jarlibro de Rusio" por 1999 kaj 2009. Oni devas rimarki, ke la "natura pliiĝo" datumoj en la tabelo "Komponentoj de ŝanĝoj en la tuta loĝantaro" (vidu "Demografia Jarlibro de Rusio" por 2009, p. 26) ne ĉiam koincidas kun la diferenco en fekundeco kaj mortoprocentoj. de la respondaj jaroj (vidu . ibid., p. 68). Kiel rezulto, nia tabelo ankaŭ enhavas diferencojn inter kresko inter jaroj kaj informoj pri fekundeco, morteco kaj migrado. Ĉi tio tamen ne havas tre signifan efikon al la kalkulrezultoj.

KVARA DEMOGRAFIA KATASTROFO

Tabelo 8

Laŭtaksaj perdoj de rusaj virinoj en 1989-2009 (miloj da homoj)

jaro	nombro la 1-an de januaro	kresko	natura morteco	naskoprocenta morteco migrado perdo			
1988	77906			1144	836		
1989	78308	242	904	1050	821	13	
1990	78550	268	917	968	854	154	
1991	78818	97	925	871	863	89	
1992	78915	-15	934	771	896	110	
1993	78900	-129	947	670	1017	218	-70
1994	78771	tridek	956	683	1075	422	-119
1995	78801	-27	961	664	1036	345	-75
1996	78774	-91	968	633	999	275	-31
1997	78683	-92	972	611	987	284	-15
1998	78591	-111	975	622	975	242	0
1999	78480	-288	980	589	1032	155	-52
2000	78192	-227	988	614	1046	205	-58
2001	77965	-238	932	636	1051	177	-119
2002	77727	-254	941	677	1082	151	-141
2003	77473	-329	976	716	1093	48	-117
2004	77144	-273	1023	730	1055	52	-32
2005	76871	-281	1012	708	1059	70	-47
2006	76590	-218	962	719	1018	81	-56
2007	76372	-80	989	781	985	124	
2008	76292		1060	833	985	152	
Entute			19322	15690	20765	3367	-932

Perdoj en la katastrofoj de la unua duono de la 20-a jarcento estis pli intensaj, sed daŭris ne pli ol 4-5 jarojn, kaj post ĉiu katastrofo, normala demografia vivo estis restarigita: morteco malpliiĝis, vivdaŭro rimarkinde pliiĝis. Hodiaŭ ĉi tio ne estas la kazo. En 20 jaroj, Rusio nur alproksimiĝas al la nivelo de vivdaŭro atingita sub Breĵnev.

com "stagnado".

Entute, perdoj dum la ekzamenata periodo sumiĝis al 3,9 milionoj da homoj. Kiel en ĉiuj antaŭaj demografiaj katastrofoj, viroj portis la pezon - iliaj perdoj sumiĝis al 3 milionoj, kaj ĉ.

sed la miliono respondecis pri la pliiĝita perdo de virinoj (vidu Tabelojn 7, 8). Ĉiu sesa viro en Rusio mortis antaŭ sia horo dum tiu ĉi periodo. La perdoj de virinoj estis trioble malpli.

Oni notu du erarojn kalkulmetodoj.

Unue: perdoj estas distribuitaj dum tempintervalo de 15 jaroj, unu tamen, ilia taksado efektiviĝas ĉe la fino de la kalkulo, tio estas, homoj, kiuj mortis komence de la periodo, supozas en la kalkulo vivi ĝis ĝia fino, kio iom troigas la loĝantaron por ĉiu jaro kaj la jara kresko. Ĉi tio trotaksas naturan mortecon kaj subtaksas perdojn. Se ni supozas ke pro perdoj

SERGEO MAKSUDOV

la nombro estas supertaksata de averaĝe 2 milionoj da homoj (1,3 procentoj), tiam la eraro en la kalkulo de ĉi tiu eraro subtaksas la perdojn de ĉirkaŭ 50 mil homoj. La dua eraro devenas de tio, ke migrado, kiu estas ĉirkaŭ 7 milionoj

da homoj, ne estis konsiderata en la kalkulo.

Averaĝe, jare dum la ekzamenata periodo, la nombro da migrantoj povas esti ricevita je 3,5 milionoj (2 procentoj de la loĝantaro). Sekve, perdoj troigas proksimume 80 mil. Ĉi tiuj eraroj preskaŭ nuligas unu la alian.

Tiel, laŭ konservativa modelo, la takso de perdoj dum la Jeltsin-periodo estas 3,9 milionoj da homoj. Plena kalkulo uzante la duan modelon

ripetas la unua, sed la tabelo de morteco de la Gorbaĉov-epoko (1986-1987) estas prenita kiel la normo. La perdoj de viroj en ĉi tiu kazo sumiĝas al 6,7 milionoj, kaj de virinoj - 1,2 milionoj da homoj. Sub la eŭropa modelo, tio estas, konsiderante la tendencon al konstanta pliiĝo de vivdaŭro, perdoj signife pliiĝos kompare kun la dua modelo. Rusaj demografoj faris similan kalkulon, koncentriĝante al la tendenco de mortoprocentoj en Okcidenta Eŭropo, Usono kaj Japanio, kaj dum la lasta triono de la 20-a jarcento ili akiris takson de rusaj perdoj de 14,4 milionoj da homoj. Du trionoj de la perdoj okazas inter viroj kaj unu triono inter virinoj. Nur 3,5 procentoj de perdoj estas infanoj sub 15 jaroj. 54 procentoj de viktimoj inter viroj kaj 80 procentoj de viktimoj inter virinoj okazas inter personoj pli ol 65 jarojn aĝaj¹¹.

Se ni memoras, ke Ukrainio kaj Belorusio suferis ne malpli da perdoj kaj rimarkinde pli grandajn perdojn - Armenio, Azerbajĝano

Dzhan, Kazaĥio kaj la ŝtatoj de Centra Azio (en kelkaj el ili, statistikaj rekordoj ankaŭ plimalboniĝis), tiam la ĝenerala rezulto de la detruo de la sovetia ŝtato estis la antaŭtempa morto de almenaŭ 8 milionoj da homoj. Cifero komparebla al la perdoj de la Civita milito kaj kolektivigo.

Kompreneble, la naturo de perdoj en ĉiu el ĉi tiuj epokoj estis malsama. En la Civila Milito, ĉirkaŭ miliono da homoj mortis pro batalado, tondro kaj aliaj specoj de perforto, ĝis 2 milionoj estis mortigitaj de malsato kaj almenaŭ 7 milionoj da homoj mortis pro diversaj malsanoj - kaj epidemiaj kaj ordinaraj, plimalbonigitaj kiel rezulto de plimalboniĝo. en la vivokvalito de la loĝantaro. Dum kolektivigo, la morto de kulakoj dum senposedigo en ekzilkloj, subpremo de la OGPU, perdoj de murdoj kaj memmortigoj sumiĝis al proksimume miliono da homoj; 4 milionoj estis mortigitaj de malsato; proksimume la sama kvanto estis perdita pro la malboniĝo de la vivkondiĉoj en la lando. Perdoj de malsato ankaŭ estas signifa rezulto de malkresko de la vivokvalito. Eĉ en la plej terura jaro de 1933, en la epicentro de la malsato - en Ukrainio, morto pro elĉerpiĝo mem estis ne pli ol 20-30 procentoj. Ĉi tio videblas precipe el la distribuo de ukrainaj perdoj ĉi-jare post monato. La pinta mortoprocentaĵo de la kampara loĝantaro okazas en junio - 196 ppm, kun 22 kaj 35 ppm en januaro kaj februaro. Samtempe, dum la vintraj monatoj, ĉiuj manĝaĵoj estis konfiskitaj de la kamparanoj, kaj printempe ili komencis ricevi manĝhelpon de la ŝtato, kiu bezonis laboron; En la ĝardenoj aperis legomoj, sur la kampoj maturiĝis tritiko. Estas sufiĉe evidente, ke la alta mortokvanto en junio kaj najbaraj monatoj ne ŝuldiĝas al manko de nutrado, sed al malbona kvalita manĝaĵo, stomakaj malsanoj kaj ŝanĝoj en nutraĵo.

¹¹ Vidu "Demografia modernigo de Rusio, 1900-2000." M., 2006. P. 445.

KVARA DEMOGRAFIA KATASTROFO

problemoj kiuj okazis en la homa korpo¹². Sed sendepende

de tio, kio kaŭzis rektan morton de homoj en diversaj kazoj, la ĉefa kialo de la perdoj estis la malobservo de la establita strukturo de homa ekzisto. Kaj respondeco pri ĉi tiu ŝanĝo falas sur la gvidantoj de la lando, kies decidaj agoj kaŭzis ĉi tiun detruon. Tiurilate la reformo de Jelcin ne diferencas de la revolucio de Lenin kaj de la kolektivigo de Stalin. Estas mirinde, tamen, ke la grandega

La perdoj de la Jelcin-periodo, la malapero de milionoj da homoj laŭvorte antaŭ niaj okuloj, estis preskaŭ nerimarkitaj. Ili ne ricevis iujn ajn monumentojn, neniujn preĝojn de pento, neniujn artikolojn en gazetoj aŭ la Interreto. Murdistoj retiriĝas trankvile, kaj foje kun honoro, kaj poste en alian mondon. Estas ekscitita diskuto pri la krimoj de Stalin, pri kiuj la absoluta plimulto de la diskutanoj scias nur

el libroj legitaj. Kaj kio okazis nun, ĉi tie, antaŭ ni, aŭ eĉ kun nia rekta partopreno, restas ne nur nerimarkita, sed kvazaŭ ĝi tute ne ekzistus.

Bedaŭrinde, ĉi tio ne estas la unua fojo, kiam ĉi tiu mirinda blindeco okazas al ni. La reago al la katastrofo de kolektivigo estis simila. Neniuj libroj, neniuj artikoloj, neniuj kantoj - nek en "samizdat", nek en la "tamiz-dat" cirkulanta en Moskvo. La rakontoj de Grossman kaj Kopelev, kaj malgranda ĉapitro en "La Gulaga Insularo" (19 paĝoj - 1 procento de ĝia volumo) - tio, ŝajnas, estas ĉio, kio venas al la menso. Kaj ne estas hazardo, ke kiam ili rapidis juĝi la Komunistan Partion laŭ la ordono de Jelcin, inter la multaj seriozaj kaj ne tro seriozaj akuzoj estis menciitaj nek senposedigo, nek la terura malsato de 1932-1933, nek la deviga organizado de kolektivaj bienoj. Mi pensas, ke tia stranga "forĝeso" de la intelektularo de la 1930-aj kaj 1940-aj jaroj kaj ĝia ripetado en niaj tagoj tute ne estas hazarda fenomeno. Ĉi tio ne ĉiam estas konscia provo eviti respondecon. Mi parolos pri tio en la dua parto de ĉi tiu verko.

¹² Por pliaj detaloj, vidu S. Maksudov. Kelkaj problemoj de studado de popolperdoj dum la jaroj de kolektivigo. — "Populaciaj problemoj en la spegulo de la historio. Sesa Valentina Legado. M., 2010.

ANATOLY RAKITOV

Ŝanĝo de pensmaniero

Modernigo de Rusio, novigo, edukado kaj scienco

K. Marx, tre malŝatata en moderna Rusia, akvo el liaj fruaj verkoj skribis: "...teorio fariĝas materia forto tuj kiam ĝi ekposedas la amasojn"¹. Tiu ĉi formuliĝo enhavas hejman veron, kies signifo resumiĝas al la aserto, ke ĉiuj grandskalaj, fundamentaj sociaj ŝanĝoj estas antaŭitaj de

Ne estas malpli radikalaj kaj grandskalaj ŝanĝoj en publika konscio, normoj de socie signifa konduto kaj agado, tio estas, sociogena pensmaniero. Samtempe, kompreneble, sociaj idealoj, ideoj pri la estonteco, pri pli bona vivo kaj universala justeco, proklamitaj kaj nutritaj de profetoj kaj ĉampionoj de estontaj ŝanĝoj, plej ofte ne respondas al la socia realo, kiu ekestas, formiĝas kaj evoluas kiel rezulto de tiuj samaj ŝanĝoj.

Napoleono, kiu traktis samtempajn kaj antaŭevoluciajn profetojn kaj aŭguristojn kun malestimo baldaŭaj ŝanĝoj, malestime nomis ilin ideologoj. Ekde tiam, la signifo kaj signifo de "ideologio" estis

¹ K. Markso. Direkte al kritiko de la jurfilozofio de Hegel. Enkonduko. - K. Marx, F. Engels. Verkoj. Red. 2. T. 1. P. 422.

ŝanĝiĝis kaj estis interpretitaj alimaniere. Nun ni povas diri, ke la plej disvastigita kaj akceptita signifo de la termino "ideologio" estas sistemo de socie signifaj, ĝenerale akceptitaj valoroj en donita grandskala socio, normoj kaj normoj de socia konduto kaj agado, ideoj pri la dezirata. socia strukturo kaj monda ordo. Tiuj, kiuj disvolvas tiujn normojn kaj ideojn, kiuj ilin konservas, defendas, aŭ male, provas kontraŭstari ilin per novaj, estas nomataj ideologoj de la ekzistanta aŭ atendata socia ordo.

En postreforma Rusio fine de la 20-a kaj komenco de la 21-a jarcentoj, la vortoj "ideologo" kaj "ideologio" komencis esti uzataj, kiel regulo, en malestima signifo. Dume, konsiderante la ĉefan punkton en la tagordo de la hodiaŭa Rusio - la devizo de universala universala modernigo - oni devas pli serioze preni tiujn vortojn. La historia sperto de Rusio dum la pasintaj 100 jaroj montras, ke multaj teoriaj principoj, inkluzive de ĝeneralaj filozofiaj, refraktis tra la agado de ideologoj, fakte.

sed ili povas konduki al radikalaj kaj, ni ne timu, revoluciaj ŝanĝoj en la vivo de la socio. La slogano "Ĉia potenco al la sovetianoj!" ĵetita al

mesoj en aprilo 1917, post longaj kaj kompleksaj sortoŝanĝoj, ĝi finfine realiĝis en la detruo de la malnova rusa

ŝtatiĝo kaj la apero de sovetia potenco. Ŝi mem estas kiel la plej alta

kaj, krome, la "demokrata" formo de diktaturo de la proletaro tre rapide transformiĝis en la diktatorecon de eta manpleno da kunuloj de Lenin, kaj poste en la unuhoman diktatorecon de Stalin. Lina.

La ideo de kolektiva agrikulturo sen ekspluatantoj kaj la ekspluatantoj, kiuj venis al ni de eŭropaj utopiaj socialistoj, fariĝis nova kolektiva farmformo de servuto. Kaj la ideo de ĝenerala industria evoluo kiel faktoro de ĝenerala abundo, efektivigita en la formo de sovetia industriigo, fariĝis la bazo por la militarigo de la ekonomio.

Ne necesas diri, ke la 1970-aj jaroj estis tute disidentaj laŭ skalo.

En la 1980-aj jaroj, revoj pri kolapso de la unupartia sistemo, cenzuro de parolado kaj kontrolo de la amaskomunikilaro en la epoko de Jeltsinismo fariĝis (eble utila por Rusio) la kolapso de Sovetunio, la freneza privatigo de ĉio, kio povus esti. trovita ĉemane, kaj la formado de novaj ekonomiaj, politikaj kaj krimaj elitoj, kiuj kreis socion de severa socia diferencigo, disrompiĝo de sociaj ligoj kaj politika indiferenteco.

Kaj nun, kiam nek la nafto-gasa eksplodo nek la bruado de rustaj kirasoj povis savi la landon de sistema krizo, la malnovaj tradiciaj rusaj demandoj denove ekestis antaŭ la politikaj, krimaj kaj komercaj elitoj, kunfanditaj en unu mallertan tuton: kion fari? kien iri? kion voli? A. Toynbee diris, ke socio orientita al tradicioj estas kondamnita al malaperi; nuna socio stagnas;

kaj nur estontema socio povas disvolviĝi.

Dum preskaŭ 70 jaroj, de oktobro 1917 ĝis la komenco de la erao de Jeltsinismo (ni konfesu ĝin, konsiderinda periodo por nia tempo), la respondo al la unua demando estis klara: konstrui socialismon kaj komunismon. Ĉi tiuj celoj estis iel novigaj. Sed meze de la 1960-aj jaroj, kun la foriro de Ĥruŝĉov de la politika sceno, la kompatinda ideo konstrui komunismon forvelkis en forgeson. Kaj matura kaj evoluinta socialismo, meze de la regado de Breĵnev, ĉirkaŭ la fino de la 1970-aj jaroj - komenco de la 1980-aj jaroj, ne estis prenita serioze eĉ de liaj ideologoj. Io nova necesis.

Sed estis kaj ne povis esti io nova en la ombra ideologio de la sovetiaj partiaj kaj ŝtataj elitoj. Post la kolapso de Sovetunio kaj la formado de la Rusa Federacio, la junaj reformantoj de la voko de Jeltsin, respondante la unuan demandon, formulis

du respondoj: unue, necesas konstrui konstitucian liberal-demokratian socion kun formala

egalaj ŝancoj por ĉiuj; due, krei favorajn kondiĉojn por la disvolviĝo de merkata ekonomio. La unua el tiuj respondoj realiĝis en tre kontraŭdira politika kaj jura realo

konstitucia juro, pure formala egaleco de ĉiuj antaŭ la leĝo, en deklarado de la ĉefa valoro de respekto de homaj rajtoj. La dua trovis sian "ekzistantan ekzistadon" en la senlima, ofte krima, privatigo de ŝtataj havaĵoj, la rapida disvolviĝo de krimaj;

strukturoj, la rapida kresko de krimo, kaj precipe korupto, je nacia skalo. Rapida, plejparte

2 Vidu A. Toynbee. Kompreno de historio. M., 1996.

ANATOLY RAKITOV

malplej negativaj, metamorfozoj de socio.
Komencis ŝanĝiĝi al la pli malbona
lia pensmaniero.

La tri grandaj rusaj demandoj evidentiĝis dum kelka tempo. Kion fari? Prenu ĉion, kio venas al la mano. Kien iri? Al svisa, aŭstra, angla aŭ usona banko. Kion vi volas? Domego, prefere proksime de Hyde Park, aŭ penthouse sur la Kvina Avenuo en Novjorko. Koncerne la malsuperajn klasojn de la socio, ĉiuj tri demandoj kondukis al la sama respondo: iel pluvivi kaj ne fali sub la radojn de la nova demokrata ŝtato. De iam industria potenco, Rusio komencis iĝi krudmateriala alpendaĵo de Okcidenta Eŭropo. Kaj la homaj rajtoj garantiitaj de la Konstitucio estis en tia bedaŭrinda stato, ke la nuna prezidento de Rusio proklamis la bezonon de radikala reformo de policaj agentejoj pro ilia nekapablo plenumi tiujn ĉi rajtojn.

teni kaj protekti. Antaŭ la

fino de la dudeka jarcento, nekompetenteco

politikaj elitaj kaj preskaŭ nenio

reprenita krimo en la komerco, precipe financa, sfero kondukis al la unua serioza krizo de nova, tamen nedifinita sociekonomika sistemo, al grandskala defaŭlto en 1998. Dum la venontaj du jaroj, Rusio lekis siajn vundojn. Kaj ekde la komenco de la nova jarcento, danke al la kontinua altiĝo de prezroj de karbon-hidrogenaj brulaĵoj, la lando komencis malrapidan, sed, kiel ŝajne, fidindan ekonomian kreskon, kio ebligis mildigi la severecon de iuj sociaj problemoj. Por multaj, serĉi respondojn al demandoj pri kion fari kaj kien iri fariĝis tute nenecesa. Ĉio estis farita kvazaŭ per inercio. Oni opiniis, ke necesas nur iri al internaciaj varmerkatoj.

Novaj homoj transprenis la gvidadon de la lando, sufiĉe kontentaj pri si mem kaj la nuna situacio, kio permesis mildigi iujn el la negativaj sekvoj de la fiaskoj de la 1990-aj jaroj, parte glatigi la angulojn kaj promesas al la loĝantaro rozkolorajn perspektivojn. Sub tiuj kondiĉoj, ekzistis neniu bezono de speciala ideologio, por identigado de celoj kaj ideoj kiuj povis funkcii kiel longperspektivaj gvidlinioj por la nacio. En la lando "multo brulis, sed neniu rimarkis tion" (Novelo Matveeva. "Fajrobrigadisto").

La subesta misfunkcio kaj la bezono klare respondi la tri demandojn supre artikitaj iĝis klaraj kaj urĝaj kiam nova tutmonda sistema krizo eksplodis en 2008, tirante Rusion en sian orbiton. Ĉi tiu jaro estis signifa en alia rilato. En du el la 20 plej grandaj landoj en la mondo, novaj prezidantoj ekregis: Barack Obama en Usono; Dmitrij Medvedev estas en Rusio. En la kampo de internaciaj rilatoj, la politiko "restarigita" proklamita de Obama komencis esti efektiva, kio kaŭzis ioman redukon de streĉiĝo inter tiuj landoj. En la kampo de usona enlanda politiko, tri grandaj paŝoj estis faritaj: financa subteno por scienco estis signife pliigita; la reguliga rolo de la ŝtato en la kampo de ekonomio, kaj precipe de financo, plifortiĝis; Grava reformo estis farita en la kampo de nacia sanservo. Koncerne Rusion, la nove elektita prezidento proklamis la principon de ampleksa sociekonomia modernigo, subteno por la nova ekonomio, modernigo de la armeo, policaj agentejoj kaj edukado. Ĉu ĉi tiuj iniciatoj respondas la tri demandojn? Antaŭ ĉio, ni traktu la problemon de modernigo.

Per sia etimologio mem ĝi povas-
sodigo signifas renovigon. Kaj en la granda historia
retrospektivo
tivo montriĝas tute ne tia malofta afero. En la longa historio
de la homaro, modernigo estis farita

iloj, loĝado, teknikaj aparatoj kaj ekipaĵo, armiloj, irigaciaj
strukturoj, transporto

nalaj sistemoj, komunikadsistemoj, ktp.

La juraj fundamentoj de socioj, ŝtataj kaj religiaj sistemoj
estis modernigitaj, reformitaj, malaperis kaj denove

ekonomio de Rusio - agrikultura
ŝtato kun servuto kaj ege postiĝinta agrikultura

teknologio - restis senŝanĝa
ĝis la forigo de servuto (ekonomia kaj jura modernigo) kaj la
enkonduko de moderna agrikultura maŝinaro en soveta
kolektivaj kaj ŝtatbienoj (teknologia modernigo).

Tamen, la ĉefaj mejloŝtonoj en la modernigo de
industria teknologio

ekestis diversaj religiaj
organizoj. La pensmaniero de la
loĝantaro de grandaj sociaj sistemoj
ŝanĝiĝis. Por rapide evoluantaj industriaj
socioj kiuj komenciĝis en Eŭropo en la 18-
a jarcento, tekno-

logikaj ĝisdatigoj
fariĝi normala, tiel diri "ĉiutaga" procezo.
Kaj ekde la mezo de la 20-a jarcento ili
iĝas konstante akcelanta kontinua scienca

kaj teknologia progreso (STP), grandparte dependa de la
sociekonomia kaj politika organizo de la socio. Samtempe,
en tiaj superstatismaj sistemoj kiaj estis Sovetunio, kaj nun
estas Rusa Federacio kaj Ĉina Popola Respubliko, scienca
kaj teknika progreso estas ĉefe.

grado dependas de politika im-
pulsoj elirantaj el la ŝtato.

En la historio de Rusio, la unua ekzemplo de grandskala
modernigo povas esti la reformoj de Petro la 1-a. Tamen,
sincere, ili reprezentas ekzemplon de detranĉita modernigo,
ĉar ili influis la sferon de milit-industria.

produktado kaj la sistemo de registara strukturo kaj
administrado. La ĉefa sektoro de la popola

**Kiam oni diskutas pri projekto
Skolkovo, multaj sciencistoj,
komercistoj, ekonomikistoj,
publicistoj esprimis la opinion,
ke la nova urbo fariĝos
potenca pumpilo de defraŭdo,
korupto kaj diversaj falsaĵoj.**

La industria sektoro de nia lando estis industriigo surbaze
de novaj - komence importitaj kaj poste hejmaj - ekipaĵoj,
efektivigitaj dum la jardeko kaj duono antaŭ la dua
mondmilito; kaj tiam - akra scienca kaj teknologia sukceso
asociita kun la kreado de atomaj armiloj, misilarmiloj kaj
kosmoesploro. Tiu moderniga-noviga impulso kaŭzis la
kreadon de mobiliza ekonomio kaj determinis la naturon
de la vivo en Sovetunio ĝis meze de la 1970-aj jaroj, sed
komence de la 1980-aj jaroj - preskaŭ

tute elĉerpis siajn kapablojn. Modernigaj impulsoj en
Sovetunio ĉesis. Lando

falis en staton de teknologia, ekonomia kaj socia

litika stagno.

ANATOLY RAKITOV

Ĉi tiu stagnado estis precipe rimarkinda kaj estis akompanata de akre negativaj fenomenoj en la socia kaj intelekta vivo, precipe sur la fono de la rapida disvolviĝo de scienca kaj teknika progreso en Usono, okcidenteŭropaj landoj kaj Azi-Pacifika.

oceanregiono, kiuj, sekvante Japanion, kiu en la postmilita periodo ekiris sur la vojon de rapida informigo de la socio, komencis satiri sian ekonomion per progresemaĵoj, inkluzive de altaj, teknologioj, tre konkurencivaj produktoj kaj servoj.

gami.

La ekonomiaj reformoj faritaj en Rusio, kiu iĝis sendependa ŝtato en la 1990-aj jaroj, rapide plenigis la merkaton per hejmaj varoj, manĝaĵoj kaj esencaj servoj, sed, kiel paradokse ŝajnas unuavide, ili estis akompanitaj de kompleta stagno en teknologia sfero. ,

ĉefe en mekanika inĝenierado kaj defendteknologioj, kiuj dum la antaŭaj jardekoj estis la ĉefa motoro de scienca kaj teknologia progreso en nia lando. Krome, dum la lastaj du jardekoj, la scienca kaj teknologia potencialo de Rusio preskaŭ tute elĉerpiĝis. Ĉe multaj industriaj entreprenoj, la maŝinaro kaj ekipaĵo parko ne estas ĝisdatigita de 20, 30 kaj eĉ 40 jaroj. Kaj se ĝia parta renovigo okazis, tio estis ĉefe pro la importado de ekipaĵoj. Nun indas almenaŭ mallonge trankviliĝi pri la situacio, en kiu troviĝis Rusio komence de la dua jardeko de la 21-a jarcento. Plej multaj homoj, kiel ni scias, ne vivas en la sfero de altaj idealoj, noblaj animoj,

trarompoj, estetikaj kaj etikaj valoroj: homoj vivas ordinaran ĉiutagan vivon. Kiel menciite supre, la reformoj de la 1990-aj jaroj plenigis rusajn merkatojn per hejmaj varoj, transporto kaj komunikado.

mono kaj manĝaĵo. Ĉiu, kiu havis monon, gajnitan aŭ ŝtelita, povis aĉeti ĉion. Sed ĝenerale, la problemoj pri loĝado, sanservo, kvalita edukado, la baldaŭa demografia krizo kaj la senĉese plimalboniĝanta media situacio, precipe en la ĉefurbo, restis ege akraj.

urboj, industriaj kaj krudmaterialoj ev centroj. Por

respondi la demandojn pri kion fari, kien iri, kion voli, indas transiri de ĉi tiuj ĝenerale sufiĉe emociaj taksoj al iuj.

kvantaj indikiloj bazitaj sur objektivaj statistikaj studoj. Tiaj studoj estas publikigitaj kiel apendico al la ĉiujara "Raporto pri Homa Evoluo" de la Unuiĝintaj Nacioj kaj en statistikaj kolektoj de Rosstat. Kiel la plej grava indikilo, ni konsideros la vivnivelon, kiu estas difinita kiel la nivelo de materiala bonstato, karakterizita de la volumeno de reala enspezo pokape. Oni devas konsideri, ke la reala vivnivelo ankaŭ estas determinita de kelkaj ne-monaj faktoroj, kiujn ni nun ne konsideros. Do, laŭ la statistikaj aneksoj al la UN-Raporto por 2009, Norvegio okupas la 1-an lokon laŭ vivnivelo; 2-a - Aŭstralio; 4-a - Kanada. 13-a - Usono; 68-a - Belorusio; 71-a - Rusio; 85-a - Ukrainio. Kialo-

Rezultas, ke ĉi tiuj datumoj ankaŭ estas relativaj, kiel la konata "averaĝa temperaturo en la hospitalo". Tamen, ili sufiĉas

certe elokventa. Eĉ pli signifaj

estas indikiloj kiel la vivkosto kaj la meza salajronivelo. La porviva minimumo estas la monsumo necesa por konservi homon en realigebla ŝtato.

starante, tio estas, havigante la ŝancon aĉeti minimume el la plej malmultekostaj manĝaĵoj, medicinaj servoj kaj vestaĵoj. Laŭ Rosstat, en decembro 2009, la meza salajro en Rusio estis 23,7 mil rubloj monate. La limo de malriĉeco en Rusio estas je la nivelo de 14,3 mil rubloj monate. Sub ĉi tiu linio estas du trionoj de la loĝantaro³. Super ĉi tiu linio, kun popersona enspezo de 15 ĝis 25 mil rubloj monate, estas 21,8.

cendo de la loĝantaro.

Samtempe, la meza vivkosto por la kvara kvarono de 2009 en Rusio entute estis 5 144 rubloj pokape; 5562 rubloj - por la laborista loĝantaro; 4091 rubloj - por pensiuloj; 4922 rubloj - por infanoj. Se ni konsideras, ke la indikiloj de vivkosto kaj por la tuta lando kaj por ĉiu regiono estas establita laŭ federacia leĝaro pri vivkosto, tiam ni povas konsenti kun la sekva takso: "En la moderna Rusio, la vivkosto estas ekstreme malalta, estas tute nesufiĉa por akcepteblaj vivkondiĉoj kaj eĉ ne povas disponigi vivon super la limo de malriĉeco."

La koncepto de "vivasalajro" ludas ege gravan rolon en modernaj sociologiaj, ekonomiaj, demografiaj kaj politikaj studoj, ĉar estas laŭ ĉi tiu minimumo ke la taksado de la parto de la loĝantaro, kiu formas la tiel nomatan mezan tavolon, estas determinita. , kiu, laŭ la opinio de la plimulto de la esploristoj, estas la socia subteno de la nuna rusa reĝimo. Laŭ la metodiko de la Tut-Rusa Centro por Vivniveloj, al la meza tavolo

inkluzivi personojn kun enspezoj en la gamo de 7 ĝis 11 minimumaj vivniveloj, tio estas, kun enspezoj de 36 mil ĝis 56 584 rubloj monate. En la konsultlibro "Socia statuso kaj vivnivelo de la loĝantaro de Rusio. 2009" indikas, ke 12,6 procentoj de la loĝantaro havis enspezo de 25 mil ĝis 50 mil rubloj monate en 2008; kaj enspezo super 50 mil rubloj - 3,5 procentoj. Tiel, la socia subteno de la nuna ŝtato estas proksimume 16 procentoj de la loĝantaro, kio en si mem devus kaŭzi certan singardemon kaj dubon, ke la nuna ŝtata sistemo de Rusio esprimas la interesojn de la plimulto.

Ni aldonu al tio, ke malgraŭ la abundo de varoj kaj servoj, kiujn oni povas akiri en moderna Rusio kun certa pago, la vivnivelo kompare kun la sama indikilo en evoluantaj landoj en Rusio en la unua jardeko de la 21-a jarcento rezultis. esti pli malalta ol en la stagnaj 1970-aj jaroj, kiam Rusio, laŭ tiu ĉi indikilo, estis inter la dudek plej evoluantaj landoj en la mondo. Ĉi tio, kompreneble, ne signifas, ke la reala ĉiutaga vivo de la plimulto de la loĝantaro

Rusio estis pli prospera en la 1970-aj jaroj, sed ĝi certe montras, ke la evoluo de Rusio en la kunteksto de tutmondaj transformoj malfruiĝas rilate al kreskorapidecoj de evoluantaj kaj rapide evoluantaj landoj.

El kio estis dirita, la respondo al la demando ŝajnas sekvi: kion fari? Oni povus formuli ion tian. Por atingi signifan plialtiĝon de la vivnivelo kaj vivnivelo de la tuta loĝantaro de Rusio kiel tutaĵo kaj de ĉiu individua regiono. Sed tuj aperas alia demando: kial tio ne estis farita dum la konstanta ekonomia kresko de la antaŭkriza jardeko? Kial, malgraŭ multnombraj alvokoj al modernigo, distribui

³ Vidu A. Susarov. Limoj de malriĉeco: La oficiala statistiko pri la enspezo de rusoj kaŝas la malboniĝon de la socia situacio en la lando. — "Tempo de novaĵoj." 16/02/2010.

ANATOLY RAKITOV

alvokas la kreadon de noviga ekonomio, sed la lando ne faris decidajn paŝojn al tia ekonomio kaj ampleksa modernigo?

La respondoj al ĉi tiuj demandoj ŝajnas esti jam inventitaj. La rimedekonomio kulpas pri ĉio. La ĉefaj enspezoj al la rusa buĝeto dum du jardekoj, kaj precipe en la lastaj antaŭ-krizaj jaroj, venis de la krudmateriala sektoro de la ekonomio, ĉefe la eksportado de hidrokarbonaj brulaĵoj. Pro ĉi tiuj enspezoj, Rusio importis konsumvarojn, veturilojn, gravan parton de nutraĵoj, elektraj aparatoj, ktp. La parto de buĝetaj enspezoj ricevitaj de la produktado kaj vendo de enlandaj varoj kaj servoj sur la enlanda merkato estis sub 40 procentoj. Krome, ĉi tiuj varoj kaj servoj ankaŭ estis

restas de malbona kvalito.

Por komparo, ni atentigas, ke en Usono la parto de enspezoj el produktado kaj efektivigo interne kaj ekstere merkatoj por varoj kaj servoj kreitaj surbaze de progresemaj, kaj precipe altaj, teknologioj, fluktuas en la intervalo de 80 ĝis 90 procentoj. En evoluintaj landoj de Eŭropa Unio - de 70 ĝis 80 procentoj. En Japanio, kiu preskaŭ ne havas proprajn krudmaterialajn rimedojn, tiaj enspezoj sumiĝas al 90-100 procentoj.

Kial ĉi tio estas la kazo? Kial Rusio kun siaj gigantaj vastaĵoj kaj krudaĵoj

trovas sin en tia malfacila situacio -

NI? Kial la lando estas, kiel jam menciite, en la 71-a loko laŭ vivnivelo?

La unua kialo estas la degenero de la teknologia bazo de nia ekonomio.

La dua kialo estas malalta laborproduktiveco. En nia lando ĝi estas proksimume 4 fojojn pli malalta,

ol en Usono; 3 fojojn pli malalta ol en Irlando kaj Luksemburgio. Ĝenerale, ĝi estas proksimume 2,5 fojojn pli malalta ol en evoluintaj landoj de Eŭropa Unio. Kiel notis D. A. Medvedev en unu el siaj paroladoj, en iuj sektoroj de nia ekonomio la laborproduktiveco estas 20 fojojn pli malalta ol en evoluintaj landoj⁴.

La tria, kiel sekvo de la antaŭaj du, estas la malalta kvalito kaj konkurencivo de la varoj kaj servoj produktitaj. La kvara estas profunda kontraŭnoviga sinteno

de la tuta socio, konscia, kaj eĉ pli ofte nekonscia, rezisto al ĉio nova, enradikiĝinta en historiaj tradicioj.

Kvine, ekzistas alta nivelo de korupto en ĉiuj branĉoj de registaro, ĉiuj ĝiaj formoj kaj niveloj. Sesa - la nekredemo de la

plimulto de rusaj civitanoj pri la ebleco de pozitivaj ŝanĝoj en ĉiutaga vivo, produktado -

naciaj, politikaj kaj spirit-kulturaj sferoj, kiujn konstante postulas la landaj gvidantoj, parlamentanoj kaj amaskomunikiloj. Ĉi tiu tradicia por la lando malfido al la "estro", asociita kun ĉi tiu izolado de la sociaj, ĉiutagaj kaj socipsikologiaj problemoj de la loĝantaro, estas cetere unu el la plej fortaj obstakloj al la modernigo de la socio kaj la kreado de noviga instigo. La sepa estas la ekstrema burokratio kaj nekompetenteco de la ŝtata administra aparato sur ĉiuj niveloj, la rezisto de burokratoj al reala reformo kaj modernigo de la ŝtataj strukturoj mem. Unu el la mekanismoj kiuj devus fari la publikan

administradon de la lando pli

dinamika, adekvata al la taskoj alfrontantaj la socio, responda

⁴ Vidu E. Ŝiŝkunova. Proksimumas egale. - "Izvestia". 04/09/2008.

renkonti la interesojn de la loĝantaro estus la kreado de elektronika registaro. Ĉi tio farus ĉiujn branĉojn de registaro pli malfermita kaj komprenebla por la loĝantaro, ebligus starigi efikajn rektajn kaj inversajn ligojn de ĉiuj formoj de publika administrado kun la loĝantaro. En kelkaj landoj en Ameriko, Eŭropa Unio kaj Azio-Pacifiko

de la altkomputila regiono
Bazitaj kaj interretigitaj modeloj de e-registaro aŭ jam funkcias (Kanado, Finnlando) aŭ estas proksimaj al finiĝo. En nia lando, kiel diris prezidanto D. A. Medvedev, e-regado estas mito⁵.

Fine, la lasta, sed eble unu el la unuaj laŭ signifo kaj reala influo sur ĉiuj aspektoj de la vivo en nia lando, estas la amasa nekapablo kaj malvolo labori bone, efike, sen instigado.

laboristoj, kontrolistoj, aldonaj trudaj rimedoj, sen rigida ŝvitbutiko taylorisma-fordisma sistemo de laborista organizo.

En la ekonomia, sociologia, socipolitika literaturo, precipe en nia lando, la vidpunkto de M. Weber, laŭ kiu intensa tre efika laboro en sistemoj de merkatakapitalisma ekonomio havas la etikon de protestantismo kiel kondutan bazon. Konforme al ĉi tiu Weberia koncepto, Protestantismo alportis al la vivo de la plej multaj eŭropaj kapitalismaj landoj, kaj precipe al la vivo de Usono, altan

racio, prudento,

ŝparemo, laborego, konscienco en la plenumado de siaj devoj
ligoj, ktp. Ĉio ĉi kune supozeble klarigas kial kapitalismo tiel rapide kaj forte disvolviĝis en landoj, kie protestantismo estis la spirita, religia kaj etika bazo en ĉiuj.

liaj enkarniĝoj.

Tamen, nun, post pli
Pli ol jarcenton de la apero de la fama libro de M. Weber "La protestanta etiko kaj la spirito de kapitalismo", ni povas rimarki, ke la rapida disvolviĝo de kapitalismo kaj ekstreme konscienca sinteno al laboro, altkvalita laboro, alta profesia kompetenteco kaj, kiel sekvo, Vi-

kunkonkurencaj produktoj estas klare videblaj en tiaj ne-protestaj landoj kiel Japanio, Ĉinio, Sud-Koreio, Tajvano, Singapuro kaj Malajzio. Laborindikiloj kaj la kvalito de kreitaj servoj kaj varproduktoj estas efikaj en ĉefe katolikaj landoj: Italio, Francio. Tial, ŝajne, ni devus serĉi

la respondo al la alta kvalito de laboro, diligento, konscienco, pozitiva sinteno al ies profesiaj devoj kuŝas aliloke, nome en tio, kion oni povas nomi sociogena pensmaniero (tio estas, en la sistemo de efektive funkcia reguloj de socia konduto, rilate al laboro, ordo, monda ordo, takso de la ĝenerala signifo de integreco kaj kompetenteco). Menseco en ĉi tiu senco estas

okazas de jarcentoj kaj jarmiloj. Ĝi formiĝas sub la influo de multaj sociaj kaj kulturaj faktoroj: religio, edukado, vivspaco, certaj naturaj kaj klimataj kondiĉoj, same kiel la socipolitika kaj jura sistemo, kiuj ludas gravan rolon en ĝia evolua formado, kaj foje en revolucia detruo kaj transformo.

⁵ Vidu V. Sitnina. Bati aŭ ne bati: Dmitrij Medvedev ordonis alproksimigi Rusion al la mondaj gvidantoj de la informa socio. - "Tempo por novaĵoj." 13/02/2009.

ANATOLY RAKITOV

En soveta tempo, la termino "mentaleco" tute ne estis uzata en nia lando. Ĝi komencis aperi sur la paĝoj de niaj eldonaĵoj kaj en amaskomunikilaj sistemoj nur fine de la 20-a - komenco de la 21-a jarcento, kiam ĉiuj aliaj kliŝoj komencis ŝajni neefikaj por klarigi la maltrankvilon, problemojn, neefikecon de la ekonomio kaj malordo de vivo ekzistanta en nia socio. Sed en la buŝo de oficialaj gvidantoj ĝi sonis relative lastatempe kaj, cetere, tre taŭga. Mi celas la antaŭan diskuton de la leĝpropono pri la Nov-urbo Skolkovo prezentita de la Prezidanto de la Rusa Federacio por konsidero de la Ŝtata Dumao. Por ke la valoro estas unu-

Ĉar la multobla mencio pri "mentaleco" estis adekvate aprezita, mi faros paŝon flanken kaj memorigos al vi, kio estas la projekto Skolkovo. En Rusio dum longa tempo

oni parolas pri kreado de noviga ekonomio, sciekonomio, ktp. Cetere, ĉi tiuj konceptoj (kvankam fakte tio estas malĝusta) estas konsiderataj kiel sinonimoj. Tamen la praktiko montris, ke, malgraŭ alvokoj de la ekzekutivo por disvolvi novigan ekonomion, kun ĉi tiuj, kiel ĉe multaj aliaj alvokoj, nenio valora estas atingita dum jardeko kaj duono. Unue, la kredo, ke la ĉefa motoro de la noviga ekonomio estas malgrandaj kaj mezgrandaj entreprenoj, supozeble pro ilia pli granda iniciato, pli bona kontrolebleco kaj volemo riski,

estas profunde erara. Oni scias, ke la plej grandaj novigaj projektoj - kiel la kreado de spaca teknologio

industrio, novaj aviadiloj (Airbus, Boeing 787, ktp.), novaj teraflopaj komputiloj, novaj,

havante tutmondan distribuadon evoluo de komputilaj programoj kaj platformoj, navigado kaj sciigo

sistemoj (GPS kaj Glonass), postulas enormajn financajn rimedojn kaj estas nur ene de la kapabloj de la ŝtato kaj granda nacia kaj transnacia korporacioj.

Due, serioza novigo povas fidi nur al grandskala scienca esplorado, kiun malgrandaj firmaoj ne kapablas fari. Trie, ili postulas la partoprenon de talentaj homoj, manaĝeroj kaj prezentistoj de la plej alta profesia kompetenteco en ŝlosilaj postenoj de ĉiu tia projekto. Sed kial grandaj rusaj korporacioj (ne estas nenio por diri pri malgrandaj) elspezu "longperspektivan" monon por la disvolviĝo de novigaj sciencaj projektoj, kiam superprofitoj povas esti akiritaj de la eksportado de krudaĵoj, kun la helpo de senbrida? inflacio en hejmaj merkatoj. Kaj kial talentaj administrantoj kaj tre kompetentaj programistoj kaj prezentistoj bezonas

ŝtelisto en hejma noviga organizoj, kiam nekompareble pli altaj salajroj, ĉiutaga komforto kaj pli bonaj kondiĉoj por profesiaj, inkluzive de esploro, agadoj povas esti akiritaj eksterlande. Ni aldonu, ke en ĉi tiuj landoj la nivelo de krimo kaj korupto estas signife pli malalta ol en Rusio, kaj la nivelo de jura protekto.

sti pli alte.

Kaj do, por rompi ĉi tiun malvirtan cirkolon, en kiu la rusa ekonomio kaj la rusa socio entute turniĝas pli kaj pli malrapide, prezidanto D. A. Medvedev.

antaŭenigis la ideon krei mirindan en-noviga urbo, centro de scienco, edukado, novigo, kovilo de talentoj kaj altkvalifikitaj specialistoj "Skolkovo", nomita laŭ la samnoma vilaĝo, situanta sur Skolkovskoye Highway en la distrikto Odincovo de la Moskva regiono. Skolkovo devis

kolekti la plej bonajn eksterlandajn sciencistojn kaj inĝenierojn, komercistojn, por ke ili povu krei, en absolute komfortaj hejmaj, industriaj kaj eksperimentaj kondiĉoj laŭ internaciaj normoj,

produkti produktojn de la plej alta konkurenciva nivelo, efike disvolvi sciencan kaj edukadon ĉe la magistro kaj postbakalaŭra nivelo. Loĝkonstruado en Skolkovo devas plenumi la plej altnivelajn arkitekturajn postulojn, kaj, ŝajne, ankaŭ la salajroj de eksterlandaj specialistoj devos plenumi la plej altajn internaciajn normojn. Alie, kial ili venus al Skolkovo, kiu ĝis nun ekzistas nur en formo de projekto?

Cetere, parolante en la ĝenerala kunveno de la Rusa Akademio de Scienco en 2010, la estro de la rusa registaro V.V. Putin diris, ke la averaĝa salajro de RAS-esploristaro estas 30 mil rubloj monate. Ĉi tio estas iom surpriza, ĉar la plimulto de RAS-esploristoj estas junaj sciencistoj, sciencistoj, altrangaj sciencistoj kaj ĉefaj sciencistoj kun salajroj de 11, 13, 15 kaj 17 mil rubloj respektive monate, kun poŝmono de 3 kaj 7 mil rubloj por scienca. gradoj de kandidatoj kaj doktoroj pri scienco. La plej alta salajro por esploristo estas por la ĉefesploristo, 27 mil rubloj. Laŭ la plej ampleksa konsultlibro informanta pri la stato de la scienco en Usono kaj aliaj landoj de la mondo, en 2008 la averaĝa salajro de sciencistoj laborantaj en la usona esplorsektoro estis 71 mil dolaroj jare⁶. Kiel ni scias, sciencistoj kun la plej alta takso en sia loko de ĉefa laboro ricevis mezumon de 120-150 mil.

mil dolarojn jare.

⁶ Vidu "Indikiloj de scienco kaj tekniko. 2010". - www.nsf.gov/statistics/seind10/

Ĉar Skolkovo devus importi ne nur alte kvalifikitajn esploristojn el la plej evoluintaj landoj de la mondo, sed sciencistojn de la plej alta klaso, ili devus, ŝajne, ricevi salajron signife pli altan ol ili havas hejme, pli bonan laŭ komforto. pli progresinta infrastrukturo por libertempo, komunikado, distrado, sporto, ktp. Laŭ la plej antaŭaj kalkuloj, konsiderante la koston de efektiva konstruado de loĝejoj, vojoj, oficejoj, sciencaj laboratorioj, aĉetoj de ekipaĵoj ktp., la prizorgado de ĉiu. el ĉi tiuj sciencistoj kostos de 400 ĝis 500 mil dolaroj jare.

Kio estos la kreado de Skolkovo entute, inkluzive de la konstruado de scienca kaj eduka

centro, magistras kaj postbakalaŭraj dormejoj, oficejaj konstruaĵoj por komerco, testejoj por produktado-testado de novigaj produktoj kaj servoj ktp., estas ege malfacile diri anticipe. Sed ĝenerale ĝi estas necesa

rimarku, ke ne ekzistas alia eblo krom Neniu ankoraŭ elpensis la ideon krei tiajn novigajn insulojn en la oceano de rusa malordo. Vere, en la sovetia tempo, precipe lige kun la kreado kaj disvolviĝo de la nuklea energio kaj kosmaj kompleksoj, estis provoj krei tiajn artefaritajn insulojn en la formo de sciencaj urboj (en Obninsk, Puŝĉino, Dubna, proksime de Novosibirsk, Tomsk ktp.). Sed ilin superpremis la ondo de nia komuna rusa inercio. Tial, diskutante la projekton de Skolkovo, multaj sciencistoj, komercistoj, ekonomikistoj kaj publicistoj esprimis la opinion, ke la noviga urbo fariĝos potenca pumpilo de defraŭdo, korupto kaj

diversaj falsaĵoj. Tial, provante dispeli la negativan nebulon altiĝantan super la projekto, la ĉefa kremla ideologo, unua deputito

ANATOLY RAKITOV

Deputito de la Administracio de la Prezidanto de Rusio V. Ju. Surkov, parolante en la Ŝtata Dumao antaŭ la unua aŭdienco de la projekto de leĝo pri Skolkovo, alparolis la deputitojn per la vortoj: "Ĉie ni suspektas estontajn misudojn ktp. , sed ni donu iom da Ni liberigu nin kaj fidu unu la alian almenaŭ unufoje."⁷ Plene bone sciante tion sole

En la kunteksto de enradikiĝintaj sociogenaj tradicioj en la publika konscio kaj normoj de konduto, oni ne povas malhavi sorĉojn, Surkov sufiĉe klare formulis la ĉefan pozicion: "Por moviĝi al la tiel nomata noviga ekonomio, necesas krei taŭgajn kondiĉojn. . Kaj antaŭ ĉio, denove ŝanĝi niajn kutimojn kaj pensmanieron."⁸

Jen ni denove venas al tio, kio estis dirita komence de la artikolo. Por radikale ŝanĝi la konduton de la homoj, por fari ĝin novigaj, radikalaj, profundaj ŝanĝoj necesas en la amasideologio, en la pensmaniero de la nacio. Se noviga

potenco ne fariĝas amasa imper-

Resume, la plej radikalaj novigaj intencoj de la regantaj elitoj restos malplenaj vortaj konstruoj. Efektive, dum la pasintaj 100 jaroj

la pensmaniero de la elitoj mem, tio estas,

La kondutismaj sintenoj de la korteganoj kaj rondoj proksimaj al ili ŝanĝiĝis plurfoje. Sub Lenin, portretoj de Lenin estis gloritaj kaj pendigitaj. Sub Stalin, ĉiuj muroj kaj pilastroj en oficejoj kaj placoj estis ornamitaj kun la vizaĝoj de "patro, gvidanto kaj instruisto". Tiam ili rigardis supren al Ĥruŝĉov, Breĵnev, ktp. Sed la bazo de la konduto de la nacio, ĝiaj ĉefaj produktivaj kaj produktivaj fortoj, estis superregata de pasiveco.

kaj nekredemo je la sloganoj kaj idealoj de la estonteco, kiuj estis uzitaj por sproni laboraktivecon kaj vekti la spiriton de novigado, konkurado kaj konkurado. Kaj kiel la fama rusa historiisto de filozofio kaj poeto A. N. Chanyšev skribis:

Sed la energiaj fratoj pasos
— kaj denove apatio Kaj denove
silento, sentempeco
Neniu fajrero, neniu ekbrilo

Kaj denove sur nia krono
Malbeno de Lag
(la 12-an de septembro 1972)

Provoj ŝanĝi la menson
dungita loĝantaro de Rusio, igi ĝin noviga en la lastaj jaroj
estis entreprenitaj pli ol unufoje dum du jardekoj. Speciala ekonomia zonoj kun impostaj instigoj, doganaj preferoj, ktp. Sed la volumeno de rusaj novigaj produktoj sur la monda merkato estas ankoraŭ mezurita en dekonoj kaj centoj.

mil frakcioj de procento. Oni ne povas diri, ke dum la lasta jarcento la pensmaniero de la nacio ne ŝanĝiĝis. Ĝi estis submetita al la potenca influo de tiaj radikalaj faktoroj kiel la Oktobra Revolucio de 1917 kaj la Dekreto pri Tero de Lenin, kiu transdonis ĝin en la proprieton de kamparanaj produktantoj. La pensmaniero ŝanĝiĝis sub la influo de la NEP, trudita kolektivigo kaj industriigo, sub la influo de la Granda Patriota Milito, amasaj subpremoj kaj ekzekutoj de 1937-1939 kaj postaj jaroj, sub la influo de la mekanismoj de la epoko de stagnado, kiu sufokis. ia iniciato, ktp ktp.. Sed ĉiuj ĉi tiuj pli-malpli radikalaj ŝanĝoj ne stimulis amasan novigon, en kiu la novigantoj, inventintoj kaj sciencistoj mem profitus.

⁷Citaĵo de: K. Veretennikova. "Ni fidu unu la alian almenaŭ unufoje": Dumao diskuto pri la prezidanta leĝo pri Skolkovo. — "Tempo de novaĵoj." 07/02/2010. 8 Ibid.

Parolante ĉe la antaŭaj aŭdiencoj de la leĝpropono de Skolkovo,

Prezidanto de la Kunordiga Konsilio de Skolkovo, Prezidanto de la Disvolva Fonduso de la Centro por Disvolvo kaj Komerco de Novaj Teknologioj, unu el la plej grandaj rus-dolaraj miliarduloj Viktor Vekselberg rimarkis, ke la projekto inkluzivas kvin elementojn: scienco, edukado, granda komerco, start-ups kaj urba infrastrukturo⁹. Oni supozas, ke la projekto estos financita kaj de la rusa buĝeto kaj de eksterlandaj investantoj. Kaj la ĉefa persona potencialo konsistos el "importitaj" eksterlandaj sciencistoj.

Ni supozu, ke ĉi tiu projekto sukcesos kaj efektiviĝos. Sed ĉu laŭcela noviga edukado povas kontribui al la progreso de rusa scienco kaj edukado ĝenerale? Ĉu la avantaĝoj de modernigo kaj novigo disvastiĝos al ili? Ĉi tio estas tre grava por kompreni kion fari kaj kiel fari ĝin, ĉar ŝanĝi la menson de ne malmultaj dekmiloj da Skolkovo-loĝantoj, sed dekoj da milionoj da loĝantoj de la lando povas esti farita nur kun la helpo de mult-miliono da armeo de diplomigintoj de rusaj universitatoj kaj centoj da miloj da sciencistoj esploristoj.

En la akademia jaro 2008/2009, 7 milionoj 513 mil homoj studis en rusaj universitatoj, kaj 1 miliono 358 mil diplomigis en altlernejoj¹⁰. Krome, laŭ malglataj taksoj, la plimulto el ili estas specialistoj pri sociaj, humanaj kaj ekonomiaj specialaĵoj. Sed ĉi tie estiĝas certa, kaj tute objektiva, kontraŭdiro.

Unuflanke, por vera eko-ekonomiaj, teknologiaj kaj socie signifaj novigoj postulas pli altkvalifikitajn specialistojn en la natursciencoj, matematiko, programado,

inĝenieraj specialaĵoj. Aliflanke, la problemoj estas disvastigitaj Signifa ŝanĝo en la sociogena pensmaniero de la socio postulas bone trejnitajn sociajn kaj humanajn specialistojn kaj, ĉefe, ŝanĝojn en la vivkondiĉoj mem, la organizo de la socio, tio estas, socia vivo kaj la administrado de kompleksaj sociaj procezoj. Ĉu universitatoj povos aktive partopreni en tiu ĉi afero?

Jam en 2008, la Ministro pri Edukado kaj Scienco argumentis, ke la plej multaj el niaj superaj edukaj institucioj ne estas konkurencivaj, kaj nur 15-20 procentoj el ili estas indaj je serioza financa subteno de la ŝtato¹¹. Se ni ankaŭ konsideras, ke en la akademia jaro 2008/2009 la nombro de superaj edukaj institucioj estis 113 412, tiam, laŭ la supra takso de la ministro, nur 226 universitatoj donas kvalitan edukadon. En la rangotabeloj de la koncernaj internaciaj agentejoj, eĉ la plej fortaj rusaj universitatoj ne estas inkluzivitaj en la listoj de la unuaj 200. Do estas tute neklara: kiu ŝanĝos la menson de nia loĝantaro, la korpon de niaj inĝenieroj, ekonomikistoj kaj komercistoj? Kiu provizos la junajn energiajn

dungitaro por la efektivigo de "start-entreprenoj" en Skolkovo kaj aliaj novigaj esplor- kaj edukaj projektoj de ĉi tiu insulo de la estonteco?

Ni aldonu, ke en la lastaj jaroj en Rusio, per decido de decidaj organoj, la statuso de naciaj kaj federaciaj esploraj universitatoj

Pluraj altlernejoj ricevis atestojn. Dum en la plej evoluintaj landoj de la mondo la statuso de esploraj universitatoj estas gajnita dum jardekoj

⁹ Vidu E. Morgunova. Naskita bela: Kio estas malbona? bit Skolkovo projekto? - "Serĉu". 16/07/2010.

¹⁰ "Rusa scienco en nombroj. 2009. Statistika kolekto" M., 2009. P. 25.

¹¹ Citaĵo de: S. Juĵnaja. Kurso por la konkurso: Radikalaj ŝanĝoj atendas superan edukadon en Rusio. - "Serĉu". 08.08.2008.

¹² Vidu "Scienco de Rusio en nombroj: 2009. Statistika kolekto". P. 24.

ANATOLY RAKITOV

scienca laboro kulminanta per ĝenerale akceptitaj rezultoj¹³, en nia lando ĉi tiu statuso estas atribuita per decido de la koncernaj registaraj organoj. Krome, en Rusio estas multaj edukaj institucioj kaj branĉoj kun ĝis 500 kaj eĉ 300 studentoj. Ili, laŭ la deklaro de la iama estro de Rosobrazovanie N. Bulaev, estas aŭ submetitaj al likvido, aŭ akcepto de studentoj al ili devus esti ĉesigita¹⁴. Konsiderante la realan demografian krizon kaj la redukton de la nombro de eblaj kandidatoj, ni povas supozi, ke ankaŭ akre malpliigos la fluo de junaj specialistoj, kiuj volas dediĉi sin al

sciencaj agadoj post diplomiĝo. Estas malfacile diri, kiel tio influos ne nur la Skolkovo-novurbon, sed la tutan landon. Krome, gravas, ke la kvalito de diplomiĝintoj de superaj edukaj institucioj en Rusio laŭ internaciaj kriterioj estas tre malalta. En 2009, la prezidanto de Rosobrnadzor L. Glebova oficiale anoncis, ke duono de superaj edukaj institucioj en Rusio ne respondas al ilia oficiala statuso¹⁵. Ĉi tio signifas milionojn

studentoj ricevas malaltkvalitan edukadon, kaj, sekve, bakalaŭrantoj kaj diplomiĝaj studentoj ricevos malaltkvalitan trejnadon, koste de kiu la kadro de esploristoj estos replenigita. Eble estos escepto por la Nov-urbo Skolkovo, kaj vere kapablaj, bone trejnitaj specialistoj eniros en la magistro- kaj postdiplomaj programoj de ĉi tiu rezervo de scienca talento. Sed

ĉi tiu "ŝajna" escepto nur konfirmas la ĝeneralan malgajan bildon kiu ekzistas hodiaŭ. Oni jam povas argumenti, ke ĉe la rusa scienco, sen kies evoluo la nova

estonteco de la lando fariĝas tre dubinda, la situacio estas ege malfavora. En 2008, 761 252 homoj estis dungitaj en la scienca sfero de Rusio. El tiuj, 275 804 estas esploristoj. Samtempe, kompare kun 1990, estis konstanta malkresko de la nombro de dungitoj en scienco, kaj en 2008 ĝi sumiĝis al 39,2 elcentoj de 1990, tio estas, ĝi malpliigis je pli ol 2,5 fojojn¹⁶. Paralele al tio, oni klopodas prezenti la aferon kvazaŭ ĉio iras bone kun la scienco. Parolante en kunveno de la Registara Komisiono

pri altaj teknologioj kaj novigoj, la estro de la Registaro de la Rusa Federacio V.V. Putin diris en marto 2010, ke la totalaj elspezoj por fundamenta kaj aplikata scienco, supera edukado, altteknologia medicina prizorgo, specialiĝintaj federaciaj programoj (aviado, kosmo, nuklea industrio.) sumiĝas al 1.100 miliardoj da rubloj, aŭ pli ol 10 procentoj de la federacia buĝeto¹⁷. Unuavide ĉi tio faras impreson. Sed se ni konsideras la realan historie establitan institucion, organizan kaj financon izolitecon de

nuklea energio, aviadindustrio, sanservo, fundamenta (tio estas, akademia) kaj aplikata (industria) esplorado kaj supera edukado, tiam montriĝas, ke ĉiu el ĉi tiuj sektoroj de la nacia ekonomio ricevos tre

13 Vidu A. I. Rakitov, A. N. Raikov, E. A. Kovĉu-go. Scienco, edukado, novigado: Strategia administrado. M., 2007. 14 Vidu D.

Luganskaja. Branĉa ekzamenado: Rosob-razovanie daŭre fermos malgrandajn universitatojn. — "Tempo de novaĵoj." 17/02/2010. 15 Vidu T.

Kondrakova. Bildo sub kontrolo:

Superrigardo super universitatoj estos plifortigita. - "Serĉu". 13/02/2009.

16 Vidu "Rusa Scienco en Ciferoj: 2009". P. 44.

17 Vidu N. Volchkova. Thriller kun duilionoj: registara elspezo por novigado estas mirinda. - "Serĉu". 03/12/2010.

malgrandaj tranĉaĵoj de la torto, kiu estis ofertita sur tia grandioza skalo fare de la registarestro. Por komparo, ni

atentigu, ke en 2009 la registaro elspezis \$41 miliardojn por fundamenta esplorado en Usono. Dum en Rusio 80 miliardoj da rubloj estis asignitaj por la samaj celoj (tio estas, je klare subtaksita kurzo de 30 rubloj por 1 dolaro - proksimume 2,7 miliardoj da dolaroj)¹⁸. Kompreneble scienca esplorado estas financata ne nur el la buĝeto. En landoj, kie la ekonomio moviĝas laŭ noviga vojo, la industrio mem fincas signifan parton de aplikata kaj eĉ fundamenta esplorado. Tamen ankaŭ ĉi tie la komparo de la situacio en Rusio kaj evoluintaj landoj ne favoras al ni. La parto de la industrio en la financado de scienca, ĉefe aplikata, esplorado en nia lando ne superas 25 procentojn, dum en evoluintaj landoj ĝi estas 50-70 procentoj¹⁹. Kaj ĉi tio kondukas al rektaj kaj, krome, negativaj ekonomiaj sekvoj, pridubante la perspektivojn por noviga disvolviĝo de Rusio. Laŭ la eksministro pri Scienco kaj Teknika Politiko, akademiano V. E. Fortov, rusaj altteknikaj produktoj en la mondaj altteknikaj merkatoj okupas ne pli ol 1 elcenton²⁰.

Problemo en scienco, en la sfero de navigado, en industrio estas nur parto de la ĝenerala problemo tuŝanta ĉiujn sferojn de la socio. Estas neeble atingi altajn indicojn de disvolviĝo de scienco kaj alta teknologio sen establi

¹⁸ Vidu same. Ĉu ĝi estas malproksime de flori? La aŭtoritatoj atendis brilan novigan estontecon. - "Serĉu". 19/03/2010. 19

Vidu "Ni helpis kiel eble: rusa scienco" Mi ne plu vivis sole." - "Serĉu". 03/05/2010.

²⁰ Vidu V. Fortov. Ĉefaj elementoj de la disvolva programo de la Rusa Akademio de Sciencoj. - "Serĉu". 2008. 23.05. P. 7.

vundante la fundamentajn sociajn malvirtojn de la socio, kaj inverse, estas neeble atingi la eliminon de tiuj malvirtoj ignorante la problemojn de scienco, edukado kaj plibonigo de la sfero de altteknologioj. Socio estas kompleksa sistemo en kiu ĉiuj subsistemoj estas proksime ligitaj kaj influas unu la alian. Konata publika figuro kaj deputito de la Ŝtata Dumao de la Rusa Federacio Oksana Dmitrieva komence de la jaro 2010, karakterizanta la ĝeneralan situacion en la lando, diris, ke laŭ ekonomia kreska indico Rusio okupis la 207-an lokon el 214, en la batalo kontraŭ korupto - 147-a el 180 kaj laŭ socia bonfarto - 131-a el 180²¹. Eble ne menciis la ĵus donitajn datumojn en ĉi tiu artikolo. Sed ili koncize kaj klare karakterizas la ĝeneralan fonon, kiu klarigas la problemojn en scienco,

kaj en la ekonomio kaj en la supera eduka sistemo. Mi entreprenas aserti, ke la ĝenerala kriza stato de la socio estas potenca obstaklo al modernigo kaj novigo. Ne eblas efektiviĝi la modernigan procezon ne sur la skalo de unu noviga urbo, sed sur la skalo de la tuta Rusio sen disvolvi la ekonomion kaj socian sferon. Sed ĉi tiu lasta siavice postulas profundan ŝanĝon en tiu sama pensmaniero, kaj plie, je nacia skalo, pri kiu parolis V. Ju. Surkov. Sociogena pensmaniero dum la antaŭaj etapoj de la historio formiĝis dum jarcentoj, foje dum jarmiloj. Nun Rusio ne havas tian provizoran rimedon. Parolado

povas daŭri dum du aŭ tri jardekoj en la plej bona kazo. Potencaj modernaj amaskomunikiloj, familio, lernejo, universitata sistemo, scienco kun sia

²¹ Vidu N. Volchkova. Ĉu ĝi estas malproksime de flori? La aŭtoritatoj atendis brilan novigan estontecon. S. 3.

ANATOLY RAKITOV

eblecoj de nereakta transporto
agoj pri la homa konscio per ŝanĝado de vivkondiĉoj,
atingoj de scienca esplorado. La socigena
pensmaniero estas influita aŭ por la pli bone aŭ por
la malbona fare de la registara aparato, la tribunaloj,
policagentejoj, la sistemo de civilsociaj institucioj,
leĝaro, kaj finfine, religio kaj la akceptitaj dominaj
valoroj. Sed kun ĉiuj ĉi faktoroj en nia lando, aferoj ne
iras bone. Do, volante respondi al unu el la plej gravaj
demandoj, "kion vi volas?", la plej alta gvidantaro de
la lando sekvis longe elproviditan vojon kaj kreis la
Instituton pri Nuntempa Evoluo, kiu post ioma klopodo
publikigis la manifeston "Rusio de la 21-a Jarcento:
La Bildo de la Dezirata Morgaŭ".

Post aro da sufiĉe bagatelaj argumentoj pri la
avantaĝoj de socia justeco, la bezono redukti akrajn
sociajn kontraŭdirojn, pliigi defendan kapablon,
plibonigi edukadon kaj juĝan sistemon kaj redukti la
nivelon de korupto, la aŭtoroj de ĉi tiu dokumento
prezentis sian vizion de la estonteco de Rusio, kia ĝi
estos post kvar jardekoj en la sekcio "Rusio: XXI
jarcento. Tagmezo". Ĉi tiu materialo estas afiŝita en
la Interreto, mi ne rerakontos ĝin, sed mi rimarkos,
ke laŭ ĉi tiu dokumento:

1. Meze de la 21-a jarcento en Rusio, la proporcio
inter la plej riĉaj kaj plej malriĉaj civitanoj reduktiĝos
al proporcio de 1:10. 2. Subaĉetaĵoj ne tute malaperos,
sed ili estos prenitaj en dia maniero.

3. Socia justeco triumfos (neniu scias, kion tio
signifas ankoraŭ). 4. Estos forta
prezidenta ŝtato kaj plurpartia sistemo (ĝis du
dekduoj da partioj). Cetere, la centra-dekstra kaj
centro-maldekstra
partioj estos la ĉefaj kaj

ricevos plimulton en ambaŭ ĉambroj de parlamento
laŭvice.

5. Edukado evoluos (kiel, kio, pro kio kaj kial ne
estas klara). 6. Ekonomie, Rusio estos inter kelkaj
dekoj

da gvidaj landoj en la mondo (ne klaras, ĉu la
gvidaj landoj ĉesos kaj atendos, ke Rusio atingos ilin,
aŭ ankaŭ disvolviĝos).

Vi ankaŭ povas aldoni kelkajn kuraĝigajn
optimismajn punktojn. Sed estas multe pli interese
atenti la fakton, ke la nomo "XXI jarcento. Tagmezo"
pruntis de B. Strugatskij. Oni scias, ke Arkadio kaj
Boris Strugatskij estis unu el la plej famaj sovetiaj
sciencfikciaj verkistoj. Poste, Boris Strugatskij komencis
eldoni almanakon de fantaziaj romanoj kaj rakontoj
"Tagmezo.

XXI Jarcento" kiel aldono de la revuo "Ĉirkaŭ la Mondo".
Do, prunteprenante ĉi tiun titolon por la centra sekcio
de sia fina dokumento, la dungitoj de la Instituto de
Nuntempa Evoluo malkaŝe konfesis la pure ironian,
fantazian naturon de sia laboro. El tio sekvas, ke la
manifesto ne enhavas respondojn al la demandoj pri
kion fari, kien iri, kion voli.

Por resumi tion, kio estis dirita en ĉi tiu artikolo,
mi formulos plurajn diskutpunktojn. Ŝajnis al mi, ke
Rusio ne havas pretajn respondojn al la tri fatalaj
demandoj, nek strategiajn receptojn por venki la
longan malfruon. Kaj la formado de nova pensmaniero
devas komenci per profesia (mi emfazas profesion, ne
amatorecan) trankvila kaj pragmate orientita diskuto
por skizi, se ne finan solvon, do almenaŭ la vojojn
kondukantajn al ĝi. Ĉi tiuj tezoj estas kiel sekvas. 1.
Por solvi la superfortan plimulton de socia kaj
ekonomia

teknikaj problemoj, estas necese, ke Rusio fariĝu superindustria socio. Tiu ĉi termino estis proponita de A. Toffler. Sed, laŭ mia scio, preskaŭ neniu uzis ĝin dum la lastaj tri aŭ kvar jardekoj. Mi donas al ĝi tre difinitan signifon, sen neniel engaĝiĝi pri tio, kion pensis la aŭtoro de la termino pri tio. Rusio devas disvolviĝi tiel, ke ĝis 2030 proksimume 40 procentoj de buĝetaj enspezoj venas de impostoj sur industriaj produktoj (inkluzive de altteknologiaj produktoj) kaj servoj venditaj sur la enlanda kaj eksterlanda merkatoj. Ĝis 2040, tiaj buĝetaj enspezoj devus pliiĝi kaj sumiĝi al 50-55 procentoj, kaj je "tagmezo de la 21-a jarcento", tio estas, post 2050, ili devus superi 65 procentojn kaj daŭre kreski en la estonteco. Ĉi tio reduktos la dependecon de Rusio de varmerkatoj, pliiĝos dungadon de la loĝantaro, ĝian ĝeneralan kvalifikan nivelon, tio estas, la kvaliton de homa kapitalo, kunportos novajn, pli altajn postulojn por edukado, profesiismo kaj sociogena pensmaniero ĝenerale.

Sed samtempe, kio estas ege grava, la produktado de energio kaj aliaj naturaj rimedoj ne devus malpliiĝi. En absolutaj prezaj terminoj, ĝi eĉ devus kreski, ĉefe pro la produktado kaj vendo de produktoj de profunda sekundara prilaborado de primaraj krudaĵoj. Nur sub ĉi tiuj kondiĉoj Rusio povos aliĝi al la vico de la vere evoluintaj landoj de la mondo. Oni devas klare kompreni, ke la koncepto de post-industrieco estas mito. La plej riĉaj landoj en la mondo moviĝas laŭ la vojo de industria evoluo, kaj precipe la evoluo de altaj teknologioj bazitaj sur la plej novaj atingoj de la moderna scienco. Ĉi tio,

cetere, determinas la konstante kreskantan rolon de scienco kaj supera edukado.

en superindustrialaj socioj stvah.

2. Certigi, ke ĝis 2020 ne pli ol 60 procentoj de rusaj civitanoj vivu sub la limo de malriĉeco. Ĝis 2030 - ne pli ol 52; ĝis 2040 - ne pli ol 42; ĝis 2050 - ne pli ol 33 (konsiderante la aĉetpovon de la rublo por ĉiu mejloŝtono-dato). 3. Faru loĝkonstruadon la ĉefa pozicio de enlanda ŝtata politiko (subkomprenante la haveblecon de loĝejoj je dispono de ĉiu rusa familio). La strategia

plano por ĉi tiu pozicio devas esti strukturita tiel ke "tagmezo de la 21-a jarcento" almenaŭ 90 procentoj de rusaj familioj ricevu apartajn komfortajn apartamentojn aŭ apartajn domojn, kiuj plenumas la aprobitan ŝtatan normon, por ke homoj Plenkreskulo aŭ familio povis aĉeti loĝejon kredite aŭ kun nekosta hipotekfinancado, kondiĉe ke la membroj de tia familio estis dungitaj.

La ŝtato devus provizi helpon al handikapitaj civitanoj laŭ preferaj kondiĉoj en akirado

loĝejo.

4. Por eviti pure vortajn diskutojn pri socia justeco kaj venki korupton, kiu estas unu el la ĉefaj obstakloj al la disvolviĝo de Rusio, estas necese enkonduki en nian leĝaron kaj meti en juran formon la principon laŭ kiu, por subaĉetaĵo de ajna tipo kaj grandeco de etaĝoj

La ricevanto portas plenan kriman respondecon. Tiu, kiu proponas ĝin, meritas administran kaj publikan cenzuron. Ĉiu rezisto al ĉi tiu principo devas esti venkita unufoje por ĉiam. 5. Por venki tradician rusan burokracion kaj almenaŭ parte liberigi la socion de la potenco de centoj da miloj da famusovoj kaj

ANATOLY RAKITOV

Molchalins, ni devas komenci komputiligo de ĉiaj komercaj, kulturaj, administraj, edukaj, esplor- kaj servaj agadoj ekde infanaĝo. En ĉi tiu kazo, labori en la Interreto kun ĉiaj elektronikaj dokumentoj fariĝos konata, ĉiutaga agado por la generacio de la hodiaŭaj lernantoj de la unua klaso. Kaj ĉi tio signifas, ke en 15-20 jaroj, modeloj de elektronikaj registaroj ĉe la federacia, regiona kaj municipa niveloj estos ĉiutaga praktiko, minimumigos burokratian arbitrecon, permesos redukti la nombron da ŝtaticistoj kaj faciligos rektan kaj retroscian komunikadon inter civitanoj kaj reprezentantoj de ĉiuj branĉoj aŭtoritatoj, kiuj sendube havos utilan efikon al la nova potenco de la lando kaj ŝanĝoj en la sociogena.

pensmaniero.

La akcepto de ĉi tiu tezo kaj ĝia efektiveco en certa kadro de ŝanĝo

la pensmaniero de nia loĝantaro estas malbona

kelkajn jardekojn antaŭ la komenco de la "tagmezo de la 21-a jarcento."

6. Necesas radikale ŝanĝi la sistemon de supera edukado. Iom post iom, sed sufiĉe rapide, ene de 5-6 jaroj, ĉiuj superaj edukaj institucioj

establadoj kiuj ne respondas al siaj statuso, forigita kun minimuma damaĝo al studentoj, retenante nur tre kvalifikitajn profesorojn kaj instruistojn en altlernejoj, provizante al ili, se necese, kun loĝejo sur la loko de ilia nova laboro. Pliigi postulojn por la kvalito de instruado de fakaj fakoj, precipe ma-

tema kaj naturscienco.

Pliigi la enskribon en fakultatoj pri inĝenierado kaj informa teknologio, same kiel fakultatoj kiuj provizas trejnadon por altkvalifikitaj specialistoj laŭ prioritato.

specialaj direktoj de scienco kaj teknologio aprobitaj de la Prezidanto de la Rusa Federacio. Sukcesi ene de 10 jaroj por ke, sen ia fraŭdo, naciaj kaj federaciaj esploraj universitatoj en Rusio estu inter la 200 plej bonaj universitatoj en la mondo. Ĉesu ludi la ludon atribui la rangon de "esploruniversitato" al altlernejoj, kiuj ne estas inkluditaj en la listo de la plej bonaj universitatoj en la mondo. Necesas altigi la kvaliton de supera edukado por ke universitataj diplomigintoj povu okupiĝi pri esplorado je la sama nivelo, ĉe kiu ili (laŭ nunaj projektoj) okupiĝos pri nova esplorado por magistroj.

rabistoj, diplomigaj studentoj kaj junaj esploristoj ĉe Skolkovo.

7. Fari reformon de ŝtataj buĝetaj sciencaj akademioj, por ke ili liberiĝu de la kuratoreco de oficistoj de la Ministerio pri Edukado kaj Scienco, por ke la salajro, almenaŭ por esploristoj, estu komparebla al la nivelo de la atendata salajro je Skolkovo. Ĉar la nova procezo ne povas esti efektiveca ĉe unu punkto, sed ŝanĝo en pensmaniero destinita por stimuli modernigon kaj novigan orientiĝon

nacio, devas trapenetri la konscion de ĉiuj tavoloj de socio. Necesas stimuli la kreadon de novaj modernaj formoj de organizo kaj administrado de scienco. La nunaj formoj de ĝia organizo kaj administrado estas arkaikaj, konservativaj, tradiciaj kaj neefikaj. Mi plene konscias pri tio

ke efektiveco tiujn ses tezojn estas nekompareble pli malfacila ol promesi konstrui Skolkovon. Estas pli malfacila, se nur ĉar la tezoj estas sufiĉe realismaj. Sed mia tasko estas diri, kaj fari ion realan kaj utilan por la nacio estas la tasko de la povantaj.

VLADISLAV LOSKUTOV

La komenco de la rakonto

Ĉu progreso eblas sen sociaj revolucioj?

radioj kaj ekstera publika trankvilo, Malgraŭ la ŝajna bona rezolucio pli kaj pli konscias pri la kreskanta minaco de socia malordo, kaj iuj politikistoj eĉ antaŭdiras la verŝajnecon, ke se la nunaj kondiĉoj daŭros, la registaro "disŝiros" kaj kelkloke, "eble ne nur". politike, sed ankaŭ fizike.¹ Ĉu ĉi tio efektive okazos? La historio de la ekzisto de la homaro konvinkas nin, ke la potencialo por ĝia progresema evoluo finfine realiĝos. Sed ĝi, inkluzive de aktualaĵoj, provizas kialojn por

la pesimisma konkludo farita de F. Engels je la fino de sia vivo, ke "ni homoj, bedaŭrinde, estas tiel stultaj, ke ni ne povas trovi en ni mem la kuraĝon fari veran progreson, krom se ni estas devigitaj al tio per suferado, kiu ŝajnas preskaŭ troa mi"². Homa stulteco estas ja esenca faktoro en revoluciaj manieroj atingi socian progreson. Krome, la stulteco ne estas tiom de la revoluciuloj rapidantaj por efektiviĝi

progreso antaŭ ol la necesaj objektivaj kondiĉoj por tio maturiĝos, estas tiom multaj, kiuj klopodas konservi kiel eble plej longe la sociajn rilatojn, kiuj estas oportunaj por ili, sed malnoviĝas. Ilia stulteco kaj egoismo.

Estas, kompreneble, revolucioj kiam kiuj devenas el nescio kaj miskompreno de homoj pri la objektivaj leĝoj de socia evoluo. Pri stulteco

vi devas paroli nur en tiuj kazoj teoj, kiam la scio jam akirita antaŭa sperto de la homaro va kaj eĉ iel signifoplena

scienca konscio estas malakceptata, kaj eraroj ripetiĝas. Tiaj kazoj inkluzivas la malakcepton de la "elito"

moderna industriigita landoj delonge konataj de la scienco kaj ne plu iam konfirmita de historia praktiko, la fakto de la neeviteblo de la forvelko de kapitalisma socio, tio estas, socio en kiu la interesoj de kapitalistoj dominas, kaj ĝia anstataŭigo per pli progresema socia formo en kiu la komunaj interesoj de ĉiuj membroj de socio regas.

Ne estas dubo pri tio la torturo de la "elito" ne povas eĉ pli longe prokrasti ĉi tiun neeviteblan procezon finiĝos per nenio alia ol perforta revolucio, krom se, kompreneble, la homaro ne trovas en si la inteligentecon, kapablon kaj kuraĝon por plenumi ĝin.

¹ M. Delyagin. Sociekonomia programo de la estonta revolucio. — "Libera Penso"-XXI." 2005. n-ro 7. P. 69. 2 F. Engels. Letero al

Paul Lafargue. - K. Marx, F. Engels. Eseoj. Red. 2. T. 39. P. 35.

VLADISLAV LOSKUTOV

evolue, aplikata en la praktiko tiu scio, kiu estas konata de la monda scienco dum pli ol cent jaroj. Por malhelpi tian scenaron, la nuna generacio de la inteligenta parto de la socio ne havas alian elekton ol fiksi la celon progresi per evoluaj metodoj, sen novaj revolucioj. Por fari tion, evidente, necesas fidi la pozitivajn sciojn disvolvitaĵojn de la sociaj sciencoj, inkluzive kaj antaŭ ĉio ĉesigi la degeneron de fundamenta ekonomia scio, kiu nuntempe servas kiel unu el la ĉefaj faktoroj por eskalado de eksplodaĵo. revolucia situacio en la socio.

Unu el la signoj de la degenero de ekonomia scio estas provoj revivigi en la publika konscio

primitiva ideo de eterna kapitalismo kaj eĉ la eblecon legitimi grandan privatan proprieton en Rusujo³. Ekonomia

scienco devos konfirmi la brilan konkludon de K. Marx, ke "la burĝaj produktadrilatoj estas la lasta antagonisma formo de la socia produktadprocezo, antagonisma.

en la senco de individua antagonismo ma, sed en la senco de antagonismo, kiu kreskas el la sociaj vivkondiĉoj de individuoj." Kaj ankaŭ konvinki la homaron, ke "la produktadfortoj, kiuj disvolviĝas en la profundo de la burĝa socio kreas kune kun

la materiaj kondiĉoj por solvi ĉi tiun antagonismon. Tial, la antaŭhistorio de la homa socio finiĝas kun la burĝa socia formado"⁴. Se la scienco sukcesos atingi tion, demandoj de evolucio-

3 Vidu G. Yavlinsky. La bezono kaj metodoj por legitimi grandan privatan proprieton en Rusio: deklaro de la problemo. — "Ekonomiaj Aferoj."

2007. n-ro 9. 4 K. Marx. Al kritiko de politika ekonomio. R. Nelson, S. Winter. Evoluata teorio de ekonomia ŝanĝo. M., 2000. P. 19.

evoluo de socio fariĝos la plej popularaj temoj ne nur en ekonomia teorio, sed ankaŭ en ekonomia politiko.

La unuaj paŝoj por disvolvi evoluatan teorion de socia evoluo jam estas faritaj. La plej signifaj rezultoj estas prezentitaj en la verkoj de T. Veblen, J. Schumpeter, J. Galbraith, J. Hodgson, kaj aliaj instituciistoj. R. Nelson kaj S. Winter dediĉis sian libron "The Evolutionary Theory of Economic Change (La Evoluata Teorio de Ekonomia Ŝanĝo)" al ŝi. Vere, ili limigis la objekton de sia teorio al la tasko studi "la eblajn kapablojn kaj konduton de komercaj firmaoj funkciigantaj en merkatkondiĉoj"⁵. La temo de evoluata teorio estas inda esti konsiderata sur la skalo de la socio kiel tuto, en la totalo de ĉiuj metodoj de administrado kaj aliaj rilatoj.

La ĉefa pruvo de la fino de la antaŭhistorio

La scienca konkludo farita de la klasikuloj de marksismo meze de la 19-a jarcento estis brile kompletigita en la 20-a jarcento. Fine de la dudeka jarcento, la konkludo de V.I. Lenin pri la imperiisma fazo de la burĝa formacio kiel "mortanta kapitalismo" ankaŭ estis konfirmita. La moderna krizo de la burĝa financa sistemo, kiu laŭ la profundo de sia malkresko superis tiun, kiu kondukis al la Granda Depresio, permesas al ni diri, ke komence de la 21-a jarcento la kapitalismo tute mortis, ekde la savo de la socio. nun eblas nur sur ĉefe sociaj principoj administrantaj siajn financojn.

Tamen, ĉi tiu historia fakto ankoraŭ restas nekonata de multaj homoj. rimarkis, kiel iam, en la unuaj krizoj de terposedo

La morto de la Romia Imperio ne estis evidenta al romiaj loĝantoj. Krome, subtenantoj de merkatreformoj konsideras erara la fundamentan konkludon de K. Marx pri la kompletigo de la prahistorio de la homa socio fare de la burĝa socia formacio. Ili ankoraŭ opinias, ke la reformoj de la 1990-aj jaroj, lanĉitaj sub la slogano "transiro de komanda ekonomio al merkata ekonomio", markis ne nur la historian venkon de la merkato super registara reguligo, sed ankaŭ la "kolapso de socialismo", markante la apero de la erao de kapitalismo en la tuta mondo por ĉiam kaj eterne.

Ĝis nun neniu eĉ provis science pruvi tian koncepton. Merkatmensaj teoriuloj nur senracie ĝojas, dum tiuj palpebrumis de malmodernaj socialistoj.

Per sloganoj, komunistoj same senracie ĉagreniĝas pro la apero de novaj miliarduloj, kiujn ili erare prenas por kapitalistoj. Cetere, la fakto de la morto de kapitalismo kiel formacio, tio estas, la reganta vivmaniero, tutmondscale bezonas esti prilumita de tiuj, kiuj komprenas la esencon de tiu historia evento.

La krizo, kiu haltigis la disvolviĝon de la rusa ekonomio, ankaŭ influis ekonomian sciencon. Ĉi tie ĝi estis esprimita en la degenero ĉefe de tiu scio disvolvita de la monda ekonomia penso, kiu havigas komprenon de la objektivaj leĝoj de la disvolviĝo de ekonomiaj rilatoj kaj kiu estas necesa por ĉiuj.

civitanoj de demokratia socio, por ĝuste navigi la nunan ekonomian situacion kaj preni konscian partoprenon en la politika vivo de la socio determinita de ĝi. Sed la krizo ankaŭ havas pozitivan efikon. Ĝi manifestiĝis en tio, ke dogma marksismo, kiu regis en sovetia scienco, perdis ŝtatan subtenon kaj per tio devigis

forton, kaj rusaj sciencistoj ricevis

ŝanco renkontiĝi persone

kun la tuta diverseco de la monda ekonomia penso, por certigi, ke en la nuna tempo, kun ĉiuj specifaj meritoj de diversaj sciencaj skoloj, ne ekzistas pli integra kaj profunda fundamenta instruado ol la klasika marksismo.

La dogmatismo de marksismo estis sekvo de ĝia transformiĝo en ŝtaton donaca ideologio kaj la preteco de certa parto de teoriuloj servantaj la ideologian funkcion de potenco por aprobi ĉiujn ĝiajn decidojn, sen zorgi pri ilia pravigo. Estas nenio surpriza. V.I. Lenin iam prudente rimarkis, ke se geometriaj aksiomoj influus la interesojn de homoj, ili certe estus refutitaj. Sed, se juĝante laŭ la reago de la kolegoj de Lobaĉevskij al liaj ideoj, eĉ geometriaj aksiomoj kaŭzas reziston inter homoj kaj estas malfacile por ili akcepti. Tial oni povas, se ne pravigi, tiam kompreni la marksismajn dogmismojn, kiuj laboris timante despota reĝimo. Multe malpli da pravigo meritas la hodiaŭaj reprezentantoj de la scienco, kiuj transformis liberalajn merkatajn teoriojn en dogmon nur pro karieroj kaj materia gajno. Iel aŭ alimaniere, oni devas scii kaj konsideri la fakton, ke en la sfero de la sociaj sciencoj, dogmatigo de regantaj teorioj konsekvence de la alĝustigo de la amaso da oportunistoj kun la celo spekulati pri ili estas sufiĉe ofta fenomeno. La metodaro de evolua evoluo de la moderna socio baziĝas sur la tuta komplekso de fidinda scio akirita de sociekonomikaj sciencoj. La celo de evolua teorio estas pruvi la eblecon evoluigi socion kaj efektivigi la necesajn sociajn ŝanĝojn sen revolucia perforto, uzante evoluajn metodojn.

VLADISLAV LOSKUTOV

Tio ŝanĝiĝas en la socio rilatoj dum sufiĉe longa tempodaŭro estas neeviteblaj, ĝi konsistigas, oni povus diri, aksiomo. La minimuma rimarkebla periodo de ĉi tiuj ŝanĝoj estas la generacio de homoj enirantaj la produktadprocezon, tio estas, proksimume 25 jaroj. Ĉiujn 50 jarojn, palpeblaj kialoj por socia ŝanĝo akumuliĝas, kaj ĉiujn 75 jarojn, tiuj kialoj iĝas kritikaj.

socia, se la dominanta socia La centra grupo daŭre insistas pri konservado de sociaj rilatoj sen kvalitaj ŝanĝoj.

La dua aksiomo estas ke la produktivaj fortoj de specifaj komunumoj kutime malsamas en siaj evoluniveloj, kaŭzante la kunekziston de pluraj malsamaj produktadmanieroj, ene de

kiuj kiel leĝo ekzistas "difinite dividita produktado, kiu determinas la lokon kaj influon de ĉiuj aliaj produktaĵoj kaj rilatoj, kies do sammaniere determinas la lokon kaj influon de ĉiuj aliaj rilatoj"⁶. Bedaŭrinde, modernaj teoriistoj ne donas al ĉi tiu leĝo konvenan gravecon kaj ne faras la okazaĵojn kiuj okazis en la lastaj 150 jaroj necesaj.

atingis konkludojn.

Okazis dum tiu ĉi tempo nenio malpli ol la transformiĝo de ĉefe konkurenciva merkato en ĉefe monopoligitan merkaton, en kiu la decidan rolon komencis ludi ne kapitalistoj (privataj posedantoj de kapitalo) kaj entreprenistoj, sed dungitaj administrantoj de korporacioj. La unuajn tiajn faktojn notis la fondintoj de marksismo. Poste, dum la dudeka jarcento, ili estis plurfoje konfirmitaj de reprezentantoj de malsamaj lernejoj kaj formis la bazon de kelkaj teorioj,

rivelante la paseman naturon de kapitalismo - de G.V. Plekhanov kaj V.I. Lenin ĝis T. Veblen kaj D. Bell, J. Schumpeter kaj J. Galbraith.

La amasigitaj faktoj ebligas pentri kompleksan bildon de la ekonomioj de modernaj evoluantaj landoj, kiuj, kvankam ili ne estas socialismaj, ĉar ili enhavas kapitalismajn elementojn, estas ankaŭ.

ili estas klare kapitalismaj ankaŭ ne povas esti nomita, ĉar elemento- Vi de socialismo ne nur ĉeestas en ili, sed ankaŭ evoluas. D. Bell certe pravus rimarki, ke la tradicia koncepto de kapitalismo kiel socio kun antagonismaj klasoj "perdis sian iaman signifon" kaj "la emfazo ŝanĝiĝis de kapitalo kiel socia rilato al kapitalo kiel rimedo por pligrandigi riĉecon"⁷. Tial, moderna socio ofte estas nomita post-kapitalo

talisma, kvankam ĉi tiu estas la nomo estas nesufiĉa, ĉar ĝi ne esprimas la socian certecon de la socio - la karakterizaĵojn de tiu tavolo de ĝi, kies intereso estas dominaj. La esenco de la afero tamen ne estas en la nomo, sed en la kompreno de la multstruktura strukturo de la

socio. La malbona heredaĵo de dogmaj lernejoj, inkluzive de sovetia oficiala marksismo kaj la okcidenta ĉeftendenco, estas la limigo de la analizo de socio al unu el ĝiaj strukturoj aŭ produktadmanieroj. Krome, marksismaj dogmistoj estis limigitaj al almenaŭ la baza, socialisma vivmaniero kiu karakterizas la formadon. Merkataj dogmistoj, male al ili, limigas siajn horizontojn ne nur al la nereganta, sed eĉ al la mortanta, kapitalisma vivmaniero. Estas neeble konstrui ĝustan teorion bazitan sur tia limigita analizo. Teo-

6 K. Markso. *Ekonomiaj manuskriptoj 1857—1859* - K. Marx, F. Engels. Eseo. T. 46. Parto 1. P. 43.

⁷ D. Bell, V. L. Inozemtsev. *Epo malkuniĝis-sti*. Interkonsiliĝoj pri la mondo de la 21-a jarcento. M., 2007. P. 17.

ria devas konsideri ĉiujn ekzistantajn strukturojn. Tial ni ne povas abstrakti nin de la fakto, ke modernaj komunumoj - ĉu Rusio, Usono, eŭropa aŭ alia lando - reprezentas unuecon de almenaŭ kvin produktadmetodoj (vivmaniero, metodoj de ekonomia administrado):

- domanaro, inkluzive de persona filio, en kiu okazas la ĉefa procezo de reproduktado de la plej grava ekonomia rimedo - laboro;

— entreprenemaj, inkluzive de kapitalismaj, malgrandaj kaj mezgrandaj entreprenoj, kiuj ne havas decidan influon sur la volumeno de la malneta produkto, sed donas dungadon al la plimulto de la loĝantaro;

— korporacia ekonomio, konsistanta, kiel regulo, el monopoloj kaj havanta gravan efikon al la ekonomio de la komunumo kaj la socia situacio de la tuta loĝantaro. La propreco de ĉi tiu metodo de administrado estas, ke la plej gravaj decidoj en korporacioj estas faritaj de dungitaj administrantoj, administrantoj, kiuj, kun nesufiĉa kontrolo, gviditaj de personaj interesoj, kapablas kaŭzi gravan damaĝon al la posedantoj;

— ŝtata ekonomio, kiu produktas varojn kaj servojn por socia vivteno (edukado, sanservo, energiresursoj, transporto, servaĵoj kaj loĝservoj, scienco kaj kulturo). Ĉar kapitalismaj formoj de ekonomio formortas, ekzistas tendenco plifortigi la rolon de la ŝtato en la reproduktado de tiuj varoj per kaj nemarkataj kaj merkatmetodoj. Kiel rezulto, kvalite nova speco de merkato aperas - la ŝtata merkato por varoj kaj servoj, kies plej evoluinta formo estas nuntempe atingita en Usono;

— miksitaj ŝtat-kompania ekonomio. Ekde la komenco de la dudeka jarcento en evoluintaj industriaj landoj, la ŝtatmonopola metodo fariĝis decida

administrado, kiu antaŭ la fino de la jarcento ricevis plian kvalitan evoluon, iĝante domina en la ekonomio. Sekve, la socia karaktero de ĉi tiu formo de ekonomia administrado ŝanĝiĝis. Restante ekonomie

ŝtatmonopola formo, en sociaj terminoj ĝi transformiĝis tra la mondo de ŝtatkapitalisma al ŝtatkorporacia.

La diferenco inter ĉi tiuj formoj ŝajnas negrava al neatentaj observantoj - fakte, fundamente ŝanĝas la esencon de sociekonomiaj rilatoj, ĉar la posedantoj de modernaj korporacioj, male al korporacioj de la frua dudeka jarcento, estas ĉefe ne kapitalistoj, sed la ŝtato, pensioj, asekuro kaj aliaj publikaj fondusoj. Krome, se en Rusio en la dudeka jarcento la ŝanĝo de posedantoj de korporacioj estis plenumita revolucie, tiam en okcidentaj landoj tiu ĉi procezo evolue evoluis dum la jarcento.

lasta jarcento sub la influo de daŭrigis la daŭranta procezo de kapitalisma socialigo de produktado.

La kombinaĵo de tiuj ekonomiaj metodoj servas kiel la ekonomia bazo de la moderna sistemo de industrie evoluinta socio, kiu konsistas el kvin nomitaj strukturoj kaj tri specoj de merkatoj: 1) konkurenciva, 2) monopolisma kaj oligopolista, 3) monopsonia ŝtato. Krom la merkata ekonomio, la ekonomia sistemo de modernaj landoj inkluzivas nemarkatan subsistemon, kiu ne obeas la leĝojn de la merkato. Ĉi tio inkluzivas la hejmajn kaj nemarkatajn ekonomiajn agadojn de la ŝtato,

VLADISLAV LOSKUTOV

socia statuso de ĝiaj civitanoj, justa distribuo de persona enspezo kaj socia stabileco en socio. Por plenumi ĉi tiujn funkciojn, modernaj ŝtatoj, precipe, estas objektivite devigitaj:

— redukti la senlaborecon kaj, ĝis ĝi estas tute forigita, konservi la bonfarton de la senlaboruloj je sufiĉa nivelo;

- eviti troan diferencigon
enspezaj porcioj;

— certigi normalajn vivkondiĉojn por civitanoj kaj enspezon ne pli malaltan ol la minimuma nivelo de konsumo;

— certigi la efikan funkciadon de grandaj korporacioj sendepende de iliaj juraj formoj de proprieto.

Pro tia kompleksa ekonomia sistemo, la ŝtato ne estas justa "enmiksiĝas" en la ekonomion, sed estas plenrajta kaj aktiva temo de ĝi, plenumante la funkciojn de entreprenisto, bankisto kaj pruntedoninto, kaj ankaŭ efektivas nemarkatan ekonomian politikon. Ŝtata nemarkata politiko en la hejma sektoro estas garantii enspezon el la uzo de laboro de dungantoj almenaŭ sub la vivnivelo. Entreprenistoj de malgrandaj kaj mezgrandaj entreprenoj funkcias preskaŭ tute je siaj propraj elspezoj kaj rimedoj, tial la kompetenta nemarkata politiko de la ŝtato al ili konsistas el la plej favora traktado, milda impostado kaj protekto kontraŭ maljusta konkurado de grandaj monopoloj.

Ŝtata nemarkata politiko en la kompania sfero, male, postulas zorgan kontrolon de la uzo de materialaj kaj financaj rimedoj de korporacioj, la retiro de luenspezo kaj monopolo troaj profitoj de la buĝeto, same kiel limigi la enspezon de ĉefmanaĝeroj. al akceptebla nivelo de rekompenco por ilia laboro. Provizante

Liveri al administrantoj la ŝancon ricevi enspezojn kiel posedantoj, centoble kaj miloble pli altan ol la averaĝa salajro, estas kulpo de la moderna ŝtato kaj grava eraro, se ne krimo, de politikistoj, kiuj kreas kondiĉojn por troa, socie danĝera diferencigo. de enspezo.

La fondintoj de marksismo malkaŝis al la homaro la fundamentan leĝon de ekonomia evoluo de la socio - la leĝon de korespondado de produktadrilatoj al la naturo kaj nivelo de evoluo de la produktadfortoj. La posta historia praktiko montris ke, depende de la superkonstruaj (ideologiaj kaj politikaj) kondiĉoj, ĝi povas esti efektivigita ne nur revolucia, sed ankaŭ evolua. La evoluo de kapitalismo en Okcidenta Eŭropo estas la plej evidenta ekzemplo de evolua socianiĝo

kapitalisma socio. La bezono konsideri la tutan sistemon de ekonomiaj rilatoj de la socio, kaj ne nur kelkajn el ĝiaj strukturoj, estas klarigita per la fakto, ke ĉiuj sektoroj kaj merkatoj de la socio, estante konektitaj, evoluas laŭ siaj propraj ekonomiaj leĝoj. Se la konsilo -

Rusaj dogmistoj sciis tion kaj konsideris ĝin; jam en la 1960-aj jaroj ili komprenus la ekziston de grundoj por privata proprieto en Sovetunio, kaj aferoj eble ne venis al la tragedio de la kolapso de la ŝtato.

Sovetia scienco eĉ havis ŝancon, kiu povus permesi al ĝi konservi sian reputacion kiel marksisma lernejo kaj savi la landon de kolapso. Ĝi konsistis el la evoluo de la koncepto de persona proprieto de laboro kiel la ĉeffaktoro en krudvarrilatoj sub socialismo, prezentita fare de la ukraina ekonomiisto V.P. Kornienko. Lia koncepto ne ricevis la subtenon de liaj kolegoj, sed ricevis severan riproĉon de "sciencaj oficistoj". Publikigo de lia monografio "Persona proprieto kiel socia

isma produktado-rilato", verkita reen en 1974, kiu povus iĝi grava scienca evento, estis malpermesita. Nur en 1990 estis publikigita artikolo, en kiu V.P. Kornienko povis esprimi sian ĉefan sciencan konkludon, ke, krom la kooperativa-kolektiva farm-formo de proprieto, "la sola var-genera faktoro en la kondiĉoj.

en socialismo estas, finfine, persona posedaĵo."⁸

Sed jam estis tro malfrue. Kaj eĉ tiam kleraj ekonomikistoj ne komprenis la esencon de la revolucia malkovro farita de V.P. Kornienko kaj ne aprezis ĝin. Dume ĝi enhavis la ŝancon meti la ekonomion de Sovetunio sur la relojn de efika merkata sistemo, laŭ kiu Ĉinio nun moviĝas. La esenco estas la rekono de la laborforto de la civitanoj de la lando kiel ilia privata proprieto, el kiu sekvas politiko de legitimado de malgranda privata proprieto kaj malgrandaj entreprenoj en ĉiuj sektoroj dum konservado de la ĉefaj produktadrimedoj en ŝtata proprieto. Tia politiko permesus

krei merkatan ekonomion adekvatan al la nivelo de disvolviĝo de la produktivaj fortoj atingitaj en Sovetunio, sen sendistinge; sennaciigo de fiksjaj aktivoj produktado kaj la rezulta senbrida "sovaĝa kapitalismo". Tamen tio ne okazis, por kio la klaso de akademijaj ekonomikistoj devas preni gravan parton de la kulpo.

Male al la marksisma instruo pri la objektiva naturo de ekonomiko,

ikaj leĝoj kaj ilia sendependeco

de homa konscio, sovetiaj ekonomikistoj, sub la influo de eŭforio pro la atingitaj venkoj de la bolŝevikoj aŭ pro karieraj kialoj, komencis klini al la ideo ke sub socialismo la aŭtoritatoj povas, se ne establi

ekonomiaj leĝoj, tiam ignoru ilin. "Kamarado Stalin" mem devis interveni, atentigante, ke kamaradoj, kiuj "neas la objektivan naturon de la leĝoj de la scienco, precipe la leĝojn de politika ekonomio sub la socialismo... estas profunde eraras"⁹. Sed ankaŭ tio ne helpis.

La intereso de la registaro uzi ekonomian sciencon por konfirmi la ĝustecon de sia ekonomia politiko kontribuas al la fakto, ke multaj karieristoj laboras en ĉi tiu areo de scio, pretaj aprobi kaj "science" pravigi iun ajn el ĝiaj decidoj. Tial, kiam, kun la apero de la liberala registaro, estis farita ideologia turniĝo de 180 gradoj, ili facile anstataŭigis dogmatizitan marksismon per "ĉeffluo" tute divorcita de la realo, liverita de la Okcidento, eĉ sen kompreni komence kio ĝi estas.

Estas malfacile por veraj sciencistoj konkuri kun tiaj specialistoj. Por esti laŭ ili, kiel sarkasme sed prave rimarkis unu okcidenta ekonomikisto, "tiuj, kiuj intencas fari karieron kiel ekonomikisto, devas esti sufiĉe lertaj por kompreni la abstraktajn rezultojn de novklasika teorio, kaj sufiĉe stultaj por kredi je siaj veroj." ¹⁰ Tamen, la realo estas finfine ĉiam determinita ne de potenco kaj ne de la intencoj de homoj ĝenerale, sed de ekonomiaj leĝoj, kiuj, kiel la antikvaj dioj, en kazoj kie homoj obstine ne volas kalkuli kun ili, faligas sian koleron sur iliaj kapoj.

Hodiaŭ, nova bazo por la "kolero de la dioj" estas nescio pri ekonomio.

cent ŝablonoj de disvolviĝo de la akcia formo de produktado. Ne konante marksisman teorion kaj ne konsiderante

9 J.V. Stalin. Ekonomiaj problemoj de socialismo en Sovetunio.

¹⁰ M., 1952. P. 3. J. Hodgson. Ekonomia teorio kaj institucioj: Manifesto de moderna institucia ekonomia teorio. M., 2003. P. 18.

8 V. Kornienko. Varrilatoj kaj la formo de laboro sub socialismo. — "Ekonomiaj Sciencoj." 1990. n-ro 3. P. 16.

VLADISLAV LOSKUTOV

Tamen ili ne vidas, ke dum la pasintaj 100 jaroj okazis amasa transformo de akciaj kompanioj de la entreprena tipo en akciajn korporaciojn de la burokratia (manaĝera) tipo. Tio siavice kaŭzis la transformon de la kapitalisma produktadmaniero, kontrolita fare de privataj posedantoj kaj entreprenistoj, en ne-kapitalisma, entreprena reĝimo de produktado, kontrolita fare de entreprenaj dungitoj kun malgranda aŭ neniu kontrolo, kiel kun flanke de privataj akciuoj. , kaj flanke de la ŝtato kaj socio.

Kio okazas dum tia transformo estas tute sendube klarigita per marksisma teorio. K. Marx, surbaze de la faktoj aperintaj dum sia vivo, venis al la konkludo, ke la formado de granda akcia proprieto signifas "la forigon de kapitalo kiel privata proprieto en la kadro de la kapitalisma produktadmaniero mem". Ĉi tio estas "la forigo de la kapitalisma produktadmaniero ene de la limoj de la kapitalisma produktadmaniero mem kaj tial memdetrua kontraŭdiro, kiu

antaŭ ĉio, ĝi ŝajnas esti simpla transira punkto al nova formo de produktado." Krome, ĉar tiu ĉi kontraŭdiro ekzistas, "ĝi kondukas al la starigo de monopolo kaj tial postulas registaran intervenon. Ĝi reproduktas novan financon aristokracion, novan varion de parazitaj en formo de projekciiloj, fondintoj kaj pure nominalaj

novaj direktoroj; ĝi reproduktas tutan sistemon de fraŭdo kaj trompo en la kampo de fondo, eldonado de akcioj kaj komercado de akcioj. Ĉi tio estas privata produktado sen kontrolo de privata proprieto (mia kursivo - V.L.)"11.

11 K. Markso. Ĉefurbo. - K. Marx, F. Engels. Eseoj. T. 25. Parto 1. P. 479, 481-482.

Nova kvalito de ekonomia

portanto en la kondiĉoj de la ŝtato, kiuj estiĝis kiel rezulto de tiaj ŝanĝoj

publika-privata kapitalo konsistas

en tiu "kredito provizas individuan kapitaliston aŭ iun kiu estas konsiderita kapitalisto kun absoluta, ene de certaj limoj, kontrolo de alies kapitalo kaj alies posedaĵo kaj, kiel rezulto, alies laboro. Forigo de publika prefero ol privata kapitalo permesas

ne permesas al li administri la socian laboron... Ĉi tie ĉiu mezuro malaperas, ĉiu pli-malpli pravigita

ene de la kapitalisma maniero produkti pravigon. Spekulanta pogranda komercisto riskas ne sian propran, sed publikan posedaĵon

(mia kursivo. - V.L.)"12. En ĉi

tiuj novaj kondiĉoj de "detruo de kapitalisma proprieto"

", kiu konsistas en latentaj formoj en la disvolviĝo de kredito, "signifa parto de socia kapitalo estas uzata de siaj neposedantoj, kiuj, pro tio, okupiĝas pri entreprena agado tute malsama ol la posedanto, kiu, ĉar li funkcias memstare, timeme pesas la limigitajn kapablojn de sia privata kapitalo (mia kursivo - V.L.)"13.

15 jarojn post la malkovro de K. Marx de la nekapitalisma esenco de la akcia kapitalo kaj la spekulanta naturo de ĝiaj inklinoj al dungitaj administrantoj, F. Engels konstatis, ke sub la kondiĉoj de akcia kapitalo okazas procezo de forvelko de la gvidaj funkcioj de kapitalistoj. Li emfazis, ke la rimedoj de akcia kapitalo "ne apartenas al individuaj kapitalistoj, kiuj administras siajn proprajn aferojn, sed al akciaj societoj, kies aferoj estas por ili plenumataj de dungitoj - dungitoj, posteno.

12 Ibid. P. 482.

13 Ibid. P. 484.

kiuj esence estas la samaj kiel la pozicio de privilegiitaj, pli bone pagitaj laboristoj. Pri direktoroj kaj akciuloj, ambaŭ scias, ke ju malpli la unuaj enmiksiĝas en administrado, kaj la lastaj en superrigardo, des pli bone por la entrepreno. Malforta kaj plejparte senzorga superrigardo estas, fakte, la sola funkcio restanta en la manoj de la posedantoj de la entrepreno. ...La kapitalistoj, la posedantoj de tiuj grandegaj entreprenoj, ne faras alian komercon ol ricevi monon el dividendkuponoj ĉiun sesmonaton. La socia funkcio de la kapitalisto transiris ĉi tie en la manojn de dungitoj ricevantaj salajron; kaj la kapitalisto daŭre enpoŝigas rekompencojn por tiuj funkcioj en formo de dividendoj, kvankam li ĉesis plenumi ilin... Ĉi tie, kompreneble, la ekzisto de "emerita" akciulo-

la kapitalisto fariĝas ne nur superflua

lin, sed ankaŭ tute malutila"¹⁴.

En ĉi tiu mallonga konkludo, la rolo de kapitalisma akciulposedo en la evolua metodo de abolicio de kapitalismo estas malkaŝita sufiĉe klare. Poste, la fakto plifortigi la rolon de dungitoj en korporacioj estis konfirmita de scienco multfoje. Senĉese pliiĝis la tendenco de ne nur ordinaraj akciuloj, sed ankaŭ de direktoroj de entreprenoj subigi sin al siaj administrantoj. "Akciuloj, konsciante la malfortecon de la pozicio, fariĝas pasivaj; ili aŭ aŭtomate voĉdonas por la listo de administrantoj aŭ tute ne voĉdonas. Direktoroj venas al la konkludo, ke ili ŝuldas sian potencon al administrantoj, ne al akciuloj. Tial ili limigas sin simple aprobi la decidojn de administrantoj"¹⁵.

Meze de la dudeka jarcento, evidentiĝis, ke "en granda korporacio, ĉi tio kutime estas nur pasiva ricevanto de enspezo; ke, kiel regulo, kontrolo estas en la manoj de la administrado kaj ke administrantoj mem elektas siajn proprajn posteulojn."¹⁶

J. Schumpeter, ekzameninte detale kaj konsekvence la novajn faktojn de la disvolviĝo de la granda akcia proprieto, venis al la konkludo, ke

evoluo de la procezo de "kreiva detruo" kiu akompanas la kapitalisman produktadregimon

proprajoj krom la konscio kaj volo de la ka-

pitalistoj. Li ne estis marksisto, sed li estis pripensema kaj honesta sciencisto, kiu povis montri la avantaĝojn de monopolo super perfekta konkuro, la neeblo de efika disvolviĝo de monopoloj laŭ konkurencivaj principoj kaj la neeviteblon de la "forvelko de la entreprena funkcio", ĝia delokiĝo per la senpersonigita laboro de "burooj kaj komisionoj". "Ĉar kapitalisma entrepreno, pro siaj propraj atingoj, emas aŭtomatigi progreson, ni konkludas", Schumpeter prudente argumentis, "ke ĝi emas fari sin.

necesita - diseriĝi sub la pezo de via propra sukceso. Tute burokrazia industria

gigantoj ne nur delokigas malgrandajn

kaj mezgrandaj firmaoj kaj "eksproprietiĝi" iliaj posedantoj, sed finfine vi

Ili ankaŭ elpremas la entrepreniston kaj ekspropriegas la burĝaron kiel klason, kiu en tiu ĉi procezo riskas perdi ne nur sian enspezon, sed, kio estas multe pli grava, sian funkcion. La veraj heroldoj de socialismo ne estis la intelektuloj kaj agitantoj kiuj predikis ĝin, sed la Vanderbilts, Carnegies kaj Rockefelleroj. La rezulto eble ne estas tute laŭ la gusto de marksismaj socialistoj, tamen

¹⁴ F. Engels. Sociaj klasoj - necesaj kaj nenecesaj. - K. Marx, F. Engels. Verkoj. T. 19. pp 297-298. J. K.

¹⁵ Galbraith. Ekonomiaj teorioj kaj celoj de socio. M.; Peterburgo, 2004. P. 118.

¹⁶ Ibid. P. 119.

VLADISLAV LOSKUTOV

ne plu estas al la gusto de socialistoj en la pli populara (Marx dirus vulgara) kompreno. Sed koncerne la prognozon mem, ĉi tie niaj konkludoj tute koincidas."¹⁷

Tiel, la dudeka jarcento konfirmis la teorion de marksismo, ĝian instruon pri la manieroj de evoluo de socialismo sub la influo de kapitalisma socialigo de produktado. Tamen, dum la vivo la ĉefa

La pozicio de "dungita"

personoj - dungitoj" estis ankoraŭ "la sama kiel la pozicio de privilegiitaj, pli bone pagitaj laboristoj." Ilia transformo en posedantojn de korporacioj kun pli altaj enspezoj ol ordinaraj laboristoj kaj posedanto-akciuloj okazis multe pli poste. Eltiri sciencajn konkludon el tiaj faktoj estas la honoro donita al modernaj ekonomikistoj. Kaj estas sufiĉe evidente:

"dungitaj personoj" de modernaj korporacioj reprezentitaj de "membroj de la plenuma aparato en grandaj kompanioj" transformiĝis

gravitis al iliaj suverenaj mastroj

kompanioj, novaj ekspluatantoj, sed ne kapitalistoj, kaj "tiuj kiuj estas konsiderataj kapitalistoj," se ni restas al scienca prefere ol filistra terminologio.

Kun la disvolviĝo de produktiva fortoj, fundamentaj ŝanĝoj okazis en la strukturo de la socio. La proletaro en la strikta senco de la vorto malaperis dum la pasintaj 150 jaroj. La laborista klaso, kiu en la pasinteco konsistis ĉefe el manlaboristoj, signife cedis kaj daŭre cedis al la klaso de "blankkolumaj" dungitoj. Tiel, en evoluintaj landoj komence de la dudeka jarcento, la proporcio de produktaj laboristoj al "klerikaj dungitoj" estis proksimume 20:1. Ĝis 1930 ĝi malpliigis al 12:1, je la mezo de la jarcento al 8:118, kaj antaŭ la fino ĝi estis egala al 1:1.

Liberalaj teoriuloj tro emfazas ĉi tiun fakton. Plie, preskaŭ ĉiuj oficialuloj

ili estas pretaj registriĝi kiel kapitalistoj.

Dume, la "giganta armeo de administrantoj" kun sia tendenco "liberigi la burĝaron de la funkcio al kiu ĝi ŝuldas" sian "prestiĝon kaj socian pezon"¹⁹ faris sian "malpuran faron". La kapitalistoj plejparte degeneris al ordinaraj posedantoj de kapitalo kaj ĉesis ekzisti kiel reganta klaso. Dum ili ankoraŭ ekzistas en la sfero de malgrandaj kaj mezgrandaj entreprenoj, en grandaj korporacioj la kapitalistoj, forigitaj de la sfero de administrado fare de profesiaj manaĝeroj, estis aŭ reduktitaj al simplaj akciuloj aŭ igitaj rentuloj.

Distribuo de enspezoj en postkapitalisma socio

Se ni supozas, ke kapitalismo alvenis en Rusion, tiam devas esti ankaŭ klaso de grandaj kapitalistoj. Tamen la ĉioscia rusa statistiko aŭ ankoraŭ ne malkovris ĝin, aŭ ne hastas ĝin anonci. Tiuj, kiujn la komunistoj kritikis kiel kapitalistoj, montriĝas nur superaj administrantoj de korporacioj. Kvankam, kompreneble, estas kapitalistoj en postsovetia Rusio. Ĉi tiuj estas plejparte malgrandaj kaj

averaĝaj entreprenistoj, kiuj ne tiom ekspluatas siajn dungitajn laboristojn, kiom estas ekspluatataj kune kun ili de koruptaj oficistoj de grandaj korporacioj kaj registaraj agentejoj, kiuj imagas sin kiel entreprenistoj.

Teorio de la formacio, kiu distingas du kontraŭajn klasojn en la socio, permesas al ni kompreni la fundamentajn kontraŭdirojn de la socio kiuj konsistigas la bazan

19 J. A. Schumpeter. Kapitalismo, Socialismo kaj Demokratio. P. 194.

17 J. A. Schumpeter Kapitalismo, socialismo kaj demokratio. M., 1995. S. 185, 187. 18 Vidu "Kurso por altranga administrado." M., 1970. P. 17.

la noveco de ĝia evoluo, se, kompreneble, vi scias, ke la klasa strukturo de la reala socio estas ĉiam pli kompleksa. Tial la fondintoj de marksismo, studante la klasbatalon, ĉiam identigis pli ol du klasojn. Tiel, K. Marx, analizante la eventojn, kiuj kondukis al la formiĝo de burĝa respubliko en Francio, identigis kiel sendependajn fortojn, kiuj agadis flanke de la burĝaro, "la financa aristokrataro, la industria burĝaro, la mezaj tavoloj, la etburĝaro, la armeo, la lumpenproletaro, intelektularo, pastroj kaj kampara loĝantaro"²⁰. F. Engels, studante la historion de la kamparana milito en Germanio en la 16-a jarcento, distingis en la tiama socio la princojn, la mezan kaj malaltan nobelaron, la aristokratajn kaj plebajn partojn de la pastraro, la burĝan kaj pleban klasojn de urbanoj, kaj la kamparanaro²¹. Ĉi tiu tekniko permesas al ni ĝuste kompreni la pli subtilajn ŝablonojn de socia evoluo ol la analizo de la kontraŭdiroj de la ĉefaj klasoj. Krom la fama Lenin

kompreno de klasoj²², interesas ankaŭ la formuliĝo de M.I. Tugan-Baranovsky, kiu difinis socian klason kiel "socian grupon kies membroj estas en la sama.

nuna ekonomia situacio

rilate al la socia procezo de alproprigo fare de iuj sociaj grupoj de la pluslaboro de aliaj grupoj kaj, kiel rezulto, havas komunajn antagonistojn kaj komunajn ekonomiajn interesojn en la procezo de socia ekonomio." "Ĉiu klaso siavice," aldonas M.I. Tugan-Baranovsky, "ne estas io tute homogena, sed subdividita.

dividite en subklasojn aŭ klasojn de aŭto-unua ordo, ĉi tiuj lastaj en klasojn de la tria ordo, ktp. Kie estas stabilaj antagonismoj de intereso, ekzistas ankaŭ klasdiferencoj"²³.

Tiel, scienca metodaro rekonas la ĉeeston en la socio de pli ol du klasoj, distingitaj per la plej esenca trajto - la kapablo de ĝiaj reprezentantoj alproprigi "la troan laboron de aliaj grupoj", objekte determinita de ilia loko kaj rolo en la socia organizo de laboro. En kapitalisma socio, ĉi tiuj estas, kompreneble, kapitalistoj, kiuj en la procezo de scienca analizo devus esti dividitaj en klasojn de "dua, tria, ktp. ordo." Sed post la revolucia altiĝo de kapitalistoj "kiel klaso" - kiel en Rusio kaj Ĉinio, aŭ ilia liberiĝo de administraj funkcioj laŭ evolua maniero - kiel en Usono kaj Okcidenta Eŭropo, la pluslaboro estas alproprigita, almenaŭ formale, al ĉiuj komunumoj. - la socio de akciuloj de korporacioj aŭ ĉiuj civitanoj de la socio reprezentitaj de sia estro - la ŝtato, kiu des pli implicas kompleksan klasifikon de klasoj, kaj ne la inventon de modelo de "senklasa socio".

Ĉi tiu procezo, kiu malrapide sed konstante okazas de pli ol cent jaroj, estas ankoraŭ ne plene komprenata de la scienco kaj, sekve, ne fariĝis programa bazo por politikaj partioj kaj gvidilo por agado por la civila socio. Tial, nuntempe, ĉie en la mondo, la superflua produkto de kaj korporacioj kaj socio entute estas administrata de administrantoj, kaj kun grandaj ŝancoj por persona riĉiĝo. Ĝuste ĉi tiu fakto, konscie aŭ ne, vekas la plej grandan intereson de membroj de la postkapitalisma socio kaj la ĉefajn teoriajn kaj praktikajn problemojn de ĝia organizo.

²⁰ K. Markso. Dekoka Beau Mayor Louis Bonaparte ta. - K. Marx, F. Engels. Eseoj. T. 8. P. 126.

²¹ Vidu F. Engels. Kamparana milito en Germanio. - K. Marx, F. Engels. Eseoj. T. 7. pp 348-357. ²² Vidu V.I. Lenin. Bonega

iniciato. - Li estas la sama.

Plena kolekto op. T. 39. P. 15.

²³ M. I. Tugan-Baranovsky. Fundamentoj de politika ekonomio. Sankt-Peterburgo, 1911. S. 337, 340.

VLADISLAV LOSKUTOV

Estas nenio nova aŭ speciala en ĉi tiu fakto mem. Mondhistorio montras, ke la procezo de elpelo de posedantoj fare de administrantoj okazis ĉie kaj multfoje - kaj sur loka kaj socia skalo. Analizo de la kondiĉoj sub kiuj tio okazas montras ke tio okazas ĉiufoje kiam la ekonomia funkcio de posedaĵo estas apartigita de la titolo (dekstra) de posedaĵo. Ĝuste ĉi tio estas la esenco de la fakto, jam notita de la scienco, sed ankoraŭ ne sufiĉe malkaŝita, de la apartigo de la administra funkcio de la proprieto en la moderna socio, kie la ĉefaj funkciuloj estas ŝtataj kaj ekonomiaj administrantoj, nomataj burokratoj, oficistoj kaj superaj administrantoj. .

En stabila socio, la burokratio estas kutime sub la strikta kontrolo de la posedanto-klaso, kaj tial ĝia ĉefa maniero riĉigi sin estas dediĉita servo al siaj mastroj, precipe se la ŝtelo de la mastro-posedaĵo estas severe procesita. Sed, kiel saĝe notas F. Fukuyama, "la interesoj de reprezentantoj neniam povas esti komplete integritaj en la interesoj de dungantoj"²⁴. Tuj kiam la posedantoj malfortigas la funkciojn protekti sian propran posedaĵon kaj kontroli sian burokraton, la lasta deziro "privatigi" la valorojn je sia dispono plifortiĝas.

Ĉiuj rusoj scias, ke en ĉi tiu tempo en Rusio la socia grupo de administrantoj senkomplete ekspluatas la reston de la socio. Kio estas malpli konata estas ke, laŭ

la distribua mekanismo kiun ili kreis Kiam la enspezo de la plej malriĉa duono de la loĝantaro pliiĝas je rublo, la plej riĉa grupo de la loĝantaro aldonas ok rublojn²⁵. Kiel

Kvankam tia distribusistemo kreita de rusaj burokratoj estas indigniga, ĝi ne konsistigas rusajn specifaĵojn. La aferoj ne estas pli bonaj, ekzemple, en Usono, kie en 1980 "membroj de la plenuma aparato en grandaj kompanioj gajnis 45 fojojn pli ol ordinaraj dungitoj. Tamen, antaŭ 1995 la rilatumo pliiĝis al 160 fojojn, kaj antaŭ 1997 ĝi atingis 305. Administra fakoj

La rektoroj klopodis konservi sian bonfarcon, kaj ili sukcesis - ĝis 2000, malgraŭ la fakto, ke la profitoj de la firmao efektive ne kreskis, ili ricevis 458 fojojn pli ol ordinaraj dungitoj."²⁶ La civila socio devas kompreni, ke tiel kreskas la enspezoj de ne kapitalistoj, sed

manaĝeroj - dungitaj dungitoj de korporacioj - kaj ke tio daŭre estos la kazo en Rusio, Usono, kaj ĉiuj aliaj landoj ĝis la nuna sistemo estos ŝanĝita. -ma distribuado de produktaj rimedoj kaj superproduktado. Tial, se la moderna socio ne volas iĝi ekspluatata amaso de nekapitalisma klaso de profesiaj ŝtataj kaj ekonomiaj administrantoj aperantaj dum la morto de kapitalismo, ĝi devas trovi la ŝancon almenaŭ forigi la funkcion de distribuado de sociaj rimedoj kaj plusproduktado. de la jurisdikcio de ĉi tiu klaso, trovinte la necesan metodon de rekta socia distribuado por tio.

Konforme al la klasika scienca metodo, estas konsilinde dividi la modernan socion en klasojn surbaze de ilia loko kaj rolo en la organizado de socia laboro kaj la distribuado de plusproduktado. La ĉefaj estas la manaĝeraj kaj administritaj klasoj. Al la administranto

²⁴ F. Fukuyama. Forta Ŝtato: Regado kaj monda ordo en la 21-a jarcento. M., 2006. P. 100.

²⁵ Vidu D. S. Lvov. Raporto. — "Sovetia Rusio." 14/07/2007.

²⁶ P. Krugman. Granda mensogo. Perdi nian vojon ĉe la komenco de la nova jarcento. M., 2004. P. 145.

La klaso inkludas ŝtatoficistojn kaj administradungitojn de entreprenoj, nomitaj fare de J. Galbraith "teknostrukturo", kaj ordinarlingve referitaj kiel oficialuloj kaj burokratoj. La administrita klaso estas klaso de dungitaj laboristoj kiuj ne partoprenas aŭ malforte partoprenas en administrado, rilate al kiuj administraj oficialuloj estas dungantoj. Korporacia klaso

Surbaze de la diferencoj en la funkcioj plenumitaj kaj la interesoj derivitaj de ili, manaĝeroj estas dividitaj en subklasojn de altrangaj decidantoj kaj teknikaj manaĝeroj kiuj partoprenas en sia preparado kaj ekzekuto.

Sed la interesoj de superaj administrantoj ankaŭ ne estas identaj. Depende de la industrio de ilia aktiveco devas esti dividita en subklasojn de tiuj, kiuj administras financajn kaj industriajn rimedojn. Siavice, en la subklaso de administrantoj de industriaj rimedoj, la interesoj de administraj entreprenoj koncentritaj al enlandaj kaj eksterlandaj merkatoj, tio estas, reprezentantoj de patriota kaj aĉeta kapitalo, evidente ne estas identaj. Diversaj

ankaŭ la interesoj de administrantoj de grandaj korporacioj - "oligarkoj", kapablaj subigi ŝtatan potencon, kaj "eksteruloj" - administrantoj de malgrandaj korporacioj, kiuj ne havas rimarkindan influon sur ili.

Ĉiuj nomitaj sociaj grupoj kune ili konsistigas klason de administrado, aŭ ekonomia burokratio. Oni devas distingi el ĝi la klason de privataj entreprenistoj, kiuj, male al profesiaj administrantoj, estas veraj reprezentantoj de privata komerco, reproduktantaj la rilatojn de reala merkata ekonomio. Sed la interesoj de ĉi tiu klaso ankaŭ estas heterogenaj, ĉar ĝi konsistas el reprezentantoj de malgrandaj entreprenoj kaj

financaj spekulantoj. Iliaj principoj La ĉefa diferenco estas tio ke la unuaj estas ekspluatataj de la kompania merkato preskaŭ pli ol laboristoj kaj dungitoj de korporacioj, kaj tial estas malamikaj al ĝi. Ĉi-lastaj mem ekspluatas la kompanian merkaton, parazitante ĝian financon sistemon. Fine estas la aparato de potenco - la ŝtata burokratio, konsistanta el ordinaraj oficistoj kaj specialistoj, unuflanke, kaj regionaj kaj federaciaj gvidantoj, aliflanke, kiuj havas ne identajn interesojn.

Ĉiuj ĉi tiuj scioj, disvolvigitaj de klasika politika ekonomio, estas nuntempe ignorataj de la plimulto de politikistoj kaj oportunismaj reprezentantoj de ekonomia scienco engaĝitaj de ili. Rezulte, mankas kompreno en la socio, ke korporacioj ne estas administrataj de privataj posedantoj, sed de dungitaj dungitoj de privataj posedantoj (akciuloj) kaj de la ŝtato, kiuj ne estas ĝuste kontrolataj de siaj posedantoj kaj tial kondukas kiel privataj posedantoj. Tial multaj ankoraŭ kutime pensas, ke ili vivas

sub kapitalismo, dum en realeco Fakte ili delonge estas en postkapitalisma socio, regata de la ŝtata kaj ekonomia burokratio. Ĉi tiu scio devus fariĝi la temo de ekonomia edukado kaj kleriĝo de civitanoj.

La ĉefa rezulto de la ŝanĝoj, kiuj okazis en la monda komunumo dum la pasinta jarcento kaj duono, estas, ke "la kapitalisma procezo puŝas en la fonon ĉiujn tiujn instituciojn, precipe la institucion de privata propio kaj la institucion de libera kontrakto, kiuj esprimis; bezonoj kaj metodoj de vere "privata" ekonomia agado... La kapitalisma procezo, anstataŭigante la murojn kaj ekipaĵojn de la planto per simplaj

VLADISLAV LOSKUTOV

de akcioj, diluas la ideon mem de posedo. Ĝi malfortigas la iam-tiel-fortan tenon de la posedanto sur la laŭleĝan rajton kaj realan kapablon forigi sian posedaĵon kiel li opinias taŭga. Kiel rezulto, la posedanto de la titolo de posedaĵo perdas la volon batali - la ekonomia, fizika kaj politika lukto por "sia" planto kaj lia kontrolo super ĉi tiu planto, li perdas la kapablon morti, se necese, sur ĝia sojlo" 27.

Ekde J. Schumpeter ekzistis ĉi tiuj vortoj estas skribitaj, ĉiuj markitaj al ili, la signoj de la kadukiĝo de la kapitalismo, konfirmante la mortkondamnon prononcitan de V.I.Lenin en "Imperialismo...", nur intensiĝis. En Okcidento, "ekonomiistoj longe rekonis, ke potenco moviĝas de akciuloj al administrantoj. Estas ankaŭ kreskanta kompreno, ke la celoj de administrantoj povas diferencii de tiuj de posedantoj." Ne estas sekreto, ke la kialo de la revolucio okazanta en la mondo, malpli rimarkebla ol la Oktobra Revolucio, sed pli granda kaj neevitebla, estas la "disigo de la proprieto disde la administradprocezo"28.

Scienca kaj teknologia progreso, postulanta pliigitan investon, kaj aliajn faktorojn (fragmentado de heredaĵoj, bezono diversiĝi cerealojn -

bloko de akcioj) "kondukis al la fakto, ke la kontrolintereso de la kapitalistoj komencis kovri malpli ol 50 procentojn de la akcioj de la firmao, kaj ilia parto daŭre malpliĝis... Rezulte, la jura povo de la kapitalistoj super la rimedoj de la firmao. montriĝis fragila" kaj la efektiva dispono La posedantoj de la plej multaj monopoloj en evoluantaj industriaj landoj estas iliaj administrantoj. Se en 1900-1901

Kvankam, laŭ 40 grandaj usonaj kompanioj, en ĉiu kvarono regis unu kontrolo de administrantoj, tiam en 1929-1930 „ĝi jam regis en 44 procentoj de 200 grandaj nefinancaj korporacioj en Usono. En simile granda specimeno en 1974, Herman trovis ke la parto de tiu kontrolo altiĝis al 82.5 procentoj de la tutsumo de firmaoj. Ĝia ekspansio estis observita en evoluantaj landoj fine de la jarcento, precipe en Japanio, kie ĝi atingis 90 procentojn."29

Tute ne necesas, ke kompaniaj administrantoj posedu kontrolon aŭ nur grandan blokon de akcioj por esti la plej grandaj akciuloj. En Usono, ekzemple, 5-procenta posedintereso en granda korporacio estas plejofte sufiĉa por kontroli ĝin30. Ĉi tie, "meze de la 1970-aj jaroj, en 73.5 procentoj de la 200 plej grandaj nefinancaj korporacioj, ĉefmanaĝeroj posedis malpli ol duonan procenton de la voĉdonaj akcioj." Samtempe, "la parto de grandaj akciuloj inter la direktoroj de la 100 plej grandaj industriaj korporacioj en Usono en la 1970-aj jaroj estis nur 4,4 procentoj"31. Vi-

premane kapitalisto

La naturo de administra administrado estas la ĉefa indico de la morto de la kapitalisma formacio. Ĉar la kapitalisma ekonomia bazo ne plu ekzistas en kapitalisma socio, la socio devas nur ŝanĝi la superkonstruaĵon - krei aparaton de potenco kapabla konverti grandajn korporaciojn.

walkie-talkioj kaj naturresursoj en Pollando la memoro de la tuta popolo, kaj ne nur de la reganta elito.

29 S. L. Afanasjev. Estonta socio. M., 2000. P. 210, 410.

30 Vidu F. Landberg. La riĉuloj kaj la superriĉaj. M., 1975.

P. 37. 31 S. L. Afanasjev. Estonta socio. pp 270, 264.

27 J. A. Schumpeter. Kapitalismo, socialismo kaj demokratio.

²⁸ P. 197. J. K. Galbraith. Ekonomiaj teorioj kaj celoj de socio. P. 123.

Surprize, estas vere, ke en En la lastaj jaroj, ekonomikistoj apenaŭ memoru la ŝtatmonopolan formon de proprieto kaj ĝiajn variaĵojn: ŝtatkapitalisma kaj ŝtatentreprene. Oni havas la impreson, ke ĉi tiuj formoj de proprieto tute ne ekzistas. Fakte, ilia rolo kaj socia signifo en la dudeka jarcento tra la mondo multfoje pliiĝis, kaj la organizaj kaj juraj esprimoformoj estis modifitaj sub la influo de konataj historiaj okazaĵoj. En Sovetunio, ŝtatkapitalisma proprieto transformiĝis en ŝtatan proprieton en revolucia mallonga tempo. En okcidentaj landoj la sama procezo

- ŝtato,
- kompania,
-ŝtata-kompania,
- entreprenista, inkluzive de kapitalisto,

- hejmo (familio).
Krom merkatakapitalismaj rilatoj en moderna postkapitalisma socio
okazi:
— subsistemo de ŝtataj nemarkataj rilatoj determinita per nemarkataj metodoj de alproprigo

naturaj kaj bazaj kapitalresursoj; - subsistemo de merkataj,
sed ne kapitalismaj rilatoj, kiel kooperativaj kaj familiaj varentreprenoj;

— subsistemo de nemarkataj rilatoj de familiaj kaj individuaj domanaroj destinitaj al propra konsumo.

okazis iom post iom sub la influo de du ĉefaj faktoroj:

1) anstataŭigo ene de korporacioj

la potenco de la kapitalistoj, la potenco de ilia dungado-

nal managers - perantoj;

2) la implikiĝo de korporacioj en la sfero de la ŝtata merkato, en kiu la ŝtato estas la sola aŭ ĉefa aĉetanto, diktante sian volon al privataj korporacioj-vendistoj. Ĉi tio estas tute nova formo de merkato,

kiu, laŭ la nivelo de disvolviĝo de la rilato de planado, havas multon komunan kun la merkato, kiu disvolviĝis en Sovetunio. Estas simptome, ke la plej alta nivelo de organizo de tia merkato estis atingita en Usono en la formo de la federacia kontrakta sistemo (FCS). Rezulte, en la moderna postkapitalisma mondo, la ĉefa formo de proprieto, krom ŝtata proprieto, fariĝis ŝtata proprieto.

donaco-kompania.

Tiel, moderna postkapitalisma socio estas sociekonomika sistemo, kies strukturaj elementoj estas, kiel montriĝe supre, la sekvaj subsistemoj (produktadmetodoj, strukturoj, metodoj de ekonomia administrado):

Estas sufiĉe facile por iu ajn kontroli sian ekziston. Ĉu tiu ĉi postkapitalisma socio jam estas postindustria aŭ ankoraŭ restas industria, ne estas signifa. La ĉefa afero estas, ke ĝi estas nek kapitalisma nek merkata. Ĝi kompreneble ne povas esti nomita socialisma - la elementoj de socialismo en ĝi estas tro malfortaj kaj neevoluintaj. Sed ni devas firme scii kaj klare kompreni, ke la superforta plimulto de la moderna socio konsistas el dungitaj laboristoj de diversaj profesioj - de registaraj kaj ekonomiaj oficistoj ĝis specialistoj kaj ĝeneralaj laboristoj. Tial, ĝi estas regata ne de la interesoj de privataj posedantoj kaj entreprenistoj, sed de la ĝeneralaj interesoj de dungitaj laboristoj.

Unu el la ĉefaj komunaj klasaj interesoj de dungitaj laboristoj estas la justa distribuo de enspezo bazita sur la rezultoj de laboro. La realigo de ĉi tiu intereso estas la ĉefa faktoro de stabileco

VLADISLAV LOSKUTOV

moderna socio, kaj la provo de iu profesia grupo turni sian grupintereson en superregan unu kaŭzas la kreskon de sociaj kontraŭdiroj kiuj povas kreski al konfliktoj de ajna nivelo.

Tial, la karakterizado de la nuna etapo en la evoluo de la socio kiel transiro de planita al merkata ekonomio estas tute malĝusta. Same kiel en la 1920-aj jaroj la difinoj "socialisma" kaj "komunista" esprimis la celon de la revolucio kaj la intencon de la sovetia registaro efektiviĝi ĝin, la difinoj "merkato" kaj "kapitalisto" en la 1990-aj jaroj esprimis la celmerkatan reformistojn kaj la intenco de la liberalaj aŭtoritatoj efektiviĝi ĝin. La diferenco estas, ke la bolŝevikoj komencis konstrui socialismon kiam ĉiuj ekonomiaj kondiĉoj ankoraŭ ne estis pretaj, kaj la merkataj entreprenis krei kapitalisman ekonomion kiam la kondiĉoj por ĝi jam malaperis. Tial, eĉ kun multaj oferoj kaj distordoj, post 20 jaroj socialismo ankoraŭ venkis. La perspektivoj por la venko de kapitalismo 20 jarojn post la ekrego de la merkatreformantoj montriĝis eĉ pli malproksimaj ol en

komenca.

Tial paroli en la scienca gazetaro pri la merkato, la privata proprieto kaj la kapitalismo kiel promesplena direkto de socia evoluo estas signo ne nur de la ekonomia nescio de individuaj politikistoj, sed ankaŭ de la degradado de la fundamenta ekonomia scio, kiu kontribuas al la plifortigo de sociaj kontraŭdiroj kaj estas plena de iliaj antaŭ la revoluciaj malordoj. Argumentante, ekzemple, ke krei kondiĉojn por rapida transformo de la ŝtata proprietsistemo "en privatan merkatan sistemon renkontas la interesojn de civitanoj", la revuo.

"Ekonomiaj Aferoj"³² fakte mensogas al siaj civitanoj kaj objekte kreas kondiĉojn por interna milito, ĉar tia "transformiĝo" ne povas konduki al io alia en la 21-a jarcento.

Kontraste al la novaj dogmistoj, kiuj transformis sin de apologiistoj de marksismo al ĝiaj kritikistoj, K. Marx difinis "kapitalismajn akciajn entreprenojn, kiel kooperativajn fabrikojn, ... kiel transirajn formojn de la kapitalisma produktadmaniero al la rilata" ³³. Se iu opinias, ke Markso eraris, li provu argumenti kun li racie. Sed la praktiko de la dudeka jarcento konfirmas, ke li pravis. Ĉi-rilate, la ĉefa tasko de modernaj postkapitalismaj ekonomikistoj estas

epoko estas la evoluo kaj promocio de la doktrino de la naturo de akcia proprieto, kaj, ĉefe, la scio ke la administrantoj de korporacioj ne estas iliaj posedantoj kaj eĉ ne estas privataj.

ny entreprenistoj. Ili estas dungitoj de aŭ la ŝtato aŭ privataj akciuoj, postulante la establodon de kontrolo de ili de la posedantoj.

Ĉi tio en si mem estas nediskutebla fakto estas konfirmita de la fakto, ke kompaniaj administrantoj, ne sentantaj kiel privataj entreprenistoj, strebas maksimumigi ne profiton por la korporacio, sed enspezon por si mem. Kompreni ĉi tiun fakton klarigas multon: kaj la fakto, ke la leĝo de profit-maksimumo eneca al la kapitalisma produktadmaniero ne validas por la kompania sektoro, kaj

ke laborproduktiveco dum la transiro de ŝtato al privatigita ekonomio fariĝis, kiel V.V. Putin konfesis, "neakceptebla.

³² Vidu N. Pliskeviĉ. La "povo-posedaĵo" sistemo en moderna Rusio. — "Ekonomiaj Aferoj." 2008. n-ro 5. P. 126.

³³ K. Markso. Ĉefurbo. - K. Marx, F. Engels. Kun-riparoj. T. 25. Parto 1. P. 484.

malalta", kaj multaj malobservoj
La enkonduko de ekonomia juro fare de kompaniaj
administrantoj ĉie en la mondo ne permesas al la
enspezo de la socio kreski pli rapide ol produktiveco.

Ĉar la administrantoj de korporacioj ne estas iliaj
privataj posedantoj, sed nur "vestis sin per la togo de
entreprenisto"³⁴, tiam la ĉefa tasko de la socio
fariĝas ne la forigo de ili "kiel klaso", kiu sekvus el ilia.

rekono kiel aŭtentaj kapitalistoj, kaj ilia administrado.
Administrado laŭ ĉiuj reguloj de scienca administrado,
kun kontrolo kaj respondeco de administrantoj, kun
ilia pago "laŭ ilia laboro", kaj ne la kapablo spekulii pri
la merkataj avantaĝoj de sia socia pozicio. Tia tasko
unuflanke donas esperon pri la ebleco de sufiĉe paca
maniero de ĝia efektivigo, kaj aliflanke malfaciligas la
perspektivojn por trovi ĝustajn solvojn pro sia noveco
kaj la manko de ĝenerale akceptita teorio, ke permesus
tr trovi eliron el la kontraŭdiroj de publikaj interesoj. strigoj
Ĝiaj fundamentoj troviĝas en la verkoj de J. Galbraith
kaj aliaj instituciistoj de la dudeka jarcento, sed ili
ankoraŭ postulas pluevoluigon.

Historio jam faris la ĉefan aferon -
eliminis la ekonomian dominecon de privata
proprietulo de la ĉefaj produktadrimedoj. Kaj se la
rajto de privata proprietulo al ili

³⁴ J. K. Galbraith. Nova industria socio. M., Sankt-
Peterburgo, 2004. P. 146.

ankoraŭ regas, tiam la aserto por
ĉi tio estu prezentita al la egoisma
oficialuloj, ekonomie analfabetaj politikistoj kaj
senprincipaj teoriuloj. Por venki la negativajn
fenomenojn generitajn de erara kompreno de la
natura de korporacioj, por certigi la efikan funkciadon
de ili kaj per tio la postindustriaj ekonomion entute,
la socio devas ĉesi.

torturo de administrantoj por igi korporaciojn sian
privatan posedaĵon. Por ĉi tiuj celoj, administrantoj
de korporacioj de ĉiuj formoj de proprietulo,

Kiel ĉiuj aliaj kategorioj de dungitaj laboristoj, la
socio devas antaŭ ĉio establi ĝeneralan proceduron
por rekompenco - por la efikeco de sia laboro, kalkulita
surbaze de la finrezultoj de la laboro de la korporacioj.
V. Inozemtsev tute pravas, kiam li rimarkas, ke "ne
finiĝis la epoko de permesemo, kiu komenciĝis
komence

de la 1990-aj jaroj" kaj fariĝas la tasko "fini ĉi tiun
epokon kaj plui al efektivigo de bone pripensita
moderniga paradigmo". ĉiam pli urĝa." ³⁵ La
demando tamen estas, kiu povas esti atendita evoluigi
tian paradigmon, kaj kia teorio devus esti ĝia bazo.
Ŝajnas, sed ne tiu, kiu vidas la perspektivon de homa
evoluo en la merkato kaj kapitalismo. Ĉar la fino de la
prahistorio jam alvenis.

³⁵ V. L. Inozemtsev. Voko al ordo. - "Libera
penso." 2008. n-ro 10. P. 70.

MIJHAIL DELIAGIN

Tutmonda Administranto Klaso

La nova monda elito sur la avangardo de la historio

komunikadoj dum tutmondiĝo
Radikala simpligo de komunika
objektive antaŭenigas la unuecon
de reprezentantoj de diversaj tutmonde
influaj administradsistemoj (kaj ŝtataj kaj
kompaniaj) kaj la inteligenteco, scienco,
amaskomunikilaro kaj kulturaj figuroj kiuj
servas ilin surbaze de komunaj personaj
interesoj kaj vivstiloj. La homoj, kiuj formas
ĝin, loĝas ne en landoj, sed en kvin-stelaj
hoteloj kaj pordejaj loĝejoj, disponigante
minimuman (troegan por ordinara homoj)
nivelon de komforto, sendepende de la
lando de loko, kaj iliaj komunaj interesoj
estas certigitaj de privataj soldularmeoj. .

Nova tutmonda klaso de propra-
nikovs kaj administrantoj kontraŭbatalas
sociojn dividitajn per ŝtatlimoj ne nur kiel
samtempa posedanto kaj administranto
(nedividita "mastro" de la stalina epoko,
kio estas signo de profunda socia arkaigo),
sed ankaŭ kiel tutmonda, tio estas
ampleksa strukturo.

Ĉi tiu tutmonda reganta klaso ne estas firme
ligita al iu lando kaj ne havas eksterajn devojn al
si mem: ĝi havas nek balotantojn nek
impostpagantojn. Pro lia pozicio mem "super la
tradicia mondo", li estas malamika al

rezistas ne nur ekonomie

kaj politike malfortaj socioj, detruie
mastrataj de ĝi, sed ankaŭ ajna nacie aŭ
kulture (kaj eĉ pli teritorie) memidentiĝanta
komunumo kiel tia, kaj, antaŭ ĉio, tradicia
ŝtatiĝo.

Sub la influo de la procezo de formado
de ĉi tiu klaso, falante en ĝian semantikan
kaj potencon kampon, ŝtataj
administradsistemoj degeneriĝas. La ĉefaj
registaraj oficistoj komencas konsideri sin
parto de

iliaj popoloj, sed la tutmonda reganta
klaso. Sekve, ili transiras de regado je la
intereso de naci-ŝtatoj kreitaj de la Vestfalia
Paco al regado de ĉi tiuj samaj nacioj en
ĝiaj interesoj, je la intereso de konglomeraĵo
de tutmondaj retoj batalantaj unu la alian,
kunigante reprezentantojn de financaj,

politika kaj teknologia

strukturoj kaj ne konektante sin kun unu
ŝtato aŭ alia. Kompreneble, tia administrado
estas farata malkonsiderante la interesojn
de ordinara socioj, kiuj disvolviĝis ene de
ŝtatoj, kaj koste de tiuj interesoj (kaj foje
pro ilia rekta subpremado).

Ĝuste ĉi tio estas la situacio, kiun ni observis en
Rusio dum la lastaj du jardekoj.

DELIAGIN Miĥail Gennadievich - ĉefredaktoro de la revuo "Libera Penso", direktoro de la Instituto de Specimenoj -
Lem de tutmondiĝo, Doktoro pri Ekonomiaj Sciencoj.

GLOBAL MANAGEMENT KLASO

Ĝuste ĉi tiu estas la situacio kontraŭ kiu la homoj ribelas ne nur en Nordafriko kaj Mezoriento, sed eĉ en la citadelo mem de la tutmonda reganta klaso - Usono. Tiel, en Viskonsino fine de februaro 2011, 25 mil registaraj oficistoj sturmis la Senaton kaj plurajn administrajn konstruaĵojn, tiam tumultoj disvastiĝis al Alabamo, Ohio, kaj multaj grandaj urboj kiel Filadelfio.

La oficialaj amaskomunikiloj tra la mondo silentas pri tio, ne ĉar ĝi estas malutila al la usonanoj, sed ĉar ĝi estas malutila al la tutmonda reganta klaso. Antaŭ niaj okuloj kaj kun nia rekta partopreno, la mondo eniras novan epokon, kies ĉefa enhavo estas la nacia liberiga lukto de socioj disigitaj de ŝtataj limoj kaj kutimoj kontraŭ la tute detrua regado de la tutmonda reganta klaso. Tiu ĉi enhavo levas kun nova kortuŝo la demandon pri la solidareco de ĉiuj nacie orientitaj fortoj - ĉar la tradicia diferenco inter dekstro kaj maldekstro, patriotoj kaj internaciistoj, ateistoj kaj kredantoj perdas signifon antaŭ la ĝenerala perspektivo de socia utiligo, malfermiĝanta sub la piedoj de la homaro pro por la agreso de la "nova kun-

paradokse, patriotisma Internacio, kunigita de komuna opozicio al la tutmonda reganta klaso kaj komuna deziro konservi la naturan vivmanieron kaj la suverenecon de siaj popoloj.

Granda Mezoriento: kiuj estas la aktoroj?

Pro ĝia neformala, interkonektita kaj loze strukturita naturo, la tutmonda reganta klaso estas nebone observebla; lia aktivulo

povas esti spurita esence

per nerekta pruvo.

Tiel, kiel sekvas el la rememoroj de emeritaj CIA-dungitoj, en 1985 nova

tutmonda reto - la teksasa-arabia klano, kiu kontribuis al la malkresko de la mondaj petrolprezoj kaj per tio la kolapso de Sovetunio. En 2003, la agado de ĉi tiu klano manifestiĝis "en negativa formo": la detruo de Irako kiel suverena laika ŝtato estis malavantaĝa kaj por Usono kaj Saud-Arabio kiel ŝtatoj, sed alportis grandegajn profitojn al la naftokomunumoj de ambaŭ landoj. .

Ĉevnikov."

Preskaŭ por la unua fojo En la historio, kontraŭdiroj inter patriotoj de diversaj landoj, inkluzive de tiuj rekte konkurantaj unu kun la alia, ankaŭ perdas signifon. Ili trovas sin

sensignifa kompare kun la profundo de la ĝeneralaj kontraŭdiroj inter la fortoj strebantaj al la bono de

unuopaj socioj kaj la tutmonda reganta klaso, same malamika al iu komunumo de homoj izolitaj de ĝi. Kiel rezulto, estas objektiva ebleco krei alian -

**Tutmonda ĉefa fluo
la klaso ne estas firme
ligita al iu lando kaj ne havas
eksterajn obligaciojn al si: ĝi
havas nek balotantojn nek
impostpagantojn.**

Sed por la unua fojo, kiom povas esti juĝita, la tutmonda reganta klaso manifestiĝis en eksplicita formo dum la daŭranta serio de tumultoj, ribeloj kaj revolucioj en la Granda Proksima Oriento, plej precipe.

MIJHAIL DELIAGIN

en Nordafriko kaj Sirio. Ĝuste lia agado ŝajnas esti kaŭzinta frapan kontraŭdiron inter la kompleta surprizo por Usono de la eventoj en Tunizio (kiuj "ekstarigis" la arabajn revoluciojn) kaj la rapideco de ilia reago (de la uzo de Wikileaks-materialoj ĝis la disvastigo de profesiaj instrukcioj por revolucioj) pri eventoj en Nordafriko entute.

La kialo de la kontraŭdiro estas, ke ene de la sama ŝtatŝelo de Usono hodiaŭ ekzistas du fundamente malsamaj en iliaj aspiroj, kvankam ili koincidas en institucioj (kaj foje en individuaj homoj) entoj: la nacia burokratio kaj la manipolanta ĝin kaj (plejparte). "en la mallumo") la tutmonda kontrolklaso uzante ĝin kiel sian ilon. La okazaĵoj en Tunizio surprizis la miopa, inercia kaj multmaniere "situacie reaganta" al okazaĵoj, prefere ol aktive konstrui ilin, nacia burokratio. La tutmonda reganta klaso, kiom oni povas kompreni, preparis ilin – kaj profitis la komencon de la revolucia procezo kun ĝojo.

La kialoj de la klopodoj de la Okcidento por malstabiligi la Grandan Mezorionton (malgraŭ la objektiva severeco de la problemoj de ĉi tiu regiono, sen tiuj klopodoj ĝi konservintus stabilecon) estas plurtavolaj. Sur la surfaco ni vidas la tradician logikon de la lukto por rimedoj. Ĉi tie, kadre de la ĝenerala tendenco de arkaigo, estas reveno al la logiko de koloniismo, kiu faris militojn por rekta kontrolo de teritorioj, ĉefe la petrolo kaj akvo de Libio. Krome, estas la venĝo de Gaddafi kontraŭ socialismo, aŭ pli precize, pro malŝparo de rimedoj por certigi socian justecon. Estas esence grave ke ĉi tiu venĝo

Ili konsideris ĝin venĝa paŝo, sed Gaddafi pagis la Okcidenton transdonante la rektajn krimintojn, pagante monon kaj permesante eksterlandan kapitalon en Libion. Ĉi tio klare karakterizas la tute mezepokan naturon de la jura konscio de la gvidantoj de "ĉia progresema homaro": pagu la elaĉetomonon kaj vivu en paco!

Sed ne forgesu, ke la rimedoj de via lando estas konsiderataj de ĉi tiuj gvidantoj kiel apartenantaj al "ĉio" al la homaro", tio estas, tradukita en ordinaran lingvon, al la tutmondaj korporacioj, kies interesojn ili reprezentas. Kaj kiam Gaddafi pagis mil dolarojn al flegistino, kaj 64 mil al juna familio; kiam li preskaŭ trioblis la grandecon de sia popolo kreante al ili homajn vivkondiĉojn, kiam li disponigis preskaŭ senpage benzinon, senpagan edukadon, sanservon kaj elektron - li fariĝis malamiko ne tiom ĉubaiso. Malkonfirminte la dogmojn de liberala propagando, ke ne ekzistas libera socia sfero, li senscie (ĉar en la lastaj jaroj li komencis enkonduki seriozajn elementojn de liberalismo en la politikon, tial lia subteno malfortiĝis) kreis mortigan minacon malkaŝi ĝin.

mensogoj.

Krome, dividante petrodolarojn kun la popolo de Libio sur multe pli granda skalo ol ni vidas en Rusio, li senigis la okcidentan financon sistemon de ĉi tiuj petrodolaroj. Post ĉio, oligarko aŭ korupta oficisto, ŝtelante la popolan monon, prenas la plej grandan parton de ĝi al Okcidento, rezulte de kiu ĝi finiĝas en la okcidenta financa sistemo kaj subtenas ĝian ekziston. Se ŝtatismo donas la popolan monon al la popolo mem, ĉi tiuj fondusoj restas en la lando kaj ne nutras la financon sistemon de siaj strategiaj konkurantoj. Tiel, la detruo de la "Gaddafi-reĝimo" celas ne nur

havas nenion komunan kun respondeco

por la terorista atako en Lockerbie — la libianoj mem

GLOBAL MANAGEMENT KLASO

rekta forkapto de la riĉeco de la intestoj de Libio, sed kaj - se tio malsukcesas - finfine la transdono de enspezoj el la eksportado de krudmaterialoj en la manojn de manpleno da kompradistoj kaj koruptaj oficistoj, kiuj ankoraŭ ne iros ien kaj enkondukos tiujn fondusojn en la financon sistemon de la Okcidento.

La moderna, postmoderna superkonstruaĵo de la tradicia strategio de rimedokaptado estas ke se ĉio fuŝiĝas, kaj...

la milito de rimedoj fariĝos neebla, ĉi tio ne kaŭzos rimarkeblan ŝenon al la administra grupo: ĝi simple ŝanĝos sian strategion, iomete devios la fokuson uzi siajn fortojn. La afero eĉ ne estas, ke kontrolo de rimedoj en la informa epoko estas pli grava ol ilia uzo. Ne estas, ke la fakto, ke nafto ne profitos por konkurantoj, estas pli grava ol la fakto, ke ĝi tute ne profitos por neniu. Antaŭ ĉio, ĝi alportos profiton en kvalite nova, informa senco: la forigo de rimedoj el cirkulado, kreado de manko, altigos prezojn - kaj pliigos la postulon je la dolaro, plilongigante la funkciadon de ilia ĉiam pli malpli kontrolita injekto en la monda ekonomio.

Sed la serĉado de ĉi tiu profito estas nur speciala kazo de la nova strategio de la tutmonda reganta klaso - kaoso. La elĉerpiĝo de la strategio de "kontrolita kaoso" kaj ĝia tragika fiasko en Irako montriĝis fruktodona: ili montris la eblecon kaj efikecon de kvalite nova strategio de "neregebla kaoso", kiun ni vidas en Nordafriko kaj kiun ni vidas ne nur en Sirio, sed ankaŭ en Israelo. La logiko estas simpla: "en maltrankvilaj akvoj oni povas kapti pli grandajn fiŝojn", kaoso donas pli da ŝancoj por transsalti potencon kaj riĉecon, kaj plej grave, por draste ŝanĝi la trajektorion kaj tre logikon de la evoluo de tutaj socioj. La emancipiĝo de la tutmonda reganta klaso de la landoj de ĝia origino (kro-

mi, eble, Svislando, Vatikano, Luksemburgio, Monako kaj iuj similaj ŝtataj estaĵoj) forigas ĉiujn limigojn pri provokado de kaoso: nek libiaj soldatoj nek japana radiado atingos la Pelorus kun sia submarŝipo kaj sia propra aerdefendo. Kaj ĉi-rilate, la alianco de Usono kaj Francio kun radikalaj islamistoj (kiuj formas la bazon de la libiaj ribelantoj el la nordoriento de Libio - regiono kie por po 1,5 mil homoj estas unu Al-Kaida aktivulo konata de la Okcidento. ") estas racia. Post ĉio, estas islamismaj aktivuloj kiuj estas la plej bonaj kaosofarantoj en la moderna mondo.

Ĝis nun, la sola klara fiasko de la "novaj nomadoj" estis Alĝerio: la teruro de ĝia reganta sistemo de islama fundamentismo donis al ĝi imunecon kontraŭ protestoj. Sed ĝia evoluo laŭ la tuniziaj aŭ egiptaj elektoj interrompus la gasprovizon al Eŭropo, metus ĝin sur "malsat-porciojn" kaj, devigante la eŭropanojn mem dividi unu la alian en "unua" kaj "dua" klasaj landoj, senkompatate - sed limigante. La aliro de ĉi-lasto al energio ĉesigus la eŭropan projekton. Sed la "araba printempo" fariĝanta "islama vintro" ne finiĝis. Verŝajne, provoj malstabiligi Alĝerion ankoraŭ estas antaŭaj, kaj se la dua provo torpedi la eŭropan projekton, post Jugoslavio kaj kreado de kancera tumorino en formo de Kosovo kaj Kosovo organizita krimo, finiĝos per fiasko, venos la tempo.

la sekvantan.

Konsekvencoj de la "islama vintro" por Rusio

Kutime, kiam oni taksas la konsekvencojn, ili procedas de nur kontadaj taksoj. Ili kalkulas perdojn laŭ militaj kontraktoj promesitaj sed ne finitaj de la libianoj, laŭ kontrakto por konstruado de fervojo kaj aliaj.

MIJHAIL DELIAGIN

projektoj. Tiam ili diras: "Sed pro la streĉiĝo, oleo fariĝos pli multekosta aŭ ne pli malmultekosta." Tiam ili memoras, ke la prezo de nafto malmulte rilatas al la bonfarto de la homoj, ĉar la plejparto de la petrodolaroj estas alportataj al Okcidento de la krimea burokratio. Ĉi tiu aliro, kiel ĉiu kontada aliro, estas dramece nekompleta. Antaŭ ĉio, rekta kaj evidenta milita subteno de la Okcidento por radikalaj islamistoj

kontraŭ iu reĝimo, kiu estas laŭleĝa kaj agnoskita de Okcidento, estas sincere timiga. Precipe se ni memoras la amasan informan (kaj alian) subtenon donitan de Okcidento al islamaj teroristoj en ilia batalo kontraŭ Rusio dum la unua kaj eĉ la dua ĉeĉenaj militoj.

Nova zono de malstabileco, precipe Libio, kun la subteno de Okcidento, povus facile fariĝi nova tutmonda

ŝparema por la trejnado de islamismaj aktivuloj - certa simileco al tio, kio estis Ĉeĉenio dum la jaroj de sia fakta sendependeco, post la subskribo de la perfida Packontrakto de Khasavyurt. La militistoj timas bati la "manon, kiu nutras ilin", kio signifas, ke Rusio povas okupi elstaran lokon en sia listo de celoj. Se

konsideru la staton de hejma "leĝa defendaj aŭtoritatoj, ni devas konfesi: la malstabileco de la Granda Proksima Oriento (precipe kunligita kun la regado de la talibano en Afganio kaj la ebla transformo de la taĝika diasporo en la "kvina kolumno" de Irano) povus reveni por hanti Rusion per nova terorisma milito.

Sed la ĉefa kaj jam evidenta sekvo de agreso estas, fakte, la fina forigo de la internacia juro. Kaj en Jugoslavio en 1999, kaj en Afganio en 2001, kaj en Irako en 2003, ĝuste la "malobservo de normoj" kaŭzis grandskalan proteston, inkluzive en la Okcidento mem. "Per malsukcesado de normoj" signifas, ke estis io por malsukcesi. Nun ne estas protesto, kio signifas, ke estas nenio por treti.

La agreso de Usono kaj ĝiaj satelitoj kontraŭ Libio montris, ke vi povas simple inventi konflikton, suĉi ĝin el viaj fingropintoj, kaj sur ĉi tiu bazo komenci "frapi la landon en la Ŝtonepokon".

Vi povas aĉeti aŭ timigi la ambasadorojn de la lando, por ke ili restu por konstanta loĝado kaj faru ĉiujn postulatajn deklarojn, falsi eventojn per sursceniga filmado (kiuj estas elsenditaj de tutmondaj televidkanaloj, ignorante verajn novaĵojn) kaj senbaze akuzu la estron de suverena ŝtato pri monstraj abomenaĵoj. Samtempe, rekoni la eksministron de justeco kiel la legitiman gvidanton de la nova ŝtato - kiu, se Gaddafi vere faris ian senleĝecon, devus esti la unua por porti respondecon pri ili post Gaddafi.

Tamen, eĉ usona Defendsekretario Gates estis devigita konfesi, ke signoj de la krimoj de Gaddafi kontraŭ civiluloj, kiuj estis trumpetitaj de kaj okcidenta kaj rusa propagando, ne povus esti detektitaj aŭ per inteligenteco aŭ per la plej altnivelaj metodoj de teknika gvatado. Komprenoble, tio ne haltigis la propagandon. Kiel diris unu el la estroj de tutmonda televidkanalo, "Ni ne havas cenzuron - ni havas redaktan politikon." Poste li paŭzis kaj klarigis: "Ĝi estas pli efika."

La agreso kontraŭ Libio montris: eblas tute falsigi la realon kaj, surbaze de ĉi tiu falsita realo, trapasi la necesan rezolucion per la Sekureca Konsilio de UN - kun kruda malobservo de la regularo (la reprezentanto de Libio ne ricevis la planko). Kaj tiam, kiam la leĝa gvidantaro de la lando krias por batalhalto kaj akcepto de internaciaj observantoj, oni povas haste ataki ĝin - por ke la observantoj ne havu tempon por alveni kaj registri la monstrajn mensogojn de tutmonda propagando. Cetere, ataku rekte

GLOBAL MANAGEMENT KLASO

malobservo de la Ĉarto de UN, kiu postulas la kreadon de internacia komando por tiaj operacioj sub la aŭspicioj de UN kaj kun kruda troo de la mandato – sed pri tio estas neniu, kiu indigni.

Ĝuste en tiu foresto de temo de protesto - krom se, kompreneble, vi kalkulas la haste eksigitan kaj degradigitan ambasadoron Ĉamov -, kuŝas la kvalita noveco, la kvalite pli alta cinikismo de la situacio, kiu

povas esti difinita per la esprimo "malapero de internacia juro". Ne "treti", sed "malaperi" - la diferenco estas granda. Ĉi tiu malapero estas danĝera por Rusio pro la efektiveco de la antikva roma regado "Ve al la venkitoj" kaj la kreado de situacio kie la sola maniero protekti kontraŭ bombado estas ne nur la ĉeesto de nukleaj armiloj kaj liversistemoj, sed ankaŭ la preteco uzi ilin. Jen la fino de la nedisvastigo: nun gvidanto, kiu provas akiri siajn proprajn nukleajn armilojn, ne povas esti akuzita pri io alia ol racia antaŭvido.

Ja: kial neniu kuraĝas meti fingron sur la multfoje malbenitaj Nord-Koreio kaj Irano? Ĉar la unua havas atombombon, kaj la

la dua estas radioaktivaj materialoj, kiuj povas esti uzataj en "malpura" bombo. Kial Libio estas igita nova Somalio? Ĉar kolonelo Kadafi siatempe rifuzis krei siajn proprajn nukleajn armilojn kaj eĉ ne konstruis konvencian militindustrion. En ĉi tiuj kondiĉoj, liberaluloj prezentas apartan danĝeron por Rusio; tuj antaŭ la atako kontraŭ Libio, ili deklaris, ke la nukleaj armiloj de Rusio estas malhelpo al modernigo. Ĉi tio donas la impreson de informpretigo

ŝlosilo por la rezigno de Rusio pri nukleaj armiloj pro ĝia subiĝo al eksteraj diktaĵoj.

Sed tia pozicio, kun la tuta deziro, ne povas esti nomata perfido. Post ĉio, ŝlosila parto de liberaluloj tra la mondo rekonas sin kiel parto ne de sia lando, sed de la tutmonda reganta klaso. Por ili, perfido estas la defendo de la interesoj de la lando kaj homoj de ilia biologia origino de la asertoj de ĉi tiu klaso, precipe tutmondaj monopoloj. Kaj la detruo de ilia lando kaj ilia popolo eble estos honoro por ili.

vera devo, pri kies plenumo ili sincere fieros ĝis la fino de siaj tagoj. La formulo por la estonteco estas simpla: „Ĉu vi povas toleri liberalulojn? "Pretiĝu por bombado!"

Ĉe la orelo kaj en la suno?

Sed kio nova okazas en la mondo? Kio kaj kial igis la tutmondan regantan klason aperi preskaŭ eksplicite nun? La respondo estas evidenta: la tutmonda ekonomia krizo. La tutmonda merkato estigis tutmondajn monopolojn: neniu ilin reguligas, ili havas nenium kun kiu konkuri – kaj ili, kiel ili devus, putriĝas. La tuta monda financa sistemo inter korŝiraj krioj pri la venonta

Terura vevoko dum la paniko super Fukushima estis la rekta averto de Usono al la japana ŝtato eĉ ne pensi pri vendado de usonaj registaraj obligacioj.

elirante el la krizo, ĝi ŝanceliĝas sur la rando de tutmonda depresio, en kiun profesiaj optimistoj kaj "najtingaloj de la Apokalipso" same timas rigardi.

MIJHAIL DELIAGIN

Terura vevokko dum la paniko pri Fukuŝima estis la rekta averto de Usono al la japana ŝtato ne pensi pri vendado de usonaj registaraj obligacioj. Ĉi tio ne plu estas timiga pliiĝo de la parto de mallongdaŭraj valorpapiroj - ĉi tio estas rekta limigo de likvideco, ekvilibrigante, fakte, sur la rando de teknika defaŭlto. Ne vane la Fed fariĝis la plej granda kreditoro de la usona registaro.

La norma, pozitiva eliro el la situacio de kadukiĝo de monopoloj en foresto de fonto de ekstera konkurenco estas teknologia sukceso, kiu malfortigas la gradon de monopoligo. Sed ĝuste tial monopoloj celas bremsi teknologian progreson - kaj supernacia universala tutmonda reganta klaso plenumas tiun funkcion. La homaro, kiun antaŭ generacio revis pri spaco kaj libera energio, hodiaŭ nur povas kalkuli je 3D-televideo, alia iPhone kaj Diet Coke. Kaj ĉar rapida pozitiva eliro per teknologia sukceso estas neebla, la plej verŝajna provo estas negativa elirejo, per liberala ŝparado pri alumetoj kaj limigo de konsumo.

"plusa loĝantaro", kio signifas falante en depresian spiralon.

Tutmonda monopolismo rekte manifestiĝas per manko de postulo. Fronte al ĝi en kondiĉoj, kiam ne plu eblas generi postulon pliigante la monprovizon pro la troa monsumo, tutmondaj monopoloj komencas instinkte tranĉi kostojn. Tutmonde, tio estas redukto de la konsumo de la loĝantaro, kiu konsumas pli ol ĝi produktas. Samtempe, ne la malriĉuloj estas "atakataj": reduktante sian jam malgrandan konsumon vi ne multe gajnos. Konsumado kunpremo atendas la mezan klason, kiu fariĝas nenecesa pro

spaca superproduktanto-novaj postindustriaj teknologioj. Ĝi estis konstante detruita en Afriko, Latin-Ameriko kaj la post-socialisma spaco; Nun estas la vico de la meza klaso ĉe la "kerno" de la kapitalisma sistemo - evoluintaj landoj kiuj perdis sian sanktan valoron en la okuloj de la tutmonda reganta klaso kiu emancipiĝis de ili.

Gravas, ke socia reciklado la meza klaso de evoluintaj landoj - la fama "ora miliardo" - ne solvos la problemojn, sed transdonos ilin al novaj, postekonomiaj kaj postdemokratiaj aviadiloj. Demokratio ekzistas nome de kaj en la nomo de la meza klaso. Post ĝia forigo sur liaj ostoj, ĝi iĝos informa diktatoreco bazita sur la amasformado de la popolkonscio. Kaj la vojo al ĉi tio ne estas ĝis nun: ni ekzemple kontrolu nin. Regante nian konscion helpe de informfluo, la plimulto el ni firme scias, ke Gaddafi estas fiulo - ĉar la tutmondaj amaskomunikiloj akuzis lin pri amasbombado de sia propra.

pacaj urboj kaj krimoj al la civila loĝantaro. Samtempe, ni scias, ke tio ne okazis, kaj petrodolaroj estis dividitaj kun la loĝantaro pli juste ol, ekzemple, en la hodiaŭa Rusio, sed "sedimento restas": kune kun la konscio pri la malvereco de la akuzoj, ni subkonscie sentas, ke Gaddafi estas malbona, kaj defendi lin estas domaĝe. Tio estas la efiko de modernaj informaj teknologioj eĉ sur konscio, kiu estas kritika, konscia kaj ne ŝokita de personaj malfeliĉoj. Dum la "purigo" de la okcidenta meza klaso, ĉi tiu konscio estos senigita de kritiko de la moderna eduka sistemo, konfuzita de informaj atakoj kaj alportita en plastan staton per personaj ŝokoj - ruiniĝo.

GLOBAL MANAGEMENT KLASO

Tutmonde, la amasa formado de la konscio kondukos al la finiĝo de la nun komenciĝanta procezo de malhumanigo kaj deciviligo: al la rezigno de la suvereneco kaj memkonscio de la individuo, ĉi tiu ĉefa atingo de la klerismo, kaj reveno al ĝia. kontinua svarma ekzisto - eble tra rompanta aflikto psikotipo. La unua paŝo al tio estis farita: "Mi pensas, tial mi ekzistas" de Kartezio estis antaŭ longe anstataŭigita per la amaskonsuma socio kun la pli komforta formulo "Mi aĉetas, do mi ekzistas".

Amasa zombiĝo, kiu ebligas krei senton de plena konsumo ĉe homo, kiu preskaŭ ne havas ŝancon aĉeti (movado al tio videblas, ekzemple, en la modernaj baltaj ŝtatoj kaj en Orienta Eŭropo ĝenerale), faras merkata ekonomio nenecesa. Se homo povas esti konvinkita sen multe da malfacileco, ke meti apartan etiketon sur aferon pligrandigas ĝian valoron plurfoje (kaj ĉi tiu situacio jam estis atingita), tiam interŝanĝo sur amasskalo fariĝas neegala. Kaj ne-ekvivalenta interŝanĝo, tio estas rabo, levita al la bazo de ekonomiaj rilatoj, ne nur subfosas, sed abolicias la merkaton. Kaj tio estas nature: socia reciklado de meza klaso senigos la modernan ekonomion je postulo – kaj ekonomio sen postulo estas nemerkata.

Ĉu bonfarado estas la plej bona komerco?

La plej grandaj ĉefurboj sentas, kaj eble eĉ antaŭvidas, la estontecon: inter ili estas malakcepto de merkata agado mem favore al kreado de novaj reguloj kaj normoj en formo de novaj kulturoj. La translokigo fare de signifa parto de la plej riĉaj homoj (de Pordegoj ĝis Potanin) de ilia

agado en la kampo de bonfarado ne nepre signifas "emeritiĝon de komerco". Kvankam la bonfara ŝelo vere efike protektas kapitalon kontraŭ impostaj esploroj, la ĉefa afero estas malsama: la bonfarado kiel organizo de tutaj areoj de neprofitaj organizaĵoj fariĝis strategia investo - en la produktado ne de aferoj, sed de novaj normoj, signifoj, ideoj kaj strukturformaj organizaj strukturoj. Ĉi tio estas la plej profita komerco, kvalite nova sfero de amasa tutmonda konkurenco; La amaskomunikiloj estas nur iloj de elsendo, altrudo, ekspansio

novaj signifoj.

Ĉi tiu transiro estas rekte kaŭzita de radikala ŝanĝo en kontrolsistemoj. La graveco de komerco en la formado de normoj kaj strategioj kreskis en la kunteksto de la transiro de hierarkiaj administradsistemoj al retaj. Tiu ĉi transiro ne finiĝos: kombinaĵoj de ambaŭ partoprenos en konkurso. Ĉe la plej malsupra nivelo ekzistas rekte funkciaj retaj organizoj, direktitaj kaj parte konsistigitaj de hierarkiaj strukturoj situantaj ĉe la dua nivelo de tutmonda regado. Sed ili mem estas nur ekzekutistoj de volo, transmisiaj zonoj de retaj strukturoj, kiuj estas koagulaĵoj de la tutmonda reganta klaso.

La grado de hierarkigo de la mondo malpliigis - kaj malsupre kaj supre de la administra (kaj socia) piramido.

ministroj pri eksteraj aferoj: sinjoroj, tute dialektike montriĝis speco de sklavo (kaj la manaĝeroj okupantaj mezan pozicion "falas el kunteksto", kio promesas multajn interesajn sociajn koliziojn kiel la fratiĝo de korporacia posedanto kun protestanta studento super la kapo de supera administrado; tamen popularaj rakontoj en Usono kun komikulo fariĝis aŭ preskaŭ fariĝis

MIJHAIL DELIAGIN

nia prezidanto, povas esti ankaŭ eĥo de ĉi tiu kolizio).

En la praktiko, redukti la hierarkion de administradsistemoj signifas redukti la rolon de malnovaj, eksteraj al la individuo, administraj leviloj kaj administradkadroj - kaj la bezonon de apero de novaj leviloj kaj kadroj. En retostrukturo, la ago-subjekto estas limigita kaj direktita ne per ordoj, sed per siaj propraj

ideoj kaj la "spirito de la komunuma fadeno". Tial, la nova administra sistemo devas formi instigojn kaj regulojn: normoj de konduto, principoj ("kio estas bona kaj kio estas malbona") kaj bazaj signifoj kiuj determinas la tagordon sur kiu kaj la subjekto kaj la organizo funkcias. Ĉi tio estas farita de senprofitaj (analizaj, ĉar ekzistas ankaŭ sufiĉe da NPO-oj inter la "retaj prezentistoj") organizoj, pagitaj per bonfarado, kiu fariĝis la plej grava formo de strategia investo.

Merkataj rilatoj estas anstataŭigitaj per rilatoj por la formado de normoj, normoj kaj reguloj de la tutmonda reganta klaso - kaj tio estas ĉiam pli sentata en Rusio.

Kion Biden diris

La "momento de la vero" por Rusio estis la vizito de usona vicprezidanto Biden. Plej verŝajne li demandis Medvede-

Vi ne vetoos la rezolucion de la Sekureca Konsilio de UN pri Libio, promesante ne bati ĝin ĝis la vizito de usona sekretario pri defendo Gates, kiu, kiel militisto, devus, kiel militisto, klarigi ĉiujn efektivajn militajn aspektojn. Post la konsento de Rusio sekvis milita operacio - kaj prokrasto de la vizito de Gates: milito postulas atenton de la ministro pri defendo, kaj ĝentilecvizitojn.

ili povas atendi.

La fakto, ke la rusaj aŭtoritatoj estis cinike trompitaj, pravas la

terika, 180 gradoj en unu nokto, kiel en la tempoj de Stalin aŭ Basayev atako en Dagestano, ŝanĝo en la pozicioj de duonoficialaj televidkanaloj. Jes, ŝajnas, ke la usona gvidado simple ne povas esti fidinda. Oni havas la senton, ke ĝiaj reprezentantoj simple ne konscias pri la konceptoj de "vero" kaj "mensogo" - nur memoru la trankviligajn deklarojn de Obama, ke ne estos surtera operacio, post kio.

Montriĝis, ke usonaj terarmeoj estas en Libio de 10 tagoj... Sed la verŝajna cinika trompo ne povus esti ebla sen

kontraŭa - kaj samtempe amasa - deziro de rusaj gvidantoj. "Ha, ne estas malfacile trompi min: mi estas feliĉa esti trompita mem."

Ni ne forgesu, ke por rusa politiko la ĉefa signifo estas vi-

La pozicio de Biden estis la difino de la estonta rusa prezidanto. Ja en la elektoj de 2012, la venkinto estis nomumota¹ la reprezentanto de la reganta burokratio, kiu irus al ili - kaj la tuta afero de la elektoj kuŝas en ĝia neformala decido (ĝis la fino de 2012) de ĝia estonta gvidanto. Kaj ekde

ĝia ĉefa parto estas, laŭ la brila difino de Surkov, la "eksmara aristokratario", kiu koncentris kritikan parton de siaj havaĵoj en Okcidento - de kontoj kaj nmoveblaĵoj ĝis familioj - kaj tial tute dependas de Okcidento, ĉi tiu lasta havis ĉiu rajto konsideru vin la ĉefa balotanto por la venonta prezidento de Rusio.

Kaj Biden ne nur voĉdonis, sed ankaŭ faris tion kun aparta cinikismo: la usona vicprezidanto deklaris antaŭ la "nacia gvidanto", ke li ne bezonas iri al la sekva elekto. Ĉi tio

¹ Kompreneble, sub la masko de elektoj. Kiel, mi memoras, unu el la estroj de la Centra Elekta Komisiono certigis la publikon pri la elektoj de 2008, "la elektoj de prezidanto Medvedev okazos plene konforme al la plej altaj demokratiaj normoj."

GLOBAL MANAGEMENT KLASO

monstra humiligo, nepensebla eĉ rilate al usonaj satelitoj, sed Biden iris plu - li rakontis pri tio al la opozicio, firme sciante, ke almenaŭ unu el ili publikigos sian mesaĝon! Kaj la silento de la Usona Ŝtata Departemento kaj la Rusa Ministerio pri Eksteraj Aferoj, konfirmante la rakonton de Kasparov, publikigis la nekredoblan humiligon de Putin. Ŝajnas, ke sur la fono de la sorto de Gaddafi kaj Mubarak (konvinke

kiu diris, ke konservi potencon estas la sola maniero konservi la vivon) tio kondukis al la malo de la celita rezulto: Putin faris elekton, kaj lia reveno al Kremlo estas praktike antaŭdifinita. La usonanoj denove konfuziĝas en la "mistera rusa animo".

Sed kio estas pli grava por ni estas kial la usona gvidado en la persono de Biden donis la "etiketon por regi" al Medvedev.

Liberala klano: egipta versio por Rusio

Medvedev donis la impreson de ne ludi sendependan rolon kiel la "frontulo" de la liberala klano strebanta al potenco. Tiu ĉi klano estas unuigita en siaj oficialaj kaj formale "opoziciaj" grupoj (signo de tio estas la libera eniro de liberalaj "opoziciuloj" kiel N. Belykh en la ŝtatservon) kaj, ŝajne, estas la denaska servisto de la tutmonda reganta klaso. Veto je Medvedev aspektas kiel veto pri "via ulo" kontraste al "aŭtoritata" kiu restis tro longe kaj estas sata de sia nesufiĉa por-okcidenta.

Ĉi tiu elekto estas tute simila al tiu farita en Egiptio. Mubarak estis la plej por-usona kaj por-israela el ĉiuj ĝiaj eblaj gvidantoj - sed li laciĝis kaj komencis aspekti nesufiĉe liberala kompare kun ElBaradei (pri kiu

je la apogeo de la revolucio ili memoris precize duonan tagon). Kaj lojaleco al Okcidento ne helpis al Mubarak - kaj la kompleta nekapablo de la liberaluloj fariĝis, kiel en Rusio post la Februara Revolucio, kvankam malagrable, sed finfine eta surprizo. La pozicio de la tutmonda reganta klaso estas ambivalenta, kiel ĉie aliloke: "ilia ulo" venos al potenco kaj faros tion, kion ili diras - nu. Kaj se li ne konservas stabilecon, kaj la reveno de la politiko laŭ la stilo de la 1990-aj jaroj plonĝas la landon en kaoson, ankaŭ por la tutmonda reganta klaso estas nenio por kio zorgi: pli grandaj fiŝoj estas kaptitaj en ĝenaj kaj sangaj akvoj.

Ni devas konfesi: la minaco starigi ĉinan kontrolon super Siberio, kiu estas bone akceptita de reprezentantoj de la usona nacia burokratio, ne funkcias rilate al reprezentantoj de la tutmonda klaso. Ili pensas ne tiom en materiaj rimedoj, kiom en informfluo kaj sentoj. Eble la abrupta ekspansio de Ĉinio signifas novajn profitojn por ili - per kvalita pliiĝo de tutmonda streĉiĝo. En ĉi tiu kazo, Usono suferos strategian malvenkon - sed ŝajnas, ke la tutmonda reganta klaso jam havas

neniu kompato.

Kompreneble, la ĉina gvidantaro male al la usona, ĝi ne estas manipolata kaj sendepende - sed ŝanĝo de generacioj (pro kio, kiel en Israelo, "frostmorditaj" patriotoj estas anstataŭigitaj per okcident-edukitaj administrantoj celantaj gratifikaĵojn) ŝanĝas la situacion. Eble la tutmonda reganta klaso simple kreskis, kaj la ŝelo de la usona nacia registaro estas tro malgranda por ĝi. Eble li nur la duan fojon sinsekve eraras: finfine, liberiginte sin de la ŝtato, li ankaŭ liberiĝis de

partoj de ĝiaj analizaj kapabloj

sta. Sed, iel aŭ alie, la rezulto estas

MIJHAIL DELIAGIN

La pozicio de Biden estas evidenta: Usono publike voĉdonis por Medvedev - kaj, sekve, por la kolapso de nia lando en la novajn 1990-aj jarojn, kaj poste novan sisteman krizon. Kaj ilia verŝajna fiasko tute ne neas ilian valorsistemon.

La ofensivo de la liberala klano disvolviĝas sukcese

La kresko de publika malkontento estas lerte koncentrita ĉefe al Putin, kaj precipe al la Unuiĝinta Rusio partio, kiun li gvidas. Medvedev estas samtempe elprenita de sub la kri-

tics kaj estas poziciigita kiel espero por brila estonteco. La "liberaligo" de la Kriminala Kodo preparas duan kriman revolucion, destinitan por subpremi kaj reformatigi proteston. Por certigi la plastikecon de publika konscio, monstrajn abomenaĵojn sur etnaj -

Rusa grundo - simila al tiuj faritaj en 1992 en la Dnestra regiono. Por prepari por la subpremado de protestoj, la potencoj de la sekurecaj taĉmentoj (Ministerio pri Internaj Aferoj, FSB, Sledkom) estis senprecedence pligrandigitaj; la juĝa sistemo, kiom oni povas juĝi, fariĝis aldonaĵo de la plenuma povo; OMON kaj internaj trupoj estas modernigitaj (kun la fakta elimino de la armeo kiel batalpreta forto). La fono estas la daŭra altiĝo de prezoj, detruanta la bonfarton de la loĝantaro, kaj la difekto de la interna situacio sur la fono de senprecedenca multekosta petrolo.

La liberala klano, kiel reprezentanto de la korupta parto de la burokratio, interesiĝas pri profundigo de korupto (signo estas la propono de la Supera Lernejo pri Ekonomio kaj la Ministerio pri Ekonomio). Disvolva Departemento por permesi grandajn publikajn aĉetojn esti efektivigitaj sen konkurado). La integreco de la lando ne ŝajnas esti valoro por li, kaj Rusio povas esti diserigita:

el la vidpunkto de la reganta partio - de senhelpeco kaj por "kovri siajn spurojn", el la vidpunkto de la tutmonda reganta klaso - kiel parto de la strategio de tutmonda kaoso. Kun usona subteno, la liberala klano ne bezonas observi eĉ minimumon de demokratia deco - same kiel Jelcin ne bezonis ĝin en oktobro 1993 kaj en junio-julio 1996. Ankaŭ la potencoklano ne bezonas tiun ĉi observon, kvankam pro strikte kontraŭa kialo: en okazo de malvenko, ĝi havas nenion por perdi, ĉar la liberala klano ne prenas kaptitojn.

Taskoj de sanaj fortoj

Per siaj agoj, la reganta burokratio montras, ke la popolo de Rusio estas fremda al ĝi kaj ne bezonas konstruan interagon kun ĉi tiuj homoj. Post la nomumo de prezidanto kaj la oficialigo de tiu ĉi nomumo dum la elektaj proceduroj de 2012, Rusio estos plonĝita de la reganta partio en severan sisteman krizon.

zis.

En la difinita tempo, la sana parto de la rusa popolo devas fariĝi organizita forto por, preninte la potencon en kondiĉoj de sistema krizo, minimumigi ĝiajn detruajn sekvojn kaj efektivigi la reakiron de la ŝtato rapide kaj senpere por la lando. La socio devas kompreni, ke la korupta burokratio estas nenio alia ol servisto de la tutmonda reganta klaso, ke tiuokaze ĝi igis la ŝtaton mem maŝino por la detruo de Rusio, en maŝino por prilaborado de biomaso, nomata "la loĝantaro". dum ferioj. , en personajn miliardojn da dolaroj. La plibonigo de la ŝtato, purigado de ĝi de la makulo de korupto - kaj do de la reganta klaso - estas kondiĉo por la supervivo de ne nur Rusio, sed ankaŭ de ĉiu rusa familio.

GLOBAL MANAGEMENT KLASO

Senlegitimo de elektoj - kontraŭleĝeco de estonteco aŭtoritatoj

Fundamente gravas, ke la demokratiaj normoj malobservitaj de la reganta burokratio estiĝis ne el la deziro al homaranismo kaj morala mem-plibonigo, sed el la plej simplaj funkciaj konsideroj: homoj submetiĝas nur al la potenco, kies legitimecon ili rekonas. La fonto de legitimeco estas malsama en malsamaj kulturoj. Ĉi tio povus esti la sanktoleado de Dio, leĝo, tradicio aŭ decido de grupo de altrangaj kamaradoj (kiel ekzemple en Ĉinio). Ĉi tiuj povus esti elektoj - kiel en demokratio. En Rusio, la fonto de legitimeco, paradokse, ne estas televido, ne la "venka malbona" "rabado" kaj eĉ ne la konata "Vaŝingtona Regiona Komitato", sed elektoj. Ne ĉar nia socio estas demokratia - grandega parto de la socio sincere kredas, ke tradicia okcidenta demokratio ne estas la plej alta kaj memsufiĉa spirita valoro, sed nur ilo kiel ŝlosilo: se ĝi taŭgas - bone, se ne - ni serĉu alian. unu.

Elektoj estas fonto de legitimeco por la rusa registaro pro manko de radikigo aŭ neakceptebla

la integrecon de ĉiuj ĝiaj aliaj fontoj.

Demokratio por ni estas de resta naturo. Ni vivas strikte laŭ Churchill: eĉ tiuj, kiuj estas malsanaj de ĝi, komprenas, ke la alternativoj ne taŭgas. Ekde 1996, la ŝtato eksperimentas kun si mem, pruvante kun kreskanta intenseco al la popolo, ke ilia volo ne plu rilatas al elektoj. Sed en la lastaj jaroj la situacio kvalite plimalboniĝis. Elektoj fariĝas nelegitimaj ne plu pro evidenta malegaleco en aliro al reklamado, ne pro mensogema fraŭdo, kaj ne pro la ebleco.

danĝeroj de malobservo de la sekreteco de voĉdonado kiam oni uzas elektronikajn aparatojn.

Elektoj fariĝas nelegitimaj eĉ antaŭ ol ili estas anoncitaj, ĉar novaj politikaj strukturoj ne rajtas partopreni en ili. En la kunteksto de rapidaj ŝanĝoj en la strukturo de la socio, kiu daŭris dum la 2000-aj jaroj, tio signifas, ke grandega - kaj eble eĉ la superreganta - parto de ĝi estas garantiita ne havi sian propran politikan reprezentadon. Ja nur malnovaj politikaj strukturoj bazitaj sur la socia kaj emocia bazo de la pasinteco rajtas partopreni elektojn, kaj tiuj kiuj reflektas novajn interesojn, novajn komprenojn kaj novajn signifojn generitaj de la socio ne rajtas. Eĉ se ĉiuj voĉoj estas ĝuste kalkulitaj, se ĉiuj partioj ricevas egalan aliron al kampanjaj ŝancoj, se komercistoj ne kaŝas sin sub la tablo pro timo pro la nura penso, ke oni povus peti al ili monon ne por Unueca Rusio, eĉ tiam la malleĝeco de la elektoj estos evidantaj. Ĉar rifuzante registri novajn politikajn partiojn, grandega parto de la socio estas senigita de la ŝanco mem

politika reprezentado.

Estas tre simpla maniero kontroli la supre. Finfine, se la registaro vere reflektas la volon de la popolo (tio estas la pozicio de tiuj, kiuj opinias, ke malobservoj en elektoj estas sensignifaj), ĝi ne povas detrui ĝin: se la registaro estas kreita de la popolo, ĝi servas al ili. Kion faras la burokratio, kiu regas la ŝtaton? Laŭeble

komprenu, ĝi konstante detruas la socian sferon, efike malfortigante la loĝantaron. Ĝi senigas civitanojn de eĉ la teorian eblecon de memdefendo, donante senprecedencan potencojn al reprezentantoj de "leĝdevigo" agentejoj kaj igante la juĝan sistemon, ŝajne, en punsistemon.

MIJHAIL DELIAGIN

korpo "pli mojosa ol la NKVD de Stalin."

Alvokante la modernigon de Rusio, la reganta partio transdonas sian monon eksterlanden, esence direktante ĝin al la modernigo de niaj strategiaj konkurantoj. Sufokiĝante je petrodolaroj, dronante en fantasmagoria lukso kaj frostiginte pli ol duonon de siaj jaraj elspezoj en la buĝeto, la reganta burokratio cinike deklaras "mankon de monrimedoj" por la plej urĝaj bezonoj de la popolo, pliigas ilian impostadon kaj diskutas pri altigo de la emeritiĝo. aĝo preter vivdaŭro! Ĉi tiu listo povas esti daŭrigita per dekoj da specifaj ekzemploj, kiuj pruvas: la moderna registaro ne servas la popolon - kaj, sekve, ne kreas.

dena im.

Ŝiaj agoj estas imponaj krimo, kio eblas en unu nom kazo: se ĝi estas nelegitima. Ja la legitima potenco, tio estas la potenco kreita de la homoj kaj bazita sur ili, estus tuj korektita de ili. Tio konfirmas la deklaran hipotezon: la moderna rusa registaro plej verŝajne estas nelegitima, kaj la malpermeso de la agnosko de novaj politikaj fortoj estas garantiita por fari la registaron formitan rezulte de la elektoprezentoj de 2011 kaj 2012 nelegitima, tio estas, kontraŭleĝa.

Kondamnante Rusion al tordiĝo kaj la turmento de sistema krizo, per kiu oni povas liberigi sin de la regado de la tutmonda reganta klaso kaj akiri aŭtentan, prefere ol forman, suverenecon.

ELENA PONOMAREVA

Sekretoj de la "kolorrevolucioj"

Modernaj teknologioj por ŝanĝi politikajn reĝimojn

Kian lastan revolucion vi volas? Ne ekzistas lasta,
revolucioj estas senfinaj.

Evgenij Zamjatin. Ni.

ne fariĝis pli stabila kaj
En tutmondiĝita mondo, antaŭvidebla. Male, ĝiaj ĉefaj
karakterizaĵoj estis turbuleco, stato de
kaoso kaj pliigita potencialo por konflikto.
La plej grava manifestiĝo de la kunpremo
de la "malvirto de turbuleco"¹ estis la
okazaĵoj, kiuj okazis en 2011 en kelkaj
landoj en Nordafriko kaj Mezoriento.
Nomitaj la "arabaj revolucioj", tiuj eventoj
estas malproksimaj de akcidento, des malpli
spontanea protesto de "tiuj kiuj revas pri

demokratio", sed sekvo de efektiviĝo de
specifaj projektoj por la tutmonda
reorganizado de la mondo. Unu el la
metodoj kaj teknologioj por efektivigi
tiaj projektoj estas "koloraj revolucioj" (CR),
depende de la situacio, prezentitaj kiel "oranĝo",
"tulipo", "jasmeno", ktp. Ĉi tiu deklaro, bedaŭrinde,
havas nenion komunan kun la modo por konspiraj
teorioj. Ĝi baziĝas sur specifaj faktoj, kiuj estos
diskutitaj. Malsupre, sen eniri analizon de la
kompleksa kompleksa de interna

kaj eksteraj faktoroj, kiuj submetas ajnan
revolucion, ni restu pri la esenco kaj
teknologioj de CR kiel speciala fenomeno
de la protesta movado.

geedzeco.

Specifaĵoj de "kolorrevolucioj"

En politika diskurso, "kolorrevolucioj"
kutime signifas "la procezon de ŝanĝado
de la regado
reĝimoj sub premo de amasaj stratprotestoj
kaj kun la subteno de eksterlande financataj
neregistaraj organizaĵoj"². Estas ankaŭ pli
"striktaĵoj" difinoj de CR. Ekzemple,
"kolorrevolucio" estas "puĉo farita kun
superreganta

uzante metodojn de neperforta politika
lukto, fare de la fortoj de la "kolora"
movado," kiel regulo, "en la interesoj kaj
kun rekta
domina partopreno en planado, organizado
kaj financado flanke de eksterlanda ŝtato,
grupo de eksterlandaj ŝtatoj,

¹ Vidu E. G. Ponomareva. En la teno de turbuleco.—
www.mgimo.ru/news/experts/document218672.phtml

² G. Poĉeptsov. Revolution.com: Fundamentoj de protesta
inĝenieristiko. M., 2005. P. 11.

ELENA PONOMAREVA

publikaj aŭ komercaj organizaĵoj (kursivo mia - E.P.)³.

Kompreneble, la nura fakto de la ĉeesto de interesoj de eksteraj ludantoj neniel neas certajn internajn faktorojn kaj kaŭzojn de tiaj revolucioj. Krome, kiel historia praktiko montras, amasaj stratprotestoj kaj subteno el eksterlando por opoziciaj movadoj serĉantaj reĝimŝanĝon ĉeestas en iu revolucio. Do kio estas la specifaĵoj de la CR?

Direktoro de la Instituto de Politikaj Studoj S. A. Markov temigas la teknologian naturon de "kolorrevolucioj", komprenante per ili "novan specon de politikaj teknologioj por ŝanĝi politikan potencon"⁴. Analizante la evoluon de revoluciaj movadoj de la fino de la deknaŭa ĝis la komenco de la dudekdua jarcento, oni povas argumenti, ke CR estas altteknologia produkto de la epoko de tutmondiĝo, kiu fariĝis ebla nur post la atingo de homa kompreno. .

socio de certa evolunivelo en ĉiuj sferoj (scienco, ekonomio, komunikado kaj komunikado, ktp.). Alia signifa karakterizaĵo de la CR estas ke ĝi estas "komplekso de procezoj kiuj imitas socipolitikan revolucion"⁵. Alivorte, la CR estas simulacro de revolucio. Kaj tiel

Kial.

Unue, la klasikaj revolucioj de la 19-a kaj 20-a jarcentoj "en sia propra

ĉe la komenca stadio estas nek pure

politika aŭ ekonomia-politika procezo, sed reprezentas, antaŭ ĉio, ideologian

kaj spirita kaj morala revolucio, kiu okazas unue en la publika konscio, en la "valorsistemo"

la ĉefa parto de la socio kaj nur tiam - en ĝia socia ekzistado (mia kursivo - E.P.)⁶, tio estas, en la restrukturado de ĝiaj soci-politikaj kaj ekonomiaj institucioj post la ekkapto de la potenco fare de revolucia partio aŭ koalicio. Koncerne Rusion, en nia lando la spirita, morala, ideologia flanko de la revolucio estis komprenita kaj perceptata precipe vive kaj dolore. Estis la unikeco de la kulturo, mondkoncepto kaj mondkoncepto de la rusa socio kiu determinis la sintenon al la revolucio kiel "fenomeno de religia ordo" (N. A. Berdjajev), kiel "spirita infano de la intelektularo" (S. N. Bulgakov), kiel al metafizika kaj religia ago, "okaĝanta, antaŭ ĉio, en la animo de ĉiu homo" (F. M. Dostojevskij).

Alivorte, la esenco de revolucio en sia tradicia kompreno estas enhavita en speciala ideo, nova ideologia doktrino, kiu formas la plej altajn valorojn kaj la superan signifon de homa ekzisto, en nova historia projekto, kies praktika efektivigo estas. revolucio, revolucia procezo. El ĉi tiu vidpunkto, "koloraj revolucioj" ne havas kaj eĉ ne implicas ne nur grandajn ideojn, sed ankaŭ simple novajn ideojn - novajn eĉ por la landoj mem, en kiuj tiuj revolucioj okazas. Tiuj estas aŭ ideoj de okcidenta liberala penso jam konataj de ĉiuj (eble en pli radikala formo), aŭ radikalaj projektoj kiuj okazis en religiaj doktrinoj, ĉefe en Islamo. Tiel, CR estas procezo sen ideoj.

3 M. P. Ostromensky. Fundamentoj de civila socio kontraŭagado al "koloraj" revolucioj. - www.warandpeace.ru/ru/exclusive/view/62983/

4 S. Markov. La kolorrevolucio estas nova speco de politika teknologio por ŝanĝi la politikan aŭtoritatojn. - www.km.ru/glavnoe/2005/11/15/arkhiv/

5 A. Gapiĉ, D. Luŝnikov. Koloraj teknologioj revolucioj. M., 2010. P. 14.

6 O. F. Fefelova. Revoluciaj transformoj en la postsovetia spaco en la kunteksto de la evoluo de la politika procezo. Abstraktaĵo de la aŭtoro. diss. Ph.D. M., 2010. P. 16.

SEKRETOJ DE "KOLORREVOLUCIOJ"

Due, trajto de la CR estas la foresto de kondiĉoj fundamente gravaj por la "klasika" revolucio. Kiel oni scias, "revolucio estas neeblo sen revolucia situacio, kaj ne ĉiu revolucia situacio kondukas al revolucio"⁷. La aŭtoro de ĉi tiuj vortoj - V.I. Uljanov (Lenin) - montris al tri ĉefaj signoj de revolucia situacio (ĉi-poste la kursivo estas mia ĉie. - E.P.): "1) La neeblo, ke la regantaj klasoj konservu sian superregon senŝanĝe; unu aŭ alia krizo de la "suproj", krizo de la politiko de la reganta klaso, kreanta fendon en kiu trarompas la malkontento kaj indigno

de la premataj klasoj. Por okazi revolucio, kutime ne sufiĉas, ke "la malsuperaj klasoj ne volas", sed ankaŭ necesas ke "la superaj klasoj ne povas" vivi laŭ la malnova maniero;

2) Pligraviĝo, pli alta ol kutime, necesa la mizeroj kaj malfeliĉoj de la premataj klasoj;

3) Signifa pliiĝo, pro la ĉi-supraj kialoj, de la agado de la amasoj, en "paca" epoko ili lasas sin trankvile rabi, kaj en turbula tempo ili estas altiritaj, kaj de la tuta situacio de la krizo kaj per la "pintoj" mem, al sendependa historia - agado"⁸.

Resume, laŭ la ĝusta rimarko de S.V. Koponev, „veran revolucion oni ne povas artefarite projekcii, kiam la popolo ne estas preta por ĝi. Oni povas fari tumulton, puĉon aŭ eĉ imiton de revolucio.

cioj, sed vere evoluaj Ĉi tiu revolucio okazas nur kiam kie, kiam la ĉefaj amasoj, aŭ almenaŭ kritika nombro da ili, maturiĝis"⁹,

⁷ V. I. Lenin. La disfalo de la Dua Internacio. - Li estas la sama. Plena kolekto op. T. 26. P. 218. ⁸ Ibid.

⁹ S. V. Koponev. La fenomeno de oranĝaj veluraj revolucioj en la kunteksto de la evoluo de konscio kaj politikaj teknologioj. - www.psyfactor.org/lib/koponev.htm

tio estas, revolucia sistemo aperis situacio.

Tamen, kiel notite supre, Ne ĉiu revolucia situacio kondukas al revolucio. La fakto estas, ke revolucio estiĝas "nur el tia situacio kiam la subjektiva ,

tio estas, la kapablo de la revolucia klaso fari revoluciajn amasajn agojn sufiĉe fortajn por rompi (aŭ rompi) la malnovan registaron, kiu neniam, eĉ en krizaj tempoj, "falos" krom se ĝi estas "faligita"¹⁰. Do, en neniu el la landoj kie CR-teknologioj estis provitaj, estis revolucia situacio. Sufiĉas rigardi la vivnivelon en ĉi tiuj landoj, same kiel la katastrofan

socioekonomikaj kaj politikaj ikaj sekvoj de revoluciaj "konkeroj" por tiri konkludon pri la inspiro de la okazintaj ŝanĝoj. Samtempe, estas neeble

En neniu el la landoj kie la teknologioj de koloraj revolucioj estis provitaj, estis revolucia situacio.

Oni devas konfesi, ke por la sukceso de la Centraj Disvolvaj Celoj ankoraŭ necesas la momento de plej grandaj malfacilaĵoj alfrontataj de iuj registaroj - akra aŭ longedaŭra kaj evidenta difekto.

ĝia ekonomia aŭ politika

la situacio (perdo de milito, internaciaj sankcioj, ekonomia krizo, ktp.). Krome, en la landoj, kiuj estis submetitaj al "kolora" atako, ekzistis neniu revolucia klaso kapabla ne nur forbalai la registaron (tio estas tre facile fari),

¹⁰ V. I. Lenin. La disfalo de la Dua Internacio. P. 219.

ELENA PONOMAREVA

sed anstataŭigi ĝin, tio estas, prezenti novan agadprogramon, disvolvan projekton.

Do, gravas kompreni, ke "koloraj revolucioj" ne starigas la plej gravan celon por klasikaj revolucioj - ŝanĝi la politikan sistemon kaj formojn de posedaĵo, tio estas la tuta socia sistemo. Ili estas "akrigitaj" nur por ŝanĝoj en politikaj reĝimoj. La tria trajto de CR rilatas al ĉi tio. Oni devas atenti la fakton, ke inter la faktoroj de fiasko kaj fiasko de la "kolora revolucio" la ŝlosilo estas "la ĉeesto de decida kaj firma ŝtatestro, kiu ne hezitas "uzi potencon" kaj subpremi ajnan kontraŭleĝan kaj provokaj agoj de "koloraj" revoluciuloj, eĉ relative amasaj"¹¹. Alivorte, la evoluo de la "kolora" revolucia procezo okazas en la kondiĉoj de "senperforta" forkapto de la registaro, kiu ne decidas restarigi ĝin.

uzi aŭ ĉesi

antaŭ ol uzi legitiman, sed samtempe relative amasan perforton (disvastigo de nerajtigataj mitingoj, protestmarŝoj ktp.). La forto de la legitima registaro ĝenerale kaj de la nacia gvidanto aparte ankaŭ kuŝas en la ĉeesto de lojalaj kaj dediĉitaj sekurecaj taĉmentoj, kiuj ne povas esti timigitaj aŭ superproponitaj. Ne malpli, kaj eble eĉ pli

signifa estas escepta

konfido je sia praveco, leĝo-
econ kaj legitimecon.

Sed tio ne estas ĉio. Iu ajn, eĉ eks-
la gazetara revolucio proponas sian
gvidanto, ia standardisto de protesto. Tiucele, la bloko
de ĉiuj opoziciaj partioj devas esti plifortigita. Kiel
rezulto, fi-

guru-gvidanto, nemakula de iu kun-
kunlaboro kun la antaŭa reĝimo, nek
malferma (ĉi tio estas precipe grava)
kunlaboro kun la Okcidento. Pro tio, la
reganta reĝimo alfrontas unuigintan
opozician fronton, kiu estas tre malfacile
disigebla. Se la unueco de la opozicio ne
okazas, tiam la "revolucio" forvelkas kaj
iom post iom moviĝas en la stadion de
protestoj de marĝenaj fortoj.

Kvare, ĉi tio estas la esprimplena kaj fulmrapida
natura de la agoj de la "koloraj" revoluciuloj. Pro la
amasa uzo de financaj rimedoj kaj informa teknologio,
la preparperiodo por la renverso de la reĝimo povas
esti reduktita al unu kaj duono ĝis du jaroj. Tiel, ne
necesas okupiĝi pri elĉerpa, plurgeneracia laboro por
subfosi la reĝimon, treni la landon al vetarmado aŭ
elĉerpi la malamikon ekonomie - kiel estis la kazo kun
Sovetunio kaj ĝiaj aliancanoj.

en la socialisma tendaro. Ĉiuj ĉi tiuj etapoj okazas en
ekstreme akcelita reĝimo uzante la novajn ŝancojn
de la postindustria kaj informa socio: antaŭ ĉio, ĉi tiuj
estas retaj strukturoj,

roprogramado, manipulado de publika konscio per la
mondaj amaskomunikiloj.

La kvina karakterizaĵo de "kolorrevolucioj" estas la
kreado, uzante retajn merkatajn teknologiojn,
sengvidantojn kaj reklamadadministradon, de gigantaj
golempartioj, kovrante signifan nombron da
protestvoĉdonantoj.

torato de ĉiuj spektroj altiritaj
diversaj, ofte tute kontraŭdiraj promesoj, same kiel
simpla scivolemo aŭ la deziro "eksperi" el mezurita
ĉiutaga vivo, sekvante la principon "por ke estu io
memorinda."

11 O. F. Fefelova. Revoluciaj transformoj
en la postsovetia spaco en la kunteksto de la
evoluo de la politika procezo. P. 18

Kiel skribas P. Ilĉenkov, "la manko de ununura
malferma gvidado

SEKRETOJ DE "KOLORAJ REVOLUCIOJ"

permesas al tiuj movadoj akiri altan gradon da nevundbleco, permesas al ili kolekti sub unu flago kelkajn subtenantojn kiuj ne povas esti unuigitaj alimaniere. Ĉi tiu golem-partio povas esti vekita en la momento "X"

kiam la bezono aperas, vi konduku homojn sur la stratojn por fari amasajn agojn de civila malobeo. Kaj atinginte la celojn de la puĉo, ĝi povas esti tute forigita per enkonstruita memdetrua mekanismo, kiu malhelpas ĉi tiujn masivajn, sed senkapajn.

partioj fariĝi vera politika ludanto. La mekanismo de memdetruo estas kaŝita en la hontinda sekreto de ilia origino kaj financado, kaŝita ĝis la venko de la puĉo, same kiel en la escepta amplekso de la spektro de partoprenantoj, kiuj povas esti repacigitaj nur ĝis la momento de venko super la malamata diktatoro, sed la "brila estonteco" estas tute alia. -malsame"¹². Ĉi tiuj estis la movadoj "Otpor" (Serbio), "Sksela", "Bekum" (Armenio), "Kmara" (Kartvelio), "Movado de la 6-a de Aprilo" (Egiptio), ktp. Efektive, jen kion ŝajnas "Movado 31" kiel ", "Strategio-31", "Solidareco" aŭ "Ligo de Voĉdonantoj" en moderna Rusio.

La sesa diferenco inter CR kaj klasikaj revolucioj estas, ke la tiel nomata momento "X" estas konektita temas aŭ pri elektoj aŭ kun postuloj pri ilia frua okazigo. Elektoj estas ĝuste la evento kiu permesas al la opozicio retiriĝi

maksimuma ebla kvanto malkontenta al la strato. Krome, preparoj por tio komenciĝas longe antaŭ la elektoj mem kaj efektiviĝas, kiel regulo, laŭ du scenaroj. Unue, se elektoj ankoraŭ ne estas anoncitaj, la ekzistanta reĝimo estas deklarita

aperas nelegitima kaj diktatora. Se li montras malfortecon, sekvas la postulo pri rezigno de la gvidantaro de la lando, formiĝas transira registaro kaj anoncas fruajn elektojn (Tunizio, Egiptujo). Se la reĝimo, subtenata de la plimulto de la loĝantaro, ne kapitulacas, tiam surstariĝas armitaj bandoj aktive subtenataj el eksterlando (Libio, Sirio).

La dua scenaro estas uzata dum la sekva balotkampanjo. En ĉi tiu kazo, longe antaŭ la elektoj, la "revolucioj" akuzas la aŭtoritatojn anticipe falsigi ĝiajn rezultojn kaj deklaras sian venkon. La evoluo de ĉi tiu scenaro provizas almenaŭ du manierojn de reĝimŝanĝo: paca kaj relative paca. Mirny — nuligo de la balotrezultoj fare de la Konstitucia Kortumo kaj revoĉdonado (Ukrainio). Relative paca - la transiro de policaj fortoj al la flanko de la opozicio en situacio kie la armeo kaj aliaj sekurecaj taĉmentoj prenas neŭtralan atendan pozicion; Sekvas la forkapto kaj eĉ krimfajro de la konstruaĵoj de la parlamento aŭ de la Centra Plenuma Komitato kaj fine la izolado aŭ aresto de la iamaj gvidantoj de la lando (Serbio, Kartvelio, Kirgizio).

La sepa trajto de la CR estas tute nova, kontraste al klasikaj revolucioj, rolo de eksteraj fortoj. Ili ne nur financas la organizantojn de la revolucio dum kelkaj jaroj antaŭ ĝia efektivigo (kiu, kiel oni scias, okazis en Rusio komence de la dudeka jarcento, same kiel en la landoj de Latin-Ameriko kaj Mezoriento en la 1960-aj jaroj. kaj 1970-aj jaroj). La nova rolo de eksteraj fortoj jam manifestiĝas en la malferma kaj publika uzo de la koncepto de "mola potenco", kiu okazas malkaŝe kaj publike. Krome, eksteraj ludantoj (Usono, NATO-landoj, Araba Ligo) "asignas kaj aktive uzas la statuson de la supera arbitro.

¹² P. Ilĉenkov. "Ekspresa revolucio" en Serbio. — "Oranĝaj retoj: de Beogrado ĝis Biŝkeko." Peterburgo, 2008. P. 61.

ELENA PONOMAREVA

ra, kiu determinas legitimecon"¹³ reĝimo. Ekzemple, ili deklaras la agojn de la opozicio legitimaj, eĉ se ili malobservas la leĝon; sekve, la agoj de la aŭtoritatoj por protekti sin apriorie montriĝas kontraŭleĝaj

trankvila.

Ekzistas ankaŭ malferma enmiksiĝo en la internaj aferoj de la cellando.

ne unue pri la ekonomia kaj politika

je la teknika nivelo, inkluzive de (se necese) militaj rimedoj. La ekstera partio prenas sur sin la organizon de intertraktadoj inter la registaro kaj la opozicio kaj partoprenas en ili ne kiel neŭtrala peranto, sed ĉe la flanko de ĉi-lasto. Ankaŭ la metodo de rektaj ultimatoj al la nuna registaro estas uzata, konsiderante la dependecon de la reganta elito de tiuj eksteraj fortoj (bankaj deponejoj, nmoveblaĵoj eksterlande).

Plue, eksteraj fortoj laboras proksime, "nutrante" kaj nutrante parton de la malnova elito, kiu antaŭe estis en potenco, sed poste, post rezigno, transloĝiĝis en la opozicion. Ĉi tiu opozicio en la formo de iamaj ministroj havas aliancinojn inter la nunaj ministroj, kiuj en decida momento povas transiri al la flanko de la opozicio. Fine, eksteraj ludantoj klare certigas, ke se la "revoluciuloj" venkas, la geopolitika kaj geoeconomia orientiĝo okazos favore al la ekstera forto, kiu financis kaj legitimis la CR.

Koloroj kaj simboloj de la "kolorrevolucioj"

Specialan rolon en "kolorrevolucioj" ludas koloro kaj simboloj mem, ĉar ĝi estas signosistemoj, kontraste al signifaj vortaj.

¹³ S. Markov. Kolora revolucio estas nova speco de politika teknologio por ŝanĝi politikan potencon.

komunikado, influas la profundajn sferojn de la psiko (antaŭkonscia kaj subkonscia). Politikaj teknologioj tre bone komprenas ilian signifon, kaj tial la elekto de "ruĝa rozo" aŭ "ruĝa tulipo" kiel simbolo de la revolucio tute ne estas hazarda.

Unue, signosistemoj produktas simplajn (arkaikaj) ĝeneralajn emociojn (ekzemple, kolero, abomeno, feliĉo, timo), kiuj subpremas aŭ ekscitas volajn agojn. La ĉefa afero estas, ke ili ne stimulas celkonscian agadon. Sekve, en milito, socia aŭ religia revolucio, la rolo de signosistemoj montriĝas, kvankam ne decida, tre signifa, ĉar ili formas la emocian humoron de la amasoj. Krome, en individuaj elementoj de la strategio (psika atako), la rezulto de la tuta operacio povas dependi de ili.

Due, signosistemoj aktualigas socian sperton (personan, triban, etnan, konfesian, klasan, nacian) kaj per tio kaŭzas eĥon kiu instigas memidentigon, elekton kaj, finfine, agadon. Tiel, la simbolo fariĝas identiga signo, indikas kunbatalulojn kaj identigas kontraŭulojn, kvazaŭ fizike solidigante la komunumon en specifa spaco kaj tempo.

mi.

Kiel notite de K. A. Cheremnykh, se komunumo (religia strukturo, etneco, nacio) estas solidigita sub la influo de ekstera ludanto, tio estas, manipulita al firmiĝo, la semantika dezajno de ĉi tiu ago dependas de la celo fikso de la subjekto kaj de la naturo de administrado, kiu povas esti rekta, mediata aŭ nereakta. Krome, eĉ kun nereakta kontrolo, la temo de manipulado

SEKRETOJ DE "KOLORAJ REVOLUCIOJ"

ne interesiĝas pri apero de aldona identiga kampo. Sekve, la ĉeesto aŭ foresto de tia elemento kiel ĵuro, ĵuro, en la semantikaj iloj de revolucio povas esti kaj indikilo de ĝia subjektiveco, kaj, male, surrogacy¹⁴. Oni notu, ke la diskurso de "la aŭtentikeco de la revolucio" estas enkondukata de la subjekto en la pensan spacon de la objekto sufiĉe celkonscie, kio estas evidenta, ekzemple, kiam oni komparas serban, ukrainan kaj

Egipta sperto.

Alia grava klarigo koncerne la rolon kaj signifon de vidaj bildoj. Vida sperto, kiel flara, gusta, palpa kaj elementa sono, estas pli arkaika strukturo kompare kun vorta sperto. Tial influo al la vida analizo, precipe en kombinaĵo kun elementaj sonoj, estas pli instrumenta kaj efika por trudi la deziratan konduton al individuo aŭ amaso ol vorta influo. Por rapide kaj maksimume larĝa kovrado de la loĝantaro, ciferecaj rehavigaj teknologioj aktive uzas

Estas pruvoj de baza koloro aŭ grafika signo (ekzemple blanka pugno en cirklo sur nigra fono - simbolo de la Beograda "revolucio", kiu estis poste uzata en Ukrainio, Kirgizio, Egiptio) aŭ spektakloj: procesioj, flash mobs, "ringoj", diversaj specoj de reklamoj elsenditaj en sociaj retoj.

Spektaklo estas aparte grava, sed ankaŭ pli kompleksa teknologia aparato kompare kun simboleco. Ĝi produktas kolektivan senton - sintonion, formante novan kvaliton de rilatoj inter objektoj

influo, tio estas, de la publiko. Krome, rolluda spektaklo (ekzemple, teatro, kino, agoj de membruligo transdonitaj per sociaj retoj) kompletigas la sintonion kun memidentigo kun la heroo aŭ la asimilado de la heroo pasio. Kiel rezulto, esti "fascinita" de specifa ago povas ŝanĝi la percepton de realeco. Krome, la disvolviĝo de modernaj teknologioj ebligas serioze plibonigi la efikon de neŭroza sintonia. Ekzemple, krei aŭ plifortigi senton de malsupereco de sia propra historio, sia lando aŭ nacia sperto. Ĝuste ĉi tiu tekniko estis praktikita dum la perestrojko-jaroj per diversaj specoj de publikaĵoj, kiuj humiligas kaj detruas la sperton de nia lando, filmoj kiel "Pento" aŭ "You Can't Live Like This". En modernaj kondiĉoj, la enkonduko de komunikaj programoj por rapida komunikado (forumoj, sociaj retoj, vivaj revuoj, blogoj, ktp.) serioze pliiĝas sugestion. Ĉi tio okazas precipe, ĉar fakte homoj komencas ŝanĝi al la "birda lingvo" karakteriza de virtualeco - la tiel nomata degenerita .

sintonia.

Multaj psikologoj, psikanalizistoj kaj fakuloj pri retaj strukturoj atentigas pri tio, ke la enkonduko de "YouTube" kaj "Flickr" kreas senliman spacon de degradita "viva teatro", "GoogleMaps" - topografa travidebleco ("viva pafado"), "Facebook" - "neforviŝebla" registrado de personaj datumoj, "Twitter" - degradita lingvo de "vortaj gestoj". Ĉi ĉi kune kreas senprecedence favorajn kondiĉojn por kontroli konduton amasskale, se, kompreneble, la temo de manipulado fiksas tian taskon. Modernaj komunikiloj fariĝis unu el la plej gravaj

¹⁴ Vidu, ekzemple: K. A. Cheremnykh. Kvazaŭ-religio de degradado. - www.globoscope.ru/content/artikoloj/2902/ kaj pliaj ligiloj.

ELENA PONOMAREVA

rimedoj por prepari kaj efektiviĝi "kolorrevoluciojn", ĉefe pro tio, ke ili permesis la aktivigon de spektakla signalsemantiko. Tiel, Jutubo, kiu estas la tria plej vizitata retejo en la mondo (en januaro 2012, la ĉiutaga nombro da vidoj atingis 4 miliardojn), ebligas tuj disvastigi aŭtentajn, retuŝitajn aŭ simple falsitajn filmetojn per poŝtelefonaj komunikadoj, kiuj ekscitas en sensivigita socio. estas ĝeneraligitaj reagoj de hororo, turniĝantaj al furioza malakcepto de la evidente indikita kulpulo. La rolon de ĉi-lasta kutime ludas la politika gvidanto aŭ membroj de la reganta partio.

Kiel oni scias, la "fuzeo" de la "araba printempo" en Tunizio kaj Egiptio estis ludita de la "epidemia" de memmortigoj kun la tuja glorado de la viktimoj en interretaj amaskomunikiloj. Vere, la kreado de "idoloj" estis antaŭita de longa preparado de islama socio por percepti memdetruon kiel heroaĵon, kiu klare kontraŭdiras la kanonojn de Islamo; sed ĉi tio estas temo por aparta diskuto. Rilate al CR-teknologioj, gravas, ke la metodika instigo al memdetruo estis inkluzivita en la recepto por la transiro "de diktaturo al demokratio" de J. Sharp sub paragrafo 158 - "Mem-kapitulaco al la potenco de la elementoj (memforigo, dronado ktp.) "ekde 1973, kiam estis verkitaj liaj "Metodoj de Neperforta Rezisto"¹⁵, kiuj alportis tiom da problemoj.

La rolon de retoj en la eventoj de la Araba Printempo tre klare klarigis M. Joyce, eldoninto de la retejo Meta-Activism. Agoj de memsenigo estas "videblaj kaj ĉi tio ŝoka... Kio faris la rakontojn de Bua-zizi, Said kaj al-Khatib resonancaj-

¹⁵ Vidu G. Sharp. La Metodoj de Neperforta Agado. Boston, 1973.

mi? Ilia eksterordinara brutaleco, kaj la brutaleco videbla en fotoj kaj videoj tuj post la okazaĵo. Ĉi... produktis visceran (t.e. ĝis la sentoj en la internaj organoj. - E.P.) emocian efikon. Vidi ĉi tiujn bildojn estas multe pli sentema ol aŭdi pri ili, kaj la kolero jam sentata kontraŭ la reĝimo atingas febran amplekson." Krome, M. Joyce atentigis la gravecon de la fakto de amasa konscio en la evoluo de revoluciaj eventoj: "Dank al ciferecaj rimedoj, grandega nombro da homoj kontaktis ĉi tiujn rakontojn. Eĉ antaŭ dek jaroj tiuj rakontoj tuŝus nur malgrandan nombron da homoj - konatoj aŭ najbaroj, sed ne mobilizus tutaj komunumojn. Hodiaŭ tio eblas. La sekreto estas simpla: la bildo parolas por si mem, kaj en mondo, kie enhavo estas kontaĝa, jen ĉio, kio necesas... Jen la ŝlosila transiro de senpolitika mondkoncepto al politika: la status quo fariĝas pli netolerema ol la risko de ĝi ŝanĝiĝas (mia kursivo - E.P.)"¹⁶. De granda graveco estas ankaŭ la

ago de la kolorfaktoro. La koloro elektita de ŝtato por sia flago aŭ de komunumo de religiaj kaj sociaj revolucioj por sia standardo enhavas historian aludon kaj/aŭ valorkomponenton, kiu ne estas aldona rimedo, sed fundamenta levilo de elekto kaj mobilizado.

lization.

En la kazo de kolorsimbolo disvolvita de ekstera ento, ĝia funkcio estas plia, ĉar ĝi celas solvi mallongdaŭrajn problemojn - ŝanĝante la politikan reĝimon kaj nenion pli. Se

¹⁶ MC Joyce. Rakontoj de Mobilizado. — www.meta-activism.org/2011/06

SEKRETOJ DE "KOLORAJ REVOLUCIOJ"

La operacio estis sukcesa, la sama koloro povas esti uzata en aliaj landoj. Ekzemple, la oranĝa koloro pruntita post la ukrainaj okazaĵoj en 2005 estis sukcese uzita en la elektoj en Rumanio fare de la teamo de Traian Basescu. La sama koloro estis uzita fare de la opozicio en Azerbajĝano. Tamen, post la uzbeka fiasko (la Andijan-okazaĵoj de 2005), okazis "forvelkado" de la ukraina.

Inksimbolo.

Tamen, la oranĝa koloro ludis kolosan rolon. La allogeco de la ukraina "revolucio" estis certigita ĝuste per koloro. Fakte, oranĝo estas speciala koloro. Ekzemple, la granda germana poeto Goethe, kiu konsideris la evoluon de kolorteorio sia vivoverko, konsideris oranĝan koloron de varmo kaj feliĉo.

varmego, varmego, infero, inkandesko. La aktiva flanko de la oranĝa koloro estas asociita, laŭ Goethe, kun ĝia plej alta energio: "... sufiĉas atente rigardi tute flavruĝan surfacon, por ke ĝi ŝajnu, ke tiu ĉi koloro vere trafis en nian okulon.. Ĝi kaŭzas nekredeblan ŝokon"¹⁷, kvazaŭ eniras, traboras la korpon. Kaj en ĉi tiuj rimarkoj Goethe ne faras

soleca: sciencistoj rimarkas la aktivecon de ĉi tiu koloro, ĝia ekscita, maltrankvila efiko.

La simbolaj signifoj de ruĝa estas diversaj kaj kontraŭdiraj. Tamen en ĉi tiu diverseco ĉiu povas trovi ion taŭgan por si. Do, unuflanke, ruĝa simbolas ĝojon, belecon, amon kaj plenecon de vivo. Aliflanke - malamikeco, venĝo, milito. Ekzemple, la ruĝa koloro de la standardo simbolas ribelon, revolucion, lukton. Estas interese, ke inter multaj triboj de Afriko, Ameriko kaj Aŭstralio, militistoj, prepariĝantaj por batalo, ruĝe pentris siajn korpojn kaj vizaĝojn.

koloro, kaj la kartaganoj kaj spartanoj portis ruĝajn vestaĵojn dum milito. En Antikva Ĉinio, ribelantoj nomis sin "ruĝaj militistoj", "ruĝaj lancoj", "ruĝaj brovoj"¹⁸. Ruĝa ankaŭ signifas potencon kaj grandecon. Do la ruĝa koloro de diantoj (Portugalia, 1974), rozoj (Kartvelio, 2003), tulipoj (Kirgizio, 2005) ne estas hazarda elekto.

Ju.V. Timoshenko provis uzi la blankan koloron en la propaganda kampanjo de la periodo de la unua opozicio, sed ĝi ne ludis politikan rolon. La aktualigo de blanka koloro en 2011 en Rusio estas rilata al diversaj kialoj. Tio eĥas la koloron de la nacia flagstrio, historiajn aludojn (Blanka Gvardio, blankuloj kiel reprezentantoj de la burĝaro), kaj religiajn (sanktajn) signifojn (blanka koloro havas pozitivajn implicojn en ĉiuj religioj). Krome, blanka koloro simbolas purecon, senmakulan, virton, ĝojon. Asociita kun blankeco estas la ideo de la evidenta, la ĝenerale akceptita, la legitima, la vera. Do la uzo de blanka povus servi kiel alloga, unuiga signalo por reprezentantoj de tute malsamaj sociaj grupoj kaj opinioj. Estus malfacile elekti alian koloron por krei golem-partion.

Esplorante la kolor-simbolajn atributojn de la CR, oni devas atenti ne nur al plataj grafikoj, sed ankaŭ al la botanikaj bildoj, kiuj ĉeestis en ĉiuj "koloraj revolucioj". Nur en Belorusio pro-

testaj movadoj provis uzi la bildon de malofta besto - la bizono, sed, kiel oni scias, senrezulte. Se plata grafikaĵo, kies plej evidenta ekzemplo estas pugno en cirklo, kiu povus esti sur nigra aŭ ruĝa fono, enhavis elementon

¹⁷ J. V. Goethe. Al la doktrino de koloro (kromatiko). — "Psikologio de koloro." M., 1996. P. 325.

¹⁸ Vidu ibid.

ELENA PONOMAREVA

agante sur la subkonscio, diktatore
ra, kaj ankaŭ "ŝarĝis" la socian
fortaj amasoj kiam reproduktitaj sur T-ĉemizoj, ĉapoj,
flagoj kaj flugfolioj, tiam plantaj simboloj signifis vivon,
evoluan kaj kreskon de la opozicia movado. Krome,
rilate al la cellando, ĉiam estis detala studo de la
semantika enhavo de specifa simbolo.

Ekzemple, kartvela ruĝa rozo
estis kaj nacia floro, asociita kun la pentraĵoj de la
elstara artisto Niko Pirosmani, kaj simbolo (dornoj)
de protekto kontraŭ la "okupanto" - Rusio. Alivorte, la
bildo influis ĉiujn kategoriojn: de amantoj ĝis
politikistoj, de naciistoj en la plej ĝusta senco de la
vorto ĝis rusofoboj - ĉiuj signifoj kuŝis sur la surfaco.
Estis pli malfacile kun la kirgiza simbolo. Ĝis la fino de
2004, estis debato en analizaj strukturoj pri kiu planto
devus iĝi simbolo de la matura opozicio. Fakuloj
rekomendis flavan tulipon. Tamen, la kirgizaj
opoziciuloj malakceptis tiun ĉi ideon: la flava tulipo
estas simbolo de disiĝo. Kiel rezulto, la ruĝa koloro
estis interkonsentita.

Analizistoj, precipe K. Cheremnykh, kiu kunhavis
siajn datumojn kun ni, vidas la sekvan subtekston en
ĉi tiu decido. La fakto estas, ke la ruĝa tulipo estas "tro
turka" simbolo, ĝuste tial ĝi estis elektita kiel la signo
de la CR. Rezultas, ke la tulipa feriado en Turkio estas
asociita kun la tradicio de donado

Tiuj floroj ricevas al la sultano de liaj pli junaj edzinoj
(kiuj volas naski heredanton). Alivorte, ĉi tiu floro estas
la bildo de ne plu kromedzino, sed ankoraŭ ne edzino
en la hodiaŭa imperia "haremo", tio estas, ĝi inspiras
la transiran staton kaj samtempe metas ĝin sur la

loko.

Jasmeno, unue proponita por Tunizio, poste
kolorigis aliajn

"Arabaj revolucioj", en tradicia literaturo signifas
esprimon de amdeklaro (ne nepre reciproka), en Britio
- simbolo de knabina modesteco, timemo. En moderna
literaturo, la plej multaj referencoj estas faritaj al la
erotikaj unuiĝoj de flormalfermo. Aparte, la aromo de
jasmenaj floroj akriĝas percepton kaj pliigas
sentivecon. Tial jasmeno estas kreditita kun erotika
efiko. Ĝi plibonigas sensualecon kaj estas konsiderata
"virina" odoro. Kiel vi scias, Kleopatro delogis Antonion
per jasmena oleo. Kiel ni vidas ĝin, jasmeno fariĝis
paciga simbolo de la revolucio, destinita por kaŝi
ĝiajn verajn motivojn.

Simila procedo estis pensita kun la simbolo de la
egipta revolucio. La lotuso, kiel simbolo de la protesta
movado ĉe la bordo de Nilo, ankaŭ havas multajn
interpretojn. Ekzemple, en tibeta signifo ĝi estas
pureco kaj

ĉasteco (kiel la antitezo de korupto). En antikva egipta
mitologio, kreado, naskiĝo kaj la Suno kiel la fonto
de vivo estis asociitaj kun la bildo de la lotuso. "Tiu ĉi
granda floro ekfloris, leviĝante el la profundo de la
praakvoj, kaj portis sur siaj petaloj ekzistadon
enkorpigitan en la bildo de la suna diaĵo, la ora infano:
el la lotuso naskiĝas la suna dio Ra. La Leviĝanta Suno
ankaŭ estis ofte reprezentita kiel Horuso, kiu leviĝas
de lotuso, reprezentante la Univerŝon. La lotusfloro
povus servi kiel la trono de Oziriso, Izisa kaj Neftiso."19
La lotuso simbolis la renovigon de vigleco kaj la
revenon de juneco, ĉar, laŭ la opinioj de la egiptoj, la
maljuna dio mortas por renaskiĝi juna. La bildo de la
mortinto tenanta lotusfloron parolas pri resurekto el
la mortintoj, vekiĝanta en la spirita

plano.

SEKRETOJ DE "KOLORAJ REVOLUCIOJ"

Kiel simbolo de prospero kaj fekundeco, la lotuso estis atributo de la Memfisa dio de vegetaĵaro Nefertum, kiu estis prezentita kiel juna viro portanta kapvestaĵon en la formo de lotusfloro. Tiel, de antikvaj tempoj, la lotuso estis asociita kun la supera potenco: ĝi estis simbolo de Supra Egiptio, kaj la scepro de la egiptaj faraonoj estis farita en formo de lotusfloro sur longa tigo.

Siavice, H. P. Blavatsky, kiu spertis okultan iconon en Egiptujo, klare asociigas

lotuso kun la komenco de vivo: "lotus sim-
voligas la vivon de la homo, same kiel la Universon."
Ĝia radiko, mergita en ŝlimecan grundon, reprezentas materion, ĝia tigo atinganta tra akvo estas la animo, kaj ĝia floro, alfrontante la Sunon, estas simbolo de spirito. La lotusfloro ne estas malsekigita de akvo - same kiel la spiriton ne estas makulita de materio, tial la lotuso personigas eternan vivon, la senmortan naturon de la homo, spiritan revelacion. Modernaj aŭtoroj montras kaj la afrodiziajn trajtojn kaj la banadon de Kleopatro en lotusa bano. La aŭtoro de la "Virina Enciklopedio" B. Walker trovis interpreton de la ligo inter simboleco.

lotuso kun la resurekto de virino: per ŝia versio, la lotuso estas "frukto en la utero, kadavro en la tero kaj dio en la diino"²⁰.

Estas konvene supozi, ke la "revoluciaj" egiptaj intelektuloj pli interesiĝis pri la mito de Nefer-tum, la "emancipanta virino" de la Oriento (interpreto de B. Walker). La postrevolucia plimulto de egiptoj preferas nomi la februara puĉon "revolucio de kolero" prefere ol "lotusrevolucio". Evidente, la formado de bildo en okcidentaj "pensfabrikoj" kaj ĝia altrudo al specifa publiko ne ĉiam povas konduki al la atendataj rezultoj.

Ŝajne, "blankaj rubandoj" ankaŭ ne atingis en Rusio.

Subtotaloj

Estas evidente, ke estas neeble malkaŝi ĉiujn detalojn de tiaj modernaj teknologioj por ŝanĝi politikajn reĝimojn kiel "koloraj revolucioj" kadre de unu artikolo. Gravaj registri iliajn ĉefajn trajtojn.

Do, revolucio en la klasika signifo postulas kombinaĵon de almenaŭ tri necesaj kondiĉoj. Unue, devas esti ne nur sociekonomia, sed ankaŭ politika

taktikaj antaŭkondiĉoj por revolucia situacio. Due, revolucio estas nebla sen organizo, financa subteno kaj manipulado de informfluo. Kaj sur-

la fino estas la lasta en la listo, sed ne la malpli grava: revolucio estas nebla sen ideologio, nova socia projekto.

En la revoluciaj renversiĝoj de modernaj tempoj, la komplekso de faktoroj necesaj por natura revolucio ne estas reprezentita. Tamen grandegan rolon (kaj pli kaj pli) ludas financa, organiza kaj informa subteno por kontraŭsystemaj fortoj el eksterlando. Samtempe, la reĝimoj de nur tiuj landoj, kies rimedoj, strategia aŭ geopolitika pozicio interesiĝas Okcidento, estas premataj. Alivorte, "kolorrevolucioj" estas komencitaj en tiuj regionoj kiuj falas en la orbito de intereso de la ĉefaj ludantoj en la tutmonda.

sistemoj.

La pliintensiĝo de protestaj sentoj en Rusio post la rezultoj de la parlamentaj elektoj la 4-an de decembro 2011 kaj la prezidant-elektoj la 4-an de marto 2012, kvankam ili havas objektivajn kialojn por malkontento, respondas al la logiko de "koloraj revolucioj". Pri la intereso de okcidentaj landoj, kiel oficiala

²⁰ B. Walker. Virina enciklopedio. Simboloj, sanktaj ralias, sakramentoj. M., 2005. P. 543.

ELENA PONOMAREVA

kaj individuoj kaj neŝtataj strukturoj, multaj faktoj indikas la malstabiligon de la situacio en nia lando – komencante de la aktiva subteno fare de la ambasado kaj persone de la nova usona ambasadoro M. McFaul de reprezentantoj de protestmovadoj kaj finante per la financado de tuta serio de specialaj programoj de "trejnado de demokratoj". Fakte antaŭ niaj okuloj estas plifortiĝo de la lukto por paco.

nova hegemonio, kies rimedoj kaj teknologioj tamen serioze moderniĝis. Unu el ili estas "koloraj revolucioj". Antaŭevitado de malstabiliga efiko -

Ni vidas la efikon de cifereca evoluo en la uzo de teknologioj similaj en naturo al "koloraj" teknologioj. Aparta atento devus esti pagita al la uzo de "mola potenco". Ĉi tio estos diskutita

Plue.

(Daŭrigota)

Miĥajlo SMIRNOV

Jaro de rusa ŝtatiĝo

De Rurik ĝis modernaj prezidantoj kaj pretere

Rusa Federacio 2012
Historia memoro pri la popolo
estas por longtempo ĉar ĝi
kombinas la sekvan "rondan" datrevenon
de rusa ŝtatiĝo kaj la defiojn de modernaj
tempoj kiujn ĝi alfrontas en la formo de
antaŭ- kaj post-elekto politikaj diskursoj.

Ke la venonta jaro?

2012 markas la 1150-an datrevenon de
la okazaĵo, kiu, laŭ la Rakonto de Pasintaj
Jaroj, markis la komencon de rusa ŝtatiĝo.
Ni parolas pri la legenda regado de Rusio

en la landoj de la Eŭropa Oriento. Laŭ la
kroniko, ĝi okazis ĉe la voko de kelkaj finn-
ugraj triboj

kaj slavaj lingvoj kiuj loĝis ĉi tiujn

tero, ĝuste en 862 p.K. Kaj nun 1149 jarojn
poste, per sia dekreto de la 3-a de
februaro 2011, la Prezidanto de la Rusa
Federacio anoncis la okazigon en 2012 de
la "1150-a datreveno de la naskiĝo de la rusa ŝtato"

posedaĵo."

Preskaŭ tuj la vortumo

La dekreto kaŭzis konfuzon pri la vortoj
"deveno" kaj "rusa". Ankoraŭ freŝa estis la
impreso de la novjara televida alparolo de
la ŝtatestro la 31-an de decembro 2010, en
kiu li deklaris, ke "Rusio estas

malbona lando... venontjare ĝi estos nur
20-jara." La fakto, ke tio ne estis rezervado
aŭ hazarda punkto en la historiaj opinioj
de la prezidanto, estas konfirmita de la
teksto de lia novjara parolado la 31-an de
decembro 2011, kie li, same kiel unu jaron
pli frue, asertis, ke " antaŭ ekzakte 20 jaroj
ni estis la unuaj Ni festis la Novjaron
unufoje en lando nomata Rusujo." Estiĝas
la demando: se Rusio havas nur "dudek
jarojn", kaj la dekreto parolas specife pri la
rusa

ŝtatiĝo, tio estas, pri la ŝtatiĝo de la Rusa
Federacio, kiun D. A. Medvedev refoje
emfazis en renkontiĝo kun historiistoj kaj
en komuna kunveno de la konsilioj pri
scienco kaj edukado kaj kulturo en
Vladimiro la 22-an de julio 2011 - kion Faras
ĉi tiu ŝtatiĝo havas ion rilaton kun tio, kio
naskiĝis en 862, nome, la rusa ŝtatiĝo, la
ŝtatiĝo de Rusio, kiu, kiel ĉiuj devas scii,
estis, estas kaj estos por ĉiam la ŝtatiĝo de
Rusio laŭdifine? Bedaŭrinde, nek D. A.
Medvedev, kiu eldonis ĉi tiun dekreton, nek
lia administracio, kiu preparis ĉi tiun
dekreton, ne faris

donis klaran respondon al ĉi tiu natura

aran demandon. Homoj scipovaj pri la rusa
historio sentis kun embaraso, ke en la
parolado kaj en la menso de la Prezidanto
de la Rusa Federacio ŝajnis esti ia "duobla
milito" de Rusio okazanta.

MIĤAIL SMIRNOV

Vi verŝajne ne devus serĉi malproksime respondon al la demando supre prezentita. Tiaj mallogikecoj estas tute atendataj kaj eĉ neeviteblaj en la situacio, en kiu troviĝas hodiaŭ la historia memkonscio de preskaŭ ĉiuj civitanoj de la Rusa Federacio. Laŭ nia opinio, unu el la plej gravaj problemoj en la sfero de socia konscio, interalie, restas la problemo de fragmentiĝo, nekohereco, kiel homoj diras - "malunueco".

kristanismo", unue precize

La centra temo en la sfero de solidigo de historia konscio estas la problemo de la unueco de la rusa historio.

historia memkonscio. Kion, fakte, D. A. Medvedev pruvis per persona ekzemplo. En lia menso, same kiel en la menso de la superforta plimulto de civitanoj de la Rusa Federacio, restas diversaj etapoj, periodoj, epokoj de rusa historio.

senrilata.

Ĉi tiu situacio fariĝis tia

familiara, kio permesis, ekzemple, mezuroj, la oficisto de scienco, la direktoro de INION, Yu. S. Pivo Varov, deklaras: "Se ni parolas serioze, estas neeble akordigi historion kun historio. Akordigu ankaŭ antaŭrevolucion, sovetian kaj modernan Rusion." Tiel diras la viro, kiu estas komisiita alporti la vorton pri historia edukado al la civitanoj de la Rusa Federacio en la televidkanalo "Russia K" (iama televidkanalo "Kulturo"). Kion ni postulu de la ceteraj, ordinaraj homoj — konsumantoj de tia kleriĝo?

La graveco de la afero de firmiĝo, la formado de tuteca historia memkonscio de niaj civitanoj ne povas esti supertaksita. Unue, la foresto de lia decido morale degradas kaj la oficialan (burokratian)

nenies kaj scienca) kaj filistra historia memkonscio. Identeco - kaj persona kaj kolektiva, kiu plej proksime estas ligita kun la ĝenerala historia memoro de la homoj - estas konstante sub premo de la minaco de kompleta malapero.

Aliflanke, de kaj teoria kaj praktika vidpunktoj, estas sufiĉe evidente, ke sen la konsento de la socio pri sia historio

produktiva evoluo estas neeble

de ĉi tiu socio, estas neeble eĉ solvi sociekonomiajn problemojn, sen paroli pri publika edukado kaj moralo. Precipe juristoj plene konsentos, ke la tasko disvolvi juran konscion en nia socio ne povas esti solvita sen solidigi ĝian historian memkonscion, ĉar nur ĉi tio donas ideon pri historia kontinueco, kiu havas ŝlosilan,

fundamentan signifon por la enradikiĝo kaj evoluo en la socio de la ideo mem de leĝo.

Trovi alirojn por solvi ĉi tiun problemon ne estas tiel facila. Verŝajne, malsamaj strategioj estas eblaj kaj devus esti esprimitaj ĉi tie. Sed laŭ nia opinio, la centra temo en la sfero de firmiĝo de historia konscio estas la problemo de la unueco de la rusa historio, tio estas, la evoluo de ideoj pri la kontinueco de ĝia semantika kaj substantiva evoluo. Estas la koncipa kompreno de la unueco de la rusa historio sur la taŭgaj sciencaj, historiaj, filozofiaj kaj teologiaj niveloj, konsiderante la tutan komplekson de modernaj cirkonstancoj, tio estas la ŝlosilo por solvi la problemon pliigi la nivelon de firmiĝo de historia konscio en nia socio. Aliaj aliroj, ŝajnas al ni, estos malpli efikaj ĉi tie. Ilia malavantaĝo estas, ke ili aŭ vualas

JARO DE RUSA ŜTACO

problemo, aŭ preteriri ĝin, aŭ demandi tiu estas ignorata.

Kiaj konceptaj aliroj al la temo de la unueco de la rusa historio devas esti elektitaj tiel, ke ili havas altan socian efikecon, estas klaraj kaj kompreneblaj por la socio kaj akiras altan signifon laŭ ĝia opinio? Ŝajnas al ni, ke la sola ĝusta maniero estus turni sin al la historio de rusa ŝtatiĝo. Ĝia kontinueco dum dek unu jarcentoj kaj duono estas la akso, la kerno de la unueco de nia historio. La konscio mem, ke vi vivas en ŝtato kun 1150-jara historio, kiu ankoraŭ ricevas malmulte da atento, povas fariĝi la centro de evoluo de civila historia memkonscio, unuigante, tirante ĝin en certan.

nova integreco.

Ĉio estus bone se ne por unu "sed". La ideo de la integreco de la rusa historio, la unueco de la historio de la rusa ŝtatiĝo postulas klarecon rilate al konceptoj kiel "Rusio" kaj "rusa ŝtato". Hodiaŭ ne ekzistas tia ĝenerale akceptita kompreno. Plie, ni vivas ĉirkaŭitaj de amaso da homoj "grimantaj" unu sur la alian.

amiko de kontraŭdiraj interpretoj de ĉi tiuj konceptoj. Sen troigo, tia malhonoro en la kompreno de ilia lando kaj ŝtato neniam estis vidita inter nia popolo. La esenco de la problemo vidiĝas en la amasiĝo de tiuj historiaj kaj politikaj kliŝoj, mitaj laŭ enhavo kaj naturo ("kolapso de Sovetunio", "suvereneco de Rusio", "sendependaj ŝtatoj", ktp.), kiuj estiĝis en la ĝenaj tempoj de 1990-1992.

Pli precize, la problemo estas, ke tiuj nefaktaj metaforoj vaste cirkulis, akiris la statuson de ordinara kaj enradikiĝis en la lingvo de oficeja laboro kaj, sekve, en oficialaj dokumentoj, sed neniam fariĝis la temo de sciencaj, historiaj kaj filozofia pripensoj. On

Laŭ nia opinio, ĉe ilia naskiĝo regis eĉ ne politika oportuneco, sed praktike nekaŝita politika ambicio, kiu ĉerpis argumentojn por ĝia legitimiĝo en tre malvasta, unuflanka kaj tendenca (negativisma) kompreno de jarcenta rusa historio. Kun tia aliro, oni ne povus paroli ne nur pri ia tuteca kompreno de ĉi-lastata, sed ankaŭ pri rusa historio kiel tia.

Simpla ekzemplo. La Konstitucio de la Rusa Federacio de 1993 deklaras ke "La Rusa Federacio - Rusio estas demokrata federacia ... [ktp.] ŝtato" kaj ke "La nomoj Rusa Federacio kaj Rusio estas ekvivalentaj" (Sekcio 1, Ĉapitro 1, Art. 1, paragrafoj 1 kaj 2). Sur kiu bazo la Rusa Federacio, kiu eliris el la politika transformo de la RSFSR, ricevis la nomon "Rusio" estas ankoraŭ neklara. Krome, eĉ la dokumenta historio de ĉi tiu identigo restas tute neesplorita. La plej grava demando por la historia memkonscio de civitanoj de la Rusa Federacio restas en la ombro de "memevidentaj supozoj", kiuj estas

estante, fakte, vera politika antaŭjuĝo. Jes, jes, ĝuste: la nuna Konstitucio de la Rusa Federacio baziĝas sur politika antaŭjuĝo!

Oni povus rilati al la neoficiala tradicio de vortuzado kiu disvolviĝis en la kultura medio de Sovetunio, kiu identigis la RSFSR kaj Rusion. Sed ni ne forgesu, ke en Sovetunio la vorto "Rusio" neniam estis oficiale uzata por nomi la RSFSR, surbaze de kiu la moderna Rusa Federacio estiĝis. Kaj male, en la kompreno de la ekstera mondo, estis Sovetunio kiu estis la posteulo de Rusio - la Rusa Imperio. Tiu ĉi aliro konservis sian tute ne metaforan forton ĝis decembro 1991, sed je la nivelo

Mĥajlo SMIRNOV

ĉiutaga konscio de eksterlandanoj ekzistas ĝis hodiaŭ. Resume, la demando pri kio efektive "disrompiĝis" en decembro 1991 ne estas sensignifa, kvankam tiu ĉi signifo estas

amaso da establitaj politikaj antaŭjuĝoj kaj terminologiaj kliŝoj longe ne estis evidenta.

Ĉi tie ni venas al la koro mem de la demando pri la objektiva unueco de la rusa historio kaj ĝia tuteca kompreno: ĉu la unua ekzistas kiel racie imagebla, kaj ĉu la dua eblas kiel sekvo de la unua? Malsamaj strategioj por ĉi tiu serĉo donas al ni rekte kontraŭajn rezultojn.

Negativa - se ni daŭre kredas, ke en 1991 Sovetunio "kolapsis" kaj disiĝis en pluraj komponantoj.

memsufiĉa "sendependa"

ĉi tiuj ŝtatoj," unu el kiuj estis la Rusa Federacio. Ĉi tiu vojo implicas nesolveblajn kontraŭdirojn kaj ignoritajn neresponditajn demandojn kiel "Kien iris Rusio?" (la fakto, ke la Rusa Federacio tiam ricevis libervole la nomon "Rusio" ne donas logikan rezolucion al la situacio; male, ĝi senesperas).

Pozitiva rezulto estas akirita se ni procedas de la fakto, ke en 1991 okazis ne la "kolapso de Sovetunio", sed la disrompiĝo de unuiĝinta Rusio. Kaj ke ĝi estis dividita ne laŭ kelkaj mitaj limoj de "sendependaj ŝtatoj", sed laŭ la internaj administraj limoj de tiu tre rusa ŝtato, kies 1150-jaran ekziston ni festos en 2012, Do kio

la destinitaj limoj havas sencon nur en la kadro de la unueco kaj integreco de ĉi tiu ŝtato, kaj ekster ĉi tiu kadro ili ne povas havi ajnan funkciajn signifon.

En la unua kazo, vi povas vidi la signifon, kaj plej grave, la temon de la 1150-a datreveno, nur se vi enŝovas en vi teleologian manieron aŭ en la spiriton de Hegel.

la mondo, ke la absoluta, tio estas la plej alta kaj fina, celo de la legenda evento de 862 - la konkero de Rusio en orienta Eŭropo - estis ĝuste la formiĝo de la Rusa Federacio post 1130 jaroj. En la dua kazo (la diseriĝo de la lando en 1991 inter la "aparataj princoj", kiuj denove perdis la potencon de la "grandduko"), ni rekte rekonas kaj asertas, ke la ŝtatiĝo de Rusio, tio estas, la rusa ŝtatiĝo, kaj hodiaŭ daŭrigas sian historian ekzistadon - kvankam en speciala, sed tute ne nova por ĝi, reĝimo de fragmentiĝo.

Ĉiu popolo estas tenita kune kiel tuto fare de komunumo de memkonscio. Ĉi tiu komuneco implicas altan nivelon de firmiĝo de ideoj,

kompnantoj de ĉi-lastaj.

Diversaj faktoroj povas provizi kaj konservi ĉi tiun nivelon, ekzemple la "bildo de la malamiko". Sed plej ofte kaj plej produktive ludas ĉi tiun rolon historia memkonscio, la tiel nomata historia memoro, kiu subestas kolektivajn memidentigon. La problemo estas, ke la historio de Rusa Federacio ne povas esti konsiderata ekster la kunteksto de la tuta historio de Rusio, komprenata siavice kiel derivaĵo de la historia tutaĵo de rusa ŝtatiĝo. Alie, la iluzia, imaga "sendependeco" de la historio de la Rusa Federacio kondukas al sakstrato, ĉar ĝi ĉesas klarigi kiel tiaj, ekzemple, signifaj okazaĵoj de la rusa historio kiel la Batalo de Poltavo, la heroo defendo de la Brest. Fortikaĵo, la komenco de la mondmilito, havas ion ajn rilatan al ĝi. de la spaca epoko de la Kosmodromo de Bajkonur kaj multaj, multaj aliaj, kiuj ne okazis sur la teritorioj de la Rusa Federacio kaj kun la partopreno de ne-rusaj. (aŭ ne nur ĝiaj) indiĝenoj.

Duboj pri la valideco de nomado de la Rusa Federacio Rusio estas ne nur logikaj, sed ankaŭ

Mĥajjo SMIRNOV

ĝuste la KPĈ, eĉ ne unu joton ĝis nun sen rezigni siajn politikajn poziciojn, ŝi fariĝis la iniciatinto kaj kondukanto de ekonomiaj transformoj. Estas danke al ĝi, kaj ne malgraŭ tio, ke tavolo de miliardaj komunistaj entreprenistoj kreskis en Ĉinio, respondece traktante la rimedojn, kiujn la Komunista Partio permesis al ili kolekti kaj inteligente administri por la profito de la prospero de sia propra lando.

afabla.

Rusio estis disrompita en cirkonstancoj kiam, sur la fono de efektiva stagnado kaj malekvilibro en longe nereformita burokratia ekonomio kaj rilataj sociekonomiaj problemoj, la naci-demokrata ideologio fariĝis pli aktiva, kies ĉefa metodo estis alvoko specife al ĥimero de la supozeble "reala" nacia strukturo, la nacia strukturo de Sovetunio. Ĉi tiu alvoko al la ĥimeraj "fondaĵoj" de Sovetunio fariĝis, fakte, la ĉefa ŝoforo de la disrompiĝo de Rusio.

Kiam, en la malfruaj 1910-aj jaroj kaj fruaj 1920-aj jaroj, la bolŝevikoj en pluraj pseŭdo-naciaj respublikoj, proklamita tiutempe en certaj partoj de la teritorio de Rusio, decidis kuniĝi en ununuran ŝtatan union, dum ili havis komunan opinion, ke ili permesas kaj specife enkondukas naciismon en Rusio nur por unu celo, nome: faciligi solvi ĝian ĉefan taskon. - la kreado de ununura komunisma, tio estas internacia (esence sennacia, "nek greka nek juda") ŝtato. Enkondukante naciismon, ili ne metis al si la (esence burĝan) taskon de nacia demokratia evoluo de siaj respublikoj.

Tiu ĉi tasko (ĝuste la sama kiel tiu, kiu ekestis en 1991!) estis tiam starigita nur de la malgajnintoj.

burĝaj partioj kiuj poste aliĝis al la bolŝevikoj. Ĝin subtenis ankaŭ la Menviks - laŭ la vidpunkto de ilia fokuso al preventa evoluo paralele kaj samtempe de la nacia burĝaro kaj la nacia proletaro. Tial, strikte parolante, ĉiuj nunaj sendependaj ŝtatoj sur la teritorio de historia Rusio, el politika ekonomia vidpunkto, estas burĝaj ŝtatoj.

Menŝeviko.

La bolŝevika naciismo estis specifa kaj ne memsufiĉa: ĝi estis nur rimedo por atingi tute malsamajn celojn. Kelkaj el la bolŝevikaj gvidantoj, kiuj havis pli pragmatan pensmanieron, perfekte komprenis, ke ili kreas sian union de teritoriaj sovetiaj aŭtoritatoj ne el ekzistantaj, establitaj naci-ŝtatoj, kaj ke la ĥimero de naciismo estas uzata de ili nur por konservi la teritorian integrecon de Rusio kiel eble plej multe. Fakte, Sovetunio iĝis nenio alia ol formo de rekomenco de rusa ŝtatiĝo, ĝia unueco kaj integreco post alia tumulto en la rusa registaro de la periodo 1917-1922, efektivigita por la strategiaj celoj de konservado de la ŝtat-teritoria potenco de Rusio. .

Tial la ideologiaj (kaj histori-leĝaj!) fundamentoj de la distranĉintoj de Rusio, kiuj agis arbitre en 1990-1992, ĉefe en Belovezhskaja Puŝĉa, estis kaj restas pli ol iluziaj. Male, la strategia kaj, fakte, neevitebla rusa historia tasko daŭre estas grava - la konservado de Rusio, plenumante sian mision kunigi popolojn en la monda historio. Rilate al modernaj cirkonstancoj, tio signifas la restarigon de la unueco de la rusa ŝtatiĝo el stato de fragmentiĝo. Sed en la formo de neniu renaskiĝo

JARO DE RUSA ŜTACO

Sovetunio, kiel multaj daŭrigis ili volas kalkuli per inercio, kaj la restarigo de historia integreco Rusio, ĝia ŝtathistoria unueco.

Ne USSR bezonas reviviĝon: ĝi estas ĥimero, io, kio ne ekzistis per sia esenco mem. Estis kaj restas nur Rusio. Tial, estas ŝi, kiu bezonas esti revivigita el la stato de ŝtata distranĉo. Samtempe ne povas esti imperia aŭ granda potenco en la opinio, ke la ŝtata reviviĝo de Rusio povas kaj eĉ devus komenciĝi per la reviviĝo de la Rusa Federacio kiel ĝia plej granda ŝtathistoria parto.

Tamen ĉio povas okazi alimaniere - iu ajn alia parto de historia Rusio povas fariĝi la motoro por la restarigo de la rusa ŝtata unueco, ĉar tiu restarigo povas okazi nur en la tutaĵo de ĉiuj siaj historiaj partoj. Kaj male, la popolo de la Rusa Federacio mem povas gajni specialan honoron kaj respekton inter aliaj popoloj, se ili profitas la okazon por esti la unuaj por forigi la ebrion de naci-demokratia ideologio, kiun ili ankoraŭ estas nutrataj de la politika kaj intelektaj gvidantoj de la RSFSR-RF ekde la dua duono de 1980 -j.

Kaj ĉiu ĉi tiu amaso da ankoraŭ nesolvitaj ruboj de nereflaktitaj, ĥimeraj kaj pure voluntarismaj ideologiaj konstruoj en la publika konscio starigas la kompleksan konkretan historian, historiozofian kaj politikan kuntekston, kiu estas la fono por la dudek-tria datreveno de la rusa ŝtatiĝo. Dume, en modernaj enlandaj kaj eksterlandaj politikaj kondiĉoj, la signifo de festi la 1150-an datrevenon de Rusio, emfazante la kontinuecon kaj unuecon de la kolosa historio de la rusa ŝtato.

donacoj, estas simple neeble supertaksi. Ĉi tiu temo, kiu havas alta potencialo por solidigo de publika konscio kaj pliigo de la nacia spirito, povus fariĝi la ĉefa ideo de la nova prezidanta periodo, kies personigo en la Rusa Federacio okazis en la elektoj de la 4-a de marto 2012. Krome, oni devas konsideri, ke 2011 markis la 20-an datrevenon de tiaj gravaj politikaj eventoj kiel la Ŝtata Kriz-Komitato kaj la subskribo de la Interkonsentoj Belovezhskaja. Kaj la temo de la 1150-a datreveno de Rusio, elpensita kaj prezentita en la ŝlosilo, kiun ni provis reliefigi supre, povas fariĝi inda respondo al tiuj, kiuj kredas, ke ekde 1992 nur ekzistas "nova Rusio" en la mondo.

Nun estas tro malfrue por paroli pri la ideologio de la festo. Sed se iam estis fiksita la tasko evoluigi tian aferon, tiam ĝia ĉefa punkto devus esti amplekse emfazi la kontinuecon de la rusa ŝtata historio ekde 862. Ni rimarku, cetere, ke la konata akademia debato "Normanistoj kontraŭ kontraŭnormanistoj" havas nenion komunan kun la esenco de la festo. La ĉefa afero estas, ke historiistoj nek en Rusio nek eksterlande - nenie kaj

neniam estis serioze pridisputata la dato mem kaj ĝia signifo por rusa ŝtatiĝo. Cetere, la afero eĉ ne estas, ke la rusa ŝtato estas unu el la plej malnovaj ŝtatoj en la kristana mondo. La afero estas ne tiom en la ĝenerale agnoskita antikvaĵo de la rusa ŝtato, sed en la fakto mem de la kontinueco de la rusa ŝtata historio tra la tuta tempo.

grandega historia periodo - historio kiu neniam estis interrompita eĉ dum periodoj de malkreskantaj niveloj de ŝtata suvereneco.

Simple dirite, ni parolas pri la fakto de la unikeco de la deirpunkto de tiu ĉi historio kaj ĝia interna ideologia kaj signifoplena, se vi volas, filozofia unueco. Ĉi tiu ideologia

Miĥajlo SMIRNOV

La festa punkto estas ĉe la nuna stato de disipado de la historia memkonscio de la socio estas la plej danĝera kaj vundebla loko, ĉar estas en ĉi tiu punkto, konsiderante la ekzistantan kaoson en la historia konscio, ke la plej grandaj spekuladoj estas eblaj. Sed samtempe, ĉi tiu sama punkto devintus fariĝi la ŝlosila momento de ideologia preparado.

ki kaj semantika saturiĝo de la koncepto festoj.

Ĝia signifo estas facile konstatebla, spurinte la ĉefajn sekvojn de ĝia efektivigo en la proponita festoprogramo por civitanoj de historia konscio. La fakto estas, ke rekono de la fakto de kontinueco de la rusa ŝtata historio, la unikeco de la deirpunkto de ĉi tiu historio kondukas al la fakto, ke ĉiuj periodoj de ĉi tiu historio, senescepte, inkluzive de la sovetia, estas agnoskitaj kiel epokoj de la sama. la sola, unuigita kaj kontinua rusa historio. Tio estas, sovetia historio estas agnoskita kiel la sama epoko de rusa historio kiel iu ajn alia, kaj la sovetia ŝtato estas unu el la variaĵoj de tiu rusa ŝtato, kiu devenas de la voko de rusaj princoj fare de la orienta slava kaj finn-ugra.

triboj.

Surbaze de la rekono de la fakto de kontinueco de la rusa ŝtata historio, eblas disvolvi ideon pri la unueco de la rusa historio en la tuta originaleco de ĝiaj diversaj periodoj. Tiel, la fakto de la kontinueco de la rusa ŝtata historio estas la kerno de la ideo de la unueco de la rusa historio. Dume, ĉi tiu vidpunkto estas ŝlosilo en solidigaj procezoj

historia memkonscio de nia socio en la nuna stadio. Aliflanke, la ideo de la unueco de la rusa historio rezultas esti la bazo por la disvolviĝo de detala kaj ramigita.

novaj ideoj pri historia kontinueco ene de la rusa historio.

Estas jam supre dirite, ke la evoluo de produktiva jura konscio en nia socio, kiu estas unu el la unuaj punktoj en la nuna tagordo, devus baziĝi sur evoluinta konscio pri historia kontinueco en la evoluo de socio, ŝtato kaj juro. La fakto de pli ol mil jaroj da kontinua kaj travidebla historio de la rusa ŝtato altigas ĝian aŭtoritaton en la okuloj de kaj siaj propraj civitanoj kaj la popoloj de aliaj landoj.

Sed kion vere rezervas al ni la venonta jaro, oficiale nomata "Jaro de la Rusa Historio", la jaro de la 1150-a datreveno de la "naskiĝo de la rusa ŝtatiĝo"? Plej verŝajne, ĉio estos kiel kutime: la distribuo kaj uzo de ŝtataj buĝetaj kaj eksterbuĝetaj fondusoj por feriaj kaj edukaj programoj, kiuj estos efektivitaj en kondiĉoj, kie la fundamentaj demandoj de la rusa historio restas nerisponditaj. Demandoj kiujn nek la "benita" konis

XIX, nek la "malbenita" XX-a jarcento en la historio de nia Patrujo. Ili estas donataj nur al ni. Kaj nur sur ni, antaŭ niaj prapatroj kaj niaj posteuloj, al ni estas konfidita la tasko respondi al la ĉio-ampleksa demando "Kio estas nia Patrujo?", kies 1150-an datrevenon ni ŝajne festas ĉi-jare.

Nia espero, aŭ rusa politiko hieraŭ, hodiaŭ, morgaŭ

Sed, dank' al Dio, la rusa ŝtatiĝo ne elĉerpiĝas kaj ne finiĝas nur per sia datreveno. Ni scias, kaj ĉi tio estas la politika espero de la partio por la reviviĝo de la historia Rusio, ke la venonta periodo de ĝia fragmentiĝo finiĝos ĝustatempe, kaj ĝi eliros pli forta, sufiĉe forta por

JARO DE RUSA ŜTACO

malfermi novan epokon en la rusa, kaj eble en la monda historio. Tiam la demando pri la unueco de la rusa historio, kiu hodiaŭ konfuzas la mensojn kun sia ŝajna senespero, ricevos sian finan rezolucion: kio ĝi estas - bona deziro aŭ realo?

Nuntempe ni povas nur konjekti kaj ideologie prepari la elirejon de la venonta rusa tumulto en la registaron. vivantaj elitoj, el kiuj ni nombras kvar: la 12-a jarcento - la tumulto de la tiel nomata periodo de feŭda fragmentiĝo, la komenco de la 17-a jarcento - la tumulto de la tiel nomata Tempo de Problemoj, la komenco de la 20-a jarcento - la tumulto de 1917 kaj la periodo de la Civila Milito, la fino de la 20-a jarcento - tumulto asociita kun la divido de Rusio en sendependajn ŝtatojn.

Oni ĝenerale akceptas, ke ĉiu diskuto pri la problemoj de la rusa vivo finfine ĉiam venas al du neeviteblaj "rusaj demandoj": kiu kulpas? kaj kion fari? Ni permesas al ni dubi ĉi tiun fifaman "eternecon". Ni kredas, ke ĉi tiuj demandoj estu lasitaj al la "benita" klasika 19-a jarcento, kiam ankoraŭ ne estis dubo pri la ekzisto mem de Rusio kaj la eterna.

daŭrigo de ŝia rakonto, kiam Ŝajnis, ke ili nur bezonas iomete ĝustigi, renovigi ambaŭ, savi ilin de du ĉefaj problemoj - malsaĝuloj en potenco kaj malbonaj vojoj, por atingi ian idealon.

neniu ŝtato.

Aliflanke, "malbenita" La dudeka jarcento foriris ĉe sia fino en La sekvo de la 21-a jarcento estas du aliaj nesolvitaj demandoj, nepenseblaj por la 19-a jarcento: kio estas Rusio (egale, la rusa ŝtato, la rusa popolo, la rusa ŝtatiĝo)? kaj ĉu la unueco de la rusa historio ekzistas kompreneble kaj/aŭ kiel historia realo?

En la interreta epoko, ĝi fariĝis ordinara kiel unua aproksimado en taksado de socia signifo.

trakti tiun aŭ alian temon kun respondeca peto al "serĉiloj" por ekscii la skalon de temaj ligiloj al ĝi. En la somero de 2008, nia peto pri "unueco de la rusa historio" en la ruslingva Interreto donis senduban rezulton: nulo. Estis, kompreneble, multaj referencoj al ĉiu el tiuj

tri vortoj aparte, sed duon-neniu alia kombinaĵo estis uzata

ne en iu ajn rimedo. Kiel oni povus taksi ĉi tiun fakton sur la fono de la fakto, ke la temo de revoluciaj kaj reformaj malordoj kaj rilataj socihistoriaj "interrompoj" estas aktive diskutita kaj spertita en la socio dum pli ol 20 jaroj? Laŭ nia opinio, tio signifas nur unu aferon: esploristoj kaj intelektuloj

la lektual'oj ĉesigis ĉiujn provojn serĉante alirojn al la koncipa unueco de ideoj pri rusa historio (eĉ se nur en formo de prezento de problemoj), kaj larĝa publika opinio firmiĝis en la rekono de la praktika neatingebleco de tiu unueco.

Ĉi tiu konkludo estis malkuraĝiga: la moderna socio en la Rusa Federacio, kaj en la mondo ĉirkaŭ ĝi, ne vidis la bezonon kaj ne spertis konscian bezonon venki ĉi tiun staton de fragmentiĝo, la disigo de sia propra historia konscio koncerne la rusan historion kaj, precipe, la historio de la rusa ŝtato - ĝi jam tiom kutimis (aŭ kutimis) vivi en ĝi, en tiu ĉi necerta ŝtato. Dume, la rusa mem

pensado baziĝas, antaŭ ĉio, sur la postulo konsideri objekton el la vidpunkto de ĝia genetika, struktura, funkcia, k.t.p. unueco kaj ĉefe el la vidpunkto de la pleneco de esprimo en ĝi de sia propra ideo. Pri tio atestas la tuta rusa klasika filozofio. Kaj filozofio, kiel ni scias,

Miĥajlo SMIRNOV

estas la kvintesenco de la pensado en iu socio, en ĉiu nacio, kiu en sia evoluo atingis la nivelon de filozofia memkonscio.

Ni ne diskutos ĉi tie kiel, pro kiaj kialoj, la rusoj formis ĉi tiun interspacon inter teoria pensado kaj praktika memkonscio. Ni provos doni ĉi tie nur la unuan skizon de ideoj, kiujn, laŭ nia opinio, oni ne povas eviti pensante pri la unueco de la rusa historio. Pro ĝia skizo, nekompleteco kaj nekompleteco, ni eĉ ne demandas ĉi tie la demandon pri la sukceso aŭ malsukceso de ĉi tiu provo. Ni nur esperas, ke, sekvante la nian, la nombro de tiaj provoj nur pliiĝos.

solvante la problemon de la unueco de la rusa historio, laŭ nia opinio Do, kontentiga rezulto. Laŭ mi, ĝi devus konsisti el du partoj. En unu el ili, logike la unua, la unueco de la rusa ŝtato estu prezentita ("kaptita") en koncepto kiu estas submetita al posta evoluo. En alia parto, logike la dua, ĉi tiu antaŭe difinita koncepto devus esti spurita en la specifaĵoj de ĝia manifestiĝo (ago) en la realo de la rusa historio.

Kompreneble, provoj koncipi kompreni rusan historion estis faritaj antaŭe. Tamen, en la kunteksto de la taskoj al ni alfrontas, ne estas loko por ilin revizii. Estas tri kialoj por ĉi tio. Unue, la famaj ekzemploj de tia kompreno, donitaj en la 18-a kaj 19-a jarcentoj, ne kovras la materialojn de la rusa historio en la 20-a kaj 21-a jarcentoj. Due, kun ununura escepto, preskaŭ ĉiuj provoj de tia agado en la 20-a jarcento, kontraŭe, celas la celon montri la diferencon inter la epokoj de la rusa historio kaj la intermita, spasma naturo de ilia sinsekvo. Kaj en-tri-

ĉi tiuj, eĉ ĉi tiuj izolitaj provoj

ili senkritike prenas por koncedite la identigon de la Rusa Federacio kaj Rusio kaj procedas de tio en siaj konstruoj.

Laŭ nia opinio, la sperto akumulita de la rusa historio ĝis hodiaŭ estas sufiĉe kompleta por permesi al ni ekkompreni ne nur pli progresinta periodigo, sed ia tre ĝenerala tipologio de tio, kio estas kutime (sed ne tute pravigita) nomata ". Rusa iru -

suvereneco." En ĉi tiu lasta kazo, estas senkonscia ekspansio de la relative malvasta koncepto de "ŝtato" en si mem al tiu pli larĝa areo de la rusa politika strukturo, kiun ni proponas nomi rusan politikon - kaj pro pli granda semantika precizeco kaj pro la neceso -distingi ĝin de la pli mallarĝa kampo de "ŝtato".

Ŝajnas al ni, ke la tuta historia diverseco de la rusa politika sistemo povas esti reprezentita per certa dinamika modelo, reflektante la interagadon (intersekiĝo en reciproka ago) de du paroj de interligitaj principoj aŭ, parolante en la rusa, principoj. La unua paro reprezentas la nedisigeblan unuecon de agado en la rusa historio de du strikte politikaj principoj, al kiuj ni donis la nomojn "unika potenco" kaj "regado de la popolo" (ni proponas nomi ĉi tiun lastan ankaŭ "komunumo" alimaniere. , kiu ankaŭ estos tre preciza kaj ĝusta). Tia aserto konsistigas paradokson, kiu, kiel ni klare komprenas, povas konfuzi multajn: kiel "monarkio" (reala, ne teatra) povas esti en konstrua alianco kun "demokratio"? Sed ni insistas: la esenca trajto de la politika strukturo kaj la politika historio de Rusio determinita de ĝi estas ĝuste la nedisigebla, nedetrua.

JARO DE RUSA ŜTACO

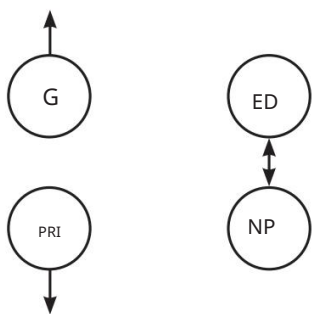
preman rilaton inter la du principoj, kiujn ni nomis. Tio serioze kaj fundamente distingas la rusan politikon de la politika strukturo de multaj landoj de la mondo, precipe ĝiaj okcidentaj provincoj, kie la tuta politika strukturo disvolviĝis en la direkto de ĉiam pli forta kaj rigida kontraŭstaro de la civila socio al la ŝtato.

Ni notu preterpase tiun modernan okcidenta politika sistemo de-

demokratio estas principe kontraŭdira interne, ĉar en ĝi la civila socio, en la dua etapo, faras ĉiun eblan premon sur la ŝtaton, kiu en la unua etapo mem faris la elekton. Ĉi tio okazas, laŭ nia opinio, ĉar la paro "ŝtato-socio" en la okcidenteŭropa versio estis historie fundamente malfermita kaj estis konstruita, principe, sur la sorbado de la tutaĵo de la ŝtato fare de unu el la polusoj de ĉi tiu paro. Kaj en tio ĝi esence diferencas de la orienteŭropa, precipe rusa, versio de la politika strukturo, en kiu ĉi tiu paro reprezentas interne diferencigitan, sed samtempe nedisigeblan unuecon (laŭ la principo "nek unuigita nek aparta"). , en kiu, fakte,

kaj kuŝas la tuteco de la efektiva politika.

Grafike, la supre povas esti prezentita jene (vidu Fig. 1):

Rizo. 1. Komparo de tipaj modeloj de la politika strukturo de okcidenta kaj orienta Eŭropo

Nomoj: G - "ŝtato"; O - "socio"; ED - aŭtokratio; NP - popola regado (komunumo).

Plie, ni argumentas ke la nomo sed manko de kompreno de la dialektika interagado de tiuj du principoj, kiu estas neevitebla el la rusa historio kaj paradigma por ĝi, ĉiam estis kaj ĝis hodiaŭ estas la ĉefa fonto de malfacilaĵoj en la politika organizo de Rusio. La fakto estas, ke la konsento pri la politika strukturo de la Rusa Federacio en nia socio, kiel agnoskita de multaj fakuloj kaj ne-

malgraŭ la kontraŭaj deklaroj de reprezentantoj de la reganta elito, ankoraŭ mankas, ni vidas ĝin kiel sekvo de ĝuste ĉi tiu miskompreno.

Tiu ĉi trajto de la rusa komunumo jam estis fiksita en la plej unua akto de ĝia konstitucio - en la legenda voko de Rurik (kaj ne gravas ĉu ĝi efektive okazis; kio gravas estas ke li estis reprezentita tiamaniere memstare) .

Rusa historia memkonscio ekde ĝia komenco). Tiam la komunumo de slavaj kaj finn-ugraj triboj, tute libera en si mem, en la decido, ĵus forĵetinte la tributan dependecon de iuj varangoj, kiujn ĝi ne ŝatis, libervole alvokis princon eksteran al si por eternan posedon de si. . Primitiva kaj ideologie poluita vidpunkto vidas ĉi tie nur agon de sklava subigo de sencerbaj, malfortaj homoj, nekapablaj sin regi. Sed la fakto estas, ke la voko estis ĝuste posedi, tio estas posedi kiel princo, regi super si, kaj ne regi sin. Tiu

ĉi diferenco estas malmulte rekonata de modernaj homoj: la tiama komunumo ne bezonis

interna administrado, ŝi havis ĝin. Posedi, tio estas, regi en la kompreno de tiu periodo, signifis esti la sola mastro de la tero

kaj ĝiaj homoj, kaj ne ĉi tiuj landoj kaj homoj mem, kiuj siavice estis malambigue komprenitaj nur kiel ilia protekto kontraŭ eksteraj atakoj, certigante eksterajn rilatojn kaj kiel nepartian

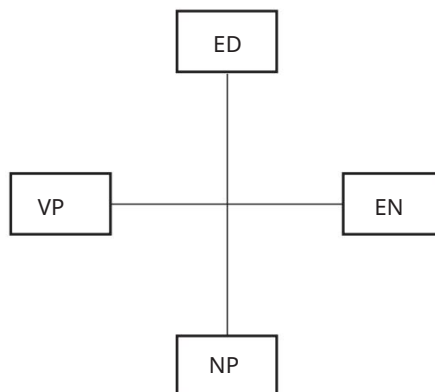
juĝo pri aferoj estiĝantaj en la procezo de memregado de la homoj, kaj ne absoluta memvolo super sklavo. La princo ne diktis, ĉar li ne havis la rajton dikti al sia popolo, kiel ili vivu, kiajn kutimojn ili sekvu, kiel ili administru siajn aferojn kaj kiel ili ricevos enspezon — la interkonsento (interkonsento) konkludita kun li. ne zorgis pri tio. Ne tial li estis invitita, sed por la digna kaj dumviva (aŭ eterna laŭ la perspektivo de la posteuloj de lia familio) plenumado de ne tre larĝa, sed fundamente grava, alta gamo de respondecoj, kiujn bezonis la komunumo, kiu lin invitis.

La dua paro reprezentas la daŭran interagon en rusa historio de du pliaj principoj: la principoj de klerismo, kiel ni nomas ilin - "interna klerismo" kaj "ekstera edukado". Ĉi tiuj klasikaj terminoj de rusa filozofio signifas nedisigeblajn aspektojn de la holisma mondkoncepto de homo (ne gravas ĉu li estas princo aŭ malnobelo), kies imperativo estas la nedisigebla ligo de la plej larĝa kaj ĉio-ampleksa scio pri ĉiaj fenomenoj -

de la mondo kun kompreno de la fontoj de ilia ekzisto, la ligo de tiuj eksteraj formoj de la mondo kun la plej profundaj fontoj de ilia ekzisto. Fakte, ĉi tiuj filozofiaj terminoj nomas du plej gravajn aspektojn de la integreco de la homa persono. Tio estas ankaŭ alia, dua, plej grava trajto de la rusa monda ordo, sed je la nivelo de ĉiu homa personeco.

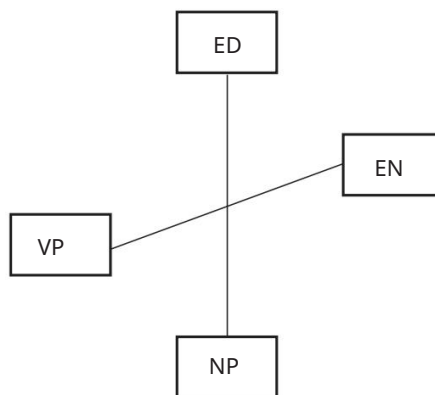
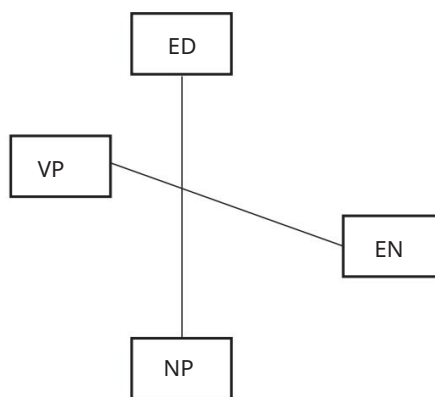
Ĝuste en la interseko de la agado de tiuj du dialektikaj paroj - oni povus diri, la dialektikaj principoj de la rusa monda ordo - troviĝas ĉiu konkreta historia formo de la rusa politiko, kiun ni trovas en la realaĵoj de la rusa historio. Ĉi tiu modelo - same kiel la areo mem de historia realeco, kiun ĝi modeligas - havas sencon esti nomita la modelo de la rusa komunumo aŭ simple la rusa politiko.

Vide kaj grafike, ĉi tiu modelo de la rusa politiko povas esti prezentita jene:

Rizo. 2. Dinamika modelo de la rusa politiko en "ideala" agordo

Nomoj: ED - aŭtokratio; NP - popola regado (komunumo); VP - interna klerismo; VO - ekstera edukado.

Rizo. 3.1 kaj 3.2. Ekzemploj de diversaj (historie realigitaj aŭ eblaj) konfiguracioj en la dinamika modelo de rusa kuneco

Nomoj: ED - aŭtokratio; NP - popola regado (komunumo); VP - interna klerismo; VO - ekstera edukado.

JARO DE RUSA ŜTACO

Figuro 2, laŭ nia interpreto, devus reflekti la "idealan" formon de la rusa politiko, kiam ĉiuj ĝiaj principoj estas en harmonia ekvilibro inter si. Figuro 3 donas ideon pri kiel ĉiuj aliaj eblaj agordoj povus aspekti principe. Samtempe, estas klare, ke ĉiaj malsamaj agordoj de la modelo havas sian propran interpreton, respondante al unu aŭ alia formo de rusa politiko, unue, jam realigitaj en la rusa historio, kaj due, ne realigitaj, sed havantaj potencialon. (logika) ŝanco por tio. Tiel, ĉi tiu modelo estas multifunkcia; Rilate al ĝi, tri funkcioj povas esti distingitaj:

- klariga, tio estas analizo realaĵoj de la historia pasinteco;
- prognoza, tio estas analizo realaĵoj kaj prognozo de konduto de la historia nuntempo;
- projekcia, tio estas analizo de diversaj opcioj kaj modeligado de ebla historia estonteco laŭ historie difinitaj aŭ nur supozitaj agordaj parametroj.

Ankaŭ gravas noti, ke la modelo ĉi tio estas esence plata en naturo, tio estas, estas malpermesite indiki iel la potenco vertikala kun sia potenco supro kaj malsupro. Tio estas, en la ebena de ĉi tiu modelo, pro fundamentaj kialoj, neniuj supren/malsupren, pli granda/pli malgranda, pli malbona/pli bona, pozitivaj/negativaj polusoj, ktp. ne estas difinitaj aŭ specifitaj en iu senco. Tamen, la punkto la intersekco de la linioj ED-NP kaj VP-VO havas gravan funkcia karakteron: ĝia movo de la "ideala" centro, de la ekvilibra mezo de rilatoj en tiuj dialektikaj paroj indikas la procezojn de funkcia superregado de unu principo kaj subpremado de la funkcio de la alia

en ĉi tiuj paroj kaj en la ĝenerala agordo modeloj.

Tiel, en ĉi tiu modelo en ĉiuj ĝiaj multaj diversaj agordoj, la unueco de interpretado de ĉiuj realaĵoj, ĉiuj specifaj historiaj formoj de la rusa politiko en ĝia pasinteco, nuntempo kaj estonteco povas esti certigita. Samtempe, la real-historiaj agordoj de la rusa politiko en ĉiuj epokoj, en pli aŭ pli malgranda mezuro, ne koincidis kun ĝia "ideala", paradigmatika agordo, kiu esprimas la sanan genetikan kodon de la rusa civilizo. Kvankam iuj rusaj epokoj estis pli-malpli proksimaj al idealo tiurilate.

Surbaze de ĉi tiu kompreno, ni argumentos kun ĉiuj, kiuj asertas, ke la kodo de la rusa civilizo aŭ ŝanĝiĝis antaŭ longe, aŭ ke ĝi devus esti ŝanĝita antaŭ longe kaj ke ĝuste de tio ni devas procedi en reala praktiko. Krome, per "rusa civilizo" en ĉi tiu kazo ni celas ĉi tiun historian negativecon, kiu, kiel ni kredas, estas nenio alia ol misformiĝo, perversaĵo en diversaj formoj de la origina rusa civilizo.

paradigmoj.

Montru la efikon de ĉi tiu paradigmo laŭlonge de la rusa historio, penetrante la kapo de ĝi estas tiel plena de signifo konceptaj, konceptaj ligoj - la tasko mem estas kolosa. Kaj en ĉi tiu tuta amplekso, ĉi tio estas sendube tasko por la estonteco. Nun ni montros, nepre sufiĉe skeme, kiel ĉi tiu modelo de rusa politiko povas funkcii uzante individuajn specifajn ekzemplojn.

En klariga funkcio. En la komenca periodo de la rusa kuneco, unuigita potenco estis establita en la formo de princlando (princlando). Kiel ni diris supre, la diferenco inter ĉi tiu historie unua formo de la rusa politiko estis ke la grandduko kaj la pli junaj princoj

Mĥajlo SMIRNOV

ili tenis siajn bofilojn en la rusa lando, tio estas, en kies lando, same kiel ĝia popolo
Ili donis sian nomon, sian princlandon, sed principe ili ne estis la posedantoj de tiu ĉi tero. Jes, ĉi tiu tero fariĝis ilia feŭdo, sed ne per proprieto, sed ĝuste per regado. Ĉi tiu pozicio devas esti akceptita, ĉar el la vidpunkto de "princo kiel posedajo" estas tre malfacile kompreni ion ajn en la unua periodo de rusa historio kaj en la unua formo de rusa politiko.

La princlando de la rusa Grandduko kun la princoj en la rusa lando kun la memviva, amatora rusa popolo - jen la esenco de la interago de la paro "ED-NP" en la historie unua fako de la rusa politiko. Interpreto de interago kaj ekvilibro en la paro "VP-VO" en ĉi tiu kaj postaj periodoj laŭ ĉiuj konataj faktoj de la fonto.

pro manko de spaco ni foriras
al la leganto kiel sendependa
th ekzercoj pri uzado de la modelo.

Plue, kiel oni scias, la ekvilibro en la paro "ED-NP" komencis iom post iom ŝanĝiĝi al la subpremo de la principo de populara regado (komunumo) laŭ du vojoj samtempe: unue, la regado de la granddukoj iom post iom fariĝis ilia. regulo - kiu estas fundamenta diversaj. Tio estas, la rusa politika sistemo, kaj kun ĝi la rusa tero, komencis transformi de princlando en ŝtaton, alie nomata regno aŭ imperio. La grandduko iĝis la gospodar (reganto) de la rusa tero, tio estas, ĝia sola posedanto, posedanto kaj administranto, eĉ sur la nivelo de privataj biendomoj determinita de li ene de ĝi. Tiel, la ŝtato en sia propra senco en la kadro de la rusa politiko estas nur ĝia specifa historia formo, sed pro la inercio de vort-uzado, ĝi estas ofte identigita kun sia tuta diverseco; kaj due, memregado, amatora komunumo en la rusa

tero dum tiu ĉi periodo ankaŭ malpliĝis interne.

Poste, en la unua kvarono de la 20-a jarcento, estis establita tre nekutima periodo kaj formato de la rusa politiko, kiam, ŝajne, la komenco de populara regado (komunumo) ege akre plifortigis sian pozicion en la paro "ED-NP", akceptante la formon de la sovetianoj, sed, esence, laŭ ĉiuj konataj faktoj, oni povas observi la preskaŭ konstantan disvastigon de la komenco de aŭtokratio en ĝi.

Kaj fine, en la moderna respublika periodo, de la komenco de la 1990-aj jaroj, ni vidis bildon, kiu estis tute nekutima por la tuta rusa pasinteco, kiam la tipologia modelo de la rusa politiko, kiu antaŭe funkciis en ununura spaco kaj kunligis ĝin kun mem, estis perforte Iel, sen ia logika bazo, ĝi estis multfoje reproduktita kaj duobligita (do ni eĉ povus paroli pri ia kopirajto-malobservo). En la sama tempo, ĉiu el iliaj multaj duplikatoj formis sian propran agordon de la interago de la kvar ĉefaj principoj de la rusa kuneco. Estas same evidente kaj surprize, ke la ekvilibro de rilatoj komenciĝis en la paro "ED-NP" en preskaŭ ĉiuj ĉi tiuj duplikatoj dum ĉi tiu periodo konservas ĉiujn agordajn trajtojn de la pasinteco - la sovetia periodo. Kaj ĉi tio malgraŭ la tuta ekstera retoriko de supozeble radikala rompo kun la propra sovetia pasinteco. Kaj la plej radikalaj ŝanĝoj okazis nur en la paro "VP-VO".

Tiel ni vidas la linion de unueco kaj kontinueco de la tiel nomata rusa ŝtatiĝo per la prismo de la tipologia modelo de la rusa politiko ĝis hodiaŭ. Kaj se ni parolas pri la estonta formato de la rusa politiko, tiam, laŭ nia opinio, gravas, ke ĝi baziĝas sur ekzistanta sperto, sed iom neatendita.

JARO DE RUSA ŜTACO

la kombinaĵo en la paro "ED-NP" estas ununura potenco - en la formo de regado kun popola regado (komunumo) - en la formo de la sovetianoj. Nature, kun strikta ekvilibro en la paro "VP-VO", sen kiu la intelekta kaj morala sano de la homoj estas nebla: ekzemple, en la formo de kombinaĵo ene de la lando de ekstrema ekonomia liberalismo kun ekstreme solida spirita kaj morala konservativismo. Krome, la reinterpretado de la rusa historio rilate al ĝia periodigo de la komenco ĝis la nuntempo ŝajnas ege grava kaj science promesplena. La

proponita modelo permesas la enkondukon de nova periodigo kiel reflektado kaj fiksado en historia scio pri signifa, signifa ŝanĝo en la agordo de la interagado de kvar principoj en la modelo de rusa kuneco. Tio estas, tiamaniere, eblas vidi la unuecon de la rusa historio surbaze de ŝanĝo en ununura modelo de la rusa politiko kaj ĉesi rigardi ĝin el la vidpunkto de iluziaj ideologiaj baroj. En ĉi tiu kazo, malsamaj epokoj kaj periodoj de la rusa historio el ideologia vidpunkto estos komprenataj kiel malsamaj, foje tre severaj aliformiĝoj, sed ankoraŭ ĉiam de la sama civiliza modelo. Kiel rezulto, surbaze de specifa okazaj-fakta materialo, eblas vidi precize kiajn misprezentojn de la "ideala" modelo de la rusa politiko estis kaŭzitaj de certaj eventoj karakterizaj por aparta periodo,

tendencoj, ktp.

En prognoza funkcio. Kiel taksu la fakton de la diseriĝo de historia Rusio kaj ĝia nuna stato de fragmentiĝo? Estas tute evidente, ke la unueco de la rusa historio estas en krizo hodiaŭ ĝuste pro multobla duobligo, se vi volas, nelegitima klonado.

rusa politiko. Aliflanke, la strangeco mem de la situacio kiam Estas paradigmoŝanĝo, sed ĝi estas nur multfoje duobligita, indikante ĝian, laŭ historiaj konceptoj, malekvilibron, tio estas, tempecon. Tio inspiras optimismon, determinitan de la penso, ke tia historie stranga situacio ne estas hazarda. Kaj tio, pro tio, ĝi ankaŭ indikas la direkton de eliro el la krizo

sendube: la restarigo de la unueco de la rusa historio, la reviviĝo de la historia Rusio kuŝas sur la vojo de reveno al ununura paradigmo de la rusa civilizacio, kiu, kiel ni montris supre, trovas sian esprimon en la unucela modelo de la rusa politiko. Oni emfazas, ke per "historia Rusio" ni signifas ĉi tie ne "pasinta Rusio", ne "irinta Rusio", ne "Rusio, kiun ni perdis". Ni parolas pri restarigo de la historieco de Rusio, pri la reviviĝo de historia Rusio kiel faktoro en la monda historio, determini ĝian kurson en interago kun aliaj faktoroj de la sama nivelo kaj graveco.

En la projekcia funkcio. Nuntempe oni multe parolas pri la necesa naturo de "guberniestra povo" aŭ, laŭ nia terminologio, pri la naturo de la rusa politiko sur la provinca nivelo. La "idealo", tio estas, la ekvilibra agordo de la rusa politiko rilate al ĉi tiu afero postulas ekvilibran raporton pri ĉiuj kvar principoj.

Tio signifas, ke unue oni devas trovi ekvilibron por la samtempa efektiviĝo de la principo

"unuokratio" kaj la principo de "popola regado". Ekzemple, ĉi tio povas esti atingita en la sekva maniero: la nomumo de la prezidanto de guberniestro kun

povoj kaj respondecoj

por sekureco, mobilizadpreteco, kolekto de impostoj de la provinco kaj la tribunalo, kombinita kun la elekto de la provinca plenuma potenco,

Mihajlo SMIRNOV

havante la aŭtoritaton kaj respondecon por racia administrado kaj impostgenerado en la provinco, kiuj kune provizas la necesajn rimedojn por la disvolviĝo de interna infrastrukturo kaj la pago de impostoj al la suverena buĝeto.

Due, la strukture determinita ekvilibro de potenco devas esti sekurigita ĉi tie per la egala partopreno de subjektoj en la efektivigo de la principoj. la transiro de kaj "unika potenco" kaj "regado de la popolo" al la komencoj de moderna profesia kompetenteco (tio estas, al la komenco de "ekstera edukado") kaj morala kompreno de la signifo de potencagadoj (tio estas, al la komenco de "interna klerismo"). Specifa analizo devus ebligi taksu la gradon de delokiĝo de la reala modelo de la rusa komunumo en aparta provinco de

ĝia "ideala" stato kaj fari la necesajn korektajn impulsojn je la nivelo de suverenaj kaj provincaj registaraj regularoj, ĉe la persona persona nivelo, ktp.

Anstataŭ konkludo

Nuntempe, por la rusa historio, la historio de Rusio, la tri ĉefaj minacoj en la kampo estas plej danĝeraj:

oficiala historia politiko
landoj ekzistantaj sur ĝia historia teritorio:

— amputado de la rusa historio, tio estas ĝia konscia, intenca, pruva mallongigo je intereso de ideologia kaj politika oportuneco;

- privatigo de rusa historio, tio estas, alproprigo nur de ĝiaj radikaj principoj kaj ĝeneralaj temoj;

- diferencigo de rusa historio, tio estas, la invento de diferencoj, kiuj diferencigas la historion de landoj ekzistantaj sur la teritorio de historia Rusio unu de la alia kaj de la historio de Rusio kiel tuto.

Similaj procezoj okazas hodiaŭ en ĉiuj landoj de historia Rusio sur la fono de ritaj sed malplenaj frazoj pri "komuna historia destino", malantaŭ kiu ne estas specifa enhavo filozofia, teologia kaj scienchistoria. Ni konsideras ĉiujn ĉi tiujn malsanojn

alia Rusa Problemoj, kiuj, kiel ĉiuj antaŭaj, iam, sed definitive, finiĝos. Ni akceptas ĝin kiel neceson, kiu ankaŭ antaŭas la sekvan novan rekomendon de la rusa politiko, kiu,

kiel ni celis montri, estas nedisigebla de la integreco de historia Rusio.

KONSTANTIN PUZYREV

Korsika separismo

Naciregionismo kontraŭ "ŝtata unuiĝo"

La originoj de la "korsika problemo"

La "ununura kaj nedividebla" respubliko estas koncepto naskita de la revolucio de 1789 kaj ankoraŭ difinas la administran, teritorian kaj, certgrade, nacian strukturon de Francio. Ĉi tiu "jakobina" aliro al la ŝtato signifas kompletan centralizon de administrado kun maksimuma koncentriĝo de potenco -

urbo en Parizo, manko de administra-teritoria divido

laŭ nacieco, ligo

ligo de la koncepto de civitaneco kun la koncepto de nacieco. Ĉiu civitano de Francio estas konsiderata kiel franca ŝtatano kaj ne reprezentanto

unu aŭ alia etno.

La longaj klopodoj de strikte centralizita ŝtato kondukis al la vasta "Frankigo" de naciaj minoritatoj, kies identeco kaj kultur-lingvaj trajtoj neniam estis rekonitaj. Ĉie - en administrado, lernejo, preĝejo, militaj strukturoj - regas la franca lingvo. Ankaŭ la franca departemento Korsiko fariĝis viktimo de tia asimilpolitiko. Ĉu ĉio ĉi signifas, ke la problemoj de naciaj minoritatoj en Francio malaperis? Tute ne. Ĉi tiuj problemoj estas precipe akraj nuntempe.

specife en Korsiko, kio klariĝas per kombino de multaj faktoroj - geografiaj, historiaj, kulturaj, etnaj, demografiaj kaj kompreneble ekonomiaj. Sufiĉas diri, ke tiu ĉi regiono restis dum longa tempo la plej malriĉa en Francio - pokapa enspezo en la postmilitaj jaroj estis ĉirkaŭ triono sub la nacia mezumo.

Teroristaj atakoj komence de 1991 (eksplodoj de posedaĵoj apartenantaj al "eksteruloj") revivigis, precipe en Parizo, forgesitajn koŝmarojn kaj la timon, ke la korsika signo "R"

fariĝos tiel sinistra simbolo de perforto kiel la IRA en Ulstero kaj la ETA en Eŭskio, ke evoluoj sur la insulo sekvos la sicilian modelon. Ĝuste laŭ tiu ĉi modelo - ĉar en Korsiko la intensiĝo de separisma

la tista movado neniel estas abolita

la la malnova leĝo de klanoj, laŭ kiu mafiaj strukturoj daŭre vivas. Ĉi tie la leĝoj de la klano plene manifestas sin en tiaj aferoj kiel teruzo, kamparana vivo, posedaĵo, sanga vendetto por insulto. Klana pensmaniero, "normala" krimo, kaj perforto kiel metodo de batalado por onies rajtoj kunfandiĝis en Korsiko, finfine kreante "bruleblan miksaĵon."

Por mildigi la severecon de la "Corsi-Can-afero", la franca elito

KONSTANTIN PUZYREV

Lastatempe ĝi donis signalojn de preteco por certaj ŝanĝoj en la ŝtata strukturo. La 14-an de aprilo 2007, en intervjuo kun televidkanalo France 3, Olivier Besancenot, partoprenanto en la prezidenta kampanjo, diris, ke li estas "favore disponita al la ebleco efektiviĝi institucian reformon, kiu finfine garantios al la korsika popolo la rajton. al memdecido."

Siavice, parolante en la radioaparato en 1996, Raymond Barr forte

Tamen restas la demando: ĉu korsikanoj estas francaj?

Ĉi tio ne estas senutila demando.

deklaris: "Se la korsikanoj volas sendependecon, ili ricevos ĝin!" Tamen la eks-ĉefministro klare ne donis seriozan signifon al sia deklaro, lasante flanken la amasigitajn problemojn de la insulo.

Dume, la korsika problemo daŭre konservis sole marĝenan pozicion ene de la franca politika diskurso. Kvankam ĝi ne estas sekreto: sufiĉe malgranda

pli-malpli signifa "piko"

Korsika agado, kaj la problemoj de la insulo denove fariĝos la centra temo de larĝa publika debato. La agado de teroristoj, antaŭbalotaj manipuladoj, grandskalaj financaj fluoj forirantaj al la insulo el Parizo denove estos en la centro de la ĝenerala franca tagordo.

Hodiaŭ, la pozicio de la respublikana kaj centralisma elito de Francio pri la "korsika demando" povas esti resumita jene: "Se la korsikanoj volas konservi sin sub la ombro de la respubliko, ili devas kontribui al la starigo de aŭtentika laŭleĝeco sur la insulo. Tio estas, restarigi leĝajn rajtojn en Korsiko

ŝtato, ne limigante sin al aplaŭdoj kaj paroladoj omaĝe al la Konstitucio kaj la nacio. La korsikoj ne havas alian eliron el la nuna situacio krom integriĝo en la francan socion"¹.

Tamen restas la demando: ĉu korsikanoj estas francaj? La demando ne estas senutila - ĝi ĉiam estis sufiĉe akra en la lando, kaj precipe en Korsiko mem. Ni memoru, ke geografie la insulo situas pli for de Francio ol de Italio (respektive 170 kaj 83 kilometroj). Ekde antikvaj tempoj, Korsiko estis parto de la influokampo de diversaj mediteraneaj potencoj:

Etrurio, Granda

Grekio, Kartago, Romo, Pizo, Aragono, Ĝenovo kaj, finfine, Francio. En 1769,

Trov trovis sin sub la regado de la franca krono dum dek kvin jaroj. Aplauĉoj de la "klara" publika opinio pri Korsiko estis kaŭzita de tio, ke korsikaj urboj iom post iom ŝanĝis siajn nomojn laŭ la eŭropa maniero (Korsiko anstataŭ Korsiko), kaj la herooj naskitaj en ĉi tiuj partoj montris sin sur batalkampoj por la sendependeco de la estonteco. Usono (ekzemple Pascal Paoli).

En la 18-a jarcento, la Milito de Sendependeco komenciĝis sur la insulo. Komence estis

Oni proklamis monarĥion, poste respublikon. Nacia Gvidanto Pa -

Oli kredis ke Korsiko estis tro malgranda por resti sendependa. Tial, kiam Francio aĉetis la insulon de Ĝenovo (1768), kaj tiam

donis al la korsikoj la samajn rajtojn kiel la loĝantoj de kontinenta Francio (1789), Paoli retiriĝis.

Tamen, jam en 1794 la insulo ribelis kontraŭ la Montagnard-reĝimo kaj transdonis sin al Anglio. En 1796, post la kolapso de la konstitucia mo-

¹ A. Albertini. Faut-il abandonner la Corse? Parizo, 2008. P. 11.

KORSIKA SEPARISMO

monarkio en Parizo, kun aktiva partopreno de la itala armeo, gvidata de Bonaparte mem, Korsiko estis konkerita kaj denove franciĝis. Se ni kalkulas ĉiujn naskitajn sur la insulo (aŭ tiujn, kies patro naskiĝis tie), la tuta nombro de korsikanoj estas 400 mil homoj. Du trionoj el ili loĝas ekster Korsiko. Nur 72 elcentoj de la loĝantaro estas indiĝenaj, la ceteraj estas enmigrintoj el Alĝerio kaj aliaj iamaj francaj kolonioj aŭ eksterlandaj laboristoj (Korsiko havas 13 elcentojn, la plej altan ciferon en Francio). Korsikoj iom post iom perdas sian "purrasan"; 82 procentoj el ili geedziĝas kun loĝantoj de la kontinenta parto de la lando. Ili faras karieron en Francio sen malhelpo kaj en diversaj fakoj, precipe en la publika servo².

En la sama tempo, ekzistas grandega kvanto da indico konfirmanta la gravan diferencon inter Korsiko kaj la resto de Francio. Ĝenerale, la rilato inter kontinenta Francio kaj la insulo povas esti karakterizita kiel "integriĝo sen asimilado." Komence de ĉi tiu jarcento, la manieroj, kondutpadronoj kaj tre logiko de la korsikaj insulanoj ankoraŭ estas rimarkeble malsamaj de la vivmaniero establita en kontinenta Francio. Kompare kun Loreno kaj Franĉe-Konteo (kaj eĉ pli frue, Savojo), kiuj iĝis francaj en la sama 18-a jarcento, Korsiko konservis preskaŭ ĉiujn ĝiajn karakterizajn diferencojn.

La ĉeesto de la franca ŝtato en Korsiko estas karakterizita per evidenta senpoveco fronte al lokaj kutimoj, kiuj ŝajnas ekzotaj al multaj vojaĝantoj aŭ funkciuloj. Komence de la 19-a jarcento, dum la restaŭroperiodo, komisaro Constant rimarkis: „Alilandano kiu venis ĉi tien senescepte demandis kie li estas - en Francio aŭ en

Afriko, kaj ĉu la leĝoj aktive aplikataj de unu el la plej civilizitaj nacioj povas alproksimiĝi al la agresema moralo de popolo vivanta en la montoj konforme al siaj kutimoj.”

Per siaj agoj, la franca administracio ofte pridubis la kapablon regi tiajn kompleksajn teritoriajn komunumojn kiel Korsiko. Ŝi trovis sin nekapabla haltigi la

forto kaj arbitreco flanke de la klanoj, por certigi la plenan funkciadon de francaj leĝoj sur la insulo.

Inter la argumentoj plej ofte prezentitaj por pravigi la bezonon de rompo inter Korsiko kaj kontinenta Francio estas la aserto, ke la nacia buĝeto estas "neatingebla" por la financaj rimedoj asignitaj por subteni la insulon.

Laŭ la korsika ekonomikisto Charles Vellutini, "en la 19-a jarcento estis tre vigla debato pri la "prezo" de la insulo - temo kiu ankoraŭ ne tute malaperis de la moderna politika sceno." Komence de la dudeka jarcento, la "tigro de Clemenceau" proponis vendi Korsikon al "ĉiu, kiu volas ĝin" kontraŭ unu "simbola" franko. Publikigante artikolon dediĉitan al tiu ĉi numero sub la titolo "Pesante donacojn al niaj korsiksaj amikoj", la revuo "Kapitalo" notis: "Ili pagas malpli da impostoj, malpli da impostoj kaj ricevas buĝetajn subvenciojn abunde"³. Tiaj juĝoj estigas mitojn pri la unu-miliardo kaj duono da dolaroj en helpo ĉiujare sendata de la ŝtato al la "Insulo de Beleco". Tiaj ciferoj, kiuj periode aperas en la

amaskomunikiloj por pruvi la "ekstreme altan" prezon de Korsiko, ne estas subtenataj de realaj datumoj. En 2003, ekzemple, la totala kvanto de monhelpo de la Respubliko al la insulo efektive sumiĝis al 1,525 miliardoj da eŭroj. Ĉi tiu kvanto tamen reprezentis

² Vidu "Panoramo". 20/01/1992.

³ "Ĉefurbo". 2006. Juin. R. 14.

KONSTANTIN PUZYREV

reprezentas la totalajn publikajn elspezojn de la insula provinco, kiu ankaŭ inkludis eŭropajn subvenciojn, ŝtatajn elspezojn kaj aliajn erojn. Subvencioj al Korsiko mem de la Respubliko egalas al 402 milionoj da eŭroj - ne pli ol kvarono de la sumo de publikaj elspezoj.

La situacio estas simila kun la "Speciala Investa Programo", inkluzivita kiel Artikolo 53 en la leĝo de la 22-an de januaro 2002. Ĝi antaŭvidis la asignon de 2,15 miliardoj da eŭroj al Korsiko dum dek kvin jaroj por venki malprogresiĝon en la kampo de infrastrukturo kaj loĝistiko. Ĉi tiu sumo estis multfoje citita en la franca gazetaro por emfazi la "ekorbitan prezon" de la insulo por impostpagantoj. Samtempe, ial, oni ignoris la fakton, ke triono de la totala sumo (700 milionoj da eŭroj) estas formita el la buĝetoj de la teritoriaj aŭtoritatoj de Korsiko - la plej modestaj laŭ siaj kapabloj en la tuta Francio. Ĉu la "korsika ŝarĝo" vere estas tiel peza kaj neeltenebla por la Respubliko? Inter 1993 kaj 1996, la insulo fakte travivis periodon de longedaŭra ekonomia malkresko, kio estis sekvo de sia trodependeco de la turisma industrio, plimalbonigita per la

malplivalorigo de la itala liro. La sociaj sekvoj de ĉi tiu krizo estis tre severaj. Domanaraj enspezoj falis, senlaboreco pliiĝis de 9 ĝis 16 procentoj, superante la nacian ciferon je 5 procentoj. Sed la ĉefa fonto de malfacilaĵoj spertaj de Korsiko estis ankoraŭ sur la politika ebena.

Sekve de la nesolvitaj ŝlosilaj disvolvaj problemoj en Korsiko, hodiaŭ intensiĝis movado por aŭtonomio, uzante perfortajn metodojn. El ĉiu 100 korsikoj en la fruaj 1980-aj jaroj, dek

parolis por aŭtonomio, du postulis kompletan sendependecon.

Fono al la Memdetermina Movado

La apero de la movado por memdeterminado de Korsiko estas nedisigeble ligita kun la historiaj trajtoj de ĝia aliĝo al Francio. Aĉetinte la insulon en la sama maniero kiel grego da ŝafoj estas aĉetita, Francio iĝis sia laŭleĝa posedanto en la 18-a jarcento. La 15-an de majo 1768, en Versailles estis subskribita interkonsento, laŭ kiu la Respubliko de Ĝenovo cedis la insulon por dek jaroj por ĉiujara luo de 200 mil libroj. Tamen, por kontroli ĝin, Francio devis unue pacigi siajn loĝantojn. La problemoj estis, ke Korsiko ĝis tiu ĉi tempo jam estis fakte... sendependa. Ekde 1755, la jam menciita Pascal Paoli, unu el la plej brilaj mensoj de sia tempo, iĝis ĝia ĝenerala guberniestro. Bonvenigita de la klera Eŭropo, li igis Korsikon specon de laboratorio por politika novigado: libereco de konscio estis oficiale proklamita, kaj la Konstitucio formale aprobis la principon de disiĝo de potencoj. En 1770, Paoli fondis universitaton, liberan kaj malfermitan al ĉiuj. Li provis laŭ ĉiu ebla maniero evoluigi la insulon, drenante la marĉojn, starigante pontojn kaj vojojn, kaj konstruante novan havenurbon (Lile-Rousse) por la bezonoj de komerco. Korsiko, kiu jam establis sin kiel nacian ŝtaton antaŭ tiu momento, havis sian propran standardon kaj himnon, kaj monfaris sian propran moneron. Tamen, antaŭ la komenco de majo 1769 ĝi ĉesis ekzisti

kiel sendependa politika unuo: kiel rezulto de pluraj jaroj da batalado, la Paoli-milico estis venkita fare de la armeo de Louis XV en la Battle of Ponte Nova (Batalo de Ponte Nova). Kiel rezulto, la politika sendependeco de Korsiko estis metita al fino. Ĝia aneksado al Francio estis finfine aprobata nur 20 jarojn poste, en 1789. Dum ĉi tiu tempo, poŝoj da rezistado daŭre brulis sur la insulo. Kaj la unuaj kontaktoj kun la loĝantaro

KORSIKA SEPARISMO

La intertraktadoj kun la "eksterteranoj" kaj "malamikoj" ne promesis al ĉi-lastaj varman bonvenigon. La sovaĝeco de la komisaroj de la francaj monarkoj kontraŭ la loĝantaro de la insulo, manifestita laŭ la moroj de la epoko, neeviteble kaŭzis furiozan reziston al la okupantoj. La puniniciatoj uzitaj kontraŭ ribelantoj estis tre tradiciaj por tiu tempo. Justeco estis suspendita, kaj kolektivaj ekzekutoj de "banditoj" multobliĝis - en realeco, tiuj kiuj restis fidelaj al la idealoj de la Paoli korsika patriotoj. La familioj de la ribelantoj, iliaj edzinoj kaj infanoj fariĝis viktimoj de teruro. En 1770, unu el la ĉefaj "suĉigiloj" de Korsiko, grafo Marbeuf, postulis ke ĉiuj "banditoj" kiuj prenis armilojn estu "pendigitaj sur la unua arbo sen iu proceso." Tamen, la franca misio sur la insulo ne estis limigita al senkompata teruro. Agrikulturo ricevis instigojn por evoluo, tero estis irigaciita, vojoj estis konstruitaj. Sed la kruelaj agoj de la francaj aŭtoritatoj estis enpresitaj en la memoron de la popolo. En la mensoj de la korsikanoj, la bildo de Francio kiel "sovaĝa forto" restis dum longa tempo.

Rigardante la insulon kiel ordinaran kolonion, Parizo vidis la korsikojn kiel simple "malamikan nacion". Eĉ Napoleono, "la unua korsiko en potenco", sendis fervorajn funkciulojn al la insulo, kiuj establis reĝimon de totala teruro, ĉiueble subtenante amasajn deportadojn kaj ekzekutojn sen juĝo de korsikanoj. Dum la Restarigo, nekredeble altaj doganimpostoj estis establitaj por korsikaj varoj (kaj, male, malaltaj por varoj importitaj al la insulo), kiuj kaŭzis grandegan damaĝon al loka komerco. Tiaj mezuroj, kiuj restis en forto ĝis 1912, laŭvorte strangolis korsikan komercon kaj metiojn.

Samtempe, Francio obstine ignoris ajnajn korsikajn plendojn kaj protestojn, ne forgesante, tamen, uzi la insulon kiel "elekto".

platformo" por naciaj elektoj. Por fari tion, partiestroj de Parizo eniĝis en komploto kun lokaj famuloj kaj elektitaj funkciuloj, kiuj, uzante sian personan influon, certigis la voĉojn de la korsikanoj en favoro de la politikaj fortoj kiuj estis partiaj direkte al ili. Kiel rezulto, klientaro kaj fermita tipo de registaro estis establita sur la insulo, ignorante publikajn mekanismojn kaj la bazajn principojn de la Respubliko⁴. Francio mem daŭre ekspluatis la insulon en kvazaŭkolonia stilo.

Tiel, dum la unua mondmilito, multaj miloj da junaj korsikoj kiuj apenaŭ parolis la francan estis konskriptitaj en la francan armeon kaj uzitaj en la plej brutalaj bataloj. Multaj el ili kuŝis tie la kapon. Tio ne malhelpis la korsikojn kolekti 5 milionojn da frankoj por la bezonoj de la armeo en 1916 - pli ol iu ajn alia franca regiono.

Estas alia okulfrapa fakto en la historio de Korsiko, obstine ignorita de la oficiala franca historiografio. En 1943, la insulo estis la unua inter ĉiuj francaj departementoj se temas pri deklari liberecon de la Vichy-registaro. Reen la 4-an de decembro 1938, la korsikanoj unuanime proklamis sian aliĝon al Francio, prononcante la faman "ĵuron de Bastia": "Fantaŭ la tuta mondo, kun ĉiuj niaj animoj, antaŭ nia gloro, niaj tomboj, niaj luliloj. . Ni ĵuras vivi kaj morti francoj." Tio tiam estis la domina humoro de la korsikanoj, kontraste al grupeto de siaj samlandanoj kiuj daŭre estis inspiritaj per irredentismaj ideoj.

Tamen, la respubliko ne reciprokis la sentojn de la korsikoj. En la fruaj 1950-aj jaroj, fabrikoj komencis fermiĝi sur la insulo unu post alia; prezoj por manĝaĵo kaj esencaj varoj klare superis la aĉetprezon.

⁴ Vidu R. Taffani. *Le Clienteles politiques en France*. Parizo, 2003. P. 25-70.

KONSTANTIN PUZYREV

kapablo de la plej multaj korsikanoj, la vojaro ne spertis ajnajn ŝanĝojn ekde la tempo de Napoleon III. La loĝantaro de Korsiko falis de 237 mil homoj en 1936 al 160 mil en la 1950-aj jaroj.

Vere, iuj ŝanĝoj okazis. Du jarcentojn post sia konkero, la insulo finfine venis al la atento de la Respubliko. En 1949, la evoluplano por Korsiko unue estis prezentita al publiko, kiu, aliflanke, postulis signifan rafinadon. Kaj nur la 2-an de aprilo 1957 estis adoptita speciala regiona disvolva programo. Ĝi supozis kvalitan pliiĝon en la agrikultura sektoro, la evoluon de transporto kaj metis specialan emfazon de la evoluo de la turisma industrio. Tamen, la agadoj de la ŝtata agentejo, dizajnitaj por faciligi la efektivigon de ĉi tiuj iniciatoj, ne povus esti nomitaj sukcesaj. Dume, diskriminacio kontraŭ korsikoj en la areo de lingvo daŭris. La Deixonnet-leĝo, adoptita en 1951, ekskludis la instruadon de la korsika en lernejoj klasoj, konsiderante ĝin kiel "fremdlingvon". La oficialan revenon de la korsika lingvo al la eduka sistemo eblis atingi nur en 1974.

Tia politiko de diskriminacio ne povis ne kaŭzi respondan reagon de la loĝantaro. Manifestacioj kun peticioj, mitingoj kun avertoj al la registaro, kaj aliaj manifestiĝoj de malkontento varmigis la situacion. La 11-an de marto 1960, Corsi estis trafita per ĝenerala striko, dum kiu komercistoj kaj oficialuloj fermis siajn oficejojn por protesti kontraŭ la fino de la Bastia-Ajaccio fervoja linio, decida al la insulo. La striko okazis sub la slogano "Korsiko diras al la registaro: plenumu viajn promesojn. Ni volas nenion alian! Dum sia venonta vojaĝo al la insulo, generalo de Gaulle devis publike anonci la forigon de la

jura decido. Kaj Korsiko retenis sian fervojon.

Tamen, malgraŭ la malvolaj koncedoj de Parizo, la korsikanoj en la fruaj 1960-aj jaroj daŭre vivis sub la ŝarĝo de akumulitaj nesolvitaj problemoj. Dume, kialoj de malkontento daŭre akumuliĝis. La ekonomio ne disvolviĝis, kaj la averaĝa salajro restis pli malalta ol sur la kontinento. Krome, en aprilo 1960, la registaro decidis krei eksperimentan subteran nuklean bazon sur la insulo, kiu minacis neantaŭvideblajn sekvojn por la medio. Kaj nur amasaj protestoj devigis la parizan aŭtoritatojn forlasi tiun ĉi decidon.

Kiel rezulto de la kreado de 21 ekonomiaj regionoj en Francio en 1964, Korsiko estis meĥanike aneksita al la Provenco-Lazura regiono, kiu ne alportis al ĝi iujn ajn realajn ekonomiajn avantaĝojn.

En la fruaj 1970-aj jaroj, la gvidantoj de la korsika movado ŝanĝis al aŭtonomismaj pozicioj. La glitado de la korsika socio en ĉi tiu direkto estas plejparte la rezulto de tiu malfrua ŝoko kaŭzita de la entrudiĝo de la ritmo de la 20-a jarcento en la malrapidan ritmon de vivo sur la insulo. Post la milito venis malriĉeco kaj komenciĝis amasa elmigrado. Tamen, la demando de disiĝo

preskaŭ neniam sursceniĝita — tiel forta

ekzistis respublikana patriotismo de la korsikoj, precipe ĉar la patriarkaj strukturoj de la insula komunumo ne estis pridubitaj.

Eĉ la plej radikalaj korsikanoj en la fruaj 1960-aj jaroj restis simple regionistoj. Fine de 1967 kreiĝis la partio "Corsican Autonomist Action" (Action regionaliste corse), gvidata de la fratoj Simeone, du kuracistoj el Bastia, kies celo estis propagandi la ideojn de regionismo kaj alvokas la loĝantaron de Korsiko batali por aŭtonomeco. Tamen, en 1971, post la promulgo de la programo de la organizo, la registaro

KORSIKA SEPARISMO

Francio evoluigis scenaron por rebati la regionalistojn, kiuj proponis "akceli la erozion de korsika kultura identeco" kaj "certigi rapidan superregadon de la ne-korsika populacio sur la insulo." En respondo al tio, aktivuloj de la aŭtonomisma movado publikigis deklaron la 7-an de januaro 1973, kiu akuzis la francan registaron je "serĉi detruo la korsika popolon subpremante ilin per ĉiuj eblaj rimedoj." La respondo al la agoj de Parizo estis neperfortaj agoj de civila malobeo. La franca ŝtato respondis al tiuj manifestiĝoj per subpremaj agoj kontraŭ la "ribelantoj". Nova periodo komenciĝis en la moderna historio de Korsiko - periodo de cindro kaj sango. Tiel, la franca ŝtato malfermis la "skatolon de Pandora" de korsika politika perforto, donante al subtenantoj de sendependeco potencajn politikajn atutojn kaj argumentojn.

La 5-an de majo 1976, radikalaj separistoj de la Nacia Liberiga Fronto de Korsiko (FLNC) markis sian aperon sur la eŭropa sceno de armita perforto. En 1978, la FLNC atakis radaron en la Solenzare aerarmebazo. En 1981, Front-ekstremistoj plantis eksplodaĵojn en Ajaccio-flughaveno, mortigante unu turiston.

Kiel sperto montris, tamen, ĉiuj postaj provoj kaj murdoj ne instigis la francan registaron establi bonordan administradon sur la insulo kaj restarigi la triumfon de ĝeneralaj francaj leĝoj tie.

Provoj

konstruive solvi la "korsika afero"

De kiam la insulo estis aneksita al Francio, ĝi neniam vere trovis sian lokon en sia nacia sistemo. La respubliko agis ĉi tie ne pli bone ol monarĥiaj reĝimoj - la centro ĉiam montris heziton elekti politikan statuson por

Korsiko kaj efektive eltenis sian ekonomian malfruon. Oficiala Francio ne sciis, kiun el du linioj akcepti: simple etendi ĉiujn francajn leĝojn al Korsiko aŭ serĉi ian specialan aliron por ĝi? Sinsekvaj registaroj en Parizo, nekapablaj fari fundamentan elekton, cedis al la tento ne enmiksiĝi en la kurson de la vivo sur la insulo. Kaj nur alia eksplodo de perforto devigis ilin agi, unue pliigante la fluon de subvencioj kaj subvencioj por aĉeti la pacon de la korsikoj. Sed la mekanika kombinaĵo de ĉi tiuj du aliroj - politika kaj ekonomia neinterveno kaj financa "irigacio" - ĉiam pli pligravigis la malsanan situacion. La loĝantoj de la insulo perdis sian lastan respekton por la Franca Respubliko. Ŝi estis ĉiam pli vidita kiel "bovino" kiu povus esti melkita senfine.

Por kompreni la esencon de la korsika problemo, oni devas konsideri la proprecojn de la korsika pensmaniero. Antaŭ ĉio, ili fieras esti korsikoj. Ĉi tiu mensa strukturo estigas la konvinkon, ke la aparteno de Korsiko al Francio estas bonŝanco, antaŭ ĉio, por Francio mem, kaj ne inverse. Due, korsikanoj, plejparte, estas pli ligitaj al sia naskiĝlando ol, eble, loĝantoj de aliaj regionoj de Francio. Korsikoj ĉiam konservas la kredon, ke ili konsistigas la "korsika popolo", kvankam al multaj homoj sur la kontinento tio ŝajnas en la plej bona kazo surpriza, en la plej malbone malproportia al la realo⁵.

Kaj fine, la tragika kaj ĝenata historio de la insulo formis kompleksan, fermitan, duran, perfortan socion, samtempe tre senteman al ajna maljusteco.

novajoj

⁵ Vidu I. Kovalenko. Insulo de Blankaj Noktoj de Bartolomeo. La francoj vidas ion komunan inter Korsiko kaj Ĉeĉenio. - Izvestia. 25/07/1995.

KONSTANTIN PUZYREV

La ŝtato malfrue provis respondi al la agado de subtenantoj de sendependeco, uzante kaj "bastono" kaj "karoton". La 12-an de decembro 1974 estis kreita speciala interministeria komisiono por solvi la problemojn de la insulo, sed ĝia laboro ne alportis rimarkindajn rezultojn. Dum la 1970-aj jaroj kaj 1980-aj jaroj, la justico-instancoj faris kelkajn spektaklopolitikajn provojn de arestitaj FLNC-aktivuloj. La korsikaj sendependistoj reagis al siaj punoj al signifaj prizontempoj per eĉ pli intensaj bombatakoj.

Laceco pro senprecedenca teruro, sentata pli kaj pli klare de la vivantoj de la loĝantoj de Korsiko, kondukis tamen al tio, ke politikaj organizaĵoj komencis aperi sur la sceno, preferante batali por la memdeterminado de la insulo per pacaj rimedoj. Tiuj inkludis la Korsikan Movadon por Memdeterminado, formitan en 1980, kiu sukcesis organizi kelkajn manifestaciojn kaj aliajn publikajn protestojn. Iam pinto de la terorisma movado, kiu fremdigis konsiderindan nombron da loĝantoj de Korsiko de la FLNC, estis la murdo de la prefekto de la insulo, Francois Erignac. En ĉi tiu situacio, multe dependis de la agoj de la franca registaro, kiu en ĉiuj antaŭaj jaroj lasis la "korsian problemon" en neglektita stato.

En 1984, la socialisto Pierre Jox sukcedis la socialiston Gaston Deffert kiel Ministro de la interno. Li bezonis proksimume du jarojn por kompreni ĉiujn kompleksaĵojn de la korsika problemoj kaj kompreni kiom malfacilaj estis la manieroj solvi ĝin. Post kiam François Mitterrand estis reelektita al la prezidanteco en 1988, Joxe iris al Korsiko kaj tiam, kun la subteno de la prezidanto, eligis alvokon por "montri sentemon" koncerne la korsian problemon.

La ŝlosila dispozicio en la programo de Joxe estis la difino de "korsika"

Rusa popolo," kiu estigis ekscititan polemikon. Al la francoj, subtenantoj de la centralizita sistemo, ĉi tiu rekono de originaleco ŝajnis neakceptebla cedo: kial ĉi-kaze ne ekzistas konceptoj de "bretona popolo", "alzacano popolo", ktp.?

En la fino, la programo estis interrompita, kaj samtempe la paŭzo kun la separatistoj estis interrompita. Frue en la mateno de la 12-a de septembro 1990, la loĝantoj de Bastia estis vekitaj per la eksplodoj de bomboj plantitaj sur la konstruaĵojn de kvar bankoj. Tio estis sekvitaj per du pliaj eksplodoj de plastaj bomboj. Jen kiel la FLNC denove montris sin. Iom post iom, liaj celoj iĝis pli kaj pli specifaj - la batalo kontraŭ la "koloniigo" de la insulo, ĉefe la turisma industrio. Ĉi tio estas komprenebla: ĉiusemone 1,5 milionoj da homoj venas ĉi tien ferie. Turismo fariĝis la ĉefa fonto de enspezo kaj evoluo por Korsiko.

Kontraŭ la fono de la plimalboniĝo de la situacio en Parizo, politikaj bataloj daŭris ĉirkaŭ la programo proponita fare de Joxe por doni al Korsiko pli larĝan aŭtonomion. Ili okazis en kondiĉoj de miskompreno fare de la plimulto de la francoj de la postuloj de la korsikoj. Tiel klarigis la aŭtoro de la libro "Komplekso Corsi-Can" G.-K la kialon de tio. Culioli, mem korsiko: "Estas profunda kultura diferenco inter la regionoj de la Nordo kaj la mediteraneaj regionoj de la lando. En Francio, ekde la epoko de la krucmilitoj, la kulturo de la Nordo regas. Krome, ĉi tiu estas la sola eŭropa lando kun tre centralizita sistemo, ĝiaj politikistoj neniam komprenis

aŭ la deziro al aŭtonomio"⁶.

La procezo de Korsiko akiranta aŭtonomian statuson prenis multe da tempo (oktobro 1989 - majo 1991),

⁶ Citaĵo de: E. Vicens. Perforto konkeras la insulon de Belec. Tiamaniere naciistoj provas kompensi politikajn malsukcesojn. - "Hodiaŭ". 09/02/1995.

KORSIKA SEPARISMO

ĉar li renkontis kelkajn konstituciajn problemojn. Por la unua fojo, parto de la teritorio de la metropolo devis ricevi specifajn instituciojn, eĉ specifajn rajtojn.

Kreinte novan teritorian administran unuon, Jox rilatis al Artikolo 72 de la Konstitucio, kiu permesas la formadon de tia unuo, kaj estis gvidita per la ekzemplo de Franca Polinezio. La babilado temis pri aŭtonomio ene de la respubliko; tio ebligis preteriri la malhelpon, kiu estus la bezono pravigi la enkondukon de specialaj reguloj en la "regula" regiono. Aliflanke, la celo de la registara projekto estis emfazita - doni al estontaj korsikaj aŭtonomaj institucioj la rimedojn kaj levilforton por helpi disvolvi la ekonomion de la insula, kiu estas malfavora trafita de ĝia geografia pozicio kaj demografia malkresko.

Dum la evoluo de la dokumento, intensa lukto inter ekstremaj vidpunktoj disvolviĝis ĉirkaŭ la kondiĉoj de "teritoria ligo", tio estas, preferaj tarifoj por mara kaj aertransporto liganta la insulon kun la kontinento.

La registara projekto por Korsiko starigis demandon, kiu ĉiam estis la temo de disputo inter la "jakobenaj" centralizistoj kaj la "girondistoj" federistoj: ĉu la principo de la nedividebleco de la respubliko, proklamita en la artikolo 2 de la Konstitucio, permesas iun parton; de la metropola teritorio havi specifajn instituciojn?

Gravan rolon en solvado de la disputo ludis la Konstitucia Konsilio, ŝtata korpo, kiu kontrolas la konformecon de leĝdonaj projektoj kun konstituciaj normoj. La Konsilio deklaris, ke nura mencio en la leĝo de la "korsika popolo" estus kontraŭa al la Konstitucio, laŭ kiu la loĝantaro de la respubliko reprezentas ununuran francan popolon.

Kiel rezulto, tiu ĉi artikolo estis aprobita (309 voĉoj, plejparte socialistoj

kaj komunistoj, kontraŭ 263) en la jena vortumo: "La Franca Respubliko garantias al la korsika popolo - integra parto de la franca popolo - la rajton konservi siajn kulturajn trajtojn kaj protekti siajn specifajn sociajn kaj ekonomiajn interesojn, se ili ne damaĝas; la nacia unueco kaj integreco de Francio."

Do, en 1991, Korsiko fariĝis nova teritoria ento. La ekzekutiva kaj leĝdona povoj (Asembleo kaj Plenuma Konsilio) estas klare apartigitaj ĉi tie: se reprezentantoj de la unua potenco estas elektitaj al reprezentaj institucioj, ili ne povas resti en la plenumaj strukturoj. La plenuma povo rajtas suspendi la agojn de la Asembleo, la daŭro de ĝiaj sesioj estas strikte limigita. La Asembleo povas eksigi la Konsilion nur kondiĉe, ke ĝi tuj elektu novan anstataŭe. Tamen, la Prezidanto de la Konsilio ne havas la rajton dissolvi la Asembleon. Ĉi tiu rajto apartenas nur al la franca registaro, kiu siavice povas uzi ĝin nur se "la normala funkciado de la Asembleo ŝajnas nebla." Tiel, la sola garantio de stabileco de potenco en la aŭtonomeco povas esti forta plimulto en la Asembleo.

La leĝo de 1991 devigas la centrajn instituciojn de la lando interkonsiliĝi kun la Asembleo pri ĉiuj aferoj rilataj al la "specifa strukturo" de Korsiko kaj kondiĉas ĝian "kulturan identecon".

La nova statuso de Korsiko ne povas esti komparita kun la statuso de la tradiciaj regionoj de Francio. Ĝi estas komparebla nur al tio, kion havas Franca Polinezio post la adopto de la koncerna leĝo (1984). Tamen, estas grava diferenco inter ili. Transmara teritorio en la Pacifiko havas ĉiujn potencojn krom tiuj

KONSTANTIN PUZYREV

kiuj estas restrikte rezervitaj por la franca ŝtato. En Korsiko, la situacio estas ĝuste kontraŭa: ĉi tie la teritoria aŭtoritato havas povojn nur en tiuj specifaj aferoj, kiujn la leĝo delegas al ĝi. Ĉiuj aliaj restis sub la jurisdikcio de Parizo. En la sama tempo, la potencoj transdonitaj al Korsiko kiel rezulto de du stadioj de "administra centralizo" (1983 kaj 2004) kaŭzis la komplikaĵon de la insula regadosistemo kaj pliigita burokratigo, lasante la demandon de "civitana paco" en limbo⁷.

La aŭtonomeco de Korsiko sole ne povas solvi la problemojn, kiujn ĝi alfrontas. Ĝi nur kreas novajn ŝancojn por modernigi sian ekonomion, ĝisdatigi la politikan kulturon de siaj loĝantoj, kaj formi demokratie orientitan kaj socie respondecan lokan politikan.

elitoj. Ĉu ĉi tiuj ŝancoj realiĝos? Tio dependas de la vicigo de politikaj fortoj en Francio, kie liberaluloj, kiuj rekomendas larĝajn merkataliberecojn, estas malfavoraj al "statismaj" konservativuloj, subtenantoj de tradicie forta centralizita potenco. Finfine, ĉio dependas de la matureco de politikaj fortoj sur la insulo mem.

Dum iom da tempo post la establado de aŭtonomio sur la insulo, perforto tie ĉesis. Sed tiam aliro al la leviloj de potenco kaj ĝiaj manĝtrugoj kondukis al malkonkordo en la vicoj de la naciistoj. Ilia movado nun havas mafian biason; la leĝoj sur la insulo estas konstante malobservitaj. Publikaj financo investitaj en la korsika ekonomio estas uzataj en multaj manieroj.

⁷ Vidu W. Dressler. *La Corse en question(s). Questions de territoires, de pouvoir et d'identité.* — "Le Territoire inter l'Europe et l'Etat-Nation." Rennes, 2006. P. 111.

En multaj kazoj, ĝi estas neefika kaj ofte simple ŝtelita. Sango estas verŝata denove en Korsiko. Ekde la komenco de 1995, pli ol deko da homoj jam mortis en kolizioj inter korsikaj naciistoj de malsamaj persvadoj, inkluzive de pluraj gvidantoj de rivalaj organizaĵoj.

Tiel, korsika separismo estas esence kontraŭmoderna kaj tradiciisma fenomeno, generita de la fakto, ke Francio, anstataŭ disvastigi siajn valorojn kaj sintenojn al la insulo, daŭre ekspluatis ĝin kiel kolonion, konservante tradiciajn klientajn strukturojn por sia profito - ry de potenco kaj rilatoj. Samtempe, estas evidente, ke, male al multaj modernaj regionoj de Eŭropo, Korsiko ne kapablas modernigi sian ekonomion kaj integriĝi en la eŭropan spacon, preterirante Francion.

Korsika separismo (sendependismo), kontraste al la reala koncerne la amasmovadon por administria, politika kaj etno-lingva aŭtonomio, ne havas fortajn perspektivojn kaj radikojn en la korsika socio. Al naciaj radikaluloj de separisma persvado mankas kaj realisma kaj konstrua sociekonomika programo kaj la plano mem por konstrui plenrajtan korsika ŝtaton. Tial naciaj radikaluloj kaj sendependistoj ne provizas

hodiaŭ havas signifan efikon al la politika vivo de la insulo. La solvo de la "korsika problemo" ni" vidiĝas en trovado de mekanismo mov por la reintegrigo de Korsiko en ununuran politikan, juran, kulturalan kaj sociekonomikan spacon de la Franca Respubliko, respektante la naciajn kaj regionajn specifaĵojn de la insulo.

MIKHAIL BABKIN

Ĉu la pastraro superas la regnon?

Sur la filologia flanko de la problemo
(Rusio, XX-XXI jarcentoj)

Slovena problemo de "pastraro"
Vidpunkto de historia kaj dia
regno kaj rilato inter la Rusa
Ortodoksa Eklezio (ROC) kaj la supera
potenco (en la bone establita sed ne tute
ĝusta formuliĝo de "la rilato inter la eklezio
kaj la ŝtato") estis tre detale studita rilate
al antaŭ- Petrino Rusio, al la regadoj de
Peter I kaj Catherine II. Esence, ĉi tiuj
studoj estis faritaj antaŭ 1917. Lastatempe
aperis similaj verkoj, en kiuj la fatalaj
eventoj de la komenco de la 20-a jarcento
por nia lando estas taŭge ekzamenitaj².

La ĉefa demando de la problemo "pastraro-
regno" estas kio estas pli alta kaj pli grava: reĝa
aŭ hierarkia potenco? Ĝi estas kondiĉita siavice de
la sekva rezonado. Ĉar la Sinjoro Jesuo Kristo estas
kaj la Granda Reĝo kaj la Granda Episkopo ("Reĝo
al la reĝo kaj Episkopo al la episkopoj"), tiam kiu
sur la tero (en la malsupera mondo) devus esti
konsiderata Lia "viva bildo", la tera " ikono de Lia
prototipo": la reĝo aŭ la patriarko? Kiu el ili havas
pli altan sanktan statuson? Kiu el ili estas la vera
sanktoleito de Dio? Kiu estas la kondukanto de la
"volo de Dio"? Per kiu el ili estas vere ekzercita "la
potenco de Dio"?

La "ĉefa demando" estas reflektita en establitaj
literumaj tradicioj. En moderna ĝenerale akceptita
praktiko, ĝia literumo "solvo", pro ne tute klara
kialo, formiĝis favore al la pastraro. Tiel, la ŝtato
kaj la eklezio kiel institucioj estas preskaŭ ĉiam
skribitaj malegale: la unua vorto estas skribita
per minuskla litero, kaj la dua kun majusklo,
kvazaŭ la Eklezio (eklezio) starus "super" la ŝtato,
"pli grava". " kaj "super" ĝi . La Provizora Registaro
kaj la Ŝtata Dumao en historiografio estas
premiitaj kun unu majusklo, la Sankta Sinodo kaj
la Loka Konsilio - du. La sama validas por la nomoj
"Rusia Imperio" kaj "Ortodoksa Eklezio". La Supera
Eklezia Konsilio estas skribita kun tri ĉapelitaj
literoj, kaj la Konsilio de Popolaj Komisaroj estas
ofte skribita kun unu. La vorto "Patriarko", kaj en
ĉiutaga referenco kaj kiel titolo, estas skribita, kiel
regulo (precipe en la verkoj de ekleziaj historiistoj),
kun majusklo, kaj imperiestro, caro, aŭtokrato -
ĉiam kun minuskla litero. En la verkoj de kelkaj
aŭtoroj, eĉ "Patriarka Procesio" estas listigita kun
majusklo³. Samtempe, la skribo de la "regno" (en
la senco de la tera regno) krom minuskle - sur la
paĝoj de kaj laikaj kaj ekleziaj sciencaj publikaĵoj

BABKIN Miĥail Anatoljeviĉ - profesoro de la Rusa Ŝtata Universitato por Homaroj, Doktoro pri Historiaj Sciencoj.

MIKHAIL BABKIN

la aŭtoro de ĉi tiu artikolo ne renkontis alko neniam.

Pli da ekzemploj de la multaj "malkonsekvencoj" de ĉi tiu speco. En la "Ortodoksa Enciklopedio", la unua hierarko de la Rusa Ortodoksa Eklezio antaŭ la starigo de la patriarkeco en Rusio (la Metropoliten unue de Kievo, poste de Vladimiro, poste de Moskvo) estas nomita la Kapo (en la fonto - vorto kun majuskla litero) de la Rusa Eklezio (kaj tio malgraŭ tio, ke antaŭ 1589, la Rusa Metropolo konsistigis nur parton de la Konstantinopolo

la patriarkeco). Post la starigo de la institucio de patriarkeco en Rusio, la Moskva Patriarko (en la enciklopedio - kun majuskla litero) estas nomita "la eklezia Estro de la ortodoksa mondo" (!). Krome, antaŭ la falo de la Bizanca Imperio, la bizanca imperiestro (en la fonto la vorto estas minuskla) estis nomita "la kapo de la kristana _ mondo" (ĉi tie la "kapo" estas jam minuskla). Tiel, sur la sama paĝo de moderna eklezia plurvoluma enciklopedia eldonaĵo, la Patriarkoj estas nomitaj Kapoj, kaj la imperiestroj estas nomitaj Kapoj...: la unua lernas du majusklojn, kaj la dua - neniuj.

Indas nomi ajnan episkopon (kaj precipe la patriarkon) simple laŭnome - tio estas tuj rigardata en ekleziaj rondoj, se ne kiel blasfemo, do kiel indikilo de ekstrema malrespekto al la rango de episkopo. Sed samtempe reprezentantoj de ĉi tiuj samaj rondoj "senhezite" mencias imperiestrojn sen ajna titolo, ekzemple: Petro, Nikolao la 2-a. Kaj ĉi tio ne estas konsiderata ia ofendo, nek

montrante malrespekton por la monarko. Tio estas, montriĝas, ke la episkopa rango, oni diras, estas nekompareble pli alta (?) ol la reĝa: hierarko estu menciataj nur kun titoloj, sed reĝoj povas esti "konataj"?

Laŭ nia opinio, la supraj ekzemploj estas unikaj indikiloj de tio, kio ankoraŭ daŭras

daŭra lukto (pli "teorie") inter karismaj aŭtoritatoj pri supereco unu super la alia. Kaj se ni juĝas laŭ la literumo de la komencaj literoj de la "konfliktaj" vortoj, tiam certa tendenco estas klare videbla. Ĝi povas esti formulita proksimume tiel: laŭ la opinio de ekleziaj aŭtoroj (tre diskutibla, ni rimarkas), "la rango de la Patriarko estas pli alta ol la reĝa kaj la imperia"⁵ aŭ, kio estas la sama afero - "La pastreco estas pli alta ol la regno."

Samtempe, en la moderna rusa lingvo, literumaj normoj por uzo de majuskla kaj minuskloj estas klare establitaj. Laŭ ili, "Preĝejo" kiel Dia institucio estas skribita majuskle; "preĝejo" estas kiel templo (aŭ katedralo) - kun minusklaj literoj. Kun unu majusklo aperas "Rusa Ortodoksa Eklezio" (kiel religia organizo), "Rusia Imperio", "Rusa Ŝtato", "Episkopa Konsilio", "Loka Konsilio", "Ŝtata Dumao", "Sankta Sinodo", "Sankta Sinodo", "Moskva Patriarkeco" (kelkaj el ili mallonge - Dumao, Sinodo, Patriarkeco). Oficialaj titoloj estas "Suverena Imperiestro", "Lia Sankteco Patriarko de Moskvo kaj Ĉiuj Rusoj", "Ŝtatestro (aŭ Registaro)" (sed "estro de administrado"), kaj ĉiutagaj titoloj estas imperiestro, patriarko. Ktp.6

Se demandite de ekleziaj aŭtoroj pri la kialoj de ilia malrespekto de modernaj literumaj normoj kaj la uzo de filologiaj "malkongruoj", ili kutime respondas:

Ili diras, ke ili estas gviditaj de la normoj de skribado de leteroj adoptitaj en la modernaj konsistigaj dokumentoj de la Moskva Patriarkeco (aŭ la Rusa Ortodoksa Eklezio) kaj ĝiaj strukturoj... Tamen, en la leĝaro de la Rusa Imperio (ankaŭ iel "konsistigaj dokumentoj") la vortojn "Imperiestro", "Suvereno", "Caro", "Aŭtokrato", "Supera potenco", "Imperia

Domo", "Imperia Trono", "Tutrusa Trono", "Heredanto de la Trono", "Imperio", "Rusa Ŝtato", ktp. (kune kun la nomoj "Ortodoksa Greka-Rusa Eklezio", "Preĝejo", "Sankta Reganta Sinodo") estas listigitaj ankaŭ majuskle, ne minuskle7... Tamen ekleziaj historiistoj kaj publicistoj ne konsideras la ortografiajn normojn de kaj cara kaj postsovetia Rusio devigaj por si mem, tiel pruvante sian engaĝiĝon al la "duobla". normoj."

Alivorte, la menciitaj aŭtoroj skribante majusklojn kaj minusklojn gvidas samtempe per du ortografiaj normoj: rilate al konfesiaj terminoj - "eklezio-konstituanto",

kaj por ĉio alia - "postsovetia". Samtempe, la samaj homoj ne volas rekoni en sia tuto nek la "malnovan reĝimon" (antaŭrevoluciajn) nek modernajn (postsovetiajn) normojn kun sia ĝusta uzo de majuskloj. Uzante filologiajn "malkonsekvencojn", tiuj aŭtoroj, vole-nevole, formas inter legantoj la ideon ke "la pastraro estas pli alta ol la regno."

Iu analogio sugestas sin. Antaŭe, en Sovetunio, ĉiuj vortoj en la nomoj de la plej alta partio, registaro, sindikataj institucioj kaj organizoj estis skribitaj majuskle. Escepto estis farita por funkciovortoj kaj vortoj enfermitaj en krampoj. Ekzemple, ĝi tekstis: "Tute-Unia Komunista Partio (bolŝevikoj)", "Konsilio de Ministroj de Sovetunio", "Sovetia Armeo", "Tute-Unia Leninisma Komunista Junulara Unio"

ktp Por ĉiuj aliaj institucioj estis malsama regulo. Laŭ li, nur la unuaj vortoj de iliaj nomoj estis skribitaj majuskle, same kiel ĉiuj propraj nomoj inkluzivitaj en ilia komponado. Ekzemple: "Ministerio de Eksterlandaj Aferoj de Sovetunio", "Akademio de Sciencoj de Sovetunio", "Moskva Ŝtata Universitato nomita laŭ. M.V. Lomonosova", "Leningrad Ordo de Lenin Metroo nomita laŭ. V.I. Lenin", "Ŝtata Ĉambro de Pezoj kaj Mezuroj", ktp.8 Tio estas, en Sovetunio estis fi-

logika "alto" de pli alta

aŭtoritatoj.

En postsovetia tempo la situacio ŝanĝiĝis. La normoj de rusa ortografio fariĝis pli ĝustaj. Sed samtempe, la "malnova kaj bona" sovetia praktiko "levi" la nomojn de si mem kaj ĝiajn plej altajn strukturojn estis adoptita de la Rusa Ortodoksa Eklezio el Sovetunio. Ekformiĝis "alternativa" (preĝejo) ortografio, kies karakterizaĵo estis la "mem-ekzaltiĝo" de literoj en la titoloj de hierarkoj, en la nomoj de religiaj organizoj kaj ekleziaj institucioj. Estas du ĝis trioble pli da majuskloj en preĝejoj nomoj ol en laikaj. En la kampo de ortodokseco, la Eklezio iĝis "pli alta" ol kaj la monarkio (faligita, ni rimarkas, en marto 1917, plejparte danke al la laboroj kaj diligento de la plej alta hierarkio de la Rusa Ortodoksa Eklezio9), kaj la rusa ŝtato kiel tia. .

Ĝenerale, analizante la modernan praktikon uzi majusklojn kaj minusklojn en "konfliktaj" vortoj, oni devas diri: en la 20-a jarcento sur la "karisma fronto"

tiuj" pastraro klare transprenis regno.

NOTOJ

¹ Vidu, ekzemple: M. A. Dyakonov. La potenco de la Moskvaj suverenaj. Eseo pri la historio de politikaj ideoj de Ancient Rus' ĝis la fino de la 16-a jarcento. Peterburgo, 1889; V. I. Savva. Moskva reĝoj kaj bizanca basileus. Pri la demando pri la influo de Bizanco sur la formado de la ideo de la reĝa potenco de la Moskva suverenaj. Ĥarkovo, 1901; E. Temnikovskij. La pozicio de la Tut-Rusa Imperiestro en la Rusa Ortodoksa Eklezio lige kun la generalo

MIKHAIL BABKIN

doktrino de eklezia aŭtoritato. — "Leĝaj notoj publikigitaj de la Demidov Jura Liceo." 1909. Afero. mi (III); N. F. Kapterev. Patriarko Nikon kaj caro Aleksej Miĥajloviĉ. T. 1-2. Sergiev Posad, 1909, 1912; N. S. Suvorov. Lernolibro de Eklezia Juro. M., 1913; V. Waldenberg. Malnovaj rusaj instruoj pri la limoj de reĝa potenco. Eseo pri rusa politika literaturo de Sankta Vladimiro ĝis la fino de la 17-a jarcento. Pg., 1916; P.V. Verkhovskoy. Establo de la Spirita Kolegio kaj Spirita Regularo. Pri la demando de la rilato inter eklezio kaj ŝtato en Rusio. Esplorado en la kampo de rusa eklezia juro. T. 1: Esploro. T. 2: Materialoj. Rostov-na-Dono, 1916. 2 Vidu: V. M. Ĵivov, B. A. Uspensky. Reĝo kaj

Dio. Semiotikaj aspektoj de la sakraligo de la monarko en Rusio. — "Kulturaj lingvoj kaj problemoj de tradukebleco." M., 1987; B. A. Uspenskij. caro kaj patriarko. La karismo de potenco en Rusio: la bizanca modelo kaj ĝia rusa repensado. M., 1998; P. E. Kazansky. La potenco de la Tut-Rusa Imperiestro. M., 1999; M. A. Babkin. La pastraro de la Rusa Ortodoksa Eklezio kaj la renverso de la monarkio (komenco de la 20-a jarcento - fino de 1917). M., 2007.

³ Vidu, ekzemple: "Samtempuloj pri patriarko Tiĥono." Komp. kaj red. kom. M. E. Gubonin. M., 2007. T. 1. P. 190, T. 2. P. 563; E. V. Ivanova. Lia Sankteco Patriarko Tiĥon kaj la malsatkatastrofo de 1921-1922. en Rusujo. — "Teologiaj Verkoj." 2008. Vol. 41. P. 5, 504. Kiel sciante, la unua literumo de la vortoj "Patriarko" kaj "Patriarĥo" en majuskloj en oficialaj dokumentoj de la Rusa Ortodoksa Eklezio estis registrita en la materialoj de la Loka Konsilio de 1917- 1918. Nome - en la koncilia difino "Pri la plej alta eklezia registaro", adoptita la 4-an de novembro 1917 - antaŭ la instalo de Patriarko Tiĥon (Belavin) (vidu "Kolektitaj difinoj kaj rezolucioj de la Sankta Koncilio de la Ortodoksa Rusa Eklezio 1917-1918). " Numero 1. M., 1994. P. 3). En la sama tempo, la nomoj de la plej altaj ekleziaj eminentuloj komencis aperi per majuskloj: "Episkopo", "Metropolitano", "Ĉefepiskopo", "Episkopo", "Protopresbitero" (kontraste al la vortoj "pastraro" kaj "laiko". "). Precipe la difino "Pri la procedo por elekti Lia Sankteco la Patriarko", adoptita la 31-an de julio (13-a de aŭgusto 1918) de la Loka Konsilio komenciĝis jene: "La Patriarko estas elektita de la Koncilio, konsistanta el Episkopoj, pastraro . kaj laikoj (kursivo mia. - M. B.)" ("Kolekto de difinoj kaj rezolucioj de la Sankta Konsilio de la Rusa Ortodoksa Eklezio 1917-1918" Temo 1. pp. 4-9; Temo 4. pp. 3).

4 Vidu "Ortodoksa Enciklopedio". M., 2000. Speciala volumo "Rusa Ortodoksa Eklezio". P. 190. 5 Pri la socikultura dinamiko de la signifo de la vortoj "caro" kaj "imperiestro", kaj ankaŭ pri iliaj malsamaj interpretoj en la greka, latina kaj rusa lingvo tradicioj, vidu: B. A. Uspensky. caro kaj imperiestro. Sanktado por la regno kaj la semantiko de reĝaj titoloj. M., 2000.

6 Vidu V.V. Lopatin, I.V. Nechaeva, L.K. Cheltsova. Majuskloj aŭ minuskloj? Ortografia vortaro. M., 2007.

⁷ Vidu, ekzemple: "Kodo de Leĝoj de la Rusa Imperio". Peterburgo, 1912. T. 1. Parto 1: Kodo de Bazaj Ŝtataj Leĝoj. pp 11-37.

⁸ "Reguloj de rusa literumo kaj interpunkcio." M.; L., 1947. S. 62-63.

9 Vidu pri tio pli detale: M. A. Babkin. La Sankta Sinodo de la Rusa Ortodoksa Eklezio kaj la demisiigo de la monarkio en 1917. - "Demandoj de Historio." 2005. n-ro 2; Estas li. Hierarkoj de la Rusa Ortodoksa Eklezio kaj la demisiigo de la monarkio en Rusio (printempo 1917). - "Nacia historio". 2005. n-ro 3. ◆

BORIS SLAVIN

Buĥarin kaj Gramsci: du vidoj pri historio

Estas tekstoj, kiuj ne perdiĝas kun la tempo, sed fariĝas ĉiam pli trafaj, ĉar ili tuŝas profundajn filozofiajn demandojn, kiuj determinas la scion kaj mondkoncepton de multaj homoj. Tiaj tekstoj inkluzivas la libron de Nikolao Buĥarin "La Teorio de Historia Materialismo. Populara lernolibro pri marksisma sociologio"¹ kaj la rilataj "Kritikaj Notoj pri la Provo Krei "Popularan Eseon pri Sociologio",² verkita de la fondinto de la Itala Komunista Partio, Antonio Gramsci.

Eldonita en 1921, la libro de N. Buĥarin estis, fakte, la unua granda lernolibro pri historia materialismo, per kiu multaj homoj konatiĝis kun la marksisma mondkoncepto. Ĝiaj spuroj lasis sian spuron en preskaŭ ĉiuj postaj rusaj lernolibroj pri filozofio kaj sociaj sciencoj, inkluzive de la "Mallonga Kurso pri la Historio de la Tut-Unia Komunista Partio (bolŝevikoj)" de Stalin, kies ideoj, kiel oni scias, estis enplantitaj en la estroj de pluraj generacioj de sovetiaj homoj.

¹ Vidu N.I. Buĥarin. Teorio de historia materiismo. Populara lernolibro de marksisma sociologio. M., 1921. 2 Antonio Gramsci

verkis siajn "Kritikajn Notojn..." en la 1930-aj jaroj, sidante en faŝisma malliberejo. Por labori pri ili, li uzis la francan tradukon de la libro de N. Buĥarin, publikigita en 1927.

"Kritikaj Notoj..." estas malpli konataj, ĉar ilia publikigo, kiel ĉiuj "Malliberejaj Kajeroj" de A. Gramsci, el kiuj ili estas parto, estis unuafoje efektivegita en Italio en la postmilitaj jaroj (1948-1951). , kaj por la rusa leganto ili fariĝis disponeblaj multe poste. Mi memorigu al vi, ke la elektitaj verkoj de A. Gramsci en tri volumoj en la rusa estis eldonitaj fine de la 1950-aj jaroj, kaj la plena eldono de liaj "Prizonaj Kajeroj" estis eldonita nur en la 1990-aj jaroj, tio estas, pli ol kvin ĝis dek jarojn. post morto de ilia aŭtoro³.

La libro de N. Buĥarin kaj "Kritikaj Notoj..." de A. Gramsci, laŭ nia opinio, estas interesaj, ĉar ili donas la ŝancon kompari unu kun la alia kadre de unu marksisma mondkoncepto.

tute malsamaj teoriaj aliroj por kompreni socion kaj historion⁴. Ĉi tie ni efektive estas antaŭ du konceptoj de la koncepto de "historia materialismo", kie la aŭtoro de la "Populara Eseo pri Socio-

³ Vidu A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Je la 3-a. Per. kun ĝi. M., "Politizdat", 1991. Parto 1. Plue en la artikolo "Kritikaj notoj..." A. Gramsci estas citita el ĉi tiu eldonaĵo. 4

Tiu ĉi fakto tute refutas la modernan oficialan ideologion pri la pure dogma naturo de la marksisma filozofio. Vidu pri tio: V. S. Semenov. La sorto de filozofio en la hodiaŭa Rusio. M., 2011.

BORIS SLAVIN

logy" celas pruvi la materialisman aspekton de tiu ĉi filozofio, kaj ĝia antaŭulo estas ĝia ne malpli grava historia aspekto. En ĉi tiu kazo, la unua apelacias al la aŭtoritato de natura scienca scio, kaj la dua - al la aŭtoritato de dialektiko kiel logiko kaj teorio de scio. Kiuj estas la ĉefaj ideoj de la lernolibro de N. Buĥarin? Kaj kio precize estas la kritiko de Gramsci pri ĉi tiu lernolibro?

Rin ne asociis la taskon kun li Kreante sian lernolibron, N. Buĥarin evoluigis la marksisma mondkoncepto. Li, precipe, skribis: "En mia libro "La Teorio de Historia Materialismo" mi provis ne nur ripetition, kion oni antaŭe diris, sed, unuflanke, doni aliajn formulojn de la sama afero, aliflanke - por klarigi kaj disvolvi la dispoziciojn de la teorio de historia materiismo, por plu progresigi la disvolvigon de ĝiaj problemoj. Kiel vi scias, Engels diris iom antaŭ sia morto, ke nur la unuaj paŝoj estis faritaj en la kampo de la historia materiismo. Ŝajnus, ke la rekta tasko de studentoj de grandaj instruistoj estas disvolvi problemojn de teorio. Sed tia estas la forto de la konservativismo de la homa penso, ke multaj organike ne kapablas kompreni tiun ĉi taskon."5

Se N. Buĥarin publikigis sian libro kun la celo "pli antaŭenigi" la teorion de historia materiismo, tiam A. Gramsci, male, vidis en ĝi provo de pozitivisma misprezento holisma marksisma mondkoncepto, lia historiofilozofio. Laŭ lia opinio, N. Buĥarin per sia libro anstataŭigis la teorion de Markso pri historia materiismo per privata.

5 N. I. Buĥarin. Al la formuliĝo de problemoj de historia materiismo. Rapidaj notoj 1923 - Same. Elektitaj verkoj. M., 1988. P. 39.

scienco - sociologio kaj la subesta metafizika materiismo. El lia vidpunkto, la lernolibro de Buĥarin ne nur malproksimiĝis de la aŭtentika marksisma mondkoncepto: ĝi prezentis ian "vulgarigon" kaj eĉ "karikaturon" de la aŭtentaj filozofiaj vidpunktoj de Markso, Engelso kaj Lenin. Kio estis la bazo por tiaj kontraŭaj kaj eĉ ekstremaj taksoj de la libro "La Teorio de Historia Materialismo"? Laŭ nia opinio, N.

Buĥarin kaj A. Gramsci havas tute alian komprenon de la marksisma mondkoncepto ĝenerale kaj de la historia materiismo aparte. Tiel, por N. Buĥarin, la teorio de historia materiismo signifis, antaŭ ĉio, la sciencon de la unuigitaj leĝoj de socia evoluo, analogaj al la leĝoj de la naturo. Li skribis: "Estas du gravaj sciencoj inter la sociaj sciencoj, kiuj konsideras ne apartan areon de la socia vivo, sed la tutan socian vivon en ĝia tuta komplekseco... Tiaj sciencoj estas historio - unuflanke, sociologio - sur la alia... Historio spuras kaj priskribas, kiel la fluo de la socia vivo fluis en tia kaj tia tempo, en tia kaj tia loko... La sociologio starigas ĝeneralajn demandojn: kio estas socio? De kio dependas ĝia evoluo kaj ĝia morto?.. Sociologio estas la plej ĝenerala (abstrakta) el la sociaj sciencoj... Historio provizas materialon por sociologiaj konkludoj kaj ĝeneraligoj. Sociologio siavice indikas... metodon por historio."6

A. Gramsci tute alimaniere interpretis la "metodon por historio": li ligis ĝin ne kun sociologio, sed kun dialektika-materialisma kompreno de historio. Kiel sciante, la filozofiaj kaj teoriaj vidpunktoj de A. Gramsci formiĝis sub la influo de la verkoj de Markso, Engelso kaj Lenin. Male al

6 N. I. Buĥarin. Teorio de historia materiismo. P.10-12.

BUKHARIN KAJ GRAMSCI: DU VIDON PRI HISTORIO

Laŭ kelkaj modernaj esploristoj de lia laboro, kiuj vidas lin kiel "nemarksisma filozofo"⁷, li konsideris sin ilia studento kaj sekvanto. Gramsci vidis en la fondintoj kaj klasikuloj de marksismo kaj pensulojn kaj revoluciulojn kiuj kreis kaj evoluigis la originan histori-materialisman mondon -

vidpunkto (Weltanschauungen), kiu estis fundamente diferenca de ĉiuj aliaj mondkonceptoj en sia dialektiko kaj praktika orientiĝo. Tial la nomo de ĉi tiu mondkoncepto - "filozofio de praktiko"

tikoj."

El la vidpunkto de Gramsci, Markso estis la fondinto kaj kreinto de ĉi tiu mondkoncepto. Lenin, aŭ, kiel Gramsci sekrete nomis lin, Ili-ĉi, la posteulo de la laboro de Markso en

novaj historiaj kondiĉoj, enkorpiĝitaj la gardanto de sia mondkoncepto en la vivo. Laŭ Gramsci, kontrasti Markson kaj Lenin signifas kontrasti unu flankon de la marksisma mondkoncepto al alia, teorio kun praktiko, penso kun ago. Marksismo, aŭ la "filozofio de praktiko", laŭ Gramsci, reprezentas la unuecon de teorio kaj praktiko, penso kaj ago. Ĝi enhavas duonon

La "transiro de utopio al scienco kaj de scienco al ago" finiĝis.

La nomo de Gramsci "filozofio de praktiko" kovris, pro cenzurkialoj, la koncepton de "marksismo". Samtempe ĝi montris la profundan bazon de la ekzisto de socio kaj historio, kiu kuŝas en la sfero de praktika laboraktiveco de homoj. Por A. Gramsci la marksismo ĝenerale kaj la historia materiismo aparte estis kompreneble ne sociologio, sed ia "filozofio de la historio", tio estas teorio kaj metodo de ĝin koni.

En tiu signifo, liaj opinioj kontraŭbatalis kaj idealismajn kaj vulgaramajn materialismajn interpretojn de historio. Ĉi-lastaj estis esence identaj unu al la alia. "Se 'konjekta idealismo' estas la scienco de la kategorioj de la spirito, kiu havas la kapablon sintezi apriore, tio estas formon de senhistoria abstraktado," li skribis ĉi-okaze, " tiam la filozofio, latente enhavita en la "Populara Eseo," - Jen idealismo interne eksteren en la senco, ke ĉi tie empiriaj konceptoj kaj klasifikoj anstataŭas konjektajn kategoriojn, sed ili mem estas same abstraktaj kaj malhistoriaj..."⁹

Se subtenantoj de idealisma legado de historio vidis en ĝi la finan rezulton de la ago de pure ideologiaj aŭ spiritaj principoj de la socia vivo, kaj subtenantoj de metafizika materialismo vidis ĝin kiel manifestiĝo de certaj naturaj (mekanikaj aŭ biologiaj) leĝoj de evoluo, tiam A. Gramsci konsideris ĝin kiel esprimon de la agado kaj lukto de homoj kunigitaj de komunaj interesoj en grandajn sociajn grupojn, bienojn, klasojn, ktp. El lia vidpunkto, malsama vidpunkto de la homa historio esence ekskludis la eblecon de revolucia ŝanĝo ekzistanta. burĝa socio, efektive servis kiel ĝia ideologia pravigo.

Surbaze de tio, A. Gramsci estis certa, ke la teorio de historia materiismo en la formo de "marksisma sociologio", kiel N. Buĥarin parolis en sia "Populara Lernolibro...", estas malakcepto de filozofia, aŭ teoria, kompreno. historio, ĉar "ĉiu sociologio antaŭsupozas la ĉeeston de certa filozofio, certa mondkoncepto, estante fragmento subordigita al ĝi"¹⁰.

⁷ Vidu "Materialoj de la ital-rusa simpozio "Antonio Gramsci - 70 jarojn poste"". M., INION.

2007. 8 A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Parto 1. P. 100.

⁹ Ibid. P.165. 10

Ibid. P.156

BORIS SLAVIN

Laŭ A. Gramsci, la redukto de la "filozofio de la praktiko", precipe de la historia materiismo, al sociologio estas "la kristaliĝo de la plej malbona tendenco, jam kritikita de Engels"¹¹. Li kredis, ke konsideri la sociosciencan analogon kun la natursciencoj estas manifestiĝo de malbona sciencismo, kiu malhelpas nin kompreni la kompleksajn kaj diversajn fenomenojn de la socia vivo. Laŭ lia opinio, la historio de la publika vivo ĝenerale ne povas esti komprenita per abstraktado de la "filozofio de praktiko" kaj ĝia dialektika metodo. La sociologio de la "Popolara Lernolibro...", kredis A. Gramsci, baziĝas sur evoluismo, "malklera pri la principo de dialektiko pri transiro de kvanto en kvaliton, transiro kiu ne permesas komprenon en la spirito de la vulgarulo.

evoluismo, neniu evoluo, neniu leĝo de unuformeco"¹².

Malgraŭ tiaj akuzoj, N. Buĥarin estis konvinkita, ke lia sociologio, male, daŭrigas la konatan marksan tradicion de pure materiisma legado de la dialektiko de Hegel kaj la tuta homa historio. Influita de la verkoj de A. Bogdanov, N. Buĥarin provis

sekve interpretu ne nur historian materiismon, sed ankaŭ la konatan hegelan formulon de dialektiko ("tezo – antitezo – sintezo"). Provante trovi ĝian materialisman analogon, li interpretis ĝin kiel manifestiĝon de la dinamiko de diversaj mekanikaj sistemoj moviĝantaj de neekvilibra stato al ekvilibra stato kaj reen. Ĉi-rilate li skribis: "Estas absolute evidente, ke necesas malkaŝi la materian radikon de dialektiko, tio estas trovi en la formoj de moviĝanta materio, al kio la dialektika formulo de Hegel "korespondas". Senĉesa

la kolizio de fortoj, disfalo, kresko de sistemoj, la formado de novaj kaj ilia propra movado - alivorte, la procezo de konstanta malekvilibro, ĝia restarigo sur malsama bazo, nova malobservo, ktp - jen kio vere respondas al la hegela triunuformulo"¹³.

Kiel ni vidas, N. Buĥarin ĉi tie komprenas materialismon kiel la anstataŭigon de la ĝeneralaj konceptoj de dialektiko kun apartaj konceptoj de organiza scienco ("tektologio"). Tio multrilate rememorigas la interpreton de Feuerbach pri materialismo, kiu serĉis kaj trovis analogon de la "sankta familio" en la "tera familio". Oni notu, ke por Marx la vere materiisma metodo ne estas "redukto", sed "derivado" de la ideala principo el

realaj, ekzemple, religiaj vidoj el realaj ekzistantaj kontraŭdiroj en la socia vivo. Ĉi-rilate, Markso skribis ke "estas multe pli facile per analizo trovi la teran kernon de neklaraj religiaj ideoj ol, male, derivi respondajn religiajn formojn el la donitaj rilatoj de la reala vivo. La lasta metodo estas la nura materialisma..."¹⁴.

Kaj tamen, por N. Buĥarin, sociologio estis, kontraste al filozofio, ekzemplo de la manifestiĝo de vera materiismo kaj scienco en la kono de sociaj fenomenoj, permesante malkovri la leĝojn de la socia vivo kaj antaŭdiri ĝian estontecon: „Se ni koni la leĝojn de socia evoluo, t.e. la vojon, laŭ kiu la socio neeviteble sekvas, la direkton de evoluo, tiam ne malfacilas por ni determini la estontecon de la socio"¹⁵. Samtempe, interpretante sociologion per analogio kun mekaniko,

¹³ N. I. Buĥarin. Al la formuliĝo de problemoj de historia materiismo. P. 41. 14

K. Marx, F. Engels. Eseoj. Red. 2. T. 23. P. 383. 15 N. I.

Buĥarin. La teorio de historia materiismo. P. 47.

¹¹ Ibid. P.157. 12
Ibid. P.155-156.

BUKHARIN KAJ GRAMSCI: DU VIDON PRI HISTORIO

ŝanĝante kvantajn metodojn mezuradoj, li permesis kun la tempo la eblecon de absolute precizaj prognozoj de ĉiuj sociaj procezoj. Laŭ lia opinio, "ni ankoraŭ ne povas antaŭdiri la tempon de la ekesto de tiu aŭ alia fenomeno. Ĉi tio okazas ĉar ni ankoraŭ ne havas tian scion pri la leĝoj... kiuj povus esti esprimitaj per precizaj nombroj. Ni ne konas la rapidecon de sociaj procezoj, sed ni havas la eblecon

la kapablo scii ilian direkton"¹⁶.

A. Gramsci pruvis tute alian vidpunkton pri la rolo kaj eblecoj de scienco kaj filozofio en siaj "Kritikaj Notoj...". Li kredis ke la mito pri la universaleco de naturscienco kaj ĝiaj kvantaj metodoj devus esti malkonfirmita. Homa scio estas multe pli vasta ol la natursciencoj.

de, uzante ĉefe tiajn metodojn. Tiel la scio ne povas malhavi dialektikan filozofion, kiu klarigas la kontraŭdirajn kaj kvalitajn fenomenojn de la natura kaj socia vivo, malkaŝante la profundan fonton de ilia movado kaj ŝanĝo.

Sen anstataŭi la apartajn sciencojn kaj iliajn specifajn metodojn, dialektiko samtempe, ĝi montras certajn limojn de ilia kompetenteco. Tiel, uzante historion kiel ekzemplon, ŝi pravas la neebledon de absolute preciza

(ĝis indiki la lokon kaj tempon) antaŭvido de multaj sociaj fenomenoj kaj procezoj. Laŭ A. Gramsci, "kio estis konata, aŭ kio estas, estas konata, kaj ne kio estas "neekzistanta" kaj, do, nekonebla laŭdifine"¹⁷. Ĉi tio precipe validas por fenomenoj en

sfero de politiko, precipe al diversaj puĉoj, militoj, revolucioj, ktp. Esploristoj de tiuj fenomenoj scias, ke la ekzakte

antaŭdiri ilin estas simple neeble aŭ ege malfacila. Statistikaj datumoj, la leĝo de grandaj nombroj kaj aliaj kvantaj metodoj uzataj en sociologio por kompreni amasfenomenojn ne povas helpi pri tio. A. Gramsci klarigas tion jene: "Efektive,

ŝanĝo en statistika politiko

leĝo kiel fundamenta, agado neeviteble fariĝas ne nur scienca eraro, sed ankaŭ akiras la karakteron de praktika eraro en agado kaj krome kontribuas al mensa maldiligento kaj supraĵeco en la ellaboro de programoj. Oni notu, ke politika agado celas ĝuste

elirigu la amasojn el pasiva ŝtato

nia, tio estas, rompi la leĝon de granda nombroj; Kiel oni povas konsideri tiun ĉi leĝon sociologia?"¹⁸

La neebleco efiĝe apliki pure kvantajn metodojn al la historio ŝuldiĝas ne nur al la fakto, ke multaj el ĝiaj fenomenoj estas de propra aŭ unika naturo, sed al la fakto, ke la historio, precipe la politiko, estas asociita kun la konstanta lukto de sociaj fortoj. , kies sendubajn rezultojn oni ne povas anticipi scii, kaj tial oni ne povas antaŭvidi. "En realeco, eblas "antaŭvidi" ion nur tiom kiom certa ago estas farita, certa klopodo de volo estas aplikata kaj, tial, specifa kontribuo estas farita al la atingo de la rezulto kiu estas "antaŭvidita", resumas A. Gramsci¹⁹. Ĉi tiu ideo plejparte eĥas la faman frazon de Napoleono, kiun V.I. Lenin ŝatis ripeti: "Unue vi devas okupiĝi pri serioza batalo, kaj tiam vi vidos."

Diskutante ĉi tiun temon, A. Gramsci skribis: "En realeco, oni povas "science" antaŭvidi nur lukton, sed

¹⁶ Ibid. P. 48. 17

A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Parto 1. P. 166.

¹⁸ Ibid. P. 158. 19

Ibid. P. 166.

BORIS SLAVIN

ne ĝiaj specifaj momentoj, kiuj ĉiam estas rezulto de kolizio de fortoj kontraŭstarantaj unu la alian, en konstanta moviĝo, ne redukteblaj al fiksjaj kvantaj valoroj, ĉar

ke en ili la kvanto senĉese ŝanĝiĝas

iĝas kvalito”²⁰. Ĉi tie A. Gramsci plejparte sekvis la opiniojn de la itala marksisto A. Labriola pri la historio: “La fakto mem, ke la tuta historio baziĝas sur kontraŭdiroj, kontraŭoj, luktoj, militoj klarigas la decidan influon de certaj homoj en certaj cirkonstancoj”²¹. A. Gramsci ankaŭ kunligis la movadon de historio kaj ĝian vizion ne kun la mekanika agado de faktoroj kiel ekzemple "homa naturo" aŭ "produktadfortoj", "produktadrimedoj", abstraktitaj de homo kaj liaj sociaj rilatoj. teknologio", ktp. , sed kun la praktikaj agadoj de la homoj mem kaj iliaj sociaj grupoj, ĉiam agante en specifaj areoj

reputacioj.

Kiel jam rimarkite, la filozofiaj opinioj de A. Gramsci disvolviĝis sub la influo de la verkoj de la fondintoj de Marksismo kaj Lenin. Ili esence

diferencis de la vulgara materialo iskaj kaj evoluismaj interpretoj de marksismo, kiu regis dum multaj jaroj inter la germanaj, francaj kaj italaj socialistoj de la 19-a kaj fruaj 20-a jarcentoj. El ilia vidpunkto, marksismo estis ia aldono al la instruoj de Darwin²² aŭ Spencer. Sub la influo de ĉi tiuj instruoj, ekzemple, la italaj socialistoj

longe oni kredis ke la transiro de kapitalismo al socialismo “okazos same nature kaj fatale

²⁰ Ibid. p. 165—166

²¹ A. Labriola. Eseo pri la materialisma kompreno de historio. M., 1960.

²² P. 183. 22 Pri la pasio de K. Kautsky por Darwin, vd. S. V. Kretinin. Karl Kautsky. 1854-1914. Voro-Nezh, 2007. P. 125.

neevitebla, kiel la transiro de simio al homo." La tasko de la socialisma partio ĉi-kaze estis nur "promocii ĉi tiun naturan procezon laŭ sia kapablo"²³. Tia kompreno de la historio kaj la socialisma movado tute ekskludis la eblecon de ne nur revolucia ŝanĝo en la realo, sed ankaŭ

nur servis kiel ideologia pravigo por la kunlaboro de la laborista klaso kun la burĝaro, sed ankaŭ ofte estigis pure pasivan sintenon de socialistoj al tiaj fenomenoj kiel la leviĝo de la faŝismo al potenco en Italio kaj Germanio²⁴.

Gramsci ankaŭ ne partumis la idealisman interpreton de Marksismo flanke de la granda itala hegelia filozofo Benedetto Croce, kiu,

ekzemple, li pruvis la originan du-la spirita supereco de la intelektularo super la "kruda materiismo" kaj "ordinara saĝo" de la laborista popolo, al kiuj oni ne donu multe da graveco en politiko. A. Gramsci kredis ke aŭtenta marksismo, aŭ "filozofio de praktiko", male, postulas neniam ignori la evoluon de amaskonscio. Ĉi-rilate, li konsideris unu el la mankoj de la libro de N. Buĥarin ĝuste ĝia apartigo de la ĉiutaga konscio de la amasoj. Li skribis ĉi-okaze: "Verko kiel la "Populara Eseo", destinita ĉefe por legantoj, kiuj ne apartenas al la profesia intelektularo, devus eliri el kritika analizo de la filozofio de la ordinara konscio, "la filozofio de ne-filozofoj," tio estas, mondkoncepto senkritike pruntita de diversaj sociaj kaj kulturaj sferoj kie morala

²³ Por pliaj detaloj, vidu B. R. Lopukhov. Antonio Gramsci. M., 1963. P.

²⁴ 17. Por pliaj informoj pri tio, vidu B.F. Slavin. Ideologio revenas. M., 2009. pp 405-409.

BUKHARIN KAJ GRAMSCI: DU VIDON PRI HISTORIO

la aspekto de meza homo"²⁵. Postnaskiĝo- Ĝi ĉiam bezonas zorgan instruadon, kaj, se necese, altiĝon al altnivelo de kulturo. Laŭ lia opinio, sen tia kulturo, sen la taŭgaj kondiĉoj kaj kapabloj de la amasoj, estas neeble konscie administri sociajn procezojn. En ĉi tiu senco, la "filozofio de praktiko" ne devus esti nur la filozofio de la elito de la socio. Ĝi reprezentas mondkoncepton, kiu en la estonteco devus ampleksi la larĝajn popolamasojn. De la vidpunkto de Gramsci, marksismo, aŭ la "filozofio de praktiko", unuflanke, absorbis la plej bonajn atingojn de homa penso de pasinta historio, inkluzive de germana klasika filozofio, franca materialismo kaj socialismo, kaj angla politika ekonomio. Aliflanke,

kiel sole nova mondkoncepto, ĝi estas fundamente diferenca de tiuj ideologiaj fontoj en siaj originaj aliroj al historio kaj socia vivo. Tial A. Gramsci estis certa, ke la marksisma mondkoncepto ne povas esti reduktita al jam konataj filozofiaj vidpunktoj de la pasinteco – ĉu ĝi estas germana klasika filozofio ĉu franca materialismo kaj socialismo. Ĝuste ĉi tiun eraron faris, ekzemple, la idealisto B. Croce, kiu identigis la marksismon kun la filozofio de Hegel, aŭ la materiisto N. Buĥarin, kiu reduktis ĝin al la metafizika materiismo de la 18-a jarcento. A. Gramsci, kompreneble, konsideris la "filozofion de praktiko" instruon, kiu bezonis ĝian ideologian evoluon kaj popularigon. Samtempe, li ne permesis ĝin simpligi aŭ vulgarigi. Laŭ lia opinio, "la sperto sub la "filozofio de praktiko" ne povas esti skematizita, ĉar ĝi estas historio mem en sia senfina diverseco kaj

ŝanĝebleco..."²⁶. Eĉ la konata skemo

La divido de marksismo en "tri komponentojn" certagrade kontraŭdiras la organikan integrecon de la marksisma mondkoncepto. "Estas tre ofta ideo, ke la filozofio de praktiko estas pura filozofio, la scienco de dialektiko, kaj la aliaj partoj estas politika ekonomio kaj politiko..." skribis A. Gramsci ĉi-okaze. - Ĉi tio estas reprezento

Tio estas serĉo de historiaj originoj prefere ol klasifiko venanta de la profundoj de la doktrino; ĝi ne povas esti kontraŭbatalita kiel fina skemo al iu alia organizo de la doktrino kiu pli precize reflektas realecon. Se oni demandas, ĉu la filozofio de praktiko ne estas ĝuste teorio de historio,

devus respondi: jes, ĝi estas, sed

ĉar politiko kaj ekonomio estas nedisigeblaj de la historio..."²⁷ La formala prezento de la diversaj aspektoj de marksismo en la lernolibro de N. Buĥarin, laŭ Gramsci, estas ĝuste sekvo de la miskompreno de la aŭtoro pri la organika unueco de la diversaj aspektoj de la "filozofio de praktiko" kiel sole nova laborista mondkoncepto.

Plurfoje emfazante la ideon de la identeco de la "filozofio de praktiko" kaj la teorio de historio, A. Gramsci, nature, ne povis akcepti la tezon de N. Bukharin pri la identeco de historia materialismo kaj sociologio. Siaflanke, A. Gramsci konsideris tiun ĉi komprenon pri historia materiismo erara kaj "logike malforta": "... se la aŭtoro de la "Populara Lernolibro", unuflanke, konsideras "filozofian materialismon" vera filozofio, tiam Kiel ni komprenu lian deklaron pri la identeco de historia materialismo kaj sociologio?"²⁸

25 A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Parto 1. P. 149.

26 Ibid. P.157. 27 Ibid. P.159. 28 Ibid. P.155.

BORIS SLAVIN

A. Gramsci kredis, ke tia "kulturologia" interpreto de historio kondukas al distordita percepto de marksismo inter la maldekstro. Estis sub lia influo ke tiu instruado komencis esti rigardita kiel mekanisma mondkoncepto, en kiu la leĝoj de historio estas identigitaj kun la leĝoj de sociologio.

logiko kaj mekaniko, kie teknologio strikte determinas la ekonomion, kaj ĉi-lastan - la politikan superstrukturon, moralon kaj ideologion. Kiel sciante, tiaj subtenantoj de "ekonomia marksismo" kiel P. Lafargue en Francio, K. Kautsky en Germanio, liberalaj marksistoj, G. Pleĥanov kaj N. Buĥarin en Rusio, senkalkule al siaj postaj sekvantoj, omaĝis al tiu ĉi interpreto de marksismo. . Jen tipa ekzemplo de tia interpreto de Buĥarin: „Unue, el la konfuzo reganta en la burĝa tendaro, oni ne kreu konfuzon en si mem. Kie estas

la loko de historia materiismo? Ĉi tio ne estas politika ekonomio. Ĉi tio ne estas historio. Jen la ĝenerala doktrino de la socio kaj la leĝoj de ĝia evoluo, tio estas, sociologio. Due, la fakto ke ĝi (la teorio de historia materialismo) estas metodo por historio estas neniel

ne detruas ĝian signifon kiel sociologia teorio. Tre ofte, pli abstrakta scienco provizas vidpunkton (tio estas metodo) al malpli abstrakta scienco. Tiel estas ĉi tie." Konkretigante tiun ĉi konkludon, li aldonis: "La laborista klaso havas sian propran proletan sociologion, konatan sub la nomo de historia materialismo... Alie ĝi nomiĝas la materiisma metodo en la historio aŭ simple "ekonomia materiismo""²⁹. Kiel estas konata, Markso ĝenerale rifuzis nomi similan interpreton de historia materialismo inter kelkaj el siaj anoj en Francio.

Marksismo. Li rekte diris, ke se ili konsideras sin marksistoj, tiam ĉi-kaze "unu afero estas klara, ke mi mem ne estas marksisto"³⁰.

Kelkaj esploristoj opinias, ke "inter la rusaj teoriistoj, kiuj naskis malsamajn versiojn de marksisma teorio entute, N. I. Buĥarin estis la unua, kiu elstarigis sociologion kiel apartan sciencon kaj indikis ĝian temon - la ĝeneralajn leĝojn de la funkciado kaj evoluo de socio"³¹. Kun ĉi tiu aserto

ni povas konsenti, sed nur en unu okazo: se oni ne konfuzas sociologion kun la teorio aŭ filozofio de historio, kiu en la marksismo estas historia materiismo. Samtempe, identigi sociologion kun historia materiismo, kiel faris N. Buĥarin en sia "Populara Lernolibro...", transformis historian materiismon en specon de abstrakta skemo aplikebla al iu ajn socio. Siaflanke, A. Gramsci opiniis, ke la sperto sub la "praktikofilozofio" ĝenerale "ne povas esti skematizita, ĉar ĝi estas historio mem en sia senfina diverseco kaj ŝanĝebleco"³².

N. Bukharin kredis ke lia historia materiismo estis pruntita de la karakterizado de Markso de la materialisma kompreno de historio, enhavita en la Antaŭparolo al la Kritiko de Politika Ekonomio. On

fakte, tia prunteprenado, laŭ nia opinio, estis de pure formala naturo. Fine ĝi venis al

³⁰ K. Marx, F. Engels. Eseoj. T. 35. P. 324; T. 37. P. 370. 31 O. M.

³¹ Mintus. La evoluo de la filozofiaj vidoj de N. I. Bukharin. Cand. diss. Niĵnevartovsk, 2003. Pitirim Sorokin donis similan takson de la libro. Li kredis, ke post G. Pleĥanov tio estas "unu el la plej sukcesaj libroj en la rusa, donanta sisteman konstruadon de marksisma sociologio fare de la marksistoj mem" (vidu P. A. Sorokin. Recenzo de la libro de N. Buĥarin "Teorio historia materialismo. Populara lernolibro de Marksisma sociologio". M., 1922).

³² A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Parto 1. P. 157.

²⁹ N. I. Buĥarin. La teorio de historia materiismo. P. 12.

BUKHARIN KAJ GRAMSCI: DU VIDON PRI HISTORIO

lin al la sekva hierarkio de konceptoj karakterizantaj la socion: produktivaj fortoj - produktadrilatoj (la ekonomia bazo de la socio) - politika kaj ideologia superkonstruaĵo. Sed se por la fondintoj de marksismo tiuj kategorioj de historia materiismo devenis el la historio de

politika ekonomio kaj analizo de specifaj fenomenoj kaj formoj de socia vivo, tiam en la "Populara Lernolibro..." ili transformiĝis en abstraktan skemon, kiu estis trudita al specifa historio. Kritikante similan starpunkton de Paul Ernst, F. Engels skribis: „Rilate vian provon aliri la aferon materiisme, unue mi devas diri, ke la materiisma metodo turniĝas al sia malo.

malvero, kiam ĝi estas uzata ne kiel gvidfadeno en historiesploro, sed kiel preta ŝablono, laŭ kiu historiaj faktoj estas tranĉitaj kaj aliformigitaj”³³.

Oni konsentu kun kelkaj esploristoj de la verko de N. Buĥarin, ke la ĉi-supra skemo metis la fundamenton por longa, sed, laŭ mi, ne la plej bona tradicio de instruado de historia materialismo en supera edukado. La fakto estas, ke tiuj, kiuj uzis tian abstraktan skemon, kiel regulo, estiĝis, preskaŭ el nenie, la iluzion pri profunda kono de la historio. A. Gramsci ironie nomis tiajn homojn "geniaj", el kiuj estas precipe multaj aspirantaj instruistoj, publicistoj kaj ĵurnalistoj. La uzo de ĉi tiu skemo, kiel regulo, kaŭzis unuflankan interpreton de tiaj kategorioj de historia materiismo kiel "produktadfortoj", "teknologio", "produktadmetodo", "superkonstruaĵo", "ideologio", "formado". ", ktp. Ni rigardu pli detale

kelkaj el ili, reflektitaj en "Kritikaj Notoj..." de A. Gramsci.

Tamen unue pri la tiel nomataj ortodoksaj marksistoj, kiuj ne rimarkis ĝian dialektikan spiriton. Inter ili ankaŭ A. Gramsci inkluzivis N. Buĥarin: "... la tiel nomataj ortodoksoj, zorgantaj pri trovado de filozofio, kiu estus, laŭ ilia tre limigita vidpunkto, io pli, ol "nura" interpreto. de la historio, ili esence identigis ĝin kun tradicia materialismo"³⁴. Tiel, studinte, ekzemple, la naturon, ili ne vidis ĝian dialektikan naturon, precipe ĉar ili ne komprenis la realan historion kun ĝia konstanta interago de bazo kaj superkonstruaĵo, la aktivan rolon de homoj kaj ideologio en la vivo de la socio. Por tia materiismo, la ideologia superkonstruaĵo ĉiam estis nur spegurbildo de la bazo, nenio pli. Ĉi tio, laŭ nia opinio, rezultis el kelkaj el la eraroj de G. Pleĥanov. Ekzemple, lia sociologia interpreto de la laboro de Tolstoj, lia gajisma pozicio en taksado de la Unua Mondilito, klara subtakso de la historia kaj internacia signifo de la revolucio de 1905 kaj la Oktobra Revolucio.

Polemigante kun N. Bukharin, A. Gramsci kredis, ke lia redukto de la "filozofio de praktiko" al sociologia scienco kondukas lin al klara troigo en scio pri la rolo de mekanika kaŭzeco ĝenerale kaj ekonomia kaŭzeco aparte. Tia troigo simple ne kapablas klarigi la dialektikan rilaton inter libereco kaj neceso, la rilaton inter celoj kaj rimedoj, la rolon de la amasoj kaj la individuo en la historio. Laŭ A. Gramsci, la fakto estas, ke en la kadro de mekanika determinismo, la sekvo "neniam

33 K. Marx, F. Engels. Eseo. T. 37. P. 351.

34 A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Parto 1. P. 107.

BORIS SLAVIN

povos superi la kaŭzon”³⁵, kaj tio kondukas al tio, ke evoluismo komencas superregi teorie, nekapabla kompreni, des malpli klarigi,

La fadeno estas "inversigo de praktiko", tio estas, revolucia ŝanĝo en la ekzistanta socio. Polemigante per tiaj malveraj interpretoj de

la marksisma mondkoncepto, A. Gramsci, kiel jam rimarkite, aludis al F. Engels, kiu, en letero al Joseph Bloch de la 21-22-a de septembro 1890, notis: „Laŭ la materialisma kompreno de la historio, la determinanta faktoro en la historia procezo La momento en la fina analizo estas la produktado kaj reproduktado de reala vivo. Nek mi nek Markso neniam asertis ion plian. Se iu distordas ĉi tiun pozicion en la senco, ke la ekonomia momento estas la sola determina momento, tiam li transformas tiun ĉi deklaron en abstraktan, sensignifan frazon, kiu diras nenion. La ekonomia situacio estas la bazo, sed la kurso de la historia lukto

ankaŭ influas multmaniere

En tiaj kazoj, la formo estas ĉefe determinita de diversaj aspektoj de la superkonstruaĵo”³⁶. Similan penson kvar jarojn poste ripetis Engels en letero al V. Borgius, emfazante, ke la historio estas farita de homoj: “La situacio tute ne estas, ke nur la ekonomia situacio estas la kaŭzo, ke nur ĝi aktivas”³⁷.

Tia kialo povus esti, ekzemple, la ŝtata politiko de “protektaj devoj, libera komerco”, eĉ “la mortema laceco kaj senpoveco de la germana metiisto”, esprimita en “pietismo” kaj “sentimentalismo”³⁸.

Ĉi-rilate, havas sencecon pli detale deteni la interpreton de N. Bukharin de la principo de kaŭzeco kaj libereco de homa volo. Laŭ lia opinio, “kaŭza ligo estas necesa, konstante kaj universale observita ligo de fenomenoj - nenio pli.” Ĉiu homa ago havas sian propran specifan kaŭzon, kaj tial ne povas ekzisti libera volo. La libera volo estas ĉiam submetita al iu specifa kialo, kiu estas la leĝo de naturo kaj socio. “Eĉ se homoj konscie reguligas ĉion kaj ĉio okazas en la socio kiel ili volas,” skribas N. Buĥarin en sia lernolibro, “eĉ tiam, por klarigi fenomenojn, necesas ne la teleologio, sed la konsidero de la kaŭzoj de la fenomenoj, sed la konsidero de la kaŭzoj de la fenomenoj. tiam estas trovo de kaŭza dependeco. Kaj tial, en ĉi tiu afero ne estas diferenco inter la sociaj sciencoj kaj la natursciencoj”³⁹.

Surbaze de tiu ĉi kompreno de la principo de determinismo, la tuta rakonto alprenas fatalisman, eĉ mistikan karakteron. La fakto estas, ke akcidentoj, kompreneble, okazas kaj en la naturo kaj en la socio. Cetere, neceso tre ofte faras sian vojon ĝuste tra tiaj akcidentoj, aperante en formo de tendenco.

K. Markso plurfoje parolis pri la tendenca naturo de la sociaj leĝoj, konsiderante, ekzemple, la ĝeneralan profitkvoton, kiu “ĉiam ekzistas nur kiel tendenco”⁴⁰. V.I. Lenin montris similan komprenon de sociaj fenomenoj. Ekzemple, diskutante kun R. Luxemburg, li precipe rimarkis: „Foje revoluciuloj provas pruvi, ke la krizo estas absolute senespera. Ĉi tio estas eraro. Ne estas absolute senesperaj situacioj...”

35 Ibid. P. 165.

36 K. Marx, F. Engels. Eseoj. T. 37. P. 395. 37 K. Marx, F. Engels. Eseoj. T. 39. P. 174. 38 Vidu ibid. P. 175.

39 N. I. Buĥarin. La teorio de historia materiismo. P. 27 40 K. Marx, F. Engels. Eseoj. T. 25. Parto 1. P. 401.

BUKHARIN KAJ GRAMSCI: DU VIDON PRI HISTORIO

Provi "pruvi" anticipe la "absolutan" senesprecon estus malplena pedanteco aŭ ludo de konceptoj kaj vortoj. La vera pruvo en ĉi tiu kaj similaj aferoj povas esti nur praktiko, nur sperto."⁴¹

Komprenante similan problemon en siaj notoj pri libera volo, sovetia filozofo E. Iljenkov skribis pri la rilato inter la celo, en kiu esprimas objektiva bezono kaj individuaj, foje hazardaj, kondiĉoj kaj paŝoj por atingi ĝin: „Ago, kiu venkas la sklavan dependecon. pri tujaj (hazardaj, individuaj) cirkonstancoj-kondiĉoj estas elementa ago de libereco, agado laŭ celo (konscia bezono)"⁴². Ĉi tie taŭgas rememori la vortojn de la poeto, kiu kredis, ke la homa sperto estas "filo de malfacilaj eraroj". Sed ĉu tia sperto ne estas venkado de neantaŭviditaj kondiĉoj kaj akcidentoj en homa praktiko? Mi pensas, ke ĝi estas - alie tute ne estus eraroj.

Senpaga ago atingi celon estas propraĵo propra al iu ajn konscia agado de homoj. Sufiĉe

ĉi-rilate, memorigu

La fama komparo de Markso pri la agadoj de arkitekto kaj abelo⁴³ : la unua kreas libere, surbaze de sia celo; la dua kreas per instinkto, tio estas, ĝi estas speco de vivanta aŭtomato. Libera agado por atingi celon estas karakteriza trajto de kaŭzeco en la homa socio, kiu estas ofte nomata "antropia principo"⁴⁴. Estas klare,

41 V. I. Lenin. Plena kolekto op. T. 41. pp 227-228. 42 E. V. Ilyenkov. Fichte kaj "libera volo". - www.Ilyenkov/texts/phe/fichtela.html 43 Vidu K. Marx, F. Engels. Eseoj. T. 23. P. 189. 44 Pri tio, vidu L.

Naumenko. Homo en la kreiva Universo. Antropa principo. - "Alternativoj." 2011. n-ro 3.

ke ĝi ne estas malpli grava ol la principo de mekanika kaŭzeco.

La komprenon de ĉi-lastaj plej klare pruvis N. Buĥarin en sia deziro trovi la finan kaŭzon de socia evoluo, kiun li asociis kun teknologio. Ŝajne, li kredis, ke ju pli proksime al la "materia" objekto, des pli "ortodoksa"⁴⁵. Laŭ lia opinio, estas la evoluo de teknologio kiu kaŭzas ŝanĝojn en produktivaj fortoj kaj produktadrilatoj. Tia unuflanka kompreno de la rolo de teknologio en la historio nature renkontis kritikojn de A. Gramsci kaj tia maldekstrema filozofo kiel G. Lukács.

Niaopinie, parolante pri teknologio, ni ne forgesu, ke la ĉefa kaj determina produkta forto en la socio estas la persono mem:

estas li, kiu finfine kreas teknologion kaj movas historion. Li estas unu

La ĉefa kaj determinanta produktiva forto en la socio estas

la viro mem: ĝi estas li

finfine kreas teknologion kaj stiras historion.

En la sama tempo, ĝi funkcias kaj kiel elemento de la produktivaj fortoj kaj temo de produktadrilatoj. En tio

en la senco de neniu aŭtomatismo en reciproka

la influo de produktivaj fortoj kaj produktadrilatoj ne ekzistas. Historio estas farita de homoj, kaj ne de iuj anonimaj "produktaj fortoj" aŭ "produktadrilatoj".

solvoj" - kiel rezultas el la teksto

"Populara lernolibro..." pri la teorio de historia materialismo.

La kritikaj deklaroj de A. Gramsci koncerne la rolon de teknologio en socio kaj historio plejparte koincidas

45 Vidu A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Parto 1. P. 188

BORIS SLAVIN

kun la interpreto de tiu ĉi fenomeno de G. Lukács. Tiel, en sia recenzo de la libro de N. Buĥarin "The Theory of Historical Materialism", G. Lukács skribis, ke N. Buĥarin erare kredis, ke ĉiu donita sistemo de socia teknologio determinas sistemon de "laborrilatoj inter homoj"⁴⁶. Dirante tion, li "lubrikas" la postulon de la marksisma metodo: determini ĉiujn fe-

nomenoj de politika ekonomio kaj sociologio per sociaj rilatoj de homoj. N. Buĥarin atribuas determinan rolon en socio al teknologio, dum ĝia propra evoluo dependas de la naturo de sociaj rilatoj. G. Lukács demandas: ĉu la supozo, ke la evoluo de la socio dependas de la evoluo de teknologio, ĉu ne estas la sama falsa naturalismo kiel la teorio de Kunow, kiun Buĥarin kritikis en sia libro? Ĉu ĝi ne resendas nin en iom pli rafinita formo "al la teorioj de la "medio" de la 18-a kaj 19-a jarcentoj"?

Konsiderante la rilaton inter diversaj aspektoj en la koncepto de "produktaj fortoj" kaj ilia rolo en la historio, G. Lukács emfazis, ke la evoluo de la sociaj produktfortoj ne devas esti klarigita per teknologio, sed, male, teknologio devus esti klarigita per la disvolviĝo de produktivaj fortoj. Krome, el lia vidpunkto, "estas esence malprave kaj ne marksisma maniero retiri teknologion el kelkaj ideologiaj formoj kaj atribui al ĝi.

sendependa ekzisto, sendependa de la ekonomia strukturo de socio."

Por prui tiun ĉi pozicion, li citas faktojn de la progresema evoluo de la teknologio dum la transiro de la antikveco al la Mezepoko kaj de la Mezepoko al la burĝa socio. Li skribas precipe: "Ne gravas kiel

⁴⁶ Vidu G. Lukács. Recenzo de la libro de N. Buĥarin. "La Teorio de Historia Materialismo". — "Politikaj tekstoj." M., 2006 (www.mesotes.ru/lukacs/bu-charin.html).

primitivaj estis la rezultoj de mezepoka teknologio, kiom ajn da respektoj ĝi signis

regreso kompare kun konataj teknologioj sciencaj atingoj de la antikveco mondo, sed tamen la principo de mezepoka teknologio signifas paŝon antaŭen

ed en teknika evoluo: en la Mezepoko okazis raciigo de la laborprocezo - kontraste al la antikva mondo, kie raciigo celis ekskluzive al la rezulto de laboro... Ne la malforta evoluo de la teknologio ebligas sklavecon. , sed male, sklaveco kiel la domina formo de laboro faras la raciigon de laboro malebla procezo, kaj nerekte la aperon de racia teknologio." Io simila okazas dum la transiro de mezepoka produktado al moderna kapitalismo. Laŭ Marx, la antaŭkondiĉoj por la apero de maŝina teknologio aperas ne pro la teknika progreso kiel tia, sed pro la kolapso de la natura ekonomio, la apero de la labordivido kaj la dominado de kapitalismaj rilatoj en la entrepreno, kaj la disvolviĝo de amasa konsumo de varoj. Unuvorte, moderna maŝino

teknologio estas la frukto de "jarcentoj-nova procezo de socia ŝanĝo; ĝi estas la krono kaj kompletigo, kaj ne la genera kaŭzo de la moderna kapitalismo"⁴⁷.

A. Gramsci ankaŭ skribis en la sama spirito, kredante, ke la granda malavantaĝo de la "Populara Lernolibro..." estas la ĉeesto de multaj neklaraj kaj ambiguaj konceptoj. Laŭ lia opinio, en libro desegnita por nepreparitaj

malsevera leganto, "ne ekzistas klaraj konceptoj pri bazo, superkonstruaĵo, teknika ilo; ĉiuj ĝeneralaj konceptoj en ĝi estas malklaraj kaj nebulaj. Teknika ilo estas konceptata kiel ĝenerala; ĝi povas esti konsiderata ajna ilo kaj ajna

⁴⁷ Vidu ibid.

BUKHARIN KAJ GRAMSCI: DU VIDON PRI HISTORIO

iloj ĝis la uzataj instrumentoj - uzata de sciencistoj en esplorado, kaj... muzikaj instrumentoj. Ĉi tiu maniero starigi la demandon senbezone komplikas aferojn. Kun tia stranga pensmaniero, ekestas tuta serio da same strangaj problemoj: ekzemple, ĉu bibliotekoj estas bazo aŭ superkonstruaĵo, sed kio pri eksperimentaj laboratorioj de sciencistoj? Se oni povas diri, ke arto aŭ scienco disvolviĝas

pro la evoluo de rilataj teknikaj rimedoj, kial oni ne povas diri la malon, aŭ, ekzemple, ke iuj rimedoj estas kaj bazo kaj superkonstruaĵo? Oni povus ankaŭ diri, ke iuj superkonstruaĵoj havas propran specialan bazon, dum ceteraj superkonstruaĵoj, ekzemple, la presanta komerco povus esti konsiderata la materia bazo de tuta serio, aŭ eĉ ĉiuj ideologioj, kaj la ekzisto de presa industrio sufiĉus industrio en por klarigi la tutan historion materiisme⁴⁸.

Kritikante la libron de N. Buĥarin, A. Gramsci montras, ke ĝia aŭtoro, kutime, identigas naturajn kaj sociajn fenomenojn: li interpretas,

ekzemplo, "produktivaj fortoj" kiel naturaj fenomenoj, desegnas supraĵajn analogiojn inter malkovroj en fiziko kaj la socia strukturo de socio (ekzemple, komparo de atomteorio kun Robinsonade)⁴⁹.

Krome, la libro de Buĥarin donas eraran interpreton de la leĝoj de materiisma dialektiko, kiu ofte venas al la sumo de

mezuroj, kiuj estas tre malproksime de vera dialektiko kiel logiko kaj teorio de scio, en kies kadro la lukto de maloj estas la profunda fonto de la evoluo de ĉiuj fenomenoj de la mondo ĉirkaŭ ni. Jes, Gramsci,

nomas "vortludo" de la famaj ekzemplo kun malsamaj agregaciaj statoj de akvo, ilustraĵo de la leĝo de transiro de kvanto en kvaliton: "Estas menciita akvo, kiu ŝanĝas sian staton kun ŝanĝo de temperaturo (solida, likva, gasa), dum tiu ĉi fenomeno estas pure mekanika kaj estas kaŭzita de eksteraj faktoroj. eksteraj agento (fajro, suno, vaporiĝo de solida karbondioksido, ktp.)"⁵⁰.

Por konfirmi ĉi tiujn vortojn, sufiĉas rememori kiom da similaj ekzemploj de "dialektiko" ni iam studis en supera edukado.

El la vidpunkto de la "filozofio de praktiko", argumentas Gramsci, la produktivaj fortoj de la socio estas "la kristaliĝo de la tuta pasinta historio kaj la bazo de la nuna kaj estonta historio, dokumento kaj samtempe aktiva moderna mova forto."⁵¹ Tamen, tia agado ne devas esti konfuzita kun agado en la fizika aŭ metafizika signifo. Elektro estas historie aktiva, sed ne kiel pure natura forto (ekzemple, kiel elektra ŝargo, kiu kaŭzas fajron), sed kiel produktadelemento, malsovaĝigita de homo," kiel objekto de posedaĵo de certaj.

sociaj fortoj, kaj tial kiel esprimo de sociaj rilatoj. Elektro ĉiam ekzistis kiel natura forto, sed "ne agis en la historio, sed estis nur objekto de hipotezoj en la historio de natursciencoj." Same validas pri la atoma teorio: "ne la atoma teorio klarigas la homan historion, sed inverse, ĉar, kiel ĉiuj sciencaj;

hipotezoj kaj vidpunktoj, ĝi estas superkonstruaĵo"⁵².

El la vidpunkto de Gramsci, la radiko de multaj el la eraroj de Buĥarin kuŝas en la provo dividi la "filozofion de praktiko"

48 A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Parto 1. P. 187. 49 Vidu ibid. pp 193-194.

50 Ibid. P.195. 51 Ibid. P.193. 52 Ibid. P.195.

BORIS SLAVIN

tikoj" en du partojn: "sociologio" kaj sistema filozofio. "Filozofio, apartigita de la teorio de historio kaj politiko", laŭ lia opinio, "ne povas esti io alia ol metafiziko, dum la granda atingo en la historio de la moderna penso, kiu estas la filozofio de la praktiko, kuŝas ĝuste en tio, ke filozofio estas komprenata. en sia konkreta historieco kaj identiĝas kun la historio"⁵³.

Kun abstrakta, metafizika materialismo, kiu ignoras dialektikon, estas neeble iri al la amaso, des malpli fari revolucion. Ĉi tie, multmaniere, estas rekta eĥo de la opinioj de A. Gramsci kaj V. I. Lenin pri la filozofiaj kaj teoriaj verkoj de N. Buĥarin. Kiel sciante, Lenin notis en siaj lastaj verkoj, ke la vidpunktoj de N. Buĥarin estas propraj

certa skolastiko kaj miskompreno de dialektiko. Vere, li konfesis, ke Buĥarin povus korekti ĉi tiun mankon en la estonteco. Ĉi-rilate estas interesaj la ĵus eldonitaj "Malliberejaj Manuskriptoj" de N. Buĥarin, verkitaj en 1937, en kiuj grava loko estas donita al la kompreno de dialektiko⁵⁴.

Kiel oni plurfoje rimarkis, A. Gramsci kredis, ke la karakterizaĵo de marksismo estas ĝia proksima rilato kun la praktiko, kun la specifaj bezonoj de homoj kaj iliaj sociaj grupoj. Historio estas farita de homoj per siaj laboraj, sociaj, politikaj kaj spiritaĵaj agadoj, tio estas, per ilia praktikado en la larĝa senco de la vorto. Filozofio estas ĝia reflektado kaj ĝeneraligo,

tial, ĝi agas ĉefe kiel filozofio de historio kaj praktiko. Male al tradicia filozofio de historio, kiu traktas

kun eternaj kaj senŝanĝaj ideoj,

⁵³ Ibid. P.163. 54

Vidu "Kaptito de Lubjanka. Prizonaj manuskriptoj Kolja Buĥarin. Kolekto de dokumentoj". M., 2008.

leĝoj kaj kategorioj, la "filozofio de praktiko" estas laŭvorte trapenetrita de "historiismo" (termino de Gramsci), tio estas, la reala dialektiko de klasbatalo.

Estas opinio, ke Gramsci supozeble forlasis la koncepton de "klaso".

en la tradicia signifo de la vorto. Fakte, estis nenio tia. Kaj kvankam por sekreteco li ne ofte uzis la konceptojn de "klaso" kaj "klasbatalo", en siaj "Prizonaj Kajeroj" tiajn sinonimojn kiel "socia grupo", "lukto de sociaj grupoj", ktp.

la ideo de hegemonio, li skribis: "... la supereco de socia grupo manifestiĝas en du formoj: en la formo de "regado" kaj en la formo de "spirita kaj morala gvidado." La unua formo, tio estas, "regado", estas rilatoj kun malamikaj grupoj. La dua formo, tio estas, "spirita kaj morala gvidado", estas, strikte parolante, hegemonio"⁵⁵.

Laŭ Gramsci, la lukto de sociaj grupoj, aŭ klasoj, en la socio estas samtempe reala historio. En la historio nenio okazas ekster homoj kaj iliaj sociaj grupoj. La kontraŭdiroj kaj luktoj de ĉi tiuj grupoj estas la motoro de la historio tra la homa civilizacio. "Filozofio de Praktiko" reflektas la dialektikon de ĉi tiu lukto. Gramsci neniam laciĝis paroli pri la identeco de historio kaj la "filozofio de praktiko". Laŭ lia opinio, "la filozofio de certa historia epoko estas nenio pli ol "historio"

de ĉi tiu epoko estas nenio alia ol la tutaĵo de ŝanĝoj, kiujn la gvidgrupo povis fari en la pasinta realeco; tiusence, historio kaj filozofio estas nedisigeblaj, ili formas "blokon"⁵⁶.

⁵⁵ Citaĵo de: B. R. Lopusĥov. Antonio Gramsci. P. 79.

⁵⁶ A. Gramsci. Malliberejaj kajeroj. Parto 1. P. 45.

BUKHARIN KAJ GRAMSCI: DU VIDON PRI HISTORIO

Veran, kaj ne fantazian, historion plenumas realaj homoj, realaj politikaj fortoj, kiuj rolas kiel ĝiaj subjektoj kaj kreintoj. Ĉar ordinaraj homoj, kiam ili faras praktikajn aferojn, estas gvidataj de unu aŭ alia mondkoncepto, de unu aŭ alia ideologio aŭ filozofio, ili estas spontaneaj filozofoj. Tiusence oni devus studi la mondkoncepton de la "larĝaj amasoj", kaj ne nur la "filozofion de filozofoj"⁵⁷. Fakte, la historia signifo de iu ajn filozofio kaj ideologio estas determinita de la efiko kiun ili havas sur la amaskoncio kaj konduto de homoj. Konsiderante la demandon pri la inversa influo de filozofio sur socio, Gramsci skribas: "Tiu inversa influo estas la mezuro.

ĝia historia signifo, la fakto, ke ĝi ne estas frukto de individua "scienca penado", sed "historia fakto"⁵⁸.

Por A. Gramsci, marksismo kiel nova mondkoncepto estas kaj scienco kaj ideologio. Scienco studas la leĝojn de historia evoluo, kaj la rezulta ideologio instigas la laboristan klason kaj ĝiajn aliancinojn al ago. Tiel,

Marksisma scienco, ĝiaj ĉefaj ideoj kaj konkludoj, kaptante la konscion de la amasoj, iĝi materia forto. Sed tio okazas nur tiel, ke la scienco kaj la ideologio bazita sur siaj konkludoj renkontas la fundamentajn interesojn de tiuj ĉi amasoj kaj koincidas kun iliaj vivceloj kaj moralo. A. Gramsci klare distingis ideologion kiel iluzia aŭ "arbitra"

inventoj de certaj individuoj" kaj ideologio kiel superkonstruaĵo, nepre elfluanta el la responda bazo kaj inverse influanta ĝin: "Kiam ideologio estas historie necesaj, ili havas efikecon, "psikologian.

ĥologia" efikeco, ili organizas la homajn amasojn, servas kiel grundo sur kiu homoj moviĝas, realigas siajn sociajn poziciojn, batalas, ktp."⁵⁹

La "filozofio de praktiko" en antagonisma socio estas samtempe filozofio de politiko. En politiko, ekzistas interpenetro de objektivaj kaj subjektivaj aspektoj en la evoluo de socio. "Ne eblas imagi," rimarkis Gramsci, "la disvastiĝon en la reala vivo de filozofio, kiu ne estus samtempe efektiva politiko, proksime rilata al la fundamenta

nova agado en la vivo

de la amasoj, tio estas kun ilia laboro"⁶⁰.

Malkaŝante la enhavon de la koncepto "filozofio de praktiko", A. Gramsci montras la ligan kaj diferencon inter politiko kaj dialektiko. Politiko kaj dialektiko ĉiam realiĝas per kontraŭdiroj, sed dialektiko estas eterna, kaj politiko estas pasema. Ĉi-lasta ekzistas nur dum la sociaj antagonismoj daŭras; tamen ĝi malaperas kun

la malapero de tiuj antagonismoj, tio estas, kiam okazas "inversigo de praktiko", kiam la "regno de neceso" estas anstataŭigita per la "regno de libereco". Monda formortoprocezo

politiko estas anstataŭigita per eniĝo

historio de vera humanismo. Ĉi tie estas certa vorta koincido inter la pensoj de Gramsci kaj la pensoj de Markso, kiu egaligis komunismon kun "reala humanismo" en siaj fruaj "Ekonomiaj kaj Filozofiaj Manuskriptoj -

", kiun, verŝajne, la aŭtoro de la Prizonaj Kajeroj ne legis. Jen la karakteriza difino de A. Gramsci de "filozofio de praktiko", kiun li kontrastis kun la kompreno de Buĥarin pri historia materiismo kiel "marksisma sociologio": "Ili forgesis tion en unu tre.

57 Vidu ibid.

58 Ibid. P. 47.

59 Ibid. P. 75.

60 Ibid. P. 257.

BORIS SLAVIN

En komuna esprimo ("historia materialismo." - B.S.), la emfazo estu sur la termino "historia", kaj ne sur alia termino kiu havas metafizikan originon ("materialismo." - B.S.). La filozofio de praktiko estas absoluta "historiismo", absoluta sekularigo kaj la tera naturo de penso, absoluta humanismo de historio (mia kursivo - B.S.). Ĝuste en tiu ĉi direkto devus esti disvolvita la ĉefa vejno de la nova mondkoncepto."61

Plej verŝajne, N. Buĥarin ne konis nek ĉi tiujn deklarojn de A. Gramsci, nek liajn aliajn kritikajn komentojn pri sia lernolibro pri historia materialismo. Tamen, en la postaj verkoj de N. Buĥarin, inkluzive de tiuj skribitaj en la malliberejo de Stalin, ni vidas lian alparolon al la problemo de la humanisma pravigo de la proleta socialismo kiel efika alternativo al la ideologio kaj praktiko de faŝismo kaj aliaj similaj ordoj. Estas paradokse, sed vera: du tute malsamaj reprezentantoj de marksismo, dum en malliberejo, sub la influo de vivo kaj politika lukto, venas al identaj filozofiaj konkludoj pri la fundamenta nekongruo de la humanisma ideologio de socialismo kun la teorio kaj praktiko de totalismo.

La koncepto de historio kaj socialismo estas precipe grava en moderna Rusio, kie signifa parto de la intelektularo trovis sin ideologie malorientigita. Rifuzante

61 Ibid. P. 191. Pri tio ankaŭ vidu I.V. Grigorjeva. Historiaj vidoj de Antonio Gramsci. M., 1978.

De tempo al tempo, el la sovetia plejparte dogma ideologio, sub la influo de la detruaj sekvoj de novliberalaj reformoj, ĝi hodiaŭ ĉiam pli turniĝas al religio aŭ komencas konfesi pure konservativan, antaŭrevolucionan ideologion kun siaj naciismaj kaj suverenaj valoroj. Ĉi tiu nova "ŝanĝo de mejloŝtonoj" en

La lasta jardeko kovris preskaŭ ĉiujn sferojn de la ideologia kaj kultura vivo de la rusa socio, estigante novajn nesolveblajn kontraŭdirojn en socio, politiko kaj ideologio.

Tamen ĉi tiu procezo ne povas daŭri eterne. Lastatempe, multaj amaskomunikiloj ĉiam pli komencis paroli pri la aperanta "maldekstra turniĝo" en nia socio kaj tra la mondo. Kaj vere okazas en la landoj de la Malnova kaj Nova Mondo. Tiu ĉi procezo akre plifortiĝis pro la tutmonda ekonomia krizo, kies konsekvencoj estas precipe rimarkindaj en

ŝanĝoj en multaj politikaj

reĝimoj en Latin-Ameriko kaj Nordafriko, en la daŭraj protestoj de la loĝantaro kontraŭ la financaj politikoj de la gvidantaro de Usono kaj Eŭropa Unio. Sub la influo de la vivo kaj kreskantaj

sociaj kontraŭdiroj en la mondo, kreskanta nombro da homoj komencas malakcepti la ordonojn de la burĝa socio kun ĝia ĝenerala fremdiĝo de homoj unu de la alia, la kulto de mono, egoismo kaj perforto. Ili ĉiam pli asertas, ke "alia mondo estas ebla." En ĉi tiu alternativa mondo, laŭ ilia opinio, ĉiu homo devas fariĝi ne rimedo, sed celo en si mem de socia

nogo evoluo.

Temas pri tia justa kaj

ili revis pri homa mondo, ili diras

kaj ili diras, ke la plej bone reprezentas la markon - sist pensis. ◆

SERGEO MOŜKIN

Transcarpathia - la "hazarda" akiro de Stalin

torio kiu trovis sin parto de Sovetunio en Male al plej multaj teritorioj, Transkarpatio neniam estis parto de la Rusa Imperio, kaj precipe de Sovetunio¹. Ĝis 1945, Sovetunio neniam faris postulojn pri tiu ĉi teritorio; tamen, en 1945 ĝi iĝis parto de Sovetunio. Kiel ĉi tio okazis kaj kio kontribuis al ĝi, ni provos ekscii.

klarigi.

Antaŭ la Unua Mondilito, Transkarpatio estis parto de la Aŭstra-Hungara Imperio sub la nomo "Ugric Rus". Ĉe la fino de la milito, la lastatempe fondita Hungara Respubliko rekonis Transkarpation kiel aŭtonomian regionon nomitan "Rus' Kraina". Tamen, jam en januaro 1919, la Tutkarpata Nacia Asembleo decidis aliĝi al la Ukraina Popola Respubliko kaj petis helpon de Kievo.

¹ En la historio vi povas trovi aliajn nomojn por ĉi tiu malgranda, malpli ol 13 mil kvadrataj kilometroj, teritorio situanta sur la sudokcidentaj deklivoj kaj promontoroj de la Orientaj Karpatoj kaj la Transkarpata Malaltebenaĵo: Subkarpata Rus, Karpata Rus, Subkarpata Rus, Ugra Rus, Karpata Ukrainio, Transkarpata Ukrainio, Subkarpata Ukrainio, Podkarpato, ktp Por eviti konfuzon, ni nomos tiun ĉi teritorion monotone - Transkarpata Ukrainio aŭ Transkarpata regiono, la uzo de aliaj nomoj estos specife pritraktata.

ĉiela registaro. La iniciato ne estis daŭrigita pro la rapida sovetiigo de Ukrainio kaj la establado de bolŝevika potenco en Kyiv.

Post la malvenko de Hungara Soveta Respubliko (1919), kunveno de la "Rusaj Popolaj Konsilioj" la 8-an de majo 1919 en Uĵgorod, inspirita de la ĉeĥoslovakaj aŭtoritatoj, parolis favore al la aneksado de Transkarpacio al Ĉeĥoslovakio kiel sendependa.

memreganta unuo ene de la Ĉeĥa-Slovak-Rusa Federacio (poste neniam realiĝis la ideo de aŭtonomio por Transkarpacio)². Tiu ĉi provizo estis legitimita per la decidoj de la Pariza Packonferenco (januaro 1919 - januaro 1920). Dek ok jarojn poste, post la Munkena Interkonsento (septembro-septembro 1938) kaj la akra malfortiĝo de Ĉeĥoslovakio, la 8-an de oktobro 1938, la unua "karpata-rusa" registaro formiĝis en Uĵ-gorod, estrata de A. Brodi, orientita ke Transkarpatio iĝu parto de Hungario surbaze de aŭtonomio. Laŭvorte en du

² Oni notu, ke la vorto "ruso" tiam estis uzata tre arbitre, ofte kiel sinonimo de la vorto "Rusyn", post la nomo de la responda orient-eŭropa slava etno "Rusyns". Kvankam la rusinoj estas parenca popolo al ukrainoj kaj rusoj, ili ankoraŭ ne estas identaj al ili.

Sergey Vyacheslavovich MOSHKIN - ĉefesploristo ĉe la Instituto de Filozofio kaj Juro de la Urala Branĉo de la Rusa Akademio de Sciencoj (Jekaterinburg), Doktoro de Politikaj Sciencoj.

SERGEO MOŠKIN

semajnojn ĝi estis anstataŭigita per nova kabineto estrita de A. Voloshin, kiu revis igi Transkarpatan Ukrainion en centron por kolekti ukrainajn terojn kaj krei "Grandan Ukrainion" sub la protektorato de Hitler-Germanio.

Tamen, la planoj de Voloshin ne estis destinitaj realiĝi. Hitler elektis doni Transkarpation al eble aliancanta Hungario. Komence, laŭ la decidoj de la Unua Viena Arbitracio la 2-an de novembro 1938, iris al ĝi la okcidenta parto de Transkarpatio, inkluzive de ĉiuj plej grandaj centroj de la regiono: Uĝgorod, Mukaĉevo, Beregovo. Kaj laŭvorte ses monatojn poste (15-18 marto 1939), kun la eniro de germanaj trupoj en Ĉeĥoslovakion, la hungara armeo, kun la senkondiĉa politika kaj diplomatia subteno de Berlino, plene okupis la teritorion de Transkarpacio. Voloshin kaj pluraj membroj de lia registaro estis devigitaj forlasi la regionon³.

Kiam en septembro 1939, la trupoj de la Ruĝa Armeo, en interkonsento kun Nazia Germanio, faris "liberigan kampanjon", aneksante la teritoriojn de Okcidenta Ukrainio kaj Okcidenta Belorusio al Sovetunio, la Ruĝa Armeo trovis sin ĉe la limoj mem de Transkarpacio. . La sovetia okupado de Transkarpata Ukrainio kondukis al la starigo de komuna limo inter Ĉeĥoslovakio kaj Sovetunio kaj la akiro en la persono de Sovetunio de potenca najbaro kapabla ekvilibrigi la teritoriajn ambiciojn de Germanio en la regiono⁴. Eĉ E. Benes mem elparolis favore al tia paŝo. Pri Karpata Ukrainio

(legu: Transkarpata Ukrainio. - S.M.) dum renkontiĝo en Londono kun la sovetia plenrajta I.M. Maisky la 22-an de septembro 1939, li rekte deklaris, ke ĝi fariĝas parto de la Ukraina SSR. Ni memoru ĉi tiun momenton, ĉar estis la depeŝo pri tiuj Majskij-intertraktadoj, kiu estis prezentita al Benes en Moskvo la 24-an de marto 1945, kiam estis diskutita la afero de la postmilita estonteco de Ĉeĥoslovakio. E. Benes diris la samon al I.M. Maisky dum ilia dua renkontiĝo, la 21-an de novembro 1939.

Tamen, en la aŭtuno de 1939, Sovet-Unio ne havis tempon por Transkarpatio: ĝi prepariĝis por milito kun Finnlando. Krome, ĉi tio superas la interkonsentojn registritajn en la Pakto Molotov—

Ribbentrop en aŭgusto 1939, Sovet-Unio faris postulojn al Norda Bukovino - kiel la lasta, laŭ Molotov, la mankanta parto de la "unuigita Ukrainio"⁶. Kapti Transkarpation krom Norda Bukovino estus tro multe. Tio povus esti renkontita kun fermeca opozicio de Germanio, kaj Moskvo estis devigita enkalkuli tion. Ĉio ŝanĝiĝis en junio 1941. Post Germanio, Hungario deklaris militon kontraŭ Sovetunio la 27-an de junio, kaj jam la 1-an de julio, hungaraj trupoj eniĝis en la unuaj kolizioj kun unuoj de la Ruĝa Armeo. Sub ĉi tiuj kondiĉoj, la 16-an de decembro 1941, dum renkontiĝo inter Stalin kaj Molotov kaj brita ministro pri eksteraj aferoj A. Eden, estis konstatite koncerne Ĉeĥoslovakion, ke ĝi "devas esti restarigita al siaj malnovaj limoj"⁷. Evidente,

³ En 1945, Voloshin estis arestita en Prago fare de SMERSH-oficiroj kaj sendita al Moskvo. Li estis akuzita pri ukraina naciismo kaj preparado de armita lukto kontraŭ Sovetunio por la malakcepto de Ukrainio kaj la kreado sur ĝia teritorio de burĝa ŝtato sub la protektorato de Hitlera Germanio. Li mortis en la malliberejo de Lefortovo la 19-an de julio 1945 dum pridemandado. ⁴ Por pliaj detaloj pri tio, vidu V.V. Maryina.

Transkarpata Ukrainio (Subkarpata Rus) en la politiko de Beneš kaj Stalin, 1939-1945. M., 2003. P. 15-23.

⁵ Vidu "Eksterpolitikaj Dokumentoj". T. XXII. Libro 2. M., 1992. S. 122, 327.

⁶ Vidu "Sovetunio - Germanio, 1939-1941." Dokumentoj kaj materialoj pri soveti-germanaj rilatoj de septembro 1939 ĝis julio 1941." New York, 1983. P. 61.

⁷ Vidu "Sovetunio kaj la Germana Demando." 1941-1949. Dokumentoj de la Arkivo de Ekstera Politiko de la Rusa Federacio." T. 1: Sovetunio kaj la Germana Demando. 22 junio 1941 - 8 majo 1945. M., 1996. P. 125.

Transkarpatio - la "hazarda" akiro de Stalin

ke ĝis la fino de 1941 Moskvo pli interesiĝis pri kiel puni Germanion kaj Hungarion pro ilia agreso kontraŭ Sovetunio ol pensi pri la postmilita aliĝo de Transkarpata Ukrainio.

Dume, la oficiala pozicio de la sovetia gvidado pri la deziro vidi Ĉeĥoslovakion reestigita al siaj antaŭmunicaj limoj, konfirmita per la deklaro de Molotov la 10-an de aprilo 1942, funkciis kiel speco de signalo por prezidanto Beneš. Ekde nun, li ĉesis deklari al la sovetia gvidantaro pri sia preteco doni Transkarpation al Sovetunio kaj ekparolis pri la estonteco de Ĉeĥoslovakio kiel ŝtato de ĉeĥoj kaj slovakoj, al kiu transkarpata Ukrainio estis aneksita kun speciala reĝimo de kultura aŭtonomio. Ekzemple, en decembro 1943 en Moskvo, dum la subskribo de la Traktato de Amikeco, Interhelpo kaj Postmilita Kunlaboro inter Sovetunio kaj Ĉeĥoslovakio, dum unu el la renkontiĝoj kun Molotov, Beneš deklaris la jenon (kiel prezentite de la sovetia flanko): "Parolante pri la Transkarpata Krima Kodo -pluvo, Beneš rimarkis, ke ilia antaŭa politiko tie (antaŭ 1938 - S.M.) havis erarojn. Nun ili volas la maksimuman disvolviĝon de la rusa kaj ukraina kulturoj. Konservante Transkarpatan Ukrainion kiel parton de Ĉeĥoslovakio, Beneš esperas unuigi ĝin kun la tuta lando surbaze de slava kulturo"⁸.

Estas malfacile juĝi, ĉu Beneš vere esperis teni Transkarpation ene de Ĉeĥoslovakio post la milito, eĉ kun la rajtoj de larĝa aŭtonomio, aŭ ĉu li simple ludis kune kun la retoriko de Moskvo en ĝia prava malintereso en la aneksado de Transkarpacio. Sed, iel aŭ alie, dum oficialaj renkontiĝoj kun la gvidantoj de Sovetunio tra la tuta sovetia-germana

Dum la milito, Beneš kondukis kvazaŭ li neniam antaŭe parolis honeste pri la ebla sovetiigo de Transkarpacio.

Tamen, en privataj konversacioj, la pozicio de la ĉeĥoslovacia prezidento en ekzilo estis pli klara. Li komprenis, ke pli aŭ malpli frue Sovetunio montrus sian intereson pri Transkarpacio, kaj tio okazos tuj post la malvenko de la nazia koalicio. En konversacio kun sia sekretario en la printempo de 1944, kiam sovetiaj trupoj atingis la limojn de Sovetunio dum strategia ofensivo, Beneš diris laŭvorte la jenon: "Ni estas por la fakto, ke ni havas Subkarpatan Ruson (legu: Transkarpata Ukrainio. - S. M.) estu formale resendita, ĉar ĝi estis inkluzivita en niaj antaŭmunicaj limoj; tamen, se la Subkarpataj Rusoj decidas aliĝi al sovetia Ukrainio, tiam ni ne enmiksos ĉi tion. Ni nur insistos... ke tio estu farita kun nia konsento."⁹ Ĉi tiu lasta frazo ŝajne malkaŝas la tiaman pozicion de Beneš: li timis, ke Sovetunio, uzante la grandskalan ofensivon de la Ruĝa Armeo tra Orienta Eŭropo, faros tion, kion ĝi ne povis aŭ ne volis fari en 1939-1940-aj jaroj. : en

unuflanke, sen demando al iu ajn, perforte aneksis la teritorion de Transkarpacio.

Kaj kiu, ĝuste, estis tie por demando? Hungario, kiu aliĝis al Nazia Germanio, estis venkita, do ne povis paroli pri konservado de Transkarpacio ene de siaj limoj. Krome, ĉiuj decidoj de la Vienaj arbitracioj, kiuj provokis la aneksadon de Transkarpatio fare de Hungario, estis submetitaj al nuligo post la milito, kio estis plurfoje deklarita fare de reprezentantoj de la landoj de la kontraŭ-hitlera koalicio. Ĉeĥoslovakio ankaŭ ne povis plene

estas valora postuli teritorion

⁸ Citaĵo de: V.V. Maryina. Transkarpata Ukrainio (Subkarpata Rus') en la politikoj de Beneš kaj Stalin, 1939-1945. P. 37.

⁹ Citaĵo de: I. I. Pop. Ĉeĥoslovakio - Sovetunio. 1941-1948 M., 1990. P. 153.

SERGEO MOŠKIN

Transkarpata Ukrainio - ja ĉi-lasta historie ne apartenis al ĝi, sed estis donita preskaŭ hazarde, per decido de la Pariza Packonferenco post la unua mondmilito. Cetere, la ĉeesto mem de Transkarpata Ukrainio ene de Ĉeĥoslovakio estis konsiderata de la registaro de ĉi tiu lando kiel provizora fenomeno¹⁰. Krome, en 1944, la Benes-registaro ne regis sian landon, sed estis en ekzilo en Londono kaj ne povis, nature, influi okazaĵojn en Transkarpata Ukrainio, des malpli malhelpi ĝian aneksadon fare de Sovetunio.

Benes komprenis tion, kaj tial serĉis, almenaŭ por aspekto, observi la laŭleĝecon de la proceduro por determini la estontecon de Transkarpata Ukrainio. Kaj por tio, minimume, necesis almenaŭ formale restarigi la jurisdikcion de la ĉeĥoslovaka registaro sur la antaŭmunka teritorio de la respubliko, inkluzive de Transkarpatio, kie estis eniroj sovietiaj trupoj.

Tial, jam en februaro 1944, Benes proponis konkludi interkonsenton inter la sovietia kaj ĉeĥoslovaka registaroj pri reciprokaj rilatoj dum la eniro de sovietiaj trupoj en la teritorion de Ĉeĥoslovakio. La 8-an de aprilo 1944, la Ruĝa Armeo atingis la antaŭ-munkajn limojn de Ĉeĥoslovakio en la Transkarpata Ukrainio en la areo de la setlejoj Zhabiyje kaj Nadvornaya, kaj la 8-an de majo 1944 tia interkonsento estis subskribita en Londono¹¹. La teksto de la Interkonsento, ni rimarkas, estis preparita de la ĉeĥoslovaka flanko kaj akceptita de la sovietia flanko sen iuj gravaj amendoj.

La malgranda Interkonsento, konsistanta el nur naŭ poentoj, estis

¹⁰ Vidu *ibid.* P. 153. 11

Vidu "Sovetiaj-ĉeĥoslovakaj rilatoj dum la Granda Patriota Milito de 1941-1945". Dokumentoj kaj materialoj." M., 1960. S. 160-162.

verkita haste, poste kaŭzante multajn miskomprenojn kaj konfliktsituaciojn inter la sovietia armea komando kaj la plena.

rajtigataj reprezentantoj de la ĉeĥoslovaka registaro. Ekzemple, Artikolo 1 de la Interkonsento deklaris, ke "supera potenco kaj respondeco en ĉiuj aferoj rilataj al la konduto de la milito estos en la zono de militaj operacioj dum la tempo necesa por efektiviĝi ĉi tiujn operaciojn en la manoj de la komandanto. Ĉefo de la sovietiaj (aliancigitaj) trupoj"¹². Sed dum la milito, ĉiuj aferoj povus esti atribuitaj al ĝia jurisdikcio, kaj tial ĉiu potenco en la liberigita teritorio, laŭ la letero de la dokumento, restis en la manoj de la sovietia komando. Kiaj kompetenteco do

estis transdonitaj al la ĉeĥoslovakaj aŭtoritatoj, estis neklare. Krome, la demando restis neklara pri tio, kion konsideri dum la rapida antaŭeniĝo de la Ruĝa Armeo al la Okcidento kiel "zono de militaj operacioj", al kiu etendiĝis la potenco de la sovietiaj armeaj aŭtoritatoj, kaj kion konsideri kiel la malantaŭon, en kiu, sekve, la militistaro devis funkcii ĉeĥoslovaka administrado. Se vi deziras, ĉi tiu demando povus esti interpretita tre arbitre kaj deklari la tutan areon en kiu troviĝis sovietiaj armeaj unuoj, certigante la sukcesan kurson de militaj operacioj, inkluzive de malantaŭaj, kiel zonon de militaj operacioj. Vere, Artikolo 6 de la Interkonsento deklaris, ke tuj kiam iu parto de la liberigita teritorio de Ĉeĥoslovakio ĉesos esti zono de rektaj militaj operacioj, la ĉeĥoslovaka registaro "prenas plenan kontrolon de publikaj aferoj en siajn proprajn manojn"¹³. Tamen ne estis vorto en la dokumento

¹² *Ibid.*

¹³ *Ibid.*

Transkarpatio - la "hazarda" akiro de Stalin

pri kiel okazos la transigo de potenco en la liberigita teritorio kaj ĉu ĝi entute devas okazi.

Aŭ alia ekzemplo. En la artikolo 2 de la Interkonsento sub la litero "b", inter la devoj de la ĉeĥoslovaka registara reprezentanto en la teritorio malplenigita de la malamiko, estis konstatite: "rekrei la ĉeĥoslovakajn militfortojn"¹⁴. Ĉi tiu punkto, kiel postaj eventoj montris, estas fakte

Ĉi tio rezultis esti neebla en la praktiko, ĉar la komandantoj de la Ruĝa Armeo, en la kunteksto de la daŭranta milito, ne intencis toleri la ekziston malantaŭ siaj dorsoj de iuj armitaj formacioj kiuj ne estis subordigitaj al la sovetia komando.

La 9-an de septembro 1944 komenciĝis la operacio Karpato-Uĵgorod de la 4-a ukraina fronto. La antaŭaj trupoj, venkinte la Ĉefan Karpatan Kreston la 9-an de oktobro, faris sukceson al la Meza Danuba Ebenaĵo kaj la dekstra bordo de la Tiso. La 23-an de oktobro la urbo Khust estis prenita, la 26-an de oktobro la urbo Mukaĉevo estis liberigita, kaj la 28-an de oktobro, Uĵgorod estis liberigita. Laŭ la supre menciita Interkonsento de la 8-a de majo 1944, la ĉeĥoslovaka registaro

registara delegacio estrita de

F. Nemets alvenis al Transkarpacio fine de oktobro kaj, laŭ decido de la komando de la 4-a Ukraina Fronto, situis en Khust. Ĉi tie, la oficejo de la registara komisararo estis kreita kun prezidio kaj 13 departementoj (financo, internaj aferoj, justico, edukado, sanservo, socialasekuro, ktp.), kiu estas speco de branĉoficejo.

peceto de la Londona registaro.

La 3-an de novembro 1944, F. Nemets renkontiĝis kun la komandanto de la 4-a Ukraina Fronto, armeĝeneralo I. E. Petrov. Ĉe tiu ĉi renkontiĝo, la komandanto, kun krajono en la manoj kaj mapo, dividis la tutan teritorion de Transkarpato.

Ukrainio en du partojn. En la oriento, inkluzive de Khust, ŝi povis komenci ŝin agadoj de la ĉeĥoslovaka administracio; la okcidenta parto de Transkarpatio restis sub la kontrolo de sovetiaj armeaj aŭtoritatoj. Samtempe, reprezentantoj de la ĉeĥoslovaka administracio ne havis la rajton, sen permeso de la sovetiaj armeaj aŭtoritatoj, esti en la limigita okcidenta parto de la regiono kaj resti en la zono de operaciaj operacioj de la Ruĝa Armeo. En la tre orienta zono, asignita por la laboro de la delegacio de Nemets, estis oficejoj de sovetia armea komandanto kun preskaŭ senlima gamo de potenco, kiuj, nature, estis subigitaj al la sovetia komando kaj plenumis ĝiajn ordonojn. Estas karakterize, ke, dum la sovetiaj trupoj antaŭeniris al la Okcidento, la demarklinio restis sama, same kiel la teritorio en kiu la germano provis establi la potencon de la ĉeĥoslovaka registaro. Komunisto I. I. Turyanitsa, kiu estis inkludita en la ĉeĥoslovaka registara delegacio, alvenis al Transkarpacio iom pli frue ol la aliaj. Tuj post sia alveno, li efektive malproksimiĝis de rutina laboro en la registara oficejo kaj tute

ŝanĝis al restarigo de la komunista movado en la regiono. Stariginte ligojn kun la komunistoj elirintaj el subtere, Turjanitsa lanĉis viglan agadon por organizi lokajn aŭtoritatojn en la liberigita teritorio - naciaj komitatoj (popolaj konsilioj), en kiuj la ĉefan rolon, nature, ludis la komunistoj. Plejofte ili estiĝis sen la partopreno kaj tre ofte kontraŭe al la deziro de la rajtigita ĉeĥoslovaka registaro. Naciaj komitatoj tuj post sia apero prenis la potencon en siajn proprajn manojn, establis kontaktojn kun reprezentantoj de la sovetia komando, de kiuj ili ricevis ĉian helpon kaj subtenon.

¹⁴ Ibid.

SERGEO MOŠKIN

Alia direkto de la laboro de I. Turianitsa estis - nature, sen ia konsento de F. Nemets - agitado por la aneksado de Transkarpatio al Sovetunio.

La registara delegacio ankaŭ provis, laŭ instrukcioj ricevataj de Londono, krei lokajn aŭtoritatojn subigitajn al la registara oficejo.

registara komisaro en Khust, aŭ por establi rilatojn kun jam establitaj naciaj komisionoj. Tamen, ĉi-lastaj, gvidata plejofte de komunistoj kaj subtenata de la sovetiaj armeaj aŭtoritatoj, tute ne intencis plenumi la ordonojn de la ĉeĥoslovakaj aŭtoritatoj. Post la eŭforio de liberigo de la hungara regado, la loĝantaro de Transkarpatio, jam susceptible al rus-kaj ukrain-filaj sentoj, emis percepti prefere la politikojn de iliaj liberigantoj - Sovetunio kaj la Ruĝa Armeo, prefere ol la Ĉeĥoslovaka registaro, kiu, kiel ili rezonis - donita de la loĝantoj, ne povis protekti la regionon kontraŭ la hungaroj kaj cetere forlasis ilin en malfacilaj tempoj, eskapinte al Londono.

La sovetiaj armeaj komandantoj mem ankaŭ estis ne eksteraj observantoj en la provoj de la registara delegacio por restarigi la potencon de Ĉeĥoslovakio en Transkarpatio. Male, uzante siajn povojn, kelkfoje malobee al la Maja Interkonsento, ili aktive enmiksiĝis en la formadon de lokaj aŭtoritatoj, fidante, ke ili faras absolute la ĝustan aferon, kiel konvenas al komunistaj soldatoj, reprezentantoj de la Laboristoj 'kaj Kamparanoj'. Ruĝa Armeo, la liberiga armeo. Kaj kion faru pri tio la reprezentantoj de la ĉeĥoslovaka registaro?

registaro povis fari nenion.

Tiel priskribis F. Nemets la elektojn de la 29-a de oktobro 1944 al la nacia komitato de Khust - la urbo en kiu, ni memoras, troviĝis la oficejo.

Komisaro kaj Prezidio de la ĉeĥ-slovaka registara delegacio: "La kunvenon malfermis la sovetia armea komandanto de la urbo kun deklaro, ke la ekzistanta nacia komitato konsistas el trompantoj kaj ke estas al la loĝantaro elekti novan. Tiam oni laŭtlegis la liston de kandidatoj ellaborita antaŭtage en la plena kunsido de la Komunista Partio, kaj por ĉiu kandidato oni demandis la demandon, ĉu kontraŭ tio estas kontraŭdiroj. Neniu havis objetojn, kaj tial la propono estis deklarita adoptita senvoĉdono."¹⁵ Se tio okazis en Khust, ĝuste sub la nazo de la registara delegacio, oni povas nur diveni, kiel la lokaj aŭtoritatoj formiĝis en la foraj vilaĝoj de la regiono. Verŝajne ankaŭ tie ankaŭ sovetiaj oficiroj ludis gravan rolon.

Tiel, en Transkarpata Ukrainio, eĉ ĝia orienta parto, skizita de generalo Petrov por la agado de la registara delegacio, ekestis tre kurioza situacio: malgraŭ la Interkonsento de la 8-a de majo 1944, reprezentantoj de la ĉeĥoslovaka flanko, kiuj ricevis potencon el la manoj de la sovetia komandanto -

niya, ne povis plene utiligi ĝin pro la agoj de la sama komando. Ĝi estis situacio de duobla potenco, kaj klare ne favora al la ĉeĥoslovaka registaro.

Pliaj eventoj disvolviĝis rapide. La 7-an de novembro 1944 en la liberigita teritorio de Transkarpacio laŭ iniciato de lokaj komunistoj kaj la sovetia armea komando

La 27-a datreveno de la Granda Oktobra Socialisma Revolucio estis solene festita ĉie. La 12-an de novembro, estis dimanĉo, ondo de mitingoj kaj renkontiĝoj balais tra la tuta regiono, ĉe kiuj oni parolis pri

¹⁵ Citaĵo de: V.V. Maryina. Transkarpata Ukrainio (Subkarpata Rus) en la politiko de Benes kaj Stalin, 1939-1945. P. 60.

Transkarpatio - la "hazarda" akiro de Stalin

la aneksado de Transkarpatio al Sovetunio kaj koncernaj rezolucioj estis adoptitaj. La 19-an de novembro en Mukačevo okazis la unua konferenco de la Komunista Partio de Transkarpata Ukrainio (KPZU). I. I Turjanitsa estis elektita sekretario de la Centra Komitato de la Komunista Partio de Ukrainio. La konferenco adoptis rezolucion "Pri la reunuiĝo de Transkarpata Ukrainio kun Soveta Ukrainio" kaj sendis leteron pri la deziro rekuniĝi "kun la granda ukraina popolo" al J.V. Stalin. Krome, per decido de la konferenco kaj kun la konsento de la sovetia armea cenzuro¹⁶, estis eldonita kaj disvastigita tra la regiono flugfolio "Por la unuiĝo de Transkarpata Ukrainio de Sovetia Ukrainio".

La 24-an de novembro 1944, denove en Mukačevo, malfermiĝis la 1-a Kongreso de la Popolaj Komitatoj de Transkarpata Ukrainio, kunvokita laŭ iniciato de la Sekretario de la Centra Komitato de la Komunista Partio de Ukrainio I. Turjanitsa. Elektoj de delegitoj al la kongreso okazis la antaŭan tagon en ĉiuj urboj kaj vilaĝoj de Transkarpatio sub la gvidado de la komunistoj. Kompreneble, ĉiuj 663 delegitoj estis unuanimaj en sia deziro vidi Transkarpatan Ukrainion ene de Sovetunio. Ĉeestis en la kongreso kiel honoraj gastoj: membro de la Armea Konsilio de la 4-a Ukraina Fronto L.Z. Mehlis kaj estro de la politika departemento de la 18-a armeo L.I. Breĵnev. Reprezentantoj de la ĉeĥoslovaka registara delegacio ne rajtis ĉeesti la kongreson¹⁷. La delegitaro, F. German, eĉ ne ricevis la ŝancon

la bezono de skribaj anoncoj en la kongreso versio de via parolado.

La Kongreso adoptis Manifeston pri la apartigo de Transkarpata Ukrainio de Ĉeĥoslovakio kaj reunuiĝo kun Soveta Ukrainio kaj apelaciis al la Supera Soveto de Sovetunio kaj la Supera Soveto de la Ukraina SSR kun peto akcepti Transkarpatan Ukrainion en la Ukrainan Sovetan Socialistan Respublikon. Krom la ukraina lingvo, la rusa lingvo estis deklarita la dua ŝtata lingvo. La ŝtata flago de Transkarpata Ukrainio fariĝis la flago de Sovetunio kun la surskribo en ukraina tra la tuta panelo "Vivu la reunuiĝo de Transkarpata Ukrainio kun Sovetia Ukrainio!" En la kongreso, la Popola Rada de Transkarpata Ukrainio (NRZU) estis elektita kiel la nura legitima centra registaro en la regiono, konsistante el 17 homoj, 10 el kiuj estis komunistoj. I. Turyanitsa, kiu ankaŭ estas la

Sekretario de la Centra Komitato de la KPZU, iĝis la Prezidanto de la Rada. En demando de tagoj, la Rada adoptis dekretojn kiuj estis socialismaj en spirito kaj enhavo: pri la asigno de tero al senteraj kaj termalriĉaj kamparanoj; pri liverado de konstruligno kaj brulaĵo al laboristoj, kamparanoj kaj la laborista intelektularo; pri transdono de proprieto de Hungara reĝlando kaj Ĉeĥoslovaka Respubliko al Transkarpata Ukrainio; pri la ŝtatigo de distilejoj ktp.

La 30-an de novembro la Popola Rada proponis, ke la ĉeĥoslovaka registara komisaro F. Nemeč kaj lia tuta aparato forlasu la teritorion de Transkarpata Ukrainio ene de tri tagoj. La 5-an de decembro 1944, la NRZU adoptis rezolucion por ĉesigi ligojn inter la popolaj komitatoj de Transkarpata Ukrainio kaj la ĉeĥoslovaka registara delegacio kaj ordonis al la popolkomitatoj de nun plenumi la instrukciojn de la Popola Rada kaj kunlabori nur kun ĝi. Ĉie en la teritorio de Transkarpatio ekzistis

¹⁶ Ĉi tiu fakto estas precipe atentinda, ĉar oni scias, ke en la agadono de sovetiaj trupoj, eĉ ne unu presita eldonajo povus esti eldonita sen la permeso de armea cenzuro. La formala bazo por rifuzi membrojn de la ĉeĥoslovaka

¹⁷ registara delegacio estis la fakto, ke la kongreso okazis en la urbo Mukačevo, tio estas en la okcidenta parto de la demarkacia linio skizita de generalo Petrov la 3-an de novembro 1944, dum la unua kunveno. kun F. Nemeč, kie Eniro al ĉeĥoslovakaj oficistoj estis malpermesita. Tamen, tio ne malhelpis la sovetian komandon emisiado de permesiloj por kongresdelegitoj reprezentantaj la orientajn regionojn de Transkarpatio por eniri la okcidentan zonan.

SERGEO MOŠKIN

Ĉeĥoslovakaj naciaj flagoj estas hundidoj.

Trovante sin en ia izoliteco, F. Nemets provis alparoli reprezentantojn de la komando de la 4-a Ukraina Fronto, insistante pri la efektivigo de la Sovetia-Ĉeĥoslovaka Interkonsento de la 8-a de majo 1944, sed ili nur levis la ŝultrojn, respondante tion. en la liberigita teritorio de Transkarpatio ili interesiĝas pri solvo al la ekskludo

precipe militaj aferoj, kaj intervenante

Ili ne kapablas engaĝiĝi en la aferoj de civiluloj. Tio estas la respondeco de la registara komisaro mem, kaj dependas nur de li, kiel li povos establi rilatojn kun la loka loĝantaro kaj spontane estiĝantaj memregistaraj instancoj. Komprenibile, Petrov kaj Mehlis, por paroli milde, estis malprudentaj. Sen ilia scio kaj konsento, nenio tia povus okazi en Transkarpatio.

Sen menciuj kunvoki partian konferencon aŭ nacian kongreson, eĉ eldoni malgrand-eldonan gazeton aŭ kunvoki vilaĝan kunvenon sen la konsento de la militistaro. Dume, la sovetiigo de la regiono daŭris, diversaj specoj de publikaj organizaĵoj komencis aperi ĉi tie.

organizoj estas ekzaktaj kopioj de tiuj, kiuj ekzistis en Sovetunio. La 17-an de decembro 1944 en Mukaĉevo kunvenis la 1-a Kongreso de la Junulara Unio de Transkarpata Ukrainio, kiu, nature, subtenis ĉiujn decidojn de la Popola Rada. Januare 1945 pro iniciato de la komunistoj kunvenis la 1-a Kongreso de Sindikatoj de Transkarpatio. Laŭ la organizantoj de la kongreso, sindikatoj en Transkarpata Ukrainio estis destinitaj al la sama rolo kiel en Sovetunio - por obei la regan komunistan partion en ĉio. Krome, la transkarpataj komunistoj ankaŭ prezentis la ideon organizi union de la kamparanoj malriĉaj kiel partnero de la Komunista Partio, analoge kun la sovetiaj komitatoj kreitaj en la bolŝevika Rusio tuj post la revolucio.

Eĉ klerikoj implikiĝis en la aneksado de Transkarpata Ukrainio al Sovetunio. La 18-an de novembro 1944 okazis en Mukaĉevo ortodoksa kongreso, kiu kunvenigis 23 ortodoksajn pastrojn. La alvoko de la kongreso al Stalino, precipe, diris: "Ni, la subskribintaj reprezentantoj de la ortodoksaj komunumoj de Karpata Rusio (legu: Transkarpata Ukrainio - S.M.), esprimante la volon de la tuta ortodoksa popolo, petas inkluzivi Karpatan Rusion (legu: Transkarpata Ukrainio.- S. M.) en USSR en formo de: Karpata-Rusa Soveta Respubliko. La deziroj kaj revoj de niaj prapatroj ĉiam estis, ke nia regiono preter Karpatoj, loĝata de la Rusinoj, t.e. la filoj de Rus', revenus al la sino de Granda Rus'. Konklude, oni esprimis profundan dankemon rilate al la liberigo al "Granda Gvidanto kaj Liberiganto de ĉiuj Slavoj kaj Eŭropo, Kamarado Marŝalo Stalin kaj Ruĝa Armeo"¹⁸. Partoprenantoj de la kongreso ankaŭ subskribis peticion en kiu ili petis al la Sinodo de la Rusa Ortodoksa Eklezio kanone formaligi la transiron de la Mukaĉevo-diocezo de la Serba Ortodoksa Eklezio al la jurisdikcio de la Moskva Patriarkeco. Tiu peto estis koncedita en 1946. En victurno, la domina grekatolika (Uniate) eklezio en la regiono estis akuzita je kunlaboro kun la okupantoj dum la milito kaj estis persekutita fare de la sovetinstancoj. La gvidanto de la Eklezio-Uniata rezisto al la unuiĝo de Transkarpacio kun sovetia Ukrainio, ĉefepiskopo Romĵa, akuzita pri sekretaj rilatoj kun Vatikano kaj la ukraina naciisma subtera, estis likvidita pro ordono de Ĥruŝĉov en 1947 de ŝtatsekurecaj agentoj¹⁹.

¹⁸ Citaĵo de: K. Frolov. Karpato-rusoj kaj Grandaj Rusio. - "Sendependa gazeto". 26/01/2000.

¹⁹ Vidu P. Sudoplatov. Specialaj operacioj. Lubjanka kaj Kremlo, 1930-1950. M., 1997. S. 412-413.

Transkarpatio - la "hazarda" akiro de Stalin

Alivorte, Moskvo en Zakarpa-
Thie komencis surscenigi prezentadon similan al
tiuj enscenigitaj en 1940 en Litovio, Latvio kaj
Estonio: la apero de amaso kaj supozeble spontanea.

th, tio estas, sendependa de la sovetiaj politikaj kaj
armeaj aŭtoritatoj, popola movado por aliĝo al
USSR. Nu, fakte, kiel Stalino farisee rimarkis, la
sovetia registaro ne povis "malpermesi al la
loĝantaro de Transkarpata Ukrainio esprimi sian
nacion volon"²⁰. Nur la ĉeĥoslovakaj aŭtoritatoj
estis destinitaj por la rolo de pasivaj observantoj en
ĉi tiu prezento. "Mi ne komprenas kial ili faras ĉi
tion," Benesh estis perpleksa, diskutante rusan
politikon en malvasta rondo de fidindaj homoj. —
Se ili volus akiri

Subkarpatan Rusujon (legu: Transkarpata
Ukrainio. - S.M.), ili povus diri tion. Mi neniam volis
teni Subkarpatan Rus koste de rusa malamikeco.
Kiam mi parolis kun ili pri Subkarpata Rus', mi ĉiam
intence evitis postuli ĝin rekte por ni. Mi nur diris,
ke ŝi ne restu en Hungario, ke ŝi apartenu aŭ al ni
aŭ al la rusoj. Kaj mi komencis kalkuli je ĝi nur kiam
mi konvinkiĝis, ke la rusoj ne pretendas ĝin. Ne, mi
tute ne komprenas ĉi tion. Kial ili volis forpreni ĝin
tiamaniere, se ili povus ricevi ĝin de ni petante
ĝin?"²¹

La konfuzo de Benes estas komprenebla. Li
esperis prokrasti la demandon pri la estonteco de
Transkarpatio ĝis la fino de la milito, kaj tiam, kiu
scias, eble estus eble konservi Transkarpatan
Ukrainion kiel parto de Ĉeĥoslovakio, precipe ekde

ke Sovetunio neniam esprimis sian
intereso pri ĉi tiu fragmento de la Aŭstra imperio.
Ĉiukaze, post la milito, ĉi tiu afero, laŭ la plano de
Benes, estus solvita en la jura kampo inter du egalaj
partoprenantoj en la intertraktadoj: la registaro de
Ĉeĥoslovakio kaj la registaro de Sovetunio. Tio
signifas, ke por la ĉeĥoslovaka flanko, eĉ en la plej
malfavora scenaro, restis la ŝanco por

diplomatia manovro, marĉando, insisto pri teritoria
kompensoj, ktp.

En realeco, ĝi ne rezultis tiel: Transkarpatio glitis
el la manoj de la Benes-registaro, kaj estis neniu
maniero kontraŭstari ĝin. Cetere, tiutempe la
prezidanto devis pensi pri la sorto de Orienta
Slovakio - ja tie okazis similaj eventoj.

procezoj: venkaj sovetiaj trupoj ĉeestis sur la
teritorio; la formita Slovaka Nacia Konsilio, kiel en
Transkarpatio, ignoris la ordonojn de la elmigranta
registaro. Ekzistis, eble, la plej serioza faktoro por
maltrankvilo - sufiĉe da etnaj rusinoj kaj ukrainoj en
Slovakio, kiuj ĉiumomente povus deziri reunuiĝi kun
sovetia Ukrainio.

Krome Benes verŝajne sciis, ke ekde meze de
1944 ekzistas en Moskvo porsovetia Pola Komitato
de Nacia Liberigo, kaj Sovetunio serĉis ĝian rekonon
kiel la provizora pola registaro; ke sub regado de la
sovetiaj aŭtoritatoj en decembro 1944 okazis la
formado de la Provizora Nacia Asembleo kaj la tiel
nomata Debrecen Registaro de Hungario; ke la
sovetia gvidado fakte direktis la procezon de kreado
de la registaro de la Nacia Demokrata Fronto de
Rumanio komence de 1945; ke Kremlo aktive
interkonsiliĝis kun bulgaraj kaj jugoslavaj komunistoj
koncerne

²⁰ "Dokumentoj kaj materialoj pri la historio de
sovetiaj-ĉeĥoslovakaj rilatoj." T. 4. Libro. 2: decembro 1943
- majo 1945. M., 1983. P. 277. Citita. de:

²¹ V.V. Maryina. Transkarpata Ukrainio (Subkarpata
Rus) en la politiko de Benes kaj Stalin, 1939-1945. P. 105.

SERGEO MOŠKIN

la estonteco de siaj landoj. Ĉio ĉi parolis pri la aspiroj de Sovetunio havi la plej rektan influon al la interna politiko de la landoj de Orienta Eŭropo, kiujn ĝi liberigis.

Do Benes estis en malgaja humoro kiam li alvenis al Moskvo la 17-an de marto 1945, por renkonti Molotov. Interne, li preskaŭ interkonsentis kun la perdo de Transkarpacio, la ĉefa afero por li nun estis la konfirmo fare de la sovetia flanko de la laŭleĝeco kaj kompetenteco de lia elmigrantregistaro ĉie en la teritorio de Ĉeĥoslovakio ene de ĝiaj antaŭmunikaj limoj, inkluzive de Slovakio. kaj ĝia orienta parto, precipe. Kaj pro ĉi tiu celo, Benes estis preta oferi multon, sen mencii la fremdiĝon de Transkarpata Ukrainio de Ĉeĥoslovakio.

Tamen, Molotov, ŝajne, ne havis kompletan fidon je la fleksebleco de Benes, do li komencis intertraktadojn kun elementa ĉantaĝo kaj ruzo. Komence, Benes estis prezentita kun la teksto de sia interparolo kun Maisky la 22-an de septembro 1939 en Londono - la sama, dum kiu la ekzilo prezidento malfermiĝis kaj malkaŝe deklaris al la sovetia ambasadoro, ke Transkarpata Ukrainio devas fariĝi parto de la ukraina. SSR kaj ke li, eĉ kiam li estis prezidanto de Ĉeĥoslovakio, konsideris ĝin kiel estontan parton de Sovetunio²². La konfuzita Benes ne havis alian elekton ol konfirmi la neŝanĝeblecon de sia pozicio

kaj nun.

Sed tio ne sufiĉis por Molotov, li bezonis skribajn certigojn la ĉeĥoslovaka prezidento pri sia preteco translokigi Transkarpatan Ukrainion al Sovetunio. Kaj tiam la Popola Komisararo por Eksterlandaj Aferoj de Sovetunio recurris al la elementa trompo de sia ekvivalento. Li diris, ke la sovetia registaro devas informi

²² Vidu "Eksterpolitikaj Dokumentoj". T. XXII. Libro 2. P. 122.

rakonti al la Prezidio de la Supera Soveto de Sovetunio pri la situacio ĉirkaŭ Transkarpacio, kaj ke estus bone havi skribitan

deklaro de la ĉeĥoslovaka flanko pri la deziro vidi Transkarpatan Ukrainion kiel parton de sovetia Ukrainio. La plej bona elekto por tia dokumento estus persona letero de la Prezidanto de Ĉeĥoslovakio skizanta lian pozicion, kiu, nature, ne estos vaste diskonigita kaj restos sekreta.

Kun tiu propono, Molotov esence pelis Benes en angulon, devigante la prezidanton fari sekretan interkonsenton malantaŭ la dorso de la ĉeĥoslovaka registaro. La situacio ne estis simpla: estis neeble rifuzi la sovetan Popolan Komisionon, sed necesis iel savi vizaĝon kaj, se eble, starigi kontraŭkondiĉojn sen ofendi vian interparolanton. Krome, Benes perfekte komprenis, ke la "sekreta" letero, kiun li skribis, povus esti

fariĝu publika kaj uzata kontraŭ li. Ili ĉantaĝis lin per registroj de konversacioj de antaŭ ses jaroj!²³

Ni omaĝu al la diplomaciaj kapabloj de la ĉeĥoslovaka prezidento. Li konsentis al la peto de Molo

toŭ kaj preparis leteron adresitan al li, kiu precipe diris: „Kun plezuro mi plenumas ĉi tiun vian deziron kaj denove ripetas, ke, laŭ mi, Transkarpata Ukrainio devas fariĝi parto de la Ukraina Soveta Socialisma Respubliko. Tion oni realigus observante la limojn, kiuj ekzistas inter Slovakio kaj Transkarpata Ukrainio en Ĉeĥoslovaka Respubliko, ... laŭ interkonsento nur inter niaj limoj.

²³ Laŭ la rememoroj de Sudoplatov, en januaro 1948, se Benes ne libervole konsentis transdoni potencon en Ĉeĥoslovakio al la komunistoj, Molotov intencis ĉantaĝi la prezidanton publikigante sian "sekretan interkonsenton" kun Moskvo pri Transkarpata Ukrainio (vidu P Sudoplatov. Speciala). operacioj. Lubjanka kaj Kremlo, 1930-1950. pp 382-385).

Transkarpatio - la "hazarda" akiro de Stalin

iliaj ŝtatoj kaj en la momento kiam mi havas la ŝancon kunordigi ĉi tiun aferon kun niaj politikistoj en Prago. Elkore via E. Benesh. Moskvo, la 26-an de marto 1945"²⁴

Ni atentigu iujn rimarkindajn punktojn de ĉi tiu mesaĝo. Unue, Benes deklaras sian ekskluzive personan pozicion, kaj ne la tutan ĉeĥoslovakian registaron. Cetere ĝi prokrastas la finan decidon pri la afero de Transkarpatio ĝis la elmigrinta registaro revenos de Londono al Prago kaj diskutas tiun ĉi aferon en pli larĝa rondo de ĉeĥoslovakaj politikistoj. Due, la Prezidanto de la Ĉeĥoslovaka Respubliko emfazas, ke la translokigo de Transkarpacio al Sovetunio povas okazi kondiĉe de la netuŝebleco de la limoj de Slovakio, kiu restas parto de la Ĉeĥoslovaka Respubliko, tiel fortranĉante eblajn intervenojn de Sovetunio.

al la teritorio de Orienta Slovakio kun ĝia ukraina-rusa

Sinsky-populacio.

Samtempe, ĉi tio estas trie, la sovetia registaro certigas, ke la afero de Transkarpacio estos solvita ekskluzive inter Ĉeĥio kaj Sovetunio sen partopreno de triaj landoj. Tiel, Benesh igis ĝin malbari al la sovetia gvidado ke en solvado de la temo de la proprieto de Transkarpatio li ne serĉus helpon aŭ konsilon de sia patrono - la brita registaro, kiu verŝajne havis sian propran, diferencon de la sovetia, pozicion pri la estonteco de Transkarpata Ukrainio.

Tiel, la demando de la fremdiĝo de Transkarpatio de Ĉeĥoslovakio

estis fakto favore al Sovetunio estis teorie decidita, kvankam neoficiale, je la plej alta nivelo de la gvidantoj de la du landoj. Restis nur formaligi la decidojn faritajn en oficiala duflanka interkonsento. Tuj kiam la ĉeĥoslovaka registaro revenis de ekzilo al liberigita Prago, prezidanto Benes, plenumante la Moskvaajn interkonsentojn, iniciatis diskuton pri la afero de Transkarpata Ukrainio. Membroj de la registara kabineto devis enkalkuli la decidan cirkonstancon ke Ĉeĥoslovakio ne havis faktan suverenecon super la teritorio de Transkarpatio. Transkarpata Ukrainio estis regita fare de memdeklarita por-sovetia Popola Rada, fidante je la subteno de la Ruĝa Armeo kaj signifa parto de la populacio de la regiono. En ĉi tiu situacio, insistu konservi Transcarpathia

Libervole cedinte

Transkarpation al Sovetunio, la ĉeĥoslovakaj aŭtoritatoj povis serioze kalkuli je la subteno de Sovetunio en la teritoria disputo kun Pollando pri la reveno de la regiono Cieszyn, forŝirita de Ĉeĥoslovakio en 1938.

kadre de la Ĉeĥoslovaka Respubliko (sub la slogano restarigi la Ĉeĥoslovakian Respublikon ene de la antaŭmunicaj limoj) signifus nur unu aferon - eniri malferman konflikton kun Sovetunio kaj la loĝantaro de Transkarpata Ukrainio. Ĉiurilate tio estus katastrofa por la praga registaro. Krome, libervole cedante Transkarpation al Sovetunio, la ĉeĥoslovakaj aŭtoritatoj povis serioze kalkuli je USSR-subteno en la regiono.

²⁴ Citaĵo de: V.V. Maryina. Transkarpata Ukrainio (Subkarpata Rus) en la politiko de Benes kaj Stalin, 1939-1945. P. 145.

SERGEO MOŠKIN

retorika disputo kun Pollando pri la reveno de la regiono Cieszyn, kaptita de Ĉeĥoslovakio en 1938. Ĉeĥoslovak-polaj intertraktadoj pri tio ĵus devis malfermiĝi en Moskvo. Tial, post mallonga diskuto, membroj de la registara kabineto decidis translokigi Transkarpatan Ukrainion al Sovetunio kaj aprobi la respondan interŝtatan interkonsenton.

La 29-an de junio 1945 estis subskribita en Moskvo la Interkonsento inter la Unio de Sovetaj Socialismaj Respublikoj kaj la Ĉeĥoslovaka Respubliko pri Transkarpata Ukrainio kaj publikigita la sekvan tagon en la gazeto Izvestia . Laŭ la Traktato de Transkarpata Ukrainio

reunuiĝis laŭ deziroj kuniĝo de ĝia loĝantaro kun ĝia "malnova patrujo - Ukrainio" kaj estis inkluzivita en la Ukraina SSR. La limo inter Slovakio kaj Transkarpata Ukrainio, kiu ekzistis la 29-an de septembro 1938, iĝis la ŝtatlimo inter Sovetunio kaj Ĉeĥoslovakio. La interkonsento estis submetita al aprobo de la Prezidantaro de la Supera Soveto de Sovetunio kaj de la Ĉeĥoslovaka Nacia Asembleo²⁵.

La 22-an de novembro 1945, la Provizora Nacia Asembleo de Ĉeĥoslovakio aprobis la konstitucian leĝon pri Transkarpata Ukrainio , tiel ratifante la Sovetian-Ĉeĥoslovakian Traktaton de la 29-a de junio; La Prezidio de la Supera Soveto de Sovetunio ratifis ĝin per dekreto de la 27-a de novembro 1945²⁶.

Ĉu la aneksado de Transkarpata Ukrainio al Sovetunio estis agrabla surprizo por Moskvo, aŭ ĉu ĝi estis delonge planita eksterpolitika operacio de la sovetia gvidado? disponeblaj dokumentoj kaj

la evidenteco estas nekonkludebla al la demando kiam kaj sub kiaj cirkonstancoj okazis akra ŝanĝo

²⁵ "Dokumentoj kaj materialoj pri la historio de sovetiaj-ĉeĥoslovakaj rilatoj." En 5 volumoj.T. 5: majo 1945 - februaro 1948. M., 1988. P.

78-80. 26 Vidu ibid. pp 176, 178.

laŭ la opinioj de la gvidantoj de Sovetunio - de pruvado de kompleta malinteresiĝo pri la sorto de Transkarpacio ĝis efektivigo de klare kontrolitaj praktikaj paŝoj por ekposedi la regionon.

Unu afero estas klara: ĉi tiu "hazarda" teritoria akiro de Stalin okazis dum la mondmilito kaj fariĝis ebla danke al sukcesa ofensivo de sovetiaj trupoj en Orienta Eŭropo. Ĝi estis ĝuste la pliigita aŭtoritato de Sovetunio kiel lando en la mondo—

la gajnintoj de germana faŝismo, la ĉeesto de Ruĝarmeo-unuoj en Transkarpacio, same kiel la aktivaj agadoj de lokaj komunistoj apogitaj fare de la sovetia armea komando, ludis decidan rolon en la kresko de porsovetia sento inter la loĝantoj de Transkarpacio, kiu la sovetia gvidado ne malsukcesis profiti en sia ekspansia politiko -rilato de la postmilitaj limoj de Sovetunio.

Siavice la gvidantaro de Ĉeĥoslovakio, kiu pli ol unufoje proponis, ke Sovetunio aleksigu Transkarpacion al Soveta Ukrainio, serioze timis en 1945, ke sovetiigo helpe de Ruĝa Armeo kaj lokaj komunistoj influos ne nur Transkarpatan Ukrainion, sed ankaŭ Slovakion per justa parto de la ukraina-rusina loĝantaro tie loĝanta, kaj tial facile cedis parton de la teritorio de la respubliko kontraŭ garantioj de la sovetia flanko pri la sekureco de la slovakaj limoj.

La 22-an de januaro 1946 per decido de la Prezidantaro de la Supera Soveto de Sovetunio formiĝis la Transkarpata regiono de la Ukraina SSR, sur kies teritorio ekvalidis la Konstitucio kaj leĝoj de Sovetunio. Areo de 12,5 mil kvadrataj kilometroj kun populacio de ĉirkaŭ 725 mil homoj aliĝis al Sovetunio. Sovetunio kaj Ĉeĥoslovakio

iĝis rektaj najbaroj kun komuna ŝtatlima longo de 98,5 kilometroj.

ANDREJO OKARA

En la ĉirkaŭaĵo de nova Konstantinopolo

Orienta kristana civilizacio fronte al la lasta monda kaoso

Rusio, Ukrainio, Belorusio kaj aliaj
kulturendaj landoj
estas nuntempe

ĉe la modernigo kaj civilizacia krucvojo — ili estas en

stato de serĉado de ilia loko en la mondo
de la nuntempo kaj estonteco, tial la
graveco de civilizacia memkonscio estas
ege alta por ili. Malsupre ni provos en
ampleksa maniero

analizi la kulturajn kaj civilizaciajn trajtojn de la
landoj de la orienta kristana areo kaj modeli opciojn
por efika evoluo en kondiĉoj de tutmonda socipolitika
turbuleco.

Civiliza identeco en moderna konscio

Civilizoj estas pli stabilaj asocioj ol imperioj, naciaj
ŝtatoj kaj kulturaj kaj lingvaj komunumoj. Civilizo
estas kutime konsiderita kiel la plej alta nivelo de
kultura kaj valorfirmiĝo; tamen oni devas rimarki, ke
civilizo ne estas "kulturhistoria tipo" frostigita en
tempo, sed viva procezo. Malsupre ni parolos pri
civilizacioj kiel lokaj komunumoj konstruitaj ĉirkaŭ
komunaj valoroj. Jen la signifo

La civilizacia identeco ne estas identa al nek religia-
konfesia, kultura, etna, rasa aŭ lingva faktoroj,
kvankam ili ĉiuj partoprenas en ĝi.

kreado.

Oni devas rimarki, ke civilizacia identeco ne estas
nur unufoje por ĉiam donitaj kvantaj trajtoj de aparta
socia komunumo. Ĉi tio estas kvalita mezurado,
submetata al transformiĝo laŭlonge de la tempo -
plifortiĝo, malfortiĝo, ŝanĝado. Tial, la ĉefa kriterio
de civilizacio estas la ĉeesto de certa aro de
transcendaj ideoj pri esto, pri absoluta realeco, pri
tempo, eterneco, la signifo de ekzisto, ktp. La ŝlosila
punkto por determini la esencon de aparta civilizacio
estas la studo de la formado de ĝia "sakra vertikalo",
tio estas, laŭ la difino de V. L. Tsymbursky, religiaj
aŭ ideologiaj ideoj, kiuj korelacias kulturajn.

turneo, geopolitika kaj socia praktiko kun la Absoluto,
kun la plej alta transcenda realo¹.

¹ Vidu V. L. Tsymbursky. Popoloj inter
civilizacioj. - Li estas la sama. Insulo Rusio.
Geopolitikaj kaj kronopolitikaj verkoj, 1993-2006.
M., 2007. P. 212; M. V. Ilyin. Vortoj kaj signifoj.
Sperto pri priskribado de ŝlosilaj politikaj konceptoj. M., 1997.

ANDREJO OKARA

Tiel, moderna civilizo povas esti difinita kiel

la procezo de konservado de universala bildo de la mondo, supernacia identeco kaj vivordo en lokalizita socia komunumo bazita sur komunaj transcendantaj valoroj kaj empiriaj ideoj, same kiel kulturaj kaj sociaj praktikoj. Kiel vi scias, Samuel Huntington identigas ok grandajn civilizaciojn en la moderna mondo: Xing (ĉina), japana, hindua, islama, ortodoksa, okcidenta, latin-amerika kaj afrika².

Malgraŭ la skemismo de ĉi tiu divido kaj la polemika demando ĉu Okcidenta Eŭropo, Nordameriko kaj Sudameriko estas apartaj civilizoj aŭ tri subcivilizoj de ununura okcidenta civilizo,

vilizado, ni konsentas kun la identigo de orienta kristana civilizo kiel aparta civilizo, kaj ne subcivilizo de la Okcidento aŭ "unuigita Eŭropo", kiel ofte okazas en rusa soci-humana penso. Samtempe, paroli pri "ortodoksa" civilizo ne estas tute ĝusta pro tri kialoj. Unue, en la vorto-

legante "Ortodoksa civilizo" ekzistas identigo de civilizo kaj konfesia spaco - civilizo estas erare egaligita kun religio. Due, orienta kristanismo ne estas limigita al ortodokseco - ne ĉiuj orientaj kristanoj estas ortodoksaj, sed ili ĉiuj apartenas al la orienta kristana kultura kaj civiliza areo. Trie, la landoj apartenantaj al tiu tradicio estas laikaj; la eklezio (kun la escepto de Grekio) ne ludas signifan vivon en socio.

Tial estus pli ĝuste diri ne pri la "ortodoksa", sed pri la "post-dekstra-glora" komunumo. Ŝajnas optimuma kaj ĝusta difini civilizacian komunumon kiel "orienta kristano" aŭ "orienteŭropa". La identigo de la orienta kristana civilizo ideale forigas la doloran demandon de ĝia aliĝo, kiu estas grava por ĉiu el la ortodoksaj landoj.

neapartenanta al Okcidento/Oriento. Orienta kristana civilizo ne estas la Okcidento - en la senco en kiu okcidenta kristana civilizo estas, kaj ne estas la Oriento - en la senco en kiu islamaj kaj aliaj aziaj civilizoj estas. Sed, tamen, kaj orienta kristano kaj okcidenta kristano

Vilizaĵoj kreskas el unu radiko - el la antikva greko-romia civilizo. Antikva universalismo estis enkonstruita en ambaŭ civilizaciaj matricoj. Kristanismo aldonis spiritan universalismon al ĉiu el ili. Tamen, se la universalismo de okcidenta civilizo fariĝis, ekde la 15-a—

XVII jarcentoj la bazo de la "Moderna" projekto, tiam la universalismo de la orienta kristana civilizo realiĝis en la Bizanca Imperio kaj poste en sufiĉe bizaraj formoj en Sovetunio. La fundamentaj trajtoj de universalismo inkluzivas la ideon de evoluo, kiu ankaŭ havas du fontojn: antikveco kaj kristanismo. Do nuntempe universalismo, projektoj de la estonteco, kiujn mi ŝatus efektiviĝi kaj impliki en ili la tutan homaron, asertoj pri la universaleco kaj ĝenerala signifo de tiuj sociaj novigoj, kiujn ortodoksaj landoj povas estigi, estas ebla rimedo -novaĵo de la orienta kristana mondo, kiu tamen ankoraŭ ne aparte rapidas

² Vidu S. Huntington. Kolizio de civilizacioj. M., 2003. P. 54-60.

utiligi.

La demando pri la loko de Sovetunio en la historio de la evoluo de la orienta kristana civilizacio estas fundamente grava. Sovetunio, la politika kaj geopolitika posteulo de la Rusa Imperio, povas esti difinita per la termino "pseŭdomorfozo" de Spengler de orienta kristana civilizo, kiu rilatas al la diferenco inter la ekstera kultura formo kaj ĝia profunda enhavo. La Oktobra Revolucio de 1917 kaj la bolŝevika reĝimo establita post ĝi povas esti interpretitaj kiel analogo de la Okcidenta Reformacio. En la nova, komunista kulto, la ĉefaj kristanaj ritoj estis reproduktitaj en "inversa" formo.

spacoj), en la moderna tutmondiĝa mondo, kadre de nova granda migrado de popoloj, reprezentantoj de diversaj civilizacioj povas longe vivi kune sur la sama teritorio kaj konservi siajn kulturajn, religiajn, civilizaciajn kaj eĉ lingvajn identecojn.

Ŝajnas ke nuntempe tempo, la spaco de la orienta kristana civilizacia komunumo konsistas el la teritorioj de modernaj sendependaj ŝtatoj en kiuj estas konfesita orienta kristanismo.

La demando pri la loko de Sovetunio en la historio de la evoluo de la orienta kristana civilizacio estas fundamente grava.

Li, la eskatologio de "brila estonteco", "ĉielo sur tero", kaj la mesianismo de la Tria Internacio estas sufiĉe komparebla al tiu de la Tria Romo. Estas rimarkinde, ke post la Dua Mondmilito, Sovetunio celkonscie inkluzivis en la orbito de sia geopolitika kaj ideologia

politika influo - en la "socialisma bloko" - ĉiuj landoj de la oriento

Kristana areo, kun la escepto de Grekio kaj Kipro, kiuj ne povus esti integrita pro la kunfluo de kelkaj

starante

Geografia areo de orienta kristana

civilizacio La limoj de civilizacioj, kiel la

limoj de ŝtatoj,

ŝanĝiĝas laŭlonge de la tempo. Tamen, male al ŝtatlimoj, civilizaciaj limoj estas neklaraj kaj ne havas striktajn konturojn. Civilizaj kernoj kaj teritorioj kun stabila civiliza identeco estas ĉirkaŭitaj de kalkoj (civiliza periferio) kaj limtrofeoj (intercivilizaciaj).

la superforta plimulto de la loĝantaro kaj historie estas la bazo de nacia aŭ ŝtata identeco. Ĉi tiuj inkluzivas: Armenio, Belorusio, Bulgario, Grekio, Kartvelio, Kipro, Makedonio, Moldavio, Rusio, Rumanio, Serbio, Ukrainio, Montenegro. La periferio de orienta kristana civilizo povas esti konsiderita la areoj de distribuado de ortodokseco en la Proksima Oriento, Nordafriko, Nordameriko kaj iuj aliaj regionoj, same kiel la areoj de distribuado de antikvaj orientaj kristanaj preĝejoj (Monophysite kaj Nestorian) en Etiopio, Egiptio kaj Mezoriento.Oriento.

La nura relative influa internacia organizo unuiganta landojn surbaze de la orienta kristana civilizacia identeco estas la Eŭropa Interparlamenta Asembleo de Ortodokseco, kun sidejo en Ateno, kun konstantaj sekretariaj membroj.

ANDREJO OKARA

kiuj estas Grekio kaj Rusio, kaj la Ĝenerala Sekretario estas ekskluzive reprezentanto de Grekio. Dum ĝia ekzisto (ekde 1994), ĝiaj membroj inkludis reprezentantojn de la parlamentoj de Aŭstralio, Albanio, Armenio, Belorusio, Belgio, Bulgario, Grekio, Kartvelio, Jordanio, Kazaĥio, Kipro, Latvio, Litovio, Moldavio, Palestino, Pollando, Rusio, Rumanio, Slovakio, Usono, Ugando, Ukrainio, Finnlando, Ĉeĥio, Estonio. "Aksa" (laŭ Toynbee) aŭ "pivoto" (laŭ Huntington) ŝtatoj, "kernoj" de orienta kristana civilizacio en la moderna mondo devus esti konsiderataj Grekio,

Rusio kaj Ukrainio. Grekio - kiel la rekta heredanto de la Bizanca Imperio, la portanto de la greka lingvo, greka kulturo kaj greka etno-kultura identeco, kiel centro kaj unika kultura normo de ortodokseco. Rusio - kiel la posteulo de Bizanco kaj la nura sendependa ortodoksa ŝtato dum pluraj jarcentoj, kiel moderna lando de la ortodoksa kulturtradicio, postulanta la statuson de superpotenco. Ukrainio - kiel la centro de la plej signifa ricevo de ortodokseco

de kristanismo en la mezepoka mondo, kiel rekta heredanto de Antikva Kieva Ruso, generatoro de eklezia kaj sekulara modernigo por la tuta slava mondo en la 17-a-18-a jarcentoj, kiel la plej granda lando en la moderna mondo laŭ la nombro da ortodoksuloj. kredantoj kun alta intenseco de religia vivo.

La areo de distribuo de orienta kristana civilizo povas esti ĝenerale referita kiel Orienta Eŭropo - kontraste al Okcidenta kaj Mezeŭropo. Samtempe Okcidenteŭropo devus esti nomita rom-ĝermanaj kaj anglosaksaj landoj. Centra Eŭropo en ĉi tiu kazo devus esti konsiderata kiel la civiliza periferio de Okcidenta Eŭropo.

ĉi tiuj estas okcidentaj kristanaj landoj gamo, sed ne apartenanta al familioj Roman-ĝermanaj kaj anglosaksaj popoloj (Pollando, Ĉeĥio, Slovakio, Hungario, Slovenio, Kroatio, same kiel Estonio, Latvio kaj Litovio; la demando pri aparteno al la mezeŭropa areo de ĉefe islama Albanio kaj Bosnio restas malfermita). kaj Hercegovino). Tiel, Orienta Eŭropo en moderna

En la nuna kompreno, tio ne estas la socialisma Eŭropo de la Varsovia Pakto, sed la Eŭropo de la orienta kristana tradicio. Estas la defio de Okcidento, kiu estas fundamenta

kaj decida por Rusio, Ukrainio kaj Belorusio. Por Grekio, Bulgario, Serbio, Rumanio, Kartvelio, Armenio, kune kun la defio de la Okcidento, dum pluraj jarcentoj la difina defio estis la defio de la Sudo - la Otomana Pordo. Rilate al Okcidento, kaj en antaŭaj jarcentoj ankaŭ rilate al la Otomana Pordo, rusaj intelektuloj kaj politikistoj konstruis geopolitikajn kaj koncipajn firmigajn projektojn ĉirkaŭ la Rusa Imperio. La tri plej evoluintaj estas la projekto de la universala ortodoksa monarkio, la panslavisma kaj eŭrazia projektoj.

La unua estas provo unuigi ĉiujn ortodoksajn landojn sub la sceptro de la rusa caro: la "ukrainia projekto" de Aleksej Miĥajloviĉ kaj Nikon, la "greka projekto" de Katerino la 2-a, la rus-turkaj militoj kaj la lukto por la liberigo de Konstantinopolo de Aleksandro la 2-a kaj Aleksandro la 3-a. La dua projekto estas provo kolekti ĉiujn slavajn terojn sub la gvidado de Rusio - kaj ortodoksaj, katolikaj kaj protestantoj. La tria projekto estas eŭrazia, bazita sur la strategia alianco de la ortodoksaj slavo kun la islamanoj - la tjurkaj popoloj de Eŭrazio. Al kiu el ĉi tiuj tri projektoj mi donu ĝin?

prefero? Verŝajne tiu, kiu plej baziĝas sur komunumo de valoroj prefere ol interesoj. La "ortodoksa" projekto baziĝas sur la komuneco de

ekzistecaj, sanktaj, historiozofiaj kaj religiaj valoroj. Tutslava - pri la komuneco de etnokulturaj kaj lingvaj valoroj, same kiel pri la mitologio de komuna origino. Eŭrazia - pri la ideo de komuna "loko de evoluo", pri reciproka kultura influo, strategia komunumo de geopolitikaj interesoj. Verŝajne, por firmiĝo surbaze de valoroj de kultura kaj transcenda naturo, la plej promesplena kaj geopolitike grava estas la "ortodoksa" projekto en moderna interpreto - sen teokratiaj kaj imperiaj komponantoj. La argumentoj de kontraŭuloj de la evoluo de la orienta kristana civilizacia identeco de Rusio resumiĝas al tio, ke se prioritataj rilatoj estas establitaj kun ortodoksaj landoj, rilatoj kun Norda Kaŭkazo, la tjurka Volga regiono, Mezzazio kaj Irano povas plimalboniĝi. Tamen, la fakto de la afero estas ke la orienta kristana civilizo povas konsideri landojn kaj popolojn kiuj ne estas rilataj laŭ civilizo (sed rilataj en kulturaj kaj historiaj

terminoj) kiel aliancigitaj limtrojoj kun kiuj prioritataj rilatoj devus esti konstruitaj. Tio estas, por la orienta kristana civilizo, Pollando, Ĉeĥio, Slovakio, Kroatio kaj Kazahio estas ĝuste limtrofeoj. Sed limtrofeoj, kiuj povas esti inkluditaj en la areo de ilia influo, precipe ĉar en rusa socia penso, sur la koncipa nivelo, strategioj por interagado kun la turkoj kaj la katolikaj slavoj estis evoluigitaj, la ĉefaj

la momento en kiu estas la respondo al la demando, kiel fari la propran civilizacian kaj religian identecon ne faktoro de konfrontiĝo kaj "konflikto de civilizacioj", sed, male, faktoro de firmiĝo, interkompreniĝo kaj "dialogo de civilizacioj". . " La tasko por Ukrainio estas formulita en simila maniero - ne turni Pollandon kaj la krimeajn tatarojn en malamikojn; por Serbio - konservi rilatojn kun Kroatio kaj Bosnio kaj Hercegovino je akceptebla nivelo; por Grekio kaj Bulgario - konservi rilatojn kun Turkio.

Modernigo,
malmodernigo,
postmodernigo en la
kondiĉoj de
orienta kristana civilizo Rusio,
Ukrainio, Belorusio

kaj iuj aliaj landoj en kiuj ortodoksaj kulturaj kaj religiaj tradicioj dominas

kaj determinante, post la malapero de Sovetunio kaj la fermo de la sovetia moderniga projekto komence de la 1990-aj jaroj, en la ĉeesto de potenca "defio" de la Okcidento, ili enŝipiĝis sur la vojon de okcidentiĝo. Tamen, ĉar okcidentiĝo, envolvita en la koncipa ŝelo de postmoderneco, estis akompanata de la evidenta malmodernigo de tiuj landoj kaj la arkaigo de socioj, en la kunteksto de kreskanta politika turbuleco kaj interrompo de la monda ordo, la demando ekestis pri la bezono serĉi. por alternativaj formoj de socia dezajno kaj evoluo. La nun ekzistanta arsenalo de socia

dezajno ebligas modernigi la socion sur pli molaj kaj pli fajne elektitaj konceptaj fundamentoj. Se en la industria epoko modernigo signifis la interrompon de la vivo

ANDREJO OKARA

socia strukturo kaj tradiciaj valoroj, socia mobilizado, trudita urbanizado, forta socia streĉo, subpremoj kontraŭ la malkontentaj kaj aliaj "ĝojoj" spertaj de sovetiaj civitanoj en la 1920-1930-aj jaroj, tiam kun nunaj teknologiaj kapabloj, ekzistantaj en postindustria informa socio, preskaŭ ĉiu socia transformiĝo eblas sen amasa socia perforto fare de la temo de modernigo.

Moderna socia teorio ofertas al la neokcidenta socio tri eblojn por respondi al la "defio" de la Okcidento: okcidentiĝo, la rekapta modelo de evoluo (inkluzive de novmodernigo kiel ĝia vario) kaj postmodernigo kiel evoluo bazita sur propra identeco³. La lasta opcio aspektas ege alloga unuavide, ĉar en vortoj ĝi ofertas post-sovetiajn landojn "post-modernigo-sen-okcidento". Tamen, fakte, ĉi tiu teorio, kiu antaŭenigas flekseblan kombinaĵon de valoroj de tradiciaj kaj modernigitaj socioj, kutime, tute ne havas disvolvan potencialon⁴. En kondiĉoj de tutmonda konkurado, la "defio" de Okcidento kuŝas en

kaj ke li strebas ĉiumaniere ne krei novajn kaj neŭtraligi ekzistantajn konkurantojn. La tuta arsenalo de politikaj, ekonomiaj kaj kognaj rimedoj estas uzata. Ekzemple, la malkresko de la nivelo de sekundara kaj supera edukado en la postsovetia spaco kun la helpo de la enkonduko de Bologna-sistema normoj, la anstataŭaĵo

ekzamenoj kun testoj, "eksporti" la okcidentan hedonisman modelon de libertempo kaj amaskulturo sen "ekipi" ilin per la responda laboretiko, trudante certajn sciencajn normojn kaj "virusajn" teoriojn en la socia kaj homaro per la subvenciosistemo ktp. - ĉio ĉi estas demoderaj iloj

nigo.

Sed la plej efika ilo (kaj la plej dolora por la postsovetiaj socioj) estas la altrudo, kun la helpo de lobiado kaj informaj teknologioj, de unu aŭ alia moderniga skemo kaj strategio, kiu estas ankaŭ akompanata de grandaj pruntoj en kondiĉoj determinitaj de la kreditoroj. V. G. Fedotova sufiĉe precize rimarkas, ke en la 1990-aj jaroj la rusa socio rapidis por atingi la Okcidenton dum la epoko de primitiva amasiĝo, dum la Okcidento jam finis la etapon de transiro al postindustria evoluo. Kaj arkaigo en Rusio okazas post kiam ĝi trapasis la procezon de industriiĝo⁵.

Ŝajnas, ke en la nunaj kondiĉoj, respondo al la tutmonda "defio" de la Okcidento povas esti donita nur per kombinado de instrumentaj kaj valor-bazitaj aliroj. La instrumenta supozas ke en modernaj kondiĉoj kopii ajnan allogan modernigan modelon de evoluo estas kontraŭproduktiva. La valoraliro signifas, ke en la nunaj kondiĉoj ne nur kompetenta respondo al la "defio" de la Okcidento estas grava, sed la kreado de nia propra tutmonda defio. Alivorte, kreante vian propran

universala packonstruado projekto.

La krizo de iu ajn grava socia fenomeno, ideologia kaj filozofia movado, intelekta direkto aŭ movado en arto kunportas, kiel regulo, du reagojn -

³ Vidu V. G. Fedotova. Bona socio. M., 2005. pp 153-212.

⁴ Vidu, ekzemple: JC Aleksandro. Moderna, Anti, Post kaj Nov: Kiel Sociaj Teorioj Provis Kompreni la "Novan Vorton" de "Nia Tempo". — "Zeitschrift fur Sozio logie." 1994. Jg. 23. Heft 3. S. 182.

⁵ Vidu V. G. Fedotova. Bona socio. P. 226.

postmodernisto (dekadenca) kaj avangardo, la diferenco inter kiu estas ni mensogas rilate al la finita fenomeno. En la unua kazo, la reago venas al repripensado kaj restrukturado de ekzistantaj atingoj; en la dua, male, al la neado de la malnova kaj la aprobo de la nova modelo. La finprojekto "Moderna" havas postmodernisman reagon - de diversaj

la speco de doktrinoj kiuj erozias modernismajn valorojn kaj instituciojn. Sed laŭvorte antaŭ niaj okuloj formiĝas avangarda intelekta reago - la teorioj de "supermoderneco", "altermoderneco", "neomoderneco", "arkeo-moderneco", konservativa-revolucia evoluo, ktp. Ŝajnas, ke orienta kristana civilizacio. havas en sia arsenalo estas certa nombro da fenomenoj kaj fenomenoj kiuj povas esti postulataj kiel novigoj dum modelado de novaj sociaj kaj packonstruaj projektoj.

Orienta kristana antropologio kiel antaŭkondiĉo por nova socieco

La plej grava valoro de orienta kristana civilizacio kaj la naciaj kulturoj de ĝiaj konsistigaj popoloj estas ideoj pri homo, lia naturo, kapabloj, vivtaskoj, postmorta ekzisto, same kiel lia loko en la universo kaj socio. La ĉefaj diferencoj inter orienta kristana kaj okcidenta kristana civilizacioj komenciĝas ĝuste per antropologio.

gikaj sintenoj - el ideoj pri la signifo de vivo kaj morto, pri peko, savo, transformo, kio estas ŝuldata kaj kio ne, pri laboro kaj postmorta rekompenco, el kiuj, siavice, fluas ideoj pri la eklezio, socio, ŝtato. kaj la fino de la mondo.

Ĉe la koro de ortodoksa antropologio ĝia kuŝas la ideo de la ebleco de homo akiri dion

energion kaj pri unueco kun la Sinjoro sur energia nivelo, plej plene malkaŝita en hezikasmo, pri transiro de la limoj de la ĉiutaga vivo, pri la realo de la transcenda sperto. La "ideala viro" en ortodokseco estas viro prenita sur certa transcenda skalo, strebanta al diigo kaj transformo, preterpasante ontologiajn kaj antropologiajn limojn, homo-absoluto. Estas karakterize, ke en ortodoksa etiko tia antropologia maksimumismo estas fakte konsiderata kiel la normo de ekzisto, kaj ne kiel ekstrema vivstrategio por limigita rondo de spiritaĵoj.

Sekularigado ekde la 18-a jarcento iom post iom malpliigis la gravecon de re-religiaj antropologiaj ideoj por la landoj de la orienta kristana mondo, tamen, tipologie similaj modeloj "ĝermas" jam en laika kulturo - ekzemple, klasika rusa literaturo de la 19-a kaj eĉ parte de la 20-a jarcento povas esti konsiderata kiel specifa formo de spirita praktiko; Kelkaj esploristoj malkovras sur la bazo de ĝiaj signifo, figura sistemo kaj vidaj rimedoj la arketipojn de conciliareco kaj paskaleco⁶. Estas rimarkinde, ke ŝia tipa pozitiva heroo ne estas faranto, sed pripensanto. Resume, ni povas diri, ke la ĉeffiguro de la rusa klasika literaturo de la 19-a jarcento estas transformita homo, homo, kiu ekiris la vojon de spirita renovigo.

Tute malsamaj antropologiaj ideoj videblas en la fundamento de okcidenteŭropa kulturo - en la kunteksto de katolikaj kaj poste protestantaj doktrinoj

⁶ Vidu, ekzemple: I. A. Esaulov. La kategorio de komunumo en rusa literaturo. Petrozavodsk, 1995; Estas li. Pasko de rusa literaturo. M., 2004.

ANDREJO OKARA

La "ideala persono" estas, ĝenerale, sen tiaj maksimumismaj intencoj⁷. Transcenda sperto estas rigardata kiel la sorto de la elektitaj malmultaj, la "ideala homo" estas limigita al certa ontologia kadro kaj fokusiĝas al la problemo de savo kaj elaĉeto, tio estas, al la problemo de tera ekzisto, kaj ne eterna vivo - la problemo de diigo ne ekzistas por li. Je-

Estas rimarkinde, ke nur en Ortodoksismo ekzistas la fenomeno de malsaĝeco, en Katolikismo ĝi ne ekzistas, kaj en Protestantismo ĝi tute forestas kiel monaĥismo,

same estas la venero de sanktuloj.

Kompreneble, en la okcidenteŭropa kulturo, jam dum la Renesanco, aperas la bildo de la "maksimuma homo", kiu poste evoluas en

alkemiaj kaj mistikaj instruoj, en framasonismo, inter la romantikuloj, inter Goethe, Hegel, Nietzsche, Heidegger, Guenon. Tiaj kulturaj fenomenoj kreis la ŝtofon de la okcident-eŭropa kulturo, sed el la vidpunkto de influo al socia evoluo, tiuj estis, entute, ne ĉefaj, sed marĝenaj tendencoj. La ŝtofo de la okcidenteŭropa socieco estis kreita de aliaj pensuloj - Aŭgusteno, Tomaso de Akvino, Kartezio, Hobbes, Locke, Adam Smith, Kant, Popper, von Hayek. La ideo de "minimuma viro" - "leĝa viro", "ekonomia viro" kaj "fiziologia viro" - fariĝis ĉefa en la Okcidento.

En la moderna mondo, la antaŭa modelo de homo, kreita en la profundo de okcidenta religieco kaj kulturo, suferas profundan ekzistecan kaj kognan krizon - krizon de spirito kaj animo. Okcidenta civilizo kapablas esti generanto de novaj industriaj teknologioj kaj sciencaj malkovroj, sed, ŝajne, ĝi jam elĉerpis sian kapablon generi.

⁷ Vidu L.P. Karsavin. Katolikismo. Revelacioj de Beata Angela. Tomsko, 1997.

la kreado de novaj signifoj de ekzisto homo, novaj antropologiaj ideoj. En tia situacio, ortodoksa "maksimuma antropologio" ricevas ŝancon esti postulata kiel koncipa, mondkoncepto, valorbazo por la universala projekto de "nova humanismo", por kreiva kreado de renovigita kaj spiritigita Universo, por modernigo.

packonstruaj projektoj.

"Molda potenco" de
orienta kristana civilizacio Ajna granda
komunumo, inkluzive

inkluzive civilizacia, estas konstruita ĉefe sur la kogna nivelo - surbaze de komunaj valoroj, ideoj, idealoj, konceptoj, simboloj, sanktaj objektoj kaj tekstoj, kondutmanieroj, vivstiloj, ktp. Rezulte, la totalo de tiuj signifoj iĝas la bazo. "mola

potenco" - "mola potenco".

"Molda potenco" de iu ajn lando, laŭ la hipotezo de Joseph Nye Jr., estas konstruita surbaze de kombinaĵo de tri ĉefaj komponantoj - kulturo, politikaj valoroj, nivelo de influo sur ekstera politiko - kaj konsistas el influi.

al aliaj landoj uzante la rimedon de sia propra allogeco⁸. Tamen, kiam ni parolas ne pri unu nacia ŝtato, sed pri komunumo de landoj, kiuj havas komunan civilizacian naturon, oni devas klarigi la potencialon de "mola potenco", ĉar la tuta rimedo de la tuta komunumo ne povas esti praktike egala al la sumo de la rimedoj individuaj landoj. Ĝenerale, aŭ "bildstria" resona efiko okazas - kiel ĝi okazis

⁸ Vidu J. S. Nye. Fleksebla potenco: Kiel atingi sukceson en monda politiko. Novosibirsk, 2006. pp 36-37.

ĝustatempe kun la Okcidento, aŭ entropio kaj ebla disipado. La problemoj de Rusio, Ukrainio, Grekio kaj aliaj civilize proksimaj landoj estas ke, kvankam ili havas la antaŭkondiĉojn por alta nivelo de "mola potenco", la bezono de ĉi tiu rimedo preskaŭ neniam estis komprenita de naciaj elitoj.

je la koncipa nivelo kaj ne fariĝis reala projekta tasko aŭ programo de iuj kompreneblaj agoj. Ĝuste per la elĉerpiĝo de la rimedo "mola potenco" Nye klarigas la disfalon de Sovetunio en 1991.

Krome, dum la XVIII—
Komence de la 20-a jarcento, la temo de generado de la "mola potenco" rimedo estis la individua Rusa Imperio (kiu tamen inkludis la plimulton de ortodoksaj popoloj), kaj ne la komunumo de civilize proksimaj landoj (multaj el kiuj akiris sendependecon). kaj liberiĝis de la premo de Retsky ĝuste danke al ŝi), en la 20-a jarcento Sovetunio fariĝis subjekto, malgraŭ tio, ke ĝi estis formale poziciigita kiel ateisma ŝtato defendanta ne orientajn kristanajn, sed komunismajn valorojn. Monosubjektiveco estas simila

evoluo - ekzisto sur dum kelkaj jarcentoj, nur la sola ortodoksa ŝtato - iĝis malhelpo al la kunlaboro de klopodoj, interesoj kaj kapabloj de la landoj de la orienta kristana areo en la postsovetia epoko, ĉar kaj en la Rusa Imperio kaj en Sovetunio la imperia nivelo de identeco unue venis, kaj la civiliza nivelo ne estis perceptata kiel io aparte valora en si mem (kun kelkaj esceptoj - ekzemple, kun la escepto de la "greka" projekto de Katerino la 2-a aŭ la rusa-turkaj militoj de la dua duono. de la 19-a jarcento).

Se Sovetunio manifestus sian propran ideologian kaj politikan

ikaj valoroj kiel universalismaj, havantaj eblan gravecon por iu ajn lando kaj la tuta homaro entute, tiam post

ĝia kolapso, la landoj de la postsovetia kaj postkomunisma mondo, kiuj havas orientan kristanan civilizacian identecon, ne konsideras sin kiel generantojn de iuj ĝenerale signifaj projektoj aŭ impulsoj kaj, kun maloftaj esceptoj (ekzemple, diplomacia konfrontiĝo pri la rekono de la sendependecon de Kosovo), ne pravas ajnan civilizan solidarecon kaj kunlaboron. En la postsovetia spaco estas sufiĉe forta informa, ideologia kaj eĉ geopolitika antagonismo inter Rusio, Ukrainio, Kartvelio kaj Moldavio (Belorusio kaj Armenio sukcesis eviti tian konfrontiĝon). La konscio pri si mem kiel naciaj ŝtatoj kun la enecaj problemoj de "naciaj interesoj" kaj la superregado de la realaj interesoj de potenckorporacioj aperis. Samtempe, Rusio provis uzi la rimedon de sia propra allogeco

ty en la postsovetia spaco en la formatoj de la CIS, EurAsEC, CSTO kaj la Unio de Rusio kaj Belorusio. Tamen, la ideo de la interna valoro de civiliza identeco ne estas implikita nek sur la nivelo de politika retoriko nek sur la projekt-politika nivelo. Plej ofte, alvoko aŭ al sovetiaj valoroj kaj bildoj, aŭ al la valoroj de okcidenta demokratio aperas. En tia kunteksto, la orienta kristana mondo, unuavide, estas ĝenerale senigita je ajnaj signoj de allogeco, vigleco, memsufiĉo kaj estas kondamnita al eterna marĝeno kaj reatingado de evoluo, kondukante al malmodernigo kaj supraĵa okcidentiĝo.

ANDREJO OKARA

Tamen ĝi aperas

La orienta kristana civilizacio havas certan nombron da allogaj propraĵoj, rimedoj kaj ŝancoj, el kiuj kelkaj, en la nunaj kondiĉoj de tutmonda socipolitika transiro, sufiĉe kapablas akiri la statuson de universalaj - gravaj kaj por la tuta orienta kristana mondo kaj por la okcidenta komunumo, kiu nuntempe spertas krizon de valoroj, kaj, eble, ankaŭ por aliaj komunumoj.

Estas neverŝajne, ke iu pure politika projekto povas fariĝi rimedo por "mola potenco" en proksima estonteco, krom eble disvastigi la valorojn de morala politiko kaj morala ekonomio, kiuj nuntempe.

nur povas esti perceptita kiel deklaroj. Sed por "interna" konsumo, la valoroj de ortodoksa socia doktrino povas fariĝi gravaj - la ideo de la misio de la "Katekhon", la "miljara regno", la ideo de simfonio de sekularaj kaj spiritaj aŭtoritatoj. , la harmonio de "du urboj", ktp.

Sed la kompreno de homo

naturu, ĝiaj eblecoj kaj perspektivoj, la valoro de antropologia maksimumismo kaj nova humanismo, la koncepto de nova homa solidareco, ideoj pri la "plej alta vero" kaj "tute-homeco" ĉeestantaj en la kultura spaco de ortodoksaj landoj povas fariĝi grava rimedo de alloge orienta kristana mondo, kaj ankaŭ esti en postulo en la nova tutmonda packonstruado dezajno. La landoj kiuj konsistigas apartan civilizacian komunumon povas havi malsamajn, foje eĉ diametre kontraŭajn interesojn, sed

la komuneco aŭ proksimeco de valoroj kreas la bazon por reciproka kompreno.

kaj longtempa strategia partnereco. En la nuna situacio, por la efika poziciigo de plej diversaj landoj, povas esti grava uzi duoblan identecon, ligante la mondsisteman analizon de Immanuel Wallerstein kaj la civilizacian matricon. Tiu aŭ alia ŝtato en la kunteksto de la moderna kapitalisma mondsistemo okupas certan lokon, moviĝas de la periferio al la centro, pliigante sian internacian statuson, kaj reen - de la centro al la periferio. Sed samtempe ĝi konservas apartenon al sia loka civilizacio. Se la pozicio de ŝtato en la mondsistemo estas kategorio de interesoj, tiam aparteno al loka civilizacio estas priskribita en kategorioj de valoroj. Ekzemple Japanio kaj EU, kadre de la kapitalisma mondsistemo, atingis gvidajn indikilojn en multaj evoluindikiloj, sed samtempe Japanio ne fariĝis Okcidento, ne fariĝis parto de Eŭropo. Tio estas, la statuso de lando en la monda sistemo estas rimedo de "mola potenco" de la loka civilizo al kiu ĝi apartenas.

La problemo de la subjektiveco de la "kreiva klaso" kaj la kreado de nova mondkonstrua

projekto La krizo de moderneco kaj la formado de tutmonda postindustria socio, en kiu la valoro de nemateriaj aktivoj estas ekstreme alta - bildoj, ideoj, konceptoj, identecoj, simboloj, mitoj, tekstoj, kulturaj kaj teknologiaj specimenoj, intelektapropaĵaj objektoj,

naskas la ideon pri programebleco de evoluo, ke la estonteco ne nur povas esti antaŭvidita, sed ankaŭ efike modeligita. Modelo de "fermita estonteco", en kiu la probableco de eventoj evoluantaj

sed decidita, restis en la epoko de Moderneco.

Lastatempe, pro la komplekseco de tutmondaj ligoj kaj sistemoj regado, la apero de novaj politikaj temoj, la evoluo de formalaj kaj neformalaj retaj komunumoj, same kiel lige kun la uzo de kognaj armiloj, humanitaraj teknologioj, "kontrolita kaoso" teknologioj kaj nesimetriaj strategioj, estas grave paroli pri "malferma estonteco" "La prognoza horizonto en la kondiĉoj de tutmondiĝo kaj pliigita socia turbuleco malpliĝas, la probablo de eventoj ne estas determinita tiel forte kiel antaŭe, kaj ilia ŝanĝebleco signife pliĝas.

Dezajno kaj efektiveco de scenaroj por administri la estontecon per kunordigitaj celitaj klopodoj — la tasko kaj agado de la "kreiva klaso"⁹. Sed tia administrado fariĝas ebla malmultaj nur se la difinaj trajtoj de ĉi tiu klaso kiel tuto kaj ĝiaj individuaj plej pasiaj kaj karismataj reprezentantoj estas subjektiveco, ambicio kaj strategiaj celoj.

kredo, same kiel volajn kaj raciajn kvalitojn. Alie, la estonteco "por ili" estos kreita de aliaj homoj - reprezentantoj de aliaj popoloj kaj civilizacioj. Tial, estus pli ĝuste difini sukcesajn konstruantojn de nova estonteco kiel la "ambician kreivan klason". "Krei" tiajn homojn - ilia edukado, trejnado, promocio al efikaj postenoj en la socipolitika strukturo - fariĝas ege urĝa tasko por ĉiuj landoj, kiuj pretendas gvidadon en la nova mondo. La nemateriaj aktivoj kaj "mola potenco" teknologioj mem akiras

escepta signifo "konstruisto-
"materialo" el kiu la estonteco estas farita. Indikilo de la universaleco de

civilizacia ideo kaj identeco estas ilia graveco sur la universala homa nivelo. Orienta kristana civilizacio havas ĉiujn antaŭkondiĉojn por generi siajn proprajn universalajn packonstruajn projektojn kiuj povas esti postulataj kaj sur la tutmonda kaj loka niveloj. La genezo mem de orienta kristana identeco estas tia, ke la ideo de universalismo estas enigita en ĝi je la matrica nivelo - ĝi estas heredita de Bizanco, kaj eĉ pli frue - de la antikveco. La sovetia projekto ankaŭ disvolviĝis kiel universalisma. Tamen, en la nuna evolustadio, la universalismo de la orienta kristana civilizacio ne estas aktualigita - ĝi estas nur ebleco, kaj ne formita konkurenciva avantaĝo. Finfine, la daŭrigebleco de orienta kristana civilizo dependas de la krea potencialo kaj kapablo generi novigojn sur la skalo de la tuta mondsistemo, kaj ne nur esti ricevanto de aliaj influoj. La akiro de subjektiveco fare de la orienta kristana civilizacia komunumo havas du dimensiojn: geopolitikan kaj geokulturan. Geopolitiko antaŭsupozas la kreadon de geopolitika "projekcio" de civilizacia komunumo en la formo

amiko armea-politika aŭ eko-

noma unio - speco de "Post-bizanca Komunumo de Nacioj" (la termino de Dmitry Obolensky¹⁰). Tamen, la nuna stato de civiliza identeco kaj nivelo de solidareco de la landoj de la orienta kristana areo ekskludas

⁹ Vidu R. Florido. La Pliiĝo de la Kreiva Klaso. NY, 2002.

¹⁰ Vidu D. Obolensky. Bizanca Komunumo de Nacioj. Ses bizancaj portretoj. M., 1998.

ANDREJO OKARA

kreado en la antaŭvidebla estonteco de geopolitika bloko aŭ geo-ekonomia union. Por hodiaŭ tago de orienta kristana civilizacia identeco ne estas sufiĉa kaj efika bazo por tiel serioza reformado de la politika pejzaĝo de Orienta Eŭropo; ne al li

ne nur Grekujo, Kipro, Bulgario kaj Rumanio, integritaj al okcidentaj strukturoj, estas pretaj, ne nur Ukrainio, Kartvelio, Montenegro, Serbio, kiuj faris kurson al simila integriĝo, sed eĉ Rusio, Belorusio, Armenio kaj Moldavio. En la nunaj kondiĉoj, pli gravas

establi duflankajn kaj plurflankajn rilatojn inter la landoj de la orienta kristana areo, aktualigi civilizaciajn aferojn, sciencan kaj filozofian esploron en la publika konscio kaj en la konscio de elitaj grupoj, kaj ankaŭ la transiron de la reflektita etapo ĝis la krea. La geokultura dimensio de la orienta kristana komunumo implikas la formuliĝon, konstruadon kaj popularigon de universala supermoderniga mondkonstrua projekto, komparebla en skalo al Granda Moderneco aŭ komunismo kiel projekto de alternativa modernigo. Kaj la unikeco de tia projekto povas kuŝi en specifa nova antropologio, nova ontologio, kaj provoj formuli novan diskurson de socio.

Siatempe, la Bizanca Imperio - la rekta antaŭulo de la nuna orienta kristana civilizacio - estis generanto de socia kaj kultura evoluo por la tuta Eŭropo dum sufiĉe longa tempo. Dum la pasintaj tri jarcentoj kaj duono, Rusio kaj aliaj civilize proksimaj landoj kunekzistis kun Okcidento en reaktive.

en nova formato: "Okcidenta defio - Orienta respondo." Tia malsimetrio de rilatoj atestas pri la subevoluinta subjektiveco de la orienta kristana komunumo. Tamen, la nuna stato de erozio de moderneco kaj tutmonda turbuleco ebligas efektiviĝi socian

novigaj projektoj eĉ al la plej marĝenaj temoj: figure parolante, tiuj lastaj havas ŝancon esti la unuaj. Sed sukceso en regado de la estonteco

dependas, unue, de la nivelo de solidareco kaj kunlaboro de orientaj kristanaj socioj kaj de la subjektiveco de la "ambicia kreiva klaso". Ni povas diri, ke por civiliza "konstruo" ni bezonas "konstruistojn" ("kreiva klaso") kaj "konstrumaterialon" (rimedo de "mola potenco"). Longtempe, lokaj civilizacioj havas tri scenarojn por la evoluo de la sorto: dissolvo, kolizio kaj transformo¹¹. La unua kondukas al la perdo de la propra civiliza individueco, la dua estas plena de la minaco de la detruo de la homaro. La tria devus esti konsiderata kiel ŝanco por efika evoluo, kunligita kun la konservado de onies individuo

ness.

Eblas, ke en la kondiĉoj de la orienta kristana civilizacio, estas permesate motivi la esperon por la sukceso de transformoj, por la transformo de la socio kaj la akiro de konkurenco fronte al la defioj de la nova monda ordo ne nur kun racie. argumentoj karakterizaj de la Okcidento, sed ankaŭ kun argumentoj

tiuj kiuj estas enecaj en ne-okcidentaj socioj, ekzemple, per la volo de Providenco.

¹¹ Vidu Yu. V. Yakovets. Tutmondiĝo kaj interago de civilizacioj. M., 2003. P. 44.

SWOT-analizo de orienta

kristana civilizacio Ni provu esplori

orientan kristanan

civilizacion el la vidpunkto de la rilato inter faktoroj de forto, malforto, ŝancoj kaj minacoj - uzante la matricon de "kvalita strategia analizo" (SWOT-analizo). La efikeco de ĉi tiu metodo kuŝas en tio, ke per ĝia helpo eblas konstrui disvolvan strategion, en kiu la koncentriĝo de la klopodoj kaj rimedoj de la subjekto estas elspozita ne por solvi problemojn, sed por uzi proprajn kapablojn. Tiel, la antaŭkondiĉoj estas kreitaj por ke la interago de la subjekto kun objektoj kaj aliaj subjektoj okazu laŭ la modelo de generado de signifoj kaj aktivaj agoj, kaj ne laŭ la modelo de komence perdanta reaktivo.

respondi eksterajn vokojn.

Forto - la avantaĝoj de la subjekto

— La ĉeesto en historio de sukcesaj kaj konkurencivaj ŝtatoj por sia tempo (Bizanca Imperio, Malnova Rusa Ŝtato, Bulgara Regno, Rusa Imperio, Sovetunio).

- Kultura, spirita, religia, politika, ŝtatkonstrua, laŭleĝa heredaĵo de la Bizanca Imperio, kiu portas en si

la paradigmo de la greko-romia civilizo nacia universalismo.

— Socipolitika kaj teknologia heredaĵo de Sovetunio, la sperto de sovetia alternativa modernigo.

— Alta evolunivelo de fundamenta scienco kaj edukado, relative alta evolunivelo

tia "homa kapitalo".

— La mondkonstrua subjektiveco de Bizanco kaj Antikva Rus' kiel generalo

turistoj de potencaj kulturaj impulsoj tra la mezepoka Eŭropo.

— La ĉeesto de sanktaj centroj kaj valororientiĝoj (ideoj pri Moskvo kaj Tarnovo kiel la Triaj Romoj, pri Kievo kiel la Dua Jerusalemo, pri la Sankta Ruso, pri Kateĥon, pri la tutmonda misio de la ortodoksa regno en la "finaj tempoj", instruado - parolu pri Hagia Sofia kiel la Saĝeco de Dio, ktp.)

— La ĉeesto de eskatologiaj konceptoj evoluigitaj kaj ĝisdatigitaj en la kultura memoro de ortodoksaj popoloj, permesante al oni konstrui strategian vizion pri la propra evoluo kaj ĝia super-

daĉaj

— La ĉeesto de intraciviliza komunumo de originaj naciaj politikaj kulturoj kaj politikaj sistemoj de diversaj specoj (rusa, ukraina, belorusa, serba, greka, ktp.) - kun vasta gamo de valoroj, ideoj, tradicioj, kondutismaj stereotipoj, regado. mekanismoj, sed kun sufiĉa nivelo de reciproka komplementeco.

— La ĉeesto de riĉa kultura heredaĵo agnoskita de Okcidento kaj studita de aliaj civilizacioj en la kunteksto de la atingoj de la monda kulturo.

— Disvolvita en la rusa, ukraina, greka, kartvela kaj aliaj kulturoj estas ekstaza sinteno al la mondo, la ebleco de scio per kompreno, kaj ne per logikaj agoj.

— Etnokultura kaj rasa homogeneco de orientaj kristanoj apartenantaj al la hindeŭropa lingvofamilio (escepte de kartveloj, reprezentantoj de la plimulto de ortodoksaj neslavaj popoloj de Rusio - ĉuvaŝoj, tataroj-kriaŝenoj, vepsianoj, karelandoj, udmurtoj, moldavaj gagauzoj; , same kiel ortodoksaj araboj).

ANDREJO OKARA

— Uzo de ne-latina al-

Favitoj - cirila, greka, armena kaj kartvela (la nuraj esceptoj estas la rumana kaj moldava lingvoj, en kiuj, dum sia literaturhistorio,

alternis periodoj de uzo de la cirila kaj latina alfabetoj, kaj ankaŭ de la serba (serbokroata) lingvo, kiu sub kroata influo havas ankaŭ latin-grafikan version).

— Konservado fare de la plimulto de ortodoksaj lokaj eklezioj de la "malnova stilo" (julia kalendaro);

— Relative alta nivelo religieco en ortodoksaj landoj nuntempe.

Malforteco - la manko de la subjekto

— Malalta nivelo de civilizacia solidareco kaj kunlaboro, manko de intraciviliza geopolitika, geoeconomia, ideologia kaj valorsolidigo

gvidado.

— Konfesa kaj civiliza divido de la slava mondo. La ĉeesto en la historia pasinteco de sperto de religiaj aŭ konfes-nuancaj (en la 1990-aj jaroj) militoj inter diversaj slavaj popoloj kaj landoj. La ĉeesto de historia kaj aktuala sperto de armitaj konfliktoj inter ortodoksaj landoj.

— Konfliktoj de etnokulturaj identecoj inter parencaj ortodoksaj popoloj, pro

kial iuj popoloj eble ne rekonas la ekziston aŭ sendependecon kaj kulturan memsufiĉon de aliaj (grandaj rusa-ukrainia-belorusa, bulgar-makedona, serba-montenegro, rumana-moldova konfliktoj). — Manko de alloga kaj efika etiko de internaciaj rilatoj, praktiko de nerespekto

internaciaj traktatoj kaj interkonsentoj, la ĝeneraligita bildo de ortodoksa lando kiel nefidinda la aliancano.

— La krizo de racia kristana diskurso en la kulturo de ortodoksaj popoloj post la morto de Bizanco; provas venki ĝin en la mezo

XVII - fruaj XX jarcentoj ne estis sukcesa.

— La foresto hodiaŭ de granda postindustria mondkonstrua projekto.

— Manko de socia kaj labora etiko sukcesa kaj konkurenciva en modernaj kondiĉoj.

— Krudmateriala orientiĝo kaj alta dependeco de eksteraj faktoroj de la rusa kaj ukraina ekonomioj, malalta nivelo de integriĝo al la "scioekonomio".

— Por-okcidenta orientiĝo de la politikaj elitoj de la plej multaj ortodoksaj landoj, nekredemo inter la elito pri la politika konkurenco de la orienta kristana projekto.

— Manko de firmigita temo, manko de integriga geokultura bildo (simila al la bildo de la "Okcidento" en la okcidenta kristana civilizacio).

— Malalta komplementeco inter rusaj kaj ukrainaj politikaj kulturoj, malhelpante la aperon de firmigita geopolitika kaj geoeconomia mega-subjekto en Orienta Eŭropo.

- Subevoluintaj ideoj pri memsufiĉo, unikeco, unikeco, ekskluziveco de la orienta kristana civilizacia identeco, la disvastiĝo de ideoj pri la civiliza malsupereco kaj "sub-eŭropeco" de ortodoksaj landoj, persistaj ideoj pri la loko de generantoj de tutmonda evoluo ekskluzive en la medio de okcidenta. civilizacio.

lization.

— Diversaj geopolitikaj kaj geokulturaj prioritatoj de diversaj landoj de la orienta kristana tradicio (Grekio, Bulgario kaj Rumanio estas membroj de NATO kaj EU; Ukrainio, Kartvelio, Montenegro strebas al integriĝo en ĉi tiujn strukturojn).

— Komunaj tradicioj korupto de la ŝtata aparato kaj la fenomeno de "privatigo" de la ŝtato fare de korporacio de burokratoj

moknomoj

— La malforteco de la misia agado de la ortodoksaj eklezioj en la nuna tempo, la nesufiĉa uzo de la lingvo de la moderna kulturo kaj la arsenalo de la modernaj informaj teknologioj (kompare kun la katolika eklezio kaj protestantaj eklezioj kaj sektoj).

- Manko de ortodoksaj monarĥiaj dinastioj kun legitimaj defiantoj por la trono (kun la escepto de la posteuloj de la serba Kara-Georgievich-dinastio).

— Nerekono de la orienta kristana civilizacio fare de la Okcidento kiel egalan subjekton dum sia tuta ekzistado. La Okcidento-uzo de la etiko de duoblaj normoj rilate al la landoj de la orienta kristana areo. Neniu el ili estas inkluzivita en la "Golden Billion"; neniu el la elitoj de ĉi tiuj landoj estas integrita en la mondan eliton (krom iuj "elitoj" kaj "novriĉaj").

Ebloj (Oportunoj) - favoraj mediaj faktoroj

— Geografia situo kaj geekonomiaj indikiloj, kiuj ebligas konstrui efikajn projektojn kun partopreno de diversaj landoj de la orienta kristana areo.

— Relativa geografia kompakteco de orienta kristano-mondo - ĉiuj landoj inkluzivitaj en ĝi

formi ununuran tabelon kun komuna limoj.

— Sur orientkristana kultura bazo eblas formi fundamente novan maksimuman antropologion, kiu siavice povas fariĝi antaŭkondiĉo por la serĉado kaj kreado de nova monda universala packonstrua projekto.

— La ĉeesto de doktrino disvolvita en la teologio de la Patroj de la Orienta Eklezio pri diigo kiel sinergio (kunkreado) de dio kaj homo kaj respondaj spiritalaj praktikoj (hezikismo), la ĉeesto de apofata epistemologio (kompreno de Dio per kio Li ne estas) kaj sinergia metodaro rilate al aferoj de libereco kaj graco.

— Tutmonde famo de la marko de rusa klasika literaturo kaj rusa kulturo. Selektema famo de kelkaj verkoj kaj fenomenoj de ukraina, serba, bulgara, rumana, armena, moderna greka kulturoj. La ĉeesto de rekoneblaj kaj internacie agnoskitaj kulturaj figuroj.

— La ebleco kaj neceso formi adekvatan pozitivan nova "instrumenta" sinteno al la valoroj de moderneco (per ambaŭ ilia repensado en la orienta kristana civilizacia kunteksto kaj

kaj trovante iliajn analogojn kaj prototipojn en la bizanca kaj malnovrusa historia retrospektivo).

— Pliigita intereso pri ortodokseco, ortodoksa teologio kaj religia kulturo inter la okcidenta intelekta elito.

Minacoj - rezisto de la ekstera medio

— Misproporcieco de rimedoj kaj malegaleco de potencialoj de Rusio kaj aliaj landoj de la orienta kristana komunumo, malfaciligante partnerecon kun Rusio en multaj landoj

ANDREJO OKARA

estas rigardataj komence kiel minaco al sia propra politika kaj kultura suvereneco.

- Diversaj politikaj "temoj"

"perement" kaj la nivelo de ambicioj de Rusio kaj aliaj landoj de la orienta kristana komunumo. La ĉeesto de specifa rusa politika kulturo, kies esenca trajto estas la koncentriĝo de potenco en unu subjekto kaj la subpremado de aliaj subjektoj per ĝi, kiu malhelpas la kreadon de efikaj.

geopolitika kaj geoeconomia

sindikatoj sur egaleco.

— Politika streĉiĝo

inter ortodoksaj landoj en modernaj kondiĉoj (rusa-kartvela armita konflikto de aŭgusto 2008, ktp.).

— Sistema integriĝo de landoj

Orienta kristana areo en la politikajn strukturojn de la Okcidento kaj ĝian influkampon.

— En la kunteksto de la orienteŭropa civilizacia komunumo, komence de la 21-a jarcento, ne ekzistas valoroj kaj kognaj konstruoj simetriaj al okcidentaj.

— Neadekvata ideo pri ortodoksa kristanismo kaj kulturo

re landoj de la orienta kristana areo en la Okcidento (aparte, ideoj pri ortodoksa Cezaropaismo, "rita kredo", kaj la foresto de "logoso" en teologio kaj filozofio). — Stereotipa percepto en la rusa publika konscio

de Rusio kiel ŝtatsivilizacio, kiu malpliigas civilizacian solidarecon kun aliaj ortodoksaj landoj

ni.

- La apero de la fenomeno de la korporacia ŝtato, kies logiko de ekzisto erodas civilizaciajn valorojn kaj reduktas civilizacian

nacia solidareco en internaciaj rilatoj.

— Plifortigi la orientkristanan civilizacian identecon en

Rusio povas redukti la lojalecon de ne-ortodoksaj popoloj al Moskvo.

— Relative malalta nivelo

vivo en la landoj de la orientkristana komunumo, la malallogeco de la postsovetia vivmaniero kompare kun okcidenteŭropaj kaj eĉ mezeŭropaj landoj.

strategia analizo" de orienta kristana Tiel, "kvalita analizo permesas al ni konkludi tion

Ĝi havas konsiderindajn rimedojn kaj kapablojn en sia arsenalo, same kiel la malfortecon de eblaj subjektoj kaj, sekve, la malfacilecon de efektivigado de scenaj evoluscenaroj. Samtempe, unu el la ĉefaj malfortoj de la orienta kristana civilizacio entute kaj de la landoj en ĝi inkluzivitaj individue kuŝas en la evidenteco de sia

mankoj kaj neevidenteco aŭ malmulte da kono de ĝiaj avantaĝoj kaj konkurencivaj avantaĝoj.

Civilizoj ne estas nur kultura aŭ ekonomia fenomeno, ili estas maniero de memkonservado por grandaj sociaj grupoj kaj la tuta homaro entute. Ĉiu loka civilizacio havas sian propran historion, sian propran veron, sian propran unikan bildon de la mondo kaj eterneco. Civiliza pensado komence koncentriĝas al universalaj valoroj - tial la aktualigo de civilizaciaj sentoj en la moderna tutmondigita mondo estas plena de malpli da minacoj ol la aktualigo de, ekzemple, religiaj, etnaj, klasaj aŭ grupaj identecoj.

Nun, en kondiĉoj de kreskanta kaoso kaj necerteco, en situacio de "mond-tremo", kaj riskoj kaj ŝancoj akre pliiĝas. Vi nur devas povi eviti riskojn kaj utiligi ŝancojn. Eblas, ke ĉi tio estas la sola maniero por pluvivi.

Serĉante Paradizon

en 1918), angla verkisto de la maldekstro. Lia simpatio
La malsupra artikolo estis skribita fare de James Aldridge (nask.
La kando de la venka proletaro ne estis hazarda! Liaj originoj devus esti
serĉataj en vilaĝeto en la aŭstralia ŝtato Viktorio, kie naskiĝis la estonta verkisto. La
kvina infano en la familio de loka gazeta redaktoro, denaska de Londono, kiu estis
devigita forlasi la patrujon pro ekonomiaj kialoj, lernis de infanaĝo kio estas laboro. La
familio vivis magre, kaj Jakobo komencis labori dum semajnfinoj kiel adoleskanto. Poste,
la estonta verkisto eniris komercan kolezion en Melburno, kaj en 1938, ŝparinte monon
per konstantaj partatempaj laboroj (li laboris kiel ŝargilo, asistanto de engaĝigisto, kaj
poste kiel raportisto), li iĝis studento ĉe la Londona Lernejo de Ekonomiko. Tamen, post
studado dum nur unu jaro, Aldridge revenis al ĵurnalismo kaj neniam forlasis ĉi tiun
metion.

Simpatio por Sovet-Unio, ĝeneraligita inter junaj okcidentaj intelektuloj en la 1930-aj
jaroj, poste kondukus korespondanton Aldridge al la batalkampoj de la Hispana Enlanda
Milito. Poste (en la sama kapablo kiel milita korespondanto, sed kun profesia sperto) li
trovis sin en la "Vintra Milito", kie li sukcesis viziti kaj finajn kaj sovetiajn poziciojn. Dum
la Dua Mondmilito, J. Aldridge ankaŭ estis milita korespondanto, unu el multaj kiuj havis
la ŝancon taksi la kolosan kontribuon al la totala venko de la Ruĝa Armeo kaj la sovetia
popolo.

Tiam, dum la militaj jaroj, ĉiam gravitante al verkado, li publikigis siajn unuajn romanojn, kiuj
baldaŭ estis tradukitaj en la rusan: "Afero de Honoro" (1942; rusa traduko - 1947) kaj "Maraglo"
(1944; rusa traduko - 1945). Poste okazis ciklo de noveloj "Pri Multaj Homoj" (1946), la romano
"Diplomato" (1949, rusa traduko - 1952), "Ĉasisto" (1950), "Herooj de Dezertaj Horizontoj" (1954),
"Mi Ne Volu, ke Li estis mortanta" (1957), "La Lasta Ekzilo" (1961, rusa traduko - 1963), ktp.
Plejparto de tiuj tekstoj estis verkitaj en la ĝenro de milita prozo, psikologie proksima al la sovetia
leganto de la 1940-1960-aj jaroj. Sed la plej populara verko de Aldridge inter sovetiaj legantoj
estis, eble, la rakonto "La Lasta Colo", surbaze de kiu reĝisoro T. Vulfovich faris mirindan filmon
en 1958. La rakonto pri knabeto, kiu savas sian patron en malfacilaj cirkonstancoj kaj en ekzotika
medio, plena de mara enamiĝo, estis varme akceptita de sovetiaj spektantoj.

En 1951, maldekstraj simpatioj nature alportis J. Aldridge en la vicojn de la gvidantoj
de la internacia organizo Writers for Peace, kiu komence subtenis

MIKHAIL BABKIN

konservis kontaktojn kun Sovetunio. En 1973, li ricevis la Internacian Premion Lenin "Por Plifortigo de Paco Inter Nacioj", kiu iĝis la plej alta signo de dankemo de la sovetia gvidado. Samtempe, la verkisto estis malproksima de la speco de okcidenta maldekstrema funkciulo sidanta sur do-tacioj de Moskvo. Lia literatura talento estas sen dubo. Evidente, se J. Aldridge estus iom pli for de siaj simpatioj por la maldekstro kaj Sovetunio, la literatura mondo de Okcidento multe pli rekonus lin.

Tamen, kiom oni povas kompreni, li ne serĉis rekonon pro rekono. Li (kiel konvenas al vere granda verkisto) okupiĝis pri la ŝlosilaj problemoj de la universo. En la fruaj 1980-aj jaroj, la problemoj de konservado de paco klare dominis inter tiuj. Post la alprenado de la tiel nomata duobla NATO-decido (12-an de decembro 1979), kies kialo estis la eniro de sovetiaj trupoj en Afganion, monda nuklea milito ŝajnis al maldekstraj pacifistoj tre reala perspektivo. La disfaldiĝo de usonaj Pershing-2 mezdistancaj misiloj kaj krommisiloj en Eŭropo renversis la ekvilibron de nukleaj misilarmiloj sur la kontinento. La respondo al tiu paŝo estis la amaspacisma movado de la fruaj 1980-aj jaroj, ĉefe en Germanio. La eĥo de la persistemo ĉesigi la minacon de "nova Armagedono" estas klare sentita en la teksto de J. Aldridge. Tamen lia artikolo ne temas nur pri tio.

Dum la sovetia intelektulo luktis kun la problemoj de izolado de la lando de la intelektaj procezoj okazantaj en la mondo, languinta sub kruela partia cenzuro kaj la manko de libereco de esprimo, lia okcidenta kolego ankaŭ estis en stato malproksima de feliĉo. La ĉefa gamo de problemoj kiujn ĉi-lasto alfrontis komence de la 1980-aj jaroj estas ĝisfunde skizita en la teksto de J. Aldridge - la komercigo de edukado, ĝia limigita alirebleco por homoj de malriĉaj familioj, la vastiĝo de amaskulturo, kiu perceptas kreivon ekskluzive kiel varo, dolora sento de soleco (ĝenerale karakteriza por personoj de okcidenta kulturo) kaj, finfine, la regado de malaltkvalitaj filmoj kaj muzikproduktoj (ĉefe usonaj).

Neniu el ĉi tiuj problemoj povas esti nomataj nepraj hodiaŭ. Tamen, ni klare vidas, ke la vera elekto en la mondo de la fruaj 1980-aj jaroj estis tre limigita: okcidenta kapitalismo kun siaj avido kaj vulgareco aŭ sovetia socialismo kun sia administra diktaturo. Nu, kie ni ne faras! Povas esti tiel...

JAKOBO ALDRIDGE

Malamikoj de kulturo estas ĉe nia sojlo

KOMМУНИСТ

1982 n-ro 3

Eŭropo kiel "laborrenkontiĝo de homaro"

Montesquieu, la filozofo kies ideoj estis tiel popularaj dum la klerismo, skribis ke "Eŭropo estas la metiejo de la homaro." La franca pensulo kredis je geografia determinismo kaj estis predispozicia en favoro de Eŭropo, vidante ĝin kiel fonto de saĝeco kaj scienca progreso. Li estis konvinkita, ke la estonteco de la homaro dependas de eŭropa kulturo, ĉar li kredis, ke la geografia medio de la kontinento estas ideala por la disvolviĝo de la plej bonaj kvalitoj en la homa naturo. Liaj opinioj estis progresemaj por tiu tempo, sed finfine eŭropaj ekspansiistoj adaptis ilin al siaj interesoj kaj komencis uzi ilin por pravigi imperiajn konkerojn, la konkero de Afriko, Hindio, kaj Azio. Kiel rezulto, la ideoj de Montesquieu pri la tutmonda signifo de Eŭropo estis turnitaj al atingado de celoj kiuj estis rekte kontraŭaj al tiuj pri kiuj la filozofo mem pensis.

Kaj tamen, kvankam Eŭropo hodiaŭ apenaŭ povas pretendi esti la sola "laborejo de la homaro", ĝi estis kaj restas generanto de ideoj, kiuj riĉigas la tutan homaron, kaj ne nur la landojn proksime kunigitaj en ĉi tiu malgranda angulo de la terglobo. Ne estas unu lando en Eŭropo, kiu ne faris sian kontribuon al la kultura heredaĵo de la tuta homaro. Kaj ĉi tiu kontribuo fariĝas des pli rimarkinda, se ni spuras la historion de ĉiu lando kaj trovas en ĉiu lingvo, en ĉiu popolo la ĉeeston de speciala kulturo, unika en difinita geografia loko kaj samtempe nedisigebla de la atingado de la kontinento. entute.

Ĉi tio havas sian propran historian logikon. La historio de Eŭropo estas la historio de la proksima interplektiĝo de la destinoj de iuj popoloj kun la destinoj de aliaj, de iuj kulturoj kun aliaj. Ni ĉiam vivis en la brakoj unu de la alia, kaj kvankam la historio de Eŭropo estis historio de militoj kaj naciaj rivalecoj, de konstante ŝanĝiĝantaj aliancoj, ĝi triumfis ne pro militaj konkeroj, sed kiel rezulto de siaj unikaj kulturaj atingoj. Eŭropo sukcesis pluvivi pro sia kapablo renaskiĝi el la cindro de detruo. Reims Katedralo, la plej grandioza ĉefverko de la Mezepoko, ankoraŭ ravas per sia neimitebla beleco. Ĝi estas subtila kaj eltenema monumento al la lerteco de la metiistoj, konstruistoj kaj inĝenieroj kiuj koncipis kaj konstruis ĝin. Kaj preskaŭ nenio ekstere memorigas al ni ĉi tiujn tagojn pri la centoj da sangaj bataloj kiuj disvolviĝis en kaj ĉirkaŭ Reims de la tempo de Cezaro ĝis majo 1945, kiam la faŝisma feldmarŝalo Jodl kapitulacis ĉi tie. Kulturo en tia aŭ alia formo ĉiam regas kadukiĝon.

JAKOBO ALDRIDGE

Kaj tamen en Eŭropo, kaj eĉ en Anglio, kiu ne vidis invadon ekde 1066, apenaŭ ekzistas vilaĝo aŭ urbo, kie ne estas io elvokiva de konflikto, de bataleksplojoj. Tamen pensoj pri tiu ĉi lukto senĉese forviŝas el nia memoro per la postuloj de la ĉiutaga ekzistado. Eŭropo hodiaŭ estas rilata al la ideo de homoj laborantaj en la kampoj aŭ en fumaj fabrikoj, ĝia nomo estas asociita kun venkado de la ruinigaj sekvoj de milito kaj samtempe kun la lukto, kiu havas mondhistorian signifon, kiu ankoraŭ dividas la landoj de la kontinento kaj daŭre disigas ilin, ĝis la eŭropaj popoloj kreas sistemon, en kiu ili povas por ĉiam forigi fundamentajn kontraŭdirojn.

La limoj de ŝtatoj en Eŭropo nun formiĝis, eble, sur la plej realisma kaj racia bazo. Sed neniam en la historio iu landlimo reprezentis klaran linion, kiu forte disigas unu landon de alia aŭ unu popolon de alia.

Ne eblas ne konfesi, ke la landlimoj de Eŭropo nun formiĝis, eble, sur la plej realisma kaj racia bazo. Sed neniam en la historio iu landlimo reprezentis klaran linion, blinde apartigante unu landon de alia aŭ unu popolon de alia. Ni ĉiuj

ni scias kiom ofte la loĝantaro de la landlimaj regionoj miksiĝis kun la "fremda", kaj en la kazo de Anglio kaj Francio, apartigitaj de

Maniko, signoj de antikva gaŭla komunumo inter la sudokcidenta pinto de Anglio kaj -maraj areoj de Normandio kaj Bretonio. Kompreneble, estus troige troigi tiun ĉi kulturalan konfuzon. Tamen, nenie en Eŭropo ekzistas nacia kulturo kiu ne estas tuŝita de la influo de siaj najbaroj, inkluzive de la rezultoj de iliaj kulturaj "invadoj". Ne temas pri lingvo, kvankam lingvoj ankaŭ povas miksi. Prefere ni parolu pri la intersekcigantaj kolosaj sociaj movadoj, kiuj nun denove kreskas en ĉiuj okcidenteŭropaj socioj. Malgraŭ longaj periodoj de perforto, rivaleco kaj subpremo, fine aperis komuna eŭropa kulturo, generita de la sociekonomikaj epokoj de la gotiko, reformado, renesanco, industria revolucio, ktp La forto de naciaj kulturoj kelkfoje, kvankam kaj ne ĉiam, ĝi estis rezulto de influo de forto, kiu ne volis rekoni ŝtatlimojn kaj profunde penetris en diversajn kulturajn tavolojn sen detrui ilian nacian identecon.

Nacia kulturo neniam estis "pura". Ĝi estas la produkto de multe pli larĝa influo de ideoj ol la mallarĝaj limoj limigitaj de la linio, kiun ni nomas la nacia limo. La ideo de "pura" nacia kulturo, cetere, ĉiam estis prezentita de la plej malbonaj kaj danĝeraj elementoj de eŭropaj socioj. Necesas Hitlero por provi krei ian "puran" arjan kulturon por la germana popolo. Dume, li detruis tiom multe, ke ne nur germanaj, sed ankaŭ mondaj kulturaj valoroj perdiĝis. Nur danke al la venko de la sovetia popolo, de ĉiuj eŭropaj popoloj super Hitlero, eblis savi la germanan kulturon de longa periodo de mallumo kaj kadukiĝo.

Kultita homo en iu ajn eŭropa lando ĉiam strebas absorbi sian nacian kulturon. Sed, ne kontenta pri tio, li senescepte fiksas sian rigardon al la plej bona el tio, kion aliaj proponas al li. Ŝekspiro apartenas al la tuta Eŭropo kaj al la tuta mondo, same kiel Beethoven aŭ Tolstoj. Ni dependas unu de la alia. Nur senracia aŭ senespere antaŭjuĝa persono povas aserti, ke iu lando en Eŭropo havas pli riĉan kulturon ol alia.

Ĝenerale mi provis skizi la kompleksan interrilaton de nia ĝenerala kulturo en ĝiaj lokaj manifestiĝoj, sen provi kunigi ĉion en unu amason. Kaj mi faras tion ĉar, sendepende de ŝtataj limoj kaj limigoj, nova minaco nun minacas super la tuta eŭropa kulturo, precipe super la kulturaj trezoroj en Okcidenta Eŭropo.

Ni en Anglio jam scias, ke ie en la montoj de Kimrio aŭ Cornwall estas profunda ŝakto en kiu, laŭdire, kelkaj el niaj plej grandaj artaĵoj estos kaŝitaj okaze de nuklea milito. Krome, similaj minejoj kaj subteraj ŝirmejoj devus, en teorio, esti kreitaj ĉie en la lando, ŝajne por savi nian kulturan heredaĵon de eksplodondoj, fajro, radiado kaj la "rabio de eksterkontrola homamaso", kiuj, laŭ al tiuj izolitaj de popolo de specialistoj, dispremos ĉion kaj ĉiujn serĉante la malmultajn ceterajn formojn de vivsubteno.

Juĝante laŭ gazetaraj raportoj, similaj planoj por "savi" artaĵojn estis evoluigitaj en Francio, Okcidenta Germanujo, Nederlando, Svedio kaj, eble, Belgio. Samtempe estas starigitaj ŝirmejoj, kiuj supozeble ŝirmas kelkajn grupojn de "elito", supozeble kapablaj restarigi "leĝon kaj ordon" post nuklea kolapso kaj subigi al ĝi la mortantajn restaĵojn de la loĝantaro.

leniya.

Ĉi tio ne estas cinika ĉagreno, sed serioza rerakonto pri kio temas la rakonto. Efektive, ĝi estas dirita en diversaj registaraj dokumentoj, kies aŭtoroj ĉefe zorgas pri kiel ili povas "travivi" en la okazo de nuklea milito. Jen la konkludo, kiu sekvas el oficialaj planoj kaj dokumentoj. Unu aspekto de tia propaganda preparado estas provo persvadi la popolojn de Okcidenta Eŭropo anticipe interkonsenti kun la nepensebla. La kontraŭdiroj en ĉi tiu situacio estas tute evidentaj, sed ili ankaŭ estas tipaj. Preparante fakte por la detruo de ĉio sana en la vivo de la nacioj, niaj filiŝtoj provas pruvi sian "amon" al la kulturaj valoroj de eŭropa civilizacio kaj fosas minojn por "savi" grandajn artaĵojn, kiujn ili ŝatus. heredi en mondo netaŭga por homa vivo .

Estas io patologia, memmortiga en ĉi tiu ideo pri konservado de artaĵoj, eĉ se ne restas homoj sur eŭropa grundo pro kiu ili devus esti konservitaj. Siatempe, la Renesanco donis potencan impulson al la evoluo de scienco kaj arto. Nuntempe, la burĝaro, ŝajne, argumentas multe pli simple: post ni povas esti inundo. En siaj nerealismaj esperoj "travivi" en nuklea milito, ŝi jam pretas meti en ludon la estontecon de sia propra socio, kvazaŭ ŝi estus decidinta, ke ĉar ŝi ne povas pluvivi, tiam nenio alia devus pluvivi, ĉiukaze. , nenio vivanta aŭ

utila.

Sed la artaĵoj kaj kulturaj trezoroj, kiujn ni heredis de pasintaj generacioj, ne apartenas al la burĝaro, kaj ne estas al ili kaŝi ilin subtere aŭ posedi ilin. La vera esenco de la Renesanco, kiu metis la fundamentojn de la moderna eŭropa kulturo, neniam estis reduktita al persona

JAKOBO ALDRIDGE

Danio La Renesanco stimulis la pliiĝon de humanisma kulturo kaj enspiris novan forton en la grandan ideologian heredaĵon de la antikvaj klasikuloj. Novaj sciencaj eltrovaĵoj permesis al la tiamaj pensuloj liberigi sin de la morta teologio de feŭdismo kaj forĵeti la katenojn de la skolastiko. Preskaŭ ĉiu aspekto de vivo estis ŝanĝita per novaj kompreno de naturaj fenomenoj. Kaj la naturo mem ricevis scian klarigon, kiu malfermis perspektivojn por la evoluo de scienco, filozofio kaj arto. Nia moderna eŭropa vivo havas ĉiujn siajn radikojn en specialaj specoj de racieco, kiu originis en la Renesanco, kaj poste aperis en ĉiuj eŭropaj landoj.

„Tio estis la plej granda progresema revolucio el ĉio, kion la homaro ĝis tiam spertis“, skribis F. Engels en „Dialektiko de la Naturo“, „epoko, kiu bezonis titanojn kaj kiu naskis titanojn en forto de penso, pasio kaj karaktero. , en ĉiuflankeco kaj stipendio.“ sti. La homoj, kiuj fondis la modernan regadon de la burĝaro, estis ĉio, sed ne burĝ-limigitaj homoj” (K. Marx kaj F. Engels. Verkoj, vol. 20, p. 346). Intelektala Integreco La Renesanco en Eŭropo ne estis la produkto de militaj kampanjoj, konkerintoj aŭ frenezuloj, sed la rezulto de la agado de artistoj, pensuloj, sciencistoj, metiistoj kaj kamparanoj. Estis ĉi tiu integreco kiu inspiris ne nur altan arton kaj la amplekson de sciencaj eltrovaĵoj, sed ankaŭ la revoluciajn filozofiajn ideojn kiuj naskiĝis en tiu epoko.

Tiu ĉi integreco de eŭropa penso, arto kaj scienco ne estis facile konservebla. Venis tempoj, kiam la plej bonaj eŭropaj atingoj ne estis uzataj por bonaj celoj. Kun la apero de kapitalismo, simila sorto trafis la plimulton de la atingoj de la scienco. Ni ne parolas pri tio por ombri intelektajn atingojn. Tiu ĉi okazado ŝuldiĝis al la senkompata lukto de la burĝa sistemo por konservi siajn proprajn poziciojn, kaj kun la apero de imperiismo - al la batalo de iuj monopolismaj monstroj kontraŭ aliaj.

La eŭropa kulturo ne povis ne rezisti ĝian detruon en la senĉesa lukto inter progreso kaj reago, inter socia konscio kaj socia trompo, inter la pasinteco kaj la neevitebla estonteco. Samtempe, la supervivo de kulturaj valoroj en Okcidenta Eŭropo ofte dependis de kioma grado la kulturo fariĝis posedaĵo de la homoj kaj ĝis kia grado ĝi restis izolita aŭ uzata ekskluzive por la bezonoj de la "elito". La kultura kaj intelekta vivo de aparta lando ĉiam dependis de sociaj kondiĉoj kaj de la ĝenerala eduka nivelo. Ju pli bonaj estas la sociaj kondiĉoj, des pli larĝa la kovrado de la loĝantaro per edukado, des pli kulturaj la homoj estas. Militoj kaj ekonomiaj krizoj senescepte havis negativan efikon al sociaj kondiĉoj en Eŭropo, kaj la ĝenerala eduknivelo altiĝis aŭ malpliĝis depende de periodoj de stabileco aŭ depresio.

Nuntempe, ŝajnas al mi, ni vidas en okcidentaj landoj tendencon al apero de certa formo de kapitalismo, en kiu, kiel opinias ĝiaj inspirantoj, ĝi povus funkcii sukcese kaj profite en kondiĉoj, kie la kvara povus esti forigita de la sfero. de produktiva dungado kaj edukado. parto de la laborista loĝantaro. Ĝuste tiel staras hodiaŭ en kapitalismaj landoj. Kapitalismo malamas plenan dungadon kaj la foreston de senlaboreco. Li ne volas ilin kaj ne atingas ilin. En la Mezepoko, en kelkaj periodoj, proksimume 40 procentoj de la junaj viroj de Anglio estis pastroj, simple ĉar feŭda socio ne bezonis aktivan laboron.

loĝantaro. Ili ricevis la ŝancon ekzisti kiel malriĉaj parazitaj ĉe la plej malsupra nivelo, ĉar socio povis nur subteni ilin sur tiu nivelo. Ĝi estis periodo de mallumo kaj nescio por ĉiuj popoloj krom la "elito". Kaj ĝuste ĉi tio estas la sorto, al kiu nun milionoj da homoj en Okcidenta Eŭropo ŝatus esti kondamnitaj.

La nuntempa kapitalismo planas forigi signifan parton de sia laborista loĝantaro kaj, izolante ĝin, igi ĝin malklera, facile regebla, neorganizebla armeo de senlaboruloj, kiuj ne mortos, sed en sia malespero povas fariĝi materialo por nova faŝismo. Ĉi tio, ekzemple, estas la esenco de eventoj en la hodiaŭa Anglio.

Intertempe, kio okazas al nia kultura heredaĵo? Ni en Anglio havis la Poor Law de 1834, kiu klasifikis la "malriĉulojn" kiel krimulojn. La "malriĉuloj" estis homoj, kiujn la industria revolucio ne povis aŭ ne volis produktive uzi. Multaj estis kondamnitaj kiel krimuloj kaj senditaj por loĝigi Aŭstralion. Ni ne scias, kio okazos al niaj modernaj malriĉuloj – la tri milionoj da senlaboruloj. Sed ĉiukaze ili havas tre malmulte da ŝanco spirite riĉiĝi per komunikado kun la grandaj artaĵoj kaj kulturo de nia socio.

En sia libro "La kondiĉo de la laborista klaso en Anglio", Engels rimarkis, ke la angla proletaro sukcesis atingi la eblecon de sendependa edukado kaj ke la socialistoj faris veran miraklon kiam ili tradukis la plej bonajn verkojn de francaj filozofoj por la angla laborista popolo. . Iliaj poetoj, skribis Engels, estis Byron kaj Shelley. Tiu ĉi takso, donita de F. Engels, devenas de 1844. Nuntempe ni havas nenion kiel la rapida disdono de malmultekosta kaj bona literaturo inter la laboristaj homoj, kiu iam estis parto de la lukto kontraŭ la plej malbonaj aspektoj de la ekzistanta socia sistemo. Nia laboristaro hodiaŭ, male, strebas kunhavigi la plej bonajn artaĵojn. Li estas senigita je la ŝanco konatiĝi kun alta literaturo, kaj nur tre malmultaj bonaj libroj trovas sian vojon en la hejmojn de laboristoj. Nia biblioteksistemo estas vaste uzata de laboristoj, sed la ekonomiaj politikoj de la konservativa registaro nun kondukas al ĝia disfalo.

La vera problemo estas la malalta nivelo de publika edukado. Infano el meza laborista familio havas tre malmulte da ŝanco akiri bonan edukadon aŭ iri al universitato, kaj do la ĝenerala eduka nivelo en Anglio rapide malpliĝas. En la unuaj naŭ monatoj de 1981, 4 milionoj malpli da libroj estis venditaj en lernejoj en Anglio kaj Kimrio ol en la antaŭa jaro. Nuntempe, 40 procentoj de ĉiuj anglaj lernejoj forlasas lernejon je 16 jaroj kaj ricevas neniun pluan edukadon aŭ trejnadon. En 1981, 3 mil universitataj instruistoj perdis sian laboron, kaj la sama sorto atendas multajn aliajn en la venonta jaro. Nia socio tute ne estas unu, kie ili strebas konservi kulture heredaĵon. La nekapablo akiri edukadon estas nur unu formo de ekskomunikado el la kulturo, ĉar estas tre dubinde, ĉu niaj milionoj da duonedukitaj, senlaboraj junuloj, tute fortranĉitaj de partopreno en la kultura vivo, povus profiti de la fruktoj de la intelekta vivo de la lando, des malpli partopreni en ĝi. Ili estas, fakte, kondamnitaj al kultura morto.

Eĉ nia supera eduka sistemo estis detruita pro reduktoj en elspezoj kaj ĉiaj limigoj, nature ne por la riĉuloj, sed por

JAKOBO ALDRIDGE

tiuj, kiuj ne rezignas kaj eventuale sekurigas al si lokon en universitato. Dekmiloj da junuloj estos devigitaj rezigni siajn studojn. La Registaro nun en potenco en Anglio trankvile deklaras ke la lando ne povas havigi eduki sian tutan junecon. Elspezoj por edukado estas anstataŭigitaj per grandegaj kaj ĉiam kreskantaj elspezoj pri armilaro, kaj tio siavice kondukas al tio, ke anstataŭ zorgo pri la sorto de la mondo, oni kuraĝigas diskutojn pri milittemoj fremdaj al aŭtenta kulturo, kaj ne la enkonduko al kulturo, sed glitado en la marĉon estas kuraĝigita sur siliya.

Ju pli ordinaraj homoj en iu okcidenteŭropa lando estas ekskluditaj de kulturo, des pli serioza fariĝas la minaco de ĝia komerca vulgariĝo. Siavice tio kondukas al plimalboniĝo de la minaco de milito. Malnovaj kaj preskaŭ tradiciaj formoj de vulgarigo de kulturo restas; ili estas integrita trajto de la ekzistanta sistemo. La transformo de kulturo en varo estis unu el la unuaj manifestiĝoj de la morala malkresko de kapitalismo. Sed nun ĉi tiu pozicio estis levita, almenaŭ en Anglio, al la rango de registara politiko. La konservativa registaro decidis, ke ĉiuj naciaj monumentoj de la lando, de la fama Turo de Londono ĝis la prahistoriaj kolonoj de Stonehenge, estu transdonitaj al privataj entreprenistoj por profita uzo. Tiel, la nacia heredaĵo de Anglio estas efektive transdonita por vendo al komercistoj, kaj ili okupiĝas pri ĝi, tute nature, sen la plej eta pento.

Signifa parto de la plej grandaj verkoj de okcident-eŭropa arto, kiel ni scias, estas kaj ĉiam estis en privataj manoj, ili pli kaj pli ofte estas vendataj kaj aĉetitaj, kiel ekzemple sapo. Aŭ, por uzi pli modernan terminologion, ili estas aĉetataj kaj vendataj, kiel akcioj kaj valorpaperoj, ĉar artaĵoj estas ne nur varo, sed ankaŭ profita investo. Se pentraĵo de Poussin, ekzemple, aĉetebblas hodiaŭ kontraŭ miliono da dolaroj, ne estas dubo, ke post kelkaj jaroj ĝi koston du milionojn. Artaĵoj por la potenculoj de nia mondo estas la sama kiel deponejo en banko.

Sed ne nur la heredaĵo de alta arto fariĝis varo en Okcidenta Eŭropo. Alia produkto de la intelekto, tiel grava por la supervivo de la okcident-eŭropa kulturo, ankaŭ fariĝis varo. Ni parolas pri teknologio, kiu fariĝis la plej profita komponanto de la kapitalisma produktadsistemo. Sekve, niaj profesoroj kaj akademianoj estas devigitaj pli kaj pli adaptiĝi al danĝera sistemo, kiu postulas ilian subtenon por ĝia supervivo. Niaj universitatoj estas plenaj de malfortkoraj apologiistoj por la sistemo mem, kiu finfine minacas ilin. Sciencistoj estas en danĝero de iĝi brilaj neestaĵoj en la momento, kiam iliaj eltrovaĵoj kaj inventoj estas uzataj por malindaj celoj. Okcident-eŭropaj intelektuloj estas forte instigitaj resti ekster la politikaj sferoj, kiuj decidas kiel uzi la fruktojn de sciencaj klopodoj. Respondeco pri malkovroj de sciencistoj, kiuj foje estas danĝeraj por la estonteco de popoloj, ne plu kuŝas ĉe ili. "Ni mem zorgos pri ĝi," diras al ili homoj, al kiuj oni eĉ ne fidu poŝtranĉilon.

Feliĉe, multaj el niaj sciencistoj kaj instruistoj, niaj filozofoj, ne prenas la submetiĝeman pozicion, al kiu ili estas forte puŝitaj. La enhavo de sciencaj kaj filozofiaj revuoj elokvente pravas, ke multaj el la sciencaj mensoj kredas je io pli ol la primitiva.

vulgarigo de ilia intelekto kaj uzado de la fruktoj de ilia scienca laboro en malutilo de la homaro. La problemo estas, ke la burĝa socio emas izoli tiajn homojn, igante ilin senhelpaj aŭ submetiĝemaj individuoj. Sed ĉi tio ne ĉiam funkcias. Homoj, kiom ajn ili provas transformi ilin, foje estas gvidataj de valoroj, kiuj ofte superas sian propran politikan kredon. Tial ni vere havas riĉan kulturen heredaĵon en universitatoj kaj sciencaj institucioj. La minacon al ĝi kreas tamen ne nur filiiĝoj, kiuj ŝatus enterigi pli profunde la kulturajn trezorojn de Eŭropo, sed ankaŭ la kultura malriĉiĝo de la ordinara homa individuo, karakteriza por la nuna evolustadio de la kapitalismo.

Antikulturo en niaj tagoj komenciĝas per izolado, malmoraligo kaj komercigo de la individuo, tio estas, procezo kies sekvoj estas rekte kontraŭaj al tiuj, kiujn la Renesanco alportis al la homaro. En "Herooj de la Afero en Penso", Lunaĉarskij skribis pri la epoko, kiu anstataŭigis la Renesanco: "La individuo montris sin, almenaŭ ĉe la supro de la socia ŝtuparo, en sia tuta forto - kaj li taksis sin, kaj sentis tion per farante historion, postvivis sin longe." Unu populara konsultlibro diras, ke la Renesanco "estis markita per la pliiĝo de individuismo, nova libereco de penso kaj konduto, la influo de la individuo sur ĉiu aspekto de homa vivo, de modo en vestaĵo ĝis provoj diveni la esencon de tio kaj la transcendaĵoj mondoj. Tiu tempo estis karakterizita per fervora intereso en ĉio, kio ĉirkaŭis homon."

Nuntempe, la individuo en la burĝa socio estas forte instigita vidi sin kiel homon solan kun sia propra destino, homon en la ekzistadisma kompreno, perdita en la kaoso de la medio, homo, kiu estas konvinkita serĉi sian propran savon nur en si mem. . La burĝaro turnis personecon en la rektan malon de tio, kion la Renesanco faris homon. Kaj kiel rezulto, anstataŭ liberigi siajn kapablojn, li iĝas kaptito en sia medio. Homo jam dubas pri sia propra valoro (en sociaj kaj historiaj terminoj), li jam estas fortranĉita

la resto de la homaro.

Ĉi tiuj estas la kondiĉoj, kiujn homoj en Okcidenta Eŭropo hodiaŭ devas alfronti, alfronti kaj lukti, kvankam multaj ofte ne konscias pri la fonto de siaj problemoj aŭ pri sia politika fono. Samtempe, la amaso de la loĝantaro, fortranĉita de la kulturo ekde la komenco, trovis sin en la pozicio de la plej sendefendaj viktimoj. Perforto, skandaloj, pesimismo, cinikismo, krueleco, pornografio, rekta politika trompo pluvigas sur ilin ĉiutage el la paĝoj de la tiel nomata "populara" gazetaro en ĉiu lando en Okcidenta Eŭropo. Kaj la angla gazetaro, kun sia amasa disvastigo, sendube malleviĝis precipe malalte ĉi-rilate. Kion la averaĝa anglo vidas sur niaj televidkranoj estas murdo, brutaleco, polica perforto, neverŝajnaj spionoj, kruda sekso kaj idiotaj komedioj. Se televide montriĝas programoj pli altkvalitaj, tiam ili estas malkaŝe destinitaj al tiuj, kiuj staras super la larĝaj amasoj, kondamnitaj sorbi ĉiajn rubaĵojn. Kun la sama kialo, tion oni povas diri pri filmoj, libroj, artaĵoj, muziko kaj teatro. Plejparte, tiel nomata "populara" kulturo estas reduktita al la plej malalta denominatoro. Ĝiaj kreintoj, ŝajne, klopodas konvinki homojn, ke perfortaj impulsoj estas profunde enecaj en ilia naturo, ke ili estas stultaj kaj malindaj.

JAKOBO ALDRIDGE

ili estis zorgataj ĉe la supro de la politika povo. Aŭ, en la plej bona kazo, ke ili estas nenio pli ol klaŭnoj en grandioza cirko, anstataŭigante realan vivon kaj realan dramon.

Rezisto de la larĝaj amasoj al la tiel nomata
"maso
kulturo" ne estas tiel facile
esprimi aŭ organizi.

Rezisto de la ĝenerala publiko
kontraŭ tiel nomata "amaskulturo"
ne estas tiel facile esprimi aŭ organizi.
Socio kiu nutras la ĝeneralan publikon
per kultura malŝparo forte kontrolas
ĉiujn aspektojn de la disvastigo de
kulturo kaj informoj. Alivorte,
laboristo povas malŝalti la televidon
kaj ne spekti programon, kiun li ne

ŝatas, aŭ forĵeti gazeton, kiun li ne ŝatas. Tamen, ĉi tio havas tre malmulte da efiko al la potenco de la amaskomunikilaro. Se la burĝaro estas sufiĉe edukita por ĝui la profitojn de nia granda eŭropa kultura heredaĵo, tiam la eduka nivelo de la laborista klaso en kelkaj okcident-eŭropaj landoj klare montras la malproksimecon de la laboristo de ĝeneralaj kulturaj aferoj. Por ke laboristo havu la ŝancon aliĝi al alta kulturo, li devas ne nur venki la limojn de la edukado, kiun li ricevis, sed ankaŭ iel superi kompleksan socian baron.

Fremdulo estas ĉe nia sojlo

En lastatempa artikolo, la Brita Gardisto skribis, ke nuntempe, "junuloj sorbas ĉion rilatan al Holivudo kaj Novjorko same nature kiel la aero." La fakto estas, ke granda parto de la distraj materialoj kaj programoj en Londona televido venas el Usono, kaj estas kaŝitaj fontoj de konsiderinda ideologia influo, kvankam tio foje ne realiĝas en Britio. Kompreneble, ne ĉiuj manifestiĝoj de usona influo sur eŭropa kulturo estis malfavoraj. Male, Eŭropo multe lernis el sia konatiĝo kun la plej bonaj ekzemploj de usona kulturo. Sed en Usono mem ni nun havas la saman problemon, kiun ni alfrontas en Okcidenta Eŭropo. En Ameriko, la plej bonaj reprezentantoj de ĝia kulturo ankaŭ kondukas daŭran kaj malfacilan lukton por savi la grandan heredaĵon de la usona kulturo, la samaj fortoj partoprenas en ĝi kiel en eŭropaj kapitalismaj landoj, la samaj problemoj ekzistas. La samaj homoj havas la privilegion ĝui la profitojn de la kulturo kaj la samajn amasojn kiel la niaj, praktike

izolitaj de ili.

Artikolo publikigita de The Guardian konstatas, ke "la varmo kaj frata brakumo (inter Usono kaj Anglio – J.O.) estigas siajn proprajn iluziojn. Eĉ kleraj homoj, ŝajne, enamiĝas al ĉi tiu hoko." Kaj la gazeto plue skribas, ke usonaj materialoj, kiuj aperas sur televidaj ekranoj, estas kiel "voĉo el alia planedo... En ŝanĝiĝanta mondo, ĉi tiu diferenco estas decida. Ni eble havas komunan heredaĵon, ni parolas la saman lingvon kaj havas similajn karakterajn trajtojn, kio helpas nin ĝuste juĝi; ni povas plejparte ĝui ĝin

komuna sperto; sed se vi rigardas profunde en la strukturon de niaj socioj, ni estas malproksime ne la sama afero."

Preskaŭ ĉiutage Okcidenta Eŭropo, retrorigardante sian pasintecon kaj vidante sian nunecon, estas konvinkita, ke ĝi estas malsama ol Usono. Tamen, la kulturo de ĉiu okcidenteŭropa lando fariĝas ĉiam pli saturita de usona influo, kaj ĉi tiu ekstera invado ofte havas negativan efikon sur ĝi. Se la plej bona de Usono atingas nin en limigitaj kvantoj, ni ne devas forgesi, ke multe pli ofte la plej malbona atingas nin, kaj estas ĉi tiu plej malbona kiu kreas la veran problemon. Tiu ĉi procezo havas longan historion, kaj tamen homoj ankoraŭ ofte demandas sin kial malmultekosta usona amaskulturo sukcesis penetri tiel profunde en la okcidenteŭropan vivon. La respondo al ĉi tiu demando verŝajne estas sufiĉe simpla. Ĝia produktado en Ameriko estas amase kaj estas tre enspeziga, kaj Ameriko kapablas ne nur lasi iun okcidenteŭropan landon malproksime laŭ la volumeno de tia produktado, sed ankaŭ vendi ĉi tiun rubpaperon preskaŭ tuj tuj kiam ĝi estos naskita. Alivorte, Usono havas enormajn financajn rimedojn por organizi la produktadon de veraj montoj de manfaritaĵoj de ĉi tiu pseŭdokulturo kaj inundi per ili ajnan merkaton en Okcidenta Eŭropo.

Ofte estas sufiĉe malfacile diri kun certeco, kiajn konsekvencojn la nuna situacio havas por nia nacia kulturo, ĉar la importado de usonaj ideoj estigas problemojn ne nur de kulturo, sed ankaŭ de politika influo kaj milita ĉeesto – foje ĉiuj tiuj fontoj de influo fariĝas nedisigeblaj. unu de la alia. La historio de Okcidenta Eŭropo post la Dua Mondmilito estis tiel signife determinita de amerika influo ke dum la tagoj de la Malvarma Milito ĝi obeeme submetiĝis al la plej etaj kapricoj de amerika politiko direktita kontraŭ Sovetunio, sendepende de kiuj registaroj estis en povo.

Ĝis la apero de la Malvarma Milito, tradiciaj kulturaj interŝanĝoj inter Ameriko kaj Eŭropo estis kutime tre fruktodonaj. Sed la Malvarma Milito transformis Usonon en kulturen tombon, kiu en certa maniero ankaŭ influis Okcidentan Eŭropon. Krome, usona politika interveno en la okcidenteŭropaj aferoj estis absolute unuflanka. La posedanto donis ordonojn al la lakeo. La usona revuo Ramparts raportis (kaj estis poste konfirmita) ke usonanoj regule kontribuis monsumojn al la Nacia Unio de Studentoj de Anglio kaj al almenaŭ unu el niaj famaj "intelektaj" ĵurnaloj. Similaj "profitoj" estis pagitaj al multaj aliaj organizoj kaj publikaĵoj en Okcidenteŭropo, kaj en respondo al tio ili postulis ke la makarthyita "sorĉistinĉaso" estu etendita al Eŭropo. Ĝenerale, ni povas diri, ke la usonanoj ricevis tion, kion ili volis pro sia mono. La psikologio de la Malvarma Milito kaŭzis teruran damaĝon al la kultura vivo en Okcidenta Eŭropo, kvankam ĝi prenis alian formon ol en Ameriko mem.

Lastatempa Guardian-artikolo de R. Roud pri la Malvarma Milito en Okcidenta Eŭropo komenciĝis: "Grupo de neortodoksaj artkritikistoj en Italio kaj Francio teoriis, ke amerika kultura imperiismo trompis nin en la 1960-aj jaroj." jaroj kaj kredigis min, ke la abstraktaĵo. ekspresionisma movado en pentraĵo de tiuj tagoj estis grava movado en moderna arto." Ĉi tiu grupo, skribis Roud, klarigas, ke ĉi tiu operacio estis financita per usona mono, inkluzive de la buĝeto de CIA. Roud ne konsentas kun ĉi tiu vidpunkto,

JAKOBO ALDRIDGE

sed tamen rakontas la ĉiam pli ĝeneraligitan kredon koncerne amerikan influon sur okcidenteŭropa kulturo dum la Malvarma Milito. La CIA elspezis milionojn da dolaroj por financi siajn provojn influu la intelektularon kaj artistojn de Okcidenta Eŭropo, provante konvinki aŭ timigi la eŭropan intelektularon akcepti amerikajn ideojn pri la stato de la mondaj aferoj, kio sumiĝis al nuda malamo al Sovetunio. .

Hodiaŭ aferoj estas iomete malsamaj. Amerika influo ankoraŭ restas, sed ĝi alprenis formojn pli subtilajn kaj multe pli "konvinkajn" ol en la 60-aj jaroj, konservante tamen sian raban, komercan kaj vulgaran orientiĝon. Nuntempe, en la sfero de kultura eksporto al Okcidenta Eŭropo, la usonanoj liveras al ni ĉefe siajn proprajn ekzemplojn de krueleco kaj perforto. Ĉiuvespere en televido ni estas prezentitaj al usona krimo, murdo, drogmanio, malglata sekso kaj la hipokrita emo de la meza klaso plendi pri sia sorto. Kiam la Gardisto skribas pri la influo de Holivudo kaj Novjorko sur junuloj, ĝi parolas pri la malmorala kaj ĝisfunde seksrajta Holly Woods kaj la senbrida perforto, la regado de krueleco en Novjorko. En la unuaj naŭ monatoj de 1981, ekzistis 1,100 murdoj kaj 70,000 raboj en Novjorko, ĉiuj el kiuj estis montritaj en televido ĉiun nokton. Tipa ekzemplo estas la usona detektiva serio "Starsky and Hutch" pri du novjorkaj policistoj, kiuj ĉirkaŭpromenas en ĝinzo, malbonaj jakoj kaj tenisŝuoj, farante tre neprizorgitan kaj malzorgan impreson. En ĉiu programo, kiu estas montrita al ni ĉiusemajne dum multaj jaroj, Starsky kaj Hutch senescepte uzis perforton en la plenumado de siaj policaĵaj devoj, kiu en Ameriko ĉiam havas la saman finon - la apero de altkalibro, mortigaj aŭtomataj armiloj. , ĉar eksterlande ĉi tio estas la sola maniero solvi ĉiujn konfliktojn.

Ankaŭ ekzistas angla programo tre simila al la usona programo pri Starsky kaj Hutch, nomata "La Profesiuloj". Anstataŭ policanoj en maldiligentaj civilaj vestaĵoj serĉantaj krimulojn, la "herooj" de nia programo kaptas spionojn ĉiusemajne, ĉar la angla establo estas obsedita de spionmanio. Tamen, en ĉi tiu programo, la sama senkompata perforto aperas antaŭ niaj okuloj, foje eĉ pli malbona: mornaj, mornaj, malĝentilaj, foje brutalaj ekzemploj de "niaj defendantoj" faras tiel teruran impreson, ke se ili vere ekzistus en la vivo, ili devus esti; estis enŝlositaj kiel eble plej baldaŭ por protekti nin kontraŭ ilia perforto.

Se vi pensas pri kial ĉi ĉi estas farita, tiam vi devas konkludi, ke tiamaniere ili provas konvinki homojn ekkonsenti kun la mirinda tendenco al perforto kaj krimo en la usona vivmaniero, por percepti ilin kiel akceptebla flanko de homa ekzistado, ĉu ĝi estas en usona aŭ okcidenteŭropa kapitalisma socio. Kaj post tio oni prezentas al ni ideon pri usona vivo kiel la plej alta perfekteco, supozeble inda je ĉia imitaĵo. La usona televida "modelo" de vivstilo iom post iom migras al Okcidenta Eŭropo, ĉar niaj junularoj estas pli kaj pli enkondukitaj ne nur al la kulto de krimo, sed ankaŭ al propraj religiaj sektoj, estigitaj kaj financitaj en Ameriko, kiuj proponas moralan pravigon tian senbridan perforton. . Tamen ni ne plu parolas pri televido, sed pri sufiĉe palpebla, ma-

materiala eksportado en la formo de veraj portantoj de hejma religia frenezo alvenanta el Usono, kio nun estas karakteriza por la usona etburĝa medio.

Usonaj religiaj sektoj celas igi niajn knabojn kaj knabinojn imitantojn de la "ideala" usona junulo - fanatika, malklera, senkompata, sed plene kapabla prizorgi sin, unudimensia personeco, kies mondrigardo baziĝas sur primitiva makartismo, tio estas, tute trapenetrita de profunda malamo al Sovetunio, komunismo, socialismo, liberalismo, scienco, kaj eĉ ordinaraj malavaraj agoj en nia ĉiutaga vivo. Ĉi tiuj religiaj organizoj estas fabele riĉaj ĉar ili estas kutime subtenataj de milionuloj. Ili jam havas konsiderindan influon en la usona politika vivo kaj nun provas etendi ĝin al Okcidenta Eŭropo. Unu el ĉi tiuj sektoj estis kreita de sudkorea entreprenisto Nan Moon, specialiĝanta pri produktado de armiloj. Li aperas al siaj admirantoj kiel ia "sankta kontraŭkomunisto", kiu tamen en la socia vivo posedas ĉiutagan gazeton en Novjorko. Hodiaŭ Nan Moon havas plurajn milionojn da sekvantoj en diversaj landoj, ĉefe en Usono. Ni vidas ĝiajn junajn usonajn adeptojn sur niaj Londonstratoj - bonordaj, perfekte vestitaj usonanoj, kun sia tuta aspekto kvazaŭ alvokante aliĝi al la religia kampanjo kontraŭ komunismo, kun kiu, en ilia menso, ĉio, kio eĉ sugestas la ideon de "estas". identigitaj." liberalaj" kredoj, humanismo, tolerema sinteno al ideoj. Membroj de tiu ĉi sekto, kiel membroj de aliaj similaj al ĝi — ekzistas ĉirkaŭ duondekduo da tiaj sektoj — konfesas komunan "politikan religion" de malamo al Sovetunio kaj ĉio progresema, ne malestimante la malnovajn armilojn de la pastraro, nome , akuzante ĉiujn pri "subversio", kiu kuraĝas dubi pri la valideco de la malnovtestamenta rakonto pri la kreado de nia mondo el nenio.

Longtempe, eŭropa rezisto kontraŭ tiuj novaj, oni povus diri ekzotikaj, fontoj de influo, kiuj kunportas neadon de la humanisma heredaĵo de eŭropa kulturo, dependos de nia propra eŭropa prudento. Tamen ili ankaŭ volas senigi nin de ĉi tio. Kiam en proksima estonteco aperos transatlantika sistemo de konstantaj kosmaj televidaj komunikadoj per satelitoj de la Tero, aperos la demando pri la komenco de nova etapo de la usona invado de nia kulturo, ĉar usonaj televidstacioj havos la ŝancon, sen retransdono. , por transdoni ajnajn propagandajn materialojn rekte al la hejmo de ĉiuj. -a loĝanto de Okcidenta Eŭropo kiu havas televidan ricevilon. Unu el la unuaj taskoj de la usona naveda kosmoŝipo, pri kiu oni tiom parolas, estos lanĉi en orbiton usonajn televidsatelitojn posedatajn de privataj monopoloj, kies posedantoj elsendos kion ajn ili volas.

Usono jam preparas uzi ĉi tiun sistemon por disvastigi sian kulturan anstataŭanton kaj propagandon en aliaj landoj. Samtempe, la celo estas penetri kiel eble plej profunde en la mensojn kaj konscion de eŭropanoj. Iuj homoj jam serioze zorgas pri niaj usonaj planoj. La Sunday Times lastatempe skribis, ke "la perspektivo, ke Eŭropo estas inundita de multnaciaj televidkompanioj komencas timigi aŭtoritatojn." Tamen ĉi tiu nova potencialo por usona penetro en Eŭropon

JAKOBO ALDRIDGE

baziĝas sur la unueco de la klasaj aspiroj de reago en Usono kaj Okcidenta Eŭropo. Se usonaj eksportaĵoj de danĝera religia frenezo kaj la kulto de perforto trovos novan vojon por finfine inundi la okcident-eŭropan merkaton, tio estos ĉar la ideologia "produkto" el eksterlande estos bonvenigita de la spiritaĵoj "fratoj" de la usonaj granduloj ĉi tie. , la samaj filiŝtoj kiel ili, kiuj planas kaŝi nian kulturen heredaĵon pli profunde subtere.

Kie politiko kaj kulturo renkontiĝas

La politiko de ekskomuniki okcidenteŭropaj landoj el la kulturo, kiun la usona kapitalismo persekutas kun la koniveco de la monopola elito en la okcidenta parto de nia kontinento, hodiaŭ ne plu kontentiĝas pri la sfero de socia influo. Ŝi iras plu, minacante la katastrofon de atommilito. Ĝuste ĉi tie troviĝas hodiaŭ la plej timinda danĝero por la eŭropa kulturo. La kredo de la nunaj regantoj de Usono pri la ebleco akiri la superecon en "limigita" nuklea milito en Eŭropo, ilia kreado de la neŭtrona bombo, planas disfaldi krommilitojn sur eŭropa grundo - ĉio ĉi kreas la plej grandan minacon. ne nur al eŭropa kulturo, sed al eŭropa kulturo mem vivo sur la kontinento.

La cinikismo, per kiu Vaŝingtono parolas pri "limigita" milito, kiun oni diras, povas esti deturnita de Usono, estas perceptata en Eŭropo ĉefe kiel pruvo de absoluta malrespekto al la fundamentaj esencaj interesoj de la okcidenteŭropaj popoloj. Samtempe ili rigardas ĝin kiel klaran manifestiĝon de la kompleta foresto en la regantaj rondoj de Ameriko de ia kompreno pri la signifo de la jarcenta historio de la eŭropa civilizacio, de la tuta eŭropa kulturo por la monda evoluo. Jen la logika konkludo de la kontraŭkultura politiko de monopola kapitalo.

Fakte, ĉu oni povas konsideri homojn kleraj, se ili ne forĵetas la eblan detruon de Eŭropo pro sia imaga sekureco? Aŭ ĉu ili obsedas nur blindan deziron trudi al ni ĉiujn perfortan, danĝeran kaj foje stultan socian sistemon, kiom ajn ĝi kostas, kiom ajn perdoj ĝi alportas al la homa kulturo? Kaj kion ni pensu pri tiuj okcidentaj eŭropanoj

registaraj oficistoj, kiuj pretas oferi milionojn da vivoj de siaj civitanoj al fremda politiko, kiu minacas sian propran detruon? Ĉu oni povas nomi ilin kleraj homoj? Eble pli ĝuste estus konsideri ilin nukleaj filiŝtoj, kiuj pretas meti en ludon la sorton de tuta kontinento por helpi danĝeran aliancanon plenumi la rolon de la monda ĝendarmo, eĉ se tio minacas la danĝeron de universala detruo?

La okcident-eŭropaj popoloj pli kaj pli konscias pri la elekto, kiun ili alfrontas ĉiutage. Grandiozaj manifestacioj de pacsubtenantoj en Bonn, Amsterdamo, Parizo, Romo, Londono, Madrido, Ateno esprimas ne nur la decidan de kreskanta nombro da homoj defendi la pacon, sed ankaŭ montras sian pretecon batali por la konservado de la atingoj de la civilizacio, por fine forigi suferon de nescio, perforto, ekspluatado. Hodiaŭ, la homoj promenantaj laŭ la stratoj de niaj urboj, protestante kontraŭ la plua amasiĝo de nukleaj arsenaloj, reprezentas la plej bonajn fortojn en Okcidenta Eŭropo, kaj oni devas diri, ke simila lukto disvolviĝas transe de Atlantiko, kvankam ĉi tiu estas tute ne facila por la usonanoj. Ili estas elmontritaj

kolosa kaj plej brutala premo. Ili devas palpi tra densa arbaro de perforto kaj artefarite ŝveligita malamo. Kaj antaŭ ĉio, ili devas leviĝi super la morala kredo de malmoraleco, kiu egaligas lojalecon kun la malakcepto de preskaŭ ĉio, por kio ĉiu klera homo batalis kaj batalas, kaj en Okcidenta Eŭropo kaj en Usono.

En 1901, la fama usona publicisto kaj kritikisto E. Hubbard, vizitinte Eŭropon, skribis en la revuo *Phillistine*: "La solaj malamikoj, kiuj minacas Amerikon, estas ĝiaj internaj malamikoj: nescio, antaŭjuĝo kaj nekompetenteco". Hodiaŭ Usono apenaŭ povas esti akuzita pri nekompetenteco, sed nescio kaj antaŭjuĝo restas la malamikoj de Ameriko. Se Eŭropo ankoraŭ emas rigardi sin kiel la "laborejon de la homaro", ĝi devos helpi siajn usonajn amikojn forigi ĉi tiujn danĝerajn mankojn. Se ĝi estas destinita esti savita de nuklea katastrofo kaŭzita de sensciaj kaj antaŭjuĝemaj homoj, tiam oni devas agi tuj.

Londono,
januaro 1982

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

Kaptita de etnokratio

Pri la politika biaso de latva oficiala historiografio

Dum Rusa-Latva alt-nivelaj intertraktadoj okazintaj la 20-an de decembro 2010 en Moskvo, inter rusa prezidento D. A. Medvedev kaj latva prezidento V. Zatlers estis

Interkonsento estis atingita pri la kreado de komuna komisiono de historiistoj. La kialoj de ĉi tiu decido estas estas klaraj: la malfacilaj rilatoj inter Rusio kaj Latvio plejparte ŝuldiĝas al estas nutritaj de malsamaj interpretoj de la lastatempa komuna pasinteco de niaj landoj. Tiaj estas sendube doloraj novaj temoj, kiel sovetia subprema nacia politiko, krimoj de la nazioj kaj iliaj latvaj kunlaborantoj, sovetiaj Zacio kaj teruro de la naciismaj formacioj de la "arbarfratoj" en nun fariĝas la temo volumeno de aktiva politika spekulado. Komuna Komisiono de Historiistoj devus korekti ĉi tiun situacion farante ilo de scienca dialogo.

Bedaŭrinde, la deklaroj faritaj lastatempe altnivela de registaraj oficistoj kaj oficialaj historiistoj de Latvio, levas dubojn, ke la komuna komisiono efektiviĝos.

la sola ilo de ĉi tiu speco. Ŝajnas, ke en oficiala Rigo la komisiono kiu kondukis

unua organiza kunveno la 14-an de novembro 2011 en Moskvo, rigardata nur kiel platformo por esprimante ideologiajn oficialajn kliŝojn pri "sovetiaj okupantoj" kaj "SS-legianoj kiel batalantoj por la libereco de Latvio." Por taksu la pozicion de la latva flanko, la aŭtoroj prenis sur sin

submeti la laboron al scienca analizo ŝtata historia politiko de Latvio, ĝia ideologia koprizorgado, efektivigmekanismoj kaj refrakto en oficiala historiografio, inkluzive en la kunteksto de la decido krei rus-latvan komisionon de historiistoj.

Leniya pri eventoj rilataj al la periodo Kompleta revizio de la prezento de la restado de la Respubliko en Sovetunio, ekde 1990-1991, komencis esti uzata en Latvio sur ŝtatnivelo.

kiel ilaro por reformatigi publikan konscion kaj plifirmigi novan potencon. La bazo de la "nacia" ideologia strukturo estis la

Zis de latvaj elmigrantaj rondoj pri la baltaj landoj kiel viktimoj du totalismaj reĝimoj, laŭ

DYUKOV Alexander Reshideovich - Ĝenerala Direktoro de la Historia Memoro-Fundamento, Ĉefredaktisto de la Journal of Russian and Eastern European Historical Research.
SIMINDEY Vladimir Vladimirovich - estro de esplorprogramoj de la Fondaĵo Historia Memoro (Moskvo), en 2001-2005 - ataŝeo, tria sekretario de la Rusa Ambasado en Latvio.

al kiu la sovetia reĝimo estis prezentita kiel "pli danĝera kaj pli malbona" por la titularaj baltaj popoloj ol la nazia reĝimo.

Oni devas rimarki, ke la koncepto de "sovetia okupado" de Latvio servis kiel pravigo por senigi signifan parton de la loĝantaro de la respubliko je bazaj politikaj kaj kelkaj ekonomiaj rajtoj. La hontinda institucio de amasa "sencivitaneco" estas unu el la fundamentoj de la etnokratia reĝimo kreita en Latvio, kiu ne povas ne influi oficialan historian sciencon¹. Tion sendube diris en 2005 Vaira Pagle, la prezidanto (tiutempe) de la Komisiono pri Eksteraj Aferoj de la Latva Seimas: "Se ni forlasas la koncepton de okupado, tiam ni endanĝerigas nian politikon pri civitaneco, al necivitanoj kaj iliaj rajtoj (malpermeso de partopreno en municipaj balotoj) kaj aliaj ŝlosilaj aferoj. Estas klare, ke ni ne povas fari tian paŝon."²

estas gvidataj de la oficialulo
Ideologiaj fundamentoj, kiuj
la nazia historia
scienco, estas dokumentitaj en kelkaj
politikaj kaj deklaraj aktoj de registaraj
organoj, kiuj inkluzivas la deklarojn de la
Seimas de la Respubliko "Pri la Okupo de
Latvio" de la 22-a de aŭgusto 1996, "Pri
latvaj legianoj en la Dua Mondmilito". datita
la 29-an de oktobro 1998 kaj "Pri la
kondamno de la totalisma reĝimo farita en
Latvio
komunista okupacia reĝimo de Sovetunio"
datita la 12-an de majo 2005 (por plenaj
tradukoj de dokumentoj, vidu

¹ Vidu V.V. Buzaev, I.V. Nikiforov. Moderna eŭropa etnokratio: Malobservo de la rajtoj de naciaj malplimulto en Estonio kaj Latvio. Red. M. V. Demurina, V. V. Simindeya. Antaŭparolo T. Ĵdanok. M., 2009. 2 "Novaĵoj hodiaŭ".

Apliko). Ĉi tiuj dokumentoj restas validaj ĝis hodiaŭ.

Precipe, la deklaro "Pri la Okupo de Latvio" deklaras ke "dum la tuta okupado de Sovetunio, Sovetunio celkonscie faris genocidon kontraŭ la popolo de Latvio, per tio malobservante la Konvencion pri Antaŭzorgo de Genocido kaj la Kondamno de Genocido de 9-an de decembro 1948... La gvidado de Sovetunio celkonscie inundis Latvion per centoj da miloj da migrantoj kaj per ilia helpo provis detruigi la identecon de la popolo de Latvio"³.

La deklaro "Pri latvaj legianoj en la Dua Mondmilito" asertas, ke "en la tridekaj jaroj de la dudeka jarcento, du grandaj totalismaj terorismaj ŝtatoj formiĝis en Eŭropo. La efektivigo de la agresemaj celoj de tiuj ŝtatoj komenciĝis kun la subskribo de la tielnomita Molotov-Pakto -

Ribbentrop, rezulte de kiu la ŝtata sendependeco de la Respubliko Latvio estis likvidita kaj ĝi estis alterne okupita de kaj Sovetunio kaj Germanio"⁴.

La sama deklaro provas malgravigi naziajn krimojn, retuŝi la memoron de la viktimoj de la nazia genocido kaj glori la latvajn Waffen SS-legianojn el inter la volontuloj: "Efektive, kelkaj civitanoj de Latvio aliĝis al la Latva Legio libervole, sed tio okazis ĉar; Sovetunio en 1940—

En 1941 li faris genocidon en Latvio. Centoj da homoj estis pafitaj sen juĝa verdikto, dekoj da miloj estis deportitaj al malproksimaj areoj de Sovetunio. Germanio ankaŭ permesis militkrimojn kaj genocidon en Latvio ĉe tiu tempo, sed ili influis latvajn civitanojn laŭ multe pli malgranda mezuro. Tial, kelkaj latvaj civitanoj kredis ke aliĝante al la legio ili protektos sin kaj siajn familiojn.

³ " Latvijās Vēstnesis ". 27/08/1996. n-ro 143 (628).

⁴ " Latvijās Vēstnesis ". 10.10.1998. n-ro 336 (1397).

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

niaj de novaj amassubpremoj de USSR, kiuj poste efektive sekvis"⁵.

Plue, estas kategorie deklarite ke "la celo de la soldatoj kiuj estis alvokitaj kaj libervole aliĝis al la legio estis protekti Latvion kontraŭ la restarigo de Stalin.

la reĝimo. Ili neniam partoprenis en la punaj agoj de Hitler kontraŭ civiluloj. La Latva Legio, kiel la finna armeo, batalis ne kontraŭ la kontraŭhitlera koalicio, sed nur kontraŭ unu el la partoprenantaj landoj – Sovetunio, kiu estis la agresanto rilate Finnlando kaj Latvio"⁶. La sama dokumento akuzas la latvan registaron je la devo "prizorgi

forigante atakojn kontraŭ la honoro kaj digno de latvaj soldatoj en Latvio kaj eksterlande."

La koncepto de "sovetia okupo" kaj "Sovetia genocido" estas, kiel mi-almenaŭ polemika, pri kiu plurfoje atentigis rusaj historiistoj tenantaj malsamajn vidpunktojn kaj historiografiajn skolojn⁷. Tamen en Latvio tiuj historiaj kaj ideologiaj konceptoj estas aprobitaj je ŝtatanivelo, kio ne

⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

⁷ Por pliaj informoj pri tio, vidu: R. Kh. Simonyan. Okupa doktrino en la baltaj landoj: enhavo kaj juraj aspektoj. - "Clio." 2011. n-ro 3. P. 163-171; E. Ju. Zubkova. Baltio kaj Kremlo. M., 2008; L. M. Vorobyova. Historio de Latvio: De la Rusa Imperio ĝis Sovetunio. Libro 2. M., 2010; Yu. Z. Kantor. Balta: milito sen reguloj (1939-1945). Peterburgo, 2011; A. N. Sytin. Problemoj de la historio de la baltaj landoj kaj iliaj rilatoj kun Rusio, la fino de la 80-aj jaroj - la komenco de la 90-aj jaroj de la dudeka jarcento. M., 2009; A. G. Dongarov. Sovetunio kaj la baltaj ŝtatoj (1939-1941). Diplomaciaj kronikoj kaj pripensoj. M., 2010; A. A. Chapenko. Historio de la baltaj landoj (Estonio, Latvio, Litovio) en la unua periodo de Sendependeco kaj la jaroj de la Dua Mondmilito: Eseoj. Murmansk, 2008; A. R. Djukov. La Mito de Genocido: Sovetia Subpremo en Estonio. M., 2007; V. V. Simindey. Temoj de la Dua Mondmilito en moderna Latvio: ideologiaj, politikaj, historiografiaj aspektoj. — "Politiko kontraŭ historio: La kazo de partia Kononov." M., 2011. P. 51-88.

eble ne havis ekstersciencan influon sur la agadoj de latvaj historiistoj.

nova historia politiko en Latvio ŝtata infrastrukturo multajn

nombro da komplementaj elementoj kun ŝtata kaj neregistara statuso, subtenata de la titularaj amaskomunikiloj kaj nutrita de latvaj elmigrantaj rondo.

La mekanismo por transformi faktojn laŭ la ŝablonoj de oficiala ideologio en Latvio estas provizita de la sekvaj komponantoj. La ĉefa "veturadzo" de oficiala Rigo, destinita por ideologie formaligi kaj fakte plenigi la "okupan" retorikon uzatan por prezenti historiajn kaj financajn asertojn kontraŭ moderna Rusio, same kiel por pravigi diskriminaciajn politikojn kontraŭ rusoj en Latvio, estas la Komisiono de Historiistoj sub la Prezidanto de la Respubliko de Latvio, kreita la 13-an de novembro 1998. La komisiono de 11 membroj inkluzivas

gvidata de la arkeologo, profesoro A. Tsaune (nuntempe la komisiono konsistas el 14 personoj, prezidata de Akademiano de la Latva Akademio de Sciencoj, profesoro I. Feldmanis), ankaŭ inkludis Konsiliston de la Prezidanto de Latvio pri historiaj aferoj A. Zunda. "Prezidantaj Historiistoj" aktive kunlaboras kun la Ministerio de Eksterlandaj Aferoj de la Respubliko de Latvio, same kiel kun la Ministerio de Edukado kaj Scienco, preparante la bazon por la kompilo de novaj lernolibroj kaj ĝenerale influante la lernejan instruadon de historio. Por doni pezon al la rezultoj de la esplor- kaj propaganda laboro de la komisiono, sciencistoj el kelkaj landoj estis altiritaj kaj ricevis la statuson de eksterlandaj membroj, el kiuj tamen nur kelkaj aktive partoprenas en la laboro. Agadoj de la komisiono ekde 1998 vicigitaj laŭ kvin ĉefaj principoj estraroj kovrantaj la epokon de 1940 ĝis 1991 (estroj de la

laborgrupoj - I. Schneider, A. Stranga, I. Feldmanis, H. Strodes, D. Bleier). La ŝlosilaj taskoj de ĉi tiu strukturo estis provizi oficialulojn per tezoj por "okupacia" retoriko kaj prezenti la temon de "krimoj kontraŭ la homaro en Latvio dum la sovetiaj kaj naziaj okupoj" en la internacia areno; samtempe, la emfazo estis sur la "krimoj de sovetia totalismo" - kun la intenco pruvi la "egalecon" de la du reĝimoj laŭ la krimeco de ilia ideologio kaj praktiko, sed kun la "pli seriozaj" sekvoj por Latvoj de la "sovetia okupado" esprimita en "genocido". La flanko de ĉi tiu ideologia streĉiĝo estas la pravigo

konas la genocidon de judoj sur la teritorio de Latvio, fidante je la fakto, ke Israelo kaj judaj komunumoj en Usono kaj kelkaj aliaj landoj rezignas pri kritiko de Latvio pro ĝiaj politikoj al aliaj naciaj minoritatoj, kaj laŭdante la veteranojn de la Waffen SS kiel "naciaj herooj kaj viktimoj de la sovetia totalisma reĝimo."

Grandgrade ĉi tiu ma-
la nervo estis sukceso: kun maloftaj esceptoj, kritikaj deklaroj adresitaj al la latva registaro aŭ juraj

La konceptoj de "sovetia okupado" kaj "sovetia genocido" estas, por diri malplej, polemikaj, kiel estis plurfoje notite fare de rusaj historiistoj kun malsamaj opinioj.

kaj laŭdo de la latvoj

legianoj de la Waffen SS, nur "esperante kun la helpo de Hitler forpeli Stalinon kaj restarigi la sendependecon de Latvio."

Pli sukcesa "klarigo" de la latva oficiala pozicio al la okcidenta publiko antaŭsupozis, kune kun la ekspluatado de negativaj sentoj al Sovetunio, ankaŭ kelkajn koncedojn kaj certigojn pri plena akcepto de demokratiaj valoroj. Tiurilate latvaj historiistoj entreprenis la jenan manovron: ili aktive partoprenis en la diskutado de la temo de la holokaŭsto, lasante sen atento la krimojn de latvaj kunlaborantoj kontraŭ belorusoj, rusoj kaj ukrainoj; evoluigis la tezon pri la lukto de SS-legianoj nur kontraŭ Sovetunio, kaj ne kontraŭ la tuta kontraŭhitlera koalicio; faris provon forigi "Eŭrokomunismen" de la ekvacio de komunista kaj nazia ideologio, konsiderante ĝian intelektan bagaĝon, same kiel la gravecon kaj influon de maldekstremaj sentoj en Okcidenta Eŭropo. Iom post iom, latvaj historiistoj kaj politikistoj venis al la konkludo, ke eblas

Juĝo estas esprimita nur de kelkaj internaciaj judaj organizoj okupiĝantaj pri serĉado de militkrimuloj kaj monitorado de antisemitismo en la mondo. En 2005, la latvaj aŭtoritatoj eĉ promesis resendi posedaĵon al la juda komunumo

aŭ pagi kompenson por ne-
movebla posedaĵo kiu ne estis resendita al ŝi tra restituo. Sed en la estonteco, la praktika efektivigo de ĉi tiu interkonsento estis arkivita (sub premo de la naciistoj, kiuj insistis ke "judoj aktive subtenis la sovetiajn okupantojn", dum "ne latvoj, sed rusoj devus pagi por ĉio"). Tamen, en esenco, estis rekono de la nuna juda komunumo de Latvio kiel la laŭleĝa posteulo de la antaŭmilita komunumo, kiu, laŭ sia origino, kiel estas sciate, pli ol duono konsistas el judoj kiuj venis.

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

al Latvio dum la sovetia periodo. Ĉi tie ni vidas klaran manifestiĝon de la duobla standardo: reprezentantoj de aliaj naciecoj kiuj ekloĝis en Latvio post 1940 estis senigitaj de politikaj kaj kelkaj ekonomiaj rajtoj.

Inter aliaj ligoj en la ĉeno de reverkado de historio, menciindas la jenaj strukturoj: Muzeo de la Okupo de Latvio (ekspozicia kaj esplorcentro inkluzivita en la protokolo de la Ministerio de Eksterlandaj Aferoj de la Respubliko de Latvio por devigaj vizitoj de eksterlandaj); oficialaj delegacioj; organizas diversajn aranĝojn: de metodikaj seminarioj ĝis trejnado de instruistoj en la taŭga maniero ĝis vesperoj de kontraŭsovetiaj ŝercoj; ĝia plivastigo estas planita en 2012, inkluzive per eksterlandaj donacoj); Milita Muzeo de Latvio (kolektas dokumentojn el privataj kolektoj kaj artefaktoj de la "eksplotoj" de latvaj SS-legianoj, okazigas specifajn ekspoziciojn, konferencojn, prezentojn de libroj, ekzemple, pri posedantoj de la Feraj Krucoj de Hitler); Centro por Dokumentado de la Konsekvencoj de Totalismo ĉe la Buroo por Protekto de la Konstitucio - la ĉefa latva spionservo (vendejoj de agentaj registradkartoj - "KGB-sakoj"; ĝis antaŭ nelonge, aktive partoprenis prezentojn de la subpremaj agadoj de sovetiaj spionservoj kaj retuŝante ligojn gvidadon de la Politika Sekcio de la Police de la Respubliko de Latvio kun la Abwehr kaj SD sojle de kaj dum la Dua Mondmilito).

Konforme al la deklaro de la Sejm de Latvio datita la 12-an de majo 2005, registara komisiono estis kreita por kalkuli la damaĝon de la "sovetia okupo" sub la prezido de la estro de la departemento de subteno de la ŝtata kancelario Edmunds Stankevics (en ĝia plena versio - la Komisiono por determini la nombron da viktimoj kaj amasaj enterigejoj de la totalisma komunisma reĝimo de okupado de Sovetunio, prilaborado de informoj pri subpremitaj kaj amasaj deportadoj.

fosaĵoj kaj kalkulo de damaĝoj kaŭzita al la latva ŝtato kaj ĝiaj loĝantoj).

La 28-an de aprilo 2008, la Kabineto de Ministroj de Latvio aŭdis informan mesaĝon pri la provizoraj rezultoj kaj laborplanoj de la komisiono, en kiu ĝia estro E. Stankevics certigis al la gvidantaro de la lando, ke la laboro estas en plena svingo, precizigante specifajn datojn. por ĝia kompletigo kaj kiel - ne disponigis iujn ajn antaŭajn financajn ciferojn. Tamen, laŭ raportoj en la latvaj amaskomunikiloj, celo de 50 miliardoj da dolaroj aperis ĉe la rando de la registaro kaj la Sejm. Membroj de la komisiono raportis pri la jam okazintaj 20 renkontiĝoj kaj pluraj vojaĝoj eksterlanden, inkluzive al Rusio. Inter la rezultoj de iliaj agadoj ili inkludis la evoluon de metodaro por kalkuli la popersonan enspezon de Latvio en 1935-1940, same kiel la kolekton de makroekonomiaj indikiloj de la lando por ĉi tiu periodo por posta komparo kun datumoj de ŝtatoj kiuj konservis merkata ekonomio en la postmilita periodo. Estis ankaŭ raportite ke laboro estas survoja por krei modelon de "alternativa optimuman pasinteco". Tamen, la demando pri kiel la rekta altrudo de indikiloj, sen konsideri la realajn aŭ efektive la plej verŝajnajn geo-ekonomiajn kaj socipolitikajn kondiĉojn, diferencas de la "averaĝa temperaturo en la kvartalo" restis nerespondita.

La komisiono de E. Stankevics ankaŭ enfokusigis sian atenton sur la demografiaj perdoj de la respubliko dum la sovetia periodo kaj la influo de la faktoro de la deplojo de sovetiaj trupoj sur la teritorio de Latvio. La programistoj kredas, ke la formulo, kiun ili ellaboris, permesos al ili kalkuli la taksitajn perdojn de neproduktita MEP pro la "forlaso" de la ekonomio de la respubliko de preskaŭ 58 mil subpremitaj kaj ekzilitaj homoj de ĉiuj aĝoklasoj dum la stalinisma periodo. Kovri postajn jarojn prezentis kelkajn defiojn, sed komisaraj trovis median damaĝon

same kiel nerektajn demografiajn perdojn de Latvio pro la partopreno de ĝiaj loĝantoj en la likvido de la katastrofo ĉe la nuklea centralo de Ĉernobilo kaj la agoj de sovetiaj trupoj en Afganio.

Dum la pasintaj du jaroj kaj duono, latvaj politikistoj kaj oficialaj historiistoj komencis reformatigi la strukturojn respondecajn pri nutri la "naci-historian identecon" de latvoj, antaŭenigante kaj detaligante la "okupan" version de la historio de la restado de Latvio en Sovetunio, same kiel pruvo de historiaj kaj financaj asertoj kontraŭ moderna Rusio. La katalizilo por la ŝanĝoj estis la profunda ekonomia krizo en Latvio, kiu kaŭzis reduktion en registarelspezoj kaj la translokigon de propagandstrukturoj al ĉefe eksterbuĝeta financado en 2009-2010. Pritaksado de la efikeco de la ŝtata historia politiko de la Respubliko de Litovio, kritiko ankaŭ estis voĉigita kontraŭ "parketo" sciencistoj kiuj ne pruvis sufiĉan flekseblecon kaj produktivecon en sia laboro. Se juĝi laŭ informoj de la latvaj amaskomunikiloj, plia instigo transdoni agadon al NRO-oj estis la espero ricevi daŭrigeblan financadon por historia kaj politika esplorado el eŭropaj fondusoj, subtenata de antaŭaj interkonsentoj pri tio inter kelkaj naciismaj deputitoj de la Eŭropa Parlamento el Latvio. .

La unua "viktimo" de la ŝtata ŝparreĝimo estis la "okupacia" komisiono sub la registaro de Latvio. La 1-an de aŭgusto 2009, la agadoj de tiu strukturo estis suspenditaj senfine. Cetere, ĉi tiu paŝo estis prezentita de latvaj diplomatoj kiel "gesto de bonvolo" kaj "amika paŝo" al Rusio. Tamen jam en la aŭtuno de 2009 aperis iniciata grupo, gvidata de la sama E. Stankevics, alvokita krei neregistaran organizaĵon surbaze de la "frostiĝinta" registara komisiono.

organizo "Societo por la Studo de la Okupo de Latvio" (OSOL). La oficialigo kaj

lanĉo de la agadoj de la OIOL daŭris preskaŭ unu jaron, kulminante per la okazigo de ĝenerala kunveno de la organizo la 5-an de aŭgusto 2010 en la konstruaĵo de la Latva Akademio de Sciencoj. Laŭ la ĉarto de la OIOL, ĝia laboro "celas protekti homajn rajtojn kaj individuajn rajtojn por loĝantoj de Latvio, kiuj suferis pro la okupacia reĝimo, disvolvi la civilan socion, stimuli edukadon, scienccon kaj kulturon" kadre de la efektivigo de la Seimas. deklaro de la 12-a de majo 2005. La atendataj praktikaj rezultoj de la agadoj de la OIOL estas difinitaj kiel establado de la grado kaj formoj de influo de la "sovetia okupado" sur la moderna latva socio, determini la kvanton de "damaĝo" kaj enkonduko de la temo de "kompenso" de Rusio en la tagordo de intertraktadoj laŭ la linio Rusio-EU.

La organizo inkludis pli ol 40 politikistojn, historiistojn, advokatojn, ekonomiistojn kaj demografojn, inkluzive de Girts Valdis Kristovskis (iama registara ministro pri eksteraj aferoj), Aivars Michulis (advokato, oficialulo de la Ministerio de Regiona Evoluo kaj Memdependo. sekcioj), Indulis Zalite (iama estro de la Centro por Dokumentado de la Konsekvencoj de Totalismo ĉe la BZK).

Laŭ la administrado de OIOL, nur por kompletigi la "kalkulon de damaĝoj de Sovetunio" jam komencitan de la komisiono, ĝi daŭros almenaŭ du jarojn kaj ĉirkaŭ 400 mil dolarojn, dum okazigo de konferencoj aŭ publikigado de agadoj, kaj ankaŭ plua esplorado. Esplorlaboro en rusaj arkivoj postulas apartan regulan financadon. OIOL kalkulas ne nur je privataj donacoj, la helpo de elmigrantaj organizoj (ĉefe la Asocio de Usonaj Latvoj kaj la Asocio de Liberaj Latvoj de la Mondo), eŭropajn monrimedojn kaj ŝparaĵojn el improtrabatoj, sed ankaŭ je registara kunfinancado. Lastatempe, OIOL estis konata pro okazigo de la konferenco "Pri-

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

la damaĝoj kaŭzitaj de Sovetunio en Baltio" (17-18 julio 2011) kaj la eldono de la libro de I. Upmalis, E. Tilgass kaj E. Stankiewics "Latvio sub la regado de sovetiaj militistoj, 1939-1999", prezentita la 14-an de junio 2011 en la Armea muzeo. En ĉi tiu libro, la aŭtoroj "kalkulis", per maldiafana metodo, "damaĝon" nur pro la ĉeesto de la sovetia (rusa) armeo sur la teritorio de Latvio en la kvanto de 2.950.995.775 latoj (ĉirkaŭ 5,8 miliardoj da usonaj dolaroj), farante la rezervado, ke la laboro de nefeko estas "ne akademia, sed populara esploro" en naturo8.

Iuj problemoj ekestis ankaŭ ĉe la Komisiono de Historiistoj sub la Prezidanto de Latvio, kiu en la lastaj jaroj publikigis nur unu aŭ du volumojn de esploroj kaj resumoj (de 1999 ĝis 2011 estis publikigitaj 26 kolektoj). Ĝia nova prezidanto, Inesis Feldmanis, kiu ekoficis en januaro 2010, estas vokita aldoni "dinamismen kaj asertivecon" al la oficiala strukturo. Inter la planoj por la laboro de la komisiono por 2010-2011 voĉigitaj de I. Feldmanis estas la plifortigo de interago kun la Ministerio de Eksterlandaj Aferoj de la Respubliko de Latvio - precipe en aferoj de rus-latvaj rilatoj (la temo de la "malfermo". " de rusaj arkivoj, latvaj entombigoj ĉe teritorio de Rusio, informa kaj propaganda subteno, laboro kun eksterlandaj membroj de la komisiono), publikigo de libro de Karlis Kangeris, Rudite Viksna kaj Uldis Neiburgs pri la koncentrejo Salas-Pils ("pruvo" de ĝia "edukalabora" karaktero kaj reduktado de la tendaraj viktimoj de la nazioj kaj iliaj komplikoj al 2 mil homoj), traduko de la skandala libro "Historio de Latvio. 20-a jarcento" en la ĉeĥan lingvon, la anglalingvan eldonadon de la libro "Latvio en la Dua Mondmilito" en la Riga eldonejo "Jumava", la preparado de fundamenta verko pri la aŭtoritata reĝimo de Kārlis Ulmanis kaj

ĉiutaga vivo de latvoj en 1934—

1940-aj jaroj, publikigo de libro pri la strategio de antaŭmilita ekstera politiko de Latvio, preparado de la Prezidenta Konsilanto pri Historiaj Aferoj Antonijas Zunda de priskribo de la agado de la "okupa instrumento" - Ministerio de Eksterlandaj Aferoj de la LSSR9.

La 11-an de oktobro 2010 okazis en Rigo prezento de la laboro de la nova fonduso "Malgranda Biblioteko de Historio de Latvio". La prezidanto de la fondaĵo estis samtempe la prezidanto de la Komisiono de Historiistoj sub la Prezidanto de Latvio, I. Feldmanis. Komentante la bezonon krei fondaĵon, li notis: "Ni venis al la konkludo, ke en multaj aferoj, inkluzive de la interpretado de historio, ni perdis la "handikapo" kiun ni havis post la restarigo de sendependeco. Eĉ la legitimeco de la latva ŝtatiĝo estas pridubita." Laŭ li, unu el la motivoj por la formado de la nova strukturo estis la konstato, ke "Latvio estas sub la konstanta influo de la rusa informa kampo". La misio de la fondaĵo estas krei "imunecon" inter latvoj al "rus-sovetiaj mitoj" kaj malfortigi ilian influon sur la okcidenta publiko, kaj la ĉefa koncepto estas karakterizita per moto en la spirito de ekstremdekstraj ĉantoj: "Nacio, Ŝtato, Eŭropo" 10.

La administrado de la fondaĵo havas tre ambiciajn planojn: eldoni ĉirkaŭ 60 librojn en la latva, angla, germana, franca kaj rusa pri la ĉefaj problemoj de la historio de Latvio, inkluzive de la periodo de la dua mondmilito, malfermi historian interretan portalon. Tal, plenumas konferencajn agadojn en Latvio kaj eksterlande, okazigas la unuan kongreson de historiistoj de Latvio en 2011, disvolvas kunlaboran programon kun la Ministerio pri Edukado kaj Scienco de la Respubliko Latvio, universitatoj kaj lernejoj, malfermu novan esplorcentron, publikigas en la amaskomunikiloj. Ĝenerale, laŭ I. Feldmanis, "Latva

8 Vidu I. Upmalis., Tilgass, E. Stankiewics s. Latvio 1939-1999. padomju militaristu var 225 a. Riga, 2011. 19. 1 lpp.

9 Vidu "Latvijas Av zē". 29/01/2010.

10 "Latvijas Av zē". 09.10.2010.

historiistoj devus preni pli agresemajn poziciojn kiam ili reagis al aferoj influantaj la ŝtatecon de Latvio kaj la historiajn valorojn de latva identeco, precipe rilate al la okazaĵoj de la dudeka jarcento"¹¹. Rimarkindas, ke la "elasteco" de la fondaĵo kompare kun la komisiono permesas al ĝi inkluzivi eĉ pli radikalajn tezojn en siaj verkoj kaj samtempe "nutri" la tutan profesian medion de latvaj historiistoj. La unua provo establi "ampleksan" kontrolon de la historia komunumo estis la Unua Kongreso de Latvaj Historiistoj okazinta la 16-17-an de septembro 2011 sub la aŭspicioj de la fondaĵo, dum kiu okazis tre karakteriza epizodo.

Parolante en la malfermo de la kongreso, la nova Prezidanto de la Respubliko Latvio, Andris Berzins, deklaris, ke "Latvio ne bezonas unuflankan, strikte nacian vizion de la historio. Esplorante la historion de Latvio, ni devas memori, ke tio estas la historio ne nur de latvoj, sed ankaŭ de multaj aliaj popoloj. La specifeco de Latvio estas, ke dum jarcentoj germanoj, rusoj, poloj, judoj kaj aliaj popoloj vivis ĉi tie apud la latvoj. Ni ne devas forgesi pri ĉi tio.

Ekvilibra vidpunkto kaj taksado kontribuos al sento de aparteno al Latvio inter naciaj minoritatoj, helpos al kohezio kaj firmiĝo"¹². Tamen, nur kelkajn tagojn poste, ĉi tiu prezidenta deklaro estis fakte malakceptita fare de la Prezidanto de la Komisiono de Historiistoj sub la Prezidanto de la Respubliko de Latvio, I. Feldmanis, kiu deklaris ke "la plej multaj el la loĝantoj de Latvio devas interkonsenti kun la fakto, ke ili estas posteuloj de la okupantoj, sed ili ne devus esti tenita respondeca pri tio

kaj ili mem parolu malpli pri tio... La okupo estas la ruĝa linio de nia historio. Ni neniam rezignos pri ĉi tiu afero."¹³ Tiel, la provo de prezidanto A. Berzins korekti la mallarĝan naciisman vidon de la historio de Latvio trafis

opozicio de historiistoj kiuj faris karieron servante oficialajn historiajn kaj ideologiajn tezojn.

komisionoj de historiistoj de Rusio La deĝo krei artikolon grandan agadon la ĉeesto de ŝtatistoj kaj oficialaj historiistoj de Latvio, kiuj faris kelkajn deklarojn, kiuj klare atestas pri la ideologia

kulturaj kaj politikaj fundamentoj

aspiroj de la latva parto de la komisiono. Ŝtata sekretario de la Ministerio pri Eksteraj Aferoj de la Respubliko de Latvio Andris Teikmanis, en intervjuo kun la ĵurnalo "Latvijas Av ze", malkaŝe elsendis la politikan pozicion de oficiala Rigo al latvaj historiistoj: "Ne estas demando, ke niaj historiistoj venos. al iuj tute novaj konkludoj. Ni ne reverkos nian historion kaj ne intencas fari tion. Ne unu joton"¹⁴. La Prezidanto de la Seimas de la Respubliko, Solvita Aboltinja, diris al la latvaj amaskomunikiloj, ke la "soveta okupado" de Latvio estas la sama "nedisputebla" kaj "fundamenta" fakto kiel la holokaŭsto¹⁵. Ĉi tiu deklaro de unu el la plej altaj registaraj oficistoj estas speco de "hejma preparado" celanta, de strategia perspektivo, antaŭenigi konjekton pri egaligo de la holokaŭsto kaj la "soveta genocido de latvoj". Ĉi tiu skemo estas dizajnita por retuŝi la temon de la kunkulpeco de latvoj en la totala ekstermado de judoj en la nazi-okupata teritorio de Latvio kaj plifortigi politikajn kaj financajn asertojn kontraŭ moderna Rusio.

Antaŭe, la estro de la Komisiono de Historiistoj sub la Prezidanto de la Respubliko de Litovio, I. Feldmanis, kies kandidateco estis nomumita de oficiala Rigo por kunprezidi la duflankan komisionon de historiistoj, emfazis en intervjuo kun la ĵurnalo "Latvijas Av ze": "Ni fondis la "Malgrandan Bibliotekan Fondaĵon"

-- "Latvijas Av ze". 10/12/2010.

¹² "Rus. Delfi". 16/09/2011.

¹³ "Latvijas Vēstnesis". 22/09/2011.

¹⁴ "Latvijas Av ze". 01/11/2011.

¹⁵ Vidu "Delfi.lv". 01/11/2011.

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

Rusio gvidas kontraŭ Latvio kaj aliaj respublikoj de la eksa Sovetunio. Ilia celo estas ŝanĝi nian nacian identecon <...> La celo de ilia propagando estas certigi, ke la sinteno de latvoj al Rusio fariĝu pli kaj pli amika, kaj ke Latvio fariĝu pli kaj pli rusa." Li ankaŭ deklaris la neakcepteblecon de devio de la "okupnormo": "Ĉi tie mi volas ĵeti ŝtonon al la ĝardeno de latva ĵurnalismo. Mi ne komprenas kial la amaskomunikiloj, specife latva radio, kuraĝas fari ambiguan diskuton pri tio, ĉu ekzistis aŭ ne estis (sovetia) okupo. Estas tute klare, ke ĝi estis! Kio alia estas por ĝeni? Ĉi tio estas ruĝa linio, kiun oni ne devas transiri! La fakto de okupado estas nekontestebla! Kial la agadoj de Sovetunio estu taksataj malsame ol la agadoj de la nazioj?

Germana Germanujo?"¹⁶ La 22-an de decembro 2011 Feldmanis denove rimarkis: „Nia pozicio pri la eventoj de 1939-1940 estas firma. La laboro de la (komuna) komisiono estos direktita en tia direkto, ke estos utila por Latvio”¹⁷.

La direktoro de la Latva Instituto pri Historio, Guntis Zemitis, en komento al la ĵurnalo "Latvijas Av ze" deklaris: "Mi kredas, ke la kreado de komisiono nur povas esti bonvenon, kaj ĉi tio estas paŝo en la ĝusta direkto. Kompreneble, oni povas diri, ke rekono de la fakto de okupado ne estas objekto por historiaj diskutoj, ke nenio necesas pruvi ĉi tie, sed Rusio evidente ne estas preta por tia paŝo, sed eble ĝi povas veni al ĝi iom post iom. La ebleco akiri aliron al rusaj arkivoj estu pozitive taksita. La okupascenaro estis skribita en Moskvo. Tie vi devus serĉi lin." ¹⁸.

La 31-an de januaro 2011 okazis en la kastelo de Riga kunveno de la nuna konsisto de la Latva Komisiono de Historiistoj kun la Prezidanto de la Respubliko Latvio Valdis Zatlers, ĉe kiu estis anoncita la listo de partoprenantoj.

¹⁶ "Latvijas Avīze". 03.12.2010.

¹⁷ "BNS". 22/12/2011.

¹⁸ "Latvijas Avīze". 13/01/2011.

reprezentantoj de la latva parto de la sepmembra duflanka komisiono de historiistoj kun Rusio. Ses el ili estas delonge konataj

Ni aktive efektivas registarajn ordonojn

antaŭenigi "okupan" retorikon kaj prezenti politikajn kaj financajn postulojn pri moderna Rusio dum la sovetia periodo de historio (Inesis Feldmanis - kunprezidanto, Antonijas Zunda - konsilisto de la prezidanto pri historiaj aferoj, Heinrichs Strodes, Aivars Stranga, Daina Bleyere, Irene Schneider). Krome, por propagando kaj pacigo, estis invitita Profesoro de Dau-Gavpils Universitato Aleksandr Ivanov, kiu profesie kaj finance dependis de latvaj oficialaj strukturoj.

Apartan atenton oni atentigas pri la nomumo de I. Feldmanis, konata pro siaj ultranacismaj kaj, fakte, por-naziaj opinioj, kiel kunprezidanto de la komisiono. La ekstrema cinikismo kaj kompleta malmoralismo de Feldmanis povas esti ilustritaj per fragmento de intervjuo kun li, publikigita en julio 2008: "Sovetiaj kaj rusaj historiistoj ĉiam argumentis, ke Salaspils estis koncentrejo. Nenio tia! En scienca literaturo, koncentrejoj estas komprenitaj kiel tendaroj kie viktimoj estis mortigitaj tuj post sia alveno. Nenio tia okazis en la tendaro Salaspils. Iuj rusaj historiistoj troigis la nombron de la mortigitaj en ĉi tiu tendaro almenaŭ kvin ĝis dek fojojn: entute tie estis mortigitaj proksimume 2 mil homoj, ne 100 mil. Nur du ĝis tri mil homoj¹⁹ povus esti tie samtempe — tia pligrandigita malliberejo. La tendaro estis konstruita de homoj alportitaj de

¹⁹ Modernaj esploroj pruvas, ke la unufoja kapacito de la koncentrejo Salaspils variis de 10 ĝis 15 mil homoj (vd.

"Juĝite de naziismo. Koncentrejo Salaspils: forgesita historio. Kolekto de dokumentpruvoj pri la abomenaĵoj de la germanaj nazioj kaj iliaj komplikoj dum la jaroj de la germana okupado de Latvio en 1941-1944." Komp. V. Bogov. Rigo, 2011).

Judoj en Germanujo, kaj ĉirkaŭ mil el ili mortis en Salaspils..."²⁰

Estas karakterize, ke Feldmanis vidas kunkulpecon kun la nazioj kiel agado utila por latvoj kaj eĉ kiel speco de rezista movado. Jen kiel aspektas ĉi tiu, laŭ sia maniero, elstara ekzemplo de eltrovema penso: "En ĉi tiu kazo, kune kun tiaj terminoj kiel "kunlaboro" (kutima kunlaboro kun la okupantoj) aŭ "kunlaborismo"

(perfida kunlaboro), ni povas uzi la difinon de "taktika kunlaboro", indikante per ĝia helpo kunlaboron kun la germanaj okupaciaj aŭtoritatoj, celante atingi celojn, kiuj iel aŭ alie renkontis la interesojn de la latva popolo. La demando ĉu taktika kunlaboro povas esti perceptita kaj identigita kiel specifa formo de rezista movado ankaŭ estas inda de diskuto."²¹ Oni povas konstati, ke oficiala Rigo decidis "ludi por la rando" reen en januaro 2010, aprobante la kandidatecon de

Inesis Feldmanis kiel la estro de la Komisiono de Historiistoj sub la Prezidanto de Latvio kaj kreante administrajn antaŭkondiĉojn por lia nomumo al antaŭposteno de dupartia komisiono de historiistoj.

La manko de alireblaj kaj fidindaj informoj pri la konsisto de la rusa parto de la historia komisiono dum tri monatoj kaj duono post la novjaraj kaj kristnaskaj ferioj kaŭzis kreskantan nervozecon en la latva gvidantaro. Jam komence de februaro 2011, en interparolo kun ĵurnalistoj, I. Feldmanis ne kaŝis la malpaciencon de la latva flanko, atendante fruan respondon.

²⁰ E. Veidemane. Ulmanis izv ljsn vesēdā ve ūdu. - "Neatkar ga R ta Av ze." 121/07/2008.

²¹ I. Feldmanis. Okup cija, kolabor cija un preto-an s ŝkuāt ba Lātviĵ. ā - "Okup cija, kolabor cija, preto-an ŝs: vāstue un v sturēs uztvere. Starptautisk s komite-rencoj materi li 2009. ĝada 27.—28. oktobr. Ī Rīgā Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti, 26. sj. ER gaĵ 2010. 173. lpp.

Oficialaj agoj de Moskvo pri la formado de la komisiono kaj la komenco de ĝia laboro: "Estas malfacile por mi diri kial estis tia malfruo - la ferioj daŭris aŭ, eble, estas ia malakcepto de la konsisto de nia komisiono."²²

Timante interrompon de la laboro de la komisiono, sed kalkulante je la "forto de la pozitiva impresoj", kiun V. Zatlars lasis pri si en Moskvo, la oficiala Rigo daŭre sendis signalojn al la naciisma elektantaro, elmigrintaj rondoj, Okcidento kaj Rusio, ke En neniu kazo ĝi intencas devii de la dogmoj de "okupa" retoriko kaj asertoj kontraŭ moderna Rusio por la komuna sovetia periodo de historio. Indika tiurilate povas esti konsiderata la parolado de la Prezidanto de Latvio en la 50-a konferenco de la Komuna Balta Amerika Nacia Komitato, kiu okazis dum laborvizito al Usono la 2-an de aprilo 2011. Aludante al la komuna komisiono de historiistoj, li deklaris, ke la ĉefa celo de ĉi tiu strukturo estus studi "la krimojn de Stalin kontraŭ la popolo de Latvio", emfazante: "Ni neniam rezignos la fakton, ke en 1940 la baltaj landoj estis okupitaj." ²³

La ĉi-supra mallonga diskuto vidado struktura-funkcia Detala kaj signifa analizo de ĉi tiu temo montras, ke historia scienco en moderna Latvio estas submetata al grava premo de la ŝtato, kiu starigas striktan ideologian kadron por la interpreto de la okazaĵoj de la dudeka jarcento. La modelo de la "nura ĝusta" klarigo de historiaj eventoj estas registrita en kelkaj deklaroj de la Sejm de la Respubliko de Litovio kaj estas konstante "klarigita" al historiistoj en deklaroj de registaraj oficistoj. En ĉi tiu situacio, parolas pri libereco de historia diskuto en Latvio

²² "Latvijas Avīze". 02/01/2011.

²³ "Valda Zatlara uzruna Apvienot s Amerikas Baltie u nacion Is ŝ komitejas 50 gadu jubilejas kon ferenc." — www.president.lv ē (04/02/2011).

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

ne necesas diskuti la "problemajn" aferojn de la historio de la

dudeka jarcento. "Okupa retoriko" estas la bazŝtono por oficiala Rigo en tri specifaj kampoj: 1) konservado de la hontinda institucio de "ne-civitanoj", 2) traktado de diskriminacia politiko kontraŭ la ruslingva loĝantaro de la lando (inkluzive de civitanoj de la Respubliko de Litovio kaj konstante loĝantaj civitanoj de la Rusa Federacio), 3) prezentante historiajn, politikajn kaj materiajn asertojn kontraŭ moderna Rusio, inkluzive de internaciaj politikaj kaj internaciaj juraj platformoj (OSCE, ECHR, Eŭropa Parlamento, Rusio-EU-dialogo, ktp.).

Por "pruvi" la historiajn kaj ideologiajn tezojn formulitajn ĉe ŝtatnivelo, en Latvio estis kreita kompleksa sistemo de institucioj, kiuj provizas intelektan "subtenon" por la konceptoj de "soveta okupado" kaj "soveta genocido". Tio siavice kaŭzis la kreadon de fermita grupo de oficialaj historiistoj poziciantaj sin kiel gardantoj de latva "historia juro"

jes." Rezentantoj de tiu korporacio konservas siajn politikajn poziciojn eĉ kun la rotacio de la plej altaj kandidatoj de elitaj grupoj en povo (ekzemple, A. Zunda sinsekve okupas la postenon de konsilio.

Nika pri aferoj de historio sub prezidantoj V. Vike-Freiberg, V. Zatlers kaj A. Berzins). Ricevante subtenon de la naci-radikala parto de la politika klaso de la lando, oficialaj historiistoj havas la ŝancon bloki ajnajn publikajn kaj sciencajn diskutojn pri "problemaj" temoj de historio. Estis la reprezentantoj de la korporacio de oficialaj latvaj historiistoj kiuj formis la spinon de la latva parto de la komuna komisiono de historiistoj de Rusio kaj Latvio.

Ne estas mirinde, ke la latva flanko prenis ege politikigitan pozicion kaj tute ne kaŝas siajn intencojn - por ke la komuna komisiono de historiistoj rekonu la "fakon de soveta okupado" de Latvio en 1940-1941 kaj 1944-1991 kaj, bazita sur "la opinio de scienco", por persvadi la gvidantaron kaj popolon de Rusio al "pento" kaj unu aŭ alia "kompenso".

APLIKAĴOJ

1. DEKLARO DE LA SEIMA DE LA RESPUBLIKO LATVIO "PRI LA OKUPO DE LATVIO" DATITA LA 22-A DE AŬGUSTO 1996

La plej alta reprezenta organo de la popolo de Latvio, la Seimas, direktas ĉi tiun deklaron al la landoj de la mondo kaj internaciaj organizaĵoj por rememori la tragikan sorton de nia popolo kaj ŝtato en la dudeka jarcento.

La Latvia Respubliko estis proklamita la 18-an de novembro 1918 kaj iĝis membro de la Ligo de Nacioj la 22-an de septembro 1921. La disvolviĝon de Latvio kiel sendependa ŝtato estis interrompita de la neagreso-pakto (Pakto Ribbentrop-Molotov) konkludita la 23-an de aŭgusto 1939 inter du totalismaj potencoj - Nacisocialisma Germanio kaj la komunisma Sovetunio, kies celo estis dividi Eŭropon en influkampoj. Malobservinte la fundamentajn principojn de la internacia juro, same kiel la traktatojn konkluditaj inter Latvio kaj Sovetunio, Sovetunio okupis Latvion per militforto la 17-an de junio 1940 kaj kontraŭleĝe enkorporigis (aneksigis) ĝin al Sovetunio. Tiel, la politika reĝimo kaj jura sistemo de Sovetunio estis enkondukitaj en Latvio.

En la somero de 1941, kun la eksplodo de la dua mondmilito malamikecoj sur la teritorio de Latvio, ĝi estis okupita de Nacisocialisma Germanio, kiu establis sian reĝimon, faris deportadojn kaj aliajn subpremojn kontraŭ loĝantoj, kaj ankaŭ uzis la teritorion de Latvio por ekstermi loĝantojn de aliaj okupataj landoj.

Ĉe la fino de 2-a Mondmilito, Sovetunio rekomencis sian okupacian reĝimon en Latvio. En 1944, parto de la teritorio de Ab-

Rena volost (ĉirkaŭ 2000 kv. km).

EN KAPTO DE ETNOKRATIO

Dum la tuta okupado, Sovetunio celkonscie faris genocidon kontraŭ la popolo de Latvio, per tio malobservante la Konvencion pri Antaŭzorgo de Genocido kaj Puno de Genocido de la 9-a de decembro 1948*. La okupacia reĝimo ekstermis senkulpajn homojn, plurfoje faris amasajn deportadojn de loĝantoj kaj aliajn subpremojn, senkompate punis tiujn, kiuj, armite aŭ alie, pledis por la restarigo de la latva sendependeco, kontraŭleĝe fremdigis la posedaĵojn de latvaj loĝantoj sen kompenco kaj subpremis manifestojn de libera pensis. La gvidado de Sovetunio celkonscie inundis Latvion per centoj da miloj da migrantoj kaj, kun ilia helpo, provis detrui la identecon de la popolo de Latvio. Sekve de tiu ĉi politiko, la parto de latvoj kiel la ĉefa nacio malpliigis de 77 procentoj ĝis 52 procentoj.

Dek jarojn post la fino de 2-a Mondmilito, armita rezisto al la Sovetunia okupo daŭris en Latvio. Pli ol 30 000 naciaj partizanoj kaj iliaj asistantoj partoprenis la rezistan movadon. Post ĝia subpremado, malgraŭ la subpremo de la sovetia reĝimo, rezisto daŭris en aliaj formoj.

Eĉ antaŭ la kolapso de Sovetunio, larĝa popola movado komenciĝis en Latvio por la restarigo de ŝtata sendependeco per pacaj demokrataj rimedoj. En la elektoj de 1990, tiu ĉi movado sukcesis akiri plimulton en la plej alta reprezenta organo - la Supera Konsilio, kiu la 4-an de majo samjare adoptis la Deklaracion pri la restarigo de sendependeco de la Respubliko Latvio, difinante transiran periodon por la restarigo de fakta ŝtata sendependeco. Tiu ĉi deklaro deklaris, ke la armea agreso de Sovetunio la 17-an de junio 1940 kvalifikiĝis kiel internacia krimo.

Danke al la volo de la popolo de Latvio kaj la subteno de la demokratiaj fortoj de la mondo, la ŝtata sendependeco estis restarigita la 21-an de aŭgusto 1991.

La Seimas de la Respubliko Latvio certigas, ke Latvio, sen enhavante malamon kaj sen postuli venĝon por la pasinteco, ĉiam persiste memorigis kaj alvokis kompreni la tragikan sorton de sia popolo, ĉar la okupado, kiu daŭris duonjarcento, kaŭzis gravajn sekvojn, kiuj estis malfacile venkebla per propraj klopodoj. Latvio zorgas ankaŭ pri tio, ke Rusio ne rekonis la okupadon de Latvio farita de Sovetunio kaj ne volas fidi la Packontrakton inter Latvio kaj Rusio de la 11-a de aŭgusto 1920, en kiu Rusio por ĉiam rezignis siajn postulojn pri la teritorio de Latvio. .

Tiurilate la Seimas de la Respubliko Latvio, nome de la popolo, alvokas la landojn de la mondo kaj internaciaj organizaĵoj:

- rekoni la fakton de okupado de Latvio;
- helpi al Latvio forigi la sekvojn de la okupado, provizante al ĝi politikan kaj ekonomian helpon;

— subteni la aspirojn de tiuj personoj kiuj deziras reveni el Latvio al sia etna patrujo kaj el eksterlando al sia patrujo Latvio.

Parolanto de la Seimas I. Kreituse

Rigo,

la 22-an de aŭgusto 1996**

Eldonita: "Latvijas Vestnesis". 27/08/1996. n-ro 143 (628). En latva lingvo***.

* La kvalifiko de sovetiaj subpremoj en la baltaj respublikoj kiel "genocido" estas netenebla. Por pliaj informoj pri tio, vidu A. R. Dyukov. La Mito de Genocido: Sovetia Subpremo en Estonio. M., 2007.

** Ĉi-rilate, la 4-an de oktobro 1996, la Ŝtata Dumao de la Rusa Federacio responde akceptis deklaron, en kiu ĝi precipe esprimis "gravan zorgon pri la senprecedenca en cinikismo, malkaŝe kontraŭrusa agado de la Seimas. de la Respubliko de Latvio", rimarkis "distorditan, ekstreme partian interpreton de la historio de reciprokaj rilatoj inter Latvio kaj Rusio post 1918" kaj la provokeman naturon de la teritoriaj postuloj de Latvio al Rusio, kaj ankaŭ formulis la sekvan pozicion: "La taksodatenoj en la tiel nomata deklaro pri okupado de Latvio kaj la terminologio uzata en ĝi estu konsiderataj kiel pravigo de jam faritaj kontraŭleĝaj agoj kaj provo krei juran bazon por daŭrigi la diskriminacian, humiligan politikon kontraŭ homoj loĝantaj en Latvio, kies gepatra lingvo estas la rusa kaj al kiu la latva flanko intencas doni la statuson de okupantoj." Krome, la responda deklaro deklaris la principon ligi interŝtatajn politikajn kaj ekonomiajn rilatojn inter Rusio kaj Latvio kun la jura statuso de la ruslingva loĝantaro de ĉi tiu lando, kaj enhavis alvokon al internaciaj organizaĵoj kaj la monda komunumo por ke "por malhelpi la plifortigon de naci-radikalismaj sentoj en la plej alta leĝdona organo Latvio kaj la plifortigon de la reĝimo de diskriminacio kontraŭ homoj pro naciaj kaj lingvaj kialoj en ĉi tiu lando ricevis taŭgan juran takson de la tiel nomata deklaro pri la okupado de Latvio. adoptita de la Seimas de la Respubliko Latvio" (n-ro 652-II GD).

*** Poste, la teksto de dokumentoj en la latva estas donita en la traduko de V. V. Simindei.

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

2. DEKLARO DE LA SEIMA DE LA RESPUBLIKO LATVIO "PRI LATVAJ LEGIANOJ EN LA DUA MONDA MILITO" DATITA LA 29-A DE OCTUBRE 1998

En 1998, en la mondaj amaskomunikiloj, eksterlandaj registaroj, kaj ankaŭ internaciaj organizaĵoj, estis prezentitaj kun malĝustaj informoj, ke la latvaj legianoj* kiuj batalis en la Dua Mondmilito kadre de la germanaj armetrupoj kontraŭ Sovetunio estis komplikoj de la hitlera reĝimo. .

Por protekti la historian veron kaj bonan memoron de latvaj soldatoj, ni deklaras:

En la tridekaj jaroj de la dudeka jarcento, du grandaj totalismaj terorismaj ŝtatoj formiĝis en Eŭropo. La efektiva de la agresemaj celoj de ĉi tiuj ŝtatoj komenciĝis per la subskribo de la tiel nomata Pakto Molotov-Ribbentrop, rezulte de kiu la ŝtata sendependeco de la Respubliko Latvio estis likvidita kaj ĝi estis alterne okupita de kaj Sovetunio kaj Germanio.

Okupaj reĝimoj faris ripetajn malobservojn de internaciaj normoj rajtoj kaj homaj rajtoj kaj eĉ militkrimoj kontraŭ la popolo de Latvio.

Ambaŭ okupaciaj aŭtoritatoj malobservis la IV-an Konvencion de Haga de 1907 pri la Leĝoj kaj Kutimoj de Milito sur Tero, kiu malpermesas la mobilizadon de la loĝantoj de la ŝtato en la armeon de la okupanta ŝtato aŭ la implikiĝon en milicia laboro (Artikolo 52 de la konvencio) . Ambaŭ okupaciaj aŭtoritatoj konskriptis civitanojn de okupata Latvio en siajn armetrupojn kaj varbis ilin en diversajn miliciajn formaciojn**. Evadado estis puninda per malliberigo en koncentrejoj aŭ mortpuno. Kiel rezulto, latvaj civitanoj devis batali unu kontraŭ la alia dum 2-a Mondmilito.

Devigita ĉeesto en la vicoj de la armetrupoj de Sovetunio ne estas konsiderata kunkulpeco kun la sanga reĝimo de Stalin, dum deviga ĉeesto en la vicoj de la latvaj legianoj kiuj batalis kiel parto de la germanaj armetrupoj estas nun interpretita de certaj politikaj demagogoj kiel kunkulpeco kun la reĝimo de Nazia Germanio, kvankam la inkludo de la latva legia membreco de la Waffen SS neniel dependis de latvaj civitanoj***.

Ja kelkaj el la civitanoj de Latvio libervole aliĝis al Latva Legio****, sed tio okazis ĉar Sovetunio faris genocidon en Latvio en 1940-1941. Centoj da homoj estis pafitaj sen juĝa verdikto, dekoj de miloj estis deportitaj al malproksimaj areoj de Sovetunio. Germanio ankaŭ permesis militkrimojn kaj genocidon en Latvio ĉe tiu tempo, sed ili influis latvaj civitanojn laŭ multe pli malgranda mezuro. Tial, kelkaj latvaj civitanoj kredis ke aliĝante al la legio, ili protektos sin kaj siajn familiojn kontraŭ novaj amassubpremoj de Sovetunio, kiuj poste fakte sekvis.

La celo de la soldatoj kiuj estis alvokitaj kaj libervole aliĝis al la legio estis protekti Latvion de la restarigo de la stalinisma reĝimo. Ili neniam partoprenis en la punaj agoj de Hitler kontraŭ civiluloj*****. La Latva Legio, kiel la finna armeo, ne batalis kontraŭ la kontraŭhitlera koalicio, sed nur kontraŭ unu el la partoprenantaj landoj - Sovetunio, kiu estis la agresanto rilate Finnlando kaj Latvio. Kiam la ĉefkomando de la germanaj armetrupoj provis sendi legianojn por batali kontraŭ la armetrupoj de Usono, Britio kaj Francio, ĉiuj oficiroj kaj soldatoj kategorie rifuzis tion. Tial, la okcidentaj aliancanoj

* Oficistoj de la Latva SS Volontula Legio, latvaj legianoj de la Waffen SS.

** Kun la akcepto de Latvio en Sovetunio la 5-an de aŭgusto 1940, latvaj civitanoj ricevis sovetian civitanecon; dum la periodo de nazia okupacio ne estis subjektoj de la Tria Reich leĝe kaj fakte ne kalkulis.

*** La germanoj donis al latvaj soldatoj la ŝancon elekti sian laborlokon aŭ militservon (Waffen SS, Wehrmacht), disponigante certajn avantaĝojn kaj preferojn specife al la Waffen SS legianoj.

**** Ĝis 20 procentoj de la personaro (ĉe la fino de 1944), inkluzive de preskaŭ ĉiuj oficiroj. Volontuloj ankaŭ devus esti konsideritaj dungitoj de la latvaj policbatalionoj inkluditaj en la Latva SS Volunteer Legion.

***** Atestoj pri la kunkulpeco de latvaj legianoj de la Waffen SS en naziaj krimoj estas konservitaj. kontraŭ civiluloj kaj militkaptitoj sur la teritorio de Rusio, Belorusio kaj Pollando.

ŝtatoj - Usono, Britio kaj Francio jam en 1946 klarigis la aferon de la latiŝa kaj estona legioj kaj donis al la legianoj la statuson de politikaj rifuĝintoj*. La usona registara strukturo en 1950 denove deklaris: "La baltaj trupoj de la "Waffen SS" (Baltaj Legioj) estas konsiderataj kiel specialaj unuoj, diferencaj de la germanaj SS-unuoj, en siaj celoj, ideologio kaj kvalifikoj de soldatoj."

La rajtoj de Latvio kiel okupata ŝtato rilate al malobservoj de internacia juro faritaj de la okupanta ŝtato sur ĝia teritorio estas certigitaj de la menciita Haga Konvencio, kiu determinas: "La militema partio, kiu malobservis ĉi tiujn regulojn, estas devigata pagi kompenson"* *.

Tial, la devo de la Registaro de Latvio estas: - postuli de la okupanta

ŝtatoj kaj iliaj laŭleĝaj posteuloj*** ke ili, laŭ la normoj de la internacia juro, pagu al civitanoj de Latvio, membroj de iliaj familioj kaj heredantoj kompenson pro damaĝo kaŭzita lige kun kontraŭleĝaj agoj - bilizoj en la armeoj de la okupaj ŝtatoj; - zorgu forigi atakojn kontraŭ la honoro kaj digno de latvaj soldatoj

en Latvio kaj eksterlande.

Parolanto de la Seimas A. Cepanis

Rigo,

la 28-an de oktobro 1998

Eldonita: "Latvijas V stnesis". 11/1998. n-ro 336 (1397).
En latva.

3. DEKLARO DE LA SEIMA DE LA RESPUBLIKO LATVIO "PRI LA KONdAmNADO DE LA TOTALITA KOMUNISTA OKUPIA REGIMO DE USSR EN LATVIO" DATITA LA 12-A DE MAJO 2005

La Seimas de la Respubliko de Latvio rememoras la apelacion prezentitan en la Deklaro de la 22-a de aŭgusto 1996 pri la okupado de Latvio, kaj,

subtenante tion, kio estas establita en la Traktato pri la Eŭropa Konstitucio, ke la popoloj de Eŭropo, fieraj pri sia nacia identeco kaj historio, samtempe klopodu por venki malnovajn barojn kaj, kunigitaj eĉ pli proksime, kune kreu komunan destinton,

Konsiderante, ke kun la aliĝo de Latvio al la celoj kaj principoj difinitaj en la Konstitucio de la Eŭropa Unio, estas esence por la Eŭropa Unio kompreni la amaran sperton de Latvio kaj plene kompreni la historion de nia lando kiel integran parton de la historio de la tuta unuiĝinta Eŭropo,

rilatante al la Packontrakto de 1920 finita inter la Respubliko Latvio kaj la Rusa Socialisma Federacia Soveta Respubliko,

* Profesoro en Novgorod University. Jaroslav la Saĝa B.N. Kovalev notas ĉi-rilate: "En kondiĉoj, kiam Sovetunio kaj Usono estis en stato de malvarma milito dum multaj jaroj, ĉiu paŝo unu al la alia povus esti konsiderata kiel manifestiĝo de malforteco. Naziaj kunlaborantoj ne devis timi, ke ili estos transdonitaj al la justeco de tiuj landoj, kie ili faris gravajn krimojn dum ili estis sur la teritorio de Usono aŭ ĝiaj aliancanoj. Fakte, por la plej multaj okcidentaj politikistoj, tiaj homoj estis konsiderataj multe malpli malbona ol Sovetunio" (B. N. Kovalev. Leĝigo de sovetiaj kunlaborantoj en la Okcidento post la fino de la dua mondmilito. - "Ĵurnalo de Rusia kaj Orient-Eŭropa Historia Esplorado." 2010. N-ro 2-3. P. 83).

** Sovetunio neniam estis en milito kun Latvio, kaj tial ne povas esti rekonita rilate al ŝia "batema flanko".

*** Laŭ internacia juro en 1940, Sovetunio ne estis okupanta ŝtato rilate al Latvio; Rusa Federacio estas posteulo de Sovetunio en kvar aspektoj: nukleaj armiloj, konstanta membro de la Sekureca Konsilio de UN, eksteraj ŝuldoj kaj eksterlandaj posedaĵoj. Ĉiuj aliaj devoj de Rusa Federacio estas libervolaj, kontraktaj en naturo aŭ devenas de la devoj de la RSFSR.

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

Memorante la traktaton de 1932 pri neagreso kaj paca solvo de la konflikto finita inter Latvio kaj la Unio de Sovetiaj Socialismaj Respublikoj (Sovetunio),

Memorante la Konvencion de 1933 pri Difino de Agreso, kiu establas malpermeson de rekta aŭ nereakta uzo de forto, al kiu la Respubliko de Latvio kaj Sovetunio aliĝis ratifinte ĉi tiun konvencion*,

emfazante, ke kun la ratifiko de la menciitaj plurflankaj kaj duflankaj traktatoj, Latvio kaj Sovetunio je internacia nivelo promesis respekti unu la alian suverenecon, kaj ankaŭ ne uzi militon aŭ minacon de milito en duflankaj rilatoj,

Rememorante la sekretajn kromajn protokolojn de la Neagresa Traktato de 1939, kiuj estis konkluditaj inter Germanio kaj Sovetunio kaj kiuj, kontraŭe al la normoj de la tiama internacia juro kaj la devoj de Sovetunio al Latvio, dividis Orientan Eŭropon en "sferojn de influo" de la du landoj,

memorigante, ke post la subskribo de ĉi tiu traktato kaj la sekretaj aldonaj protokoloj al ĝi, Sovetunio okupis kaj aneksis la Respublikon de Latvio, detruis ĝian ŝtatan strukturon, mortigis, torturis kaj deportis centojn da miloj da ĝiaj loĝantoj, kontraŭleĝe forprenis iliajn posedaĵojn kaj portis el trudita kolektivigo, persekutis homojn de -pro iliaj politikaj opinioj, religiaj kredoj kaj nacieco, provis detrui kaj rusigi la nacian kulturon de Latvio, sendante centojn da miloj da loĝantoj de Sovetunio al Latvio,

emfazante, ke la sekretaj aldonaj protokoloj de la menciita Ne-Agresa Traktato inter Sovetunio kaj Germanio en 1989 estis kondamnitaj sur la internacia nivelo de kaj Germanio kaj Sovetunio, rekonante, ke tiuj protokoloj estis finitaj malobee al la principoj de internacia juro de tiu ĉi. tempo kaj kun enmiksiĝo en suverenaj kaj sendependaj rajtoj de multaj aliaj landoj,

Rimarkante, ke Rusa Federacio ne faris ajnan agon por forigi la sekvojn de la okupado kaj, tiel, pruvis kondamnon ne nur de la konkludo de ĉi tiuj kontraŭleĝaj protokoloj, sed ankaŭ de la detruaj sekvoj kaŭzigitaj de ili,

surbaze de la Deklaro de la Supera Konsilio de la Respubliko Latvio de la 4-a de majo 1990 pri la restarigo de la sendependeco de la Respubliko Latvio, kiu jam deklaris, ke la armea agreso de Sovetunio la 17-an de junio 1940 kontraŭ Latvio estas klasifikita kiel internacia krimo,

konsiderante, ke la krimoj de la totalisma komunista okupacia reĝimo de Sovetunio en Latvio estas parto de la malhomaj krimoj faritaj de la totalismaj reĝimoj de la dudeka jarcento, kiuj ne havas kaj ne povas havi limigon,

rimarkante, ke la krimoj de la nacisocialisma reĝimo de Germanio estis esploritaj kaj kondamnitaj je la internacia nivelo, la krimintoj estis kondukita al justeco, dum similaj krimoj de la totalisma komunista reĝimo de Sovetunio ne estis esploritaj kaj ne ricevis internacian kondamnon, sed sen esplorante ĉi tiujn krimojn, sen kondamni la krimintojn, kaj sen forigi la sekvojn de tiuj krimoj, oni konservas konfidon pri la akceptebleco de la totalisma komunisma reĝimo kaj pri tio, ke tiuj, kiuj plenumis ĉi tiun ideologion, povas senpune fari krimojn kontraŭ la homaro kaj konservi por mem kion ili ricevis kiel rezulto de krimaj agoj,

emfazante la deziron de Latvio krei kaj konservi bonajn najbarajn rilatojn rilatoj kun Rusio,

Montrante, ke vera kaj daŭra repaciĝo inter landoj eblas nur se pasintaj internaciaj krimoj estas rekonitaj, taksitaj kaj kondamnitaj kaj la koncerna lando, konforme al la principoj de internacia juro, akceptas respondecon pri la malobservo de la internacia juro, kiun ĝi faris,

* La 16-17-an de junio 1940, la konflikto estis solvita sen milita agado (sed sub psikologia premo de Moskvo kaj manifestacio de militforto). La prezidanto kaj registaro de Latvio konsentis pri la postuloj de Sovetunio.

EN KAPTO DE ETNOKRATIO

Rimarkante, ke estas politike kaj morale malfacile atingi tian agnoskon, kaj tial respekte rekonante la malfacilan, longan kaj ĝisfundan laboron ekde la Dua Mondmilito de la germana ŝtato kaj la germana popolo pri taksado de sia pasinteco, sen kiu la integriĝo de Eŭropo al kiom ĝi estas nun, neniam estus

ebla,

esprimante la esperon, ke Rusio daŭre iros al vere demokratia ŝtata strukturo, kies integra parto estas vera kono de la historio,

kaj ankaŭ konsiderante, ke kondamna sinteno de Eŭropa Unio, precipe de la Eŭropa Parlamento, kaj de la membroŝtatoj de Eŭropa Unio kontraŭ la krimoj de la totalisma komunista reĝimo de Sovetunio tra la tuta mondo, precipe en Orienta Eŭropo, plifortigus la demokratian konscion tra la tuta mondo. Eŭropo, kaj ankaŭ helpus Rusion aŭskulti kaj kontentigi la postulon de Latvio kompensi la perdojn kaŭzitaĵojn al ĝi,

Rimarkante, ke internacia kondamno de la totalisma komunista okupacia reĝimo de Sovetunio kaj la krimoj kontraŭ la homaro faritaj en ĝia kadro ne ekskludas la individuan kriman respondecon de tiuj, kiuj faris ĉi tiujn krimojn,

konfirmas sian deziron restarigi la historian veron kaj kontribui al pliigo de internacia stabileco, ĉar ĝi certas, ke politikaj reĝimoj, kiuj baziĝas sur ekstremisma ideologio, minacas pacon kaj sekurecon en la mondo, kaj ankaŭ la disvolviĝon de homaj rajtoj kaj liberecoj ĝis tiam ĝis tiam. krima esenco de ĉi tiuj reĝimoj estas plene malkaŝita kaj kondamnita.

La Seimas de la Respubliko de Latvio deklaras:

La latva ŝtato kondamnas la totalisman komunumon.
nista okupacia reĝimo de Sovetunio;

La latva ŝtato ankaŭ kondamnas la agojn de ĉiuj tiuj individuoj kiuj partoprenis en la krimoj de ĉi tiu reĝimo;

La latva ŝtato rekonas kaj honoras partoprenantojn en la nacia rezista movado.
esprimoj kiel batalantoj por la libereco de Latvio;

La Seimas de la Respubliko de Latvio entreprenas abolicii limigojn al aliro al dokumentoj kiuj povas konfirmi krimojn faritajn fare de la totalisma komunista reĝimo de Sovetunio kaj ĝiaj subpremaj korpoj.

La Seimas de la Respubliko de Latvio instrukas la Kabineton de Ministroj:

ene de tri monatoj, kreu komisionon de specialistoj, kiu starigus la nombron da viktimoj de la totalisma komunista okupacia reĝimo de Sovetunio, la lokojn de amastomboj; resumas ĉiujn informojn pri subpremoj, amasaj deportadoj kaj kalkulus la perdojn, kiujn ĉi tiu reĝimo kaŭzis al la latva ŝtato kaj ĝiaj loĝantoj;

konkludi specialan interkonsenton inter la Respubliko de Latvio kaj la Rusa Federacio, kiu starigus reciprokajn devojn pagi materialajn elspezojn, kaj ankaŭ provizi helpon al enmigrintoj kaj iliaj familioj translokiĝantaj al sia historia aŭ etna patrujo;

daŭre subteni la postulojn de la Rusa Federacio por kompenso pro perdoj kaŭzitaĵoj al la latva ŝtato kaj ĝiaj loĝantoj kiel rezulto de la okupado, kaj por la reveno al Latva Respubliko de ĉiuj arkivmaterialoj eksportitaj el Latvio (ankaŭ arkivmaterialoj de la Ŝtato Sekureca Komitato de Latva SSR);

certigi ke diplomaciaj misioj de la Respubliko Latvio kontaktis eksterlandajn landojn kun ĉi tiu deklaro.

La Seimas de la Respubliko de Latvio vokas sur la Rusa Federacio:

demokratie taksi kio okazis kaj rekoni la historiajn faktojn bone konatajn de la tuta mondo koncerne la okupadon de Latvio kaj la perdojn kaŭzitaĵojn al la latva ŝtato kaj ĝiaj loĝantoj;

rekoni la konatan fakton, ke Sovetunio okupis Latvion, observu la jurajn kaj politikajn sekvojn devenantajn de ĉi tiu fakto kaj fidu la ankoraŭ validan;

ALEXANDER DYUKOV, VLADIMIR SIMINDEY

la packontrakto de la 11-a de aŭgusto 1920*, laŭ la normoj de la internacia juro, farita inter Latvio kaj Rusio, laŭ kiu Rusio por ĉiam rezignis postulojn al Latvio;

daŭrigi la repatriigon de militistaro de la Armitaj Fortoj de la Rusa Federacio kaj membroj de iliaj familioj konforme al internaciaj traktatoj faritaj de Latvio kaj Rusio;

agnoski, ke la Rusa Federacio, kiel jura kaj politika posteulo de Sovetunio, portas moralan, juran kaj financon respondecon pri la krimoj kontraŭ la homaro faritaj en Latvio kaj la perdoj kaŭzita al la latva ŝtato kaj ĝiaj loĝantoj dum la okupado, kaj plenumas sian respondecon. konforme al la fundamenta konforme al la principoj de internacia juro, kompensi la latvan ŝtaton kaj ĝiajn loĝantojn pro perdoj rezultantaj de kontraŭleĝaj agoj;

plenumi la promesojn, kiujn la Rusa Federacio faris al la Konsilio de Eŭropo, precipe la promeson resendendi la eksportitajn arkivojn kaj aliajn posedaĵojn de la Respubliko Latvio.

vizaĝoj.

La Seimas de la Respubliko de Latvio alvokas la Konsilion de Eŭropo kaj la parlamentojn kaj registarojn de eŭropaj landoj:

en siaj politikoj kaj juraj rilatoj, konstante konsideras la justajn politikajn kaj jurajn postulojn de Latvio, kiuj ekestiĝas kaj de la fakto de la okupado de Latvio kaj ĝiaj sekvoj, kaj de la principoj de internacia juro;

helpi al Latvio forigi la sekvojn de la okupado provizante al ĝi politikan subtenon.

La Seimas de la Respubliko Latvio, memorante la 1983-an rezolucion pri la situacio en Latvio, Estonio kaj Litovio, alvokas la Eŭropan Parlamenton:

efektivigado de politiko de antaŭenigo de demokratia konscio, integra parto de kiu ankaŭ estas la taksado kaj kondamno de ĉiuj totalismaj reĝimoj kaj iliaj krimoj, por krei internacian komisionon por taksati la krimojn de la totalisma komunisma reĝimo de Sovetunio;

subtenu la kreadon de internacia scienca instituto kiu esplorus, resumas kaj informus la internacian komunumon pri la historiaj kaj juraj aspektoj de la totalisma komunista reĝimo de Sovetunio.

Parolanto de la Seimas I. Udre
Rigo,
la 12-an de majo 2005

Eldonita: "Latvijas Vēstnesis". 19/05/2005. n-ro 77 (3235)
En latva.

* La packontrakto de la 11-a de aŭgusto 1920 perdis forton la 5-an de aŭgusto 1940 pro la eniro de Latva SSR en USSR.

PETRO ALEXANDROV-DERKAČENKO

Pri unu neatendita rezulto de la batalo kontraŭ falsado de la historio

Kiel diras la populara proverbo, vivo estas plifacila ol ajna imago. La libron, kiun mi longe serĉis kaj finfine aĉetis en la akademia librovendejo de historiistoj, situanta en la Rusa Ŝtata Arkivo de Socio-Socia-Politika.

historio, estis atendita

ĝi estas akceptita de multaj hejmaj

militaj historiistoj. Sed la rezulto de la serĉo superis ĉiujn miajn atendojn - Danio.

Ni parolas pri verko publikigita en la 70-a datreveno de la komenco de la Dua Mondmilito de la plej granda shim nacia alinome demografia centro por studado de rusa historio - la Instituto de Rusa Historio de la Rusa Akademio de Sciencoj. Ĉi tiu recenzo klarigas, precipe, kial mi sukcesis trovi libron eldonita en 2009 nelonge poste.

Kiom da jaroj.

Efektive, la fakto mem de la apero de tia eldonaĵo estas tute natura. La revizio de la rezultoj de la Dua Mondmilito lastatempe fariĝis ĉiam pli grandskala kaj altnivela. Kun la helpo de lertaj interpretistoj, Sovetunio

Al la 70-a datreveno de la komenco de 2-a Mondmilito. Esploroj, dokumentoj, komentoj.

Kol. monografio

Aŭtomate. kol.: A. N. Saĥarov,

V. S. Ĥristoforov, Ju. L.

Dyakov, L. P. Kolodnikova, T. S. Bushueva,

A. V. Seregin. M., Eldonejo IRI RAS,

2009. 488 p.

antaŭ niaj okuloj, ĝi rapide transformiĝas de venka potenco super la eŭropa kaj monda faŝismo al agresema potenco, kiu deĉenigis mondbuĉadon en malutilo de siaj homoj kaj aliaj popoloj de "premita Eŭropo". La traktato de neagreso Sovetunio-Germanio, reinterpretita kiel la tiel nomata Pakto Molotov-Ribbentrop, estas prezentita de iuj "historiistoj" kiel

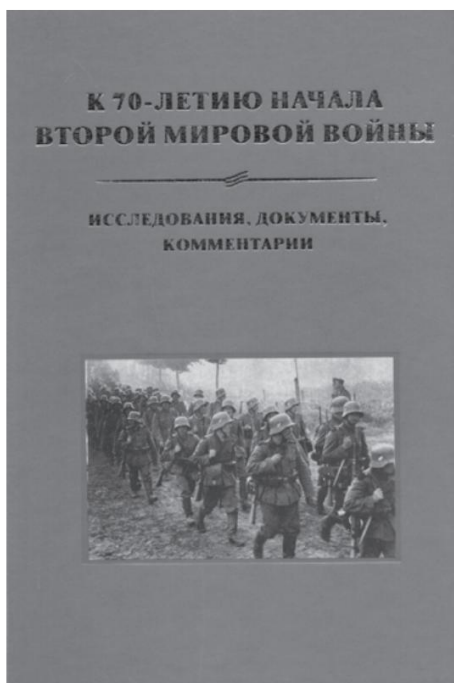
hodiaŭ kiel interkonsento du diktatoroj pri la komenco de la mondmilito; la sovetiigo de la tri baltaj respublikoj estas interpretita kiel "okupado"; kaj la liberigo de la landoj de Orienta Eŭropo de la faŝismaj invadintoj fare de sovetiaj soldatoj estas kiel la deveno

"Fera Kurteno".

Por homoj, profesiuloj sole engaĝitaj

historio, la situacio estas evidente

skandala. Fakte, la historio estas uzata kiel politika rimedo destinita al la profunda deformado de nia historia memoro - tiu malmulto, kiu kune kun la rusa lingvo kunigas nin en unu.

EX LIBRIS

homoj. Ne multe — sed sufiĉe forta kaj riĉa: ja nia Venko estis kaj komuna kaj granda.

Modernaj "esploristoj" de lastatempaj rakontoj, en sia deziro pasigi lumon kiel mallumon, kaj mallumon kiel lumon, senlace provas. La politika — por ne diri ideologia — subteksto de tiuj klopodoj estas evidenta; La metodoj uzataj de ĉi tiuj "esploristoj" ankaŭ estas evidenta. La ĉefa estas la manipulado de faktoj (kiel

en la kazo de renomado de la interkonsento inter Sovetunio kaj Germanio en pakton), silentigante tion, kio antaŭe estis konata (ekzemple, ĉiuj provoj de Sovetrusio fini kolektivsekurecajn interkonsentojn en la 1930-aj jaroj.

jaroj aŭ kondamno fare de la sovetia gvidado de la Munkena interkonsento, aŭ la agresema invado de Pollando en Ĉeĥoslovakion) kaj ŝveligi iun sensignifan okazaĵon al universalaj proporcioj (kiel, ekzemple, Stalino persone forpelanta japanan diplomaton al la Belorusky stacidomo).

Des pli ĝojiga estas la ĉeesto sur la titolpaĝo de la libro de informo, ke la publikigo estis preparita kun la helpo de la Komisiono sub la Prezidanto de la Rusa Federacio por kontraŭstari provojn falsi historion en malutilo de la intereso de Rusio.

En sia alparolo al legantoj, la Prezidanto de la Komisiono S.E. Naryshkin senriproĉe formulas la taskon alfrontantajn rusajn historiistojn: "...hodiaŭ la okazaĵoj ĉirkaŭ la komenco de la Dua Mondmilito fariĝas la areno de novaj historiaj bataloj. La sinceraj malamikoj de nia lando provas reverki historion, revizii la rezultojn de la milito koste de la intereso de Rusio. Historio fariĝas argumento por politika premo kaj ostaĝo de kelkaj politikistoj, kiuj ne hezitas recurri al rektaj mensogoj kaj falsado" (p. 1).

Sed senmankeco, eble, finiĝas per la citita "Adreso al la Legantoj." Poste, la aŭtoroj de la monografio prenas la parolon, kaj jen kio estos priparolata.

La teamo de aŭtoroj (se temis pri teamo) konsistis el tre diversaj specialistoj, kaj la sekcioj de la libro, kiujn ili preparis, montriĝis same malsamaj. Komenco

Nu, el la tekstoj de V. S. Ĥristoforov, doktoro pri juro, ĉefesploristo ĉe la Instituto de Historio-Instituto de la Rusa Akademio de Sciencoj, estro de la Centro por Publikigo de Fontoj pri la Historio de la 20-a Jarcento. Li ankaŭ estas Generaleŭtenanto de la FSB, estro de la Sekcio de Registrado kaj Arkivo-Fonduso (URAF) de la FSB de Rusio. Ĉapitroj 1 ("La Munkena Interkonsento—la komenco de la aktiva preparo de Hitler por milito") kaj 8 ("La sovetia-finna milito per la okuloj de ŝtatsekurecaj laboristoj en specialaj departementoj de la NKVD") apartenas al V. S. Ĥristoforov. Estas ĉi tiu ĉapitro kiu ne kaŭzas

demandoj: ĝi estas konstruita sur dokumentoj de specialaj fakoj de la Ĉefa Direkto pri Ŝtata Sekureco (GUGB) de la NKVD de Sovetunio, stokita en la fundoj de la Centra Arkivo de la FSB de la Rusa Federacio, kaj estas plena de specifaj faktaj materialoj, kiu ĝenerale respondas al la deklarita celo.

La enhavo de Ĉapitro 1 estas alia afero. Ĉi tie oni atentigas certan unuflankecon de la fakta bazo de la studo. Fakte, ĉi tiu ĉapitro baziĝas sur dokumentoj (inkluzive de eksterlandaj tradukitaj en la rusan), kiuj estis publikigitaj en la periodo de 1948 ĝis 2005 en Sovetunio-RF. El neeldonita

Antaŭe banitaj materialoj estas reprezentitaj de iuj el tiuj stokitaj en la fundoj de la Centra Arkivo de la FSB de la Rusa Federacio, same kiel en la Arkivo de la Prezidanto de la Rusa Federacio (antaŭe la Arkivo de la Centra Komitato de CPSU). Dokumentoj de la Ekstera Ministerio de Francio, Britio kaj Usono, nekonataj de ruslingvaj legantoj, foriris sen atento. Ĝuste tial

La bazo por konkludoj pri la pozicio de estroj de eksterlandaj ŝtatoj estas preskaŭ ekskluzive sovetiaj spionraportoj (vidu, ekzemple, p. 35-38), kio faras tiujn konkludojn iom unuflankaj. La dua malavantaĝo estas la kompleta nescio pri la vere kolosa eksterlanda historiografio de la afero.

Ĉapitroj 2, 9 kaj 10 estis verkitaj de Yu. L. Dyakov, gvida esploristo ĉe la IRI RAS, Doktoro pri Historiaj Sciencoj. Ĉapitroj 3, 4, 5 - T. S. Bushuyeva, gvida esploristo ĉe la Instituto de Radio-Inĝenierado de la Rusa Akademio de Sciencoj, kandidato de historiaj sciencoj. Ĉiuj ili estas desegnitaj en iom stranga, mi dirus, demonstra neŭtrala, tono; ili reprezentas prezenton de fakta materialo, sen ia ajn

EX LIBRIS

signifa noveco. Tiuj ĉapitroj estas bazitaj sur dokumentoj de la Rusa Ŝtata Armea Arkivo (RGVA), kaj en pli malgranda mezuro sur antaŭe publikigitaj materialoj. Ni povas konsenti kun tiu aliro rilate al Ĉapitro 3, pri la sankta konflikto de 1939 proksime de la Khalkhin Gol Rivero, kaj Ĉapitro 5, kiu priskribas la eniron de la Ruĝa Armeo en Okcidentan Belorusion kaj Okcidentan Ukrainion, ĉar estas en la RGVA ke dokumentoj koncentriĝas pri la historio de la Ruĝa Armeo 1918-1941. Sed koncerne la ĉapitron 4, kiu estas dediĉita al la ne-agreso-pakto de la 23-a de aŭgusto 1939, estas klara "difekto". Intriginte la publikon per la demando "Ĉu la situacio estis nesolvebla?", T. S. Bushueva neniam donas respondon al ĝi, lasante sian leganton sola kun multaj malbone analizitaj faktoj. Sed ĉi tiu aparta ĉapitro povus rezulto esti eble la plej sensacia en la libro! Tamen, same kiel en ĉapitro 1, verkita de V. S. Ĥristoforov, estas klara manko de fremdaj materialoj en ĝi - kaj la dokumentoj mem kaj ilia interpreto en la scienca literaturo.

La saman impreson lasas la skribaĵoj

ĉapitroj de Yu. L. Dyakov dediĉitaj al la preparo de la lando por estonta milito (ĉapitro 2), la sovetia-finna milito (ĉapitro 9) kaj la aneksado de la baltaj ŝtatoj (ĉapitro 10, kunaŭtorita kun L. P. Kolodnikova). Kaj se la avantaĝoj de Ĉapitro 9 inkluzivas la ampleksan revizion de fontoj kaj literaturo pri la historio de la "Vintra Milito" inkluzivita en ĝi, inkluzive de eksterlandaj (vidu p. 364-390), tiam Ĉapitro 10 eĉ ne enhavas materialojn el la Rusa Ŝtata Historia Arkivo. Ĝi baziĝas sur konataj faktoj kaj estas interesa nur el la vidpunkto, ke ĉi tie oni faras malfortan provon montri la kompleksecon de la situacio en 1940 kaj tiri konkludon pri la "neleĝeco de la akuzoj kontraŭ nur unu flanko - la sovetia" (p. 407).

Ĉapitro 7, dediĉita al la politiko de la "grandaj" kaj "malgrandaj" potencoj dum la Finna Milito, estis skribita fare de L. P. Kolodnikova, Kandidato de Historiaj Sciencoj, gvida esploristo ĉe la Instituto de Instituto de Historio de la Rusa Akademio de Sciencoj. Ĝi prezentas tre ampleksan faktan enhavon - antaŭ ĉio, antaŭe neeldonitajn dokumentojn el la kolektoj de la Rusa Ŝtata Arkivo de Ŝtata Arkivo kaj la Rusa Federacio.

Sijsk Ŝtata Arkivo de Socio-Politika Historio (RGASPI). Analizo de tiuj dokumentoj kondukas la aŭtoron al la konkludo, ke la pozicio de la finna flanko dum la intertraktadoj en novembro 1939 tute ne estis tiel "ŝtalbetono" kiel

Jen kion klopodis prezenti la stalinisma propagando. Precipe la finnoj estis pretaj

cedi "dekojn da kilometroj da teritorio proksime de Leningrado kaj la insuloj Suursaari, Lavansaari, Seiskari kaj aliaj pli malgrandaj, kontraŭ teritorioj en Norda Karelio" (p. 290). La nura falilo estis la duoninsulo Hanko (la legenda Gangut), kiun la finna registaro kategorie rifuzis transdoni por la kreado de mararmea bazo. Verŝajne ankaŭ ĉi tie povus atingi interkonsenton. Sed Stalino hastis — kaj la rezultoj estas konataj.

La dokumentoj kolektitaj de L.P. Kolodnikova montras, ke la hasto de Stalin povus havi kelkajn gravajn kialojn: unue, la unikeco de la nuna politika situacio (la eksplodo de la milito dum kelka tempo malfortigis la intereson de Germanio, Anglio kaj Francio en Sovetunio). ; due, la graveco de la Leningrada defendindustrio por la militforto de la lando; kaj trie, la rolo de Leningrado kiel grava ŝtata simbolo. La lasta faktoro, ŝajne, estis de decida graveco por Stalin. En liaj vortoj, "trarompi al Leningrado, okupi ĝin kaj formi tie, ekzemple, burĝan registaron, Blankan Gvardion, signifas disponigi sufiĉe seriozan bazon ene de la lando kontraŭ sovetia potenco" (ibid.).

De speciala intereso en tiu ĉi ĉapitro estas la sekcio dediĉita al la historio de kaptitaj Ruĝarmejaj soldatoj (vidu pp. 306-311). Jen nur kelkaj el la faktoj tie cititaj. Post interŝanĝo de militkaptitoj kun la finnoj, sovetiaj militkaptitoj estis transportitaj al la Juŝkij filtra tendaro (Ivanovo-regiono). De la 5,175 Ruĝarmejaj soldatoj kaj 293 komandantaj oficiroj, 344 homoj estis elmontritaj kiel spionoj (el kiuj 232 homoj estis mortkondamnitaj), 4,354 homoj "kiuj ne havas sufiĉe da materialo por esti juĝitaj" estis malliberigitaj en tendaroj por

EX LIBRIS

de 5 ĝis 8 jaroj, kaj nur 450 homoj (malpli ol 10 elcentoj!) estis liberigitaj kaj resenditaj al la disono de la Popola Komisararo pri Defendo (vd. p. 308-309). Kaj tio malgraŭ tio, ke, kontraŭe al la internaciaj devoj de Finnlando koncerne militkaptitojn, ĉiuj Ruĝarmejaj soldatoj kaptitaj en finna kaptiteco estis submetitaj al sofistika misuzo tie (precipe komunistoj kaj komsomolaj membroj; politikaj laboristoj estis submetataj al tuja ekzekuto). Tia estas la "preludo" al la sortoj de la partoprenantoj en la Granda Patriota Milito...

Sed specialan lokon en la libro okupas la ĉapitroj 6 kaj 11, verkitaj de A. N. Saĥarov, korespondanta membro de la Rusia Akademio de Sciencoj, kiu ĝis 2010 estris la Instituton de Rusa Historio de la Rusia Akademio de Sciencoj, nun konsilisto de la Rusia Akademio de Sciencoj. Ne estas seninterese rimarki, ke de 1974 ĝis 1984 A. N. Saĥarov estis la ĉefredaktoro de la Ŝtata Komitato por Eldonado de Sovetunio. Eble, ĉi tiuj ĉapitroj servas kiel la ideologia kerno de la tuta monografio ekzamenata. Specialisto pri la historio de

diplomatiko (sed de la epoko de la Kieva Ruso!), konata pro sia skeptika sinteno al "arkivaj ratoj", la maljuna partilaboristo preferas "grande pensi", sen perdi tempon por bagateloj, doni ege ĝeneralan politikajn taksojn. Tiu ĉi lia prefero klare manifestiĝis ĉi tie - rilate al la taksado de la sovetia-finna milito (ĉapitro 6; estas unu piednoto por la tuta teksto, kaj eĉ tio estas al artikolo de la aŭtoro mem), kaj la internacia milittempa situacio entute (Ĉapitro dek unu). Ŝajnas, ke la aŭtoro decidis, ke ĉi tiu aparta temo liberigas la veran historiiston de la bezono sidi en la arkivoj kaj donas lokon por "pensflugo". Kio estas la fina rezulto?

Lasu min ne resti ĝeneralaj karakterizaĵoj de la stalinisma "revolucia-totalisma" reĝimo (vd. p. 413-415), kiun A. N. Saĥarov opiniis necesa enmeti en la sekcion pri historio de diplomatiko. Tamen oni ne povas ignori la "revolucionan hegemonian linion de Sovetunio en la Dua Mondmilito" (p. 418 ss). Esence, la aŭtoro ripetas la ĉefajn falsintojn de la historio, argumentante, ke ekde la komenco mem de la milito la celo de la stalina gvidado estis plenumi mondan revolucion, la kondiĉojn por

kiun tiu ĉi milito supozeble kreis. Sed se tiaj planoj estus elkovitaj, kiel do ili povus perdiĝi en la aro de historiaj dokumentoj kaj en la vastaj militaj memoraĵoj kiel kudrilo en fojnamaso?! Iam ajn kapjeso al la indikaj rezervoj de "partiaj kaj registaraj gvidantoj" en parolaj paroladoj al la armeo, "partiaj kaj komsomolaj aktivuloj," ktp ne estas argumento por historiisto. Ne estas sekreto, ke la ĉefaj sovetiaj gvidantoj, inkluzive de Stalino mem, estis aktivaj partoprenantoj en la Oktobra Revolucio kaj la Civita Milito, kaj ili ne estis fremdaj al la revoj de komunisma "mondfajro" karakterizaj de tiu epoko. Tamen, belegaj revadoj kaj ideologiaj kliŝoj estas

unu afero, sed konkretaj planoj estas io tute alia. Se tiuj planoj ekzistus, tiam ili devus esti tia skalo, postulante la engaĝiĝon de tiom grandegaj fortoj kaj rimedoj - kaj eĉ en diversaj landoj de la mondo - ke ili simple ne povis ne lasi markon en la arkivoj!

Por la kontraŭuloj de nia lando, pruvo certigi ke tiaj planoj estas en loko estas grava

ĉar tio ebligus prezenti Stalinon kiel la saman agresemon kiel Hitler, atribui al ili egalan respondecon pri instigo de la Dua Mondmilito. Ĉu ne estas strange, ke en libro kun antaŭparolo de la Prezidanto de la Komisiono sub la Prezidanto de Rusio por kontraŭstari provojn falsi historion, A. N. Saĥarov verŝas grenon en ĉi tiun muelejon, parolante pri la "revolucia-mesianaj pretendoj de la sovetia gvidado." !

Dume - kaj tion emfazis ĉiuj kontraŭuloj de Stalin, inkluzive de Trockij - ne estis la milit-politika potenco de Sovetunio kiu estis metita je la servo de la monda revolucia movado, sed male - ĝi estis tio, kiu estis turnita ne nur en ostaĝon, sed ankaŭ en instrumenton de la politiko de Stalin (kun sia tuta cinikismo kaj pragmatismo). Tio estis precipe klara en la periodo de la 23-a de aŭgusto 1939 ĝis la 22-a de junio 1941, kiam eksterlandaj komunistoj oficiale koncentriĝis pri agoj ne kontraŭ Hitler, sed kontraŭ okcidentaj demokratioj. Kun la rezultaj moralaj kaj homaj kostoj

EX LIBRIS

Stalino, kiel kutime, ne konsideris kio estas multaj ekzemploj.

Alia mirinda "malkovro" de la aŭtoro en la ĉapitro 11 estas la tezo pri la "sovietia-germana alianco" (vidu p. 424, 426, ktp., kaj ankaŭ la bildotekston al unu el la fotoj sur la langeto: "La Germana Armeo". kaj la Ruĝa Armeo - ankoraŭ aliancanoj. 1939"). Tamen la historia komunumo, al kiu sin konsideras A. N. Saĥarov, bone scias, ke la sovietia-germana neagreso-traktato de la 23-a de aŭgusto 1939 ne estis alianca traktato – eĉ konsiderante la sekretan protokolon. Internacia juro enhavas klaran

kriterioj ĉi-rilate, kaj kun la tuta deziro, la jura naturo de sovietiaj-germanaj rilatoj - kiaj ili estis de aŭgusto 1939 ĝis junio 1941 - ne povas esti kvalifikebla laŭ alianco. Alia vidpunkto postulas detalan pravigon, kiu forestas en ĉapitro 9, verkita de la historiisto A. N. Saĥarov¹.

Se ni provas transdoni la ĝeneralan impreson de la monografio, ni povas diri, ke ĝi alportas al la leganto "vie-negrette" de la aŭtoraj punktoj, kiuj ne kongruas, kiuj estas heterogenaj ne nur.

ne laŭ principaj pozicioj, sed eĉ laŭ la nivelo de argumentado. Al tio mi ŝatus aldoni, ke, relegante ĉi tiun libron, mi ne povis preni

komprene kial la teksto, kiu komponas ĝin, estas formatita en tiel stranga maniero. Individuaj vortoj kaj iliaj kombinoj estas substrekitaj – sen ia kialo. Kial, ekzemple, vi bezonas emfazi la vorton "Stalin"? Kial, emfazita en kelkaj lokoj, ĝi ne estas emfazita en aliaj? Kial ni bezonas emfazi la esprimon "dekstre"?

La aflikta solvo ne venis tuj. Kiel evidentiĝis, parto de la teksto estis simple kopiita el Vikipedio. Jes, jes - de Interreto! La aŭtoro, kiu asertas esti historiisto, prenis kaj pruntis kelkajn el siaj "propraj rezonadoj" el la tutmonda reto. Ĉi tiu aŭtoro estas la jam menciita Yu. L. Dyakov. Kaj ĉi tie indas rememori lian ĉefan libron, eldonita en 1992 kunlabore kun lia edzino T. S. Bushueva (ŝi ankaŭ estas parto de la aŭtoro-teamo de la recenzata monografio) sub la elokventa titolo "La faŝisma glavo estis forĝita en Sovetunio"². Ĝi deklaris, precipe: "Sed venis la tempo por diri al la homoj amaron

la vero, ke vera faŝismo furiozis en nia lando kaj ke unu el la kialoj de la eksplodo de la dua mondmilito estis la totalismo, kiu ekposedis la sortojn de la popoloj de Sovetunio kaj Germanio. Krome, la faŝismo de Hitler estis multmaniere produkto de tiu de Stalin."³

¹ La koncepto de la tiel nomata sovietia-germana alianco reiras al la verkoj de L. D. Trockij, verkitaj fine de 1939 - komenco de 1940. Iliaj nomoj mem parolas multon: "Germana-Sovetia Unio", "Stalin - Hitlera Intendanto", "Hitler kaj Stalin", ktp. Markante "totalisma reĝimo de la stalinisma aŭ faŝisma modelo", Trockij post la konkludo de la pakto de aŭgusto. 23, 1939 jaro emfazis, ke "la konduto de Moskvo, kiu transpasis ĉiujn limojn de malnoblo kaj cinikismo, kaŭzas furiozan indignon ĉe ĉiu revolucia proleto." Finfine, li venis al la konkludo ke, kvankam "la ĝeneralaj kialoj de la milito kuŝas en la nepacigeblaj kontraŭdiroj de mondimperismo", "la rekta impeto por la malfermo de malamikecoj estis la konkludo de la sovietia-germana pakto."

Ĉi tiuj taksoj de L. D. Trockij, kompreneble, meritas atenton. Kaj pro la eksterordinara naturo de lia personeco, kaj pro la rekono de la rolo, kiun Trockismo ludis en la historio de la monda socipolitika penso de la dudeka jarcento, influante la formadon de ĝiaj plej diversaj movadoj - de maoismo kaj eŭrokomunismo ĝis usona. novkonservativismo. Ne estas hazarde, ke tiuj taksoj tiom disvastiĝis, ke kun la tempo ili fariĝis ordinara, kiu ne postulis referencon al la origina fonto, kiu estis tiel kondamnita al forgeso.

Tamen, se temas pri Stalino kaj lia reĝimo (kaj ne nur rilate al ekstera politiko), vi ankoraŭ memoru almenaŭ tri aferojn. La unua estas la rolo, kiun Trockij mem ludis en la formado de la fundamentoj de la sistemo, kiu poste fariĝis tiel malamata de li. La dua estas la morala karaktero kaj valororientiĝo de la gvidanto de la Kvara Internacio (ni konfesu, for de universalaj). Kaj fine, tria: rilate la eventojn de la fino de la 1930-aj jaroj, neniel eblas rekoni Trockij-n kiel "sendependan fakulon", apartigante liajn deklarojn de la tujaj bezonoj de la politika lukto. Jen listo de rimarkindaj verkoj de Trockij el 1939-1940: "Hitler kaj Stalin"; "Bonapartismo, faŝismo kaj milito"; "Denove pri la naturo de Sovetunio"; "Sovetunio ĉe Milito"; "Germana-Sovetia Unio"; "Stalin - Hitler'a intendanto" (vidu www.revkom.com/index.htm?/trocki.htm).

² Vidu "La faŝisma glavo estis forĝita en Sovetunio. La Ruĝa Armeo kaj la Reichswehr. Sekreta kunlaboro 1922-1933. Nekonataj dokumentoj" (M., "Sovetia Rusio", 1992) (angla traduko: "Ruĝa Armeo kaj la Germana Armeo. Kiel la sovetanoj militaris Germanion, 1922–1933, kaj pavimis la vojon al faŝismo." NY, 1995; Inter alie, kio estas tre interesa ĉi tie estas la "netrudema" anstataŭigo de la "Reichswehr" de la rusa eldono (germane Reichswehr, la nomo de la germana armeo en 1919-1935) per la "Wehrmacht" de la angla eldono (la nomo de la armeo de Hitler mem de 1935-1945). 3 Ibid. P. 7.

EX LIBRIS

Plue - pli: "...ĉu ni konas nian historio por ke ni povu reflekti ĝin vere kaj profunde? Ni havas nur unu respondon: NI NE SKIAS KAJ NI ĜORKO NE POVAS...

La aflikta solvo ne venis tuj. Kiel evidentiĝis, parto de la teksto estis simple kopiita el Vikipedio. Jes, jes - de Interreto!

La scienca komunumo ankoraŭ ne kapablas ne nur prezenti novajn ideojn kaj alirojn, sed ankaŭ ilin percepti. La plimulto de sciencistoj perdis sian kreeman spiriton. Progresemaĵ pensuloj suferas perdojn.”⁴

Kion aldoni al ĉi tio?...

Je la komenco mem de ĉi tiu recenzo, mi rimarkis, ke la senmankeco de la recenzata libro finiĝas per la lastaj vortoj de la enkonduka parolado de S. E. Naryshkin. Por

⁴ Ibid.

de historia scienco kaj lukto kontraŭ falsaĵoj, estus eble pli bone, se la afero limiĝus al la publikigo de nur lia allogo al la leganto – sen aliaj “aŭtoroj”.

Konklude mi donos la frazo, kiu finas la malbonŝancan monografion: “La ŝarĝo de la rusa popolo en la nova alarma situacio de la komenco de la 21-a jarcento estas malhelpi la mondon memmortigi” (p. 487). Persone, turninte la lastan paĝon de ĉi tiu libro (kiel nun estas klare, retirita

el vendo), mi iom parafrasis: la ŝarĝo de la rusa popolo en la nova alarma situacio de la komenco de la 21-a jarcento estas malhelpi tiajn historiistojn finiĝi. ilia historia memkonscio. nim.

En la momento de iri al gazetaro, oni sciis, ke la Komisiono sub la Prezidanto de la Rusa Federacio por kontraŭstari provojn falsi historion en malutilo de la interesoj de Rusio estis likvidita.

OLEG AUROV

Novaj libroj pri la Granda Patriota Milito

Granda Patriota Milito estas perceptata en la rusa socio kiel la plej grava okazaĵo de la dudeka jarcento. Sekve, la libroj, kiujn oni diskutos sube, sendube altiros la atenton de legantoj. Ili ĉiuj

estas interesaj siamaniere kaj ĉiuj postulas specialan konversacion.

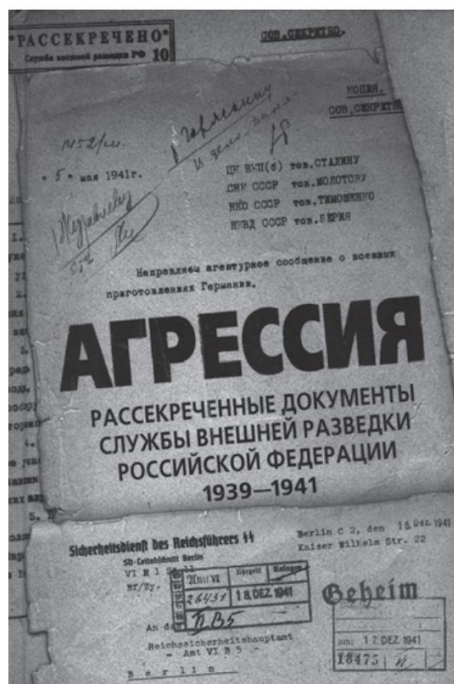
Mi komencos per tio, kio eliris de malsekretigitaj materialoj de la Eksterlanda Spionservo de la Rusa Federacio. Ĝi inkluzivas pli ol 200 tekstojn dokumentoj, kies plej frua devenas de januaro 7, 1938,

kaj la plej lasta estas la 14-a de decembro 1941 (vidu p. 33-34, 563-567). Surbaze de ilia origino, la dokumentoj inkluzivitaj en la kolekto povas esti dividitaj en plurajn ĉefajn grupojn:

1. Eksterlandaj diplomaciaj dokumentoj policanoj akiritaj per inkognitaj rimedoj.
2. Raportoj de sovetiaj spionoficiroj, kompilitaj surbaze de siaj propraj observoj.
3. Raportoj de sovetiaj agentoj transdonitaj per personaj spionoficiroj laborantaj eksterlande (tiuj mem

Agreso.

Malsekretigitaj dokumentoj de la Eksterlanda Spionservo de la Rusa Federacio, 1939 - 1941. Komp. L. F. Sotskov. M., RIPOL klasikaĵo, 2011. 576 p.

agentoj aperas en dokumentoj sub la pseŭdonimoj "korsika", "Starshina", "lyceum student", ktp.).

4. Specialaj mesaĝoj adresitaj al la estro de la 1-a Direkcio de la NKGB de Sovetunio (ĉi-poste - PGU) kaj al la Popola Komisararo de Ŝtata Sekureco, kompilita de la respondeca

privataj dungitoj de specialigitaj homoj - komatoj de la Uniaj respublikoj (en la granda plimulto de kazoj - Ukrainio, malpli ofte - Belorusio), kiuj resumas observajn datumojn pri la situacio en la landlima teritorio de ebla malamiko (movado kaj koncentriĝo de trupoj, konstruaj defendaj strukturoj, ktp.) .

La geografio de la materialoj prezentitaj en la kolekto estas

ege vasta. Inter ili estas dokumentoj senditaj el Germanio, Hungario, Italio, Finnlando, Britio, Ĉeĥoslovakio, Pollando, Belgio, Jugoslavio, Bulgario, la baltaj respublikoj (ĝis la somero de 1940 - la tempo de ilia aliĝo al Sovetunio), Japanio, Ĉinio. . Samtempe oni devas konsideri la fakton, ke informoj ricevitaj el la koncernaj landoj ne ĉiam enhavas

EX LIBRIS

informoj nur pri la stato de ĝia origino. Do, ekzemple, la informoj ricevitaj de la PSU el Sofio koncernis ne tiom Bulgarion mem, sed la militajn planojn kaj preparojn de Germanio, kiu rapide implikis la balkanan monarkion en siaj planoj, kies teritorio kaj komunikado estis precipe gravaj por la Reich printempe 1941, dum la periodo de la kapto de Jugoslavio kaj Grekio, kaj poste - por translokigo de trupoj al Rumanio, al la sovetia limo (vd. p. 418-419, ktp.).

Riveli la "proksimuman tempon de la atako" ne estas tiel malgranda; almenaŭ tio estas certa

ne signifas "subite".

Kaj estus tre naive atendi, ke la fina dato estos anoncita jaron aŭ ses monatojn antaŭ la komenco de malamikecoj.

Longe, unue sovetia propagando kaj poste sovetia historiografio de la Granda Patriota Milito klare klarigis al ni, ke la atako de Germanio kontraŭ Sovetunio okazis subite. Por ne esti senbaza, mi referencos al

la opinio de unu el la agnoskitaj fakuloj - veterano de la Eksterlanda Spionservo, emerita kolonelo, elstara historiisto de sovetia inteligenteco V. N. Karpov (1946-

2007). La 16-an de junio 2001, ĉe ronda tablo en la ĵurnalo Krasnaya Zvezda dediĉita al la 60-a datreveno de la komenco de la Granda Patriota Milito, al la demando "Kion precize sciis la plej alta gvidado de Sovetunio pri la planoj de Hitler?" la esploristo respondis: "Kion precize malkovris la inteligenteco? Nur armeaj preparoj kaj proksimuma tempigo de la atako. La celoj traktitaj fare de Hitler, la naturo de la venonta milito, kaj la direkto de la ĉefaj atakoj restis nekonataj. Ne estis tute klare ĉu Germanio militos kontraŭ ni sole aŭ en koalicio kaj kun kiu ĝuste. Eĉ la nombro da sekcioj estis establita proksimume, precipe ĉar Hitler translokgis tankformaciojn al la limoj de Sovetunio laŭlitere du tagojn antaŭ la atako. Danke al la liko

informoj, onidiroj disvastiĝis, kaj atingis la gvidantaron en formo de raportoj, ke Germanio atakos Sovetunion la 15-an de aprilo, 1-a, 15-a, 20-a de majo, 15-a de junio... Venis ĉi tiuj tagoj, sed la milito ne komenciĝis"¹. Kaj la fama moderna armea historiisto, Doktoro pri Historiaj Sciencoj O. A. Rzheshesky, kiu ankaŭ ĉeestis tie, evoluigis ĉi tiun ideon, emfazante, precipe, ke "la germanoj donis grandan gravecon al misinformado kaj estis tre sukcesa en ĉi tiu afero."

Kion ni povas diri ĉi tie? Mi komencu dirante, ke malkaŝi la "proksimuman tempon de la atako" ne estas tiel malgranda; almenaŭ ĉi tio certe ne signifas "subite". Jes estus

Estus tre naive atendi tion la fina dato estos anoncita jaron aŭ ses monatojn antaŭ la komenco de malamikecoj (se nur pro Germanio mem rusa komando dum longa tempo tempo ne bezonis fiksi la precizan daton, ĉar la preparado de tia grandskala milita operacio postulas ligi tiom da apartaj aspektoj, ke estas

neeble antaŭvidi ĉion). Ĉiukaze, en la dokumentoj, kiuj konsistigis la ekzamenitan kolekton, printempe kaj somerkomenco de 1941 estas senescepte indikitaj inter la proksimumaj datoj de la atako, sed ne 1940 aŭ 1942. Pli alta grado de detalo estus facile atendebla

naive.

Ne estante specialisto, mi ne volas juĝi, kiom la mezuroj de la malamiko por intence misinformi la sovetian gvidadon influis la precizecon de la raportitaj faktoj. Estas ankaŭ evidente, ke tiaj mezuroj devus esti influinta ĉefe la reprezentantecon de la informoj raportitaj de homa inteligenteco. Efektive, nur nun, 70 jarojn poste, ni povas taksu, ekzemple, la jenajn informojn transdonitajn en aprilo 1941: "La germanoj konsideras la malfortan punkton de la defendo de Sovetunio kiel la surtera avia servo kaj do esperas per intensa bombado.

¹ "La 22-an de junio 1941: Ĉu aferoj povus esti malsamaj?" - "Ruĝa stelo". 16.06.2001 (www.redstar.ru/2001/06/16_06/4_01.html).

EX LIBRIS

la vojigo de flughavenoj tuj malorganizos ĝiajn agojn" (p. 351). Kaj en junio de la sama jaro, kelkajn tagojn antaŭ la atako, ili raportis el Berlino: "... la afero de atako kontraŭ Sovetunio estas solvita... Neatendita bato devas esti konsiderata" (p. 420).

Tia informo hodiaŭ ne postulas komenton. Krome, zorgema legado permesas al ni reliefigi informojn en kiuj la homa inteligenteco klare eraris. Precipe, raportoj plurfoje ripetas, ke la atakplanoj implikas bati ne kun tri armegrupoj ("Norda", "Centro" kaj "Suda"), kiel efektive estis la kazo, sed kun du - en la nordo kaj la sudo de la Sovetia-germana fronto, sekvita per la ĉirkaŭbarado de soldatoj kovrantaj la centrajn regionojn de Sovetunio. Precipe meze de junio 1941, la agento "Starshina" raportis, ke "la germana komando klopodos por krei pinĉilojn ĉirkaŭirante de Orienta Prusio de la nordo kaj de Rumanio de la sudo, kiu iom post iom fermiĝos por ĉirkaŭi. la Ruĝa Armeo, situanta ĉe la limo de la Ĝenerala-Regantoj-Tva" (P. 450). Ŝajne, ĉi-supra fragmento estas unu el la plej okulfrapaj ekzemploj pri kiom efike funkciis la germana misinforma maŝino.

Tamen, konsiderante la kapablojn de ĉi tiu maŝino, oni ne devas iri al la alia ekstremo kaj troigi ilin. Tion klare pruvas informoj alispecaj, kiuj ankaŭ sufiĉe bone reflektas en la konsiderataj dokumentoj. Ili enhavas faktojn kiuj estis de masiva naturo, kies kaŝado estis fizike nebla pro la amplekso de la operacio estanta preparita. Ĉi tiuj inkluzivas datumojn pri la translokigo de trupoj, inkluzive tra la teritorio de la "eksa Pollando" (ankaŭ konata kiel Ĝenerala Registaro), ilia kvaronigo, la atribuo de taŭgaj lokoj, kiu estis aŭtomate akompanita de mezuroj por la reloĝigo de la loka loĝantaro, la konstruado de defendaj strukturoj en la limzono kaj stokejoj, kreante rezervojn de fuelo, manĝaĵo kaj municio.

ktp.

Koncernaj recenzoj, kompilitaj surbaze de konstantaj observoj de landlimaj areoj, estis senditaj al

al Moskvo en dekoj. Estas klare videbla pliiĝo de la volumo kaj intenseco de ricevo de tiaspecaj informoj, kio baldaŭ okazos

ĝi montriĝas neeble nur "senigi".

al misinformrimedoj - se nur pro tio, ke tia "malinformado" montriĝis tro multekosta, kaj finance kaj en pure organizaj terminoj. Valoris kolekti ĉi tiujn datumojn kune, por ke eĉ ne-profesiulo povu kompreni kio okazas kaj kial. En la fono de ĉi tiu informo, pravigoj rezultas esti kompatindaj rakontoj kiel rimarkoj, ke la departemento de F. I. Golikov (GRU) atendis datumojn pri la kresko de la mondaj prezoj de ŝafa felo, ĉar, laŭ ili, estis necesa ĝia akiro fare de Germanio. por kudri vintrajn vestaĵojn uniformojn, kaj la germanoj (ĉi tiuj estas ruzaj homoj, mia vorto...) prepariĝis ne por la vintro, sed nur por la somera kampanjo. Sendepende de la vereco de ĉi tiu versio, en la lumo de la prezentitaj dokumentoj, evidentiĝas: la sovetia gvidado disponis pli ol sufiĉe da objektivaj datumoj por kompreni, ke fine de 1940 - komenco de 1941, la tempo, kiam la germana milito komenciĝis kontraŭ Sovetunio estis mezurita en demando de monatoj, ne jaroj.

Koncerne la supre cititan deklaron de V.N.Karpov pri la manko de informoj pri eventualaj aliancanoj de Germanio, do, sen tute pridubi ĝin, mi ankoraŭ permesos al mi rimarki, ke

La sovetia gvidado (se juĝante laŭ la samaj dokumentoj) disponis pri multe da absolute fidindaj informoj pri tiu ĉi afero. Ni parolas pri objektivaj (tio estas, apriorie ne submetataj al misinformado) datumoj pri militaj preparoj en Rumanio, Hungario, Finnlando, Bulgario, pri la preparado kaj farado de mobilizaj rimedoj en ili ktp (vd. p. 418, 447 kaj 447). ktp.). Estas evidente, ke la satelitoj de Hitler estis simple nekapablaj provizi la saman nivelon de sekreteco, kiu estis atingita de sia altranga "partnero", kaj tial (kaj la dokumentoj klare konfirmas tion) la malgrandaj landoj aliancanoj de la Akso estis plej vera trezoro. valoraj informoj pri inteligenteco.

Restas nur citi la ĉefan konkludon de la enkonduka artikolo verkita de la kompilinto de la kolekto, emerita generalo de la sama Eksterlanda Inteligenta Servo de la Rusa Federacio Lev Filippoviĉ.

EX LIBRIS

Sotskov: "Dum longa tempo nia publiko estis en kaptiteco prezentita komence de la Granda Patriota Milito.

tezo pri la surprizo de la germana atako. Li estis evidente vokita por almenaŭ iel klarigi al la sovetia popolo la katastrofajn fiaskojn ĉe la frontoj kaj en la komenca periodo de la milito. Samtempe dokumentoj indikas, ke eksterlanda inteligenteco plenumis sian ĉefan respondecon ĝustatempe informi la supran administradon pri la temo de milito" (p. 5).

Tiu ĉi konkludo povus signifi veran sensacion en nia historiografio, se ne por unu afero : la ekstreme malalta scienca kulturo de la publikigo de la reviziita kolekto. Bedaŭrinde, la respektata generalo, kiu jam publikigas la kvaran kolekton de dokumentoj el la arkivoj de la SVR2, ne ĝenis sin familiarigi kun la bazaj reguloj por eldonado de arkivaj dokumentoj, kiuj plene validas por materialoj el la arkivoj de la SVR de la Rusa Federacio (aŭ Lasu ilin montri al mi la dispoziciojn de rusa leĝaro, kiuj pravigas alie). La dokumentoj en la kolekto ne estas numeritaj, la ĝeneralaj principoj de publikigo ne estas deklaritaj, la minimumaj necesaj identigaj informoj (nombroj de arkivaj fondusoj, inventaroj, dosieroj, folio (aŭ folioj)) mankas. Por malkleruloj

Mi klarigu: tio signifas, ke esploristoj

(ĉu armea aŭ civila) ne povas rilati al ili en siaj verkoj. Kaj sekreteco neniel rilatas al ĝi: ĉiu specialisto scias, ke la dokumento estas aŭ malsekretigita aŭ ne. La unua (malsame kun la dua) aŭtomate antaŭsupozas la ĉeeston de ne nur nekomprenebla teksto, kiu venis de ie, sed ankaŭ de arkiva kodo, laŭ kiu, se necese, la esploristo povas kontroli kiom preciza estis la eldonisto en sia laboro. Kaj cetere, ĉu ĝi reflektis la ŝanĝojn faritajn al la dokumento en malsamaj tempoj kaj influantaj ĝian enhavon (manskribitaj surskriboj super maŝinskribita teksto, ktp.).

En ĉi tiu kazo, estas sento

certigante ke la eldonisto komprenu siajn taskojn

2 Vidu: "Nekonata separismo: En la servo de la SD kaj Abwehr: El la sekretaj spiondosieroj." L. F. Sotskov (red.). M., 2003; L. F. Sotskov. Baltio kaj geopolitiko. 1935—1945 Malsekretigitaj dokumentoj de la Eksterlanda Spion servo de la Rusa Federacio. M., 2009; Estas li. Sekretoj de pola politiko: Kolekto de dokumentoj. M., 2009.

chi estas tre propra. Jen ekzemple fragmento el la intervjuo de la generalo kun la korespondanto de Rossijskaja Gazeta N. Dolgo-Polov: „RG: Mi vidas, ke vi eĉ ne

korektis la literumon aŭ metis komojn. Ekzemple, ĉie estas "finna firmao", tra "o", ne "a". L. F. Sotskov: Kaj ni ankaŭ ne skribis la nomojn de iuj famaj personoj en nia

la hodiaŭa humoro. Restu kiel ĝi estis, kaj ankaŭ ĉi tio estas la spirito de la epoko... RG: En kelkaj

dokumentoj oni nomas la pseŭdonimojn de la agentoj, en aliaj estas kompletaj preterlasoj.

Sotskov: Iuj, ekzemple, "Starshina", "korsika", estis bone konataj de Stalin, almenaŭ iliaj pseŭdonimoj. Ni forigis kelkajn nomojn"3 (kt.p.).

Ĝenerale, komprenu ĝin kiel vi deziras: unu kaj ĉu la karaktero antaŭ vi estas la sama aŭ ne, la eldonisto ne eksciis por la leganto; li okupiĝis pri la "spirito de la epoko". Kaj "iu" estis sufiĉe konata de Stalin - kaj tio sufiĉas: kial vi bezonas ĝin? En la reala vivo tio signifas, ke amaso da elektitaj dokumentoj estis simple metita antaŭ tajpistino, kiu tajpis ilin kiel eble plej bone, kaj poste, sen ajna modifo, la teksto tiel tajpita iris al la eldonejo. La generalo kaj liaj helpantoj (se ekzistis) eĉ ne ĝenis klarigi la precizajn datojn: se ili estas en la dokumento, dank' al Dio, se ne, tio estas en ordo. Personaj nomoj kaj terminoj estis skribitaj en la sama maniero, tio estas, kiel Dio per animo

pozitiva

Ŝajne, la eldonejo de dokumentoj (same kiel la eldonejo RIPOL Classic Group of Companies LLC) eĉ ne aŭdis pri tia "troa" afero kiel komentoj kaj indeksoj. Tial, sen ia klarigo, la kolekto enhavas centojn da nomoj, dekojn da institucioj kaj historiaj eventoj de grandega signifo. Fine

la legantoj mem devas diveni, kion faras, ekzemple, "1-a departemento de 3-a fako de la 1-a Direkcio de NKGB de Sovetunio" (P. 350) aŭ kiu estis "S-ro Stojadinovich" (P. 37) (fakte - Milan Stojadinovich (1888-1961) en 1938 (la tempo kiam la dokumento estis publikigita) estis ĉefministro kaj, samtempe, ministro pri eksteraj aferoj de la regno.

3 N. Dolgopolov. Inteligentaj dokumentoj ne brulas. - "Rossijskaya gazeto". 21/06/2011.

EX LIBRIS

Jugoslavio, tio estas, tute ne estas negrava karaktero, tute inda esti konsiderata en la komentario), ktp.

La rezulta bildo estas sufiĉe malĝoja. Por specialistoj, la situacio estas proksimume kvazaŭ respektata generalo elpensis ĉiujn publikigitajn

en la libro la tekstoj estas, kiel oni diras, el la kapo.

Ĉar ĉi-kaze oni povas nur kredi aŭ ne kredi lin: en strikta scienca kaj jura senco, li publikigis

Ne estas dokumentoj rilataj al ili, sed estas nur rakontoj, kies identecon la originalo devos pruvi ĉiukaze aparte. Pri nespecialistoj, nur kelkaj el ili povos trarompi centojn da faktoj kaj nomoj konataj.

nur al specialistoj — per tio

kiuj (vidu supre) verŝajne ne legos ĉi tiun publikaĵon.

Ĝenerale, la cirklo estas fermita. Kaj dum la sention ne funkciis...

DURITA RECENZIO

oni povas nur diri

laŭ vortoj de Yulian Sosfenovich Shevchuk, vento de milito kaj patro de la standardo rok muzikisto Jurij Ŝevĉuk: "Estas kiel veturi per tanko al Berlino"⁴. Sama afero - tenoj -

spirit-sentanta

kion vi spertas dum legado

nova libro de profesoro MGIMO

(U) de la Ministerio de

Eksterlandaj Aferoj de la Rusa

Federacio, doktoro pri politikaj

sciencoj Vladimir Rosti-slavovich Medinsky,

ankaŭ konata en ka-

kiel sperta kaj sukcesa PR-

manaĝero. Li ankaŭ perfidas la

metion de PR-ulo en la recenzita

libro, sincere konfesante

komence de la teksto: „Ni provos

lerni lecionojn el la mitologiigo

de nia Granda Milito, ni obstine

ekscitos malnovajn rakontojn. Ne

ĉar ili estas masohistoj. Sed ĉar

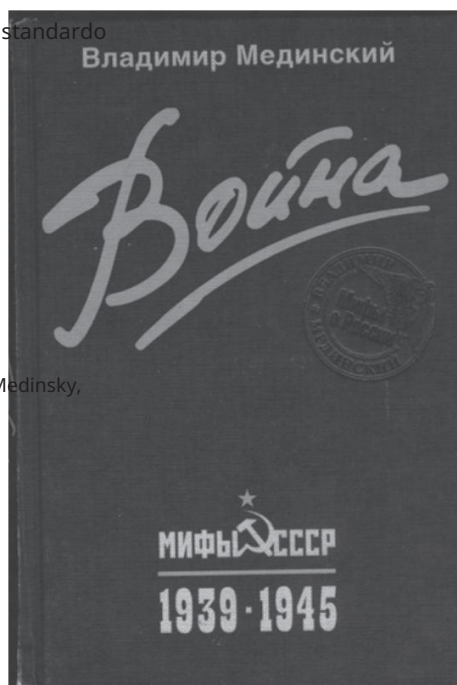
sen ĝusta kompreno de nia pasinteco, vi kaj mi ne havas

estontecon. Sekvu min, leganto! (p. 22).

Tamen, estas nenio negativa en ĉi tiu rekono. Kiel en lia deklaro ke "ĉiu popolo bezonas siajn proprajn mitojn ...

Ili plenumas tre gravan rolon: ili subtenas la nacian spiriton, konscion pri sia graveco, fierecon pri sia popolo" (p. 19). Krome, mitoj estas realaj

V. R. Medinsky.
Milito. Mitoj de Sovetunio. 1939-1941.
M., ZAO OLMA Media Group,
2011. 656 p.

sed ili ludis kolosan rolon en nia moderna historio. Finfine

io alia ol mi-

famy, la ondo de Perestrojko

estis "nutrita", misfamigante la

sovietan pasintecon kaj en

eventuale ruĝiganta

Ŝaja kaj Sovetunio mem? G o r b

a c h e v s k o -

La "glasnosto" de Jakovlev

1980-aj jaroj estas

preskaŭ klasika

bonega ekzemplo de

sukcesa mitigo de la generalo

nacia konscio.

En ŝia kazo estas klare, ke mito

neniam estas mensogo; en ĝia

kerno li ĉiam pravas -

mirinda, sed nur parte

Sed. Kaj la genia PR-ulo V.

Medinsky milfoje pravas, kiam li

asertas: "Vi povas diri 5

procentojn de la vero - kaj homoj

sincere terurigos kaj tordos la

manojn" (p. 50).

Mito ĉiam estas certagrade

eltenas la provon de la realo. La esenco de la problemo

tamen estas, ke ĝi certe pretendas fariĝi kompleta realo:

tie kuŝas ĝia danĝero. Mi denove referencos

vortoj de V. Medinsky: "La aŭtoritatuloj de Sovetunio faris

multon da seriozaj eraroj. Unu el ili estas la kaŝado de

multaj paĝoj de la historio de nia lando. Ni ne studis

historion entute, sisteme - tial nia konscio estas facile

manipulebla" (Ibid.).

⁴ Vidu, ekzemple: www.biograph.ru/bank/shevchuk_uu.htm

EX LIBRIS

La rimarko de ĉi tiu aŭtoro ne estas sen certa naiveco. Ĉar se la historio de nia (aŭ iu alia) lando povus esti konata "entute", historia scienco montriĝus tute nenecesa. Sed la fakto de la afero estas, ke la studo de historio estas senfina procezo de memkono de nacio. Kiel ĉiu scienco, ĝi neniam donas finan kaj kompletan bildon de la mondo (ĉi-kaze, la mondo de la historia pasinteco), sed estas en kontinua evoluo, kreskanta ne nur (kaj ofte ne tiom) kun novaj, nove malkovritaj datumoj, sed ankaŭ (kio ne malpli gravas) kun novaj demandoj, kiujn konstante ŝanĝiĝanta socio prezentas al la pasinteco.

Oni ankaŭ povas aldoni, ke eĉ ne unu ŝtato (kaj la "aŭtoritatoj de Sovetunio" ne estas escepto ĉi tie) iam interesiĝis aŭ interesiĝos pri la studado de nacia historio "entute, sisteme". Ĉar en la historio de iu ajn nacio oni povas trovi "nigrajn" paĝojn, allogajn al kiuj malfavore influas la bildon de la respondeca nacio. Hinda genocido, sklaveco kaj ĝia daŭrigo - batalema rasismo, senlima korporacia potenco, kolosa kaj senhonta polusiĝo de socio, la dominado de protestanta fundamentismo - ekzemple, ĉi tiuj estas nur malgranda parto de la negativaj rakontoj de la pasinteco (kaj parte la nuntempo) USONO. Tial, en la oficiala versio de usona historio, ĉiuj ĉi tiuj aspektoj tio

nomiĝas, "ne elstaru", kiel eble plej multe "vernisa", puŝita en la fonon.

Tamen (kaj ĉi tio estas unu el la ĉefaj diferencoj inter la imperiisma Usono kaj la imperiisma Sovetunio!) en la usona publika konscio, ĉiuj ĉi tiuj malagrablaj temoj por nacia identeco ankoraŭ ĉeestas (almenaŭ ili estas indikitaj), kaj Tial, la socio estas. preta por diskuto eĉ pri temoj kiuj estas "malsanaj" por ĝi. Dume (kaj en ĉi tio V. Medinsky sendube pravas!) la historio ne konas analogojn pri la tenaceco, per kiu la "aŭtoritatoj de Sovetunio" kaŝis tutajn tavolojn de la nacia pasinteco dum jardekoj. Tial la sovetia socio montriĝis tute nepreta diskuti ilin. Levante rilatajn aferojn en larĝa kaj malferma diskuto estas tiel

ŝokis la publikan konscion, kiu kondukis al profunda anomio, kiu daŭris dum la 1990-aj jaroj, kaj certagrade ne estis venkita ĝis hodiaŭ. En ĉi tiu etoso, multe fariĝis ebla, ĝis "la plej granda geopolitika katastrofo de la dudeka jarcento" (V. Putin) - la disfalo de unuigita ŝtato, kiu estis kreita dum jarcentoj.

Estas malfacile trovi paralelojn al la plej profunda nacia masoĥismo, kiel tiu, kiu kaptis malfrusovetiajn kaj pli fruajn postsovetiajn sociojn. Kaj tiu ĉi profunda traŭmato de la publika konscio (en kiu V. Medinsky denove pravas (vd. p. 22)) ja fariĝis unu el la ĉefaj obstakloj al la progresema evoluo de la lando. Kaj tial, parolante pri la historio de la Granda Patriota Milito, la aŭtoro de la recenzita libro agas kiel kirurgo, kun certa mano, unu post alia, malfermante la abscesojn de la nacia memoro. Memoru la famajn vortojn de J. Danton "Kuraĝo, kuraĝo kaj kuraĝo denove!" ("De l'audace, de l'audace, toujours de l'audace")? Estas ĉi tiu moto al kiu aliĝas V. Medinsky. Kaj denove, mi tute pravas, ĉar koncerne la Grandan Patriotan Militon, ni havas, kiel oni diras, preskaŭ nenien por retiriĝi.

Mi denove donos la parolon al la aŭtoro de la libro: "En 2009 oni festis la 70-an datrevenon de la komenco de la dua mondmilito. Subite (mia kursivo - O.A.) en Eŭropa Unio - kvazaŭ de nenie - ekestis vera rakonto pri la rolo de USSR en ĉi tiu malĝoja evento. Laŭ iu perversa logiko, ili komencis egaligi Stalinon kun Hitler kiel respondeca por la komenco de la mondmasakro. Sovetunio devus esti komparita kun la Tria Reich... Survoje, la tuta aro de nigraj mitoj pri la milito estis eltirita" (p. 11-12).

Ĉio en ĉi tiu citaĵo estas akceptita: de signifo ĝis patoso - escepte de unu vorto - "subite". Ĉar (kaj mi certas, ke V. Medinsky scias tion tre bone!) la ŝanĝo de sinteno al la Granda Venko de Sovetunio ne okazis "subite". La publika konscio kaj en okcidentaj landoj kaj en la landoj de la iama "orienta bloko" kaj "novsendependaj ŝtatoj" estis sisteme prilaborita dum sufiĉe longa tempo kaj komence zorgo. En Okcidento, ĉi tiu laboro estas farata dum jardekoj, en la Oriento de Eŭropo kaj en la postsovetia.

EX LIBRIS

spaco - ekde meze de la 1980-aj jaroj. Ĝi akre intensiĝis ekde 1989, kun la krizo kaj poste la kolapso de la Jalta sistemo de internaciaj rilatoj, kies bazŝtono estis Sovetunio.

Oni devas memori, ke unu el la fundamentoj de la geopolitika pozicio de Sovetunio estis la kolosa aŭtoritato, kiun ĝi posedis kiel ŝtato, kiu ludis gravan rolon en la batalo kontraŭ naziismo. Dum longa tempo, ĉi tiu rolo ne estis pridubita eĉ en la rondoj de la plej konvinkitaj kontraŭkomunistoj. Kaj antaŭ ĉio, ĉar ankoraŭ vivis dekoj da milionoj da veteranoj kaj ĉeestintoj de la dua mondmilito, kiuj rememoris el sia propra sperto kiel ĝi estis. De konsiderinda graveco estis

ankaŭ la politika influo de maldekstremaj movadoj, kiuj tamen iom malpliigis post la 20-a Kongreso de KPSU, la hungaraj eventoj de 1956 kaj la ĉeĥoslovakaj eventoj de 1968, sed ankoraŭ restis tre rimarkinda, ĉefe en Francio kaj Italio.

Ĉe la turno de la 1980-aj jaroj kaj 1990-aj jaroj, la situacio ŝanĝiĝis dramece. La arma generacio iom post iom foriris - kaj el la fizika kaj (ĉefe) el la aktiva politika vivo; artefarita historia

Rusa memoro preskaŭ tute anstataŭigis pas-

dispremi viva. Gravas ankaŭ, ke la ĝenerala krizo de la sovetia sistemo generita de Perestrojko rezultigis krizon de maldekstraj ideoj, kiu siavice iniciatis la plej profundan politikan krizon de maldekstraj movadoj, kaj en la Okcidento kaj en la Oriento de Eŭropo. Maldekstraj intelektuloj, kies historia kaj politika diskurso antaŭe apriorie enhavis pozitivajn taksojn de la Granda Venko de Sovetunio, perdis influon sur la socio. Cetere, en Okcidento okazis degenero de la esenco de la maldekstra movado mem, kiu ĉiam pli ŝanĝis sian politikan orientiĝon kaj ŝanĝis al protektado de la intereso de etnaj kaj seksaj minoritatoj. La bazo de la diskurso de la "nova maldekstro" (kiu jam ne tiom orientiĝis al industriaj laboristoj (kies tavolo iom post iom ŝrumpas ekde la 1970-aj jaroj), sed al la meza kaj malsupera tavoloj de la meza klaso) estis formita de la ideoj pri politika korekteco. La bildo de Sovetunio fadanta en la pasintecon estis asociita kun

por ili, ekskluzive kun tiu de Stalin

totalismo, subpremo, subpremo de naciaj minoritatoj kaj homofobio.

Tiel, la ideo pri la grandeco de la Venko de Sovetunio en la Granda Patriota Milito ne nur perdiĝas.

tila unu el liaj ĉefaj aliancanoj

en la Okcidento (la "malnova" aŭ "tradicia" maldekstro), sed ankaŭ (en la persono de iliaj "novaj" posteuloj) akiris alian ferocan malamikon, fekundan spektantaron por ĉiaj reviziisma "Sovetia Rakonto".

Alia signifa negativa faktoro, kiu kontribuis al la disvastigo de "nigraj mitoj" pri la rolo de Sovetunio en la kunteksto de eventoj asociitaj ne nur kun la kurso, sed ankaŭ kun la antaŭ- kaj post-historio de la Dua Mondmilito, estis politika. Ŝanĝoj en la landoj de la antaŭa "orienta bloko" kaj la eks-sovetiaj baltaj ŝtatoj (en malpli granda mezuro, similaj faktoroj aperis en la historio de postsovetia Ukrainio). La krizo de komunistaj reĝimoj en tiuj landoj kreis ŝancojn por venĝo kaj de reprezentantoj de la malnova (intermilita, 1918-1939) politika elito, kaj la tuta komplekso de politikaj ideoj kaj idealoj asociitaj kun ĝi (kies gardantoj estis la orienteŭropaj kaj Baltaj elmigrantkomunumoj en la Okcidento, ĉefe en Usono, Kanado kaj Aŭstralio).

Makulita aŭ de malferma kolaborismo (la escepto, kiu nur konfirmas, ke la ĝenerala regulo estas, eble, Pollando), aŭ (en la plej bona kazo) de miopeco, malkuraĝo kaj egoismo en antaŭmilita kaj milita tempo, la malnova/nova elito de orienteŭropaj landoj. kaj la Baltaj Ŝtatoj agis kiel portanto de fundamente malsamaj formoj de historia konscio laŭ preskaŭ la tuta gamo de temoj ligitaj al la historio de la Dua Mondmilito kaj la rolo de Sovetunio en ĝi. Necesis tamen iom pli da tempo antaŭ ol tiuj formoj de historia konscio komencis determini okcidentan politikon.

Ĉi tiu tempo estis elspozita por regi la geopolitikan heredaĵon forlasitan kun la kolapso de Sovetunio kaj la porsovetia bloko. Necesis forigi la "grizan zonan" en Eŭropo per la laŭgrada aliĝo de la landoj de Orienta Eŭropo kaj la baltaj ŝtatoj, same kiel iamaj "neŭtralaj" (Aŭstrio, Finnlando, Svedio) en NATO kaj/aŭ EU. Necesis ankaŭ multe da laboro por fragmentigi la "duan Jugoslavion", digestante ĝin en formo de ununura ŝtato.

EX LIBRIS

povus kaŭzi "maldigeston" en eŭro-strukturoj. Fine, la socioj de la landoj de Orienta Eŭropo kaj la iama Sovetunio ne povis psikologie adaptiĝi al la "nova vivo" dum la nokto. La ĉefa afero estas, ke en la postsovetia spaco kaj en orienta Eŭropo tuta generacio devis kreski kaj eniri aktivan vivon, formitan sur la novaj - postsovetiaj, postkomunismaj - realaĵoj, kiuj fariĝis la ĉefa garantianto de la "ne-reveno" al la "dividita Eŭropo". Kaj nur ĝis 2009

kaj la signifo de la soveti-germanaj traktatoj de 1939 kaj la sekretaj protokoloj al ili, la naturo de la sovetia-finna milito kaj la enkadrigo de la baltaj ŝtatoj en Sovetunio, la proporcio de armeaj perdoj de Sovet-Unio kaj Germanio, la rolo de bariraj taĉmentoj kaj punbatalionoj dum la milito, la sinteno de la sovetia gvidado al sovetiaj militkaptitoj, la celoj de la sovetia popolo dum la milito kaj la grado de ilia koincido kun la celoj de la stalinisma gvidado, la konduto de la Ruĝa Armeo en okupata Germanio en 1946-1947, la historia signifo de la Granda Venko

Leginte la libron evidentiĝas, ke delonge necesas tia teksto. Eldonita antaŭ la 70-a datreveno de la komenco de la Granda Patriota Milito, estis eĉ iom malfrue; sed pli bone malfrue ol neniam.

la jaro kiam ĉi tiu laboro estis kompletigita, nova etapo komenciĝis - la "aldona premio" de la "nova Rusio", kiu perdis signifan parton de la intelekta, industria kaj militistaro heredita de Sovetunio.

potencialo.

Rekono (kaj eĉ simpla listigo) de ĉiuj ĉi faktoroj kreus malgajan bildon, tre malharmonian kun la emfaze pozitiva humoro de la libro de V. Medinsky - interalie altranga reprezentanto de la reganta partio - membro de la Ĝenerala Konsilio kaj la Unuiĝinta Rusio frakcio en la Ŝtata Dumao RF. Tamen vi devus esti objektiva kaj taksu libron laŭ tio, kion ĝi havas, kaj ne laŭ tio, kion ĝi ne havas. Kaj estas en ĝi profunde rezonita konversacio, farita en komprenebla formo, pri ĉiuj signifaj intrigoj en la historio de la Granda Patriota Milito.

Mi listigos nur tiujn, kiuj ŝajnas al mi la plej signifaj: la sinteno de Sta-

lin kaj la Komintern al la nazioj kaj Hitler ĉe la turno de la 1920-aj jaroj-1930-aj jaroj, arma-teknika kunlaboro inter Sovetunio kaj Germanio en la 1920-aj jaroj - fruaj 1930-aj jaroj, enhavo

dy, ktp.

Mi ne rerakontos la tekston de la libro de V. Medinsky: lia vi devas legi ĝin memstare. Kaj ne nur por la plej vasta rondo de legantoj (por kiu ĝi fakte estas celita), sed ankaŭ por fakhistoriistoj, kiuj kompreneble trovos certan kvanton da "puloj" en la teksto, sed ne povos. helpi sed rekoni la altan profesion nivelon la enhavon de la libro entute. Mi precipe reliefigus la laboron de la eldonejo OLMA Media Group, kiu provizis la libron per granda nombro da aŭtentaj ilustraĵoj – ĉefe sovetiaj,

Germana kaj Aliancita politika

milittempaj afiŝoj, ofte rakontantaj tiom pri sia epoko kiel la teksto.

Kompreneble, la libro de V. Medinsky ne povas anstataŭigi specialan sciencan esploron pri la historio de la milito; kaj ne ĉiuj respondoj kiujn li donis al "dornaj" demandoj devus esti konsiderataj finaj. Tamen, por fakhistoriistoj, la libro estas grava por la formulo mem de vasta gamo de esplorproblemoj, kiu en la scienco estas foje pli grava ol ilia solvo (se nur ĉar sen kompreni la problemon, ĝia solvo ne ekzistas). Mi precipe ŝatus reliefigi la 7-an parton, specife dediĉitan al la konversacio pri la rolo de kino en la formado kaj evoluo de la percepto de la historio de la Granda Patriota Milito kaj plena de la plej interesaj (eĉ laŭ la normoj de la resto de la libro) fakta materialo (vd.

pp 460-543).

Leginte la libron, evidentiĝas, ke tia teksto estis necesa

EX LIBRIS

Longtempe. Eldonita antaŭ la 70-a datreveno de la komenco de la Granda Patriota Milito, estis eĉ iom malfrue; sed pli bone malfrue ol neniam.

Oni povas nur esperi, ke la defio prezentita de la politika sciencisto kaj PR-administranto V. Medinsky al la komunumo de profesiaj historiistoj estos akceptita: nuntempe, ili klare ne brilas kun la nivelo de sia agado. Hodiaŭ, temoj pri la historio de la Granda Patriota Milito klare ne rilatas al

nombro da prioritataj. Ekzemple, inter 78 projektoj subtenataj de la Rusa Humanitara Scienca Fondaĵo (RGNF) kaj efektivigitaj en 2011 kadre de la ĉefa konkurso, nur unu (!) estas almenaŭ nerekte dediĉita al la historio de la plej terura milito travivita de la homaro: ĝi koncernas la bildon de Sovetunio en la usona milittempa gazetararo. Kaj ĉi tio estas en la jaro de la 70-a datreveno de la komenco de la Granda Patriota Milito!

Alia indika problemo estas la stato de la arkivoj. Kion ĝi valoras sole?

5 Vidu www.rfh.ru/downloads/Board/032011/0_01_old.pdf

La arkivo de la Ministerio pri Defendo en Podolsk (Moskva regiono) estas, cetere, la plej granda rusa deponejo de dokumentoj pri la historio de la Granda Patriota Milito! La sorto de la esploristo daŭre dependas tute de arkivaj oficistoj, kiuj kelkfoje interpretas la koncepton de militaj kaj ŝtataj sekretoj sufiĉe arbitre. Manke de dokumentitaj (kaj konstante ĝisdatigitaj) pruvoj, la pozicio de Rusio en diskutoj kun siaj kontraŭuloj (ne nur ĉe la nivelo de akademias komunumoj, sed ankaŭ ĉe la nivelo de la Ministerio de Eksterlandaj Aferoj) fariĝos ĉiam pli malforta kun la tempo. Ĝenerale, PR estas bona afero; nur okcidentaj

politikistoj, same kiel esploristoj kun aliro al arkivoj (inkluzive al rusaj) kaj laboro surbaze de indaj subvencioj apenaŭ estas dankema publiko por PR-manovroj – eĉ se ili estas farataj de tiaj profesiaj specialistoj kiel V. Medinsky.

6 Vidu pri tio, ekzemple: G. Ramazashvili. La arto kaŝi piedajn envolaĵojn. - www.index.org.ru/journal/19/ramaz19.html

Mi ~~filosofas~~ ~~de~~ ~~kon~~ ~~on~~ per nova rusa historiisto, estara specialisto pri la historio de la Granda Patriota Milito de Aleksandr Reŝideviĉ Djukov. Lia monografio estas ankaŭ meza rezulto de tuta serio de projektoj realigitaj sub la aŭspicioj de la Fundamento Historia Memoro,

kaj starigi la esploron

kreaĵ taskoj por

proksima estonteco. Ambaŭ reprezentas

estas grava pro multaj kialoj

kialoj kiuj estos diskutitaj sube. Sed eĉ ĉe la nivelo de la plej supra rigardo

la ĉefa afero estas klara: la libro

ha rehabilitas la koncepton mem de la "Granda Patriota Milito", ĝi jam estis

A. R. Djukov.

"La ruso devas morti!"

De kio savis nin la Ruĝa Armeo.

M., "Jauza"; "Eksmo", 2011. 480 p., ill.

preskaŭ perdita, "solvita" en la Dua Mondmilito. Fakte,

ne utilas nei la evidentan fakton, ke la batalado

sur la sovetia-germana fronto estis integrita parto

tutmonda teatro de armeaj operacioj, disvolviĝantaj de la Pacifiko ĝis Atlantiko. Same certe

la fakto, ke Sovetunio, kiu aliĝis al la Deklaracio de Unuiĝintaj Nacioj de la 1-a de januaro 1942, kaj laŭleĝe kaj fakte estis teorie neeviteble integra parto de la bloko de liberemaj popoloj, kiuj elparolis

tivo de germana naziismo

kaj japana militistaro

rizma.

EX LIBRIS

Tamen, ĉi tio sole ne elĉerpas la naturon de la sovetia-germana milito. Kaj A. R. Dyukov tion klare deklaras en sia nova libro: „La milito en Oriento estis speciala milito por Nazia Germanio. Ĉi tie, en la vastaĵoj loĝataj de subhomoj, nenia morala aŭ jura leĝo estis efektiva... En fermitaj kunvenoj, la nazia gvidantaro rekte parolis pri la neceso ekstermi milionojn da sovetiaj civitanoj. Tiuj ĉi planoj ne restis surpapere – ili estis aktive kaj senĉese vivigitaj” (p. 404).

En 1941-1945, la Germana Armeo batalis du malsamajn militojn, ne nur fakte, sed ankaŭ laŭleĝe: ĉi-lasta pruvigis per ampleksa aro da regularoj - de ŝtataj leĝoj ĝis militaj ordonoj, venantaj de diversaj aŭtoritatoj - de la Fuhrer ĝis la OKW (Alta Komando de la Germana Armeo), komandantoj de armeoj, same kiel aliaj specoj de unuoj kaj subunuoj - ĝis taĉmentaj kaj kompaniokomandantoj. Transirante la limojn de okcidentaj landoj, germana soldato devis esti gvidata de la principoj de la "10 Ordonoj" - speciala dokumento eldonita al ĉiu militistaro, kiu mallonge listigis la bazajn normojn de la leĝoj kaj kutimoj de milito, kiuj estis reflektitaj. kaj en nacia leĝaro, kaj en internaciaj dokumentoj ratifitaj de Germanio.

Escepte de etnaj judoj kaj ciganoj (kiuj, cetere, ankaŭ ne estis mortpafitaj ĝuste surstrate, antaŭ la civila loĝantaro), civitanoj de okcidentaj landoj povis fidi je plenumo de ĉiuj bazaj internaciaj juraj garantioj, inkluzive de normoj koncerne la protekto de civiluloj kaj la traktado de militkaptitoj. Eĉ rezististoj kaj tiuj, kiuj subtenis ilin, povis esti certaj, ke ili ne estos punitaj sen proceso. Ĝis 1944, Okcidento eĉ ne aŭdis pri la praktiko preni ostaĝojn, kaj eĉ en la lasta periodo de la milito, kiam Germanio havis nenion por perdi, tiaspacaj mezuroj estis malofte uzataj kaj certe eĉ ne estis proksimaj al tio, kio estis. okazas en teritorioj

Sovetunio ekde la somero de 1941. Kaj fine, Okcidento ne sciis ion similan al la fenomeno de "Ostarbeiters": tiuj civitanoj de okcidentaj landoj, kiuj libervole (ne estis parolita pri ia devigo (precipe rekta) dum la militaj jaroj) iris labori en Germanio povis plene kalkuli. decaj salajroj kaj laborreĝimo simila al la normoj validantaj por germanaj laboristoj (vd. p. 225, 239, ktp.).

La militaj agoj kaj okupacia politiko de la germanoj ricevis tute alian karakteron sur la teritorio de Sovetunio (kaj preter ĝiaj limoj - nur en la Sudo-).

Slavia, kiu, vi vidas, tre aspektas simptomaj). Ĉi tie - ekde la komenco ĝis la lasta tago de la milito - la ĉefa celo de la germana politiko restis la detruo de la maksimuma ebla nombro da "subhomoj", "jude-bolŝevikoj", "komunistoj", "komisaroj". Eĉ la holokaŭsto - tiu ĉi sovaĝa invento de Hitler kaj liaj dungosoldatoj - akiris tute alian aspekton en la okupataj teritorioj de Sovetunio. Efektive, en Okcidento, la judoj mem, malamataj de la nazioj, ŝajnis esti malsamaj: "... ĉi tiuj homoj, kiuj apartenas al nia kulturo, diferencas de la stulta grego da lokuloj", rimarkis neniu krom la nazia guberniestro de Belorusio. , Wilhelm Kube (P. 170).

Jes, ĝi estas io, sed "kulturo" estas senŝanĝa restis la centro de atento de la nazia gvidantaro! Nature, ĝia portanto estas ili konsideris nin ekskluzive okcidentaj popoloj, kaj "subhomoj" de Orienta Eŭropo estis perceptitaj kiel la ĉefa minaco al ĝi. Kaj tial la interparolo kun ili estis mallonga — por la venonta mondo. Kuglo, bajoneto, tranĉilo, manoj kaj piedoj, gasĉambroj, flamoj, specialaj sovaĝaj aparatoj - ĉio ekfunkciis en la grandega mortfabriko, en kiu la nazioj turnis la okupatajn teritoriojn de Sovetunio. Parolante pri ĉiuj ĉi kolosaj spacoj kiel ununura "fabriko de morto", mi (sekvante A.R. Dyukov) tute ne troigas. La infera fabriko funkciis ne nur en la teritorioj de judaj getoj, kaptitejoj kaj

speciale destinitaj lokoj por meso strigo-ekzekutoj, kiel la Kyiv Babin Yar.

EX LIBRIS

La libro enhavas multajn dokumentitaj ekzemploj de kiel ĉiu colo da sovetia tero povus esti uzita por efektivigi sovaĝajn naziajn planojn. Perforto kaj murdo trafis homojn ĉie - en la stratoj, placoj, arbaroj, vojoj, en siaj propraj hejmoj. Ĉie, kie la nazia nehomo (kaj ne nur en la SS-formo!) sentis la deziron verŝi la sangon de "subhomoj", sen precipe kompreni kiu estas antaŭ li: judo, islamano (ankaŭ cirkumcidita - kiu estus esti dividita) batali?) aŭ slavo (kian diferencon havas, kiu estas detruita unue kaj kiu dua?). Nur pripensu ĉi tiun ciferon: entute ĉirkaŭ 70 milionoj da homoj (inkluzive de iamaj militkaptitoj) alvenis en la teritorioj okupitaj de la germanoj en 1941-1942. El tiuj, ne pli ol kvinono (!) pluvivis. Proksimume 7,5 milionoj da homoj estis pafmortigitaj kaj bruligitaj, 2,1 milionoj mortis pro trudlaboro en Germanio, pli ol 4 milionoj mortis en la okupataj teritorioj pro malsato kaj manko de kuracado (vd. p. 405).

Tamen, la merito de A.R. Dyukov ne estas nur la ĝeneraligo de grandega nombro da faktoj (kvankam tio jam sufiĉas, ĉar tia kvanto, laŭ hegela terminoj, en si mem iĝas kvalito, skizante la ĝeneralan bildon). Eĉ pli grava estas la analiza parto de ĝi.

monografio, kiu reprezentas nur skizojn, skizon de la estonta direkto de esplorado, kies evoluo, sen troigo, devus esti enmetita en la liston de prioritataj naciaj interesoj de kaj Rusio kaj aliaj landoj de la postsovetia spaco. Laŭ la historiisto, ĉi tiuj studoj devus esti faritaj en la sekvaj areoj:

1. Konsekvencoj de la "kontraŭpartiaj" agoj de la Germana Armeo, same kiel la fortoj atribuitaj al ĝi (SS, SD, unuoj formitaj el lokaj kunlaborantoj, ktp.). Kompreneble, ĉi tiu aspekto de la historio de la Granda Patriota Milito estis studita antaŭ A.R. Dyukov. Tamen (konsiderante la observojn de germanaj historiistoj, sed apogante ĉefe sur la kolosa volumo de fontoj - kaj arkivaj kaj publikigitaj) la sciencisto tre atentis

la fakto, ke la krueleco de kontraŭpartiaj agoj tute ne estis nur respondo al la aktivaj agoj de la partizanoj. Lasante neniun ŝtonon neturnita de tiuj argumentoj

"specialistoj", kiuj asertas, ke, laŭ ili, la partizanoj mem provokis la teruron de la okupantoj, A. R. Dyukov klare montras, ke plejofte oni konsideris la batalon kontraŭ partizanoj.

de la nazia komando nur kiel ekskuzo fari punajn agojn, kies celo estis la vera genocido de la loĝantaro de la okupataj regionoj de Sovetunio.

2. La ekstermado de sovetiaj judaj civitanoj fare de la nazioj. Ĉi tie (dank' al israelaj kaj okcidentaj subvencioj) reala revolucio en esplorado okazis en la lastaj du jardekoj. Tamen tio tute ne signifas, ke ĉiuj problemoj asociitaj kun la holokaŭsto sur la teritorio de Sovetunio estas plene kaj komplete studitaj. La libro notas tion

Naziaj agoj por la "fina solvo de la juda demando" devus esti konsiderataj kiel parto de ĝenerala komplekso de eksterminiciatoj. Precipe, la amasa ekstermado (kaj ne "simple", kiel antaŭe supozite, delokiĝo) de la juda loĝantaro estis unu el la sekvoj de la "krimaj ordoj" de la hitlera komando celanta la detruon de sovetiaj militkaptitoj kaj la senpopoligon de la okupataj teroj. Necesas ankaŭ, emfazas A. R. Dyukov, "substreki la propagandan komponanton de la holokaŭsto; juĝi laŭ kelkaj deklaroj de la nazia gvidado, la ekstermado de judoj helpis varbi novajn aliancantojn en la batalo kontraŭ "juda bolŝevismo". Ĝenerale, sekvante la aŭtoron de la pritraktata libro, necesas emfazi la gravecon de la germana historiisto Christian Streit: "Kvankam la emo streĉi limon inter la ekstermado de judoj kaj la milito kontraŭ Sovetunio grandparte enradikiĝis. en la konscio de la okcidentgermana publiko..., fakte, "La milito de Hitler en la Oriento" kaj la "fina solvo de la juda demando" estis proksime ligitaj kaj en la tempo kaj en la esenco" (p. 416).

3. Sieĝo de Leningrado. Ĉi tie, kiel substrekas A. R. Dyukov, oni jam multe esploris.

EX LIBRIS

vano. Tamen, estas ankoraŭ kelkaj mankoj, kiuj devas esti plenigitaj. Ĉiukaze, eĉ je la nivelo de la scio, kiun la scienca komunumo havas nun, evidentiĝas, ke la detruo de la civila loĝantaro de la sieĝata urbo ne estis la alia flanko, sed unu el la ĉefaj celoj de la agoj de la germana soldatoj kaj iliaj aliancanoj, kiuj provis por 900 konkeri la grandurbon dum la blokadtagoj. Laŭ la planoj de Hitler, simila sorto atendis la loĝantaron de Moskvo (se ĝi estis kaptita), same kiel la loĝantaron de ĉiuj aliaj grandaj urboj de Sovetunio. Estas ekzemploj de Kyiv, Minsk, Odessa, Kursk kaj

kiu reguligis la prizorgadon de sovetia armea personaro en la germana malantaŭo. Neniu el tiuj normoj ebligis malsatigi kaptitojn, ne provizi al ili eĉ bazan medicinan prizorgon, elĉerpi ilin per doloriga laboro, kaj ne havigi al iamaj Ruĝarmejaj soldatoj eĉ bazajn vivkondiĉojn (en la fronto, homoj ne faris havas tegmenton super siaj kapoj dum tagoj, kaj transportado estis organizita tiel, ke vintre multaj el la vunditoj mortis pro la malvarmo, kaj somere pro varmo, sufokeco, ktp.). Kaj fine, Germanio, kiu, male ol Sovetunio, subskribis la Ĝenevan Konvencion de 1929, laŭ siaj dispozicioj, alprenis la devon plenumi ĉi tiun internacian juran akton eĉ rilate al militkaptitoj el tiuj landoj, kiuj ne subskribis ĉi tiun konvencion aŭ ne ratifis ĝin (!) (p. 99-100). Tiel, provoj liberigi la gvidadon de Hitler

Ĉu indas revivigi la terurajn bildojn de milita infero denove? Ĉu ne estas pli bone simple forgesi ĉi tiun koŝmaron kaj neniam reveni al ĝi? La aŭtoro donas klare negativan respondon al ĉi tiu demando.

ktp Jen nur unu fakto: el la 114 mil antaŭmilita loĝantaro de Orel, nur 30 mil restis en la momento de la liberigo. Ĉu komentoj necesas ĉi tie?

4. Nazia politiko por la detruo de sovetiaj militkaptitoj. Multo estis farita en esplorado pri ĉi tiu temo, sed multe pli restas por fari. Cetere, ĝuste ĉi tiu aspekto de la historio de la Granda Patriota Milito estis submetita al la plej aktiva falsado. La meritoj de A.R. Dyukov en ĉi tiu areo rilatas, antaŭ ĉio, al la fina fermo (jes, ĝuste!) de la temo de la kvazaŭa kompleta manko de jura protekto por sovetiaj militkaptitoj. La esploristo klare montras, ke, kvankam Sovetunio ne subskribis la Ĝenevan Konvencion pri la Rajtoj de Militkaptitoj de 1929, ĝi strikte plenumis siajn ĉefajn dispoziciojn. Krome, Sovetunio estis gvidata de la normoj de la pli frua Haga Konvencio de 1899, kiu havis nenion komunan kun la principoj.

administrado de respondeco pro la tragedio de la sovetia militistaro kaptitoj, metante ĉi tiun respondecon sur Stalin, montriĝas tute mal-

riĉa.

5. La tiel nomata molekula perforto de la naziaj okupantoj. Tiu ĉi problemo praktike ne estis studita nek en hejma nek eksterlanda historiografio. Tamen, miloj da faktoj de ĉiutaga perforto de la okupantoj kontraŭ sovetiaj homoj estas konataj - murdoj, raboj, seksperfortoj de virinoj ktp., por kiuj la naziaj monstroj, laŭ la "krimaj ordonoj" eldonitaj en antaŭmilita kaj milita tempo, faris. ne portas ajnan respondecon. Male al la milito en la Okcidento, la milito en la Oriento devis ne nur

"forigi" iujn kaj ĉiujn militkrimojn: ĉiuj ĉi tiuj krimoj devus fariĝinti la realigebla "kontribuo" de ĉiu militisto al la kialo de liberigo de la okupataj spacoj de "subhomoj". Tiuj, kiuj ĝemas pri la sorto de la malfeliĉa germana loĝantaro de Orienta Prusio kaj aliaj orientgermanaj teroj okupitaj de sovetiaj "barbaroj", estu memorigitaj:

EX LIBRIS

ke (kompreneble, okaze de malkaŝo de la fakto) Ruĝa Armeo soldato en 1945 kaj plu estis atendita de arma tribunalo kaj puno ĝis la plej alta, Wehrmacht soldato en 1941-1944 ne nur ne atendis ajnan punon - li povus eĉ esti kuraĝigita Ĉi tio temas pri la ĝenerala esenco de la "du totalismaj reĝimoj".

6. Rimedoj por kaperi kaj detruigi la loĝantaron de areoj forlasitaj de la retiriĝantaj germanoj en 1943-1944 sub premo de la progresantaj fortoj de la Ruĝa Armeo estis praktike ne studitaj. Ekzekuto de tiuj, kiuj postrestis kaj evitis forsendon, ekstermado en tendaroj por delokitoj, malvarmo, malsato, malsano - ĉiuj tiuj faktoroj rezultigis morton de milionoj da homoj.

7. Fine, alia esplorkampo koncernas la konsekvencojn de la ekonomia rabo de sovetiaj teritorioj. Kunigitaj, tiuj agoj rezultigis ne nur la perdon de grava kvanto de ŝtata kaj privata proprieto, sed ankaŭ (plej grave!) teruran malsatkatastrofon, la detruon de

vivis centojn da miloj, se ne milionoj malfeliĉa.

La lasta demando restas: ĉu ni sekvu la vojon skizitan de A.R.Djukov? Ĉu indas revivigi la terurajn bildojn de militinfero denove kaj denove, kaj en individua kaj kolektiva memoro? Ĉu ne estas pli bone simple forgesi ĉi tiun koŝmaron kaj neniam reveni al ĝi? La aŭtoro de la reviziita libro donas sendube negativan respondon al ĉi tiu demando. Kaj ĉar la eventoj de la Granda Patriota Milito estas la "kunvenpunkto" de la tuta rusa historio de la dudeka jarcento, la ŝlosilo por kompreni ĉi tiun tutan historion, kaj ankaŭ la historion de la moderna rusa socio. Sed ankaŭ ĉar, dum ni sentas nin kiel homoj, ni ne devu foriĝu de nia morala devo: "Forprenu vin de la libro kaj iru al la fenestro. Tie, malantaŭ la vitro, estas homoj... Se niaj avoj kaj praavoj ne estus venkintaj antaŭ sesdek jaroj, tiam neniu el ĉi tiuj homoj estus vivanta..." (P. 420).

Ĉu vi povas diri ĝin pli bone? Ĉu vi povas esti pli klara?

СВОБОДНАЯ МЫСЛЬ

Karaj legantoj!

Abono al la revuo "Libera Penso" nun estas malfermita. Abonoj estas faritaj ĉe ĉiuj poŝtejoj kaj povas esti eldonitaj de iu ajn monato. La eldonkosto de unu numero estas nur 60 rubloj. Vi povas ekscii la koston de abono en via regiono en la katalogo de la Agentejo ROSPECHAT ĉe via loka poŝtejo. La publikigindiko estas 79255.

	<p>Абонемент на журнал 79255 (индекс издания)</p> <p>Libera penso (наименование издания)</p> <p>Количество комплектов: </p> <p>на 2012 год по месяцам:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td> </tr> <tr> <td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td> </tr> </table> <p>Куда _____ (почтовый индекс) (адрес)</p> <p>Кому _____ (фамилия, инициалы)</p>	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																					
	<p>Доставочная карточка</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%;">ПВ</td> <td style="width: 33%;">место</td> <td style="width: 33%;">литер</td> </tr> </table> <p>на журнал 79255 (индекс издания)</p> <p>Libera penso (наименование издания)</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%;">Стоимость</td> <td style="width: 25%;">подписки доставки</td> <td style="width: 25%;">__руб. __коп. __руб. __коп.</td> <td style="width: 25%;">Количество комплектов: </td> </tr> </table> <p>на 2012 год по месяцам:</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center; border-collapse: collapse;"> <tr> <td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td> </tr> <tr> <td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td><td> </td> </tr> </table> <p>Куда _____ (почтовый индекс) (адрес)</p> <p>Кому _____ (фамилия, инициалы)</p>	ПВ	место	литер	Стоимость	подписки доставки	__руб. __коп. __руб. __коп.	Количество комплектов: 	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12												
ПВ	место	литер																														
Стоимость	подписки доставки	__руб. __коп. __руб. __коп.	Количество комплектов: 																													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12																					

Vi povas aboni la revuon "Libera Penso" ĉe iu ajn poŝtoŝefo, same kiel ĉe la jenaj agentejoj:

- "Ural-Press XXI": tel. 789-8636;
- "Soyuzpress": tel./fakso 675-0940;
- "Artos-GAL": tel. 981-0324, 160-5848;
- "Inter-poŝto-2003": tel. 225-6765, 225-6764.

Abonoj en ekster-CIS-landoj povas esti aranĝitaj per la jenaj agentejoj: - MK-periodika:
tel. 672-7193; — Orientaj Vidaj
Informaj Servoj: tel. 318-0937, 777-6557. Ĉe East View Information Services vi povas ankaŭ aboni la elektronikan version de nia revuo.

ISSN 0869-44435

LEGU EN LA SEKVA NUMERO:

Sergej Samuilov
Usona Invado de Irako

Vladislav Bachinin
Martin Luther pri libereco kaj sklaveco de la volo

Gennady Kovalev
Pri la direktoj de noviga disvolviĝo de la rusa
elektra energio industrio

Evgeny Kozhokin
Potenco en la islama tradicio

Miroslav Mladenovic
Armea strategio en
internaciaj rilatoj